ಸನ್ಮತಿ

SANMATHI

ವಾರ್ಷಿಕ ಸಂಚಿಕೆ 2018-2019

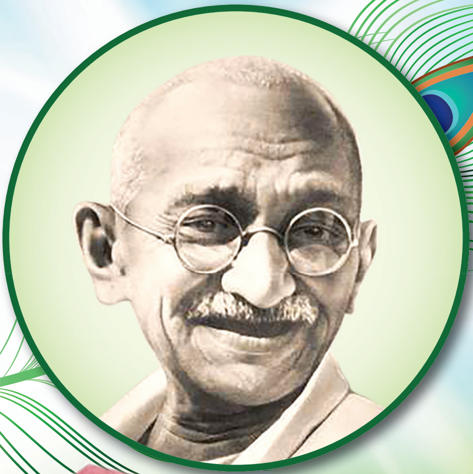

" ಸತ್ತ್ವಾತ್ ಸಂಜಾಯತೇ ಜ್ಞಾನಂ "

Mahatma Gandhi Memorial College, Udupi

ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿ ಮೆಮೋರಿಯಲ್ ಕಾಲೇಜು, ಉಡುಪಿ

Accredited 'A' Grade by NAAC

Old Block

P.G. Block and Research Centre

Science Block

PU Block

Library Block

Ladies Hostel ‘Thameri’

ಸ್ಮೃತಿ

ವಾರ್ಷಿಕ ಸಂಚಿಕೆ 2018 - 2019

ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕರು

ಡಾ। ಎಮ್. ಜಿ. ವಿಜಯ್
ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರು

ಸಂಪಾದಕರು

ಶ್ರೀಮತಿ ಮಾಲತಿ ದೇವಿ ಎ.
ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರು, ಪ.ಪೂ. ಕಾಲೇಜು

ನಿರ್ವಾಹಕ ಸಂಪಾದಕರು

ಡಾ। ದೇವಿದಾಸ್ ಎಸ್. ನಾಯಕ್
ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು, ಆಂಗ್ಲಭಾಷಾ ವಿಭಾಗ

ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಳಿ

ಡಾ। ಪುತ್ತಿ ವಸಂತ ಕುಮಾರ್
ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು, ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗ

ಶ್ರೀಮತಿ ಉಷಾರಾಣಿ ಎಸ್. ಸುವರ್ಣ
ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು, ಸಸ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ

ಶ್ರೀ ಎಮ್. ವಿಶ್ವನಾಥ ಪೈ
ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು, ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಭಾಗ

ಶ್ರೀಮತಿ ಸೌಮ್ಯಲತಾ
ಉಪನ್ಯಾಸಕಿ, ಆಂಗ್ಲಭಾಷಾ ವಿಭಾಗ

ಡಾ। ಕಾತ್ಯಾಯಿನಿ ಕುಂಜಿಬೆಟ್ಟು
ಉಪನ್ಯಾಸಕಿ, ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗ

ಶ್ರೀ ಸುಚಿತ್ ಕೋಟ್ಯಾನ್
ಉಪನ್ಯಾಸಕರು, ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ ವಿಭಾಗ

ಅರುಣ್ ಕುಮಾರ್ ಬಿ.
ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು, ರಸಾಯನಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ

ಶ್ರೀಮತಿ ವನಿತ
ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕಿ, ವಾಣಿಜ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ

ಶ್ರೀಮತಿ ವಸುಮತಿ ಭಟ್
ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು, ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಭಾಗ

ಶ್ರೀಮತಿ ಲತಾ ನಾಯಕ್
ಉಪನ್ಯಾಸಕಿ, ಇತಿಹಾಸ ವಿಭಾಗ

ಶ್ರೀ ಸಂತೋಷ್ ಶೆಟ್ಟಿ
ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು, ಹಿಂದಿ ವಿಭಾಗ

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು

ಅಭಿಷೇಕ್ ತಲ್ವಾಲ್ಕರ್, ತೃತೀಯ ಬಿ.ಎ.

ನಿಖಿತಾ ಆಚಾರ್ಯ, ತೃತೀಯ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

ದಿಶಾ ಜೆ, ತೃತೀಯ ಬಿ.ಕಾಂ.

ನಿವೇದಿತಾ, ತೃತೀಯ ಬಿ.ಸಿ.ಎ.

ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿ ಮೆಮೋರಿಯಲ್ ಕಾಲೇಜು
ಉಡುಪಿ – 576 102
(ಅಕಾಡೆಮಿ ಆಫ್ ಜನರಲ್ ಎಜುಕೇಶನ್ ಮಣಿಪಾಲ ಪ್ರಾಯೋಜಿತ ಸಂಸ್ಥೆ)

Annual Magazine of Mahatma Gandhi Memorial College, UDUPI – 576 102
for the year 2018 - 2019.

Edited by Dr. M. G. Vijay, Principal.

ಮುದ್ರಣ : ಮಣಿಪಾಲ ಟೆಕ್ನಾಲಜೀಸ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್

ಪ್ರಾತಃಸ್ಮರಣೀಯರು

ಆಡಳಿತಗಾರ ಕನಸುಗಾರ ಸಂಸ್ಥಾಪಕ

ಡಾ। ಟಿ. ಎಂ. ಎ. ಪೈ

(1898 - 1979)

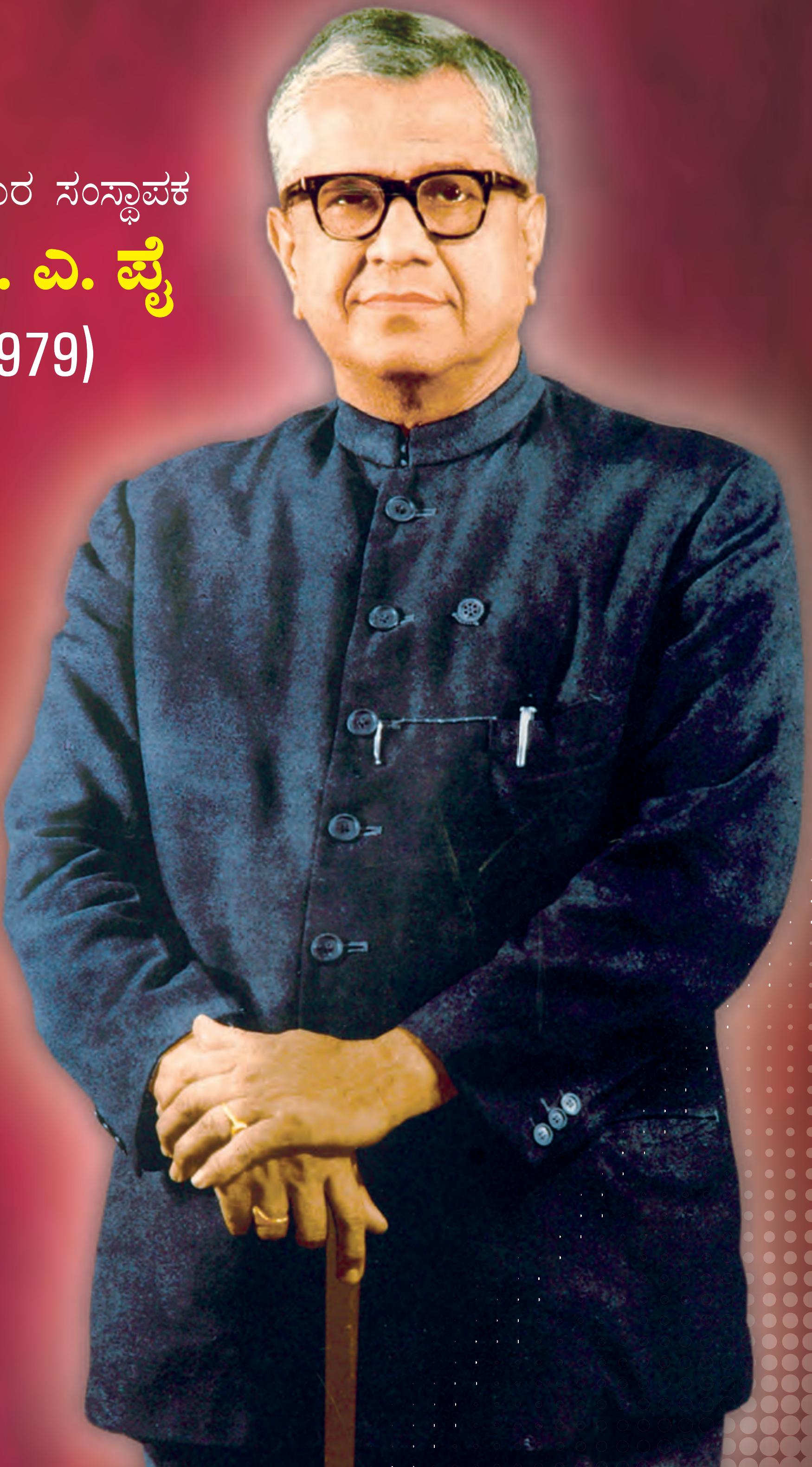

ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಳಿ

ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕರು

ಡಾ। ಎಮ್. ಜಿ. ವಿಜಯ್

ಸಂಪಾದಕರು

ಶ್ರೀಮತಿ ಮಾಲತಿ ದೇವಿ ಎ.

ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ ಸಂಪಾದಕರು

ಡಾ। ದೇವಿದಾಸ್ ಎಸ್. ನಾಯಕ್
ನಿರ್ವಾಹಕ ಸಂಪಾದಕರು

ಡಾ। ಪುತ್ತಿ ವಸಂತ ಕುಮಾರ್

ಅರುಣ್ ಕುಮಾರ್ ಬಿ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಉಷಾರಾಣಿ ಎಸ್. ಸುವರ್ಣ

ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವನಾಥ ಪೈ

ಶ್ರೀಮತಿ ವನಿತ

ಶ್ರೀಮತಿ ವಸುಮತಿ ಭಟ್

ಶ್ರೀಮತಿ ಸೌಮ್ಯಲತಾ

ಶ್ರೀಮತಿ ಲತಾ ನಾಯಕ್

ಡಾ। ಕಾತ್ಯಾಯಿನಿ ಕುಂಜಿಬೆಟ್ಟು

ಶ್ರೀ ಸಂತೋಷ್ ಶೆಟ್ಟಿ

ಶ್ರೀ ಸುಚಿತ್ ಕೋಟ್ಯಾನ್

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು

ಅಭಿಷೇಕ್ ತಲ್ವಾಲ್ಕರ್
ತೃತೀಯ ಬಿ.ಎ.

ನಿಖಿತಾ ಆಚಾರ್ಯ
ತೃತೀಯ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

ದಿಶಾ ಜಿ
ತೃತೀಯ ಬಿ.ಕಾಂ.

ನಿವೇದಿತಾ
ತೃತೀಯ ಬಿ.ಸಿ.ಎ.

COLLEGE TRUST

Sri T. Mohandas Pai
President

Dr. Ranjan R. Pai
Registrar, A.G.E., Manipal
Member

Dr. H. S. Ballal
Member

Sri T. Sathish U. Pai
Member

Sri Vinod Bhat
Member

Dr. H. Shantaram
Member

Dr. M. G. Vijay
Principal & Secretary

Mrs. Malathi Devi A.
Principal, P.U. College
Member

Dr. M. G. Vijay, Principal, M.G.M. College

Smt. Malathi Devi A., Principal, M.G.M. P.U. College

EDITOR'S NOTE

Greetings,

I am very happy to present to you our college magazine 'SANMATHI 2018 - 19'. This has been a successful year for us and I write this editorial with a sense of fulfilment and gratitude.

Going through the magazine you will find articles, poems ... written by our students that showcase their creative writing skills.The photo gallery gives you a bird's eye-view of the important events of the academic year 2018 - 19.

I sincerely appreciate the committed work of the editorial team in bringing out this volume of the college magazine. My congratulations to the students who have contributed to the magazine.

Best Wishes,

(Dr M. G. Vijay)

Principal & Chief Editor

TRIBUTES

Dr. Ranjan R. Pai, Registrar, paying tribute to the founder, Dr. T.M.A. Pai (Official Visit)

Dr. T. M. A. Pai & T. A. Pai
(Smriti Din)

Prof. Ku.Shi. Haridas Bhat
(Ever Remembered Soul)

Students' Welfare Council 2018-2019

PRESIDENT

Ranjith Kumar
III B.Com.

GENERAL SECRETARY

Joan Jesvita D'Souza
III B.C.A.

M.Sc. REPRESENTATIVE

Rashmi Upadya
II M.Sc.

VICE PRESIDENTS

Manthan C. Shetty
III B.Com.

Reem
III B.C.A.

Anagha G. Kamath
III B.Com.

Dhanush H. N.
III B.A.

Shruthi S.
III B.Sc.

JOINT SECRETARIES

Nithesh Shetty
III B.C.A.

Darshan C. G.
III B.Sc.

Shwetha S. N.
III B.Sc.

Chaithra Bhat
III B.Sc.

Anlin G. Joseph
III B.Com.

Dr. Maneetha T. K.
Dept. of Zoology

Has been awarded Ph.D. from Forest Research Institute, Dehradun for her thesis 'Faunal Responses to Biological Invasions: A Case study of Giant Affrican Snail (Achatina Fulica Bowdich) Infestation in Kerala'.

SPECIAL ACHIEVERS

TOPPERS IN PUC - 2018 - 19

Swathi
Science - PCMB

Shravya Rao
Arts - HEPS

Fidha Shabbir
Commerce - MSABs

UNIVERSITY RANK HOLDERS

Ankush Prabhu
B.C.A.
I RANK

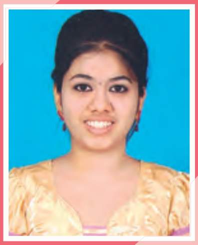

Prerana Patankar N.
B.Com.(Voc)
V RANK

Shivani Nayak
B.C.A.
VI RANK

Priyashree J. Acharya
B.C.A.
IX RANK

Akshatha
M.Sc.(CS)
I RANK

SPECIAL ACHIEVERS - NCC - ARMY WING

JUO Pradesh Kumar
All India Thal Sainik Camp at New Delhi.

CPL Spoorthi, II B.Sc.
Attended IGC-RDC at Bangalore, IGC-TSc at Shivamogga, EK Bharath Shrestha Bharath Special Camp at Chamba, Uttarakhand.

CPL Supritha, II B.Com.
Attended Basic Leadership Camp at Holenarsipura, Advanced Leadership Camp at Joraht, Assam.

CPL Rachitha, II B.Sc.
Attended IGC-RDC at Bangalore, Ek Bharath Shrestha Bharath Special Camp at Chamba, Uttarakhand.

CPL Sharanya Padmashali, II B.Sc.
Ek Bharath Shrestha Bharath Special Camp at Chamba, Uttarakhand.

Attended IGC - TSc at Shivamogga

CPL Rachana, II B.Sc.

CPL Shruthi G., II B.Sc.

CPL Vijetha, II B.Sc.

Attended IGC - TSc at Vijayapura

SGT Bisnasagar

CPL Prathap, III B.A.

Attended IGC - TSc at Vijayapura

CPL Prathiksha Shenoy, II PUC
Attended Basic Leadership Camp at Holenarshipura

SPECIAL ACHIEVERS – NCC NAVAL WING-2018-19

ALL INDIA NOU SAINIK CAMP (AINSC) IN INS KADAMBA KARWAR, KARNATAKA

L.Cdt. Praful
II B.A. (JKP)

Cdt. Vignesh
II B.Sc.(BZC)

Cdt. Siddarth
I B.Sc.(MSCs)

Cdt. Kiran
II PUC Science

SHIP ATTACHMENT CAMP - 2018

L.Cdt. Prathik R. Shetty
II B.Sc. (MSP)
Western Naval Command of Indian Navy, Mumbai

Cdt. Hrithik Rajesh
II PUC Science
Western Naval Command of Indian Navy, Mumbai & Ek Bharat Shreshtha Bharath Camp, Mysore

KAVYA NAIK
III B.A. (HEP)
Ek Bharat Shreshtha Bharath Camp, Mysore

NATIONAL SERVICE SCHEME

Chirashree, *II B.C.A.*
NSS RD Parade Participation, New Delhi

ಒಳನೋಟ ......

ANNUAL REPORT SECTION

1.	70TH College Day Report – Dr. M.G. Vijaya, Principal	......	1
2.	MGM P.U. College Day Report, Udupi – 2018-19 – Mrs. Malathi Devi A., Principal	......	13
3.	Students Welfare Council Report 2018-19 – Joan Jesvita D'Souza	......	16
4.	Activities of the PU Students' Welfare Council – 2018-19	......	26

ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗ

1.	ಪಡುಬಿದ್ರಿ ಶ್ರೀ ಖಡ್ಗೇಶ್ವರಿ ಬ್ರಹ್ಮಸ್ಥಾನ	ಕೆ. ನಿರುತ ಭಟ್	......	29
2.	ಶ್ರೀ ಶಾಂತೇಶ್ವರ	ದೀಕ್ಷಾ ಸಿ. ಶೆಟ್ಟಿ	......	31
3.	ಬಂಡಿ ಹಬ್ಬ	ಕೃಷ್ಣ ಎಸ್. ಜೆ.	......	32
4.	ಯೇಸು ಕ್ರಿಸ್ತ	ನಮ್ರತ ಎಂ.	......	33
5.	ಗೋವರ್ಧನ ಪೀಠದ ವೀರ ಸಂನ್ಯಾಸಿ	ಪ್ರಮೋದ್ ಆರ್. ನಾಯಕ್	......	35
6.	ಗದಗದಲ್ಲಿ ಬಸವೇಶ್ವರ ಸ್ಮಾರಕ	ಸದಾಶಿವ ಬಿ. ಎನ್.	......	38
7.	ವಿಶ್ವಮಾತೆ ಗೋಮಾತೆ	ಚಿರಂತ ಸತೀಶ ಹೆಗಡೆ	......	39
8.	ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ	ಮನಸ್ವಿ ಕೆ.	......	41
9.	ತುಳುನಾಡಿನ ದೈವಾರಾಧನೆ	ಕಿಶನ್ ನಾಯಕ್	......	43
10.	ಕರುನಾಡ ಈ ಗಂಡುಕಲೆ	ದಿಶಾ ಜಿ.	......	44
11.	ಗಾಂಧೀಜಿಯ ಉಡುಪಿ ಭೇಟಿಗೆ 85 ವರ್ಷಗಳು	ಅಭಿಷೇಕ್ ತಲ್ವಾಲ್ಕರ್	......	46
12.	ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿ ನನ್ನ ಪ್ರೇರಣೆ	ಎಚ್. ಶ್ರಾವ್ಯ	......	48
13.	ಗಾಂಧೀಜಿ: ಸದಾ ನೆನಪಾಗುವ ನಾಯಕತ್ವ	ಶರ್ಲಿನ್ ಡಿ. ಅಲ್ಮೇಡಾ	......	50
14.	ಯುವಜನತೆ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ	ನವೀನ್ ಎಲ್.	......	51

15. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಸಶಕ್ತಗೊಳಿಸುವ ಬಗೆ ನಿವೇದಿತಾ 53
16. ಮತದಾನ ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕು ಪೂಜಾ 56
17. ಎತ್ತ ನೋಡಿದರೂ ನೀನೆ! ರಮ್ಯಶ್ರೀ ಡಿ. 58
18. **ಕವನಗಳು:**
1. ಬಿದಿರು ಚೈತ್ರಶ್ರೀ ಟಿ. ಎನ್. 60
2. ನಿನಗಾಗಿ ... (ಸ್ನೇಹಕ್ಕಾಗಿ...) ಪೂರ್ಣಿಮಿ ಕಿರಣ್ 60
3. ತಿಳಿದಿರುವ ನೀನೊಬ್ಬ ಅದಿತಿ ಎಸ್. 61
4. ಮರ ನೀ ದೇವರ ವರ ಚೈತ್ರಶ್ರೀ ಟಿ. ಎನ್. 61
5. ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಸುವವರ ಹಾಡು-ಪಾಡು ಪ್ರಮೋದ್ ಆರ್. ನಾಯಕ್ 62
6. ಕವನಗಳು ಸದಾಶಿವ ಬಿ.ಎನ್. 63
7. ಮಿನುಗುತಾರೆ ನಯನ 64
8. ಅಮ್ಮ ನಾಗರಾಜ ಹೆಚ್. ಕೆ. 65
9. ಕರ್ಣ ನಯನ 65
19. ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ನುಡಿಮುತ್ತುಗಳು ದರ್ಶನ್ ಜಿ. ಸಿ. 66
20. ಕನಸು ಕೃಪಾ ವಿನಾಯಕ ನ್ಯಾಕ 66
21. ಮುತ್ತಿನಂಥ ಮಾತುಗಳು ಸುಪ್ರೀತಾ 68
22. ಸಾಮಾನ್ಯ ಜ್ಞಾನ ಸ್ವಾತಿ 69
23. ವಿಜ್ಞಾನ ಲೋಕದ ಅಮರ ಲೇಖಕ ಯಾಕೋವ್ ಪೆರೆಲ್ಮನ್ ಹರಿ ಜಾದವ 70
24. ಭಾಸ್ಕರಾಚಾರ್ಯ ಭಾಗ್ಯಶ್ರೀ ಡಿ. ಬಿ. 71
25. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಶೇಕ್ಸ್‌ಪಿಯರ್ ದಿಶಾ ಜಿ. 73
26. ಬಣ್ಣದ ಲೋಕ ಚೇತನ ಶಾನುಭಾಗ್ 74
27. ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಕೋಪಕ್ಕೆ ಪರಿಸರ ನಾಶವೇ ಕಾರಣ ಶ್ರೇಯಾ ಎಸ್. 77
28. ಮಗುವೇ ತಾಯಿಯಾದಾಗ ಶಿವಕುಮಾರ ಈಬೇರಿ 79
29. ತೆರೆಮರೆಯ ಬದುಕು ಸಿದ್ದಪ್ಪ ನಾಯಕ ಎಂ. 80

30.	ದ್ವೇಷದಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿ ಕಾಣೋಣ	ಸುಪ್ರೀತಾ	......	81
31.	ಎಚ್.ಐ.ವಿ. ಪೀಡಿತ ತಾಯಂದಿರೇ ಮಗುವಿಗೆ ಎದೆಹಾಲುಣಿಸಿ	ಭಾಗ್ಯಶ್ರೀ ಡಿ. ಬಿ.	......	82
32.	ಯುವಕರೇ ಪ್ರೀತಿಸಿ ಆದರೆ...!	ಶಿವಕುಮಾರ ಈ.	......	84
33.	ಶಿಬಿರ ಸ್ನೇಹ ಪ್ರಸಂಗ	ರಮ್ಯಾ ಬಿ.	......	85
34.	ಮನ ಮೆಚ್ಚುವ ಸಾಲುಗಳು	ವೈಭವ್ ಆರ್. ಭಂಡಾರಿ	......	87
35.	ಬೇಕಾಗಿದ್ದಾರೆ	ವೈಭವ್ ಆರ್. ಭಂಡಾರಿ	......	88

ENGLISH SECTION

1.	Mahatma Gandhi and Sarvodaya	Abhishek Talwalkar K.	......	91
2.	Gandhian Study Centre : A place with a purpose	Justin Erol D'Silva	......	93
3.	Commemorative Postal Cover on Gandhi's visit to Udupi	Darshan G.C.	......	95
4.	Lost in Liberalities?	Lester Sylvester	......	96
5.	The Spirit behind the Miguel Street: The life of V.S. Naipaul	Trisha N. Shetty	......	97
6.	Fortune favours the brave, Really ???	Ranjitha Pai	......	99
7.	Anxiety in Teenagers	Sri Lakshmi S.	....	100
8.	Journey	Adarsh Acharya	......	100
9.	Music Therapy	Shreejaya Karanth	......	101
10.	Why are teenagers getting into Depression?	Shravya S. Mallya	......	103
11.	Why didn't they ask Evans? – Agatha Christie	Medha Bhat	......	104
12.	Money ...	Medha Bhat	......	106
13.	Women and Leadership	Sandhya K. S.	......	108

14.	Mobile Phones: Advantages and Disadvantages	Rakshitha	......	109
15.	The Design of Unemployment Insurance: Benefits and Taxes	Sumera	......	110
16.	Demographic Dividend	Marwah	......	111
17.	Digital Wallets	Shashwathi	......	112
18.	Is Mahabharat Real....?	Chaithra Pai	....	114
19.	Network Marketing	Neha Vasudeva Kotian	....	118
20.	Challenges and Future Trends in Commerce Education in India	Neha	....	119
21.	Social Entrepreneurship	Vidyashree	....	120
22.	Sustainable Development	Riza	....	121
23.	Sukanya Samruddhi Yojana	Akshay Prabhu	......	122
24.	India's Voyage to the Moon	Disha	......	124
25.	It's Never Too Late	Roopali V. Nayak	......	125
26.	Corporate Governance	Pooja Nayak	......	127
27.	Microbial Art	Shreenidhi Nayak	......	128
28.	Rainbow River	Shreenidhi Nayak	......	129
29.	Atropa Belladona (Deadly Nightshade) filled with Poison but blessed with beauty	Vidisha	....	130
30.	Commerce is the best career option in present generation	Prajna Nayak	....	131
31.	Eichhornia	Anil Shenoy	....	132
32.	Bonsai Plants	Soumya K.	....	133

33.	Acid Rain	Navinya	......	134
34.	Colocasia Esculenta	Sri Lakshmi	......	135
35.	Justicia Wynaadensis (Aati Soppu)	Nikita Acharya	......	136
36.	Mandala – The Art Therapy	Soumya K.	......	137
37.	Importance of Time	K. Pavithra	......	138
38.	It’s Okay to be you	Thanvi Vishishta	......	139
39.	Gita Gopinath : The Chief Economist of IMF	Mythreyi	......	140
40.	Plants and Bomb Detection	Sharanya Rao	......	142
41.	Alupotsava	Manjunath	......	143
42.	Success Means Different things to Different People	Pooja	....	144
43.	The impact of stress on health	Rubeena Banu	....	144
44.	Solution to Pollution Vs. Comfort Combating Pollution and Improving Quality of Life	Sharan D’Souza	......	145
45.	Biogenerators	Syeda Reha Kadri	......	147
46.	Kadambari	Dhanyashree D.	.....	149
47.	Someone ...	Shamayil	......	150
48.	The Child Bride	Shamayil	......	151
49.	The Journey	Swasthik N. Acharya	....	152
50.	So Why Complain?	Stalin Danson D’Souza	......	153
51.	Friendship a Blessing	Ancita D’Mello	......	154
52.	Jamala bad Fort	Ashwini N.	......	154

53.	How to Laugh and Smile More Often	Ancita D'Mello	......	155
54.	Hampi	Ashwini N.	.....	156
55.	Chandra Shekhar Azad	Ashwini N.	......	157
56.	Artificial Intelligence	John Peter, Damodar Pai, Sanjay Gautam, Manoj, Sadhana	....	158
57.	The Birth of IRNSS	Sanjay Gautham	......	159
58.	Meet World's First Robot Artist	Sadhana	......	160
59.	World without Internet	Damodar & John	.....	161
60.	What if Machine Rules Humans?	Sanjay Gautham, Manoj B.V.	.....	162
61.	Top Discoveries of Zoology	Nayana	......	163
62.	If You Have Tears	Pooja	......	164
63.	Vital Statistics in India	Pooja	......	165
64.	Life is a Game	Supriya Mendon	......	165
65.	Introspection	Veekshitha	......	166
66.	Role of Youth in Fighting Corruption	Veekshitha	......	167
67.	Nomophobia	Soumya K.	......	168
68.	How are Seminars Useful?	Anusha	.....	169
69.	Nobel Prize in Economics	Disha G.	.....	169
70.	Nataraja	Ashika Nayak	.....	170
71.	Achievements without Hard Work are Impossible	Sushmitha Shetty	.....	171
72.	In Search of Dreams.....	Nayana	.....	172

73.	The Multiverse Theory	Junaid Mohd.	.....	174
74.	Ozone Layer Depletion	Rajalaxmi Chadaga	.....	176
75.	Poverty	Vasudha Ashok Poojary	......	177
76.	NCC: My New Beginnings	Cadet Prathiksha Pai	.....	179
77.	Monopoly in India	Tanvi, Vaishnavi	.....	180
78.	It is better for Teenagers to continue their Education after School or Start Working?	Anvitha R. B.	......	181
79.	What is Better Living in the City or in the Country?	Anvitha R. B.	....	182
80.	Mysterious Number 6174 Kaprekar's Operation	Rajivi	....	183
81.	The prestige of joining NCC	Pooja	....	184
82.	My NCC My Pride	Bhavya	....	185

हिन्दि विभाग

1.	मोबाईल फोन : सुविधा – असुविधा	दिव्या नागेश कामत	.....	187
2.	मनस्वी	नयना	.....	189
3.	हिन्दी साहित्य और सिनेमा	प्रशांत देवाडिगा	.....	191
4.	महात्मा गाँधी मेरी प्रेरणा	तन्वि रवि राव	.....	193
5.	सांप्रदायिकता – एक अभिशाप	चैत्रा	.....	194
6.	बढ़ती जनसंख्या – एक भयानक समस्या	दीपिका डी. शेट	.....	195
7.	बेटी बचाओ बेटी पढ़ाओ	विनंति शेट्टी	.....	197
8.	भ्रष्टाचार का कारण व निवारण	निशा	.....	198

संस्कृत विभाग

1.	वेदमाता गायत्री	अभिषेक तलवालकर:	.....	199
2.	ईशपदे सर्वकर्मसमर्पणम्	भावना भट्टा	.....	200
3.	श्रीरामचन्द्रस्य वंशवृक्ष:	सुप्रीता	.....	201
4.	कालिदासकवि:	श्रीकर उपाध्याय:	.....	202
5.	आयुर्वेद:	रञ्जिता पै	.....	203
6.	अष्टावक्रकथा	महिमा प्रभाकर भट्टा	.....	204
7.	मूर्ख: गार्दभ:	स्वाती नायक्	.....	204

मराठी विभाग

1.	अतिलोभ घेई प्राण	अभिषेक तळवळकर	.....	205
2.	एकतेचे महत्व	अभिषेक तळवळकर	......	206

ಕೊಂಕಣಿ ವಿಭಾಗ

1.	ಕೊಂಕಣಿ ಗಾದೆಗಳು	ದಾಮೋದರ್ ಪೈ ಬಿ. ಪಿ.	.....	207

ಉರ್ದು ವಿಭಾಗ

1.	محبت	Anisha	.....	208

MAHATMA GANDHI MEMORIAL COLLEGE, UDUPI – 576 102

70TH COLLEGE DAY REPORT

Dr. M. G. Vijaya, Principal

I am indeed happy to present a brief report of the activities of our college for the academic year 2018–19. The present report is only a bird's eye view of the important events and activities taken place during the year.

Mahatma Gandhi Memorial College was founded in 1949 by the eminent educationist, banker and philanthropist, Dr. T. M. A. Pai. In fact, it is the first college under the aegis of the Academy of General Education, Manipal, which celebrated its Platinum Jubilee recently with colourful and meaningful events. The college has grown into leaps and bounds over the years in stature by upholding the values that he stood for. Today, as we celebrate the college day, we pay homage to our revered founder, Dr. T. M. A. Pai, Padmashree awardee.

Esteemed Chief Guest of the Day Dr. R. Balasubramaniam, Founder and Director, Grassroots Research and Advocacy, Mysore; Honourable President of the function, Dr. H. Shantaram, Secretary and A.O. of the Academy of General Education, Manipal; Guest of Honour, Mrs. Malathi Devi A., Principal, M.G.M. P. U. College; President of the P.T.A., Sri Ganesh Kotian; Dear Rank holders, Distinguished invitees & parents, Members of the faculty, non-teaching staff, alumni, members of the media, dear students, ladies and gentlemen.

Management:

The management of the College is vested in the Mahatma Gandhi Memorial College Trust with Sri T. Mohandas Pai as the President. The members of the Trust are:

- Dr. Ranjan R. Pai
- Dr. H. S. Ballal
- Sri T. Sathish U. Pai
- Dr. Vinod Bhat
- Dr. H. Shantaram
- Dr. M. G. Vijaya – Principal & Secretary

The governing council of the College with Sri T. Mohandas Pai as the President, consists of the following members in addition to the members of the Trust. They are:

- Dr. Narayan Sabahit – Member
- Dr. Devidas S. Naik – Teacher Representative
- Mr. Arun Kumar – Teacher Representative
- Sri Ganesh Kotian – PTA President
- Sri Nagaraj Pai K. – PTA Secretary

The Principal is assisted in the administration of the college by the Staff Council comprising all Heads of Departments, the Physical Director and the Librarian.

Faculty:

We have **79** teaching and **29** non-teaching staff.

The following teaching staff joined the college during this year:

1. Mrs. Yashaswini – Dept. of Zoology
2. Mrs. Maneetha T. K. – Dept. of Zoology
3. Mrs. Ramyashree G. V. – Dept. of Physics
4. Mr. Mahesh Shenoy – Dept. of Physics
5. Ms. Meghavarsha Padiyar – Dept. of Physics
6. Ms. Surabhi – Dept. of Physics
7. Ms. Priya S. – Dept. of Chemistry
8. Mr. Sharath Rao – Dept. of Statistics
9. Ms. Suneetha – Dept. of Computer Science
10. Ms. Pallavi – Dept. of Computer Science
11. Ms. Sowmya Nayak – Dept. of Computer Science

Retirement:

During this academic year, Mr. Lavaraj, H.O.D. of Statistics retired on 31st May 2018 after putting 35 years of service in various academy colleges. Dr. Sandhya R. Nambiar, my predecessor, retired on 30th April, 2018 after putting 36 years of service. We place on record their services rendered to this institution in various capacities.

Student Strength:

We have **1582** students on our rolls of which **571** are boys and **1011** are girls. The M.Sc. Computer Science course has **53** students, out of which **47** are girls and **6** boys.

Results:

The pass percentage in the university examination held in May 2018 is as follows:

1.	III B.A.	–	83.33%
2.	III B.Sc.	–	91.72%
3.	III B.Com.	–	92.59%
4.	III B.C.A.	–	92.63%

Ranks:

Ms. Akshatha has secured I Rank in M.Sc. - Computer Science and the following students have secured 4 ranks in the degree examinations of Mangalore University of May 2018. The students are:

1.	Mr. Ankush Prabhu	I Rank in B.C.A.
2.	Ms. Prerana Patankar N.	V Rank in B.Com. (Voc)
3.	Ms. Shivani Nayak	VI Rank in B.C.A.
4.	Ms. Priyashree J. Acharya	IX Rank in B.C.A.

I Congratulate the Rank holders for their outstanding performance.

Staff Achievements:

- **Dr. M. G. Vijaya and Mrs. Shailaja H.,** Department of Physics, participated in the National Level Interdisciplinary Conference on "Physics of Living matter and Medical Equipment held on 18-19 December, 2018 at St. Aloysius College, Mangaluru and a two-day workshop on "Journey of Telescopes in Astronomy Yesterday, Today, Tomorrow" held at Poorna Prajna College, Udupi on 22-23 December, 2018.

- **Dr. Devidas S. Naik**, Associate Professor and Head, Dept. of English participated

in the National Seminar at Davanagere University and presented a paper entitled "A Conflict of Ideologies – Nehruvian with Gandhian in Babhani Bhattacharya's *A Shadow from Ladakh"* on 18th December, 2018. This paper has been published in a Peer Referred Journal.

- He also has presented a paper entitled "Raja Rao's *Kanthapura*: Mythicising the Gandhi Samaj" in the International Seminar held at MAHE, Manipal on 22nd Feb., 2019.
- He also presented a paper entitled "The Great Indian Novel: A Political Allegory" in the International Seminar held at Davanagere University on 25-26 April, 2019.
- He has written a book entitled '***Maddalevaadana***' which was released on 22nd Feb., 2019.

- **Mrs. Ashwini Acharya and Ms. Mithali Hegde**, Dept. of English, attended a workshop on 'Choice Based Semester Scheme' conducted by AET on 18th Jan., 2019 at University College, M'lore.

- **Mrs. Usharani S. Suvarna**, HoD of Botany, participated in the International Conference organized by Tarunya Shikshana Seva Trust, B'lore on 5-9 December, 2018 and presented a paper entitled "Medicinal Plants and their Sustainability in some Villages of Udupi District". She has participated in Science Academics Lectures workshop on "Priming in Plant Taxonomy and Systematics" on 4th and 5th January, 2019 organised by Department of Botany, St. Agnes College, Mangaluru and NECTAR Trust, Mangaluru. She is also BOS member of Mysore University Botany (UG) and SDM (autonomous) College, Ujire for UG Botany.
  - She has also attended a Workshop on "Priming in Plant Taxonomy and Systematics" at St. Agnes College, Mangalore on 4-5, January 2019. She is a BoS member of Mysore University for UG Botany and SDM College (Autonomous), Ujire.

- **Smt. Saraswathi T.**, Dept. of Mathematics attended Refreshers course in Mysore University from 13-11-2018 to 03-12-2018. She along with her colleagues – Chaitra Poojary, Umadevi attended the workshop organised by FORMAT at M'lore on 3rd Oct., 2018.

- **Mr. Laxminarayana Karanth**, HOD of Economics attended a Refresher Course at HRDC Academic Staff College of Mysore University, Mysore from 2-8-2018 to 22-8-2018.
  - He also attended the National Seminar at Sri Kukke Subramanyeshwara College, Subramanya on 22nd Jan., 2019 and presented a paper on 'Green Economy and Sustainable Development'.
  - He also attended a two-day workshop on 31st Jan., 2019 at Govt. First Grade College, Hiriyadka and presented a paper on Economic Ideas of Dr. B. R. Ambedkar.

- **Ms. Yashaswini B.,** Lecturer in Zoology has attended a workshop on 'Bio-diversity Records and Conservation of Bio-Resources' organised by Bio-diversity Board of Karnataka and Zilla Panchayat, Udupi on 4th Oct., 2018.

- **Mr. Vinith Rao**, Researcher and Coordinator, Gandhian Study Centre, delivered a lecture on 'Contemporary Relevance of Gandhian Thought' in "Gandhi 150" a function organized by Rathabeedi Geleyaru on 4th September, 2018.
  - He also delivered a lecture on

'Understanding Gandhi' at a seminar organized by Vaikunta Baliga Law College, Udupi on 4th October, 2018.

- He was the member of the Jury for the District Level Phase of the National Declamation Competition on 'Patriotism and Nation Building' organized by Nehru Yuva Kendra on 16th January, 2019.
- He chaired a Session at the Student Seminar on 'Gandhi and Peace' at SOC, MAHE, Manipal on 26th December, 2018.
- He conducted a technical session on 'Gandhiji's Visits to Undivided South Canara' as a resource person in the Mangalore University Level seminar organized by Govt. First Grade College, Kaup and Mangalore University History Teachers' Association on 30th January, 2019.

- **Ms. Pavithra K.,** Lecturer in Computer Science has attended the Faculty Development Program at NMAMIT, Nitte on 23-27 July, 2018 and presented a paper entitled 'Role of Big Data and Predictive Analytics in Business Organisations: A Review of Current Status and Research Issues'. The paper has been published in the International Journal of Computer Trends and Technology, Vol. 61 (1), July 2018.
- **Mr. Praveena Kumari,** Lecturer in Computer Science has attended the Faculty Development Program on "Data Science and Big Data Analytics" at NMAMIT, Nitte on 23-27 July, 2018.
- **Smt. Mallika Shetty,** Dept. of Commerce presented a paper 'A Study of Women Entrepreneurship and their Problems in Karnataka' in the 71st All India Commerce Conference at Hyderabad on 20-22, December, 2018.
- **Ms. Raksha Shenoy,** Lecturer in Commerce, presented a paper entitled 'Role of Universities in Fostering Entrepreneurship' on 4-5 Jan., 2019 at St. Agnes College, M'lore.
- **Mr. Manjunath Kamath,** Dept. of Journalism published a book, 'Naanu Sanyasi Aagalu Horatidde' which was released on 22nd Dec., 2018.
- **Mr. Suchith Kotian,** Lecturer in Journalism, has cleared UGC-NET and K-SET exams this year.
- **Mr. Shamanth Kumara K. S.,** Lecturer in Kannada has cleared K-SET exam this year.
- **Mrs. Swati,** Lecturer in Physics, attended the National Level Interdisciplinary Conference on "Physics of Living Matter and Medical Equipment" held at St. Aloysius College, M'lore on 18-19 December, 2018. She also attended a Two-day Workshop on "Journey of Telescopes in Astronomy Yesterday, Today and Tomorrow" held at Poornaprajna College, Udupi on 22-23, December, 2018.
- **Mrs. Sandhya,** Lecturer in Physics attended the National Level Interdisciplinary Conference on "Physics of Living Matter and Medical Equipment" held at St. Aloysius College, M'lore on 18-19 December, 2018.
- **Smt. Maneetha T. K.,** Dept. of Zoology, has been provisionally awarded the Ph.D. in Forestry by Forest Research Institute, Dehradun for her thesis entitled "Faunal Responses to Biological Invasions: A Case Study of Giant African Snail (Achatina Fulica Bowdich) Infestation in Kerala".
  - She presented a paper 'Response of native species to biological invasion: A case study of the Giant African snail Achatina Fulica in Kerala' on 20th Dec., 2018.

- She also presented a paper in National Conference on status of invasive alien species in India, Kolkata, on 14th and 15th Dec., 2018.

- **Ms. Deepali Kamath, Anupama Ajith, Kavitha Pujari and Praveena Kumari,** Dept. of Computer Science, have jointly published a paper entitled 'A Survey on Data Mining Techniques Applied on Cardiovascular Diseases and Cancer, Diagnosis and Prognosis' in the UGC approved International Journal of Computer Sciences and Engineering.

- **Ms. Lt. Navya,** Associate NCC Officer of Army Wing was the Yoga instructor to NCC cadets of MGM College for International Day Yoga 2018.
  - She has attended Pre-IGC-RDC-3 at Alva's College, Moodabidri and IGC-RDC at Bangalore respectively on 22nd to 31st Oct., and 1st to 10th Nov., 2019.
  - She has been guiding the flag area for Mangalore Group RDC cadets from the four consecutive years and she is the troop commander for the Mangalore Group RDC team.
  - She has attended the workshop organised by FORMAT at M'lore on 3rd Oct., 2018.

- **Mr. Arun Kumar B.,** HOD of Chemistry is a BOS member of Mangalore University Chemistry subject. He is also a BOS member of St. Agnes College, Mangalore. He has attended one-day national workshop on "NAAC Accreditation : New methodology" at Milagres College, Mangalore on 2nd February, 2019.

- **Mr. K. Bhaskar Acharya,** Department of Chemistry, participated as a judge for the Model Examination held at Sri Madhava Vadiraja Technical and Management Institute, Bantakal. He has also participated as a resource person for training high school Teachers held at Mangalore.

- **Mrs. Veera Ida Pinto,** Department of Chemistry, attended two-day national conference on "Synthetic, Spectroscopic and Structural Chemistry" at Govinda Dasa College, Surathkal on 15th and 16th March, 2019.

- **Mr. Avinash,** Department of Chemistry, completed PhD Course work examinations in June 2018. He has attended two-days national seminar on Recent advances in Chemical Sciences at SDM College, Ujire on 18th and 19th January, 2019.

- **Miss Anusha,** Department of Chemistry, Qualified KSET 2018. She has participated in one-day workshop on "Innovations at Frontier Areas of Chemistry" at IISER Thiruvananthapuram on 7th December, 2018. She has also attended two-day national conference on "Synthetic, spectroscopic and Structural Chemistry" at Govinda Dasa College, Surathkal on 15th and 16th March, 2019.

- **Miss Priya S.,** Department of Chemistry, attended two-day national conference on "Synthetic, Spectroscopic and Structural Chemistry" at Govinda Dasa College, Surathkal on 15th and 16th March, 2019.

- **Meghavarsha Padiyar,** Department of Physics, participated as a player in university level badminton tournament conducted for the Mangalore University Colleges at Konaje on 17th March, 2019.

- **Ramyashree G. V.,** Department of Physics, participated as a player in university level badminton tournament conducted for the

Mangalore University Colleges at Konaje on 17th March, 2019.

- **Mr. Kishore H. V.,** Librarian, attended a two-day Workshop cum Training Program on "Institutional Digital Repository" organised jointly by National Digital Library of India and MAHE, Manipal on 7th and 8th March, 2019.
- **Mr. Mithun,** Department of Computer Science, attended a two-day Workshop cum Training Program on "Institutional Digital Repository" organised jointly by National Digital Library of India and MAHE, Manipal on 7th and 8th March, 2019.
- **Mrs. Vasumathi Bhat,** Department of Sanskrit had participated in "A Three-Day International Seminar on Dispassionate Churning of Indology, organised by Bharatheeya Vidvat Parishad and Tattwa Samshodhana Samsat, Udupi held at Rajangana, Shree Krishna Mutt, Udupi from 4th to 6th January, 2019. She had presented a paper on "Family values as depicted in the plays of Bhasa" on 5th January, 2019.

Achievements of Students:

- Ms. Chirashree of II B.C.A., participated in the National Republic Day Parade (RD Camp) on 26th Jan., 2019 at New Delhi.
- Meghana Bhat of III B.Sc. MSP attended the prestigious "Mathematics Training and Talent Search Programme" MTTS 2018 from 21st May to 16th June, 2018 held at SSN College of Engineering, Chennai. She had attended also this programme last year.
- Rajesh of III B.Sc. MPC attended "Mathematics Training and Talent Search Programme 2018" at IIT, Indore from 21st May to 16th June, 2018.

Achievements in NCC Naval Wing:

The NCC Naval sub-unit has entered the 25th year of functioning after its timely rejuvenation in 1995.

- Our cadets underwent the firing practice during CATC and NSC I, II & III phases held at Udupi during September and October, 2018.
- All cadets underwent boat pulling practice during CATC and NSC I, II & III phases held at Udupi during September and October, 2018.
- International Yoga Day was held on 21st June, 2018.
- Cadets participated in **Swatchh Bharath Program** in College and at Malpe Beach.
- Tree Plantation Programme was held in the college during the month of July 2019.
- Our cadets voluntarily participated in blood donation drive on 09 Feb., 2019 at Nutana Ravindra Mantap, Udupi .

During this year our cadets have attended various camps:

- L.cadet Praful, Cadet Vignesh, Cadet Siddarth and Cadet Kiran attended AINSC (ALL INDIA NOU SAINIK CAMP), held at INS Kadamba, Naval Base Karwar 2018-19.
- L.Cadet Kavya Naik has attended 'Ek Bharath Shrest Bharath' camp during this academic year held at Mysore.
- L.Cadet Prathik R. Shetty was attended 'Sea Attachment Camp' held at Naval Base Mumbai.
- L.Cadet Pareekshith attended Pre-yatching Camp held at Mysore.

Achievements in NCC Army:

NCC Army wing of MGM College is running through its 20th year of functioning. This year it has enrolled 52 SW cadets and 18 SD Cadets. Various activities of this academic year are as follows:

- Organized "Ek Din NCC Army Ke Naam" program on 25th March, 2018. The chief

guest of the program was COL. Sagar V. Patwardhan, Sena Medal, Commanding officer, 4 KAR ENG COY, MIT, Manipal.

- Second issue of Souvenir "Memorabilia" was released on 25th April, 2018, by Principal Dr. Sandhya R. Nambiar.
- Yoga Camp was conducted in MGM College, Udupi from 18th to 20th June, 2018.
- 48 cadets participated in International Day of Yoga at MGM College, Udupi; on 21st June, 2018.
- Swachha Bharat Summer Internship program was conducted in Athradi-Pareeka Village and in Hirebettu respectively on 21st July and 28th July, 2018.
- "Tree Plantation" Programme was conducted on 25th June, 2018.
- Kargill Vijay Diwas was observed on 26th July, 2018, Subedar Rajesh, Staff of 21 KAR BN NCC Udupi was guest of the program.
- 48 cadets participated in 'Say No to Drug' awareness rally on 14th Sept., 2018 conducted by District Police, Udupi.
- 20 cadets have participated in 'International Coastal Clean-up day' conducted by 21 KAR BN NCC Udupi at Malpe Beach on 15th Sept., 2018.
- Surgical Strike Day was observed on 29th Sept., 2018, BHM Ashok Kumar, Staff of 21 KAR BN NCC Udupi was the Guest of Honour.
- Observed 70th year of NCC Day on last Sunday of November. Training JCO Sanjay, Staff of 21 KAR BN NCC Udupi was Guest of Honour.
- Observed Indian Army day on 15th Jan., 2019. Lt. Navya, Associate NCC Officer of MGM College, gave a talk on Indian Army.
- 40 cadets have participated in oath taking ceremony for the peaceful of election, on 6th Feb., 2019.
- Weapon Training Class was conducted on 9th Feb., 2018 at MGM College.
- "B" & "C" Certificate Examinations were conducted at MGM College, on 16th & 17th Feb. and 23rd & 24th Feb., 2019 respectively.

Achievements of NCC Cadets:

- JUO Pradeesh, completed the All India Thal Sainik Camp at New Delhi from 21st to 30th Sept., 2018.
- CPL Spoorthi attended RDC-IGC camp at Bangalore from 1st to 10th Nov., 2018, TSC-IGC Camp at Shivamoggha from 24th July to 2nd Aug., 2018 and Ek Bharath Shreshta Bharath Spl Camp at Utthrakhand from 11th to 22nd June, 2018.
- CPL Supritha, attended Basic Leadership camp at Holenarsipura from 31st May to 9th June, 2018, Pre-IGC-TSC Phase -1 at MIT, Manipal from 4th to 13th July, 2018 and Advanced Leadership Camp at Assam from 15th to 24th Nov., 2018.
- CPL Rachitha, attended RDC-IGC Camp at Bangalore from 1st to 10th Nov., 2018 and Ek Bharath Shreshta Bharath Spl. Camp at Utthrakhand Utthrakhand from 11th to 22nd June 2018.
- SGT Bisnasagar and CPL Prathap, attended TSC-IGC camp at Vijyapura 3rd to 12th Aug., 2018.
- SUO Vilas, SGT Raghavendra and CPL Bhavya attended RDC-IGC Camp at Bangalore from 1st to 10th Nov., 2018.
- CPL Sharanya Padhmashali attended Ek Bharath Shreshta Bharath Camp at Utthrakhand from 11th to 22nd June, 2018 and Pre-IGC-TSC Phase -1 at MIT, Manipal from 4th to 13th July, 2018.
- SGT Harshitha and CPL Pratiksha Shenoy attended Pre-IGC-RDC Phase-1 at Moodbidre from 28th Sept. to 7th Oct., 2018 and Basic Leadership camp at Holenarsipura, from 31st May to 9th June, 2018 respectively.

- CPL Shruthi, CPL Vijetha and CPL Rachana had attended TSC-IGC Camp at Shivamogga 24th July to 2nd Aug., 2018.
- CPL Prasanna, CPL Dhanalakshmi, had attended Pre-IGC-RDC-Phase-2 at Alvas College, Moodbidri from 9th to 18th Oct., 2018.
- SGT Anush, attended Pre-IGC-TSC-Phase-1 at MIT, Manipal from 4th to 13th July, 2018 and Pre-IGC-RDC Phase-1 at Alvas College, Moodbidre from 28th Sept. to 7th Oct., 2018.
- Cadets have participated in the District level Independence Day Parade -2018, and have Secured Second place in March past led by SUO Vilas.
- 27 Cadets had attended CATC Camp at Alvas College, Moodbidri. Our cadets won several prizes in the competition which was held during the period of camp.
- 20 cadets had participated in Inter Company Competition Aakraman-2019 at MIT, Manipal on 15th Jan., 2019. CHM Rakshan Kamath won 1st place in Swimming, our team had secured 1st place in tug of war, SGT Chaithra and SGT Bisnasagar won 3rd position in Rope climbing and 3000 meters running competition respectively. Also we got overall "Runners Up" championship in the competition.
- 27 Cadets had participated in the District level Republic Day Parade, secured third place in March past led by SUO Vilas.

National Service Scheme:

- NSS Unit 1 and Unit 2 activities for the year 2018-2019 of MGM College, Udupi was inaugurated on 29.08.2018 at Nutana Ravindra Mantap at 3.30 p.m. Sri Wilfred D'Souza, Youth District Officer, N Y K, Udupi explained the importance of NSS in college days. Mr. Prakash Kramadhari was a Guest of honour. On this occasion, nearly 100 saplings were planted in the campus as the part of 'Vanamahotsava'.
- NSS Volunteers participated in NETTI (Paddy Cultivation) in Alevooru on 22nd July, 2018.
- 'Kesara Habba' was organised by the NSS Volunteers in Karvalu on 29th July, 2018. Swamijj of Kaaniyuru Math inaugurated the programme.
- Our Volunteers participated in 'Anti-Drugs Campaign' organised by the Department of Police on 15th Sept., 2018. Mr. Shreyas Kotian, II B.A. spoke on this occasion.
- 'Yuvagama-18', a Univerisity Level Inter-Collegiate Beedhi Nataka Competition was organised in our college on 29th Sept., 2018. Mrs. Priyanka Mary Francis, Deputy Commissioner, Udupi, inaugurated the programme.
- Volunteers participated in Gandhi Jayanthi programme organised by the Gandhian Study Centre on 2nd Oct., 2018 and took part in the Swatchh Bharath and Shramadhan activities.
- The Children's Day was celebrated meaningfully by conducting the games for the school children at Govt. Primary School at Padu Alevooru. On this occasion, 35 charts related their subjects were distributed.
- The Annual Special Camp was conducted at Alevooru from 22 to 28 December, 2018. Dr. H. Shantaram, A.O., Academy of General Education, Manipal inaugurated the camp.
- NSS Volunteers participated in the 'National Voters Day', a rally organised by the District administration, Udupi. Mr. Shreyas Kotian spoke on this occasion.
- Shreyas Kotian, II B.A. and Priyanka D. Kotian, II B.Sc. participated in the Leadrship Training Camp held at M'lore from 17 to 23 July, 2018.

- Puneety, III B.Com. and Shreya, III B.Com., participated in the University Level Selection Camp held at M'lore.
- Smitha S.B., I B.Com. and Hariprasad, II B.Sc. participated in the State Yuva Janothsava Camp held at Dharwad from 12 to 16 Oct., 2018.
- Deeksha, II B.Com. and Adarsh, II B.Sc. participated in National Integration Camp from Jan. 29 to Feb. 30, 2019 at Udupi.

The Sports Club:

- The College organized Mangalore University Intercollegiate Table Tennis Tournament for Men and Women on 13-14 Aug., 2018. Sri Raghupathy Bhat, MLA, Udupi inaugurated the tournament. Our college Table Tennis team for men secured the Third place in the tournament.
- In the Academy Colleges Platinum Jubilee Sports and Games Competition held on 2018 our College Badminton team for Women, Basket Ball Team for Men, Table Tennis Team for Men secured the First Place. In athletics Hassan III B.Com. bagged the Individual Championship. Women Team secured gold in 4x100 mtr. relay.
- Annual Sports Meet of the College was held on 19th Feb., 2019. The meet was declared open by Mr. Udaya Kumar, Udupi District and Mangalore University Cricket Coach. Individual Championship was President of Udupi District Athletic Association.

Students Achievements:

- Hassan, III B.Com. secured third place in Long Jump and Decathlon event in the Mangalore University Inter-collegiate Athletics Competition held at Moodabidri on 9th and 10th Oct., 2018.
- Akshay, I B.A. bagged silver medal in Mangalore University Intercollegiate weight lifting 109 Kg category held at Shirva on 1-3 Oct., 2018.
- Sangamesh Handi, II B.Com. secured Third place in Decathlon event in the 34th Karnataka State Junior and Senior Athletics Championship – 2018 held at Moodabidri on 3-5 Sept., 2018.
- Ananya P. Hegde, I B.Com. secured Third place in 4x100 mtr Relay event in the 34th Karnataka State Junior and Senior Athletics Championship – 2018 held at Moodabidri on 3-5 Sept., 2018.
- Kishan D. Shetty, II B.Com. secured third place in Wrestling Competition under 60 kg category in the Mangalore University Intercollegiate Wrestling Competition held at Katpady, Udupi on 4-5 Aug., 2018.
- Pranav of II B.Com. secured I Place in the KATA in State level COMPETE 2018 held on 4-5 Aug., 2018 at Katpady, Udupi.
- Gagan Kidiyoor, II B.Com. participated in the South Zone Inter University Table Tennis Tournament held at Vishakapatnam on 3-6, Dec., 2018.

Placement Cell:

I am happy to announce that this year 159 students of our college have been selected for various corporate companies. The details as follows:

- Infosys Technologies – 51
- Wipro Technologies – 21
- Infosys BPM – 48
- TCS – 28
- Deloitte – 01
- Others – 10

A few more companies' final results are yet to be announced.

Endowments & Scholarships:

We have **136** endowment prizes and scholarship. This year Mr. K. Shantaram Bhat donated Rs. 5 Lakhs in memory of his father Sri Harinagesh Bhat.

The B.Com. students of 1982 batch donated Rs. 1,05,000 for a scholarship prize.

The B.Com. students of 1984 batch donated a sum of Rs. 50,000 for a scholarship prize.

Gandhian Study Centre:

Gandhian Study Centre is a Centre for Gandhian Studies and Research, popularly known as *'Gandhi Adhyayana Kendra'*. The Centre Works as a Research Centre, Documentation Centre and Resource Centre on Gandhi. The following activities were organised during the year:

- **Gandhi – 150 *Ranga Payana***

The Gandhian Study Centre in collaboration with Rathabeedi Geleyaru and Dept. of Kannada and Culture, Govt. of Karnataka organised "Papu Gandhi, Gandhi Bapu Aada Kathe", a special play on Mahatma Gandhi on 4th September, 2018. Two shows were held in the College for the students and the public to create awareness about the Gandhian Way. A photo exhibition on Gandhi was also arranged on the occasion.

- ***Gandhi Jayanti*: Gandhi 150th Birthday Celebrations:**

On 2nd October 2018, the Gandhian Study Centre – MGM College had organised the Gandhi Jayanti Programme and Gandhi Jayanti Lecture – 2018 to mark the 150th Birthday of Mahatma Gandhi. The programme began with a melodious rendition of Bhajans and Interfaith prayers signifying Sarva Dharma Samabhava by our students.

The Gandhi Jayanti Lecture - 2018 was delivered by Dr. Nanda Kishor, Assistant Professor, Dept. of Geopolitics and International Relations, MAHE, Manipal.

The programme was followed by a Cleanliness drive by our Rovers and NSS students on the public roads around the College.

- **Extension Lecture and Certificate Distribution Programme:**

The Gandhian Study Centre – MGM College in association with the Bharathiya Vikas Trust, Manipal, organised a certificate distribution programme and lecture programme for school children on 08-12-2018 at the Nuthana Ravindra Mantapa, MGM College, Udupi. The certificates of appreciation were given to the school children for their performance in the essay writing on the book 'Papu Gandhi Gandhi Bapu aada Kathe' and 'Bariya batte alla Bharatada baavuta'. Three top essays from each participating school received the Certificates that were jointly awarded by Gandhian Study Centre - MGM College and BVT, Manipal. The programme was also an extension activity with lectures on Gandhi for children. Dr. N. K. Thingalaya, Former Chairman, Syndicate Bank, Mr. Bhaskar Hande, GM, Syndicate Bank, Dr. M. G. Vijaya, Principal, MGM College, Mr. Premachandra Thingalaya of Jnanodaya Samaj, Mr. Manohara Katageri, CEO, BVT, Mrs. A. Lakshmibai, Rtd. Teacher & Trainer, and Mr. Vinith Rao, Coordinator, Gandhian Centre, spoke about Gandhiji with anecdotes for children. Children and teachers from 30 schools participated in the programme.

- **Gandhi Smriti – 2019**

Gandhi Smriti was organised on 30th January 2019 by the Centre in association with Karnataka Komu Souharda Vedike, Udupi, as a musical tribute to the Mahatma. Noted artist

Mr. Nada Maninalkur sang the songs of darkness, wisdom, enlightenment, harmony and peace in remembrance of the Martyrdom of Gandhiji. Mr. G. Rajashekar, noted writer and humanist, Prof. Phaniraj, Convener, Komu Souharda Vedike, Dr. M. G. Vijaya, Principal, were present.

- **Research:**

  The Centre has undertaken a research on the topic: 'Revisiting Gandhiji's Teachings on Healthcare and Hygiene'. Mr. Vinith Rao, Researcher & Coordinator of the Centre has been carrying out the research and field work on behalf of the Centre.

- **Special Commemoration of Gandhi 150th Year:**

  - **M.G.M. Social Observatory Initiative** was launched at the Centre to commemorate the 150th year of Mahatma Gandhi. This initiative is an attempt to develop a consistent understanding of society and life among the students and motivate them towards social innovation. The objectives of our Social Observatory are to observe, learn, think, teach, innovate and apply. Mr. Vinith Rao, Coordinator, will be the in-charge of this initiative.
  - **Special Logo:** To commemorate Gandhi–150 years, a special logo with a motto: "*Stand up for the truth at any cost*" was designed by our students signifying the historic one-liner message given by Gandhiji to Udupi on 25th February 1934. The logo befittingly remembers the timeless and boundless ideal of Mahatma Gandhi.
  - On the occasion of Gandhi 150 Celebrations, Prof. Dr. N. T. Bhat, distinguished member of our Advisory Committee has specially translated his original research in German to English on 'Gandhi and Heinrich Boll'. He has presented it to the Centre for academic reference.

M.G.M. College Students' Co-operative Stores provides books and stationery to students at a reasonable rate.

Department of German:

The German courses in the college are run and examinations held internally under the auspices of the Dept. of German. Dr. N. T. Bhat and Ms. Amitha Rao are holding classes.

Teaching - Learning Centre:

The Teaching and Learning Centre, sponsored by Dr. A. Krishna Rao and his daughters Dr. Girija, Dr. Gowri and Dr. Shubhageetha has been running effectively in our college. The following activities were conducted during the year:

- A one-day workshop on **Communication Skill Advancement** was conducted on 7th July, 2018 for the benefit of the students and faculties at M.G.M. College, Udupi. Dr. Ramachandra G. Hegde, a Corporate Trainer, Dandeli, was the Resource Person who gave the necessary tips for the advancement of skills in communication by displaying the videos and demonstrations.
- A workshop on **'Art and Science of Teaching'** was conducted on 13-2-2019. Col. Ravi Shirahatti, a Corporate Trainer, Mysore enlightened the faculties on this aspect.
- Mr. Rajmurthy, Lecturer in Computer Science gave a talk on Artificial Intelligence on 22nd June, 2018.
- Mr. Ramachandra Bhat, Lecturer in Commerce a talk on the topic, 'India in 2030' on 27th July, 2018.

Developmental activities:

This year is the Platinum Jubilee for the Academy of General Education of which M.G.M. College, Udupi is the first educational institution. Academy of General Education has sanctioned Rs. 15 lakhs for the renovation of Muddana Mantapa. We are indeed thankful to our benevolent management.

New basket ball court is under construction at an estimated budget of rupees 16 lakhs.

Vadiraja Vidyarthini Nilaya:

The Ladies Hostel has 181 inmates. Mrs. Jayalaxmi M. Rao, the Warden manages the hostel and takes good care of the inmates.

Mid-day Meal Scheme:

The College provides free mid-day meals to needy students. Many donors and our staff donate towards the fund.

Library:

The Library has a collection of over 1 lakh books, 150 journals and magazines catering to nearly 2500 students. With the growth of technology we have introduced digital services like INFLIBNET, DELNET and e-library. We have 75,000 e-books and 2600 e-journals on a variety of subjects.

Students' Welfare Council:

We have a very energetic and enthusiastic band of student leaders in the Student Welfare Council this year too. Mr. Ramesh K. is the Student Welfare Officer. We have more than 20 clubs and all the members of these clubs are actively involved in various activities.

Parent-Teacher Association & Alumni Forum:

PTA members and the Alumni are actively involved in the betterment of the College and donate to the Mid-day meal and Scholarship fund.

Acknowledgements and Conclusion:

With reverence to our founder DR. T.M.A. Pai who nurtured this one of its kind institutions which imparts quality education with cultural exposure and emphasis on personal well-being, I express my gratitude to the esteemed members of the College Trust, the President Sri T. Mohandas Pai, Dr. Ramdas M. Pai, Dr. Ranjan R. Pai, Registrar, Academy of General Education, Manipal on this occasion and all the members of the College Trust for giving me the opportunity to take up this responsibility.

I am specially indebted to Dr. H. S. Ballal, Pro Chancellor of Manipal Academy of Higher Education and President of the Academy of General Education for reposing confidence in me and being my cherished mentor. I whole heartedly thank Dr. H. Shantaram, Administrative Officer, A.G.E. for his support and guidance throughout.

I place on record the unconditional support extended to me by the teaching and non-teaching staff. I sincerely thank each one of them. I thank the P.T.A. and the Alumni Forum, parents, alumni, well-wishers who have been very supportive.

I heartily appreciate each one of the vibrant, energetic students of this prestigious college. I wish the outgoing students a fine future and all the students the very best in the forthcoming examinations.

Thank you

MAHATMA GANDHI MEMORIAL P.U. COLLEGE, UDUPI – 576 102

COLLEGE DAY REPORT 2018-19

Mrs. Malathi Devi A., Principal, MGM P.U. College

Esteemed President of this function Dr. H. Shantaram, Secretary and Administrative Officer, Academy of General Education, Manipal, today's Chief Guest Sri H. Rajesh Prasad, I.A.S., G.S.T. Commissioner, New Delhi Guests of Honour Dr. M. G. Vijay, Principal of M.G.M. Degree College and Mr. Athradi Prithviraj Hegde, Advocate and Notary the President of P.T.A., dignitaries on the dais, invitees, my dear colleagues, parents and my dear students.

On this memorable day I deem it my privilege to present the Annual Report of M.G.M. Pre-University College before this august gathering. On this momentous day we pay homage to our founder Padmashree Dr. T.M.A. Pai.

Management:

The management of the College is vested in the Mahatma Gandhi Memorial P.U. College Trust with Sri T. Mohandas M. Pai as the President and Correspondent. The members of the Trust are Dr. Ramdas M. Pai, Dr. H. Shantaram, Dr. Narayan Sabahit, Dr. H. Vinod Bhat, Dr. M. G. Vijay and Smt. Malathi Devi A.

Parents-Teachers Association:

The Parents-Teachers Association is a bridge between parents and teachers. The main objective of this association is to create a healthy spirit of fellowship and co-operation to strengthen the responsibilities of students and mould them into better citizens. Mr. Athradi Prithviraj Hegde is the President, Mr. Sudheer Moorkoth is the Secretary and Mr. Srikar Mallya is the Treasurer of the P.T.A.

The Parents-Teachers Association meeting was held on 11-8-2018. Dr. H. Shantaram, Administrative Officer, Academy of General Education, Manipal was the Chief Guest on this occasion. 110 poor students of our College have benefited from the midday meal scheme. As decided in the Executive Committee meeting which was held on 28th July 2018,

the P.T.A. has donated Rs. 1,00,000/- towards midday meal fund. The P.T.A. has also contributed Rs. 5,000/- each to six deserving students.

N. Jaisimha Pai and Amritha J. Pai, parents of Ananya J. Pai, II PU Arts have contributed Rs. 10,000/-.

Binesh M. Shah and Anitha B. Shah, parents of Aryan Shah, II PU C2 have contributed Rs. 11,000/-.

Dinesh Puthran and Geetha, parents of Tamanna, II PU C2 have contributed Rs. 10,000/-.

Developments in the academic activities:

M.G.M. PU College strives hard to bring the best out of each and every student. Tests are conducted periodically. Staff advisors of each and every class send the marks and attendance reports to the parents. They constantly take care of each and every student to promote their academic progress. A squad, raids the classrooms to ensure that the students do not bring mobile phones to the campus. Extra care is taken to maintain a disciplined academic atmosphere. In case of irregularity of attendance or misbehaviour of the students, the concerned parents are informed immediately and the problems are set right.

Career development programme was organized for our II PU students by SIRC of Institute of Chartered Accountants of India on 1st September 2018.

Endowment prizes and 100% attendance certificates were distributed on 27th November 2018.

The Annual Sports Day was held on 30th November 2018.

Staff:

We have 06 permanent teachers and 06 permanent non-teaching staff. Besides we have 45 management teaching staff with student teacher ratio as 22:1.

Student Strength:

This being the 18th year of the functioning of the M.G.M. PU College after its bifurcation from degree college, the academic year began with the admission of 1069 students of which 504 are boys and 565 are girls. There are 684 students in Science, 304 in Commerce and 81 in Arts.

Courses:

The College offers a two year course of study in the Arts, Science and Commerce stream. There are three combinations in Science, four in Commerce and one in Arts.

Results:

626 students appeared for the II PUC Board Examination in March 2018 out of which 173 have secured distinction, 336 students have secured 1st class, 67 students have secured 2nd class and 15 students with pass class. I congratulate Shettigar Vijetha Gangadhar who has secured highest in Science stream, Vidyashree Kalkur who has scored the highest marks in Commerce stream and Vithika S. Shetty who has scored the highest marks in Arts stream. The overall percentage is 94.40.

A word of gratitude

I wish to express my deep sense of gratitude to the management which gives support and guidance throughout. I am thankful to Dr. H. Shantaram, Secretary and Administrative Officer, Academy of General Education,

Manipal, Dr. M. G. Vijaya, Principal, M.G.M. College, Members of the Trust and Governing Council for all the guidance, co-operation and help extended to me.

I am fully aware that the success of each and every activity in the college is mainly due to the commitment and hard work of our teaching and non-teaching staff. I express my sincere gratitude to all the teaching and non-teaching staff who have tirelessly extended their service and co-operated with me in all respects.

I am grateful to all the parents who work like a single team for success and progress of this institution.

I thank my dear students for their co-operation and I wish them good luck and bright future.

●

STUDENTS WELFARE COUNCIL REPORT 2018-19

Joan Jesvita D'Souza, III B.C.A., Secretary

"Learning gives creativity, creativity leads to thinking, thinking provides you knowledge, knowledge makes you great".

With immense pleasure I, Joan Jesvita D'Souza, the General Secretary of SWC present before you the Annual Report of the activities of the Student Welfare Council.

The officer bearers of the SWC for the academic year 2018-19 are:

Mr. Ranjith Kumar, III B.Com., President
Ms. Joan Jesvita D'Souza, III B.C.A., General Secretary
Ms. Rashmi, II M.Sc., M.Sc. Representative

Vice Presidents of the Council are:

Mr. Manthan Shetty	III B.Com.
Ms. Reem	III B.C.A.
Ms. Anagha	III B.Com.
Mr. Dhanush	III B.A.
Ms. Shruthi	III B.Sc.

Joint Secretaries of the Council are:

Mr. Nithesh Shetty	III B.C.A.
Mr. Darshan G. C.	III B.Sc.
Ms. Shwetha S. N.	III B.Sc.
Ms. Chaithra Bhat	III B.Sc.
Ms. Anlin Joseph	III B.Com.

The activities of the SWC were inaugurated on 1st of August, 2018. The SWC members were administered the oath by Prof. Ramesh Karla, the Student Welfare Officer. Dr. Geetha Mayya, Professor, CSE Dept., MIT, Manipal and Director Student Affairs, MAHE, Manipal, was the Chief Guest.

The Annual Activities of various clubs are as follows:

NCC Naval Wing:

Convener:

The NCC Naval sub-unit has entered the 25th year of functioning after its timely rejuvenation in 1995.

Our cadets underwent the firing practice during CATC and NSC I, II & III phases held at Udupi during September and October 2018.

All cadets underwent boat pulling practice during CATC and NSC I, II & III phases held at Udupi during September and October 2018.

International Yoga Day was held on 21st June 2018.

Cadets participated in Swachh Bharath Program in College and at Malpe Beach.

Tree Plantation Programme was held in the college during the month of July 2019.

Our cadets voluntarily participated in Blood Donation drive on 9 Feb. 2019 at Nutana Ravindra Mantap, Udupi.

During this year our cadets have attended various camps.

Leading Cadet Praful, Cadet Vignesh, Cadet Siddarth and Cadet Kiran attended AINSC (All India Nou Sainik Camp) held at INS Kadamba Naval Base Karwar 2018-19.

L. Cadet Kavya Naik has attended 'Ek Bharath Shrest Bharath' Camp during this academic year held at Mysore.

L. Cadet Prathik R. Shetty attended "Sea Attachment Camp" held at Naval Base Mumbai.

L. Cadet Pareekshith attended Pre-yatching Camp held at Mysore.

NCC Army Wing:

NCC army wing of MGM College is running through its 20th year of functioning.

NCC army wing of MGM college is a sub-unit of 21 KAR BN NCC Udupi. This year 52 SW cadets and 18 SD cadets were enrolled. SUO Vilas S. Poojari is the leading cadet, SUO Anlin G. Joseph and JUO Pradeesh are assisting him in all the activities.

Various activities of this Academic are as follows:

Organised "Ek Din NCC Army Ke Naam" program on 25th March 2018. The Chief Guest of the program was COL. Sagar V. Patwardhan, Sena Medal, Commanding Officer, 4 KAR ENG COY, MIT, Manipal. He initiated the pipping ceremony and felicitated the achievers and gave a call to the youth to join the Indian Armed Force in future.

Second issue of Souvenir "Memorabilia" released on 25th April 2018, by Principal Dr. Sandhya R. Nambiar.

Achievements:

CPL Supritha and CPL Pratiksha Shenoy attended basic leadership camp at Holenarasipura from 31st May to 9th June 2018.

CPL Spoorthi, CPL Rachitha and CPL Sharanya Padmashali attended Ek Bharat Shrest Bharat, special national integration camp at Chamba, Uttarakhand from 11th to 22nd June 2018.

JUO Pradeesh, SGT Anush, SGT Bisnagar, SGT Raghavendra, CPL Prathap N. M., CPL Vijetha, CPL Spoorthi, CPL Shruthi, CPL Sharanya Padmashali, CPL Supritha and Rachana (11 Cadets) attended Pre-IGC-TSC-Phase-1 at MIT, Manipal from 4th to 13th July 2018.

JUO Pradeesh, SGT Bisnagar and CPL Prathap N. M. (3 cadets) attended Pre-IGC-TSC-Phase-2 and TSC-IGC respectively at Shivamogga from 24th July to 2nd August and at Vijayapura from 3rd to 12th Aug. 2018.

CPL Spoorthi, CPL Shruthi, CPL Vijetha and Rachana (4 cadets) attended Pre-IGC-TSC-Phase-2 and TSC-IGC respectively at Shivamogga from 3rd to 12th Aug. and at Tumkur from 13th to 22nd Aug. 2018.

27 cadets participated in the district level Independence Day Parade – 2018 held at District ground Beedinagudde, secured second place in March past led by SUO Vilas.

JUO Pradeesh attended TSC-DTE-Phase 1 & 2 respectively at Vijayapura from 13th to 15th Sept. 2018 and was selected for All India Thalsainik camp at New Delhi from 19th to 29th Sept. 2018.

SUO Vilas, SGT Raghavendra, CPL Prasanna, CPL Bhavya, CPL Dhanalaxmi, CPL Spoorthi and CPL Rachitha (7 cadets) attended Pre-IGC-RDC-Phase-2 at Alva's College, Moodbidri from 9th to 18th Oct. 2018.

27 cadets attended CATC campus at Alva's College, Moodbidri from 9th to 18th Oct. 2018. Our cadets won several prizes in the competition held during the campus.

SUO Vilas, SGT Raghavendra, CPL Bhavya, CPL Spoorthi and CPL Rachitha (5 cadets) attended Pre-IGC-RDC-Phase-3 at Alva's College, Moodbidri from 22nd to 31st Oct. 2018.

CPL Spoorthi attended advanced leadership camp at Johrat, Assam from 15th to 24th Nov. 2018.

20 cadets participated in inter Company competition Aakraman – 2019 at MIT, Manipal on 15th Jan. 2019 secured runners up position in overall championship.

Swimming, Tug of War team secured 1st place, SGT Chaithra and SGT Bisnasagar won 3rd position respectively in rope climbing and 100 mtr. running competition.

27 cadets participated in district level Republic Day Parade – 2019 held at District ground, Beedinagudde, secured 3rd place in march past led by SUO Vilas.

Programs:

Yoga camp was conducted in MGM College, Udupi from 18th to 20th June 2018.

Surgical Strike Day was observed on 29th Sept. 2018, BHM Ashok Kumar, Staff of 21 KAR BN NCC Udupi was the Guest of Honour.

Observed Indian Army day on 15th Jan. 2019 Lt. Navya, Associate NCC Officer of MGM College gave a talk on Indian Army to the Army Cadets of MGM College.

''B'' and "C" examination was conducted at MGM College, respectively on 16th and 17th Feb. and 23rd & 24th Feb. 2019.

Social Activities:

Swachh Bharat Summer internship program was conducted in Athradi – Pareeka village and in Hirebettu respectively on 21st July and 28th July 2018. This was first ever program that was conducted in villages. Cadets visited different houses and circulated pamphlets to spread awareness on swachhata.

48 cadets participated in 'Say No to Drug' Awareness rally on 14th Sept. 2018 conducted by District Police, Udupi.

20 cadets have participated in International Coastal Cleanup Day at Malpe Beach on 15th Sept. 2018, conducted by 21 KAR BN NCC Udupi.

40 cadets have participated in Oath Taking ceremony for the peaceful of election on 6th Feb. 2019 at MGM College.

Results:

Out of 8 cadets, 2 cadets secured "A" grade and 6 cadet secured "B" grade in "C" certificate examination, held in the month of Feb., 2018.

Out of 20 cadets, 2 cadets secured "A" grade, 16 cadets secured "B" grade and 2 cadets secured "C" grade in "B'' certificate examination held in the month of Feb. 2018.

NSS:

Conveners: Mr. Shamanth Kumar K. S., Unit I, Dept. of Kannada and Ms. Priyashree K.T., Unit 2.

Secretaries : Mr. Shreyas Kotian of II B.A. and Ms. Priyanka D. Kotian of II B.Sc.

The inauguration of NSS activities for the year 2018-19 took place in the presence of Mr. Wilfred D'Souza, District Youth Co-ordinator and Mr. Prakash Kramadhari.

On the occasion of Vanamahotsava NSS volunteers planted nearly 100 saplings all around the campus.

NSS volunteers participated in 'NETTI' (Cultivation of Paddy) in Alevoor on 22nd July 2018.

'Kesara Habba' was organised by NSS volunteers in Karvalu on 29th July 2018. Swamiji of Kaniyuru Mutt inaugurated the program.

MGM NSS volunteers participated in Anti-Drugs Campaign rally conducted by Udupi District Police on 15th Sept. 2018. The NSS Leader Shreyas Kotian was the student speaker in the ceremony.

Yuvagama-18, a University level Inter-collegiate Beedhi Nataka competition was organised by NSS on 29th Sept. 2018. Honourable DC Mrs. Priyanka Merry Francis inaugurated the program.

The NSS volunteers participated in the Gandhi Jayanthi program organised by Gandhian Study Center. They also took part in Swachha Shramadhana in and around the campus.

On the occasion of Children's day, NSS volunteers spent their time with children of Padu-Alevoor Govt. School. Several activities including games, music, dance were the part of celebration.

NSS Annual special camp for the year 2018-19 was conducted in Alevoor from 22nd Dec. 2018. The camp was inaugurated by Dr. H. Shantaram, Administrative Officer, MAGE.

NSS volunteers participated in 'National Voters Day' rally organised by District Administration. The NSS leader Shreyas Kotian was student speaker on the occasion.

Achievements:

Chirashree P. of II B.C.A. participated in National Republic Day Parade at Delhi on 26th Jan. 2019.

Shreyas Kotian of II B.A. and Priyanka D. Kotian of II B.Sc. participated in Leadership training camp held at Mangalore from 17th July to 23rd July.

Puneeth of III B.Com. and Shreya of III B.Com. participated in University level selection camp held at Mangalore.

Smitha S. B. of I B.Com. and Hariprasad of II B.Sc. participated in state Yuvajanotsava camp held at Dharwad from 12th Oct. to 16th Oct.

Deeksha of II B.Com. and Adarsh of II B.Sc. participated in NIC.

Youth Red Cross:

Conveners: Mr. Lakshminarayana Karanth, Dept. of Economics.

Secretary : Ms. Riddhi Shetty, II B.Com.

On 25th of June 2018 Vanamahotsava program was conducted.

18th July 2018 a talk on "First Aid Programme" by Dr. Venkatesh Kumar Y. G. was arranged.

On 4th Sept. 2018 a Jaatha from Ajjarkadu Maidan to Udupi Krishna Mutt in connection with Genava Agreement and Fund collection 36,000 collected by the students.

On 14th Sept. 2018 a talk on "No Drugs" by Laxman Nimbargi, S.P., Udupi District was arranged and Jaatha from MGM to Ajjarkadu ground was conducted.

On 15th Aug. 2018 Independence Day March past was held.

On 2nd Oct. 2018 Gandhi Jayanthi – A talk by Dr. Nandakishore, Manipal University was arranged.

On 25th Jan. 2019 Republic day parade was held.

On 9th Feb. 2019 Blood donation – KMC, Manipal 95 units of blood was collected.

On 6th Feb. 2019 Voters Awareness Day was conducted. Ridhi Shetty, Secretary, Youth Red Unit gave a talk.

On 20th Feb. 2019 a talk on "Health Awareness by Dr. Niranjan Bhat was arranged.

Sports Club:

Conveners: Mrs. Jayashree Nayak.

Secretaries : Mr. Nithesh and Ms. Rachitha of III B.Com.

Organised Mangalore University Inter-collegiate Table Tennis Tournament for men and women 2018-19 on 13th and 14th Aug. 2018. Sri Raghupathi Bhat, MLA, Udupi inaugurated the Tournament. Our College Table Tennis team for Men secured Third place in the tournament.

Hassan, III B.Com. secured third place in Long Jump and Decathlon event in the Mangalore University Inter-Collegiate Athletics Competition held at Moodbidri on 9th and 10th Oct. 2018.

Akshay, I B.A. bagged silver medal in Mangalore University Inter-Collegiate Weight Lifting 109 kg category held at Shirva from 1st to 3rd Oct. 2018.

Sangamesh Handi, II B.Com. secured third place in Decathlon event in the 34th Karnataka State Junior and Senior Athletics Championship – 2018 held at Moodbidri from 3rd to 5th Sep. 2018.

Ananya P. Hegde of I B.Com. secured third place in 4x100 mtr relay event in the 34th Karnataka state junior and senior Athletics Championship – 2018 held at Moodbidri from 3rd to 5th Sep. 2018.

Kishan D. Shetty, II B.Com. secured third place in Wrestling Competition (60 kg category) in the Mangalore University Inter-Collegiate Wrestling Competition held at Mangalore on 19th and 20th Sep. 2018.

Pranav, II B.Com. secured first place in the KATA in state level "COMPETE 2018" held on 4th and 5th Aug. 2018 Katapady, Udupi.

In the academy colleges Platinum Jubilee sports and games competition, MGM College Badminton team for women, Basket Ball team for men, Table tennis team for men secured first place. In athletics, Hassan, III B.Com. bagged individual championship. Women team secured gold medal in 4x100 m. relay.

Mr. Gagan Kidiyoor, II B.Com. participated in the South zone Inter-university Table Tennis tournament held at Vishakapatnam from 3rd to 6th Dec. 2018.

Annual sports meet of the College was held on 19th Jan. 2019. The meet was declared open by Mr. Udaya Kumar, Udupi District and Mangalore University Cricket Coach. Individual championship bagged by Sangamesh, II B.Com. among men section and Ananya, I B.Com. among women section.

Overall championship bagged by B.Com. students both men and women sections.

A special cricket match was held between SWC level and staff level in which SWC level won the game later it was followed by a flash mob in which B.Sc. won the first place and B.Sc. won the second place respectively.

Commerce Club:

Convener : Mr. Ramachandra Bhat K., Department of Commerce.

Secretaries : Mr. Abhay Pai and Ms. Nikitha Prabhu of III B.Com.

A brief Orientation was conducted by Ramachandra Bhat, Convener, Commerce club. The students actively participated and a brief talk was done about the college and activities conducted by Commerce Club.

Many competitions like quiz, mad-ad, debate etc. were conducted. Students actively participated in these events.

Students were taken to industrial visit.

An educative session was conducted to know about the insurance institute.

Arts Club:

Convener: Mr. Surendranath Shetty, Dept. of Political Science.

Secretary: Mr. Justin Errol of III B.A.

Arts club of our college is working for the betterment of students and prepares them to appear for the competitive.

Arts club had conducted a exams interactive session with Mr. Jayaprakash Hegde, former MP about the ills and wills of politics. The club also conducted IAS training program for the students in which Ranjan Shenoy, IFS Foreign Affairs Department Officer was the trainer.

Vivekananda Jayanthi was celebrated on January 12th by Arts Club, Gurme Suresh Shetty, industrialist was the chief guest. Dr. Yathish Ullal, Assistant Commissioner conducted a training session for the students to prepare for KAS and other competitive exams.

Voters awareness program was also conducted by arts club for degree and P.U.C. students.

English Club:

Convener : Prof. Devidas Naik, Dept. of

English. The Club has organised the following activities during the year:

- A one-day workshop on "Communication Skill Advancement" was conducted on 7th July 2018. Dr. Ramachandra G. Hegde, a Corporate Trainer, Dandeli, was the Resource Person who gave the necessary tips for the advancement of skills in communication.
- A talk on "Beauty of English" was given on 29th Sept. 2018 by Ms. Meghana, an avid supporter and student of English, Bangalore.
- A Training program on "Personal and Personality" for B.A. students was conducted on 14.2.2019. Col. Ravi Shirahatti, a Corporate Trainer, Mysore, gave the training on "Confidence Building, Goal Setting, Resume Preparing and Interview Facing".
- Mr. Raghavendra Bhat, addressed the I B.Sc. on the topic, "Unravelling the Genius of India's Greatest Mathematician, Ramanujan" on 15th Feb. 2019.
- 16 students of Optional English participated in the Manipal International Literature and Arts Platform (MILAP) on 6 – 8 Sept. 2019.

Kannada:

Convener : Prof. Puthi Vasanth Kumar, Dept. of Kannada has conducted the following activities: It has organised.

- A talk on "Sahithya Samvada" on 4th August 2018. The renowned writers Dr. H. S. Venkatesh Moorthy and B. R. Laxman Rao were present on the occasion.
- A meaningful dialogue, "Mathu Kathe" was arranged with Sri H. Gopala Bhat (Ku.Go), Senior writer on 3rd October 2018.
- 'Mudhana Sahityotsava and V. M. Inamdar Award Function' was on 23rd February 2019. Dr. M. Prabhakara Joshi, Yakshagana Scholar was the Chief Guest. V. M. Inamdar Vimarsha Award was awarded to Dr. B. Janardhan Bhat, noted Literary Critic and Writer.

Economics:

Dept. of Economics has organised the following activities:

- A talk on the occasion of world population day on 11th July, 2018. Dr. Rajendra K., Asst. Professor in Sociology. Dr. G. Shankar GWPG College, Ajjarakadu, was the Guest Speaker.
- A. D. Shroff Memorial Elocution Competition sponsored by the Forum of Free Enterprise, Mumbai, was conducted on 28th Aug. 2018 for the students of our college. Shobha S. Revankar, I B.Sc., Akshaya Hegde, II B.Sc. and Lester Dias, III B.A. won the I, II and III prizes respectively.
- A Guest Lecture on Amartya Sen was arranged on 6th Sept. 2018. Prof. K. Krishna, a retired Professor of Economics was the Guest Speaker.
- Ms. Disha and Sakku Bhai, I B.Com. participated in the 'Eco-Fest' at Poorna Prajna College, Udupi on 19th Jan. 2019 and won the second place in Poster Making Competition.

Journalism:

Dept. of Journalism has conducted the following activities:

- It observed the Press Day Program on 6th July 2018 and released Kolalu, Monthly newspaper of the Department. Raheem Ujire, Reporter, Kasturi News Channel gave the tips for becoming a good reporter.
- A one-day State Level Interdisciplinary Seminar and Workshop, Clapboard and Beyond on Understanding Cinema was organised on 8th February 2019. Around 300 delegates and students participated in the event. Mr. Girish Rao Hatwar (Jogi), Senior Journalist, Mr. Lingadevaru, Film Director,

Samvarta "Sahil", Trained Script Writer and Teacher, Mr. Raj B. Shetty, Actor & Film maker were the resource persons.

- A. Eshwaraiah Memorial State Level Photography Competition was organised by the Department in association with Bilikallu Prakashana and Focus Studio on 8th February 2019.

IT Club:

Convener: Mr. Vishwanath Pai, Head of the Department, Computer Science.

IT Co-ordinator : Mr. Rajamurthy Rao, Dept. of Computer Science.

Secretaries : Shreyas Kanchan, III B.C.A. and Hemanth Devji, III B.Sc.

Conducted IT Test, IT crossword puzzle event, Dumdshoggle event for 1st and 2nd year student.

Organised an IT article writing competition.

Orientation programme was conducted by final year B.C.A. students to give brief nutshell view of varies inter class and inter branch competition.

IT quiz (prelims) was held on 29th August 2018 and the finals was conducted on 5th Sept. 2018 at Nutana Ravindra Mantapa.

The IT cover page design event was conducted.

Organised a workshop on cyber crime and security by Mr. Krishna who worked for cyber crime agencies in Dallas, USA. It was conducted on 15th September 2018.

IT Bytes, the departmental magazine was released by the Principal Prof. Dr. M. G. Vijay on 29th September 2018.

Eco Club:

Convener: Mrs. Usharani S. Suvarna, Associate Professor and HOD of Botany.

Secretary : Ms. Sri Lakshmi S., II B.Sc. (BZC).

Joint Secretary : Ms. Vinutha Naik, II B.Sc. (BZC).

Organised an awareness programme on conservation of CORYPHA UMBRACULIFORA by Mr. S. A. Krishnayya, folklore specialist on 11th July 2018.

Organised a guest lecture by Mr. Gopala Krishna, Naati Vaidhya on 16th July 2018.

Organised a guest lecture on Nutrition and Dietrics by Ms. Kavitha, M.Sc. in Nutrition and Dietrics and by Ms. Angel, M.Sc. in Food and Nutrition on 9th January 2019.

Organised a guest lecture and demonstration on Bonsai Cultivation by Mr. L. R. Hegde, Kumta on 16th January 2019.

Rovers and Rangers Unit:

Convener: Mr. Avinash, Department of Chemistry, Mrs. Vanitha, Dept. of Commerce.

Secretaries: Ms. Suraj K. of I B.Com., Mr. Ananth Murthy of I B.Sc., Ms. Nidhi of II B.Sc. and Ms. Prajna of II B.Com.

The unit organised and participated in different College district, state and national level activities. Students participated in different camps organised by Bharath Scouts and Guides organization.

All the students of the unit actively participated in the Independence, Republic and Sports Day parade.

As a part of social service activity students of the unit emerged together for shramadhan on the occasion if Gandhi Jayanthi in front of our college campus.

The different awareness programmes were conducted and also participated in the rally "SAY NO TO DRUGS".

A lecture series was carried out throughout the year by inviting resource persons.

A program on awareness towards voting and oath taking was conducted.

Hindi Club:

Department of Hindi organised "Hindi Utsav"

on 23.1.2019. Dr. Shivram, HOD of Hindi, Govt. First Grade College, Carstreet, Mangalore and President of Mangalore University, Hindi Adhyapak Sangh was the Chief Guest of the function.

Science Club:

Science Club of our college arranged a talk on “Introduction to Nanotechnology” on 29th Aug. 2018. Smt. Lalitha Devi, Associate Professor of Physics, Bhandarkars’ College, Kundapur was the Guest Speaker.

Department of Chemistry, MGM College, Udupi organised a program on inauguration of the certificate course on 24.8.2018. Dr. Arun Isloor, Associate Professor, Department of Chemistry gave a talk on importance of green chemistry and opportunities available after B.Sc.

Department of Mathematics Organised One-day workshop on “Mathematics Through Origami” on 17th February 2019. Dr. Adelaide Saldanha, HOD of Mathematics, St. Agnes College (Autonomous), Mangalore was the resource person.

M.Sc. Activities:

Orientation programme for I M.Sc. was held in the month of August 2018. The Chief Guest of the programme, Prof. Dr. M. G. Vijay, Principal, inaugurated the orientation programme and addressed the newly joined students. He gave a brief orientation about our college. Mr. M. Vishwanath Pai, H.O.D. of Computer Science, gave introduction of the department and introduced the faculty members. Orientation to the various facilities available in the college and department was also briefed by him. He also oriented the students about the workshops/ seminars and IT and cultural activities held and to be held in this academic year.

‘Pradeeptha’, an interclass IT and cultural fest held on 14th December 2018, had 14 events. In total there were 330 participants. Shravya of II M.Sc. was the runner-up and Sushma Bangera of II M.Sc. won the overall championship. Rashmi Upadhyaya from II M.Sc. has been selected for Kanaka Gangothri Keerthana Gayana program of Mangalore University.

Workshop:

One Day Workshop on Mac program was organized by the M.Sc. Dept. on 23.11.2018. Sunitha Kini, Dept. of Computer Science was the resource person.

One Day Workshop on PHP program was conducted by the PG Dept. of Computer Science on 13.12.2018. Ganesh Hegde, Dept. of Computer Science was the resource person.

One Day Workshop on Bootstrapping was organised by the PG Dept. of Computer Science on 14.12.2018 at Vishwas Towers, Kalsanka. Krithika V. Pai was the resource person.

Every Saturday, in the month of February Workshop on Mac was conducted for neighbouring college B.C.A. and B.Sc. students as social outreach activity. The different colleges are: Milagres, Kalyanpur, Barkur First Grade Govt. College, Dr. G. Shankar Govt. First Grade College, Ajjarkad, Vijaya College, Mulky, SMS College, Brahmavar.

Internships:

Different companies selected the following students for internships are:

Harsha, Crimson Coders, Bangalore; Ace Macromatic Manufacturing Intelligence Technology, Bangalore; Softonic, Mangalore; Chipsy, Udupi; TechPro Systems, Udupi; SL Publishers, Udupi; Pruba, Udupi; Technova, Udupi. Among the companies which have taken interns the performers will be absorbed.

Vocational Conference:

"Renaissance 2k19, where the taxmen meet", this year previously called, vocational conference was brandly renamed as renaissance 2k19. On this behalf, a series of competitions were conducted for the students as a part of vocational premier league. All B.Com. vocational students of the college were divided into six teams, various competitions were conducted. In the end, a two day conference was held. we had educative session like basics of stock market, leadership workshop, appearance before the court and tribunal, workshop on facing interviews etc. On the second day, vocational students and the faculties of Poorna Prajna College and Alvas College joined the event. The program was inaugurated by CA Nagaraj Shenoy, which was followed by paper presentation, panel discussion, talk show. Team lead by Cinchana S. Shetty, III B.Com. emerged as league champions. The program was a resounding success with an enormous co-operation of our Principal M. G. Vijay, Mr. Ramesh Karla, HOD of Commerce Dept., C.A. Shridhar Kamath and other faculty members of Commerce Department.

Placement Cell:

I am happy to announce that this year 169 students of our College have been selected for various corporate companies.

The details are as follows:

Infosys Technologies – 51; Wipro Technologies – 21; Infosys BPM – 48; TCS – 28; Deloitte – 01; Others – 20; A few more companies final results are yet to be announced.

Achievements in Fests:

Students have brought laurels in many inter-collegiate competitions. I am proud to say that they have bagged either championship or runner-up in almost all fests. The following are some of their achievements:

Meghana Bhat, III B.Sc. MSP attended "Mathematics Training and Talents Search Program" MTTS – 2018 from 21st May to 16th June 2018 held at SSN College of Engineering, Chennai.

Rajesh, III B.Sc. MPC attended "Mathematics Training and Talents Search Program" MTTS – 2018 from 21st May to 16th June 2018, held at IIT, Indore.

Math-Fiesta 2018 105th birth memorial celebrations of Prof. K. A. Krishnamurthy, held at St. Aloysious Autonomous College, Mangalore.

Nandan Hegde and Raghav G. Bhat, III B.Sc., first place in Math Mania.

Abhishek Shetty, III B.Sc., MPCS, first place in number hunt.

Meghana Bhat, III B.Sc. MSP, second place in quiz.

Rakshith, III B.Sc. MPCS, participated in last man standing.

Overall champions of Mathfiesta 2018 held on 1st August 2018.

Meghana Bhat, III B.Sc. MSP, got first prize in Mathematics seminar competition in colloquim held on 7th September, 2018 at Milagres College, Kallianpur.

Meghana Bhat, III B.Sc. participated in University Level Science seminar competition in Kannada held on 29th September, 2018 at Govt. First Grade College, Carstreet, Mangalore.

Rajesh, Nithish, Chaithra of III B.Sc. MPC and Meghana Bhat, III B.Sc. MSP, participated in "Ganitha Poorna" Mathematics nurture program 2018-19 held at Poorna Prajna College, Udupi from 27th December to 31st December 2018.

Meghana Bhat, III B.Sc. MSP participated in "infinite war" Mathematics event "Scientica" 2019 held on 17th and 18th January, 2019 at Canara College, Mangalore.

Meghana Bhat, III B.Sc., MSP got second place in “le-infinito” imprints 2019, Mathematics event held on 7th and 8th January, 2019, at Aloysious Autonomous College, Mangalore.

NSS volunteers bagged the overall championship at “Parishrama”, an Inter-collegiate fest conducted by Crossland College, Shreyas Kotian of II B.A. secured the first place in pick and speak, Inchara of I B.Com. secured the first place in Yakshagana, Adithya and group secured the first place in singing. Chaithra and group secured the first place in folk dance and altogether won the overall championship.

Sparsha fest, was held at Kota, Kundapur on Jan. 5th 2019, organised by Balebettu friends, Bhagath Singh Yuva Vedike. Fest participants were 26 in number from our college. Competitions were based on best 25 minutes. Our College bagged first place among the 11 colleges, and won the overall championship.

On 15th Feb. 2019 a colorful and memorable IT fest PINNACLE 2k19 was organised at St. Philomena college, Darbe, Puttur. In this mega event around 20 colleges took part. The fest consisted of 8 events such as quiz, mad ad, photography, iot working model, dance, gaming and web coding, etc. A team of 14 students represented our college in this fest. Sumith Kumar and Raghavendra Pai from III B.C.A. won first place in IOT working model. Sanjay Gautham of second B.C.A. and Sourab Shetty won first place in quiz. MGM College, Udupi won the overall championship of “PINNACLE 2k19”.

SWC Activities:

On account of “save Kodagu, Kerala donation drive”, the Student Welfare Council on behalf of MGM College, have raised a fund of Rs. 1,50,000 and handed it over to the DC of Udupi. For the first time, a pre-spectrum meet was held on 7th February, 2019, where the spectrum logo, teaser and the brochure was released by our Principal, Mr. M. G. Vijay, SWC officer Mr. Ramesh Karla and HOD of English Dept. Dr. Devidas Naik and HOD of Computer Science Dept. Mr. Vishwanath Pai. Our college fest, spectrum 4.0, was organised by our students under the umbrella of SWC with grand finale on 26th and 27th February, 2019. Spectrum 4.0 included interstream competition such as Nimantran, eat without heart, Lumina, poster wall, art and mask mehendi, puvidal, art n pot, instrumental, sacred games, solo and group dances, film song and bhajane, battleground, toggle talk, mock press, picturesque, time traveller, pagala joda, royal maker, etc. In 28 events, all the students actively participated in almost all the events. With the guidance of our Principal Prof. M. G. Vijay, Student Welfare Mr. Ramesh Karla, all the teaching and non-teaching staff the SWC members had the privilege of conducting the inter-college fest, “SPECTRUM 4.0”. I can conclude that spectrum 4.0 was a grand success. I would like to express my whole hearted thanks to our beloved Principal Prof. M. G. Vijay, Student Welfare Officer, Mr. Ramesh Karla and all the teaching and non-teaching staff for their guidance and support. My sincere thanks to all the students for their support throughout the year.

●

ACTIVITIES OF THE PU STUDENTS' WELFARE COUNCIL – 2018-19

The office bearers for the academic year 2018-19 are Miss Neha Bhat from Science, Mr. Prathik from Commerce and Miss Vibha Rao T. from the Arts stream.

Inaugural Ceremony of Co-curricular and extra curricular activities for the students was held on 31st July 2018. Vidushi Smt. Veena Muralidhar Samaga inaugurated the cultural activities by lighting the lamp for the academic year 2018-19.

The achievements of the students for the academic year 2018-19 are (Cultural of Scholastic section)

Rohith Rao B. of II PUC won the second prize in quiz competition conducted by the LIC divisional office on 3rd September 2018.

Milagres College, Mangalore:

Model competition – Shreyas, II PU Shalvian John D'Souza	II Place
Face painting – Supreeth Acharya Ananth Narayana Kamath	II Place

The following students bagged 3rd prize of Rs. 5,000/- in the dance competition organized by the Badagabettu Credit Co-operative Society Limited on 25th August 2018.

1	Chaithanya	II S3
2	Chaithra	II S3
3	Sanjana	I C2
4	Anagha	I S3
5	Reshma	I C2
6	Vibha	II Arts
7	Sinchana	II C2
8	Mallika	II S3
9	Ranjani	II S3
10	Nagarathna	II S3
11	Sangeetha	II S3
12	Shreenidhi	II S3
13	Priyanka	I S2
14	Dhanya	I Arts

The following students bagged prizes at Nitte PU College competition held on 4th September 2018.

Group Dance: 2nd Place – Chaithra, Chaithanya, Ranjani, Sharanya – II PUC, Sanjana, Anagha – I PUC

Face Painting: 2nd place – Supreeth Acharya – II PU, Sanjana – I PU Com.

Word play: 2nd place – Medha Bhat – I PU

Mock Press: 2nd place – Hardik Pai – II PU

Our students bagged prizes in various competitions held on 7th September 2018 at Sharada PU College, Mangalore.

Divyashree of II PU won the second prize in Carnatic Sangeeth competition. Chaitanya of II PU bagged the first place in classical dance.

The following II PUC students bagged first place in patriotic song and second place in Bhajan competition.

Rashmitha Bhat, Airaa Acharya, Kavya, Supreeth Acharya, Divyashree,

Laxmish G. Ballal, Nisha, Vaishnavi, Lahari, Ramya – I PUC.

Shaiona of I PUC bagged First place in creative writing competition and Jithin of II PUC bagged third place in pencil sketching held at St. Aloysius College, Mangalore on 7th September 2018.

Our students were runners of overall championship in SMVITM College, Bantakal.

In the PU Board District level competition held in various colleges in Karkala our students won 1st place in Folk Song, 3rd place in Light Music, 3rd place in Bhakti Geethe and 2nd place in Drawing competition.

Supreeth Acharya won 1st place in painting competition held at Moodbidri Alva's College on 30th November 2018.

Sports Achievements:

In Basket Ball competition held for Boys, our students were runners in District level. Three students got selected for State level.

Pranith, Vikyath of II PU and Manvith of I PU.

Boys Basket Ball team won 1st place in Academy level Basket Ball match. Girls Basket Ball team won 1st place in Academy level Basket Ball match.

Girls Shuttle Badminton Team won 2nd place in Academy level Badminton match.

Viola Lewis of II PUC got 1st place in District level Chess competition. She has participated in State Level competition.

Ananya Shetty of I PUC won 3rd place in District level Chess competition. She participated in State Level competition.

Anirudh of II PUC participated at the State level TT competition on November 2018.

Academy Athlets:

Joel Jaison won 1st place in Shot-put Throw and 1st place in Discuss Throw. He bagged Individual Championship.

Shridhar of I PUC won 2nd place in Long jump and 2nd place in 4x100 mtrs. relay. Mohit of II PUC won 2nd place in 1800 mtrs. Race.

Abdul Hannan of I PUC won 3rd place in 100 mtrs and 200 mtrs.

District Level Athletics:

Rahul N. Kundar of II PUC bagged 1st place in Discus Throw and Javelin Throw. Khalid of I PUC won 3rd place Pole Vault.

Karate:

Nisarga of I PUC won 1st place in District level and State level. She participated in National Level Karate competition held at Punjab.

Pratham of I PUC won 1st place in District level competition.

Annual Day – Individual Champion:

Mohith of II PUC won 1st place in 400 mtrs., 800 mtrs. and 1500 mtrs. race. Sneha of II PUC won 1st place in 400 mtrs., 800 mtrs. and 1500 mtrs. race.

State Level Competition:

Nisarga N. of I PU has secured First place in State Level Karate competition held in Chikkodi on 25th and 26th October, 2018 and has competed at National Level which was held in Punjab.

●

Ashwini N., I B.A.

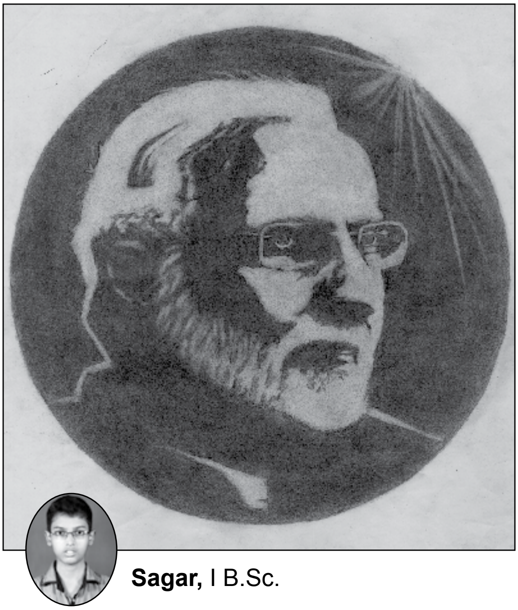

Sagar, I B.Sc.

Prajna R. Bhat, I B.Sc.

ಪಡುಬಿದ್ರಿ ಶ್ರೀ ಖಡ್ಗೇಶ್ವರಿ ಬ್ರಹ್ಮಸ್ಥಾನ

✍ **ಕೆ. ನಿರುತ ಭಟ್,** ಪ್ರಥಮ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

ಕ್ಷೇತ್ರ ಪರಿಚಯ:

ಇಲ್ಲಿ ದೇವಿಯು ಕಾನನದ ಮಧ್ಯೆ ಸ್ವಯಂ ಉದ್ಭವಳಾಗಿ ತನಗೆ ಆಲಯವೂ ಬೇಡ, ನಿತ್ಯ ಪೂಜೆಯೂ ಬೇಡ, ಮಕ್ಕಳ ಭಕ್ತಿ ವಿಶ್ವಾಸಗಳೇ ಸಾಕು, ಭಕ್ತಿ ವಿಶ್ವಾಸಗಳಿಂದ ಪೂಜಿಸುವ ಭಕ್ತರ ಕಷ್ಟ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇರುವ ವನದುರ್ಗ ಸ್ವರೂಪಳಾದ ಶ್ರೀ ಖಡ್ಗೇಶ್ವರಿಯು ನಾಗಬ್ರಹ್ಮಾದಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಯಾದಳು ಎಂಬುದನ್ನು ನಿಷ್ಕರ್ಷಿಸಿ ಹೇಳುವಂತಿಲ್ಲವಾದರೂ ಬಹು ಪುರಾತನವಾಗಿರುವುದು ಎಂಬುದೇ ಹಿರಿಯರ ಅಭಿಮತ.

ಬ್ರಹ್ಮಸ್ಥಾನ:

ಬ್ರಹ್ಮಸ್ಥಾನವೆಂದೊಡನೆ ತಟ್ಟನೆ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ನಿಲ್ಲುವುದು ಬ್ರಹ್ಮ, ನಾಗ, ರಕ್ತೇಶ್ವರಿ, ನಂದಿಕೋಣ, ಕ್ಷೇತ್ರಪಾಲ ಎಂಬ ಪಂಚದೈವಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಪೂಜಾಸ್ಥಳ. ಇಂತಹ ಸ್ಥಾನಗಳು ಕುಟುಂಬಕ್ಕೊಂದರಂತೆ ಅಥವಾ ಊರಿಗೊಂದರಂತೆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಹುಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಆದರೆ ಯಾವುದೇ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಒಳಗಾಗದೆ ಆಧುನಿಕ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸದೆ ಸರಳ ಸಹಜವಾಗಿ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಮಡಿಲಿನಲ್ಲಿ, ಪ್ರಕೃತಿ ಸಹಜವಾದ ಶಕ್ತಿ, ವಿಶೇಷಗಳ ಉಪಾಸನಾ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿ ಪಡುಬಿದ್ರಿಯ ಖಡ್ಗೇಶ್ವರಿ ಬ್ರಹ್ಮಸ್ಥಾನ ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿಯ ಯಾವುದೇ ಸೇವೆಗಳಿರಬಹುದು, ಪೂಜಾ ವಿಧಾನವಿರಬಹುದು, ಇವೆಲ್ಲವೂ ವಿಭಿನ್ನ. ಇಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಯಾವ ಸೇವೆಗಳೂ ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಸೇವೆಯೆಂದರೆ 'ಢಕ್ಕೆಬಲಿ' ಸೇವೆ. ಈ ಸೇವೆ ಬೇರೆ ಕಡೆ ನಡೆದರೂ ಇಲ್ಲಿಯ ಢಕ್ಕೆಬಲಿ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ವಿಭಿನ್ನತೆ ಇದೆ.

ಕಟ್ಟಡಗಳು:

ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇತರ ದೇವಾಲಯಗಳಂತೆ ಭವ್ಯವಾದ ಗರ್ಭಗುಡಿಯಾಗಲಿ, ಗೋಪುರವಾಗಲಿ ಇಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿರುವ ಮರ, ಬಂಡೆಗಳೇ ಇಲ್ಲಿನ ಮುಖ್ಯ ಆಕರ್ಷಣೆ.

ಮರಳು ಪ್ರಸಾದ:

ಬ್ರಹ್ಮಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಎಂದು ಯಾವುದೇ ಆಸನವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಬಂದವರೆಲ್ಲಾ ಮರಳಿನ ಮೇಲೆಯೇ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ವಿಶೇಷವೆಂದರೆ ಇತರ ದೇವಳಗಳಂತೆ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಾದವು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ನೆಲದಲ್ಲಿರುವ ಮರಳೇ ಇಲ್ಲಿನ ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರಸಾದ. ಅದನ್ನು ಭಕ್ತರೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು.

ದೊಂದಿಯ ಬೆಳಕು:

ಶ್ರೀ ಖಡ್ಗೇಶ್ವರಿ ಬ್ರಹ್ಮಸ್ಥಾನ ಇಂದಿಗೂ ದಟ್ಟ ವನದೊಳಗಿದ್ದು ಇಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ವಿದ್ಯುದ್ದೀಪಗಳನ್ನು ಬಳಸುವಂತಿಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ದೊಂದಿ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿಯೇ ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಧಿ ವಿಧಾನಗಳು ಜರಗುತ್ತದೆ. (ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಗ್ಯಾಸ್ ಲೈಟ್‌ಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.)

ಪ್ರಕೃತಿಜನ್ಯ ಅಲಂಕಾರ:

ಬ್ರಹ್ಮಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇಂದಿಗೂ ಪ್ರಾಚೀನ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬರಲಾಗಿದೆ. ಧ್ವನಿವರ್ಧಕ, ವಿದ್ಯುತ್ ಸಂಪರ್ಕ, ಬ್ಯಾಂಡ್, ಫೋಟೋ, ಮೊಬೈಲ್ ಬಳಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿಷಿದ್ಧವಾಗಿದೆ.

ಕಾಣಿಕೆ ಡಬ್ಬಿ ರಹಿತ ಕ್ಷೇತ್ರ:

ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮತ್ತೊಂದು ವಿಶೇಷವೆಂದರೆ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ

ಯಾವುದೇ ಕಾಣಿಕೆ ಡಬ್ಬಿಗಳಿರುವುದಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ದಾನ ದಕ್ಷಿಣೆಗಳ ಕ್ರಮ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಣದ ರೂಪದ ಕಾಣಿಕೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಅರ್ಪಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ದೇವರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹಿಂಗಾರ ಮತ್ತು ಸೀಯಾಳವನ್ನು ಕಾಣಿಕೆಯಾಗಿ ಸಮರ್ಪಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಢಕ್ಕೆಬಲಿ ಸೇವೆ:

ಪ್ರತಿ 2 ವರ್ಷಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ (ಉಡುಪಿಯಲ್ಲಿ ಪರ್ಯಾಯ ವಿಲ್ಲದ ವರ್ಷ) ಇಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಢಕ್ಕೆಬಲಿ ಸೇವೆಯು ಇಲ್ಲಿಯ ವಿಶೇಷ ಸೇವೆಯಾಗಿದೆ. ಮಂಡಲ ರಚನೆ ಎಂಬ ವಿಧಿಯೊಂದಿಗೆ ಈ ಆರಾಧನೆ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಆರಾಧನೆ ಇದ್ದಷ್ಟು ಕಾಲ ಗ್ರಾಮದ ಮಿತಿಯೊಳಗೆ ಯಾವುದೇ ಶುಭ ಸಮಾರಂಭ, ಇತರ ದೈವ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಉತ್ಸವ ನಡೆಸುವಂತಿಲ್ಲ ಎಂಬ ನಿಯಮವೂ ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಢಕ್ಕೆಬಲಿ ಸೇವೆಯು ಮಕರ ಮಾಸದಿಂದ ಆರಂಭವಾಗಿ ಕುಂಭ ಮಾಸದ ಅಂತ್ಯದವರೆಗೆ ನಿಗದಿತ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ.

ಮೂಲ ಪ್ರಸಾದ:

ಕರ್ಕಾಟಕ ಮಾಸದ 16ನೇ ದಿನ ಸಮುದ್ರದಾಳದಿಂದ ತಂದ ಶುದ್ಧ ಮರಳನ್ನು ದೇವರ ಗುಂಡದೊಳಗೆ ಹಾಕಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು ಇದನ್ನೇ ಮೂಲ ಪ್ರಸಾದವಾಗಿ ನೀಡುವುದು ಪದ್ಧತಿ. ●

ನೆನಪಿನ ಕಲರವ

ಆ ದಿನಗಳ ನೆನೆದು ನೆನಪಿನ ಇಂಚರ
ಸೊಗಸಿನ ಸೊದೆಯದು ಬಾಲ್ಯದ ಆ ದಿನ।
ಯಾಂತ್ರಿಕ ಬದುಕಿನ ಜರ್ಜರ ಅಪಸ್ವರ
ನಿಬಿಡದಿ ಸಾಗಿದೆ ಮಾನವ ಜೀವನ॥

ಹಸಿರಿನ ತರುಲತೆಯುಟ್ಟಿಹ ಬೆಟ್ಟ
ಅದಕೆ ಸೆರಗಾಗಿ ಹರಿವ ಸಿರಿ ಗಿರಿ ತೊರೆ।
ಹೊಸ ವಸಂತದಿ ತೊನೆಯುವ ವಾಟಿಕೆ
ರಸ ನಿರ್ಝರದಿಂ ಹರುಷದ ಏರಿಕೆ॥

ಚಂದಿರನ ತೋರುತ್ತ ಅಮ್ಮನ ಕೈತುತ್ತು
ಬೆಳದಿಂಗಳೂಟದ ಆ ನೆನಹು ಶಾಶ್ವತ।
ಈಗೆಲ್ಲಿ ಬಿಡುವಿಹುದು ರಾತ್ರಿಯ ಹೊತ್ತು
ದೂರದರ್ಶನಕೆಂದೇ ಮೀಸಲದು ಯಾವತ್ತೂ॥

ಘಾತವಾದೊಡೆ ಬೇನೆ ಕಳೆದ ಅಜ್ಜಿಯ ಮದ್ದು
ಮರುಕ್ಷಣವೇ ಓಡಿದ್ದೆ ಆಟಕ್ಕೆ ಕದ್ದು।
ಈಗ ಜಾಹೀರಾತಿನಿಂ ತಿಳಿದೌಷಧವೇ ಮುದ್ದು
ಎಲ್ಲಿದೆ ಜಾನಪದ ಸೊಗಡಿನ ಸದ್ದು!॥

ನಿರ್ವ್ಯಾಜ ನಗುವಿಗೂ ಬಡಿದಿದೆ ಗರ!
ಸುಖದ ಸಂಸಾರಕೂ ಬಂದಿಹುದು ಬರ।
ಸುಂದರ ಬಂಧುರ ಬಾಂಧವ್ಯಹರಣ
ಮನುಜನ ಅಹಮಿಕೆಯ ದಿಟದನಾವರಣ॥

✍ **ವಿದ್ಯಾಶ್ರೀ ಕಲ್ಕೂರಾ,** ಪ್ರಥಮ ಬಿ.ಕಾಂ.

ಶ್ರೀ ಶಾಂತೇಶ್ವರ

✍ **ದೀಕ್ಷಾ ಸಿ. ಶೆಟ್ಟಿ**, ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ

'ಗುಮ್ಮಟ ನಗರಿ' ಎಂದೇ ಖ್ಯಾತಿ ಪಡೆದಿರುವ ವಿಜಯಪುರ (ಬಿಜಾಪುರ) ಜಿಲ್ಲೆಯು ಹಲವು ಐತಿಹಾಸಿಕ ಹಾಗೂ ಧಾರ್ಮಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಿರುವ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಗೋಲ್ ಗುಂಬಜ್, ಬಾರಹ ಕಮಾನ್, ತಾಜ್ ಬಾವಡಿ, ಇಬ್ರಾಹಿಂ ರೋಜ಼ಾ, ಶಿವಗಿರಿಯ ಬೃಹತ್ ಶಿವನ ಮೂರ್ತಿ, ಕೃಷ್ಣಾ, ಭೀಮಾ, ಡೋಣಿ ನದಿಗಳು, ಲಾಲ್ ಬಹಾದ್ದೂರ್ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಆಣೆಕಟ್ಟು – ಈ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಥಳಗಳೂ ವಿಜಯಪುರದ ಹಿರಿಮೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿವೆ. ಜಿಲ್ಲೆಯ ಐದು ತಾಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ ಇಂಡಿ ತಾಲೂಕು ಹಲಸಂಗಿ ಮಧುರ ಚೆನ್ನರಂತಹ ಕವಿಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಕೊಡುಗೆಯಾಗಿ ನೀಡಿದೆ.

ವಿಜಯಪುರದಿಂದ ಸುಮಾರು 55 ಕಿ.ಮೀ. ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಇಂಡಿ ನಗರದ ಹೃದಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಶಾಂತೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯವಿದೆ. ಸ್ಥಳ ಪುರಾಣದ ಪ್ರಕಾರ ಜನರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಈಶ್ವರನು ಊರಿಗೆ ಕಾವಲಾಗಿ ನಿಂತಿರುತ್ತಿದ್ದ ಕಾರಣ, ಜನರು ಬಹಳ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ದೇವರನ್ನು ಪೂಜಿಸುತ್ತಾರೆ. ದೇವಾಲಯವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದರೆ ಮುಂಭಾಗದ ಎಡಬದಿಯಲ್ಲಿ ಆಂಜನೇಯ ಹಾಗೂ ಬಲಬದಿಯಲ್ಲಿ ನವಗ್ರಹ ಮಂದಿರಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಜಗದ್ಗುರು ಶ್ರೀ ರೇಣುಕಾಚಾರ್ಯರ ಮೂರ್ತಿಗೂ ಇಲ್ಲಿ ಪೂಜೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಪಂಚಲಿಂಗಗಳ ದರ್ಶನ ಪಡೆದು ಭಕ್ತರು ಪುನೀತರಾಗುತ್ತಾರೆ. ದೇವಾಲಯದ ಎಡಬದಿಯಲ್ಲಿರುವ ಪುಟ್ಟ ಕಿಂಡಿಯತ್ತ ಕಣ್ಣು ಹಾಯಿಸಿದರೆ, ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವ 'ಶ್ರೀ ಅಂಭಾ ಭವಾನಿ' ದೇವಾಲಯದ ವಿಗ್ರಹವನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಹೊರಗಿನಿಂದ ಕಾಣಲು ಎತ್ತರದ ಗೋಪುರದಂತೆ ಕಂಡರೂ ಶಾಂತೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯದ ಒಳಗಿನ ಛಾವಣಿಯು ಗುಮ್ಮಟ ಶೈಲಿಯಂತೆ ಇದೆ. ವಿಭೂತಿಪ್ರಿಯನಾದ ಶಾಂತೇಶ್ವರನಿಗೆ ರಾತ್ರಿಯ ವೇಳೆ ವೃದ್ಧ ಕಾವಲುಗಾರನಂತೆ ಅಲಂಕರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಭಕ್ತರಿಗೆ ಶಿವನ ಕೋಲಿನಿಂದ ಆಶೀರ್ವಾದವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಕ್ಕಿ ಪೂಜೆ: ಶಿವನಿಗೆ ಮಾಡುವ ಅಲಂಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿ ಪೂಜೆ ವಿಶೇಷವಾದದ್ದು. ಬಿಳಿಯ ನೂಲಿನಿಂದ, ಲಿಂಗದ ಮೇಲೆ ಪೇಟದ ಆಕಾರವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ಅದರ ಒಳಗೆ ನೆನೆಸಿದ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ತುಂಬಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕೇವಲ ನೂಲಿನ ಸಹಾಯದಿಂದಲೇ ಅಕ್ಕಿ ಲಿಂಗದ ಮೇಲೆ ಭದ್ರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಕಾಳು ಸಹ ಹೊರಬೀಳದಂತೆ ದೇವರು ಕಾಯುವಂತೆಯೇ, ಗ್ರಾಮದ ಎಲ್ಲ ಜನರನ್ನು ಶಾಂತೇಶ್ವರ ದೇವ ರಕ್ಷಿಸುತ್ತಾನೆ ಎಂಬುದೇ ಜನರ ನಂಬಿಕೆ.

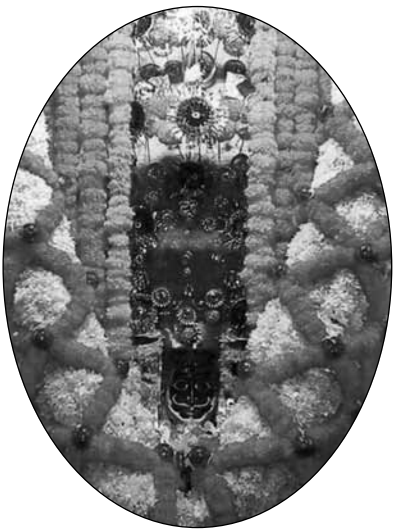

ಮಕ್ಕಳ ಮೆಚ್ಚಿನ 'ಶಾಂತಪ್ಪ ಮುತ್ಯಾ' (ಅಜ್ಜ): ಶ್ರೀ ಶಾಂತೇಶ್ವರ ದೇವರನ್ನು ಮಕ್ಕಳು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಶಾಂತಪ್ಪ ಮುತ್ಯಾ ಎಂದೇ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ಹಿಂದೆ, ಪುಟ್ಟ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ದೇವಸ್ಥಾನದ ಮೇಲಿನಿಂದ ಕೆಳಕ್ಕೆ, ಅಕ್ಕಿ ಹಾಗೂ ತೆಂಗಿನ ಕಾಯಿಯನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಬಟ್ಟೆಯ ಮೇಲೆ ಎಸೆಯುವ ಪದ್ಧತಿ ಜಾತ್ರೆಯ ಸಂದರ್ಭ ನೆರವೇರುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಪದ್ಧತಿ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಧೈರ್ಯವನ್ನು ತುಂಬುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಂಬಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಬಹಳ ಅಪಾಯಕಾರಿ ವಿಧಾನವಾದ ಕಾರಣ, ಮಕ್ಕಳ ಸುರಕ್ಷತೆಯ ಸಲುವಾಗಿ, ತಲತಲಾಂತರದಿಂದ ನಡೆದು ಬಂದ ಈ ಹರಕೆಯ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ನಿಷೇಧಿಸಿತು. ಜನರು ಕೂಡ ಈ ಆದೇಶಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣೆ ನೀಡಿದರು. ಇಂದಿಗೂ ಊರ ಜಾತ್ರೆ ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ನೆರವೇರುತ್ತದೆ. ಯಾವುದೇ ಮತ-ಧರ್ಮಗಳ ಭೇದವಿಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲರೂ ಜಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇಂಡಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡುವ ಜನರು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಶ್ರೀ ಶಾಂತೇಶ್ವರನ ದರ್ಶನ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಹಿರೇ ಇಂಡಿಯ ಹನುಮಂತನ ದೇವಾಲಯ, ಸಾಲೋಟಗಿ ಶಿವಯೋಗೀಶ್ವರ ದೇವಾಲಯ, ಲಚ್ಯಾಣದ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗ ಮಠ ಇಲ್ಲಿನ ಪ್ರಮುಖ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಾಗಿದ್ದು, ವಿಜಯಪುರದ ಹಿರಿಮೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಶಿಕ್ಷಕ ತರಬೇತಿ ಕೇಂದ್ರ ಹಾಗೂ ಏಕೈಕ ಮಹಿಳಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು ವಿಜಯಪುರದ ಹೆಮ್ಮೆಯಾಗಿವೆ. ●

ಬಂಡಿ ಹಬ್ಬ

✍ **ಕೃಷ್ಣ ಎಸ್. ಜೆ.,** ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎ.

ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ನಂಜನಗೂಡು ತಾಲೂಕಿನ ಹದಿನಾರು ಗ್ರಾಮಗಳ 'ಬಂಡಿ ಹಬ್ಬ' ಎಂದರೆ ಅದರಲ್ಲೇನೋ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವಿದೆ. ರಾಜ-ಮಹಾರಾಜರ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಜಾತ್ರೆಯಿದು. ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧದ ವಿಜಯೋತ್ಸವದ ಪ್ರತೀಕ.

ಈ ಹದಿನಾರು ಗ್ರಾಮದ ಬಂಡಿ ಹಬ್ಬ ಕೇವಲ ಒಂದು ಗ್ರಾಮದ ಅಥವಾ ಒಂದು ಜನಾಂಗದ ಹಬ್ಬವಲ್ಲ. ಪಾಳೆಯಗಾರಿಕೆ ಪಟ್ಟಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಹದಿನಾಡಿನ (ಈಗಿನ ಹದಿನಾರು) ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ 33 ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಈಗಲೂ ಸಂಪ್ರದಾಯದಂತೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ಹಂಚಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಎಲ್ಲಾ ಊರುಗಳ ಮುಖಂಡರಿಗೂ ವೀಳ್ಯ ನೀಡಿ ಆಹ್ವಾನಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ದೇವರ ಗಿಂಡಿಗಳನ್ನು ತುಂಬಲು ಬಳಸುವ ಬಿದಿರು ಬುಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ದೇಬೂರಿನಿಂದ ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಮನೆಮನೆಗೆ ನೀಡುವ ಸಾಸಕ್ಕಿ ಪ್ರಸಾದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ಎಳ್ಳನ್ನು ಕಡಜೆಟ್ಟಿಯಿಂದ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಊರಿನ ಎಲ್ಲಾ ಜಾತಿ-ವರ್ಗದ ಜನರಿಗೂ ಅವರವರ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಸಂಪ್ರದಾಯದಂತೆ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಕಾತುರವಿರುತ್ತದೆ. ಗ್ರಾಮದ ಜನಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸಾಮರಸ್ಯ ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಈ ಬಂಡಿ ಜಾತ್ರೆ ಪ್ರೇರಕ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ; ಪರಸ್ಪರ ಇರುವ ಮುನಿಸುಗಳು, ಜಗಳಗಳು ಈ ಜಾತ್ರೆಯ ನೆಪದಲ್ಲಿ ದೂರವಾಗುತ್ತದೆ. ಜಾತ್ರೆಯ ಸಂಭ್ರಮದಲ್ಲಿ ಕೆಟ್ಟದ್ದೆಲ್ಲ ಕರಗಿ ಹೋಗಿ, ಒಳಿತು ಮಾತ್ರ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಬಂಡಿ ಹಬ್ಬ ಮೂರು ದಿನ ನಡೆದರೂ, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಊರುಗಳಲ್ಲೂ ನಡೆಯುವ ಗ್ರಾಮ ದೇವತೆಯ ಈ ಹಬ್ಬವು ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತವಲ್ಲ. ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಯುಗಾದಿ ಹಬ್ಬದ ಹಿಂದಿನ ಸೋಮವಾರದಿಂದ ಮೂರು ದಿನ ನಡೆಯುವ ಈ ಹಬ್ಬಕ್ಕೆ ಸಂಕ್ರಾಂತಿ ಹಬ್ಬದಂದು ನಾಂದಿ ಹಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಊರಿನ ನಾಯಕ ಜನಾಂಗದವರು ಮೂರು-ನಾಲ್ಕು ದಿನ ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ಮೊಲವೊಂದನ್ನು ಜೀವಂತವಾಗಿ ಬೇಟೆಯಾಡಿ ತಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಸಂಕ್ರಾಂತಿಯ ಸಂಜೆ ತಮಟೆ ಮೊದಲಾದ ಚರ್ಮ ವಾದ್ಯದ ಸಂಭ್ರಮದೊಂದಿಗೆ ಸತ್ತಿಗೆ, ಪಟ, ಛತ್ರಿ, ಚಾಮರಗಳ ಮೆರವಣಿಗೆಯು ಗ್ರಾಮದೇವತೆಯ ಗುಡಿ ತಲುಪಿ, ಅಲ್ಲಿ ಮೊಲದ ಕಿವಿಗೆ ಬೆಳ್ಳಿ ಓಲೆಯನ್ನು ತೊಡಿಸಿ ಅದನ್ನು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಬಿಡುವ ಸಂಪ್ರದಾಯದಿಂದ ಬಂಡಿ ಹಬ್ಬಕ್ಕೆ ಮುಹೂರ್ತ ಇಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ. ನಂತರದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಹದಿನಾರು ಗ್ರಾಮಗಳ ನಾಯಕ ಜನಾಂಗದವರು ಮಾಡುವ 'ನಾಡಮೇಲಮ್ಮ' ಹಬ್ಬವೂ, ನಾಯಕರು, ಆದಿಕರ್ನಾಟಕ ಹಾಗೂ ಹದಿನಾರು ಮೋಳೆಯ ಆದಿ ಜಾಂಬವರು ಸೇರಿದಂತೆ ಆಚರಿಸುವ 'ಪಟಲದಮ್ಮನ' ಹಬ್ಬಗಳು ಈ ಬಂಡಿ ಜಾತ್ರೆಯ ಹಿನ್ನಲೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ರೂಢಿ.

ಹಬ್ಬಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ದಿನ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ನಾಯಕ ಜನಾಂಗದವರು ವೀರಮಕ್ಕಳಕಠಿಣವ್ರತವನ್ನುಆಚರಿಸುತ್ತ ಗ್ರಾಮದಪ್ರತಿಮನೆಯಲ್ಲೂ ನರ್ತಿಸುವ ಮನಮೋಹಕ ವೀರನೃತ್ಯ. ಆನಂತರ ಯುಗಾದಿ ಹಿಂದಿನ ಸೋಮವಾರ ಬಂಡಿ ಹಬ್ಬ ರೋಮಾಂಚಕಾರಿ ಹಾಗೂ ಕ್ಷಣ ಕ್ಷಣಕ್ಕೂ ಕೌತುಕವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವ ಹಬ್ಬ. ಬಂಡಿಗೆ ಎತ್ತುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಓಡಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ವೀರಶೈವಲಿಂಗಾಯುತರದು. ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯ ದಿನ ಮಂಗಳವಾರ ಕೊಂಡೋತ್ಸವ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲ ಊರುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ತಾಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕಂಡು ಕೇಳರಿಯದ ಬಹುದೊಡ್ಡ ಉತ್ಸವ. ಕೊಂಡಕ್ಕೆ ಹುಣಸೆ ಮರದ ಕೆಂಡವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹಾಕಿ ಜ್ವಲಿಸುವ ಕೊಂಡವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವುದು ಆದಿಜಾಂಬವರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಗಿಂಡಿ ಹೊತ್ತ ಮೂರು ದೇವತೆಗಳು, ವೀರಮಕ್ಕಳು ಹಾಗೂ ಹರಕೆ ಹೊತ್ತ ಭಕ್ತಾದಿಗಳು ಈ ಕೊಂಡವನ್ನು ಹಾಯ್ದು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಸಾವಿರಾರು ಮಂದಿ ಈ ಕೊಂಡೋತ್ಸವ ಕಣ್ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳಲು ಕಾತುರದಿಂದ ಕಾಯುತ್ತಾರೆ.

ಇನ್ನು ಜಾತ್ರೆಯ ಕೊನೆಯ ದಿನವಾದ ಬುಧವಾರ ದೇವಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಪೂಜೆ ನೆರವೇರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಕುಲದವರನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸದೆ ನಡೆಸುವ ಈ ಬಂಡಿ ಜಾತ್ರೆಯು ಸಾಮರಸ್ಯದ ಪ್ರತೀಕ.

●

ಯೇಸು ಕ್ರಿಸ್ತ

✍ **ನಮ್ರತ ಎಂ.,** ದ್ವಿತೀಯ ಪಿ.ಯು.ಸಿ.

ಮಹಾತ್ಮರ ಜನನ, ಜೀವನಗಳು ಎಷ್ಟು ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣವೋ ಅವರ ಮರಣವೂ ಅಷ್ಟೇ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದುದು. ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಧ್ಯೇಯಕ್ಕಾಗಿ ಬದುಕಿ ಬಾಳಿದ ಹುತಾತ್ಮರು ಸಾವಿಗೆ ಅಂಜುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಯಾವ ರೂಪದಲ್ಲಿಯೇ ಬರಲಿ, ಅದನ್ನು ನಗುನಗುತ್ತಾ ಸ್ವಾಗತಿಸುವರು. ಮೃತ್ಯುವಿನ ಶೀತಲ ಸ್ಪರ್ಶದಿಂದ ಅಂಥವರ ಬದುಕು ಅಮರವಾಗುವುದೇ ವಿನಾ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಕೊನೆಗಾಣುವುದಿಲ್ಲ.

''ಗೊಲ್ಗೊಥಾ'' ಎಂದರೆ ಯೇಸುವನ್ನು ಶಿಲುಬೆಗೇರಿಸಿದ ಸ್ಥಳ. ಈ ಎಡೆಯಲ್ಲಿ ಯೇಸುವಿಗೆ ಉಂಟಾದ ಸಂಕಟ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ಹಸನ್ಮುಖದಿಂದ ಸಹಿಸಿಕೊಂಡು ಲೋಕಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ತನ್ನ ಪ್ರಾಣವನ್ನೇ ಪಣವಾಗಿಟ್ಟ ಮಹಾತ್ಮರೇ ಯೇಸು.

ಮಾರನೆಯ ಜಾವದ ಕೋಳಿ ಕೂಗಿದ್ದಾಯಿತು. ಯಹೂದ್ಯರು ಯೇಸುವನ್ನು ಪಿಲಾತನಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿಕೊಡುವ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ನೋಡಲಾಗದೆ ಹುಣ್ಣಿಮೆ ಚಂದ್ರನೇ ಮುಳುಗಿ ಹೋದನು. ಸೂರ್ಯನಿಗಂತೂ ಸಹಿಸಲಾಗದ ಧರ್ಮಸಂಕಟ. ಮರ್ತ್ಯಲೋಕದಲ್ಲಿ ಈ ದುಷ್ಕೃತ್ಯ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ ದೇವಲೋಕದಲ್ಲಿಯಾದರೋ ತಮ್ಮ ಕುಮಾರನು ಮತ್ತೆ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬರುವನೆಂಬ ಸಂಭ್ರಮ. ಯಹೂದ್ಯರು ತಮ್ಮ ಹಿತೈಷಿಯನ್ನು ತಾವೇ ಕೈಯಾರೆ ರೋಮಕರಾಜನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾದ ಪಿಲಾತನಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಪರಕೀಯನಾದರೂ ಪಿಲಾತನಿಗೆ ಯೇಸುವನ್ನು ಕಂಡಕೂಡಲೇ ಮನಸ್ಸು ಕರಗುತ್ತದೆ. ಅವನಿಗೆ ಯೇಸುವಿನ ಮಹತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿಯುವ ಶಕ್ತಿ ಸಾಲದು. ತನ್ನ ಮುಂದೆ ನಿಂತಿದ್ದ ಆ ಮಹಾನುಭಾವನನ್ನು ಕಂಡು ಬೆರಗಾಗುತ್ತಾನೆ. ರಾಜಾಧಿರಾಜರುಗಳ ಸಂಪತ್ತಿಗೆ ಮನಸೋಲದ ಮಗ್ದಲದ ಮರಿಯಳು ಈತನ ಕರುಣೆಗೆ ಮಾರುಹೋಗುತ್ತಾಳೆ.

ಮೂವತ್ತೆರಡರ ಆ ಯುವಕ ತನ್ನ ದಿವ್ಯ ತೇಜಸ್ಸಿನಿಂದ ಬೆಳಗುತ್ತಿದ್ದನು. 2000 ವರ್ಷಗಳು ಉರುಳಿದರೂ ಯೇಸುವಿನ ಮೂರ್ತಿ ತೇಜ ಇಂದಿಗೂ ಅಚ್ಚಳಿಯದಂತಿದೆಯಂತೆ!

ಮಹಾತ್ಮ ಯೇಸುವಿನ ಆಕಾರವನ್ನು ಕಂಡು ಮಾರು ಹೋಗದವರಾರು ? ಆತನ ದಿವ್ಯ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಕಂಡು ಪಿಲಾತನಿಗೆ ಮುಂದೆ ತಾನು ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತೋಚದೆ ಯೇಸುವನ್ನು ಕರೆತಂದು ಅವನ ಕುರಿತು ''ಈತನೊಳಾವ ತಪ್ಪಿವನನೇಕೆ ತಂದಿರಿ ?'' ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರು. ಆ ಯಾಜಕರಾದರೋ ನಿಮಿಷವೂ ತಡ ಮಾಡದೆ ಯೇಸುವಿನ ಮೇಲೆ ತಮಗಿದ್ದ ಆಕ್ರೋಶವನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೋಡಿಕೊಂಡರು.

ತಮ್ಮ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಮರಣ ದಂಡನೆಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಯೇಸುವನ್ನು ಪಿಲಾತನಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಕೈಸರನಿಗೆ ತೆರಿಗೆ ಕೊಡದಂತೆ ಯೇಸುವು ಬೋಧಿಸುತ್ತಿರುವನಲ್ಲದೇ ತಾನೇ ಯಹೂದ್ಯರ ಅರಸನೆಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾನೆಂದು ಅವನ ಮೇಲೆ ರಾಜದ್ರೋಹ ಮತ್ತು ಧರ್ಮದ್ರೋಹದ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಹೊರಿಸಿದರು. ಪಿಲಾತನು ಯೇಸುವನ್ನು ಕುರಿತು ಯಾಜಕರ ಅಪವಾದಕ್ಕೆ ಏನೆನ್ನುವುದಾಗಿ ಕೇಳಿದರು. ಆಗ ಯೇಸುವು ಸಮಾಧಾನದಿಂದ, ''ನನ್ನ ರಾಜ್ಯವಿದಲ್ಲ ಈ ಲೋಕದಿಂದ ಬೇರೆಡೆಯೇ ಇದೆ'' ಎಂದರು. ಪಿಲಾತನು, ''ನೀನುಂತೆನಲು ಅರಸನೆ'' ಎಂದು ಮತ್ತೆ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರು. ಆಗ ಯೇಸುವು, ''ಕಾಲದವನೆ ನಿನ್ನಿಂದ ತಿರಿತಿರಿಗಿ ನುಡಿಸುವುದೇಕೆ? ನನ್ನ ರಾಜತೆಗೊಂದೇ ಸತ್ಯವನಿತರ ಸಾಕ್ಷಿ ! ಸತ್ಯವೆನ್ನಯ ರಾಜ್ಯ ! ಸತ್ಯವನ್ನೀಡೆರಿಸುವ ರಾಜನಾಂ ಗಡಾ !'' ಎಂದು ಉತ್ತರವಿತ್ತನು. ಅಸಹಾಯಕನಾದ ಪಿಲಾತನು, ''ಇದೋ ಯಹೂದ್ಯರೇ, ಇವನಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಅಪರಾಧ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ, ತಾನರಸನೆಂದರೇನು ? ತನ್ನಯ ರಾಜ್ಯವೀ ಲೋಕವಲ್ಲವೆನೆ, ಸಾರ್ವಭೌಮನಿಗೆಂತಿ ಪ್ರತಿಯೋಗಿಯಹನಿವಂ? ವಿಧಿಸೆ ಮರಣವ ನಿನಗೆ ಕಿರಿದಾನುಮಪರಾಧವೆಲ್ಲಿ'' ಎಂದು ಸಂಕಟದಿಂದ ಪರಿತಪಿಸಿದನು. ಸಕ್ಕ ಹಬ್ಬದ ದಿನವಾದುದರಿಂದ ಅಪರಾಧಿಗೂ ಕ್ಷಮಾಪಣೆ ನೀಡಲು ಅವಕಾಶವಿದೆಯೆನ್ನಲು ಅಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದ ಆ ಯಾಜಕರು ಒಬ್ಬ ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಕ್ಷಮೆ ನೀಡಲು ಸಮ್ಮತಿಸಿದರೇ ವಿನಾ ಪೂಜ್ಯನಾದ ಯೇಸುವಿಗೆ ಕೊಡಲು ಯಾರು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಪಿಲಾತನಿಗೆ ಇನ್ನು ಯೇಸುವನ್ನು ದಂಡಿಸುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಯಿತು. ಯಾಜಕರ ಬಲತ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿಬೀಳಬೇಕಾಯಿತು. ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಬಂದು ಎಚ್ಚರಿಸಿದರೂ ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲ. ಸ್ವಕೀಯರೇ ಕೈಬಿಟ್ಟ ಆ ಮಹಾತ್ಮನನ್ನು

ಶಿಲುಬೆಗೇರಿಸುವುದಾಗಿ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದರು. ''ನಿರಪರಾಧಿಯ ರಕ್ತಕಿದೋ ಹೊಣೆ ನಾನಲ್ಲ'' ಎಂಬಂತೆ ನೀರನ್ನು ತರಿಸಿ ತನ್ನ ಕೈ ತೊಳೆದುಕೊಂಡನು. ಇತರರು ''ಅದರ ಫಲಾಫಲ ನಮ್ಮ ಪಾಲಿಗಿರಲಿ, ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲಿವನ ರಕ್ತವಿರಲಿ'' ಎಂದು ಕೂಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಪಿಲಾತನು ಯೇಸುವಿಗೆ ಮರಣದಂಡನೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಿದನು. ''ಯಹೂದ್ಯರ ರಾಜ ನಜರೇತಿನವನೇಸು'' ಎಂದು ಒಂದು ಹಲಗೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆದು ಶಿಲುಬೆಗೆ ತೂಗು ಹಾಕುವಂತೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದನು. ಆಜ್ಞಾಧಾರಕರಾದ ಆಳುಗಳು ಯೇಸುವನ್ನು ವಧಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಕರೆದೊಯ್ದರು. ಮುಳ್ಳಿನ ಕಿರೀಟವನ್ನಿಟ್ಟರು. ಮಾನ ಮುಚ್ಚುವಷ್ಟು ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮೈಮೇಲೆ ಕವಿಸಿದರು. ಮೈಮೇಲೆಲ್ಲ ಬಾಸುಂಡೆಗಳು ಬರುವಂತೆ ಬಾರಿಸಿದರು. ಅವನೊಂದಿಗೆ ಮತ್ತಿಬ್ಬರು ಕಳ್ಳರನ್ನು ಶಿಲುಬೇಗೇರಿಸಲು ಕರೆದೊಯ್ದರು. ಯೇಸುವಾದರೋ ಅವರ ಆ ಕ್ರೌರ್ಯಕ್ಕೆ ತುಟಿ ಪಿಟಕ್ಕೆನ್ನಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ತನ್ನ ಸುತ್ತುಗಟ್ಟಿದ್ದ ಹೆಂಗಸರನ್ನು ಕಂಡು ''ಯೆರೂಸಲೇಮ ದುಹಿತೆಯಯಿರಾ ! ನನಗೆ ಗೋಳಾಡದಿರಿ; ನಿಮಗಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಗೋಳಾಡಿ !'' ಎಂದು ಉಸುರಿದರು.

ಶಿಲುಬೆಗೇರಿಸುವ ಸಮಯ ಸನ್ನಿಹಿತವಾಯ್ತು. ಆ ದಿನ ವಸಂತ ಪೂರ್ಣಿಮೆಯ ಶುಕ್ರವಾರ. ಮಟಮಟ ಮಧ್ಯಾಹ್ನವಾದರೂ ಸೂರ್ಯನ ಕಾಂತಿ ಮಂದವಾಗಿತ್ತು. ದೊಡ್ಡದಾದ ಒಂದು ಕಪ್ಪು ಮೋಡ ಆಕಾಶವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಚಾಚಿ ಆವರಿಸಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ಗಾಳಿಗೂ ಉಸಿರು ಕಟ್ಟುವಂತಾಗಿತ್ತು. ಗಿಡಮರಗಳೆಲ್ಲವೂ ಸ್ತಬ್ಧವಾಗಿತ್ತು. ಹಕ್ಕಿಗಳು ಮೂಕವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದವು. ಜನರಾದರೋ ಮಿಡಿತೆಗಳಂತೆ ಗುಂಪುಗೂಡಿ ಗೊಲ್ಗೊಥದ ಗಿರಿಗೆ ಹೊರಟಿದ್ದರು. ಏರ್ಪಾಡಾಗಿದ್ದಂತೆ ಮೂರು ಶಿಲುಬೆಗಳನ್ನು ಬೆಟ್ಟದ ಮೇಲೆ ನಟ್ಟದ್ದಾಗಿತ್ತು. ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಕಳ್ಳರ ಮಧ್ಯೆ ಯೇಸುವನ್ನು ಶಿಲುಬೇಗೇರಿಸಿದರು. ಆ ಹೃದಯವಿದ್ರಾವಕವಾದ ದೃಶ್ಯ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಯೇಸುವಿನ ಅಪಾರವಾದ ನೋವು ಹಾಗೂ ಸಾವಿನ ಸಮಯದಲ್ಲೂ ಅದಕ್ಕೆ ಬದ್ಧನಾಗಿ ನಿಂತು, ತನ್ನ ಆ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಕಾರಣವಾದವರನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಿ ಶಾಂತಿಯ ದೂತನಾದ. ಇಂತಹ ಹಲವಾರು ಉನ್ನತವಾದ ಸಂದೇಶಗಳಿಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾದ ಈ ದಿನಕ್ಕೆ ಸಾವು, ನೋವು, ಮೀರಿದ ಮಾನವೀಯ ಆಯಾಮ ದೊರಕಿತು. ಅದರಿಂದಲೇ ಅದಕ್ಕೆ 'ಶುಭ ಶುಕ್ರವಾರ' (Good Friday) ಎಂಬ ಹೆಸರು ಬಂತು. ಯೇಸು ಕ್ರಿಸ್ತ ಬಂಧನಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುವುದರಿಂದ ಹಿಡಿದು ಶಿಲುಬೆಯ ಮೇಲೆ ಸಾಯುವ ತನಕದ ಘಟನೆಗಳನ್ನು 14 ಭಾಗಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭಾಗವನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸುತ್ತಾ, ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಾ ಸಾಗುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ''ಶಿಲುಬೆ ಹಾದಿ'' ಎಂಬ ಹೆಸರಿದೆ. ಇದನ್ನು Good Friday ದಿನದಂದು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಮುಂದೆ ಭಾನುವಾರದ ಮುಂಜಾನೆ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಯೇಸು ಮತ್ತೆ ಜೀವದಿಂದ ಎದ್ದರು. ಇದು ''ಕತ್ತಲಿನಿಂದ ಬೆಳಕಿನೆಡೆಗೆ'' ಎಂಬ ಮಾತಿಗೆ ಅನ್ವರ್ಥದಂತಿದೆ.

2000 ವರ್ಷಗಳು ಕಳೆದರೂ ಪ್ರಸ್ತುತವಾಗಿರುವ ಯೇಸು ಕ್ರಿಸ್ತನ ಶಾಂತಿ, ಪ್ರೇಮ, ಸಹನೆಯ ಸಂದೇಶದಿಂದಲೇ Good Fridayಗೆ ಜಾತಿ, ಧರ್ಮ ಮೀರಿದ ಮನ್ನಣೆ ಮಹತ್ವ ಇಂದಿಗೂ ಇದೆ. ವಿಶ್ವದ ಶಾಂತಿ ಹಾಗೂ ಸೋದರತೆಯ ಭಾವದಲ್ಲಿ Good Fridayಯ ಸಾರ್ಥಕತೆ ಇದೆ.

●

ನವಿಲುಗರಿಯ ಒಡೆಯ

ಮನವೆಂಬ ಮರ್ಕಟವು
ಭುವಿಯಿಂದ ಬಾನಿನೆಡೆಗೆ
ಮದವೆಂಬ ಏಣಿಯೂ ಬೆಸೆದಿತ್ತೊ ಹರಿಯೆ।
ಪಥವರಿಯೆಯೆಂಬ
ಭ್ರಮೆಯಲ್ಲೆ ಬದುಕು
ಭುವಿಯತ್ತ ಬಾನತ್ತ ತೊಳಲಾಡುತಿತ್ತ।
ತೊಳಲಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಈ ಬದುಕಬಣ್ಣ
ಮರೆಮಾಚಿ ಹೋಯ್ತಾ ನಿನ್ನ ಬೆಣ್ಣೆ ಕಣ್ಣ?
ಈ ಮಿಥ್ಯಕೃಪಾನಿತ್ಯದ ಅರಿವ ಮರೆವ ಮುನ್ನ
ಕೊರಳಕೊಳಲ ಬದಿಗರಿಸಿ ಹರಿಯೆ
ಬಡಿದೆಬ್ಬಿಸೆನ್ನನು ಕೈಹಿಡಿದೆಬ್ಬಿಸೆನ್ನನು ॥

✍ **ಅಶ್ವಿನಿ ಎನ್.,** ಪ್ರಥಮ ಬಿ.ಎ.

ಗೋವರ್ಧನ ಪೀಠದ ವೀರ ಸಂನ್ಯಾಸಿ

✍ **ಪ್ರಮೋದ್ ಆರ್. ನಾಯಕ್,** ಪ್ರಥಮ ಪಿ.ಯು.ಸಿ.

ಜಗದ್ಗುರು ಶ್ರೀ ಆದಿಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ನಾಲ್ಕು ಪೀಠಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನದೇ ಆದ ಮಹತ್ತ್ವ ಪಡೆದಿರುವಂಥದ್ದು ಪುರಿಯ ಗೋವರ್ಧನ ಪೀಠ. ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಹಾಗೂ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಉನ್ನತಿಗಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸಿರುವ ಈ ಪೀಠವು ಎಲ್ಲರೂ ಸರಿಸಮಾನರು ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಲ್ಲಿ ಭಕ್ತರನ್ನು ಪೋಷಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಗೋವರ್ಧನ ಪೀಠವು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪುರಿ ಜಗನ್ನಾಥ ದೇವಾಲಯದ ಉಸ್ತುವಾರಿಯನ್ನುವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಈ ಪೀಠದ ಮೊದಲ ಪೀಠಾಧಿಪತಿ ಶ್ರೀ ಪದ್ಮಪಾದಾಚಾರ್ಯ ಶ್ರೀಗಳು. ಪ್ರಸ್ತುತ ಪೀಠಾಲಂಕೃತ ಶ್ರೀ ನಿಶ್ಚಲಾನಂದ ಸರಸ್ವತೀ ತೀರ್ಥ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಗಳು ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಏಕೀಕರಣ ಹಾಗೂ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪ್ರಸಾರದ ಮುಂದಾಳತ್ವವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪೀಠ ಪರಂಪರೆಯ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪೀಠಾಧಿಪತಿಯಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಭಾರತೀಕೃಷ್ಣ ತೀರ್ಥ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಗಳು ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಪ್ರಖರ ಪ್ರಸಾರಕರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾಗಿದ್ದರು. ಒಬ್ಬ ಸಂನ್ಯಾಸಿಯಾಗಿ ಶ್ರೀಗಳು 1921ರಲ್ಲಿ ಕರಾಚಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ತೋರಿದ ಧೈರ್ಯ ಇಂದಿನ ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳಿಗೆ ಮಾದರಿ.

ಸಂನ್ಯಾಸತ್ವ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ ವೀರ ಸಂನ್ಯಾಸಿ

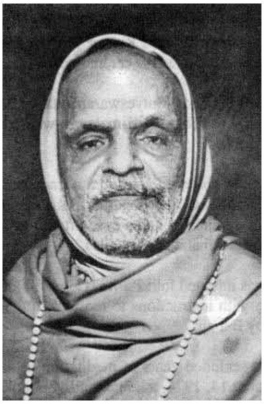

ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಆಡಳಿತದ ಪರಮಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಭಾರತೀಕೃಷ್ಣ ತೀರ್ಥ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಗಳು ಕೋರ್ಟ್ ಮೆಟ್ಟಿಲು ಹತ್ತಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಎದುರಾಯಿತು. ಅಂದಿನ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನಾಯಕರಾದ ಅಲಿ ಸಹೋದರರ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಗಳು ಬೆಂಬಲ ಸೂಚಿಸಿದ್ದರು. ಅಲಿ ಸಹೋದರರು ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಸಾಧನೆಗಾಗಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸೈನ್ಯದಲ್ಲಿ ಮುಸ್ಲಿಮರನ್ನು ಸೇರಿಸಿದ್ದರು. ಇದರಿಂದ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರವು ಅವರ ವಿರುದ್ಧ ಭಾರತೀಯ ದಂಡಸಂಹಿತೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ದೂರು ದಾಖಲಿಸಿತು. ಘಾಜಿ ಮುಸ್ತಫಾ ಕಮಲ್ ಪಾಷಾ ಬ್ರಿಟಿಷರ ವಿರುದ್ಧ ಮುಸ್ಲಿಂ ಫತ್ವಾ (ಕಾನೂನು) ಹೇರುವಲ್ಲಿ ಪಾರಮ್ಯ ಸಾಧಿಸಿದ್ದ.

ಅದನ್ನು ಹತ್ತಿಕ್ಕಲು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರ ಪಿತೂರಿ ನಡೆಸಿತ್ತು. ಇದನ್ನು ಮನಗಂಡ ಪಾಷಾ, ಅಂಗೋರಾ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮದವರ ಸಭೆ ಕರೆದು ಬ್ರಿಟಿಷರ ವಿರುದ್ಧ ದಂಗೆ ಏಳಲು ಆದೇಶಿಸಿದ. ಅದರ ನೇತೃತ್ವವನ್ನು ಮೌಲಾನಾ ಹುಸೇನ ಅಹ್ಮದ್ ಮದಿನಿ ವಹಿಸಿದ್ದ. ಈ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ಹೆಜ್ಜೆಗೆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಉಪಸ್ಥಿತರಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಭಾರತೀಕೃಷ್ಣ ತೀರ್ಥ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಗಳು ಕೂಡ ಸಮ್ಮತಿಸಿದ್ದರು. ಕೆಲವು ಮುಸ್ಲಿಂ ಮೌಲ್ವಿಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ವಿವಿಧ ಧರ್ಮೀಯರು ದಂಗೆ ಏಳುವುದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಶ್ರೀ ಭಾರತೀಕೃಷ್ಣ ತೀರ್ಥ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಬೆಂಬಲ ಸೂಚಿಸಿದ್ದರು. ಈ ಕ್ರಾಂತಿಯ ಸುಳಿವನ್ನು ಅರಿತ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರ 1921ರ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 8ರಂದು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡಿದ್ದವರನ್ನು ಬಂಧಿಸಿ ಕರಾಚಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಹಾಜರುಪಡಿಸಿತು.

ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 21ರಂದು ಎಲ್ಲರ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿದ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ಶ್ರೀ ಭಾರತೀಕೃಷ್ಣ ತೀರ್ಥ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಗಳನ್ನು ಆರನೆಯ ಆರೋಪಿಯಾಗಿ ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಿದರು. ''ಎದ್ದು ನಿಂತು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಮಂಡಿಸಿ''ಎಂದು ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ಶ್ರೀಗಳಿಗೆ ಸೂಚಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಎದ್ದು ನಿಲ್ಲಲು ನಿರಾಕರಿಸಿದ ಶ್ರೀಗಳು ''ಸಂನ್ಯಾಸಿ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಗುರುಗಳ ಹೊರತು ಯಾರ ಮುಂದೆಯೂ ಎದ್ದು ನಿಲ್ಲಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ'' ಎಂದು ಉತ್ತರಿಸಿದರು. ಕೋಪಗೊಂಡ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು, ''ನಾನು ಈ ರೀತಿ ಸಾಕಷ್ಟು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಎದ್ದು ನಿಲ್ಲಿ'' ಎಂದರು. ಅದನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿದ ಶ್ರೀಗಳು ''ಮೌಖಿಕವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ದಾಖಲಿಸಬಹುದು. ಅಲ್ಲದೆ ನನ್ನ ವಿರುದ್ಧ ಯಾವುದೇ ಸಾಕ್ಷ್ಯಾಧಾರಗಳೂ ಇಲ್ಲ'' ಎಂದರು. ಹಠ ಬಿಡದ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶ, ''ನೀವು ಎದ್ದು ನಿಲ್ಲುವವರೆಗೆ ನಿಮ್ಮ ಯಾವುದೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ದಾಖಲಿಸುವುದಿಲ್ಲ'' ಎಂದಾಗ ''ನಾವು ಧರ್ಮಪರಿಪಾಲಕರು. ನಮಗೆ ನಮ್ಮದೇ ಆದ ನಿಯಮಗಳಿವೆ. ನನ್ನ ಶಿರಚ್ಛೇದ ಮಾಡಿದರೂ ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಕ್ಕೂ ನಿಯಮ ಮುರಿಯಲು ಇಚ್ಛಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ನಮಗೆ ಇರುವುದೇ ಕಾನೂನು.

ಅದು ಧರ್ಮ. ಹೀಗಾಗಿ ನಾನು ಎದ್ದು ನಿಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ. ಬೇಕಾದರೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ದಾಖಲಿಸಬಹುದು'' ಎಂದು ಖಡಾಖಂಡಿತವಾಗಿ ನುಡಿದ ಶ್ರೀಗಳು ವೀರ ಸಂನ್ಯಾಸತ್ವ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದರು.

ಈ ವೇಳೆ ಶ್ರೀಗಳಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ಸೂಚಿಸಿದ ಮಹಮ್ಮದ್ ಅಲಿ, ''ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರೇ, ಅವರು ಒಬ್ಬ ವೀರ ಸಂನ್ಯಾಸಿ. ಅವರನ್ನು ಈ ರೀತಿ ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಿಮಗೆ ಇರುವಂತೆ ಅವರಿಗೂ ಅನೇಕ ಕಟ್ಟುಪಾಡುಗಳಿವೆ. ನಿಮ್ಮ ನ್ಯಾಯಧರ್ಮಕ್ಕೆ ನೀವು ಗೌರವಿಸುವಂತೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಧರ್ಮ ಹಾಗೂ ಸಂನ್ಯಾಸ ಪರಂಪರೆಗೆ ಗೌರವ ಸೂಚಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ'' ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ವಾದ ಪ್ರತಿವಾದ ಆಲಿಸಿದ ಕೆಲವು ಹೊತ್ತಿನ ನಂತರ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ಶ್ರೀ ಭಾರತೀಕೃಷ್ಣ ತೀರ್ಥ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಗಳನ್ನು ಬಂಧಮುಕ್ತ ಮಾಡಿ ಉಳಿದ ಆರೋಪಿಗಳಿಗೆ ಎರಡು ವರ್ಷ ಕಾರಾಗೃಹ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಿದರು. ಹೀಗೆ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರ ಮುಂದೆ ತಮ್ಮ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದ ಶ್ರೀ ಭಾರತೀಕೃಷ್ಣ ತೀರ್ಥ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಗಳು ಒಬ್ಬ ವೀರ ಸಂನ್ಯಾಸಿಯಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡರು.

ವೇದಗಣಿದ ಪರಿಶೋಧನೆ

ಮದ್ರಾಸ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ 1884ರ ಮಾರ್ಚ್ 14ರಂದು ಜನಿಸಿದ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಗಳ ಪೂರ್ವಾಶ್ರಮದ ಹೆಸರು ವೆಂಕಟರಮಣ. 1899ರಲ್ಲಿ ಮದ್ರಾಸ್ ವಿ.ವಿ.ಯ ಮೆಟ್ರಿಕ್ಯುಲೇಷನ್ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದ ಅವರ ಅಪಾರ ಸಂಸ್ಕೃತ ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಭಾಷಣ ಕಲೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಪ್ರಾವೀಣ್ಯತೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಮದ್ರಾಸ್ ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಂಘದವರು 'ಸರಸ್ವತಿ' ಎಂಬ ಬಿರುದು ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಿದರು. 1903ರಲ್ಲಿ ಅಮೇರಿಕನ್ ಕಾಲೇಜ್ ಆಫ್ ಸೈನ್ಸ್‌ನ ಮುಂಬೈ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಪರೀಕ್ಷೆ ಬರೆದು ವಿಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವಿ ಮುಗಿಸಿದರು. 1904ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಕೇವಲ 20 ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಏಳು ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವಿ ಮುಗಿಸಿದ್ದಲ್ಲದೆ, ಈ ಎಲ್ಲ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದಿದ್ದರು. ವಿಜ್ಞಾನವಲ್ಲದೆ ಸಂಸ್ಕೃತ, ತತ್ತ್ವಶಾಸ್ತ್ರ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್, ಗಣಿತ ಮತ್ತು ಇತಿಹಾಸಗಳನ್ನೂ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದ್ದರು. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ನಂತರ ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಗೋಖಲೆಯವರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡರು. ಸನಾತನ ವೇದವಿಜ್ಞಾನದ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರ ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದಾಗಿ 1908ರಲ್ಲಿ ಶೃಂಗೇರಿಯ ಶಾರದಾ ಪೀಠದ ಜಗದ್ಗುರು ಶ್ರೀ ಸಚ್ಚಿದಾನಂದ ಶಿವಾಭಿನವ ನೃಸಿಂಹ ಭಾರತೀ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದರು. ಆದರೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಚಳುವಳಿಯವರ ಕರೆಗೆ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಓಗೊಟ್ಟು ಮುಂದಿನ 3 ವರ್ಷ ರಾಜಮಹೇಂದ್ರಿಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾಲೇಜಿನ ಪ್ರಾಚಾರ್ಯರಾಗಿ ಕರ್ತವ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಿದರು. ಅಥರ್ವ ವೇದದ ಪರಿಶಿಷ್ಟವೊಂದರಲ್ಲಿ ಹುದುಗಿದ್ದ ವೇದಗಣಿತವನ್ನು ಹೊರತೆಗೆಯಬೇಕೆಂಬುದು ಅವರ ಬಯಕೆಯಾಗಿತ್ತು. ಹಾಗೆಯೇ 1911ರಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಶೃಂಗೇರಿಗೆ ಬಂದು ಜಗದ್ಗುರು ಶ್ರೀ ಸಚ್ಚಿದಾನಂದ ಶಿವಾಭಿನವ ನೃಸಿಂಹ ಭಾರತೀ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಗಳ ದಿವ್ಯಾಶೀರ್ವಾದಗಳೊಂದಿಗೆ ಜ್ಞಾನದ ಹಸಿವನ್ನು ತಣಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನಿರಂತರ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದರು. ಮುಂದಿನ ಎಂಟು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ವೇದಾಂತವನ್ನು ಆಳವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದರು. ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಶೃಂಗೇರಿಯ ವೇದಪಾಠಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮತ್ತು ತತ್ತ್ವಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಬೋಧಿಸಿದರು.

ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ವೇದಾಂತದ ಆಳ ಅಧ್ಯಯನದ ಫಲವಾಗಿ ವೆಂಕಟರಮಣ ಸರಸ್ವತಿಯರು ಸಂನ್ಯಾಸದ ಕಡೆಗೆ ತಮ್ಮ ಒಲವನ್ನು ತೋರಿಸಿದರು. ವಾರಣಾಸಿಯ ಜಗದ್ಗುರು ಶ್ರೀ ತ್ರಿವಿಕ್ರಮ ತೀರ್ಥ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಗಳ ದಿವ್ಯಾಶೀರ್ವಾದಗಳೊಂದಿಗೆ 1919ರ ಜುಲೈ 4ರಂದು ಸಂನ್ಯಾಸ ದೀಕ್ಷೆ ಪಡೆದರು. ನಂತರ ಇವರನ್ನು ಸ್ವಾಮಿ ಭಾರತೀಕೃಷ್ಣ ತೀರ್ಥರೆಂದು ಕರೆಯಲಾಯಿತು. 1921ರಿಂದ ಭಾರತದ ನಾನಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸಿ ಸನಾತನ ಧರ್ಮದ ಸಾರವನ್ನು ಉಪನ್ಯಾಸಗಳ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸತೊಡಗಿದರು. ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲೇ ಅವರು ಕರಾಚಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ವೀರ ಸಂನ್ಯಾಸತ್ವ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿರುವುದು.

1925ರಲ್ಲಿ ಅನಾರೋಗ್ಯಪೀಡಿತರಾದ ಪುರಿ ಗೋವರ್ಧನ ಪೀಠದ ಜಗದ್ಗುರು ಶ್ರೀ ಮಧುಸೂದನ ತೀರ್ಥ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಗಳು ತಮ್ಮ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿ ಶ್ರೀ ಭಾರತೀಕೃಷ್ಣ ತೀರ್ಥರು ಬರಬೇಕೆಂದು ಬಯಸಿದರು. ಹೀಗಾಗಿ ಪುರಿಯ ಗೋವರ್ಧನ ಪೀಠದ ಪೀಠಾಧೀಶರಾಗಿ ಉಪಸ್ಥಿತರಾದ ಅವರು ಮುಂದಿನ 35 ವರ್ಷ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ, ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಉಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ನೀಡಿದರು. 1953ರಲ್ಲಿ ನಾಗಪುರದಲ್ಲಿ ''ವಿಶ್ವ ಪುನರ್ನಿರ್ಮಾಣ ಸಂಘ'' ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. ವಿಶ್ವಶಾಂತಿಗಾಗಿ ಭಾರತೀಯ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆಲ್ಲ ಪರಿಚಯಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ 1958ರಲ್ಲಿ ಅಮೇರಿಕ ಪ್ರವಾಸ ಕೈಗೊಂಡರು. ಮೂರು ತಿಂಗಳು ಅಮೇರಿಕದಲ್ಲಿ ನೆಲಸಿ ಹಲವು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ನೀಡಿ, ವಿಶ್ವ ಪುನರ್ನಿರ್ಮಾಣ ಸಂಘದ ಶಾಖೆಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಭಾರತಕ್ಕೆ ಮರಳುವ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್‌ಗೂ ಹೋಗಿ ಉಪನ್ಯಾಸ ನೀಡಿದರು.

ವೇದಗಣಿತವನ್ನು 16 ಸಂಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಬರೆಯಲಾಗಿತ್ತೆಂದು ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ದುರದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಪುಟಗಳ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಪುರಿಯಲ್ಲಿನ ಆಪ್ತ ಶಿಷ್ಯರೊಬ್ಬರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿದ್ದಾಗ ಬೆಂಕಿಗೆ ಆಹುತಿಯಾದವು. ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಜೀವನದ ಕೊನೆಯ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ದೃಷ್ಟಿ ಮಂದವಾಗಿದ್ದರೂ ನೆನಪಿನಾಳದಿಂದ ಕೆದಕಿ ಕೇವಲ ಆರು ವಾರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಂಪುಟದ ಕರಡನ್ನು ರಚಿಸಿ ಆಧುನಿಕ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಈ ಕರಡನ್ನು ವಾರಣಾಸಿಯ ಮೋತಿಲಾಲ್ ಬನಾರಸಿದಾಸ್

ಸಂಸ್ಥೆಯವರು 'ವೇದಗಣಿತ' ವೆಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು. ಈಗ ನಮಗೆ ಲಭ್ಯವಿರುವ ವೇದಗಣಿತದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಹದಿನಾರು ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸೂತ್ರಗಳು ಅಂಕಗಣಿತದ ಕ್ಲಿಷ್ಟತೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಬಳಸಬಹುದು.

ಐದು ದಶಕಗಳ ಸತತ ಅಧ್ಯಯನ, ಚಿಂತನೆ, ಸಮಾಜಸೇವೆ, ತಿರುಗಾಟಗಳಿಂದ ಬಳಲಿದ ಸ್ವಾಮಿಗಳು 1959ರ ನವೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ತೀವ್ರ ಅನಾರೋಗ್ಯ ಪೀಡಿತರಾದರು. ಸಾಕಷ್ಟು ಔಷಧೋಪಚಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೂ 1960ರ ಫೆಬ್ರವರಿ ಎರಡರಂದು ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಮುಂಬೈಯಲ್ಲಿ ಮಹಾಸಮಾಧಿ ಹೊಂದಿದರು.

(ಸಂಗ್ರಹ - ಲೇ. ವಿ. ಜಿ. ಪಾಟೀಲ)

●

ನೀತ

ನೀತ ಒಬ್ಬಳು
ಸುಂದರ ಹುಡುಗಿ
ಮೌನದ ಚೆಲುವೆ
ಆ ಬೆಡಗಿ

ಆಡಂಬರವಿಲ್ಲ, ಒನಪು
ವೈಯ್ಯಾರವಿಲ್ಲ,
ಆದರೂ ಅವಳು ಪ್ರಾಕೃತಿಕ
ಚೆಲುವೆ
ಅವಳಿಗೆ ಈ ತ್ರಿಭುವನದಲ್ಲಿ
ಸರಿಸಾಟಿಯಿಲ್ಲ

ಓರೆಗಣ್ಣ ಹುಡುಗಿ
ಒಲುಮೆ ಜಗದ ಬೆಡಗಿ
ಕವನ ಉಕ್ಕಿ, ಭಾವವಾಗಿ
ಭಾಗ್ಯವಾದ ಹುಡುಗಿ

ಮುಗ್ಧ ಮನಸ ತರುಣಿ...
ಇವಳಿಗಾಗಿ, ಹುಟ್ಟಿತಾಗ ಕರುಣೆ...
ಒಲುಮೆ ಇವಳ ಪ್ರೇರಣೆ...
ಜಗಕೆ ಆಗ ಮನ್ನಣೆ...

ನೀತ, ಒಬ್ಬಳು
ಸುಂದರ ಹುಡುಗಿ
ಮೌನದ ಚೆಲುವೆ
ಆ ಬೆಡಗಿ

✍ **ಸಿದ್ಧಪ್ಪ ನಾಯಕ ಎಂ.,** ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎ.

ಗದಗದಲ್ಲಿ ಬಸವೇಶ್ವರ ಸ್ಮಾರಕ

✍ **ಸದಾಶಿವ ಬಿ. ಎನ್.,** ಪ್ರಥಮ ಬಿ.ಎ.

ಪ್ರಪಂಚದ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಬಸವೇಶ್ವರ ಪ್ರತಿಮೆಯು ಗದಗ ನಗರದಲ್ಲಿದೆ. ಇದು 116 ಅಡಿ ಎತ್ತರದ ಕಾಂಕ್ರೀಟ್ ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನು ಸಿಂಕ್ ಲೋಹದಿಂದ ಸಿಂಪಡಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀ ಬಸವೇಶ್ವರ ಅವರು 12ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಕರಾಗಿದ್ದರು. ಸಮಾಜದ ಉತ್ತಮತೆಗಾಗಿ ಶ್ರಮ ವಹಿಸಿದರು. ಬಸವೇಶ್ವರರು ಸಮಾಜದ ಸಮಾನತೆಗಾಗಿ ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೂಲಕ ವಿಶ್ವದ ಗೌರವವನ್ನು ಪಡೆದವರು.

ಸುಂದರವಾದ ಉದ್ಯಾನವನದ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಈ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರತಿಮೆಯು, ಗದಗ ನಗರದ ಜನಪ್ರಿಯ ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣವಾಗಿವೆ. ಇಲ್ಲಿರುವ ದೊಡ್ಡ ಗಾತ್ರದ ಸರೋವರದ ಕಾರಣದಿಂದ ಇದನ್ನು ಭೀಷ್ಮಾ ಕೆರೆ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮಹಾಭಾರತದ ಅರ್ಜುನ ಮತ್ತು ಭೀಷ್ಮ ನಡುವಿನ ಯುದ್ಧದ ಪ್ರತಿಮೆಗಳು ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ.

ಈ ಪ್ರತಿಮೆಯ ನಿರ್ಮಾಣವು 2009ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ 2015ರಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿತು. ಇದರ ವೆಚ್ಚವು ಸುಮಾರು 9 ಕೋಟಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಬೀದರ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಸವ ಕಲ್ಯಾಣದಲ್ಲಿದ್ದ ಬಸವೇಶ್ವರಕ್ಕಿಂತ 8 ಅಡಿ ಎತ್ತರವಾಗಿದೆ.

ಈ ಪ್ರತಿಮೆಯ ಕೆಳಗೆ ವೃತ್ತಾಕಾರದ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ಬಸವೇಶ್ವರ ಜೀವನದ ಕೆಲವು ಪ್ರಮುಖ ಘಟನೆಗಳ ಸಣ್ಣ ವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯವಿದೆ. ವರ್ಣರಂಜಿತ ದೃಶ್ಯಗಳನ್ನು, ಪ್ರತಿಮೆಗಳು ಮತ್ತು ವರ್ಣಚಿತ್ರಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈ ಸ್ಮಾರಕದ ಸುತ್ತಲು ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾದ ಉದ್ಯಾನವಿದೆ. ಪ್ರತಿಮೆಯ ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಭೀಷ್ಮಾ ಕೆರೆಯ ಮತ್ತೊಂದು ಆಕರ್ಷಣೆ ಬೋಟಿಂಗ್ ಆಗಿದೆ. ದೋಣಿಗಳನ್ನು ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಅಥವಾ ಮೋಟಾರ್ ಬೋಟಲ್ಲಿ ಸವಾರಿ ಮಾಡಲು ಹೋಗಬಹುದು.

ಈ ಸ್ಮಾರಕ ಸೇರಿದಂತೆ ಇನ್ನೂ ಹತ್ತು ಹಲವಾರು ಪ್ರೇಕ್ಷಣಿಯ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ನೋಡಲು ರಾಜ್ಯದ ವಿವಿಧೆಡೆಯಿಂದ ಜನ ಹರಿದುಬರುತ್ತಾರೆ. ಗದಗಿನ ಇತಿಹಾಸ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಬಸವೇಶ್ವರ ಸ್ಮಾರಕವೂ ಒಂದು.

ವಿಶ್ವಮಾತೆ ಗೋಮಾತೆ

✍ **ಚಿರಂತ ಸತೀಶ ಹೆಗಡೆ,** ಪ್ರಥಮ ಪಿ.ಯು.ಸಿ.

ಭಗವಂತನ ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಗೋಮಾತೆ, ಜನ್ಮದಾತೆ, ಭೂಮಾತೆ ಈ ತ್ರಿಜೇತಗಳು ಪೂಜಾರ್ಹವಾದವುಗಳು. ಜನ್ಮದಾತೆ ಹೊತ್ತು-ಹೆತ್ತು ಸಾಕಿ ಸಲಹುತ್ತಾಳೆ. ಭೂಮಾತೆ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥ ನೀಡಿ ದೇಹದ ಮತ್ತು ಜೀವದ ಪುಷ್ಟಿಗೆ ಕಾರಣಳಾಗುತ್ತಾಳೆ. ಆದರೆ ಗೋಮಾತೆ ಈ ಎರಡೂ ಮಾತೆಯರಿಗೂ ಜಗನ್ಮಾತೆಯಾಗಿ ಜನಿಸಿದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮಾನವನ ಆಜೀವ ಪರ್ಯಂತ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತಾಳೆ. ಈ ಮೂವರ ಸಂಗಮ ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದುದು.

'ಗಮಲೃ ಗತೌ' ಎಂಬ ಧಾತುವಿನಿಂದ ನಿಷ್ಪನ್ನವಾದದ್ದು ಗೋ ಶಬ್ದ. ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಗೋವಿನ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಸಾರುತ್ತದೆ.

ಭುಕ್ತ್ವಾತೃಟಾನಿ ಶುಷ್ಕಾನಿ ಪೀತ್ವಾತೋಯಂ ಜಲಾಶಯಾತ್ ।
ದುಗ್ಧಂ ದದತಿ ಲೋಕೇಭ್ಯಃ ಗಾವೊ ವಿಶ್ವಸ್ಯ ಮಾತರಃ ॥

'ಶುಷ್ಕವಾದ ಹುಲ್ಲನ್ನು ತಿಂದು, ಜಲಾಶಯದ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿದು ಅಮೃತ ತುಲ್ಯವಾದ ಕ್ಷೀರವನ್ನು ಕೊಡುವ ಲೋಕಮಾತೆ ಗೋವು, ಎಂಬುದಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ವೇದ, ರಾಮಾಯಣ, ಮಹಾಭಾರತ, ಭಗವದ್ಗೀತೆ – ಹೀಗೆ ಮುಂತಾದ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಿದಾಗ ಗೋವಿನ ಮಹತ್ವ, ಗೋ ಸೇವೆಯ ಫಲ, ಗೋ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆ ಗೋಚರಿಸುತ್ತದೆ. 'ಪರೋಪಕಾರಾಯ ದುಹಂತಿ ಗಾವಃ' ಎಂಬ ಮಾತಿನಂತೆ ಗೋವು ಯಾವುದೇ ಫಲಾಭಿಲಾಶೆ ಇಲ್ಲದೇ ಕೃಷಿ ಪ್ರಧಾನ ರಾಷ್ಟ್ರದ ರೈತನ ಬೆನ್ನೆಲುಬಾಗಿ ಕೃಷಿಗೆ ತನ್ನ ಪೂರ್ಣ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿ ಈ ಇಡೀ ಮಾನವ ಸಮಾಜದ ಉನ್ನತಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅಂತಹ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಗೋವಿನ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ತಿಳಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತೇನೆ.

ನಮೋ ಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ದೇವಾಯ ಗೋ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಹಿತಾಯ ಚ ॥
ಜಗದ್ಧಿತಾಯ ಕೃಷ್ಣಾಯ ಗೋವಿಂದಾಯ ನಮೋ ನಮಃ ॥

ಈ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಜನರ ಬೆಳಗು ಬೆಡ್ ಕಾಫಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಎದ್ದ ತಕ್ಷಣ ಕಾಫಿ ಕುಡಿಯದಿದ್ದರೆ ಅವರ ಆ ದಿನ ನರಕ ಸದೃಶ. ಇನ್ನು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹಾಲು, ದೇವತಾ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಹಾಲು, ಊಟದ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗಾಗಿ ಹಾಲು – ಹೀಗೆ ನಮ್ಮ ದೈನಂದಿನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಹಾಲು ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಸಂಗಾತಿ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ದುರದೃಷ್ಟ ಏನೆಂದರೆ ಈಗಿನ ಪಟ್ಟಣವಾಸಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹಾಲು ಎಲ್ಲಿಂದ ಸಿಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರೆ ನಂದಿನಿ ಅಂಗಡಿಯವನಿಂದ ಎಂದು ಉತ್ತರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪಾಪ ಇದು ಅವರ ತಪ್ಪಲ್ಲ, ಹುಟ್ಟಿನಿಂದಲೂ ಗೋವನ್ನು ನೋಡಿದವರಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇದ್ಯಾವುದೂ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಅಲ್ಲ.

ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದಿರುವಂತೆ ಭಾರತ ಕೃಷಿ ಪ್ರಧಾನ ರಾಷ್ಟ್ರ. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಅದರಿಂದಲೇ ಬದುಕುತ್ತಿರುವ ಜನರು. ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಬೆನ್ನೆಲುಬು ರೈತ, ರೈತನ ಬೆನ್ನೆಲುಬು ಗೋವು. ಈಗ ಆಧುನಿಕ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳ ಬಳಕೆ ಬಂದಿದೆ. ನಾವು ಉತ್ತಮವಾದ ಬೆಳೆ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದರೆ ಮಣ್ಣು ಫಲವತ್ತಾಗಿರಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಕಬೇಕು. ಈಗ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರ ಬಂದಿದೆ. ಒಳ್ಳೆ ಫಲವತ್ತತೆ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಆ ಸುಖ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ. ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರ ಒಂದು ರೀತಿ 'ಸ್ಲೋ ಪೊಯ್ಸನ್'. ಹೀಗೆ ಮುಂದೊಂದು ದಿನ ಅದು ನಮ್ಮ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಬರಡು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಪೂರ್ವಜರು ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರದ ಪ್ರಮುಖ ಘಟಕವೇ ಗೋವು. ಗೋ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾದ ಗೊಬ್ಬರ ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಗೆ ಫಲವತ್ತತೆ ನೀಡುತ್ತಿತ್ತು ಹಾಗೂ ಅದನ್ನು ಬಳಸಿದಷ್ಟು ಫಲವತ್ತತೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇದು ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಗೋವಿನ ಸಣ್ಣ ಪಾತ್ರ.

ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಒಂದು ಅವಿನಾಶಿಯಾಗಿ ಹರಿದು ಬರುತ್ತಿರುವ ಸಂಸ್ಕೃತಿ. ಹೇಗೆ ಗಂಗೆ ಕೇವಲ ನಿಂತ ನೀರಾಗದೆ ಶಿವನ ಜಟೆಯಿಂದ ಧರೆಗಿಳಿದು ಬಂದು ಎಲ್ಲರ ಪಾಪವನ್ನು ಕಳೆಯುತ್ತಾ ಅವಿನಾಶಿನಿಯಾಗಿ ಹರಿಯುತ್ತಿದ್ದಾಳೋ ಹಾಗೇ ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಕೂಡ ವಿಶೇಷವಾದುದು. ಗೋವು ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಮೂಲಾಧಾರ, ಗೋವಿನ ದರ್ಶನ, ಸ್ಪರ್ಶನ ಹಾಗೂ ಪೂಜನದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಾರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಸರ್ವ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲೂ ಗೋವು, ಗೋಮಾತೆ ವಂದ್ಯಳಾಗಿದ್ದಾಳೆ. ಭಾರತೀಯರ ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿ, ಆಚರಣೆ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ಚಿಂತನೆ, ವೈದ್ಯಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರ, ಯೋಗ, ರಕ್ಷಣೆ – ಹೀಗೆ ಹತ್ತು ಹಲವು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಗೋವಿಗೆ ಮಹತ್ವ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಹಿರಿಯರು ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹೇಳುವುದುಂಟು 'ಆಕಳ ಹಾಲನ್ನು ಕುಡಿಯೋಣ, ಆನೆಯ ಶಕ್ತಿಯ ಪಡೆಯೋಣ' ಎಂದು. ಭಾರತೀಯ ಧರ್ಮ ಪರಂಪರೆಯ ವೇದ ಗ್ರಂಥಗಳೂ ಹೇಳುತ್ತವೆ 'ಆಯುರ್ವೈ ಘೃತಂ' ಎಂದು. ಅಂದರೆ ತುಪ್ಪ ಆಯುಷ್ಯ ವರ್ಧಕ ಎಂದು, ಹಾಗೇ ಆಯುರ್ವೇದ ಹೇಳುತ್ತದೆ ''ಶಸ್ತಂ ಕ್ಷೀರಾಜ್ಯ ಭೋಜನಂ'' ಅಂದರೆ ಹಾಲು ಮತ್ತು ತುಪ್ಪದಿಂದ ಕೂಡಿರುವಂತಹ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಸೇವನೆ ಉತ್ತಮ ಎಂದು. ಈ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಮೇಧಾಶಕ್ತಿ, ಏಕಾಗ್ರತೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತವೆ. ಇದು ಬರೀ ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಜರ ಚಿಂತನೆಗಳಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ಆಧುನಿಕ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೂಡ ಸಾಬೀತು ಪಡಿಸಿದೆ. ಉತ್ತಮ ದೇಶಿ ತಳಿಯ ಗೋವಿನ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರೋಟಿನ್, ಕಾರ್ಬೋಹೈಡ್ರೇಟ್, ಲಿಪಿಡ್, ಎ, ಬಿ, ಸಿ ಜೀವಸತ್ವಗಳು ಕೂಡಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹಾಲು ಒಂದು ಉತ್ತಮ ಪೂರ್ಣ ಆಹಾರ.

ರಾಮಾಯಣ, ಮಹಾಭಾರತ, ಭಗವದ್ಗೀತೆ ಹೀಗೆ ಭಾರತೀಯರ ಪವಿತ್ರ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಗೋವಿನ ಮಹತ್ವ ಚಿತ್ರಿತವಾಗಿದೆ. ಭಾರತೀಯರು ನಂಬಿರುವಂತೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಬಾಯಿಯಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಭಗವದ್ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಹೀಗಿದೆ:

ಸರ್ವೋಪನಿಷದೋ ಗಾವಃ ದೋಗ್ಧಾ ಗೋಪಾಲ ನಂದನಃ ।
ಪಾರ್ಥೋ ವತ್ಸಸ್ಸುಧೀರ್ಭೋಕ್ತಾ ದುಗ್ಧಂ ಗೀತಾಮೃತಂ ಮಹತ್ ॥

ತಾತ್ಪರ್ಯ: ಉಪನಿಷತುಗಳೇ ಗೋವುಗಳು, ಹಾಲನ್ನು ಕರೆಯುವವನೇ ಗೋಪಾಲನಂದನ ಕೃಷ್ಣ, ಕರು ಅರ್ಜುನ, ಈ ಹಾಲನ್ನು ಕುಡಿಯುವವರು ಪಂಡಿತರು, ಜ್ಞಾನಿಗಳು. ಅಂದರೆ ಗೋವಿನ ಹಾಲು ಶ್ರೇಷ್ಠ, ಅದು ಅಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ, ಸುಜ್ಞಾನವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ.

॥ ವಂದೇ ಗೋಮಾತರಂ ॥

'ಗಾವೋ ಮೇ ಪುರತಃ ಸಂತು ಗಾವೋಮೇ ಸಂತು ಪೃಷ್ಠತ ।
ಗಾವೋ ಮೇ ಹೃದಯೇ ನಿತ್ಯಂ ಗವಾಂ ಮಧ್ಯೆ ವಸಾಮ್ಯಹಂ ॥'

ಅರ್ಥ: ನನ್ನ ಮುಂದೆ ಗೋವು, ನನ್ನ ಹಿಂದೆ ಗೋವು, ನನ್ನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಗೋವು, ಗೋವನ್ನು ನಿತ್ಯವೂ ಆರಾಧಿಸುತ್ತಾ ಗೋವಿನ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇದು ಒಂದು ಕಾಲದ ಜನರ ಮಾತು, ಈಗ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು ಹೀಗಾದರೆ ಪುನಃ ಭಾರತ ಖಂಡಿತ ವಿಶ್ವಗುರುವಾಗುತ್ತದೆ.

''ಮಾತಾ ರುದ್ರಾಣಾಂ ದುಹಿತಾ ವಸೂನಾಂ ಸ್ವಸಾದಿತ್ಯಾನಾ ಮಮೃತಸ್ಸ ನಾಭಿಃ ।
ಪ್ರಣವೋಚಂ ಚಿಕಿತುಷೇ ಜನಾಯ ಮಗಾಮನಾಗಾ ಮದಿತಿಂ ವಧಿಷ್ಠ ॥''

ಗೋವು ಶಿವನ ತಾಯಿ, ಕ್ಷೀರವೆಂಬ ಅಮೃತ ನಿಧಿ, ಇವಳನ್ನು ವಧಿಸಬಾರದು, ಎಂಬುದು ಈ ಮಂತ್ರದ ತಾತ್ಪರ್ಯ, ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ವೇದ ಮಂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಗೋವಿನ ಮಹತ್ವ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

ಗೋವು ಮಂಗಲಕವಾದುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾವುದೇ ಮಂಗಲ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಗೋಪೂಜೆ, ಗೋಗ್ರಾಸ ಸಮರ್ಪಣೆ, ಗೋ ಸ್ಪರ್ಶಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸುವುದು. ಗೃಹಪ್ರವೇಶದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಗೋ ಪ್ರವೇಶ, ಷೋಡಶ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿಯೂ ಗೋ ಪೂಜೆ, ಕನ್ಯಾದಾನದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಗೋ ದಾನ, ಹೀಗೆ ಗೋವಿಗೆ ಮಂಗಲಮಾತೆಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಸ್ಥಾನ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ನಮಗಾಗಿ ಗೋವು, ಗೋವಿಗಾಗಿ ನಾವು, ಗೋವಿಂದಲೇ ಜಗವು. ಗೋವಿಲ್ಲದೆ ಮಾನವ ಜೀವಿಸಲಾರ. ಗೋವಿನಿಂದ ನಮ್ಮ ಉಸಿರು ಶುದ್ಧ, ಗೋವಿನಿಂದ ನಮ್ಮ ಪಾಕ ಸಿದ್ಧ, ಗೋವಿನಿಂದ ನಮ್ಮ ಅಂತರ್ಜಲ ವೃದ್ಧಿ, ಗೋವಿನಿಂದ ನಮ್ಮ ಭೂಮಿ ಸಮೃದ್ಧಿ, ಗೋವಿನಿಂದ ನಮ್ಮ ಗೃಹ ಶುದ್ಧಿ, ಗೋವಿಂದಲೇ ನಮ್ಮ ಸರ್ವ ಸಮೃದ್ಧಿ, ಎಲ್ಲವೂ ಗೋಮಯ, ಗೋವಿದ್ದರೆ ನಾವು. ''ಗಾವೋ ವಿಶ್ವಸ್ಯ ಮಾತರಃ ॥''

ಹೀಗೆ ಮಾನವನ ಏಳ್ಗೆಗಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿರುವ ಗೋವಿನ ತ್ಯಾಗ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದುದು. ಆದರೆ ಮಾನವನ ಆಸೆಗೆ ಮಿತಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ಯಾರೋ ಒಬ್ಬ ಬಹಳ ಚಿನ್ನದ ಮೊಟ್ಟೆಗಳ ಆಸೆಯಿಂದ ಚಿನ್ನದ ಮೊಟ್ಟೆ ಇಡುವ ಕೋಳಿಯನ್ನೇ ಕೊಂದನಂತೆ, ಹಾಗಾಗಿದೆ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜ. ನಮಗಾಗಿ ನಿಸ್ವಾರ್ಥ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿರುವ ಲೋಕಮಾತೆ ಗೋವು. ಅವಳು ನಮಗೆ ಜನ್ಮ ಕೊಟ್ಟ ತಾಯಿ, ಸಾಕುತ್ತಿರುವ ಭೂಮಿ ತಾಯಿಗೆ ತುಲ್ಯಳು. ನಮಗೆ ಆಹಾರ ನೀಡಿ ಪೋಷಿಸುತ್ತಿರುವವಳು, ಅಂತಹ ಅವಳನ್ನೇ ಆಹಾರವಾಗಿ ಬಯಸುವುದು ಎಷ್ಟು ಸರಿ ?

ಮಿತ್ರರೇ ಒಂದಂತೂ ನಿಜ, ಗೋವಿಂದಲೇ ನಾವು. ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿಯೋ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿಯೋ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಗೋವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವಂತೆ ಗೋಹತ್ಯೆ ಮಹಾಪಾಪ. 'ಗೋ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯೇ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹಾದಿ, ಗೋ ಹತ್ಯೆಯೇ ನರಕಕ್ಕೆ ಆದಿ' ಆದ್ದರಿಂದ ಇನ್ನಾದರೂ ಎಚ್ಚೆತ್ತುಕೊಂಡು ಸ್ವರ್ಗದ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿರಿ. ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಗೋವಿನ 'ರಕ್ಷಣೆ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಹೊಣೆ'. ●

ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ

✍ **ಮನಸ್ವಿ ಕೆ.,** ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

ಹಲವು ಸಾವಿರ ವರುಷಗಳ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ನಮ್ಮ ದೇಶ ಹಲವಾರು ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಸಿಂಧೂ ನದಿ ಕಣಿವೆಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಜನರ ನಾಗರೀಕತೆಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲಿಗೆ ದಾಖಲಿಸಲಾಯಿತು. ಹಾಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹಿಂದೂ ದೇಶ ಅಥವಾ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಬಂತು ಎಂಬುದಾಗಿ ಚರಿತ್ರೆ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಭಾರತ ಎಂಬುದಾಗಿ ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ನಮ್ಮ ದೇಶವನ್ನು ನಂತರ ಬಂದ ಬ್ರಿಟಿಷರು 'ಇಂಡಿಯಾ' ಎಂದು ಕರೆದರು. ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಡುವ ದೇಶ ಎಂದರೆ ಅದು ನಮ್ಮ ದೇಶ ಮಾತ್ರ.

30 ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ನಮ್ಮ ದೇಶ ಅಖಂಡ ಭಾರತವಾಗಿ ಕಂಡುಬಂದರೂ ಒಂದೊಂದು ರಾಜ್ಯವೂ ತನ್ನದೇ ಆದ ಸ್ವಂತಿಕೆಯನ್ನೂ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಭಾರತೀಯ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಗೌರವಿಸುವ, ಅನುಸರಿಸುವ ಹಲವಾರು ವಿದೇಶಿಯರನ್ನು ನಾವು ಕಾಣಬಹುದು. ಉತ್ತರದ ರಾಜ್ಯಗಳಾದ ಜಮ್ಮು ಕಾಶ್ಮೀರ, ಉತ್ತರಾಂಚಲ ಸರೋವರಗಳಿಗೆ, ಗಿರಿ ಶಿಖರಗಳಿಗೆ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾದರೆ ದಕ್ಷಿಣದ ಕನ್ಯಾಕುಮಾರಿ, ಕೇರಳ, ತಮಿಳುನಾಡು. ಸಮುದ್ರ, ತೆಂಗಿನಮರಗಳು, ದೋಣಿ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪಡೆದಿದೆ. ಪೂರ್ವದ ರಾಜ್ಯಗಳಾದ ಮೇಘಾಲಯ, ಮಣಿಪುರ, ಅಸ್ಸಾಂ ಚಹಾ ತೋಟಗಳಿಗೆ ಹೆಸರಾಗಿದ್ದರೆ, ಪಶ್ಚಿಮದ ರಾಜಸ್ಥಾನ, ಪಂಜಾಬ್, ಕೋಟೆ, ಅರಮನೆ, ಮರುಭೂಮಿಗೆ, ಹಸಿರು ಪೈರಿಗೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಪಡೆದಿವೆ. ಕೇವಲ ಒಂದೊಂದು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೇ ತುಂಬಿರುವ ಕಲೆ ಹಾಗೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಒಟ್ಟು ದೇಶಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವಷ್ಟು ಇದೆ.

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ರಾಜರಿಂದ ಆಳಲ್ಪಡುತ್ತಿದ್ದ ನಮ್ಮ ದೇಶವು ಒಂದು ಸಿರಿವಂತ ದೇಶವಾಗಿತ್ತು. ಕೇವಲ ರಾಜಸ್ಥಾನವೊಂದರಲ್ಲೇ ರಾಜ್ಯವಾಳಿದ ಮೇವಾಡದ ಅರಸರು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಬಹುದೊಡ್ಡ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿರುವ ಒಂದೊಂದು ಕೋಟೆಗಳು, ಅರಮನೆಗಳು ಅಲ್ಲಿರುವ ಚಿತ್ರಕಲೆ, ಅವರು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದ ವಸ್ತುಗಳು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೊಂದು ನಿದರ್ಶನವಾಗಿದೆ. ಮಹಿಳೆಯರು 'ಪರದಾ' ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದು ಅನ್ಯ ಪುರುಷರ ಎದುರಿಗೆ ಬಂದು ನಿಲ್ಲುವ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಅಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ. ಪಂಜಾಬ್‌ನ ಜನರು ಶ್ರಮಜೀವಿಗಳಾಗಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿನ ಜನರ ಬಾಂಗ್ರಾ ನೃತ್ಯವು ಬಹಳ ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿದೆ. ಪಂಜಾಬಿಗಳ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಉಡುಗೆಯಾದ 'ಸಲ್ವಾರ್ ಕಮೀಜ್' ಈಗ ಉತ್ತರ ದಕ್ಷಿಣವೆನ್ನದೆ ಇಡೀ ದೇಶದ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಉಡುಗೆಯಾಗಿ ಸ್ವೀಕೃತಗೊಂಡಿದೆ.

ಸುಮಾರು ಕ್ರಿ.ಶ. 1400ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಮೇಲೆ ದಾಳಿ ಇಟ್ಟ ಮೊಘಲರು ಹಲವಾರು ಕಾಲ ದೆಹಲಿಯ ಗದ್ದುಗೆಯಲ್ಲಿ ದೇಶವಾಳಿದ್ದರು. ಮೊಘಲರ ದೊರೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾದ ಅಕ್ಬರ್ ಮಹಾರಾಜ ಹಲವಾರು ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ದೇಶಕ್ಕೆ ನೀಡಿದ್ದನು. ಪರ್ಷಿಯನ್ ಶೈಲಿಯ ಹಲವಾರು ಕೋಟೆ ಅರಮನೆಗಳನ್ನು ದೆಹಲಿ, ಆಗ್ರಾದ ಆಸುಪಾಸುಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಈಗಲೂ ಕಾಣಬಹುದು. ಆಗ್ರಾದ ಕೋಟೆ, ದೆಹಲಿಯ ಕೆಂಪು ಕೋಟೆ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಮುನಾ ನದಿ ದಂಡೆಯಲ್ಲಿರುವ ತಾಜ್‌ಮಹಲ್ ಪ್ರಪಂಚದ ಏಳು ಅದ್ಭುತಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು. ವ್ಯಾಪಾರದ ಕಾರಣವನ್ನು ನೀಡಿ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದು ಇಲ್ಲಿನ ಅಪಾರ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಕಂಡು ಇಲ್ಲಿಯೇ ನೆಲೆಯೂರಿ ಸುಮಾರು 100 ವರುಷಗಳ ಕಾಲ ನಮ್ಮ ದೇಶವನ್ನು ಲೂಟಿ ಮಾಡಿದ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಕಡೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಭಾರತೀಯನಿಗೂ ನೋವು ತರುವ ವಿಚಾರ. ವೈದ್ಯಕೀಯ, ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮುಂತಾದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ತಂದ ಬ್ರಿಟಿಷರು ತಮ್ಮ ಹಲವಾರು ರೀತಿ-ನೀತಿಗಳು, ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ಭಾರತೀಯರಿಗಾಗಿ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಬ್ರಿಟಿಷರ ಭಾಷೆಯಾದ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ನಮ್ಮ ದಿನನಿತ್ಯದ ವ್ಯಾವಹಾರಿಕ ಭಾಷೆಯಾಗಿರುವುದು ಹಾಗೂ ಪ್ಯಾಂಟ್ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪುರುಷರ ಅನಿವಾರ್ಯ ಉಡುಗೆಯಾಗಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಇಂದು ಕಾಣಬಹುದು.

ನಮ್ಮ ರೀತಿ-ನೀತಿಗಳು, ಸಂಸ್ಕೃತಿ-ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು ತೆರೆಮರೆಗೆ ಸರಿಯುತ್ತಿದ್ದು ವಿದೇಶಿ ಉಡುಗೆ-ತೊಡುಗೆ, ಆಹಾರ, ಪಾನೀಯಗಳೇ ನಮ್ಮ ಅನಿವಾರ್ಯತೆ ಎಂಬಂತೆ ನಮ್ಮ ಜನರು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ದಕ್ಷಿಣದ ತಮಿಳುನಾಡು, ಕರ್ನಾಟಕ, ಕೇರಳ, ಆಂಧ್ರ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುವ ಹಲವಾರು ರೀತಿ ರಿವಾಜುಗಳನ್ನು, ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ಜನರಿಗೆ ನೀಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ಮುಖ್ಯ ನಾಟ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳಾದ ಭರತನಾಟ್ಯ, ಕಥಕ್ಕಳಿ, ಮೋಹಿನಿಯಾಟಂ, ಯಕ್ಷಗಾನ ಮುಂತಾದವು ಶ್ರೀಮಂತ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಹಲವಾರು ವಿದೇಶಿಯರು ನಮ್ಮೆಲ್ಲ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಮನಸೋತು ನಮ್ಮ

ದೇಶವನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸಲು ನಮ್ಮ ಕಲೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಅಭ್ಯಸಿಸಲು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ದೊಡ್ಡ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಆಗಮಿಸುತ್ತಾರೆ. ಯೋಗ, ಪ್ರಾಣಾಯಾಮಗಳಂತಹ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಅದರಿಂದ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಜನರು ವಿದೇಶಗಳಿಂದ ಆಗಮಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪೂರ್ತಿ ಮಾಂಸಾಹಾರಿಗಳಾದ ವಿದೇಶಿಯರು ಭಾರತದ ಸಾತ್ವಿಕ ಆಹಾರಕ್ಕೆ ಮನಸೋತು ಪೂರ್ಣ ಶಾಕಾಹಾರಿಗಳಾದ ಎಷ್ಟೋ ಉದಾಹರಣೆಗಳಿವೆ. ಈಗ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಕುಂಭ ಮೇಳವನ್ನು ನೋಡಲು ಸಾವಿರಾರು ವಿದೇಶಿಯರು ಆಗಮಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾಥ ಪಂಥದ ಅಘೋರಿಗಳ ಶಿಷ್ಯರಾಗಿ ಹಲವಾರು ಕಠಿಣ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಹಿಮಾಲಯದ ತಪ್ಪಲಿನಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೇವಲ ತನ್ನ ದೇಶಕ್ಕಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೇ ಅದನ್ನು ಇತರ ದೇಶಗಳು ಅನುಸರಿಸುವಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿನ ಶ್ರೀಮಂತ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಭಾರತದ ಪ್ರಜೆಗಳಾಗಿರುವ ನಾವೇ ಧನ್ಯರು. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಕಲೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಉಳಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಬೆಳೆಸುವುದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಭಾರತೀಯನ ಆದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯ.

●

ಆಕೆ ಆಟಿಕೆ ಅಲ್ಲ

ದಯವಿಟ್ಟು ನನ್ನನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸು ಮಗಳೆ
ಆ ರಾಕ್ಷಸರು ನಿನ್ನ ಬೆನ್ನಟ್ಟಿ
ನೀನು "ಅಮ್ಮಾ" ಎಂದಾಗ ನನಗೆ ಬರಲಾಗಲಿಲ್ಲ

ನಾನು ಅಳುವುದಿಲ್ಲ
ನಾನು ರೋದಿಸುವುದಿಲ್ಲ
ಆ ರಾಕ್ಷಸರಿಗೆ ಸರಿ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗುವ ತನಕ

ಛೀ! ಥೂ ! ನಾಚಿಕೆಯಾಗಬೇಕು ನಿಮಗೆ
ಆಕೆ ಆಟಿಕೆ ಅಲ್ಲ
ಆಕೆ ನನ್ನ ಮಗಳು

ಆಕೆ ನನ್ನ ಮಗಳು
ಆಕೆ ನನ್ನ ತಂಗಿ
ಆಕೆ ನಿಮ್ಮ ಅಮ್ಮ ಎಂದೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ

ನಿನ್ನ ಕೊನೆಯ ಮಾತು
ರಿಂಗಣಿಸುತಿದೆ ಕಿವಿಯಲಿ
ಅಮ್ಮಾ ಹುಷಾರು ! ಬಾಗಿಲ ಅಗುಳಿ ಹಾಕು

ಮತ್ತೆ ಹುಟ್ಟಿ ಬಾ ಮಗಳೆ
ರಾಕ್ಷಸರಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಕಲಿಸಲು
ನಿನ್ನ ಕನಸಿಗೆ ರೆಕ್ಕೆ ಹಚ್ಚಲು ಬಾ.

✍ **ದೀಪ್ತಿ,** ಪ್ರಥಮ ಪಿ.ಯು.ಸಿ.

ತುಳುನಾಡಿನ ದೈವಾರಾಧನೆ

✍ **ಕಿಶನ್ ನಾಯಕ್,** ಪ್ರಥಮ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

ಪರಶುರಾಮನ ಸೃಷ್ಟಿಯಾದಂತಹ ಈ ತುಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ದೈವಾರಾಧನೆ ಮತ್ತು ನಾಗಾರಾಧನೆಗಳು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಆಚರಣೆಗಳಾಗಿವೆ. ತುಳುನಾಡಿನ ಜನರಿಗೆ ದೈವಾರಾಧನೆಯು ಅತ್ಯಂತ ಪವಿತ್ರವಾದ ಆಚರಣೆ. ದೈವಾರಾಧನೆಯು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ, ಉಡುಪಿ, ಕೊಡಗು, ಕಾಸರಗೋಡು ಮತ್ತು ಕೇರಳದ ಹಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ.

ದೈವಾರಾಧನೆಯ ಪ್ರಮುಖಾಂಶವೆಂದರೇ ಅದು ''ನೇಮೋತ್ಸವ'' ಅಥವಾ ''ಕೋಲ'' ಅಥವಾ ಇದನ್ನು ಕೇರಳಿಗರು ''ತೆಯ್ಯಂ'' ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಆರಾಧನೆಯನ್ನು ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಜೈನರಸರು ಆರಂಭಿಸಿದರೆಂದು ಇತಿಹಾಸ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ತುಳುವ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ದೈವಾರಾಧನೆಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ಥಾನಮಾನವಿದೆ. ಈ ದೈವಾರಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ದೈವಗಳ ಆರಾಧನೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ದೈವಗಳೆಂದರೆ ದೇವರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು. ಧರ್ಮ-ಅಧರ್ಮವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗುತ್ತಿದಂತಹ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮ ಸ್ಥಾಪನೆಗಾಗಿ ಇಳಿದು ಬಂದಂತಹ ಶಕ್ತಿಗಳು, ನಂಬಿದವರಿಗೆ ಇಂಬು ಕೊಟ್ಟು, ನಂಬದಿದ್ದವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಿ ನಂಬಿಸುವಂತಹ ದೈವಗಳು ತುಳುವ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಆಧಿಪತ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ತುಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಸಾವಿರದ ಒಂದು ದೈವಗಳಿವೆ ಎಂದು ನಂಬಿಕೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾದದ್ದು ಪಂಜುರ್ಲಿ, ಕಲ್ಕುಡ, ಧೂಮಾವತಿ, ಗುಳಿಗ, ಚಾಮುಂಡಿ, ಕೊಡಮಣಿತ್ತಾಯ, ಜಾರಂದಾಯ, ಕೋಟಿ-ಚೆನ್ನಯ, ಸಿರಿ, ಕುಮಾರ, ಬೊಬ್ಬರ್ಯ ಮುಂತಾದವು. ದೈವಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮೂರು ಗುಂಪುಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಬಹುದು. ಒಂದನೇಯದಾಗಿ, ಪ್ರಾಣಿ ಮೂಲದಿಂದ ಬಂದಂತಹ ದೈವಗಳು. ಪಂಜುರ್ಲಿ, ಮೈಸಂದಾಯ, ನಂದಿಗೋಣ. ಎರಡನೇಯದಾಗಿ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯರಾಗಿದ್ದು ಹಲವಾರು ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿ ದೈವಶಕ್ತಿಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆಗೊಂಡಂತಹ ದೈವಗಳು. ಕಲ್ಕುಡ, ಕಲ್ಲುರ್ಟಿ, ಬಬ್ಬುಸ್ವಾಮಿ. ಮೂರನೇಯದಾಗಿ ದೇವರ ಅಂಶದಿಂದ ಜನಿಸಿದ ಶಕ್ತಿಗಳು. ಧೂಮಾವತಿ, ಚಾಮುಂಡಿ, ರಕ್ತೇಶ್ವರಿ, ಸತ್ಯದೇವತೆ.

ಅನಾದಿ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಈ ದೈವಾರಾಧನೆಯನ್ನು ತುಳುವರು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರು ದೈವಗಳನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರದ್ಧಾ-ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಆಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಬಡತನವಿದ್ದರೂ, ತಿನ್ನಲು ಆಹಾರವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಕೂಡಾ ತಾನು ನಂಬಿದಂತಹ ದೈವಗಳನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ, ವಿಧಿ-ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ತಪ್ಪದೇ ಆರಾಧಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಭಕ್ತಿಯಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ದೈವಗಳು ಒಲಿಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಆದರೆ ಈ ರೀತಿಯ ಆರಾಧನೆ ಕ್ಷೀಣಿಸತೊಡಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಈಗ ದೈವ ಕೋಲಗಳು ನಡೆದರೂ ಕೂಡಾ ಅದು ಆಡಂಬರವಾಗಿ ಮನೋರಂಜನೆಗೆ ಆಸ್ಪದವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಿದೆ. ದೈವಗಳನ್ನು ಭೂತಗಳೆಂದು ಕರೆಯುವುದು ಹಿಂದಿನಿಂದ ಬಂದಂತಹ ಪದ್ಧತಿ. ಆದರೆ ವಾಸ್ತವದಲ್ಲಿ ದೈವಗಳು ಭೂತಗಳಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನ ತುಳುವರು ತಮ್ಮ ಆರಾಧನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದಂತಹ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ದೈವಕೋಲವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈ ಆಚರಣೆ ಈಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಧುನಿಕವಾಗಿ, ಆಡಂಬರವು ಅಧಿಕವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯ ಒಂದು ಕಳೆಯು ಕೂಡಾ ಕಾಣಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ದೈವಗಳು ಮತ ಭೇದವಿಲ್ಲದೇ ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮದ ಜನರಿಗೂ ನ್ಯಾಯವನ್ನು, ಪರಿಹಾರವನ್ನೂ ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ●

ಕರುನಾಡ ಈ ಗಂಡುಕಲೆ

✍ **ದಿಶಾ ಜಿ.,** ತೃತೀಯ ಬಿ.ಕಾಂ.

ಮನುಷ್ಯ ಶ್ರಮಜೀವಿ ಮತ್ತು ಸಂಘಜೀವಿ. ತಾನು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಜೀವಿಸಬೇಕಾಗುವ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಕಸುಬುಗಳನ್ನು ಮಾಡಲೇ ಬೇಕಾಯಿತು. ದೈಹಿಕ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಅವಿಶ್ರಾಂತನಾದ ಅವನು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಆಹ್ಲಾದವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಗೆ ಮನರಂಜನೆಯ ಮಾಧ್ಯಮಗಳನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡನು. ಹೀಗೆ ಮನರಂಜನಾ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಹಬ್ಬಿಕೊಂಡವು. ನಂತರ ಕಲಾಪ್ರಕಾರಗಳಾಗಿ ಬೆಳೆದುಬಂದವು. ಅದರಲ್ಲಿ ಯಕ್ಷಗಾನವು ಕರ್ನಾಟಕದ ಕರಾವಳಿ ಮತ್ತು ಮಲೆನಾಡಿನಾದ್ಯಂತ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವ ಜಾನಪದ ಮತ್ತು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಅಂಶಗಳಿರುವ ಕಲಾ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿದೆ. ಯಕ್ಷಗಾನ ಕಲೆಯಲ್ಲಿ ನೃತ್ಯ, ಸಂಗೀತ ಮತ್ತು ಆಹಾರ್ಯಗಳೆಂಬ ಭಾಗಗಳಿವೆ. ಯಕ್ಷಗಾನದ ಇತಿಹಾಸದ ಬಗೆಗೆ ನಿಖರವಾದ ದಾಖಲೆಗಳು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ತೆಂಕುತಿಟ್ಟು ಕಾಸರಗೋಡು ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಡಿಸಿರುವ ವಿಧಾನವಾದರೆ ಬಡಗುತಿಟ್ಟು ಉಡುಪಿ ಮತ್ತು ಉತ್ತರಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸಿರುವ ವಿಧಾನವಾಗಿದೆ.

ಈ ಯಕ್ಷಗಾನವು ಹಿಮ್ಮೇಳ ಮತ್ತು ಮುಮ್ಮೇಳಗಳ ಸಂಗಮ. ಹಿಮ್ಮೇಳದಲ್ಲಿ ಭಾಗವತರು, ಮದ್ದಲೆ, ಚಂಡೆ, ಶ್ರುತಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಸಂಪೂರ್ಣ ಯಕ್ಷಗಾನದ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಭಾಗವತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ಯಕ್ಷಗಾನದಲ್ಲಿ ಕಥಾ ಪ್ರಾರಂಭಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ನಡೆಯುವ ಕೆಲವು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಕಲಾಪಗಳಿಗೆ ಪೂರ್ವರಂಗ ಎಂಬ ಹೆಸರಿದೆ. ಯಕ್ಷಗಾನವು ವೇಷಭೂಷಣದಲ್ಲಿ ತನ್ನದೇ ಆದ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಯಕ್ಷಗಾನದ ಪ್ರದರ್ಶನವಿರುವ ದಿನ ಸಂಜೆ ಸುಮಾರು 6 ಗಂಟೆ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಚಂಡೆಯನ್ನು ಬಾರಿಸುವ ಕ್ರಮವಿದ್ದು ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಹೊಡೆಯುವುದು ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಯಕ್ಷಗಾನಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ಕೇಳಿ ಎಂಬ ಹೆಸರೂ ಇತ್ತು. ಇದರಿಂದ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ದೂರದವರೆಗೆ ಚಂಡೆಯ ಶಬ್ದ ಕೇಳುತ್ತಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಬಯಲಾಟವಿದೆಯೆಂದು ಜನರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈಗಿನ ಹಾಗೆ ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ಉಪಕರಣಗಳು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಈ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಭಕಾರೋ ಭಗವದ್ಭಕ್ತಃ ಗಕಾರೋ ಗರ್ವವರ್ಜಿತಃ
ವಕಾರೋ ವಾಕ್ಯಪಾರೀಚ ತಕಾರೋ ತಕಾರೋ ತತ್ತ್ವನಿರ್ಣಯೀ ॥

ಎಂದು ಭಾಗವತರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಯಕ್ಷಗಾನ ಪಾತ್ರಧಾರಿಗಳು ವೇಷ ಸಿದ್ಧತೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಚೌಕಿ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಬಣ್ಣಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ವೇಷಭೂಷಣಗಳು ಪ್ರಮುಖವಾದ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತದೆ. ಪಾತ್ರಗಳ ವೈವಿಧ್ಯತೆಗೆ ಯಕ್ಷಗಾನ ಬಯಲಾಟ ವೇಷಗಳನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಗಂಡು ವೇಷ, ಹೆಣ್ಣು ವೇಷ, ರಾಕ್ಷಸ ವೇಷ, ವಿದೂಷಕ ಮತ್ತು ಉಪ ವೇಷಗಳೆಂದು ವರ್ಗೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಯಕ್ಷಗಾನದ ಕಥಾವಸ್ತು ಪೌರಾಣಿಕ ಕಥೆಗಳೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಂದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಥೆಗಳನ್ನಾಧರಿಸಿ ಪ್ರದರ್ಶನ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ನೃತ್ಯ, ಸಂಗೀತ, ಬಣ್ಣಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪ್ರದಾಯಬದ್ಧವಾಗಿ ತನ್ನಲ್ಲಿಯೇ ಕೆಲವು ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ತಂದುಕೊಂಡು ಯಕ್ಷಗಾನವು ದೇಶ ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಿಖ್ಯಾತವಾಗಿದೆ.

ಉಗಮ:

ಯಕ್ಷಗಾನದ ಮೊದಲ ಉಲ್ಲೇಖ ಸಾರ್ಣದೇವನ ''ಸಂಗೀತ ರತ್ನಾಕರ''ದಲ್ಲಿ (1210 ಕ್ರಿ.ಶ.) ''ಜಕ್ಕ'' ಎಂದು ಆಗಿದ್ದು ಮುಂದೆ ''ಯಕ್ಕಲಗಾನ'' ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿತು ಎಂಬುದು ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಗಂಧರ್ವ ಗ್ರಾಮ ಎಂಬ ಈಗ ನಶಿಸಿಹೋಗಿರುವ ಗಾನ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಗಾನ ಮತ್ತು ಸ್ವತಂತ್ರ ಜಾನಪದ ಶೈಲಿಗಳಿಂದ ನೃತ್ಯ ರೂಪುಗೊಂಡಿತೆಂದು ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತರ ''ಯಕ್ಷಗಾನ ಬಯಲಾಟ'' ಎಂಬ ಸಂಶೋಧನಾ ಪ್ರಬಂಧಗಳ ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. 1500ರಷ್ಟರಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಯಕ್ಷಗಾನ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿತ್ತು ಎಂಬುದು ಬಹಳ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಒಪ್ಪುವ ವಿಚಾರ.

ಯಕ್ಷಗಾನದ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು:

1. **ಪ್ರಸಂಗ:** ಯಕ್ಷಗಾನದಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೊಂದು

ಆಯ್ದುಕೊಂಡ ಕಥಾನಕವನ್ನು ಪ್ರಸಂಗ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿ ಭೀಮ ಮತ್ತು ದುರ್ಯೋಧನರ ನಡುವೆ ನಡೆಯುವ ''ಗದಾಯುದ್ಧ ಪ್ರಸಂಗ'' ಎಂಬುದಾಗಿ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪೌರಾಣಿಕ ಪ್ರಸಂಗಗಳನ್ನೇ ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಯಕ್ಷಗಾನದ ವಾಡಿಕೆಯಾದರೂ ಪ್ರಸಂಗವು ಪೌರಾಣಿಕವೇ ಆಗಬೇಕು ಎಂಬ ನಿಯಮವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಇದು ಐತಿಹಾಸಿಕವೂ, ಸಾಮಾಜಿಕವೂ ಆಗಿರಬಹುದು.

2. **ಪಾತ್ರಧಾರಿಗಳು:** ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಕಥೆಯನ್ನು ಅಭಿನಯಿಸುವವರೇ ಪಾತ್ರಧಾರಿಗಳು. ಸ್ತ್ರೀ ಪಾತ್ರ, ಖಳ ನಟನ ಪಾತ್ರ, ಹಾಸ್ಯ ಕಲಾವಿದನ ಪಾತ್ರ, ನಾಯಕನ ಪಾತ್ರ – ಹೀಗೆ ಪ್ರಸಂಗಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ನೃತ್ಯ, ಅಭಿನಯ ಹಾಗೂ ಮಾತುಗಾರಿಕೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಕಥೆಯನ್ನು ಪ್ರೇಕ್ಷಕರಿಗೆ ತಲುಪಿಸುವ ಮಹತ್ತರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಪಾತ್ರಧಾರಿಗಳ ಮೇಲಿರುತ್ತದೆ.

3. **ವೇಷಭೂಷಣ:** ಯಕ್ಷಗಾನದ ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರಭೇದವಾದ ಬಯಲಾಟಗಳಲ್ಲಿ ವೇಷಭೂಷಣಗಳು ಪ್ರಮುಖವಾದದ್ದು. ಪಾತ್ರಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ವೇಷಭೂಷಣಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಪ್ರಮುಖ ಖಳನಟ ಮತ್ತು ರಾಜ (ನಾಯಕ) ನ ಪಾತ್ರಕ್ಕೆ ಬಳಸುವ ಕಿರೀಟವು ಸಾಮಾನ್ಯ ಪಾತ್ರಧಾರಿ ಬಳಸುವ ಕಿರೀಟಗಳಿಗಿಂತ ವಿಭಿನ್ನ ವಿನ್ಯಾಸದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಸ್ತ್ರೀ ಪಾತ್ರಗಳಿಗೆ ಬಳಸುವ ಕಿರೀಟವು ತುಂಬಾ ಚಿಕ್ಕದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ತೆಂಕುತಿಟ್ಟು ಶೈಲಿಯ ಯಕ್ಷಗಾನದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ವೇಷಭೂಷಣಗಳು ಬಡಗುತಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ವೇಷಭೂಷಣಗಳಿಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿರುತ್ತವೆ.

4. **ಭಾಗವತಿಕೆ:** ಯಕ್ಷಗಾನದ ಜೀವಾಳವೇ ಭಾಗವತಿಕೆ ಅಥವಾ ಹಾಡುಗಾರಿಕೆ. ಅವರು ಈ ರಂಗ ಪ್ರಕಾರದ ನಿರ್ದೇಶಕರಿದ್ದಂತೆ. ಇಲ್ಲಿ ಪಾತ್ರಧಾರಿಗಳು ಅಭಿನಯಿಸುವ ಕಥಾನಕವನ್ನು ಕಾವ್ಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಹಾಡುವವರನ್ನು ಭಾಗವತರೆಂದು, ಭಾಗವತರು ಹಾಡುವ ಪದಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಪಾತ್ರಧಾರಿಗಳು ನೃತ್ಯದ ಮೂಲಕ ಅಭಿನಯಿಸುತ್ತಾರೆ. ನೃತ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬರುವ ಕಥಾನಕದ ಸಂದರ್ಭಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಭಾವಾಭಿನಯವೂ ಸಹ ಅತ್ಯಂತ ಅಗತ್ಯವಾದುದು.

5. **ಮಾತುಗಾರಿಕೆ:** ಹಾಡುವುದನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿದ ಕೂಡಲೇ ಆ ಹಾಡಿನ ಸಾರಾಂಶವನ್ನು ಪಾತ್ರಧಾರಿಗಳು ಚರ್ಚಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕಥಾನಕದ ಯಾವ ಭಾಗವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೋ ಅದೇ ಭಾಗದ ಅರ್ಥವನ್ನು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುವಂತೆ ಆಡುಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಪಾತ್ರಧಾರಿಗಳು ಸಂಭಾಷಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಯಕ್ಷಗಾನದ ಪ್ರಭೇದಗಳು:

- ಯಕ್ಷಗಾನದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಪ್ರಭೇದಗಳಿದ್ದು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಕ್ಷಗಾನ ಬಯಲಾಟವು ಅತ್ಯಂತ ಜನಪ್ರಿಯವಾದುದು. ಬಯಲಾಟವೆಂದರೆ ವೇಷಭೂಷಣಗಳೊಂದಿಗೆ ರಂಗಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಆಡುವ ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಭೇದ. ಕುಣಿತ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಇದಕ್ಕಿದೆ. ಮೊದಮೊದಲು ಹಬ್ಬ ಹರಿದಿನಗಳಂದು ಊರಿನ ಬಯಲಿನಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಿಯಿಡೀ ಈ 'ಬಯಲಾಟ' ಎಂಬ ಹೆಸರು ರೂಢಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಜನರು ಇದನ್ನು ಸರಳವಾಗಿ 'ಆಟ' ಎಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.
- ಆದರೆ ಈಗೀಗ ರಾತ್ರಿಯಿಡೀ ನಡೆಯುವ ಬಯಲಾಟದೊಂದಿಗೆ 2–3 ಘಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ನಡೆಯುವ ಯಕ್ಷಗಾನವೂ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಬಯಲಾಟದಲ್ಲಿ ವೇಷಭೂಷಣ, ರಂಗಸ್ಥಳ, ಭಾಗವತಿಕೆ, ಅಭಿನಯ, ಮಾತುಗಾರಿಕೆ, ನೃತ್ಯ – ಹೀಗೆ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಯಕ್ಷಗಾನದ ಎಲ್ಲ ಮಜಲುಗಳನ್ನೂ ಕಾಣಬಹುದು.
- ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬಹು ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿರುವ ''ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ಪಾರಿಜಾತ'' ಮೂಲಪಾಯದಲ್ಲಿ ಗಮನಾರ್ಹ. ಮಲೆನಾಡು ಮತ್ತು ಕರಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಲಿತವಿರುವುದು ಪಡುವಲಪಾಯ. ಪಡುವಲಪಾಯದಲ್ಲಿ 3 ವಿಭಾಗಗಳಿವೆ. ಅವು ತೆಂಕುತಿಟ್ಟು, ಬಡಗುತಿಟ್ಟು ಮತ್ತು ಬಡಾಬಡಗು.
- ಉತ್ತರಕನ್ನಡ ಹಾಗೂ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರದ ತಿಟ್ಟು ಶೈಲಿಯ ಬಯಲಾಟಗಳು ಕಂಡುಬಂದರೆ ಉಡುಪಿಯಲ್ಲಿ ಬಡಗುತಿಟ್ಟು ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ ಹಾಗೂ ಕಾಸರಗೋಡು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ತೆಂಕುತಿಟ್ಟು ಶೈಲಿಯ ಯಕ್ಷಗಾನವನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ವೇಷಭೂಷಣಗಳ ವಿನ್ಯಾಸ, ನೃತ್ಯದ ಶೈಲಿ, ಭಾಗವತಿಕೆ ಮತ್ತು ಹಿಮ್ಮೇಳಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಕೆಲವು ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಈ ವಿಂಗಡಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಯಕ್ಷಗಾನದ ಮೂಲತತ್ವ, ಆಶಯಗಳು 3 ಶೈಲಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ.

●

ಗಾಂಧೀಜಿಯ ಉಡುಪಿ ಭೇಟಿಗೆ 85 ವರ್ಷಗಳು

✍ **ಅಭಿಷೇಕ್ ತಲ್ವಾಲ್ಕರ್**, ತೃತೀಯ ಬಿ.ಎ.

ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಎಲ್ಲಾ ತಲೆಮಾರುಗಳ ಬಹಳಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಚಿರಪರಿಚಿತವಾದದ್ದು. ಅವರು ಒಂದು ಚಿತ್ರವಾಗಿ ನೋಟುಗಳ ಮೇಲಿರುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ಸತ್ಯ, ಸರಳತೆ, ಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ಅಹಿಂಸೆಯ ಸಂಕೇತವಾಗಿ ವಿಶ್ವದಾದ್ಯಂತ ಗೌರವಿಸಲ್ಪಡುವ ಮಹಾಚೇತನರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿ ಮೆಮೋರಿಯಲ್ ಕಾಲೇಜಿನ ನಮಗಂತೂ ದಿನನಿತ್ಯವೂ ಒಂದಲ್ಲಾ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಗಾಂಧೀಜಿಯ ಸ್ಮರಣೆಯೇ. ನಮ್ಮ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಗಾಂಧಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರವೂ ಇರುವುದು ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾದ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದಿರಬಹುದು ಅಂತ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ನಾನಂತೂ ಗಾಂಧೀಜಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವ ಉತ್ಸಾಹದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಗ್ರಂಥಾಲಯದ ಮಹಡಿಯಲ್ಲಿರುವ ಗಾಂಧಿ ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರದ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ತರಗತಿಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದೆ. ಈ ವರ್ಷ ನಾಡಿನಾದ್ಯಂತ ಗಾಂಧೀಜಿಯ 150ನೇ ಜಯಂತಿಯ ವರ್ಷಾಚರಣೆಯ ಸಂಭ್ರಮದ ಜೊತೆಗೆ ಅವರ ಸ್ಮಾರಕವಾಗಿ ರೂಪುಗೊಂಡ ನಮ್ಮ ಕಾಲೇಜಿಗೂ 70ರ ಸಂಭ್ರಮವಿದ್ದ ಕಾರಣ ಪಾಠಗಳು ಸಾಕ್ಷ್ಯಚಿತ್ರ ವೀಕ್ಷಣೆ, ಓದು ಮತ್ತು ಚರ್ಚೆಗಳ ಮೂಲಕ ಹೊಸತನದಿಂದ ಮೂಡಿಬಂದವು. ಗಾಂಧೀಜಿ ಕರಾವಳಿಯ ಈ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದ್ದ ವಿವರಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಪಾಠದಲ್ಲಿ ವಿನೀತ್ ರಾವ್ ಸರ್ ಹೇಳುತ್ತಾ, ''ಈ ಫೆಬ್ರವರಿ 25ರಂದು ಗಾಂಧೀಜಿಯ ಉಡುಪಿ ಭೇಟಿಗೆ ಎಂಬತ್ತೈದು ವರ್ಷಗಳು...'' ಎಂದಾಗ ನಾನು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕುತೂಹಲದಿಂದ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಟಿಪ್ಪಣಿಯು ಇಲ್ಲಿದೆ.

ಭಾರತಕ್ಕೆ ದೊರಕುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವು ಕೆಲವೇ ಕೆಲವು ಪ್ರಬಲ ಜನರಿಗೆ ಸೀಮಿತವಾದ ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತು ಭೌಗೋಳಿಕ ಆಡಳಿತದ ಸವಲತ್ತಾಗದೆ ಸಮಾನತೆಯೊಂದಿಗೆ ಸರ್ವರನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಂತಹ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾದ ಮಾನವೀಯ ಮೌಲ್ಯಯುತವಾದ ಪೂರ್ಣ ಸ್ವರಾಜ್ಯವಾಗಿರಬೇಕೆಂಬುದು ಗಾಂಧೀಜಿಯ ಕನಸಾಗಿತ್ತು. ಅಂತಹ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಯುಕ್ತವಾದ ರಾಜಕೀಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಗಾಂಧೀಜಿ ರಚನಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯೇ ಮೊದಲಾದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪಿಡುಗುಗಳ ನಿವಾರಣೋಪಾಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಅರಿವನ್ನು ಮೂಡಿಸಲು ಹಾಗೂ ಸವರ್ಣೀಯರಲ್ಲಿ ಶೋಷಿತರ ಬಗ್ಗೆ ಸದ್ಭಾವನೆಯನ್ನು

ಉದ್ಯಾವರ ಹೊಳೆಯನ್ನು ದಾಟಿ ಜಂಗಲ್‌ನಿಂದ ಗಾಂಧೀಜಿ ಇಳಿಯುತ್ತಿರುವ ದೃಶ್ಯ

ಮೂಡಿಸಲು ಅವರು ದೇಶವ್ಯಾಪಿ ಸಂಚಾರವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದರು. 1933ರ ನವೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ವಾರ್ಧಾದಿಂದ ಆರಂಭವಾದ ಈ ಯಾತ್ರೆಯು ''ಹರಿಜನ್ ಯಾತ್ರೆ'' ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಯಿತು. ಈ ಯಾತ್ರೆಯ ಭಾಗವಾಗಿಯೇ ಅವರು 1934ರ ಫೆಬ್ರವರಿ 24ರಂದು ಮಡಿಕೇರಿಯಿಂದ ಸಂಪಾಜೆ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಅವಿಭಜಿತ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ್ದರು. ಆ ದಿನ ಸಂಪಾಜೆ, ಸುಳ್ಯ, ಪುತ್ತೂರು, ಬಂಟ್ವಾಳ, ಮಂಗಳೂರುಗಳಲ್ಲಿ ಗಾಂಧೀಜಿ ಭಾಷಣದ ಮೂಲಕ ಸಂದೇಶವನ್ನು ನೀಡಿದ್ದರು. ಆ ರಾತ್ರಿ ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಉಳಿದುಕೊಂಡು ಮರುದಿನ 25ರಂದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕೃಷ್ಣ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಶಿಲಾನ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ ಗುರುಪುರ ಕಟೀಲು ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಮುಲ್ಕಿಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಷಣವನ್ನಿತ್ತು ಉಡುಪಿ ಕಡೆಗೆ ಪ್ರಯಾಣಿಸಿದ್ದರು. ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಬಳಿಕ ಉಡುಪಿಯಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಭೆಯನ್ನುದ್ದೇಶಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದ ಗಾಂಧೀಜಿ, ಸಂಜೆ ಕುಂದಾಪುರದ

ಕಡೆಗೆ ಪ್ರಯಾಣಿಸಿ ರಾತ್ರಿ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆ ರಾತ್ರಿ ಮತ್ತು ಮರುದಿನ 26ರಂದು ಅಲ್ಲಿಯೇ ವಾಸ್ತವ್ಯವಿದ್ದು, 27ರ ಬೆಳಗ್ಗೆ 'ದಯಾವತೀ' ಎಂಬ ಹಡಗಿನಲ್ಲಿ ಕಾರವಾರದ ಕಡೆಗೆ ಪ್ರಯಾಣಿಸಿದ್ದರು. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸಿಗುವ ಊರುಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರು ಬಹಳ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರಿಗೆ ನಿಧಿ, ಹಣ ಮತ್ತು ಬೆಲೆಬಾಳುವ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿದ್ದರಂತೆ.

ಉಡುಪಿಯಲ್ಲಿ ಗಾಂಧೀಜಿ

1934ರ ಫೆಬ್ರವರಿ 25ನೇ ತಾರೀಕು, ಭಾನುವಾರದಂದು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಮೂರೂವರೆ ಗಂಟೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾಪು, ಕಟಪಾಡಿ, ಉದ್ಯಾವರ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಉಡುಪಿಯನ್ನು ತಲುಪಿದ್ದರು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮುಲ್ಕಿಯಿಂದ ಉಡುಪಿಗೆ ಬರುವ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸಿಗುವ ಹೊಳೆಗಳಿಗೆ ಸೇತುವೆಗಳಿಲ್ಲದಿದ್ದ ಕಾರಣ ಗಾಂಧೀಜಿ ಅವನ್ನೆಲ್ಲ ಜಂಗಲ್ ಮೂಲಕ ದಾಟಿದ್ದರಂತೆ. ಹಲವು ದೋಣಿಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟು ಸೇರಿಸಿ ಮೇಲೆ ಬಲವಾದ ಹಲಗೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ನಿರ್ಮಿಸುವ ವಾಹಕಕ್ಕೆ ಜಂಗಲ್ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಉಡುಪಿಗೆ ಬರುವಾಗ ಉದ್ಯಾವರ ಹೊಳೆಯನ್ನು ದಾಟಿ ಜಂಗಲ್‌ನಿಂದ ಗಾಂಧೀಜಿ ಇಳಿಯುತ್ತಿರುವ ದೃಶ್ಯವು ಐಡಿಯಲ್ ಸ್ಟುಡಿಯೋದ ದಿ. ನರಹರಿ ಕಾಮತ್ ಅವರ ಕ್ಯಾಮರಾದಲ್ಲಿ ಸೆರೆಯಾಗಿ ಚಿರಸ್ಥಾಯಿಯಾಗಿದೆ. ಗಾಂಧೀಜಿ ಉಡುಪಿ ಪ್ರವೇಶಿಸುವಾಗ ಉರಿ ಬಿಸಿಲಿದ್ದರೂ ಜನರು ಯಾವುದನ್ನೂ ಲೆಕ್ಕಿಸದೇ ಮಹಾತ್ಮರನ್ನು ಕಣ್ತುಂಬಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಆಸೆಯಿಂದ ರಸ್ತೆಯ ಇಕ್ಕೆಲಗಳಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದರು ಎಂಬುದನ್ನು ಆ ಕಾಲದ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷದರ್ಶಿಗಳು ದಾಖಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಗಾಂಧೀಜಿಯವರನ್ನು ಊರಿನ ಮಹಾಜನತೆಯ ಪರವಾಗಿ ಹಾಜಿ ಅಬ್ದುಲ್ಲಾ ಸಾಹೇಬರು ಹಾಗೂ ಇತರ ಹಿರಿಯರು ಸ್ವಾಗತಿಸಿದ್ದರು. ಮೊದಲಿಗೆ ಕಾಡಬೆಟ್ಟು ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಪೈ ಅವರ ಖಾದಿ ಭಂಡಾರವನ್ನು ಉದ್ಘಾಟಿಸಿ ಬಳಿಕ ಅಜ್ಜರಕಾಡು ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಐದಾರು ಸಾವಿರ ಜನರನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಿ "ಸ್ಪೃಶ್ಯ-ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ, ಮೇಲು-ಕೀಳೆಂಬ ಜಾತಿಯ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಹೃದಯ ಹಾಗೂ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ತೆಗೆಯುವ ಈ ಚಳುವಳಿಯು ಆತ್ಮಶುದ್ಧಿಯ ಚಳುವಳಿ. ಈಗ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಪ್ರವೇಶವಿರದ ನಿಮ್ಮ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಪ್ರವೇಶ ದೊರೆಯುವಂತಹ ಪ್ರಜಾಭಿಪ್ರಾಯವು ಅತ್ಯಂತ ಸೌಮ್ಯ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ರೂಪುಗೊಳ್ಳಲಿ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೂ ದೇವಾಲಯ ಪ್ರವೇಶ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ನಿವಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಉಡುಪಿ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಂಕ್ತಿಯಾಗಲಿ" ಎಂದು ಸಂದೇಶವನ್ನು ನೀಡಿದ್ದರು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮೈಕ್ ಇರದಿದ್ದರೂ, ಗಾಂಧೀಜಿಯು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತಾಡಿದೊಡನೆಯೇ ಆ ಭಾಗವನ್ನು ವೇದಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಸ್ಥಳೀಯರೊಬ್ಬರು ಭಾಷಾಂತರ ಮಾಡಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ. ಪ್ರತಿ ಹತ್ತನೇ ಸಾಲಿಗೊಬ್ಬರಂತೆ ಮೊದಲಿನಿಂದ ಕೊನೆಯವರೆಗೆ ಇದ್ದ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಅದನ್ನು ಒಬ್ಬರ ನಂತರ ಒಬ್ಬರು, ಹಿಂದಿನವರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿಸಿಕೊಂಡು ಕೂಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ!

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಂಬತ್ತರ ಹರಯದ ಬಾಲಕಿ ನಿರೂಪಮಾ ಹಿಂದಿ ಪ್ರೇಮಿ ಮಂಡಳಿಯ ಮಾನಪತ್ರವನ್ನು ವಾಚಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿದ್ದಳಂತೆ. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲೇ ಆಕೆ ತನ್ನ ಚಿನ್ನದ ಕೈಬಳೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿದ್ದಳು. ಗಾಂಧೀಜಿ ತುಂಟ ನಗುವನ್ನು ಬೀರುತ್ತಾ ಆಕೆಯ ಸರ ಮತ್ತು ಕಿವಿಯೋಲೆಗಳನ್ನೂ ಕೇಳಿದಾಗ ಮರುಮಾತಿಲ್ಲದೆ ತೆಗೆದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಳು! ಮುಂದೆ ಇಷ್ಟು ಒಡವೆಗಳನ್ನು ಧರಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಬಾಲಕಿಯಿಂದ ಪಡೆದು ಚಿನ್ನದ ಸರ ಹಾಗೂ ಕಿವಿಯೋಲೆಗಳನ್ನು ಗಾಂಧೀಜಿ ಮರಳಿಸಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿ ಗಾಂಧೀಜಿಗೆ ಉಡುಪಿಯ ಜನತೆಯ ಪರವಾಗಿ ನಿಧಿಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿದ್ದರು. ಹಲವು ಜನರು ಅರ್ಪಿಸಿದ್ದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಗಾಂಧೀಜಿ ಸ್ವತಃ ಹರಾಜು ಹಾಕಿದಾಗಲೂ ಊರ ಜನರು ದೊಡ್ಡ ಮೊತ್ತಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ್ದರಂತೆ! ಆಗ ಜನರು ಬಿಹಾರದ ಭೂಕಂಪ ಸಂತ್ರಸ್ತರಿಗಾಗಿಯೂ ನಿಧಿಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿದ್ದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಬಳಿಕ ಗಾಂಧೀಜಿ ಅಲ್ಲೇ ಬಳಿಯ ರಾಮ ನಿವಾಸದಲ್ಲಿ ಫಲಾಹಾರ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಸಂಜೆ 5.30ಕ್ಕೆ ಕುಂದಾಪುರದ ಕಡೆಗೆ ಪ್ರಯಾಣಿಸಿದ್ದರು. ಉಡುಪಿಯ ಸರಹದ್ದನ್ನು ದಾಟುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ಗಾಂಧೀಜಿ ಇಲ್ಲಿನವರಿಗೆ ನೀಡಿದ್ದ ಸಂದೇಶವು "ಯಾವ ಬೆಲೆಯನ್ನು ತೆತ್ತಾದರೂ ಸತ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಸದಾ ಎದ್ದು ನಿಲ್ಲಿ" ಎಂಬುದಾಗಿತ್ತು. ಇದು ಉಡುಪಿಗೆ ಗಾಂಧೀಜಿಯ ಮೊದಲ ಹಾಗೂ ಕೊನೆಯ ಭೇಟಿ ಎಂಬುವುದು ವಿಶೇಷವಾಗಿದೆ.

ಇದೇ ಫೆಬ್ರವರಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಗಾಂಧೀಜಿಯ ಭೇಟಿ ಬಗ್ಗೆ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ಕುಳಿತ್ತಿದ್ದಾಗ ಎಂಬತ್ತೈದು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದಿನ ಉಡುಪಿಯ ಚಿತ್ರಣವು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ರೂಪುಗೊಂಡಿತ್ತು. ಗಾಂಧೀಜಿಯ ಭೇಟಿಯು 85 ವರ್ಷಗಳ ನೆನಪಿಗೋಸ್ಕರ ಅಂಚೆ ಇಲಾಖೆಯು ನಮ್ಮ ಕಾಲೇಜಿನ ಸಹಕಾರದೊಂದಿಗೆ, ಮಾಹೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಪ್ರಾಯೋಜಕತ್ವದಲ್ಲಿ 25-02-2019ರಂದು ವಿಶೇಷ ಅಂಚೆ ಲಕೋಟೆಯನ್ನು ಹೊರತಂದಿರುವುದೂ ಎಂ.ಜಿ.ಎಂ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾದ ನನಗೆ ಸ್ಮರಣೀಯ ಅನುಭವವಾಗಿದೆ.

●

ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿ ನನ್ನ ಪ್ರೇರಣೆ

✍ **ಎಚ್. ಶ್ರಾವ್ಯ,** ದ್ವಿತೀಯ ಎಮ್.ಎಸ್ಸಿ.

''ನಿನ್ನನ್ನು ನೀನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ
ಇತರರ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ನಿನ್ನನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳು.''
– ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿ

ಈ ಒಂದೇ ವಾಕ್ಯ ಸಾಕು ಅವರ ಪ್ರೇರಣೆಯು ನನ್ನ ನರ ನಾಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಲು. ಮಾನವನಾಗಿ ಹುಟ್ಟುವುದೇ ಒಂದು ಪುಣ್ಯ. ಹುಟ್ಟು ಸಾವಿನ ನಡುವೆ ಬರುವ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ನಾವೇನು ಸಾಧಿಸುತ್ತೇವೋ ಅದುವೇ ನಮ್ಮ ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ತೃಪ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಆ ಸಾಧನೆಯೂ ಧನಾತ್ಮಕ ತತ್ತ್ವಗಳನ್ನು, ನಿಸ್ವಾರ್ಥ ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನೂ ಅಂತರ್ಗತವಾಗಿಸಿಕೊಂಡಿರಬೇಕು. 'ಜನ ಸೇವೆಯೇ ಜನಾರ್ದನ ಸೇವೆ' ಎಂಬ ಮಾತಿದೆ. ಆ ವ್ಯಾಖಾನದಲ್ಲೂ ಇತರರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಭಗವಂತನ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದಂತೆ ಎಂದು ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸತ್ಯ, ಅಹಿಂಸೆ, ರಾಮರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಶ್ರಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಂತಹ ಪದಗಳೇ ಇಂದಿನ ಜಮಾನದಲ್ಲಿ ಮಂದವಾಗಿ ಮಂಕಾಗಿದೆ. ಗಾಂಧೀ ಜಯಂತಿಯನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತಿರುವ ನಮಗೆ ಆ ಒಂದು ದಿನ ಮಾತ್ರ ಗಾಂಧೀ ಚಿತ್ರವನ್ನು ನೋಡುವಂತಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅವರ ಚಿಂತನೆಗಳು, ತತ್ವಗಳು ಮತ್ತು ಅವರ ವಾದಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದಾಗ ಅವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಅರಿವು ನಮಗಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದಲಾದರೂ ಇಂದಿನ ಮಾನವನಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಆಗಬಹುದೇನೋ ಎಂಬ ಕಿರು ನಂಬಿಕೆ ಖಂಡಿತ ಇದೆ.

ಇಂದು ಬರಾಕ್ ಒಬಾಮನಂತಹ ಪರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬರು 'ಗಾಂಧೀಜಿಯವರೇ ನನಗೆ ಪ್ರೇರಣೆ' ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಭಾರತೀಯರು ಒಬಾಮರವರನ್ನು ಪಾಲಿಸುತ್ತಾರೆ. 'ಅಂಗೈಯಲ್ಲಿನ ತುಪ್ಪ ತೊರೆದು ಬೆಣ್ಣೆಗಾಗಿ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಹುಡುಕಾಟ'ದ ಪರಿ ಇಂದಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಆ ಧೀಮಂತ ನಾಯಕ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರಲ್ಲಿ ಎಂತಹ ಆದರ್ಶಗಳು ಅಡಕವಾಗಿದ್ದವು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ನಿಜವಾದ ದೇಶಭಕ್ತರಿಗೆ ಮಾತ್ರ. ಭಾರತಮಾತೆಯ ಪುಣ್ಯದ ಫಲವೋ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ, ಆದರೆ 1869ರ ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2ರಂದು ಗುಜರಾತಿನ ಪೋರಬಂದರಿನಲ್ಲಿ ಕರಮಚಂದ ಗಾಂಧಿ ಮತ್ತು ಪುತ್ಥಳೀಬಾಯಿಯವರಿಗೆ ಜನಿಸಿದ ಮಗುವಿನಿಂದ ಭಾರತಮಾತೆಯು ಪರಾಧೀನತೆಯಿಂದ ಮುಕ್ತಳಾಗಿ ಸ್ವತಂತ್ರಳಾಗಿದ್ದಾಳೆ. 1921ರಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಶನಲ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ

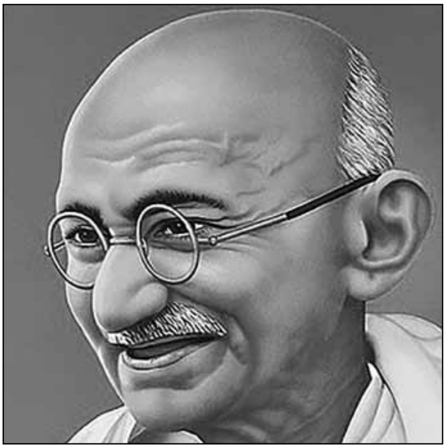

ನಾಯಕತ್ವವನ್ನು ಪಡೆದ ಇವರು 1930ರ ಉಪ್ಪಿನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ, 1942ರ ಕ್ವಿಟ್ ಇಂಡಿಯಾ ಚಳುವಳಿಯಂತಹ ಹಲವಾರು ಹೋರಾಟ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ನಾಯಕತ್ವವನ್ನು ವಹಿಸಿ ಹೋರಾಟಗಾರರಿಗೆ ಪ್ರೇರೇಪಿತರಾದವರು. ಸರಳ ಸಜ್ಜನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಹರಿಕಾರ ಮೂರ್ತಿಯೇ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ನೆಚ್ಚಿನ 'ಬಾಪು' ಎನಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ 'ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿ'ಯವರು.

'ಸತ್ಯ ಮತ್ತು ಅಹಿಂಸೆಯ ಸಾಧನೆಯೇ ಮಾನವ ಜೀವನದ ಗುರಿ' ಎಂದು ಬಲವಾಗಿ ನಂಬಿದವರು ಗಾಂಧೀಜಿ. ಇದರಿಂದಲೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಉನ್ನತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿ ಪುಣ್ಯತೆಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು, ರಾಮರಾಜ್ಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸಬಹುದು ಎಂದು ದೃಢವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. **'ವಿನಯ ಮತ್ತು ತ್ಯಾಗಗಳ'** ಆದರ್ಶವನ್ನೇ ಇವರು ತಮ್ಮದಾಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಆರ್ಥಿಕ ನಾಗರಿಕತೆಯು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ಜಗವು ವಿನಾಶದ ಕಡೆ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ 'ಧನ'ವೆಂಬ ಕ್ರೂರತೆಯು ಯಾವ ಮನುಷ್ಯನನ್ನೂ ಸ್ವಾರ್ಥಿಯಾಗಿಸುತ್ತವೆ. ಅದರಿಂದಲೇ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿವರು **'ಸತ್ಯ ಮತ್ತು ಅಹಿಂಸೆ'**ಯನ್ನು ಪಾಲಿಸಿ, ಇದರಿಂದಲೇ ದುಃಖ, ದಾರಿದ್ರ್ಯ ಮತ್ತು ಪರಾಧೀನತೆಯಿಂದ ಭಾರತವನ್ನು ಮುಕ್ತವಾಗಿಸಬಹುದು ಎಂಬ ಕರೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾರೆ. **''ಅಹಿಂಸೆಯೇ ಪರಮ ಧರ್ಮ''** ಎಂದು ತಿಳಿಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂಸೆಯೇ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಬಡತನಕ್ಕೆ ಮೂಲ ಕಾರಣ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ''ಪರಲೋಕವನ್ನೇ ಧ್ಯೇಯವಾಗಿಸಿಕೊ, ಲೌಕಿಕ ಸಮೃದ್ಧಿಯೇ ಮನುಷ್ಯನ ಉಪೇಕ್ಷೆಯಾಗಿರಲಿ ಮತ್ತು ತನ್ನ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಮಿತವಾಗಿಸಿಕೊ, ತ್ಯಾಗ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊ.'' ಆಗಲೇ ಆನಂದವೆಂಬುದು ನಮಗಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಚಿಂತನೆಯನ್ನೂ ಹೊಂದಿದ್ದರು.

''ಇಹಲೋಕದತ್ತ ಕಡಿಮೆ ಗಮನ ಹರಿಸಿ, ಪರಲೋಕ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುವಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನವಿರಲಿ'', ಭೌತಿಕ ಅಗತ್ಯತೆಯನ್ನು ಮಿತಿಯಾಗಿರಿಸು ಎಂದು ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ.

''ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆಯೇ ಶ್ರೀಮಂತನನ್ನು ಸುಖಿಯಾಗಿಸಲಾರದು, ಬಡತನವೇ ಬಡವನ ದುಃಖಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಲಾರದು'' ಆದುದರಿಂದಲೇ ಅನಗತ್ಯ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಅನಾವಶ್ಯಕ ಆಸೆಯನ್ನು ಇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಎಂಬುದು ಅವರ ಚಿಂತನೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಉತ್ತಮ ತತ್ತ್ವಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಸರಳತೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ''ಯಾವುದೇ ಹೊಸ ತತ್ತ್ವ ಅಥವಾ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲಾರೆ. ನನ್ನ ದಿನನಿತ್ಯದ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಪ್ರತಿದಿನ ಎದುರಾಗುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತನ್ನದೇ ಆದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಶಾಶ್ವತ ಸತ್ಯಗಳನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ನಾನು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ''. ಇದು ಅವರ ವಿನಯತೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ತಾನು ನಂಬಿದ್ದು ಎಂದೂ ಹುಸಿಯಾಗಲಾರದು ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ, ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ಅಂದು ಅವರಲ್ಲಿತ್ತು. ಆದುದರಿಂದಲೇ ಇಂದಿಗೂ ಕೂಡಾ ಜನ ಅದನ್ನು 'ಗಾಂಧೀ ವಾದ'ಎಂತಲೇ ನಂಬುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಸತ್ಯ ಮತ್ತು ಅಹಿಂಸೆಯ ಮೇಲೆ ದೃಢ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಇರಿಸಿದ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರಿಗೆ ಕೊನೆಗೂ ಜಯವೇ ಆಯಿತು. **'ಗಾಂಧಿ ಸತ್ತರೂ, ಗಾಂಧೀವಾದ ಸಾಯುವುದಿಲ್ಲ'** ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಅವರ ದೃಢ ನಂಬಿಕೆಯೇ ಕಾರಣ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ನನ್ನನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದವರೇ ಅಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರ ಹಿಂಬಾಲಕರು ಅವರ ತತ್ತ್ವಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸತೊಡಗಿದರು. ಅದೆಷ್ಟೋ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರರಿಗೆ ಪ್ರೇರಣೆಯಾಗಿ ನಿಂತರು. ಯಾವುದೇ ತತ್ತ್ವವನ್ನು ಸ್ವತಃ ಪಾಲಿಸಿ ಸ್ವಾವಲಂಬಿ, ಸ್ವಾಭಿಮಾನದ ಬದುಕನ್ನು ಬಾಳಿ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಮಾದರಿಯಾಗಿರುವರು. ಇದಲ್ಲದೆ ಇವರ ಇನ್ನೂ ಹಲವಾರು ಆದರ್ಶಗಳು ಪ್ರೇರೇಪಿತವಾಗಿವೆ.

●

ನನ್ನ ದೇವರು

ಅಮ್ಮ, ಅಮ್ಮ ನೀ ನನ್ನ ದೇವರು ಅಮ್ಮ
ಗರ್ಭದಿ ಹೊತ್ತು ತಿರುಗಿದೆ, ಮಡಿಲಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು ಮುದ್ದಿಸಿದೆ.
ಎದೆಯ ಹಾಲನು ನೀಡಿ, ನೀ... ಬೆಳೆಸಿದೆ ನೀ ನನ್ನನ್ನು
ಮೊದಲ ಹೆಜ್ಜೆಗೆ ಕಾದೆ ನೀ, ಅಮ್ಮ ಎನ್ನಲು ಕುಣಿದೆ ನೀ...
ಲಾಲಿಯ ಜೋಗುಳ ಹೇಳುತ್ತಾ ಕಂದ ನೀ ಮಲಗೆನ್ನುತ್ತಾ,
ಇರುಳೆಲ್ಲಾ ಕಾವಲು ಕಾದೆ ನೀ...
ಆಟ ಆಡುತ್ತಾ ಎಡವಲು, ನಿನ್ನ ಎದೆಗೊತ್ತಿ ಮುದ್ದಿಸಿದೆ,
ಚಂದಿರನ ನೀ ತೋರುತ್ತಾ... ಪ್ರೀತಿಯ ತುತ್ತನ್ನು ನೀಡಿದೆ.
ಅ, ಆ, ಇ, ಈ ಕಲಿಸಿದೆ. ಕೈ ಬೆರಳ ಹಿಡಿದು ನಡೆಸಿದೆ,
ಪ್ರೀತಿಯ ಮುತ್ತಾ... ನೀಡುತ್ತಾ... ಕಾಳಜಿಯಲ್ಲಿ ಗದರಿದೆ.
ದಿನಗಳೆಷ್ಟೇ ಕಳೆದರೂ, ವರುಷಗಳೇ ಉರುಳಿ ಹೋದರೂ
ನಿನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ಮಗುವಾಗಿ, ನಾ ಎಂದೆಂದೂ ಇರುವೆ ನನ್ನಮ್ಮ.

✍ **ಪೂಜಾ ರಾವ್**, ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎ.

ಗಾಂಧೀಜಿ: ಸದಾ ನೆನಪಾಗುವ ನಾಯಕತ್ವ

✍ **ಶರ್ಲಿನ್ ಡಿ. ಅಲ್ಮೇಡಾ,** ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಕಾಂ.

(ತನ್ನವರನ್ನು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಮುನ್ನಡೆಸಬೇಕು ಹಾಗೂ ಕರೆದೊಯ್ಯಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾಯಕನಾದವನು ಅರಿತಿರಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಆತ ಜನರನ್ನು ಈಗಿರುವ ಸ್ಥಿತಿಗಿಂತ ಉತ್ತಮ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ನಡೆಸುವಂತಾಗಿರಬೇಕು.)

ಇಪ್ಪತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಹಿಂಸೆಯ ಪಂಥಕ್ಕೆ ವರ್ಣ ದ್ವೇಷ, ಜಾತೀಯತೆ ಮತ್ತಿತರ ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಕೆಡುಕುಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಎದುರು ನಿಂತು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ತಂತ್ರವನ್ನು ರೂಪಿಸಿದ ಏಕೈಕ ವ್ಯಕ್ತಿ ಗಾಂಧೀಜಿ. ಅವರು ನಮ್ಮನ್ನು ಅಗಲಿ ಇಂದಿಗೆ 71 ವರ್ಷಗಳೇ ಕಳೆದಿವೆ. ಕೆಲವು ನಾಯಕರ ತತ್ವಗಳು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಾಲ, ಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ಮಹಾನ್ ನಾಯಕನ ತತ್ವಗಳು ಸಾರ್ವಕಾಲಿಕ ತಳಹದಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಇತಿಹಾಸದ ಮೇಲೆ ಬೀರಿದ ಪ್ರಭಾವ ಮತ್ತು ವಹಿಸಿದ ನಾಯಕತ್ವ ಮಾತ್ರ ಬಹಳ ಗಣನೀಯವಾದುದು. ಯಾಕೆಂದರೆ 'ನಮ್ಮ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಯಸುವ ಬದಲಾವಣೆ ನಾವೇ ಆಗಬೇಕು' ಎಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವ ಗಾಂಧೀಜಿ ಅವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ನಮ್ಮಲ್ಲೇ ನಾಯಕತ್ವದ ಸತ್ವ ಅಡಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆಯಿಂದ ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಶಿಸ್ತಿನ ಹಾಗೂ ನಿಷ್ಠೆಯ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ನಮ್ಮ ಕುಟುಂಬ, ವೃತ್ತಿ, ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿರುವವರು, ಸಮಾಜ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮ ನಾಯಕತ್ವವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಕರ್ತವ್ಯ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಮೇಲಿದೆ. ನಮ್ಮ ದಿನನಿತ್ಯದ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಸತ್ಯ, ಅನ್ಯಾಯ, ನಿರಾಸೆ, ಹಿಂಸೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ನಮ್ಮೆದುರಿಗೆ ಬಂದು ನಿಲ್ಲುತ್ತವೆ. ಅದನ್ನು ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸುವ ಅಥವಾ ಅದರಲ್ಲಿ ಪಾಲುಗೊಳ್ಳುವ ಇಲ್ಲವೇ ಅವರನ್ನು ಎದುರಿಸಿ ಹೋರಾಡುವ ಆಯ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುತ್ತದೆ. ನಾಯಕತ್ವ ಇರುವುದು ಕೊನೆಯ ಆಯ್ಕೆಯನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ, ಇದಕ್ಕೆ ಗಾಂಧೀಜಿ ನಮಗೆ ನಿದರ್ಶನ. 'ಇಂದು ಜಗತ್ತು ವಾಸ ಮಾಡಲು ಅಪಾಯದ ಜಾಗವಾಗಿರುವುದು ಅದರಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುವ ಕೆಟ್ಟ ಜನರಿಂದಾಗಿ ಅಲ್ಲ, ಬದಲಾಗಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಇರುವ ಕೆಡುಕಿನ ಬಗ್ಗೆ ಏನನ್ನೂ ಮಾಡದವರಿಂದಾಗಿ' ಎಂಬ ಐನ್‌ಸ್ಟಿನ್‌ರ ಮಾತು ಇಂದಿಗೂ ಸತ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಸ್ತುತ.

ಗಾಂಧೀಜಿಯನ್ನು ಪ್ರೇರೇಪಿಸಿದ ಒಂದು ಯಹೂದಿ ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರದ ಸಾಲುಗಳು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ. ಗಟ್ಟಿಯಾದವು ಹತ್ತು ಇವೆ. ಕಬ್ಬಿಣವು ಗಟ್ಟಿ ಆದರೆ ಬೆಂಕಿಗೆ ಕರಗುತ್ತದೆ. ಬೆಂಕಿ ಗಟ್ಟಿ, ಆದರೆ ನೀರು ಅದನ್ನು ಅಡಗಿಸುತ್ತದೆ. ನೀರು ಗಟ್ಟಿ ಆದರೆ ಮೋಡಗಳು ಅದನ್ನು ಆವರಿಸುತ್ತವೆ. ಮೋಡ ಗಟ್ಟಿ, ಗಾಳಿ ಮೋಡವನ್ನು ಚದುರಿಸುತ್ತದೆ. ಮಾನವ ಗಟ್ಟಿ ಆದರೆ ಭಯ ಅವನನ್ನು ಕೆಳಕ್ಕೆ ಎಳೆಯುತ್ತದೆ. ಭಯ ಗಟ್ಟಿ, ಆದರೆ ನಿದ್ದೆ ಅದನ್ನು ಗೆಲ್ಲುತ್ತದೆ. ನಿದ್ದೆ ಗಟ್ಟಿ ಆದರೆ ಸಾವು ಇನ್ನೂ ಗಟ್ಟಿ ಆದರೆ ಪ್ರೀತಿ, ದಯೆ ಸಾವಿನಾಚೆಯೂ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ.

ನಾಯಕತ್ವದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ನಾಯಕರಿಗೂ ನಮ್ಮ ಇಂದಿನ ನಾಯಕರಿಗೂ ಬಹಳಷ್ಟು ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಆದರೆ ಸ್ಫೂರ್ತಿದಾಯಕವೂ, ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹವೂ ಆದ ನಾಯಕತ್ವವನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಎಲ್ಲಾ ಸ್ತರಗಳ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳಿಗೂ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ. ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಶುಚಿಗೊಳಿಸಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ನಾಯಕತ್ವ ಒದಗಿಸುವುದು ಇಂದಿನ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಅತಿ ಅಗತ್ಯ ಮತ್ತು ಅನಿವಾರ್ಯ. ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ, ಕೋಮುಭಾವನೆ, ಜಾತೀಯತೆ, ಹಿಂಸೆ ಮತ್ತು ಸ್ವಾರ್ಥದ ಸೋಂಕಿಗೆ ಸಿಲುಕದೆ ರಾಜಕೀಯವನ್ನು ನಿಸ್ವಾರ್ಥ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಜನಸೇವೆಗೆ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ನಮ್ಮ ಜನನಾಯಕರಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಮರ್ಥ ಮತ್ತು ಸಮರ್ಪಕ ಅರ್ಪಣಾ ಭಾವದಿಂದ ಜನರ ಬದುಕನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸುವ ಆಡಳಿತ ಮತ್ತು ನಾಯಕತ್ವದ ನಿಷ್ಠೆಯನ್ನು ತಳಹಂತದಿಂದಲೇ ರೂಪಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಉತ್ತಮ ಚಾರಿತ್ರ್ಯ ಹಾಗೂ ನಿಷ್ಠೆಯುಳ್ಳ ಜನನಾಯಕರು ಗೌರವಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾಗುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಚಿರಸ್ಮರಣೀಯರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥ ಪರಿವರ್ತನೆಯ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಈ ಜಗತ್ತು ಕಂಡ ಗಾಂಧೀಜಿಯ ಅಮೋಘ ನಾಯಕತ್ವದ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಮಾದರಿಯಾಗಲಿ. ●

ಯುವಜನತೆ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ

✍ **ನವೀನ್ ಎಲ್.,** ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎ. ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ

ಸಮಾಜ – ನಮ್ಮ ಭಾವನೆಗಳಿಗೆ, ಬುದ್ಧಿಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ತಿಳಿದಿರುವ ಸಮಾಜ ಕೇವಲ ಬಾಯಿಮಾತಿನ ಒಂದು ಪದ. ಸಮಾಜದ ಕುರಿತು ತಿಳಿದವರಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಭಾವೈಕ್ಯವು ಅಲ್ಪ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ತಿಳಿದು ನಡೆಯುವ ರೀತಿ ವಿಭಿನ್ನ. ಸಮಾಜದ ಉತ್ತಮ ವಿಕಾಸಕ್ಕೆ, ಸ್ವಸ್ಥ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಎಲ್ಲರ ಹೊಣೆ. ಈ ಹೊಣೆಯು ಬಹು ಕಷ್ಟವಾದದ್ದು ಹಾಗೆಯೇ ಸುಲಭವಾದದ್ದು ಕೂಡ. ಈ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊರುವ ಹೆಗಲು ಶಕ್ತಿಯುತವಾಗಿದ್ದರೆ ಸಾಲದು ಮಾನವೀಯತೆ ಹಾಗೂ ಕಳಕಳಿಯ ಊರುಗೋಲನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ವಿಶ್ವಾಸ ಎದೆಯುಬ್ಬಿಸಿ ನಡೆಯುವಂತಹ ಕಾರುಣ್ಯಪೂರ್ಣವಾಗಿರಬೇಕು. ಈ ತಾರುಣ್ಯತೆ ಎಲ್ಲಾ ಮಾನವರಲ್ಲಿ ಕಾಣಸಿಗದು. ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ ಯುವಕರು ಈ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರಬಲ್ಲರು. ಈ ಯುವಜನತೆ ತಮ್ಮ ಸಮಾಜದ ಕುರಿತು, ಸುರಿಸುವ ಬೆವರು, ನೀಡುವ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಬಹುಶಃ ಬೇರಾರು ನೀಡಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಕಳಕಳಿ, ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸ್ವತಃ ಮೂಡಿಬಂದರೆ ಆ ಸಮಾಜದ ಬೆಳಕು, ಬೆಳಗು ಎರಡು ನಿಶ್ಚಿತ.

ಯುವಜನತೆ ತಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅರ್ಥವನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿ ನಡೆಯಬೇಕು. ಹಾಗೆ ನಡೆದಿದ್ದೆ ಆದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಮಾಜವನ್ನು ಮೇಲೊಯ್ಯಬಹುದು. ಸಾಮಾಜಿಕ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಹೊರುವಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಸಮಾಜದ ಯುವಜನರ ಕೊಡುಗೆ ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಸಾರ್ಥಕ ಶ್ರಮ. ಅವುಗಳೆಂದರೆ,

ದೇಶಭಕ್ತಿ :

ಇಂದಿನ ಯುವಜನತೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೊರತೆ ಇರುವುದು ಈ ದೇಶಾಭಿಮಾನ, ದೇಶಪ್ರೇಮ ಮತ್ತು ದೇಶಭಕ್ತಿ. ನಾವು ಹುಟ್ಟಿದ ಈ ದೇಶದ, ಮಣ್ಣಿನ ಋಣ ತೀರಿಸುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ದೇಶದ ಉಳಿವಿಗೆ, ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಶ್ರಮಿಸುವುದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ನಾಗರಿಕನ ನೇರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಯುವಜನರು ದೇಶದ ಭವಿಷ್ಯ. ಇವರು ಎಚ್ಚೆತ್ತು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ದೇಶದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಾಗಿ ನಿಲ್ಲಬೇಕು. ತಮ್ಮ ಪರಿಸರ, ಊರು, ಜಿಲ್ಲೆ, ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ದೇಶ – ಹೀಗೆ ಪ್ರತಿ ಸ್ತರದಲ್ಲಿಯೂ ಮಾನವ ಪ್ರೀತಿಯೊಂದಿಗೆ ದೇಶಾಭಿಮಾನ ಹೊತ್ತು ನಡೆಯುವುದು ಸೂಕ್ತ. ಶಿಕ್ಷಿತರಾದ ಯುವಕರು ತಮ್ಮ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ, ದೇಶಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಸೇವೆ ನೀಡುವುದು ಉತ್ತಮ ಲಕ್ಷಣ.

ಶಿಕ್ಷಣ:

ದೇಶ ಕಾಯಲು ಹೊರಟವನಿಗೆ ಅಗತ್ಯ ಅಸ್ತ್ರ ಶಿಕ್ಷಣವೂ ಹೌದು. ಶಿಕ್ಷಣ ಜ್ಞಾನಾರ್ಜನೆಯನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಿ ಮನುಷ್ಯನ ಜೀವನವನ್ನು ಸ್ವಸ್ಥವಾಗಿರಿಸುತ್ತದೆ. ಸ್ವಸ್ಥ ಮಾನವನ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಸಮಾಜವು ಹೀಗೆಯೇ ಆರೋಗ್ಯಪೂರ್ಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕೇವಲ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪದವಿಗೆ ಅಥವಾ ಅನಿವಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಉತ್ತಮ ನಾಳೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಇಟ್ಟಿಗೆಗಳಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಶಿಕ್ಷಿತರ ನಿರ್ಧಾರಗಳು, ನಡೆ ನುಡಿಗಳು ಉತ್ತಮ ಸಮಾಜವನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ''ಲೇಖನಿ ಖಡ್ಗಕ್ಕಿಂತ ಹರಿತವಾದದ್ದು'' ಎಂಬುದು ನಾಣ್ಣುಡಿ. ಆ ಹರಿತ ಅಸ್ತ್ರ ಸಮಾಜದ ಒಳಿತಿಗೆ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ನಾಗರಿಕನ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಯುವಜನತೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಹೊಣೆಯಾಗಿದೆ.

ಸಹನೆ – ಭ್ರಾತೃತ್ವ:

ಇಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮೂಗಿನ ನೇರಕ್ಕೆ ನಡೆಯುವುದನ್ನು ತಮ್ಮ ಜೀವನ ಶೈಲಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದೆ. ಆ ಜೀವನ ಶೈಲಿ ಅವರ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಮಾಡಲಿರುವ ಹಾನಿಯನ್ನು ಮನಗಾಣದೆ ಹೋಗಿವೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಈ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಕೇಡಾಗಬಹುದು. ಶಾಂತಿ ಸಾರಿದ ಮಹಾತ್ಮರ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ನಾವು ಕೇವಲ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಸಿಹಿಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸದೆ ಅದನ್ನು ಪಡೆಯುವಾಗ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಡಬೇಕು. ''ದಯೆ ಬೇಕು ಸಕಲ ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿ'' ಎಂಬುದು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೂ ಸತ್ಯ. ಸಹನೆ, ತಾಳ್ಮೆ ಅಗತ್ಯ, ಯುವಜನತೆ ಈ ಅಗತ್ಯತೆಯನ್ನು, ಸತ್ಯವನ್ನು ಅರಿಯಬೇಕು. ''ಅಣ್ಣ-ತಂಗಿಯರೇ...'' ಎಂದು ಉದ್ಗರಿಸಿ ವಿಶ್ವ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಿನುಗಿದವರು ನೀಡಿದ ಭ್ರಾತೃತ್ವದ ಪಾಠ ಕಲಿಯಲೇ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಹೊಣೆಯನ್ನು ಹೊರುವುದು ಈ ಸಮಾಜದ ಯುವಜನತೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಜೀವನದ ಅರ್ಥ:

ಮನುಷ್ಯ ತನ್ನ ಇರುವಿಕೆಯ ಅರ್ಥವನ್ನು ಮರೆತಿದ್ದಾನೆ, ಅಥವಾ ಮರೆತಂತೆ ನಟಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕೆ ತಾವು ಮನುಷ್ಯರೆಂಬುದನ್ನು ಮರೆತು ಮೆರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ

ಜೊತೆಗೆ ತಮ್ಮವರೆಲ್ಲರೂ ಹಾಗೂ ಉಳಿದವರೆಲ್ಲರೂ ಬೆಳಗಬೇಕು, ಬೆಳೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಶ್ರಮಿಸುವ ಗುಣ ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ಬೆಳೆಯಬೇಕಿದೆ. ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಪ್ರೀತಿಸುವ ಮಾನವ ಗುಣವನ್ನು ಮತ್ತೆ ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಿದೆ. ಉತ್ತಮ ಸಮಾಜದ ಜನರು ಇದನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ರೂಢಿ ಯುವ ಜನರು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕಾದುದು ನೈತಿಕ ಹೊಣೆಯಾಗಿದೆ.

ಸ್ವದೇಶಿಯತೆ – ಸ್ವ-ಸ್ವಾಭಿಮಾನತೆ :

ದೇಶಭಕ್ತಿಯ ಕುರಿತು ಓದಿ, ಬರೆದು, ಹಾಡಿದರೆ ಸಾಲದು ಅದರ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಲು ಶ್ರಮಿಸಬೇಕು. ತಮ್ಮ ತಮ್ಮಲ್ಲಿನ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಭೂಮಿಕೆಗೆ ತರುವುದು ತಮ್ಮ ಆಲೋಚನೆಗಳನ್ನು, ಸದುದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ನೀಡಬೇಕಿದೆ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರ ಅನುಕರಣೆಯಿಂದ ನಾವು ಬದುಕುವ ಬದುಕು ನಮ್ಮ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸ್ವದೇಶದ, ಸ್ವದೇಶಿಯ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಹೆಚ್ಚು ಅಗತ್ಯ. ಏಕತೆಯ ಕೊರತೆ ಈ ಸಮಾಜಕ್ಕಿದೆ. ಹಣ ಸಂಪಾದನೆಯೇ ಮುಖ್ಯ ಗುರಿಯಾದ ಈ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಇಲ್ಲಿನ ಸವಲತ್ತು, ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಿಗೆ ಒತ್ತು ನೀಡಿ ಸ್ವಾಭಿಮಾನ ಮತ್ತು ಸ್ವದೇಶಿ ಪ್ರೀತಿ ಬೆಳೆಸುವುದು ಇಂದಿನ ಯುವ ಜನತೆ ಹೊಣೆಯೆಂದು ತಿಳಿದು ತಿದ್ದುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಭೂಮಿ – ಪರಿಸರ :

ಸರ್ವತೋಮುಖ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಕೇವಲ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಇಟ್ಟ ಹೆಜ್ಜೆ ತಪ್ಪಾಗಬಾರದು, ಇತರರಿಗೆ ನೋವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಬಾರದು. ತಾವು ಬೆಳೆದ, ಹುಟ್ಟಿದ ದೇಶದ ಜೊತೆಗೆ ತನ್ನ 'ಭೂತಾಯಿ'ಯ ರಕ್ಷಣೆ ಹೆಚ್ಚು ಅವಶ್ಯ. ಜಾಗತೀಕರಣದ ಭರದಲ್ಲಿ ಜಾಗತಿಕ ತಾಪಮಾನಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾಗಿ ನರಳುತ್ತಿರುವ ಈ ಪರಿಸರದ ರಕ್ಷಣೆ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಂದಿನ ಯುವಜನತೆ ಎಚ್ಚೆತ್ತರೆ ಇದು ಸಾಧ್ಯ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರಿಲ್ಲದಾಗ ವಿದ್ಯುತ್ ಉಳಿಸುವುದು, ವಾಹನ ಬಳಕೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು, ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ನೀರು-ಮಣ್ಣು-ಗಾಳಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಹೊಣೆಯಾಗಬೇಕು, ಅಭ್ಯಾಸವಾಗಬೇಕು. ಈ ಅಭ್ಯಾಸ ಯುವ ಪೀಳಿಗೆ ಹೊತ್ತರೆ ಸುಂದರ ನಾಳೆ ಖಂಡಿತ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ...

ಬದಲಾವಣೆ ಪ್ರಕೃತಿ ನಿಯಮ. ಈ ನಿಯಮ ಯಾರ ಒತ್ತಡವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಸಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಆ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗವಾದ ಮನುಷ್ಯ ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಬದಲಾಗಬೇಕಿರುವುದು ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲ ; ಮನುಷ್ಯ. ಮನುಷ್ಯ ತನ್ನ ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಪರಿಸರ, ಸಮಾಜವನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಸ್ವಸ್ಥ ಬದುಕು ಎಲ್ಲರ ಹಕ್ಕು. ಆ ಹಕ್ಕಿಗೆ ಹಾರುವ ರೆಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಲು ನಾವು ಅಂದರೆ ಯುವಜನತೆ ಮುಂದಾಗಬೇಕು.

ಯಾರೋ ಬದಲಾದದನ್ನು ನೋಡಿ ನಾವು ಬದಲಾಗುವ ಮುನ್ನ ತಮ್ಮ ಸ್ವಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ಬಂದ ಬದಲಾವಣೆ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ.

ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರೂ ನೀಡಬೇಕಾದ ಕೊಡುಗೆ ಕರ್ತವ್ಯ. ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಸಮಯ ಎರಡನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಯುವಜನತೆ ಆ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರಮಿಸಿದರೆ ಸುಂದರ ನಾಳೆ ನಮ್ಮದು. ಸುಂದರ ಸಮಾಜದ ನಿರ್ಮಾಣ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಯುವಜನರ ಹೊಣೆ. ಆ ಹೊಣೆ ಈಡೇರುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯ.

●

ಅಭ್ಯಾಸವಿದ್ದಂತೆ ವಿದ್ಯೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಕರ್ಮವಿದ್ದಂತೆ ಬುದ್ಧಿಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಯತ್ನವಿದ್ದಂತೆ ಸಂಪತ್ತು ಬರುತ್ತದೆ. ಭಾಗ್ಯವಿದ್ದಂತೆ ಫಲ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.

– ಲೋಕೋಕ್ತಿ

* * *

ಓದಿ ಮರುಳಾಗಬಾರದು, ಓದದೆಯೂ ಮರುಳಾಗಬಾರದು, ಓದಿ ಹರಳಾಗಬೇಕು, ಹುರುಳಾಗಬೇಕು.

– ವಿ. ಕೃ. ಗೋಕಾಕ

ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಸಶಕ್ತಗೊಳಿಸುವ ಬಗೆ

✍ **ನಿವೇದಿತಾ,** ತೃತೀಯ ಬಿ.ಸಿ.ಎ.

ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವೆಂಬುದು ಮೂಲತಃ ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ಸಿದ್ಧಾಂತ. ರಾಜ್ಯ ಅಥವಾ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ತಮ್ಮ ಸುಗಮ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಒಂದು ನಮೂನೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ. ರಾಜಪ್ರಭುತ್ವ ಅಥವಾ ನಿರಂಕುಶಪ್ರಭುತ್ವಗಳಿಂದ ಬೇಸತ್ತ ಜನತೆ ಕಂಡುಕೊಂಡ ಜನಪರ ಆಡಳಿತದ ಒಂದು ವಿಧಾನ. ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೆಗಳೇ ಅಂತಿಮ ಮತ್ತು ಫಲಾನುಭವಿ ಮಾಧ್ಯಮ. ಇದುವರೆಗೆ ಜಗತ್ತು ಕಂಡುಕೊಂಡ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ರಾಜಕೀಯ ಆಡಳಿತದ ನಮೂನೆಯೆಂಬುದು ಇದಕ್ಕಿರುವ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆ. ಪ್ರಜೆಗಳೇ ಪ್ರಭುಗಳಾಗಿ ತಮ್ಮ ಬೇಕು ಬೇಡಗಳನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ಸುಗಮ ಮಾರ್ಗ.

ಎಲ್ಲ ರಾಜಕೀಯ ದಿಗ್ಗಜರು ಮತ್ತು ಚಿಂತಕರು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ವನ್ನು ಹಾಡಿ ಹೊಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಬೇರಾವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲೂ ಇರದ ಅತ್ಯಂತ ನಿರಪಾಯಕಾರೀ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಇದರಲ್ಲಿವೆ ಎಂದು. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಮಾರ್ಗವು ಎಷ್ಟೇ ಕೆಟ್ಟದಿರಲಿ ಅದು ಉಳಿದೆಲ್ಲ ಮಾರ್ಗಗಳಿಗಿಂತ ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಎಂಬುದು ನಿರ್ವಿವಾದ. ಅಂದರೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಸರಿಯಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅನಿಸುವುದಾದರೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗಗಳು ಇನ್ನೂ ಸರಿಯಿರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದೇ ಅರ್ಥ. ಆದರೆ ನಾವು ಈಗ ನೋಡುತ್ತಿರುವ ಈ ವಿಧಾನ ಅಥವಾ ರಾಜಕೀಯ ತತ್ತ್ವ ಯಾಕೋ ಸರಿಯಿಲ್ಲ ಎಂದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಮ್ಮೆಯಾದರೂ ಅನಿಸೀತು.

ಹಾಗೆ ಅನಿಸುವುದರ ಹಿಂದೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಸೋಲು ಇಲ್ಲ, ಅದರ ವಿಫಲತೆ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಸೋಲು ಬೇರೆ; ವಿಫಲತೆ ಬೇರೆ. ಸೋಲು ಹತಾಶೆಯನ್ನೂ, ದುಃಖವನ್ನೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ತರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ವಿಫಲತೆಯು ಗೆಲ್ಲಲು ಇನ್ನೂ ಅವಕಾಶ ಇರುವುದನ್ನು ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ವಿಫಲತೆಯು ಸಫಲತೆಯ ಮೊದಲ ಮೆಟ್ಟಿಲು ಎಂದೇ ಎಲ್ಲರೂ ತಿಳಿದಿರುವ ಸತ್ಯ. ವಿಫಲತೆಯು ಅನೇಕ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಅವನ್ನು ಗಮನಿಸುತ್ತಾ ಯಾವುದು ಸೂಕ್ತ ಎಂಬುದನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಾಗ ಸಫಲತೆಯ ದಾರಿ ಕಾಣಿಸಬಹುದು.

ಜಗತ್ತಿನ ಬಹುತೇಕ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ. ಕಾರಣ, ಅದು ಇರುವುದರಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಣಾಳಿಕೆ. ಭಾರತವನ್ನು ಬಹುದೊಡ್ಡ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ದೇಶವೆಂದು ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಗುರುತಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಗೌರವ ಲಭಿಸಿದೆ. ಅಮೆರಿಕಾ ಕೂಡ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ದೇಶ. ಅಲ್ಲಿರುವುದು ಅಧ್ಯಕ್ಷೀಯ ಮಾದರಿ ಸರಕಾರ. ನಮ್ಮದು ಸಂಸದೀಯ ಮಾದರಿ ಸರಕಾರ. ಇಷ್ಟು ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇರೇನಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಕೇವಲ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಪ್ರಭುತ್ವವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಾಕ್ಷರತೆ ಹೆಚ್ಚು ಇಲ್ಲದಿರುವುದು. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಲು ವಿದ್ಯಾವಂತರು ಹೆಚ್ಚು ಇರಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅದು ಇಂದು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವಂತೆ, ಕೇವಲ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಖಾಸಗಿ ದರ್ಬಾರಾಗುತ್ತದೆ. ಹೆಸರಿಗೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ, ಆದರೆ ನಿಜವಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ ರಾಜಪ್ರಭುತ್ವದಂತೆ ಭಾಸವಾಗುವುದು.

ಅಮೆರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಲು ವಿದ್ಯೆ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣ. ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಚುನಾವಣೆಗಳು ತುಂಬ ವಿವೇಚನೆಯಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತವೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಗಳು ಕೇವಲ ಕಣ್ಣೊರೆಸುವ ಕಸರತ್ತಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸಶಕ್ತಗೊಳಿಸಲು ಅಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ತುಂಬಲು ಕೆಳಗಿನ ಅಂಶಗಳನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು:

1. ಸಾಕ್ಷರತೆ
2. ಮತವನ್ನು ಮಾರಿಕೊಳ್ಳದೇ ವಿವೇಚನೆಯಿಂದ ಚಲಾಯಿಸುವುದು.
3. ಸೂಕ್ತ ಮತ್ತು ಒಳ್ಳೆಯ ಮಂದಿ ರಾಜಕಾರಣವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುವುದು.
4. ಚುನಾವಣೆಗಳು ನಡೆಯುವ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಪಾಟು ಅಥವಾ ಸುಧಾರಣೆ.
5. ಸುಳ್ಳು ಆಶ್ವಾಸನೆಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳ ಅನರ್ಹತೆ.
6. ಮತ–ಮಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಒಳಪಡಿಸುವುದು.
7. ಬೇನಾಮಿ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟುಗೋಲು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
8. ಕಪ್ಪು ಹಣದ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬಳಸುವುದು.
9. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಲ್ಲಿ ಪ್ರಚುರಪಡಿಸುವುದು.
10. ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ಗೌರವಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅದರಂತೆ ವರ್ತಿಸುವುದು.

ಮೇಲಿನ ಈ ಹತ್ತು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಮಂಜಸವಾಗಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಾಗ ನಮ್ಮ ದೇಶದ

ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಬಲಗೊಳಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರದ ನಿಜವಾದ ಏಳಿಗೆಗೆ ಸಂಕಲ್ಪ ತೊಡಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಒಂದು ದೇಶ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸಶಕ್ತವಾಗಿರಬೇಕಾದರೆ ಅಲ್ಲಿನ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸದ್ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತಿರಬೇಕು. ಜೊತೆಗೆ ರಾಜಕೀಯ-ಆರ್ಥಿಕ-ಸಾಮಾಜಿಕ ರಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಕೊಡುಗೆಗಳು ಲಭಿಸುತ್ತಿರಬೇಕು. ಮನುಷ್ಯ ಮೂಲತಃ ರಾಜಕೀಯ ಜೀವಿ ಎಂದು ಬಹಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಅರಿಸ್ಟಾಟಲ್ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಹಾಗೆಂದರೆ ನನಗೆ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಸುಮ್ಮನಿರುವಂತಿಲ್ಲ. ನಾನೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಒಂದು ಭಾಗ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ನನ್ನನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡು ಈ ಸಮುದಾಯದ ಹಿತ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಯಾರೂ ಮುಖ್ಯರಲ್ಲ ಮತ್ತು ಯಾರೂ ಅಮುಖ್ಯರಲ್ಲವೆಂದು ಭಾವವು ಸದಾ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ತಾಂಡವವಾಡುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ನಾನು ಸುಮ್ಮನಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ನನ್ನ ನಿರ್ಲಿಪ್ತತೆಯೂ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಗಣನೆಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿ, ಅಲಿಪ್ತತೆ ಕೂಡ ಪ್ರಜಾಸತ್ತೆಯ ಬಹುಮುಖ್ಯ ಭಾಗ. ಭಾರತವು ಅಲಿಪ್ತ ನೀತಿಯನ್ನು ತನ್ನ ಅಜೆಂಡಾದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಹಾಗೆಂದರೆ, ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ಯಾವ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಸ್ವಂತ ಆಡಳಿತ ಮತ್ತು ಅಂತರಾಳಕ್ಕೆ ಕೈ ಹಾಕದೇ ಸುಮ್ಮನಿರುವುದು ಎಂದರ್ಥ. ಹೀಗೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವು ಮೇಲು ನೋಟಕ್ಕೆ ಇರುವಷ್ಟು ಅಶಕ್ತವಾದುದಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಪ್ರಮುಖ ಮೂರು ಆಶಯಗಳಾದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, ಸಮಾನತೆ ಮತ್ತು ಸಹೋದರತ್ವಗಳು ಇನ್ನಾವ ರಾಜಕೀಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲೂ ಕಾಣಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೊಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಸಮಾಜವಾದ ಅಥವಾ ಸಮತಾವಾದದಲ್ಲಿ ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನಲ್ಲ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿರದ ಸಮಾನತೆಗೆ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯದ ಅಡಿಪಾಯದ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಅತ್ಯಂತ ತಳವರ್ಗದ ಜನರಿಗೂ ಇಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಸಂವಿಧಾನದತ್ತವಾದ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಚಲಾಯಿಸಿ ಇದನ್ನು ಆಗು ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಬಲಗೊಳಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಅದರ ಸದಾಶಯಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುವ ಸರಕಾರ ಅತ್ಯಂತ ಅವಶ್ಯ. ಸರಕಾರಗಳು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತವೆ. ತಮ್ಮ ಪ್ರಣಾಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವುಗಳು ಘೋಷಿಸುವ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವ ದೃಢತೆ ಇರಬೇಕು. ಪ್ರಜೆಗಳೇ ಪ್ರಭುಗಳಾಗಿರುವುದು ಎಂದರೆ ಅವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದ ಜನಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ವರ್ತನೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ ಇರುತ್ತದೆ ಎಂದರ್ಥ. ಐದು ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ನಡೆಯುವ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಆರಿಸಿ ಕಳಿಸುವ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ಸಮರ್ಥರಾಗಿರಬೇಕು ಅಂದರೆ ಪ್ರಜೆಗಳ ಆಶೋತ್ತರಗಳಿಗೆ ಸ್ಪಂದಿಸುವವರಾಗಿರಬೇಕು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅವರು ಜನಸೇವಕರಾಗಿರಬೇಕು. ಸೇವೆಯೇ ಉಸಿರಾಗಿರುವವರಾಗಿರಬೇಕು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ವಿಫಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇದಕ್ಕಾಗಿ ವ್ಯಾಪಕ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಜನರನ್ನು ಒಗ್ಗೂಡಿಸುವ ಮತ್ತು ಅವರನ್ನು ವಿವೇಕವಂತರನ್ನಾಗಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ದೃಶ್ಯ ಮಾಧ್ಯಮಗಳು ಅತ್ಯಂತ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಪಡೆದಿರುತ್ತವೆ. ಜನರೇ ಜನಾರ್ದನರಾಗಿರುವ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಶಿಕ್ಷಿತರಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವರು ಹಲವರನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಆ ಹಲವರು ಸರಿಯಾದ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನೂ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯನ್ನೂ ನೀಡುವವರಾಗಿರಬೇಕು. ಅದರಲ್ಲೂ ಸಿನಿಮಾ, ದೂರದರ್ಶನ ಮೊದಲಾದ ಮಾಧ್ಯಮಗಳು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಸಶಕ್ತಗೊಳಿಸುವ ಎಲ್ಲ ಅರ್ಹತೆ ಮತ್ತು ಯೋಗ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಸಹಜವಾಗಿ ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ಇವು ಜನರನ್ನು ಹೇಗೆ ಬೇಕಾದರೂ ದಿಕ್ಕು ತಪ್ಪಿಸಬಹುದು. ಈಗ ಆಗಿರುವುದಾದರೂ ಏನು? ಇದೇ ಅಲ್ಲವೇ?

ಇನ್ನು ಪತ್ರಿಕಾ ಮಾಧ್ಯಮದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ತುಂಬ ದೊಡ್ಡದು. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಶಕ್ತಿಶಾಲಿಯಾಗಿಸಲು ಇದನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಪತ್ರಿಕೆಯೆಂದರೆ ಕೇವಲ ಸುದ್ದಿ ಮೀಮಾಂಸೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಲೇಖನಗಳ ಸಂಚಯ. ಜನಮಾನಸದ ಕೈಗನ್ನಡಿ. ಮಂದಿಯ ಅಂತರಾಳವೇ ಅದರಲ್ಲಿ ಹುದುಗಿರುತ್ತದೆ. ಓದುಗರ ಅನಿಸಿಕೆಗಳಿಗೆ ಬೆಲೆಯಿದೆ. ಸಾಪ್ತಾಹಿಕ ಪುರವಣಿಗಳ ಮೂಲಕ ಜನರಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತಿಯನ್ನು ಮೂಡಿಸಬಹುದು. ಸಮೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸಿ ಅಂದಾಜಿಸಬಹುದು. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಅಂಗವೆಂದು ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಕರೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ಎಳ್ಳಷ್ಟೂ ಉತ್ಪ್ರೇಕ್ಷೆಯಿಲ್ಲ. ಶಾಸಕಾಂಗ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಂಗದ ಕಾರ್ಯ ವೈಖರಿಯನ್ನು ಇದು ವಿಮರ್ಶಿಸುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಪತ್ರಿಕಾಂಗವನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಬಲಗೊಳಿಸಬಹುದು.

ಇನ್ನು ಇದನ್ನು ನೋಡುವ ಕಣ್ಣುಗಳು ಬೇರೆಯದೇ ಆಗಬೇಕು. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವೆಂದರೆ ಕೇವಲ ರಾಜಕಾರಣ ಎಂದಷ್ಟೇ ನೋಡಬಾರದು. ರಾಜಕಾರಣವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅರಾಜಕತೆ ಉಂಟಾಗಿ ದೇಶವು ದಿವಾಳಿ ಏಳುತ್ತದೆ. ಸುಮ್ಮನೆ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳನ್ನು ಬಯ್ಯುತ್ತಾ ಕೂರುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಒಬ್ಬರನ್ನು ಬಯ್ಯುವಾಗ ನಮ್ಮ ಅಂತರಂಗವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲರೂ ಒಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಮಿಳಿತಗೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಆಗಸವನ್ನು ನೋಡಿ ಉಗಿದರೆ ನಮ್ಮ ಮುಖಕ್ಕೆ ಬೀಳುತ್ತದಲ್ಲ ಹಾಗೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಟೀಕಿಸುವ ಮುನ್ನ ಮತ್ತು ದೂರೀಕರಿಸುವ ಮುನ್ನ ನಮ್ಮನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಾವು ಸರಿಯಾಗಿದ್ದೇವೆಯೇ? ಎಂದು ವಿಚಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ನಮ್ಮೊಳಗಿನ ಪ್ರೀತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಗಳಿಂದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಸದೃಢಗೊಳಿಸಬಹುದು. ವಿನಾಕಾರಣ ದ್ವೇಷಿಸುವುದನ್ನು ಬಿಡಬೇಕು. ನಾವು ಮೊದಲು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರಾಗಿರಬೇಕು. ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ಮರೆತು ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನಷ್ಟೇ ಕೇಳುತ್ತಾ ಕೂತರೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾಗರಿಕ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ಮರೆಯಬಾರದು. ರಸ್ತೆಗಳಿರುವುದೇ ಅಡ್ಡಾದಿಡ್ಡಿಯಾಗಿ ವಾಹನಗಳನ್ನು ಓಡಿಸಲು ಎಂದು ನಾವು ತಿಳಿದಿದ್ದೇವೆ! ಇದೊಂದು ಸಾಕು; ನಮ್ಮ ವರ್ತನೆಯನ್ನು ಅರಿಯಲು. ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ತೆರಿಗೆ ಕಟ್ಟಬೇಕು. ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಂಚಿಸಲೆಂದೇ ವಿದ್ಯೆ ಕಲಿಯುತ್ತಿಲ್ಲವೇ? ಈಗ! ಇದು ತಪ್ಪು.

ಹಾಗಾಗಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಬದುಕು ಮತ್ತು ಸ್ಪಂದನಗಳಿಂದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಗೆಲ್ಲಿಸಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಲು ಬಯಸುವೆ.

●

ಮನಸ್ಸು ಕಲ್ಲಾದಾಗ

ಏನು ಹೇಳಿದರೇನು?
ಮನಸ್ಸು ಕಲ್ಲಾದಾಗ
ವ್ಯಥೆಯು ಉಕ್ಕಿ
ಭಾವನೆಗಳು ಮಂಕಾದಾಗ
ಏನು ಹೇಳಿದರೇನು ?

ತಮಟೆ ಸೌಂಡು ನಗಾರಿ ಬಾರಿಸಿದರೇನು?
ಮೊಗವು ಬಾಡಿದಾಗ
ಹೇಳಲಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ, ಕಲ್ಲು ಕರಗುತ್ತಿಲ್ಲ
ಮನಸ್ಸು ಸೊರಗಿತಲ್ಲ

ಏನು ಹೇಳಿದರೇನು?
ಮನಸ್ಸು ಕಲ್ಲಾದಾಗ
ಒಲುಮೆ ಉಕ್ಕಿ ಬಂದರೇನು?
ಕುಲುಮೆಯಲ್ಲಿ
ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚಿದಾಗ

ಏನು ಹೇಳಿದರೇನು?
ಮನಸ್ಸು ಕಲ್ಲಾದಾಗ
ಮುಗುಳು ನಕ್ಕರು
ಮಂದಹಾಸ
ನಗುವ ಬೀರದಾಗ...

✍ **ಸಿ. ಸುರೇಶ,** ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎ.

ಮತದಾನ ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕು

✍ **ಪೂಜಾ,** ಪ್ರಥಮ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

ಕನ್ನಡದ ಮಹಾನ್ ಕವಿ, ಎಂ. ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಅಡಿಗರು 1940ರಲ್ಲಿ ''ಕಟ್ಟುವೆವು ನಾವು'' ಕವನ ಬರೆದರು. ಅಂದರೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಿಗುವ ಮೊದಲು ಈ ದೇಶ ಹಾಲು ಮತ್ತು ಜೇನು ಹರಿಯುವ ದೇಶ ಆಗಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಅವರಿಗಿತ್ತು. ದೇಶದುದ್ದಕ್ಕೂ ಗಾಂಧೀಜಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ಬಿಳಿ ಟೋಪಿಯ ಜನರೇ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದರು. ವಂದೇ ಮಾತರಂ, ಭೋಲೋ ಭಾರತ್ ಮಾತಾ ಕೀ ಜೈ ಅಂದದ್ದೇ ಅಂದದ್ದು. ಈ ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ಟೋಪಿಗಳ ನಡುವೆ ವಿಷ ಬೀಜಗಳು ಇದ್ದಾವೆಂದು ಯಾರಿಗೆ ತಾನೇ ಗೊತ್ತಿತ್ತು!

ಎಂ. ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಅಡಿಗರ ಕವನ ಹೀಗಿದೆ, ''ಕಟ್ಟುವೆವು ನಾವು ಹೊಸ ನಾಡೊಂದನು ರಸದ ಬೀಡೊಂದನು'' ಎಂಬುದು ಮೊದಲ ಸಾಲು. ಎಂತಹ ಆಸೆ ಇತ್ತು ಆ ಕಾಲದ ಜನರಿಗೆ. ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಇರಲಿಲ್ಲವೆಂದಲ್ಲ. ಅದರ ಅರಿವು ಅವರಿಗಿತ್ತು. ''ಜಾತಿ ಮತ ಭೇದಗಳು ಕಂದಕವು ಸುತ್ತಲೂ... ರೂಢಿ ರಾಕ್ಷಸನು ಅರಸುಗೈಯುವನು...'' ಎಂದು. ಆದರೆ ಅವರ ಧೈರ್ಯ ಎಷ್ಟಿತ್ತೆಂದರೆ ''ನಾವು ಹಿಂದೆಗೈವೆವೆ: ವೀರ ತರುಣರು ನಾವು. ಕುಟ್ಟಿ ಪುಡಿ ಮಾಡುವೆವು ಕೋಟೆಗಳನು... ತಡೆವವರು ಬನ್ನಿರಿ, ಹೊಡೆವವರು ಬನ್ನಿರಿ, ಕೇಡು ನುಡಿವ ಸ್ವಾರ್ಥ ಬಗೆವ ಕೆಡುಕು ಜನರೇ ಬನ್ನಿರಿ !... ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರನು ತೊಡೆದು ನಿಮ್ಮ ಮಸಣದ ಮೇಲೆ ಕಟ್ಟುವೆವು ಹೊಸ ನಾಡೊಂದನು – ಸುಖದ ಬೀಡೊಂದನು !''

ಇಂದಿನ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ನಮ್ಮನ್ನು ಎಂತಹ ದುಃಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಂದು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಯೋಚಿಸಿದರೆ, ಅಕ್ಷರ ಜ್ಞಾನ ಏನೂ ಇಲ್ಲದ ಈ ದುರಾತ್ಮ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸವಾದರೂ ಏನು? ಎಂಬ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಾವು ಜನರು ಕಂಗಾಲಾಗುತ್ತೇವೆ. ಬಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮನ್ನು ದೂಡಿ, ಮರದಡಿಯಲಿ ತಾವು ಕುಳಿತು, ಮಾತು, ಮಾತು, ಮಾತು, ಮಾತಿನ ದಾಟಿಯಲ್ಲೇ ಕರಾಮತ್ತು ನಡೆಸುವರು. ನನ್ನ ಪ್ರಕಾರ ಈ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ಮಾಡಿದ್ದು ಇದನ್ನೇ. ಮಾತಿನ ಮೂಲಕ ಮಂಟಪಗಳನ್ನು ಗಾಳಿಗೋಪುರಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಾ ಕಟ್ಟುತ್ತಾ ನಮ್ಮ ಮೈ ಚರ್ಮವನ್ನು ಸುಲಿದು ಕಂಬಳಿಗಳನ್ನು ನೇಯ್ದು (ಭರ್ಜರಿ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿ, ಅದನ್ನು ಅವರೇ ನುಂಗಿ) ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದವರು. ನಾವು ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಮೈಮರೆತು ಕುಳಿತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ಮೈ ಚರ್ಮ ಸುಲಿದರೂ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಇಂದಿಗೂ ನಾವು ಕುರಿಗಳಾಗಿಯೇ ಉಳಿದೆವು. ನಾವು ಬದಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈ ದುಷ್ಟ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಎಚ್ಚೆತ್ತುಕೊಳ್ಳಲೇ ಇಲ್ಲ. ಈಗ 2019. ಸ್ಥಿತಿ ಹಾಗೆಯೇ ಇದೆ, ಬದಲಾಗುವ ಚಿಕ್ಕ ಕುರುಹೂ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ದೇಶದ ಜನಸಂಖ್ಯೆ 129 ಕೋಟಿ. ಇಲ್ಲಿನ ನದಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ನೀರು, ನದಿಯ ದಡದಲ್ಲಿರುವ ಮರಳು, ದಟ್ಟ ಕಾಡಿನ ಮರಗಳು, ಭೂಮಿಯೊಳಗಿರುವ ಕಬ್ಬಿಣದ ಅದಿರು, ಮ್ಯಾಂಗನೀಸ್ ಅದಿರು, ಕಲ್ಲಿದ್ದಲು, ಸರಕಾರದ ವಶದಲ್ಲಿರುವ ಭೂಮಿ... ಇವೆಲ್ಲವೂ ನಮ್ಮ ಆಸ್ತಿ ಅಂದರೆ 129 ಕೋಟಿ ಭಾರತೀಯರ ಆಸ್ತಿ. ಅಲ್ಲವೆ?

ನಾವು ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ವಿಷಯಗಳು ಸಾವಿರಾರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಷಯ ಹೀಗಿದೆ, ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಎಂಎಲ್ಎ, ಎಂಪಿ, ಮಂತ್ರಿಯು ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಲ್ಲುವ ಮೊದಲು ಅವನ ಆಸ್ತಿ ಎಷ್ಟಿತ್ತೆಂದು ಗಮನಿಸಿ. ದಯವಿಟ್ಟು ಗಮನಿಸಿ. ಈಗ ಅವನ ಆಸ್ತಿ ಎಷ್ಟಾಗಿದೆ ಎಂದು ನೋಡಿ. ನೀವೇ ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ, ಅನಿಸಿಕೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿ. ಈ ಆಸ್ತಿ ಯಾರದ್ದು ? ನೀವೇ ಕಟ್ಟಿದ ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ತೆರಿಗೆ ಹಣವಲ್ಲವೇ ಇದು? ಇಂತಹವನು ನಮ್ಮನ್ನು ಆಳಬೇಕೇ? ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು? ನಾವು, ನಾವು ಜನರೂ ಭ್ರಷ್ಟರಾಗಿದ್ದೇವೆ ಅಲ್ಲವೆ?

ನಾವು ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯ ಗುಣ, ನಡತೆ ನೋಡಿ ಮತ ಹಾಕಬೇಕು. ಕೆಟ್ಟ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯವನು ನಿಂತರೂ ಮತ ಹಾಕಬಾರದು. ಒಳ್ಳೆಯ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ನಿಂತ ಕೆಟ್ಟವನಿಗೂ ಇದು ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ಹಿನ್ನೆಲೆ ಕಂಡು ಒಳ್ಳೆಯ ಪಕ್ಷೇತರ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗೆ ಮತ ಹಾಕೋಣ. ಅವರು ಸೋತರೂ ನಮ್ಮ ಮತ ಗೆಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯ ಪರವಾಗಿ ಇರುವ ಮತ ತೃಪ್ತಿ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಲಕ್ಷ ಮತ ಪಡೆಯುವ ಒಬ್ಬ ದೊಡ್ಡ ಕಳ್ಳ ಸೋತು ಲಕ್ಷದ ಒಂದು ಮತ ಪಡೆಯುವ ಸಣ್ಣ ಕಳ್ಳ ಗೆಲ್ಲುತ್ತಾನೆ. ಕ್ರಮೇಣವಾಗಿ ನಮ್ಮ ರಾಜಕೀಯ ಸಾಧನೆಯ ಗುರಿಯತ್ತ ಪ್ರಯಾಣ ಬೆಳೆಸುತ್ತದೆ.

ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ಇದುವರೆಗೆ ನಡೆಸಿದ ಸಾವಿರಾರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಲೂಟಿಯ ಕತೆಗಳನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಲೂಟಿ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಪಕ್ಷಗಳು ಒಂದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ದಂಧೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗದ ಪಕ್ಷಗಳೇ ಇಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಭಾರತ ದೇಶದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತ ಪ್ರಜೆಗಳಾಗಿ ನಾವು ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ಲೂಟಿ ಮಾಡುವ ರೀತಿಯನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಊಹೆ ಮಾಡುವ ಹೊರತಾಗಿ ಸತ್ಯ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು. ಇಂದು ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು

ದೇಶವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿರುವ ದೇಶವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸುವುದಾಗಿ ನಟಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ನಾಗರಿಕರೂ ಭಾರತವನ್ನು ಮುಂದುವರಿದ ದೇಶವಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸುವಲ್ಲಿ ಶ್ರಮಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಏಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜಕೀಯದ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳಿಂದ ದೇಶ ರಚಿತವಾಗಲಿಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ದೇಶ ನಮ್ಮಿಂದ ರಚಿತವಾದದ್ದು, ಅದರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ.

ಭಾವ - ಕಿರಣಗಳು

ಭಾವನೆಗಳ ಬೆನ್ನೇರಿ, ಭಾಷೆಗಳ ಬೆಂಬಲದಿ
ಆಶಯದ ಕಿರಣಗಳು, ಲೇಖನದಿ ಮೂಡಲಿ......
ಆಗಸವು ಸಿಗದಿರಲು, ಕನಸುಗಳಿಗೆ ಬರವಿರದೆ
ಸಾಸಿವೆ ಬದುಕಿನಲಿ, ಆಶಯದ ಕಿರಣಗಳು
ಲೇಖನದಿ ಮೂಡಲಿ.......
ಸಾಗರದ ಬದುಕಿನಲಿ, ಸಾಧನೆಯ ಹಾದಿಯಲಿ
ತಾರೆಗಳ ಮುಟ್ಟುವ, ಆಶಯದ ಕಿರಣಗಳು
ಲೇಖನದಿ ಮೂಡಲಿ......
ಓದುವ ಮನಸಿನಲಿ, ಹಿಂಬಾಲಿಸಿ ಕಾಡುವ
ಕಾಣದೆ ಹೆಜ್ಜೆಯ ಮೂಡಿಸುವ, ಆಶಯದ ಕಿರಣಗಳು
ಲೇಖನದಿ ಮೂಡಲಿ......
ಓದಿ ತಿಳಿವ ಮನಸು, ಓದಲಿ ಜೀವನವು ಬೆರೆತು
ಬದುಕ ಬೆಳಗಿಸುವ ಲೇಖನವು
ಲೇಖನಿಯಲಿ ಮೂಡಲಿ......
ಮಾದರಿಯಾಗುವ ಲೇಖನಗಳು, ಲೇಖನಿಯಲಿ ಮೂಡಿ,
ಸುಂದರದಿ ಮೂಡಿದ ಲೇಖನವ ಸಂಯಮದಿ
ಓದಿದ ಮನಸಿನಲಿ ಜೀವನದಲಿ ಜೀವಿಸುವ,
ಆತ್ಮಸ್ಥೈರ್ಯವ ನೀಡಲಿ......
ಭವಿಷ್ಯ ಉಜ್ವಲವಾಗಲಿ......
ಇದು ಆಶಯದ ಮುನ್ನುಡಿ,
ಲೇಖನ ಜೀವನವಾಗಲಿ......

ಕಿರಣ್ ಎಸ್. ಜಿ., ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

ಸಣ್ಣ ಕತೆ

ಎತ್ತ ನೋಡಿದರೂ ನೀನೆ !

✍ **ರಮ್ಯಶ್ರೀ ಡಿ.,** ಪ್ರಥಮ ಬಿ.ಎ.

ಏ ನಿಹಾರಿಕ, ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಬೇಡ. ದಮ್ಮಯ್ಯ ಈಚೆ ಬಾರೆ ತಾಯಿ, ಎಷ್ಟು ಸಲ ಸಾಗರಿಕ ಹೇಳಿದರೂ ನಿಹಾರಿಕ ಕೇಳಲೇ ಇಲ್ಲ. ಕಾಲು ಜಾರಿಯೇ ಬಿಟ್ಟಿತು. ನಿಹಾರಿಕ ಹುಲ್ಲಿನ ಬೆಟ್ಟ ಮತ್ತು ಪಾತಾಳದ ನಡುವೆ ನಿಂತು ನರ್ತನ ಆರಂಭಿಸಿದಳು. ಮಾನ್ಯ, ತನು, ಮನು, ಸಾಗರಿಕ ಹೋಗುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಹಾರಿ ಬಂದ ಕರ್ಣ ಕೈ ಹಿಡಿದು ಪಾತಾಳಕ್ಕೆ ನಿಹಾರಿಕ ಬೀಳುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿದ.

ಅಬ್ಬ, ಒಂದು ಸಲ ಜೀವ ಹೋಗಿ ಬಂದ ಹಾಗೇ ಆಯಿತು. ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಆಸೆ ಉಂಟಾ ಪಾತಾಳ ನೋಡಲು ಎಂದು ಸಾಗರಿಕ ಕಿಚಾಯಿಸಿದಳು. ಏನೇ ಮಹಾರಾಣಿ, ಅಲ್ಲಿನೋಡು. ಆ ಮಂಜಿನಂತೆ ತುಂಬಿದ ಮುತ್ತಿನಹಾರದಂತೆ ಕಾಣುವ ಆ ಮೋಡಗಳು. ಶಾಂತ ಸರಸ್ವತಿಯ ನೋಡು ನೀ ಅದೇ ಆ ಜಲಪಾತ. ಮೌನದ ಅವತಾರ ತಾಳಿರುವ ಆ ಗಿಳಿಯ ರೂಪದ ಆ ಹಸಿರು ಬೆಟ್ಟಗಳು ನೋಡು. ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಕೂ ಎಂದು ಕೂಗುವ ಆ ಚೆಂದ ನೋಡೆ. ಆ ಬಾಲ ನೋಡು ಅದೇ ಆ ಮಂಗನ ಬಾಲ ಅಲ್ಲಾಡಿಸುತ ನನಗೆ ಬಾಳೆಹಣ್ಣು ಕೊಡು ಎಂದು ಹಸಿವಿನಿಂದ ಕಾಯುತ್ತಿದೆ ನನಗಾಗಿ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬಿಟ್ಟು ಆ ಪಾತಾಳಕ್ಕೆ ನಾ ಹೋಗಲಾರೆ.

ಹಲೋ, ಹಲೋ ಪ್ಲೀಸ್ ಸ್ಟಾಪ್ ಸ್ಟಾಪ್. ನಾವು ಕೂಡ ಇಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇವೆ ಅಂತ ತನು ಹೇಳಿದಳು ನಿಹಾರಿಕನಿಗೆ. ಆಯಿತು, ಆಯಿತು ನೀವು ಇದ್ದೀರಾ. ಸರಿ, ಸರಿ ನಾವು ಯಾಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ ಅಂತಾ ಗೊತ್ತಿದೆ ತಾನೇ ? ಮನು ಕೇಳಿದಳು ಎಲ್ಲರನ್ನು, ಮಾನ್ಯ ಹೇಳಿದಳು – ಹಾ, ಗೊತ್ತು. ನಮಗೆ ರಜೆ ಸಿಗೋದೆ ಕಡಿಮೆ. ಸಿಕ್ಕಿದಾಗ ಈ ತರ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ನಾವ್ಯಾರು ಹೋಗದೆ ಬಿಡೋರಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕಾಲೇಜಿನ ಕಪಿ ಸೈನ್ಯವೇ ನಾವು. ಕಪಿ ಅಂತಾ ಅಂದ ಮೇಲೆ ಊರು ಸುತ್ತದೇ ಇರೋದು ನಾವಲ್ಲ.

ಕರ್ಣ ಅವರೇ ತುಂಬಾ ಧನ್ಯವಾದಗಳು ಕಣ್ರೀ. ಜೀವ ಉಳಿಸಿದವರಿಗೆ ಧನ್ಯವಾದ ಹೇಳೋದು ಬಿಟ್ಟು ನೋಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಮಾತಾಡುತ್ತ ನಿಂತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹುಡುಗಿಯರೇ ಹೀಗೆ. ಸಮಯ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಸಾಕು ಮಾತಾಡುತ್ತಾ ನಿಂತುಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಇರಲಿ ಬಿಡಿ ಸುಖ್ಯಾತ್, ಎಲ್ಲ ಬನ್ನಿ ಇಲ್ಲಿ ಎಂದು ಸುಖ್ಯಾತ್ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ ಅವರನ್ನ, ಆಯಿತಾ ಮಾತಾಡಿ? ನಡೀರಿ ಇನ್ನು ಆಚೆ ಹೋಗೋಣ.

ಸುಖ್ಯಾತ್ ಇವರು ತಂದ ಕಾರಿನ ಡ್ರೈವರ್. ಕರ್ಣ ಇವರು ಬಂದ ಸ್ಥಳದ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿ. ನಿಹಾರಿಕ ಸಾಗರಿಕಾಗೆ ಪರಿಚಯ ಇರುವಾತ. ಸುಮಾರು ಮೂವತ್ತು ವರುಷಗಳಿಂದ ಕರ್ತವ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಉದ್ದ, ಸಪೂರ ವ್ಯಕ್ತಿ, ಚೌಕ ಮುಖ, ಕೈಯಲ್ಲಿ ವಾಚನ್ನು ಸದಾ ಕಟ್ಟುವ ಇವರು, ತಾಳ್ಮೆಯ ವ್ಯಕ್ತಿ. ಮೂರ್ತಿ ಎಂದೇ ಭಾವಿಸಿದ್ದಾರೆ ನಿಹಾರಿಕ, ಸಾಗರಿಕ.

ತನು ಲೇಸ್ ತಿನ್ನುತ್ತಾ ಇದ್ದ ತಿಂಡಿಕೋತಿ. ಲೇಸ್ ಖಾಲಿ ಆದಮೇಲೆ ಆ ಕವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಎಸೆದುಬಿಡುತ್ತಾಳೆ. ಗೋಂದು ಮಿಠಾಯಿಯನ್ನು ತಿಂದಾದ ಮೇಲೆ ಮನು ಅದನ್ನು ಅಲ್ಲೇ ಉಗಿಯುತ್ತಾಳೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದ ಕರ್ಣರವರು ಏನಮ್ಮ ? ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವವಳು, ಪ್ರಬಂಧ ಕೂಡ ಬರೆದಿರಬಹುದು ಸ್ವಚ್ಛತೆಯ ಕುರಿತು ನೀವೇ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಹೇಗೆ ಹೇಳಿ ? ಎಲ್ಲೂ ಕಸದ ಬುಟ್ಟಿ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ ಅಲ್ವಾ ? ಅದಕ್ಕೆ .... ಅದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲೇ ಹಾಕಿಬಿಡುದು ಸರಿ ನಾ ? ತಾಯಿ ಹೇಳು. ತಪ್ಪುತಾನೇ ? ತಪ್ಪಾಯಿತು ಕರ್ಣರವರೇ.

ಕ್ಯಾಂಪ್‌ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಬರುವವರು ಹೀಗೆ. ರಾತ್ರಿ ಯಾರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದ ಹಾಗೇ ಬಂದು ಇಲ್ಲಿ ಶಿಬಿರಾಗ್ನಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಕಸ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಹಾಕಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಕೊನೆಗೆ ನಾವುಗಳೇ ಇದನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕಸದ ರಾಶಿ ಒಬ್ಬರು ಹಾಕಿದರೆ ಉಳಿದವರು ಅದನ್ನೇ ಮಾಡಿ ಇಷ್ಟು ಸುಂದರವಾದ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಕಸದಿಂದ ತುಂಬಿಸಿ ಬೆಟ್ಟ ಮಾಡಲು ಸಿದ್ಧರಿರುತ್ತಾರೆ.

ಅಲ್ಲ ಕರ್ಣರವರೇ, ಕಳೆದ ಬಾರಿಗಿಂತ ಈ ಬಾರಿ ಕಸ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ. ಮಂಗಗಳಿಗೆ ತಿಂಡಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದವರು ಯಾರೂ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೇ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ದಂಡ ವಿಧಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಫಲಕಗಳೇ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಸುಖ್ಯಾತ್ ಹೇಳಿದಾಗ, ಕರ್ಣರವರು ರಸ್ತೆ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ತಿಂಡಿ ಕೊಟ್ಟು ಮಂಗನಿಗೆ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದುದರಿಂದ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಕಾರು, ಬೈಕು, ಬಸ್ಸು ಅಂತಾ ಅದರ ಹಿಂದೆ ತಿಂಡಿ ಆಸೆಗಾಗಿ ಹನುಮನ ಪ್ರತಿರೂಪವಾದ ಇವು ಮೃತಪಟ್ಟವು. ಕೆಲವೊಂದು ಚೇಷ್ಟೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಆದ ಕಾರಣ ದಂಡ ಎಂದು ಫಲಕಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದೆವು ಮತ್ತು ಕಸಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಆಭರಣದಂತೆ ಇರುವ ಈ ಸೌಂದರ್ಯ ದೇವತೆಯಾದ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ನೀರು ಬರಿಸಿದ್ದರು. ಈಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಹತೋಟಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದ ಕಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಲು ನಾವು ಮತ್ತು ಟ್ರೇನ್ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟೆವು.

ಕರ್ಣ ಅಂಕಲ್ ಬೆಂಕಿ ಆಕಸ್ಮಿಕ ಸಂಭವಿಸುತ್ತದೆಯಾ ? ಈಗಲೂ. ಹೌದು ನಿಹಾರಿಕ. ಅದಕ್ಕೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಎಂದು ಸಾಗರಿಕ ಕೇಳುವಳು. ಮುಂಚೆ ಆದರೆ ತುಂಬಾ ಮರಗಳು ನಾಶವಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದವು ನಾವು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವುದರೊಳಗೆ. ಈಗ ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಫಲಕಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ ಕರೆ ಮಾಡಿ ಬೆಂಕಿ ಕಂಡಲ್ಲಿ ಎಂದು, ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕು ತಂಡಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಮಾನ್ಯ ಕೇಳುವಳು – ನಿಮಗೆಲ್ಲಾ ರಾತ್ರಿ ಹೆದರಿಕೆ ಆಗೋದಿಲ್ವಾ? ಈ ಕಾಡಲ್ಲಿ, ಈ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ವರುಷಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಗೆಳೆಯರನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡೆವು. ನಮಗೆ ಸಿಕ್ಕಿರುವ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಎಷ್ಟೇ ಕಷ್ಟ ಆದರೂ ನಾವು ಮಾಡಲೇಬೇಕು. ಅವತ್ತೊಂದು ದಿನ ರಾತ್ರಿ ನನ್ನ ಗೆಳೆಯ ಸುರೇಶ್ ಹುಲಿಯ ಧ್ವನಿ ಕೇಳುತ್ತಿದೆ. ನಾ ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ನೋಡಿ ಬರುತ್ತೇನೆ ಎಂದವನು ಮರಳಿ ನಮ್ಮನ್ನು ನೋಡಲಿಲ್ಲ. ಜನರ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ತನ್ನ ಪ್ರಾಣವನ್ನೇ ಬಲಿಯಾಗಿ ನೀಡಿದ. ಆ ಹುಲಿಯನ್ನು ಮುಂದೆ ಚುಚ್ಚುಮದ್ದಿನಿಂದ ಸಾಯಿಸಿಯೇ ಬಿಟ್ಟರು. ಇನ್ನು ಯಾವುದೋ ಸದ್ದು ಕೇಳುತ್ತಿದೆ. ಮರ ಕಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಮರಕಳ್ಳರು ಎಂದು ಆಕಾಶ್ ನೋಡಲು ಹೊರಟ, ಮುಂದೆ ಅವನ ನಾಲಿಗೆಯೇ ತಿರುಗಲಿಲ್ಲ.

ಅಲ್ಲಾ ಅಂಕಲ್, ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹಿರಿಯ ಅಧಿಕಾರಿ ಹತ್ತಿರ ಹೇಳುವುದಿಲ್ವಾ? ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೇಳಿಯೂ ಕೇಳದಂತೆ ಇದ್ದುಬಿಡುವ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರಿಗಳು. ಮುಂಚೆ ರಾತ್ರಿಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹುಲಿ, ಜಿರಾಫೆ, ಜಿಂಕೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದವು. ಈಗ? ಎಂದು ಸುಖ್ಯಾತ್ ಕೇಳಿದಾಗ, 'ಕೆಂಪು ಪಟ್ಟಿ' ಎಂದು ಸರ್ಕಾರ ಘೋಷಿಸಲು ಇದು ಒಂದು ಕಾರಣ. ಆ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಬೇಟೆಗೋ, ಅಗ್ನಿಗೋ, ಚರ್ಮ ಮಾಡಲೋ ಬಳಸಿ ಇಂದು ಕೇಳರಿಯದಂತೆ ಮಾಯವಾಗುತ್ತಿದ್ದಾವೆ.

ಸರಿ ಮಧ್ಯಾಹ್ನವಾಗುತ್ತಾ ಬಂತು, ಇಲ್ಲೇ ಇದ್ದರೆ ಅಷ್ಟೇ, ಊಟ ಮಾಡಿ ಮನೆಗೆ ಹೊರಡಿ ಎಂದು ಸುಖ್ಯಾತ್ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಕೇಳುತ್ತಾ ಕುಳಿತ್ತಿದ್ದ ಮನು, ತನು, ಮಾನ್ಯ, ಸಾಗರಿಕ, ನಿಹಾರಿಕನಿಗೆ ಹೇಳಿದರು.

●

ರಕ್ಷಣೆ

ಸುಂದರ ಕವಚದಿಂದ ಹೊರ ಬಂದ ಕಂದ
ಪೂರ್ಣಚಂದಿರ ಸ್ಪರ್ಶಕ್ಕೆ ಕಿಲಕಿಲ ಎಂದಿತು
ನಕ್ಷತ್ರಗಳ ಮೊಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಕದ ಭಾವ

ಮಗಳ ಪುಟ್ಟ ಪುಟ್ಟ ಸದ್ದಿನ ರೂವಾರಿ
ಲಕ್ಷ್ಮೀಯ ಕಂಡು ನಕ್ಕ ಸಮುದ್ರ ರಾಜ
ಮುದ್ದಾದ ಗಿಳಿಯ ಬೆಳಕ ಕಂಡು ನಕ್ಕ ಈ ರಾಜ

ಸೀತೆಯ ವಿವಾಹ ರಾಮನೊಡನೆ
ಆನಂದಭಾಷ್ಪ ಇತ್ತ ಪಿತ

ಅಂದಳು ಸೀತೆ – ಹಿಡಿದ ಈ ಕೈಯ ಬಿಡಲಾರೆನು ಒಬ್ಬಂಟಿ
ಇನ್ನೇನು ಬೇಕು ಆ ಪುಟ್ಟ ಹೃದಯದ ಗೂಡಿಗೆ
ಮಗಳು – ತಂದೆಯ ಬಾಂಧವ್ಯ ಕೊನೆಯಿಲ್ಲದಾಯಿತು ಇಂತು.

✍ **ರಮ್ಯಶ್ರೀ ಡಿ.,** ಪ್ರಥಮ ಬಿ.ಎ.

ಕವನಗಳು

ಬಿದಿರು

ಕಾಡಿನ ಕಳೆಯೆಂದು ಕಡೆಗಣಿಸಿ,
ಬಡವನ ಬಳವಳಿಯೆಂದು ಬದಿಸರಿಸಿ,
ಕಾಡ್ಗಿಚ್ಚಿನ ಕಿಡಿಯೊಂದು ಕಿಡಿ ಕಾರಿ,
ಅಂದು ಅಲಕ್ಷಿಸಿದ ಬಿದಿರು ಬಾರಿ ಬಾರಿ ...

ಬಿದಿರಿನಲಿ ನೂರಾರು ಜಾತಿ,
ಇಲ್ಲ ಮೇಲು ಕೀಳಿನ ಭ್ರಾಂತಿ,
ಎಂಥ ನೆಲದಲ್ಲಿಯೂ ಬೆಳೆಯಬಲ್ಲ.
ಕಗ್ಗಾರು, ಕಗ್ಗಾಲ, ಖೇದ ಇಲ್ಲ...

ಬಿದಿರಿನ ಗುಣಧರ್ಮ ತರ ತರ,
ಬಿದಿರು ಬೆಳೆಯುವುದು ಭರ ಭರ,
ಇದರ ಭರ ಭರಾಟೆಗೆ ಸಾಟಿ ಇಲ್ಲ,
ಬಿದಿರಿನ ರಹಸ್ಯ ಆ ದೇವರೇ ಬಲ್ಲ...

ಬಿದಿರಿನ ಉಪಯೋಗ ಬಹು ವಿಧ,
ಇದರ ಅನುಭೋಗಿಗಳು ಬಡವ – ಬಲ್ಲಿದ.
ಮೇಲು ಕೀಳಿನ ಅಂತರವಿಲ್ಲದೆ
ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬಿದಿರು ಮೂಲಾಧಾರ...

ಕವಿ, ಕರ್ಣಕರಿಗೆ ಕಾಗದ ಕೊಟ್ಟ ಬಿದಿರು,
ಈಗ, ಅಂಗನೆಯರ ಅಂಗವಸ್ತ್ರದ ಪದರು,
ಆಗ, ದನದ ದೊಡ್ಡಿಯ ಹೊದಿರು,
ಈಗ, ಬೆಡಗಿನ ಹಡಗಿನ ಹೊಗರು...

✍ **ಚೈತ್ರಶ್ರೀ ಟಿ. ಎನ್.,** ತೃತೀಯ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

ನಿನಗಾಗಿ... (ಸ್ನೇಹಕ್ಕಾಗಿ...)

ಸ್ನೇಹದ ಕಡಲಿನಲ್ಲಿ ನಿನ್ನದೇ ಹೆಜ್ಜೆ ಗುರುತು
ನೋವಲ್ಲೂ ನಲಿವಲ್ಲೂ ನಿನ್ನದೇ ನೆನಪು
ಕಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ ದಿನ ನಿನ್ನ ಮಾತುಗಳಿಲ್ಲದೆ
ಸಂಪೂರ್ಣವಲ್ಲ ಖುಷಿ ನಿನ್ನ ನಗುವಿಲ್ಲದೆ
ಎಣಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ನಮ್ಮ ತಲೆಹರಟೆಗಳ
ಆದರೂ ಪಡೆದೆವು ಎಲ್ಲರ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯ
ಗೆಳೆತನ ಆರಂಭದ ದಿನ ನನಗದುವೆ ಶುಭಗಳಿಗೆ
ಮರೆಯಲು ಮನಸಿಲ್ಲ ಈ ಬಾಂಧವ್ಯದ ಕೊಡುಗೆ.

* * *

ಕವಿತೆಯ ಬರೆಯಲು ಕವಯತ್ರಿ ನಾನಲ್ಲ
ಆದರೂ ಗೀಚುವೆ ನನ್ನೆಲ್ಲ ಭಾವನೆಯ
ಪದಗಳಿಲ್ಲ ವರ್ಣಿಸಲು ಆ ನಿನ್ನ ಸಾಮ್ಯತೆಯ
ಹಂಬಲಿಸಿದೆ ಮನ ತುಂಟಮಾತಿನ ಸರಮಾಲೆಯ
ಮರೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಈ ಮಧುರ ಅನುಭವವ
ನಿನ್ನೊಂದಿಗಿನ ಗೆಳೆತನದ ಸಿಹಿ ಪ್ರೀತಿಯ
ಬಹುಬೇಗ ಪಡೆದೆ ನೀ ನನ್ನೀ ಸಲುಗೆಯ
ಮನೋಹರ ಚಂಚಲ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯ

✍ **ಪೂರ್ಣಿಮಿ ಕಿರಣ್,** ಪ್ರಥಮ ಎಂ.ಎಸ್ಸಿ.

ತಿಳಿದಿರುವ ನೀನೊಬ್ಬ

ಒಂದೇ ಮಾತನು ನೂರು ಬಾರಿ ಹೇಳಿದರೂ
ನೂರು ಬಾರಿಯೂ ಅರ್ಥವಾಗದವರು
ಎಷ್ಟು ಸಲ ಬೇಡಿಕೊಂಡರೂ
ಕೇಳದಂತೆ ಕುಳಿತಿಹರು
ಕಣ್ಣಿಗೆ ಅಂದವಾದ ಪಟ್ಟಿ ಬಿಗಿದು
ಅದೇ ಜಗತ್ತೆಂದು ನಂಬಿಹರು
ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಗಾಂಧಾರಿಯ ಇನ್ನೊಂದು ರೂಪ,
ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ.

ಯಾರಿಗೆ ಹೇಳುವೆ 'ತಿಳಿದಿರುವ' ನೀನೊಬ್ಬ
ಜೀವದ ಮಾತು ಉಳಿದವರಿಗೆ
ಹೇಗೆ ಹೇಳುವೆ ?
ಹೇಗೆ ತಡೆಯುವೆ ಈ ಅಂಧ ಬೆಳವಣಿಗೆ ?
ಕತ್ತಲಿನ ಮೋಡದಬ್ಬರಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕಿಹರವರು
ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕೇ ಬಾರದ ಪ್ರಯತ್ನವ ಪ್ರಯೋಗಿಸುವುದೇಕೆ?
ಈ ಭೂಮಿ, ಈಗಿನದು
ಬುದ್ಧಿಗೆ ವೈರಿಯೇ ವಿದ್ಯೆಯು
ಸಾಧಿಸುವ ಛಲ ನೀ ಏಕೆ ಹೊಂದಿರುವೆ ?
ತಿಳಿದೂ, ಈ ದಾರಿಯಲಿ ಒಂಟಿ ಚಾಲಕ ನೀನು ?

ಉಕ್ಕುವ ನದಿ ಜೊತೆಗೆ ಬೆರೆತ ಈ ಅಂಧಕಾರವ
ಕುಡಿದು, ಬೆಂದವರು 'ನಾವು'
ನಮ್ಮನು, ಬೆಳಕ ಬಳಿ ತರಲು ನೀ ಹೋರಾಡುವೆ ಏಕೆ ?
ಕಾಲವ ಧಿಕ್ಕರಿಸುವ ಇವರು
ಕಾಲವು ಬಂದಂತೆ ಮಣ್ಣಾಗುವರು
ನಂತರ ಮೂಡಿಸು 'ತಿಳಿದಿರುವ' ನೀನೊಬ್ಬ
ನೋಡಲು ಹಾತೊರೆಯುವಂತಹ ಜಗತ್ತು
ಅಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿಸು, ನಿನ್ನಂತಹುದೇ ನಿರ್ಮಲ ಮನಸು

✍ **ಅದಿತಿ ಎಸ್.,** ದ್ವಿತೀಯ ಪಿ.ಯು.ಸಿ.

ಮರ ನೀ ದೇವರ ವರ

ಅಂಕುರದಿ ಹುಟ್ಟಿ ಅಂಬರವ ಮುಟ್ಟಿ
ಅಂಬುದವ ತಟ್ಟಿ ಅಮೃತಧಾರೆ ಕಟ್ಟಿ
ಮಳೆ, ಗಾಳಿ, ಚಳಿಗೆ ತೊಡೆ ತಟ್ಟಿ
ಬಿಸಿಲು ಬೇಗೆಗೆ ಮೈಯೊಡ್ಡಿ
ನೆರಳಾಗಿ ನಿಂತಿರುವೆ, ಓ ಹೆಮ್ಮರ, ನೀ ದೇವರ ವರ...

ಮಿಂಚುಳ್ಳಿ, ಮಿಡತೆ, ಮಿಂಚುಳಗಳ ಆಲಯ
ಮಯೂರ, ಮಲ್ಲಾರ, ಮರ್ಕಟಗಳ ಮಹಾಲಯ
ಮದ್ದು, ಮದ್ವಾಲೆ, ಮಕರಂದದ ಮಹೋದಯ
ಹಸಿರು ಹೊದಿಕೆಯ ಸ್ಥಿರ ಸ್ಥಾವರ, ಓ ಮರ, ನೀ ದೇವರ ವರ...

ಕಟುಕನ ಕೊಡಲಿಗೂ ಕೋಲು ಕೊಟ್ಟು
ಕಡಿಕನಿಗೂ ಕರುಣಿಸುವ ಮರ ಮುಟ್ಟು,
ಕರುಣೆಯೇ ಕೈವಲ್ಯದ ಗುಟ್ಟು,
ಜಲೆ, ಜೀವ, ಜಂತುಗಳಿಗೆ ಕರುಣಾಕರ, ಓ ಮರ ನೀ ದೇವರ ವರ...

ರೆಂಬೆ, ಕೊಂಬೆಗಳನು ಧ್ಯಾನದಿ ಧರಿಸಿ
ಪತ್ರಂ, ಪುಷ್ಪಂ, ಫಲಂ ಅರ್ಪಿಸಿ
ಕಲಕಂಠಿಯ ಕಲನಾದದಿ ಭಜಿಸಿ,
ಸದಾಕಾಲ ಸದಾಶಿವನ ಜಪಿಸಿ,
ಜೀವನ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಶುಭಕರ, ಓ ಮರ ನೀ ದೇವರ ವರ...

ಹೂವು ಧರಿಸಿ, ಹಣ್ಣು ಭರಿಸಿ,
ಭುವಿಗೆ ಬಗ್ಗಿ, ಬಾಗಿ, ವಿನೀತನಾಗಿ
ಗರ್ವಬಿಟ್ಟು ಗೌರವ ಪಟ್ಟು,
ಲೋಕಕೆ ಸಾರುವೆ, ಸಾರ್ಥಕ ಬದುಕಿನ ಗುಟ್ಟು
ಮರೆಯಲಾಗದು ನಿನ್ನೀ ಉಪಕಾರ, ಓ ಮರ, ನೀ ದೇವರ ವರ ...

✍ **ಚೈತ್ರಶ್ರೀ ಟಿ. ಎನ್.,** ತೃತೀಯ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಸುವವರ ಹಾಡು-ಪಾಡು

ಕಾಡಿಸಿದರು ನನ್ನ ಜನ ಒಂದೇ ಸಮನೆ
ಕಟ್ಟಿಸಿ ನಮಗೊಂದು ಹೊಸ ಮನೆ.

ಕೆಟ್ಟ ಘಳಿಗೆ, ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡೆ ನಾನು ಒಮ್ಮೆಲೇ,
ಬೆಟ್ಟದಷ್ಟು ಸಾಲ ಇದ್ದರೂ ತಲೆಮೇಲೆ.

ಸಿದ್ಧವಾಯಿತು ಮನೆ ಸೈಟು
ಬಾರದಾಯಿತು ನಿದ್ದೆ ಪ್ರತೀ ನೈಟು.

ಇಂಜಿನಿಯರು ನಮ್ಮವರು,
ಮೇಸ್ತ್ರೀ, ಕಾರ್ಪೆಂಟರ್ ತುಂಬಾ ಬೇಕಾದವರು.

ಕಬ್ಬಿಣ, ಸಿಮೆಂಟಿನವರು ಪರಿಚಯದವರು.
ಕಲ್ಲು, ಮರಳು ಕೊಡುವವರಿದ್ದಾರೆ.

ತಡವೇಕೆ ? ಹಾಕಿಸಿ ಬುನಾದಿ !
ನಿತ್ಯವೂ ಮನೆಯವರ ತಗಾದೆ !

ಮೇಸ್ತ್ರಿ, ಕಾರ್ಪೆಂಟರ್‌ಗಳ ಅನುಕಂಪದಲ್ಲಿ,
ನಿಂತವು ಗೋಡೆ-ಬಾಗಿಲು-ಕಿಟಕಿಗಳು.

ಪಾವತಿಸಲಾಗದ ಉದ್ದುದ್ದ ಬಿಲ್ಲುಗ್ಗಳು,
ನಿತ್ಯವೂ ಹೊಸ ಹೊಸ ಥ್ರಿಲ್ಲುಗಳು !

ಬೇಕು ದೊಡ್ಡ ಮನೆ, ಜನ ಜಾಸ್ತಿ,
ಮನೆ, ಮಕ್ಕಳು ಎಲ್ಲಾ ನಿಮ್ಮ ಆಸ್ತಿ.

ಪುಸಲಾಯಿಸಿದರು ಎಲ್ಲಾ
ಹಿಂಡಿದರು ಗಲ್ಲ!

ಇದ್ದದ್ದು ಸಾಲದೆಂದೆನಿಸುವಾಗ
ಸಾಲ ಎತ್ತುವುದು ಇದ್ದದ್ದೆ!

ಕೈಲಿದ್ದದ್ದು ಸಾಲದೆಂದೆನಿಸಿದಾಗ,
ಸಾಲ ಕೇಳಲು ಹೊರಟೆ.

ಹತ್ತಿರದವರು ದೂರವಾದರು !
ದೂರದವರು ಇವನದೇನು ಕಾಟವೆಂದು ದೂರಿದರು !

ಮನೆ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಬಂತು ?
ಕೇಳಿದರು ಪರಿಚಯದವರು.

ಕುತ್ತಿಗೆ ವರೆಗೆ ಎಂದೆ, ನಕ್ಕರವರು !
ನನಗೆ ನಗು ಬರಲಿಲ್ಲ.

ಅವರಿವರ ಬೆನ್ನು ಹತ್ತಿ, ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಸುತ್ತಿ,
ಬರಿದಾಯ್ತು ಮೈಮನಗಳ ಶಕ್ತಿ !

ಸಾಲ ಕೊಡಿಸಿದವರು ಸಿಟ್ಟಾಗಿ ಮಾತು ಬಿಟ್ಟರು.
ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟವರು ಕೇಳಿ ಕೇಳಿ ಸುಸ್ತಾದರು.

ಆದರೂ ಬಿಡಲಿಲ್ಲ, ನನ್ನ ಭಗೀರಥ ಪ್ರಯತ್ನ
ವರ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ನಿಂತು, ಪುನಶ್ಚೇತನ ಪಡೆದು,

ಅಬ್ಬಬ್ಬಾ ಅಂತೂ-ಇಂತು ಮುಗಿಯಿತು
ನಮ್ಮ ಪಾಲಿನ ಕನಸಿನರಮನೆಯ ನಿರ್ಮಾಣ !

✍ **ಪ್ರಮೋದ್ ಆರ್. ನಾಯಕ್,** ಪ್ರಥಮ ಪಿ.ಯು.ಸಿ.

ಕವನಗಳು

1. ಎದೆಯ ಬಾಗಿಲ ತೆರೆದು
ಕಾದಿರುವೆ...
ಏತಕೆ ಈ ಮುನಿಸು
ಬಂದು ನೀ ಮುದ್ದಿಸು
ತುಸು ನನ್ನ ನೀ ಮನ್ನಿಸು

* * *

2. ಪ್ರೀತಿಯ ಕೈ ಹಿಡಿದವನು ನಾನು
ಪ್ರೀತಿಗೆ ಕೈ ಕೊಟ್ಟವಳು ನೀನು
ನನ್ನ ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆಯವರ ಕೈ
ಹಿಡಿದವಳು ನೀನು
ಇಂದಿಗೂ ನಿನ್ನ ಪ್ರೀತಿಗೆ
ಕಾಯುತಿರುವೆ ನಾನು.

* * *

3. ದೋಣಿ ಎಷ್ಟೇ ಭಾರವಿದ್ದರೂ
ನೀರಿನಲ್ಲಿ ತೇಲಬೇಕು
ಹೃದಯ ಎಷ್ಟೇ ಗಟ್ಟಿಯಿದ್ದರೂ
ಪ್ರೀತಿಗೆ ಸೋಲಬೇಕು.

* * *

4. ಕಣ್ಣಿನ ಕಾಡಿಗೆ ಏನೇನೋ ಹೇಳಿದೆ
ತುಟಿಯಂಚಿನ ನಗುವಲ್ಲೇ ಎಲ್ಲಾ ಅಡಗಿದೆ
ಇಷ್ಟೇ ಸಾಕು ಈ ಹೃದಯಕೆ
ಉಸಿರಾಡಲೂ ಇನ್ನೇನೂ ಬೇಕಿದೆ.

* * *

5. ಬರಗಾಲವಿರುವ ಭೂಮಿಗೆ
ಮಳೆಯ ಹನಿಯೇ ಬೇಕು
ಕಾಯುತಿರುವ ಈ ಹೃದಯಕೆ
ನಿನ್ನ ಕಿರುನಗೆಯೇ ಸಾಕು.

6. ಎಲ್ಲಿ ಹೋದೆ ನೀನು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣದೆ
ಬಿಟ್ಟಿರಲಾರೆ ನಿನ್ನ ಎಂದಿಗೂ
ನಮ್ಮ ಪ್ರೀತಿ ಹೀಗೆ ಇರಲಿ ಎಂದೆಂದಿಗೂ
ಓ ಪ್ರಿಯೇ ಹೇಳು ಬಾ ನಿನ್ನ
ಪ್ರೀತಿಯನ್ನ...

ಕಣ್ಣಿದ್ದು ಕುರುಡನಾಗಿ
ಕಿವಿಯಿದ್ದು ಕಿವುಡನಾಗಿ
ಯಾರು ಏನೇ ಹೇಳಿದರೂ
ನಾನು ಮಾತ್ರ ನಿನ್ನೇ ಪ್ರೀತಿಸುವೆ
ಓ ಪ್ರಿಯೇ ಹೇಳು ಬಾ ನಿನ್ನ
ನೋವನ್ನ...

ನಿನ್ನ ಕಡಲಿನಷ್ಟು ಪ್ರೀತಿ ಮಾಡಿ
ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ನೀರು ಬರದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವೆ
ನಿನ್ನ ಮಾತುಗಳಿಗೆ, ಭಾವನೆಗಳಿಗೆ
ಬೆಲೆ ಕೊಟ್ಟು ನಿನ್ನ ಕನಸನ್ನ ನನಸು ಮಾಡುವೆ
ಓ ಪ್ರಿಯೇ ಹೇಳು ಬಾ ನಿನ್ನ
ಕನಸನ್ನ...

✍ **ಸದಾಶಿವ ಬಿ. ಎನ್.,** ಪ್ರಥಮ ಬಿ.ಎ.

ಮಿನುಗುತಾರೆ

ನೀ ಮಿತವರಿತು ಮಾತಾಡಿರೆ
ಪ್ರತಿ ಪದವನು...
ತಿಳಿಯಲಾರದೆ ಹೋದೆ ನಾನು
ನೋಡದಂತೆ ನಟಿಸಿದ್ದೆ
ನೋಡಿದ್ದರೂ ಅಂದು...
ಕಣ್ಣೀರಿನ ತಿಳಿ ಪದರ
ನಾ ಅರಿಯಲಿಲ್ಲ
ನಿನ್ನ ಮನದ ವಿಚಾರ
ಪ್ರತಿಕ್ಷಣ ಹೊಮ್ಮಿತ್ತು
ಆಪ್ತ ಭಾವನೆ
ಪ್ರತಿ ನಿಮಿಷ ಹೆಚ್ಚಿತ್ತು
ಹೃದಯದ ವೇದನೆ!
ನಾ ತಿಳಿಯದೆ ಹೋದೆನೇ...?!
ಸ್ಮೃತಿಪಟಲದಿ ಸರಿದು ಹೋದ
ನೆನಪು ನೀನು...
ಮತ್ತೆ ಹೇಗೆ ನೆನಪಿಸಲಿ ನಿನ್ನನು?!
ಆದರೂ ನೆನಪಾಗುವೆ ನೀನು
ಏನು ಮಾಡಲಿ ನಾನು!
ಮರಳಿ ನಾ ನಿನ್ನ
ಕರೆಯಲಾರೆ
ಕಣ್ಣಂಚಲಿ ಜಿನುಗುವುದು
ಅಶ್ರುಧಾರೆ...
ನೀನಾಗಿರುವೆಯಲ್ಲಾ...
ದಿವ್ಯಪ್ರಭೆಯ ಮಿನುಗುತಾರೆ!

✍ **ನಯನ,** ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

ಅಮ್ಮ

ಜನ್ಮ ನೀಡಿದವಳು ಜನನಿ
ತನುವ ಬೆಳೆಸಿದವಳು ತಾಯಿ
ಮಾತು ಕಲಿಸಿದವಳು ಮಾತೆ
ಅಕ್ಕರೆ ತುಂಬಿದವಳು ಅಮ್ಮ ॥ 1 ॥

ಅಕ್ಷರವ ಕಲಿಸಿದವಳು ಅಮ್ಮ
ನಡೆನುಡಿಯ ತುಂಬಿದವಳು ತಾಯಿ
ಮತ್ತೆ ಮಗುವಂತೆ ನೋಡಿದವಳು ಮಾತೆ
ಜಗವ ತೋರಿಸಿದವಳು ಜನನಿ ॥ 2 ॥

ಜೀವನ ಕಲಿಸಿದವಳು ಜನನಿ
ಮದುವೆಯ ಮಾಡಿದವಳು ಮಾತೆ
ತನ್ನವರಿಗಾಗಿ ಕಾಲ ಕಳೆದವಳು ತಾಯಿ
ಸದಾ ಎಲ್ಲರ ಆನಂದ ಬಯಸುವವಳು ಅಮ್ಮ ॥ 3 ॥

ಜೀವಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗದಂತೆ ಕಾದಿಹಳು ಜನನಿ
ಮುಪ್ಪಿನಲ್ಲಿಯೂ ನಾ ಮರೆಯದಿರುವೆ ನನ್ನ ಮಾತೆಯನು
ತಂದೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಸಹಬಾಳ್ವೆ ನಡೆಸಿದವಳು ತಾಯಿ
ಆ ದೇವರನು ಮರೆತರು ಸಹ, ನಾ ಮರೆಯಲಾರೆ
ನನ್ನ ಅಮ್ಮನನು ॥ 4 ॥

✍ **ನಾಗರಾಜ ಹೆಚ್. ಕೆ.,** ಪ್ರಥಮ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

ಕರ್ಣ

ನೀನೇ ವೀರ ಕರ್ಣ
ನಿನ್ನದು ಕಾಂತಿಯುಕ್ತ ವರ್ಣ
ನೀ ವೀರ-ವಿಲಕ್ಷಣ
ನೀ ಸ್ಫುರದ್ರೂಪಿ-ತೇಜ ಪ್ರತಾಪಿ
ಆಗಿತ್ತು ಅಂದು ಅಪಮಾನ
ಆರ್ದ್ರವಾಗಿತ್ತು ಲೋಚನ
ಎದುರಿಸಿದೆ ಎಲ್ಲರ ಕಟುವಚನ
ಏನು ಅರಿತನೋ ಆ ಸುಯೋಧನ?!...
ನಿನಗೆಂದು ಧಾರೆಯೆರೆದ
ಅಂಗ ರಾಜ್ಯದ ವರದಾನ !
ಮುಡಿಪಾಗಿಟ್ಟೆ ಆ ದಿನದಿಂದ
ಅವನಿಗೆ ನಿನ್ನ ಜೀವನ
ನಿನ್ನದು ಚಿನ್ನದಂತ ಮನಸ್ಸು
ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಎಂತಹ ತೇಜಸ್ಸು !
ಮಾತಿನಲಿ ವಿನಯವಂತ
ಗುಣದಲಿ ಹೃದಯವಂತ
ದಾನಶೂರ ನೀ,
ತ್ಯಾಗದ ಪ್ರತೀಕ ನೀ,
ಕರುಣೆಯ ಖನಿ
ಒರೆಸಿದ್ದೆ ದೀನರ ಕಂಬನಿ
ಕಪಟಿ ಇಂದ್ರನ ಜಾಲ !
ಬೇಡಿದ್ದ ಕರ್ಣಕುಂಡಲ...
ನೀ ಓದಿದ್ದೆ ಅವನ ಮನ
ಆದರೂ ಮಾಡಿದೆ ದಾನ !
ನೀ ಲೆಕ್ಕಿಸಿಲ್ಲ ನೋವು
ಧೈರ್ಯಗೆಡಲಿಲ್ಲ ಬಂದರೂ ಸಾವು
ತಮ್ಮನಿಂದಲೇ ಮರಣ
ಇದು ವಿಧಿ ಬರೆದ ಶಾಸನ...
ಕರೆಸಿಕೊಂಡರೂ 'ಸೂತ'
ಆದೆ ಲೋಕ ವಿಖ್ಯಾತ
ಮಾಡಿದೆ, ಜನರ ಹೃದಯ ಸ್ಪರ್ಶ
ನೀನಾದೆ, ವೀರರ ಪಾಲಿನ ಆದರ್ಶ.

✍ **ನಯನ,** ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ನುಡಿಮುತ್ತುಗಳು

ಅಹಿಂಸೆಯೇ ಪರಮಧರ್ಮ
ಬಂದದ್ದೆಲ್ಲ ಬರಲಿ, ಸತ್ಯವೊಂದಿರಲಿ
ಸ್ವಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಪರಾವಲಂಬಿಯಾಗದಿರಿ
ಪಾಪವನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸಿ, ಪಾಪಿಯನ್ನಲ್ಲ
ಸೇವೆಯೇ ಧರ್ಮ
ತ್ಯಾಗವೇ ಜೀವನ
ಸರ್ವ ಸಮಾನತೆಯೇ ಧರ್ಮ
ಈಶ್ವರಾರ್ಪಣ ಭಾವವೇ ಸೇವಾರ್ಪಣ ಭಾವ
ನಮ್ರತೆಯೇ ವಿಜಯದ ಮೆಟ್ಟಿಲು
ನೀತಿಯು ಧರ್ಮದ ಸತ್ತ್ವ
ಕಾಯಕವೇ ಯಜ್ಞ
ಸತ್ಯ ಸಾಧಕನಿಗೆ ಸ್ತುತಿ ನಿಂದೆಗಳು ನಿತ್ಯ ಸಮಾನ
ಸ್ವಾರ್ಥರಹಿತ ಕಾರ್ಯ ಸ್ವಯಂ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತದೆ
ಸಾತ್ತ್ವಿಕತೆಯಿಂದಲೇ ಜ್ಞಾನ ಸಾಧನೆ
ಸ್ವಪರಿವರ್ತನೆಯೇ ಜಗದ ಪರಿವರ್ತನೆಗೆ ಮುನ್ನುಡಿ
ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಈಡೇರಿಸುವಷ್ಟು ಈ ಭೂಮಿ ನೀಡುತ್ತಿದೆ; ಆದರೆ ದುರಾಸೆಯನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವಷ್ಟು ಅಲ್ಲ.

❖ ❖ ❖

ಗಾಂಧೀಜಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಪ್ರಮುಖ ಸೂಚನೆಗಳು ಇಲ್ಲಿವೆ

- ನಮ್ಮ ತ್ರಿವರ್ಣ ಧ್ವಜದ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡು ಕೋಮು ದ್ವೇಷವನ್ನು ಮತ್ತು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೃದಯದಿಂದಲೇ ತೆಗೆದುಹಾಕುವಂತಹ ಮಾನವೀಯತೆ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಿ.
- ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೀವು ಅನ್ಯರಿಗಿಂತ ಮೇಲೆಂದು ಅಥವಾ ಕೀಳೆಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ. ಹಾಗೆಯೆ ನಿಮ್ಮ ಧರ್ಮವೂ ಇತರ ಧರ್ಮಗಳಿಗಿಂತ ಮೇಲೂ ಅಲ್ಲ ಕೀಳೂ ಅಲ್ಲ ಎಂಬ ಸಮಾನತೆಯ ವಿಶ್ವಪ್ರಜ್ಞೆ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಆ ಅರಿವಿನ ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡಿ.
- ನೆರೆಹೊರೆಯವರು ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಸ್ಪಂದಿಸಿ, ಗಾಯವಾಗಿದ್ದರೆ, ಅನಾರೋಗ್ಯವಿದ್ದರೆ ಸೂಕ್ತ ಪ್ರಥಮ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಕೊಟ್ಟು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಉಪಚಾರ ಕೊಡಿಸಿ ಆರೈಕೆ ಮಾಡಿ.
- ಸ್ವಚ್ಛತಾ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿ, ನೈರ್ಮಲ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿ, ಹಳ್ಳಿ–ಹಳ್ಳಿ–ಕೇರಿ–ಕೇರಿ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಸದ್ಭಾವನೆಯನ್ನು ಮೂಡಿಸಿ.
- ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣವಂತಿತ ವಯಸ್ಕರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡಿಸಿ.
- ಕಲಿತದ್ದನ್ನು ಕಲಿಸಿ!
- ಏನೇ ಹೊಸತನ್ನು ಕಲಿತರೂ ಅದನ್ನು ಮಾತೃಭಾಷೆಗೆ ಸರಳವಾಗಿ ಅನುವಾದ ಮಾಡಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೂ ತಲುಪಿಸಿ.
- ಗುಣನಡತೆಯನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಗೌರವಿಸಿ. ಸಹಪಾಠಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡದೆ ಸರಿಯಾಗಿ ವರ್ತಿಸಿ !

ಈ ಉಪದೇಶಗಳು ಇಂದಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಸ್ತುತವಾಗಿವೆಯಲ್ಲವೇ ?

✍ **ದರ್ಶನ್ ಜಿ. ಸಿ,** ತೃತೀಯ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ

ಕನಸು

ಕಡಲ ತೀರದಂತೆ ಎದುರು ನೋಡುತ್ತಿರುವೆ ನಾ
ಅಲೆಯಂತೆ ಬಂದು ನನ್ನ ಸೇರು ಬಾ ನೀ....
ನವಿಲಂತೆ ಕಾಯುತಿರುವೆ ನಾ
ಆಗಸದಿಂದ ವರ್ಷವಾಗಿ ನನ್ನ ಮನ ತಣಿಸು ಬಾ ನೀ....

ಇಳೆಯಲ್ಲಿ ರೂಪವಿಲ್ಲದ ಕಲ್ಲಾಗಿರುವೆ ನಾ
ಶಿಲ್ಪಿಯಂತೆ ಬಂದು ನನ್ನ ಕೆತ್ತು ನೀ....
ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿಯಂತೆ ನೀನಿಲ್ಲದೆ ಬಸವಳಿದಿರುವೆ ನಾ
ಸೂರ್ಯನ ಕಿರಣವಾಗಿ ಬಂದು ಹುರಿದುಂಬಿಸು ನೀ. . . .

ಹೂವಿನ ಮೊಗ್ಗಾಗ್ಗಿ ಅಡಗಿರುವೆ ಹೂದೋಟದಲ್ಲಿ ನಾ
ದುಂಬಿಯಂತೆ ಬಂದು ಚುಂಬಿಸು ನೀ....
ಶಕುಂತಲೆಯಂತೆ ನನ್ನ ನೆನಪಲ್ಲೇ ಸೋತಿರುವೆ ನಾ
ದುಷ್ಯಂತನಂತೆ ಬಂದು ನನ್ನ ಮನದ ಪರದೆಯನ್ನು ಸರಿಸು ನೀ....

* * *

ನೀ ಮರೀಚಿಕೆಯಂತೆ ಬಂದಾಗ, ನೀ ನನ್ನ ಜೊತೆಯಾದಾಗ
ಈ ನನ್ನ ಮರ್ಕಟ ಮನ ಹಿಗ್ಗಿ ಹಾರಿತ್ತು ಒಂದು ಕ್ಷಣ
ಬಾಳೆಂಬ ನೌಕೆಯಲಿ ನಿನ್ನ ಜೊತೆಯಾಗಿ ಸಾಗಲು
ಹಾತೊರೆಯುತ್ತಿತ್ತು ನನ್ನೀ ಪುಟ್ಟ ಹೃದಯ ಹಗಲು ಇರುಳು
ಮಾಯಾವಿಯಂತೆ ಬಂದ ನೀ ತೋರಿಸಿದೆ ಭವಿಷ್ಯದ ಕಟು ಸತ್ಯ
ಆದರೂ ಬೆಂಬಿಡದೆ ಸಾಗಿದೆ ನಿನ್ನ ಜೊತೆಯಾಗಬೇಕೆಂಬ
ಕನಸು ಪ್ರತಿ ನಿತ್ಯ.

✍ **ಕೃಪಾ ವಿನಾಯಕ ನಾಯ್ಕ ,** ಪ್ರಥಮ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ

ಮುತ್ತಿನಂಥ ಮಾತುಗಳು

✍ **ಸುಪ್ರೀತಾ,** ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಕಾಂ.

1. ಸಾಧಿಸುವ ಮನಸ್ಸಿರುವವರಿಗೆ ನೂರು ಕಷ್ಟಗಳ ನಡುವೆಯೂ
ಸಾವಿರ ಮಾರ್ಗಗಳು ಗೋಚರಿಸುತ್ತದೆ.
ಬದುಕಿನ ಬಗ್ಗೆ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ನಿಲುವಿದ್ದಾಗ ಮಾತ್ರ
ಇಂಥ ಸಾಧ್ಯತೆ ತೆರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

2. ಯಶಸ್ವಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಸೋಲು ಎದುರಾದಾಗ
ಕಂಗೆಟ್ಟವರಲ್ಲ ಬದಲಾಗಿ
ಆ ಸೋಲಿನ ಒಡಲಲ್ಲಿರುವ ಯಶಸ್ಸಿನ
ಪಾಠವನ್ನು ಗಮನವಿಟ್ಟು ಕಲಿತವರು.

3. ಗಡಿಯಾರ ನೋಡುತ್ತಾ ಸುಮ್ಮನೆ
ಕುಳಿತಿರಬಾರದು. ಅದರ ಮುಳ್ಳು
ಸಾಗಿದಂತೆ ಜೀವನ ಸಾಗಬೇಕು.

4. ಶತ್ರುವನ್ನು ಮಿತ್ರನಾಗಿಸುವ ಏಕೈಕ ಪರಿವರ್ತನಾ ಶಕ್ತಿ
ಪ್ರೀತಿ ಮಾತ್ರ.

5. ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಸಾಧ್ಯವಾದದ್ದನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು
ಹಂಬಲವಿದ್ದರೆ ಸಾಲದು
ದೃಢ ನಿರ್ಧಾರ, ಕಠಿಣ ದುಡಿಮೆ ಹಾಗೂ
ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸವೂ ಬೇಕು.

6. ನೀವು ಯಾರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನಾದರೂ ಆಳವಾಗಿ ತಿಳಿಯಬೇಕೇ ?
ಇದಕ್ಕಿರುವ ಸುಲಭ ಮಾರ್ಗವೆಂದರೆ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿ
ತನ್ನ ಅಂತಸ್ತಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರುವವರ
ಜೊತೆ ಹೇಗೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತಾನೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ.

7. ಎತ್ತರವಾದ ಬೆಟ್ಟವನ್ನು
ಹತ್ತಿ ನೋಡಿದಾಗ ಮಾತ್ರ
ನಮಗೆ ತಿಳಿಯುವುದು
ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟೋ ಬೆಟ್ಟಗಳನ್ನು
ಹತ್ತಲು ಬಾಕಿ ಇದೆ ಎಂದು.

8. ಧೈರ್ಯವಂತರಾಗಿ ರಿಸ್ಕ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ
ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅನುಭವಕ್ಕಿಂತಲೂ ಉತ್ತಮ ಸಂಗತಿ
ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ.

9. ಬೇರೆಯವರಿಂದ ನಮಗೆ ಪದೇ ಪದೇ ಆಗುವ ಕಿರಿಕಿರಿ
ನಮ್ಮನ್ನು ನಾವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹಾದಿ
ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ.

10. ನಮ್ಮ ಗುರಿ ಸ್ಥಿರವಾಗಿರಬೇಕು. ಮಾರ್ಗವು ಸರಿಯಾಗಿ
ನಿರ್ಧರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು
ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ರಾಜಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲೇಬಾರದು
ಹೀಗಿದ್ದಾಗ ಮಾತ್ರ ನಾವು ವಿಜಯಿಗಳಾಗಬಲ್ಲೆವು.

11. ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಆತನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಂದ ತಿಳಿಯಬೇಕೇ
ಹೊರತು ಉತ್ತರದಿಂದಲ್ಲ.

12. ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸಲು ಒಂದಕ್ಷರದ
ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇರುವುದು
'ನಾನು' ಎನದೆ 'ನಾವು' ಎಂದರೆ ಸಾಕು ಸಮಾಜ, ಜಗತ್ತು
ಎಲ್ಲವೂ ಸುಂದರವಾಗುತ್ತದೆ.

13. ಜೀವನವೆಂದರೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಉತ್ತರ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ
ಪೂರ್ಣ ವಿರಾಮದೆಡೆಗೆ ಸಾಗುವ ದಾರಿ.

14. ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನಾವು ಮಾಡುವ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ತಪ್ಪೆಂದರೆ ಎಲ್ಲಿ
ತಪ್ಪು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೆದರುತ್ತಲೇ ಬದುಕುವುದು.

15. ಅವಕಾಶ ಬಂದು ನಿಮ್ಮ ಬಾಗಿಲು ಬಡಿಯದಿದ್ದರೆ
ಕಾಯುತ್ತ ಕೂರಬೇಡಿ ನೀವೇ ಹೊಸ ಬಾಗಿಲನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಿ.

●

ಸಾಮಾನ್ಯ ಜ್ಞಾನ

✍ **ಸ್ವಾತಿ,** ತೃತೀಯ ಬಿ.ಎ.

1. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರುವ ನಗರ ಯಾವುದು ? – **ದೆಹಲಿ**
2. ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಗೇರುಬೀಜ ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ದೇಶ ಯಾವುದು ? – **ಭಾರತ**
3. ವಾಲ್ಮೀಕಿ ರಚಿಸಿದ ರಾಮಾಯಣದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಶ್ಲೋಕಗಳಿವೆ ? – **24 ಸಾವಿರ**
4. ನಾಗರಹೊಳೆ ವನ್ಯಮೃಗಧಾಮ ಯಾವ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿದೆ ? – **ಕೊಡಗು**
5. ಕನ್ನಡದ ಹುಲಿ ಎಂದೇ ಖ್ಯಾತಿ ಪಡೆದವರು ಯಾರು ? – **ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪ**
6. ಅತ್ಯಂತ ಚಿಕ್ಕದಾದ ದೇಶ ಯಾವುದು ? – **ವ್ಯಾಟಿಕನ್ ಸಿಟಿ**
7. ಪ್ರಥಮ ಟಿ20 ಕ್ರಿಕೆಟ್ ನಡೆದ ದೇಶ ಯಾವುದು ? – **ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾ**
8. ಪಂಚ ನದಿಗಳ ಭೂಮಿ ಯಾವುದು ? – **ಪಂಜಾಬ್**
9. ಸೂರ್ಯ ಮುಳುಗುವ ನಾಡು ಯಾವುದು ? – **ಅಮೇರಿಕಾ**
10. ಪರಾಗಸ್ಪರ್ಶಕ್ಕಾಗಿ ಜೇನು ನೊಣವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಆಶ್ರಯಿಸುವ ಹೂವು ಯಾವುದು ? – **ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ**
11. ಲೋಕಾಯುಕ್ತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮೊದಲು ಯಾವ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜಾರಿ ಮಾಡಿದರು ? – **ಒರಿಸ್ಸಾ**
12. ವಿಶ್ವ ಮಿತವ್ಯಯ ದಿನವನ್ನು ಯಾವಾಗ ಆಚರಿಸುತ್ತೇವೆ ? – **ಅಕ್ಟೋಬರ್ 3**
13. ಇದು ವಿಶ್ವ ಜನದಿನ. – **ಮಾರ್ಚ್ 22**
14. ಮಾನವನ ದೇಹದ ರಕ್ತ ಪರಿಚಲನೆಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದ ವಿಜ್ಞಾನಿ ? – **ವಿಲಿಯಂ ಹಾರ್ವೆ**
15. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಿರುವ ರಾಜ್ಯ ಯಾವುದು ? – **ತಮಿಳುನಾಡು**
16. ಅಶ್ವಮೇಧ ನಾಣ್ಯ ಜಾರಿಗೆ ತಂದ ದೊರೆ ? – **ಸಮುದ್ರಗುಪ್ತ**
17. ದೆಹಲಿ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಆಳಿದ ಏಕೈಕ ಮಹಿಳೆ ಯಾರು ? – **ರಜಿಯಾ ಸುಲ್ತಾನ್**
18. ಅಮೃತ ಶಿಲೆಯು ಯಾವ ಶಿಲೆಯ ರೂಪಾಂತರ ? – **ಸುಣ್ಣದ ಕಲ್ಲು**
19. ಆಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಟ್ರೇಡ್ ಯೂನಿಯನ್‌ನ ಮೊದಲ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಯಾರು ? – **ಲಾಲ್ ಲಜಪತ್‌ರಾಯ್**
20. ಅಮರೇಶ್ವರ ಇದು ಯಾರ ಅಂಕಿತನಾಮ ? – **ರಾಯಮ್ಮ**
21. ಅಮುಕ್ತ ಮೌಲ್ಯ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಬರೆದವರು. – **ಕೃಷ್ಣದೇವರಾಯ**
22. ಭಾರತದ ಲೋಕಸಭೆಯ ಮೊದಲ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಇವರು. – **ಜಿ. ವಿ. ಮಾಳವಂಕರ್**
23. ಹಿಮೋಗ್ಲೋಬಿನ್ ಕಡಿಮೆಯಾದರೆ ಬರುವ ರೋಗ ಯಾವುದು ? – **ಅನಿಮೀಯಾ**
24. ನಾಗಾಲ್ಯಾಂಡ್‌ನ ರಾಜಧಾನಿಯ ಹೆಸರೇನು ? – **ಕೊಹಿಮಾ**
25. 'ಹಚ್ಚೇವು ಕನ್ನಡದ ದೀಪ' ಸುಮಧುರ ಕೃತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿದವರು. – **ಡಿ. ಎಸ್. ಕರ್ಕಿ**

ವಿಜ್ಞಾನ ಲೋಕದ ಅಮರ ಲೇಖಕ ಯಾಕೋವ್ ಪೆರೆಲ್ಮನ್

✍ **ಹರಿ ಜಾದವ,** ಪ್ರಥಮ ಬಿ.ಎ.

ವಿಜ್ಞಾನವೆಂದರೆ ಕಬ್ಬಿಣದ ಕಡಲೆಯಲ್ಲ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೂ ಅದನ್ನು ಅರ್ಥವಾಗುವಂತೆ ವಿವರಿಸಬಹುದು ಎಂದು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಲೇಖಕನ ದಾರುಣ ಅಂತ್ಯ ಮಾತ್ರ ಅವರ ಅಭಿಮಾನಿಗಳ ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ತರಿಸಿತ್ತು.

ರಂಜನೆಯೊಂದಿಗೆ ಜ್ಞಾನ:

ಗಣಿತ ಅಥವಾ ಭೌತಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ವಿಷಯವನ್ನಾದರೂ ಮನೋರಂಜನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಬರೆಯುವಲ್ಲಿ ಅವರು ಸಿದ್ಧ ಹಸ್ತರು. ವಿಜ್ಞಾನವನ್ನು ಕಂಡರಾಗದ, ವಿಜ್ಞಾನವೆಂದರೆ ಭೂತದರ್ಶನವಾದಂತೆ ಬೆಚ್ಚಿ ಬೀಳುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯೂ ಅವರ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಓದಲೇಬೇಕು. ವಿಜ್ಞಾನ ಖಂಡಿತಾ ಕಷ್ಟವಲ್ಲ, ಬದಲಾಗಿ ಅದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಹಾಸುಹೊಕ್ಕಾಗಿರುವ ಸರಳ, ಸುಲಭವಾದ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಷಯ ಎಂಬ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಪೆರೆಲ್ಮನ್ ಮೂಡಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಪೆರೆಲ್ಮನ್ ಜನಿಸಿದ್ದು 1882ರ ಡಿಸೆಂಬರ್ ನಾಲ್ಕರಂದು. ರಷ್ಯಾ ದೇಶ ಕಂಡ ಬಹು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ವಿಜ್ಞಾನ ಲೇಖಕ. ಅವರು ಓದಿದ ವಿಜ್ಞಾನದ ವಿಷಯವನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಭೌತಶಾಸ್ತ್ರದ ಗೀಳು ಹೇಗೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿತು. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಸೈಂಟ್ ಪೀಟರ್ಸ್‌ಬರ್ಗ್‌ನ ಇಂಪೀರಿಯಲ್ ಫಾರೆಸ್ಟ್ರಿ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ (ಈಗ ಇದರ ಹೆಸರನ್ನು ಸೈಂಟ್ ಪೀಟರ್ಸ್‌ಬರ್ಗ್ ಸ್ಟೇಟ್ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಎಂದು ಬದಲಿಸಲಾಗಿದೆ.) ಆದರೆ ಮುಂದೆ 1909ಯಲ್ಲಿ ಆಸ್ಟ್ರಿಯಾದ ಭೌತ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಆರ್ನ್ಸ್ಟ್ ಮ್ಯಾಕ್ ಅವರ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೊಳಗಾದ ಪೆರೆಲ್ಮನ್‌ಗೆ ಭೌತಶಾಸ್ತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಬೆಳೆಯಿತು. ಜೊತೆಗೆ ಮ್ಯಾಕ್ ಅವರಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತನಾಗಿದ್ದ ವಿಜ್ಞಾನ ಲೇಖಕ ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರ್ ಬೊಗ್ಡನೋವ್ ಅವರ ಪ್ರಭಾವವೂ ಇವರ ಮೇಲೆ ಆಯಿತು.

ಪೆರೆಲ್ಮನನು 'ನೇಚರ್ ಆ್ಯಂಡ್ ಪೀಪಲ್' ಮತ್ತು 'ಇನ್ ದ ವರ್ಕ್‌ಶಾಪ್ ಆಫ್ ನೇಚರ್' ಎಂಬ ಎರಡು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ವಿಜ್ಞಾನ ನಿಯತಕಾಲಿಕಗಳ ಸಂಪಾದಕರಾಗಿದ್ದರು. ಇವರ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಜಗತ್ತಿನ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಅನುವಾದವಾಗಿದೆ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ಗೆ ತರ್ಜುಮೆಯಾದ "ಆಸ್ಟ್ರಾನಮಿ ಫಾರ್ ಎಂಟರ್‌ಟೈನ್‌ಮೆಂಟ್", "ಫಿಸಿಕ್ಸ್ ಫಾರ್ ಎಂಟರ್‌ಟೈನ್‌ಮೆಂಟ್" ಇಂತಹ ವಿಜ್ಞಾನ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. 1913ರಲ್ಲಿ ರಷ್ಯಾದ ಅಂಗಡಿಗಳು ಅವರ ಫಿಸಿಕ್ಸ್ ಫಾರ್ ಎಂಟರ್‌ಟೈನ್‌ಮೆಂಟ್ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಮಾರಲು ಆರಂಭಿಸಿದವು. ಅದು ಅಲ್ಲಿನ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಸಂಚಲನವನ್ನು ಮೂಡಿಸಿತ್ತು. ಜನರು ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಕೊಳ್ಳಲು ಮುಗಿಬಿದ್ದರು. ಅವರ ಭಾಷೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಸರಳವಾಗಿತ್ತೆಂದರೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕೂಡ ವಿಜ್ಞಾನದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕಂಡುಹುಡುಕಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಇವರ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲತೆ, ಬರವಣಿಗೆಯ ಶೈಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ಸಾಟಿಯಿಲ್ಲದ್ದು ಎಂದು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಹಸಿವೇ ಸಾವಿಗೆ ಕಾರಣವಾಯಿತೇ:

ವಿಜ್ಞಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಕಾಳಜಿ ಹೊಂದಿದ್ದ, ವಿಜ್ಞಾನವನ್ನೆ ಉಸಿರಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಪೆರೆಲ್ಮನ್ ಅವರ ಅಂತ್ಯ ಮಾತ್ರ ದುರಂತವಾಗಿತ್ತು. ಅಷ್ಟೊಂದು ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿದ್ದ ಈ ಮಹಾನ್ ಲೇಖಕ ಸತ್ತಿದ್ದು ಮಾತ್ರ ಹಸಿವಿನಿಂದ! ಎರಡನೇ ಮಹಾಯುದ್ಧ ಜರ್ಮನಿ ಲೆನಿನ್‌ಗ್ರಾದ ನಗರವನ್ನು ತನ್ನ ವಶಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ 872 ದಿನಗಳಷ್ಟು ದೀರ್ಘಕಾಲ ಇಡೀ ಊರಿಗೆ ಆಹಾರ, ಔಷಧಿಗಳ ಸರಬರಾಜನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 11 ಲಕ್ಷ ಜನ ಸಾವನ್ನಪ್ಪಿದ್ದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಇವರೂ ಒಬ್ಬರಾಗಿದ್ದರು. ವಿಜ್ಞಾನ ಕಂಡ ಬಹು ದೊಡ್ಡ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಲೇಖಕನ ಸಾವು ಮಾತ್ರ ಒಂದು ವಿಧಿಯ ಕ್ರೂರ ಅಣಕವೇ ಸರಿ.

●

ಭಾಸ್ಕರಾಚಾರ್ಯ

✍ **ಭಾಗ್ಯಶ್ರೀ ಡಿ. ಬಿ.,** ಪ್ರಥಮ ಬಿ.ಎ.

ಭಾಸ್ಕರಾಚಾರ್ಯ ಹುಟ್ಟಿದ್ದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಬಿಜಾಪುರದ ಬಿಜ್ಜಡ ಬೀಡ ಎಂಬ ಊರಿನಲ್ಲಿ. ಮೊನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆ ಬಿಜಾಪುರದ ಹೆಸರನ್ನು ವಿಜಯಪುರ ಎಂದು ಬದಲಾಯಿಸಿದರಲ್ಲವೇ? ಹಿಂದೆ, ಭಾಸ್ಕರಾಚಾರ್ಯನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ವಿಜಯಪುರವೆಂಬ ಹೆಸರೇ ಇತ್ತು. ಭಾಸ್ಕರಾಚಾರ್ಯನ ಕಾಲಘಟ್ಟ ಕ್ರಿ.ಶ. 1114. ಇವನ ತಂದೆ ಮಹೇಶ್ವರೋಪಾಧ್ಯಾಯ. ತಂದೆಯೂ ಗಣಿತ ಹಾಗೂ ಖಗೋಳಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಪರಿಣತ, ಹೀಗಾಗಿ ಮೂಲಪಾಠಗಳನ್ನು ತಂದೆಯಿಂದಲೇ ಕಲಿತ.

ಉಜ್ಜಯಿನಿ ನಗರದಲ್ಲಿದ್ದ ಖಗೋಳಶಾಸ್ತ್ರ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥನಾಗಿ ನೇಮಕಗೊಂಡ. ಅದಾಗಲೇ ವರಾಹಮಿಹಿರ, ಬ್ರಹ್ಮಗುಪ್ತ ಮೊದಲಾದ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಮಾಡಿದ್ದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಭ್ಯಸಿಸಿದ. ಅದನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಿದ. ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ಸರಳೀಕರಿಸಿದ. ಈತನ ಸಮೀಕರಣಗಳನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಂಡು ಬಿಡಿಸಲು ಯುರೋಪಿನಂಥ ದೇಶಗಳಿಗೇ ಹಲವಾರು ವರ್ಷಗಳೇ ಬೇಕಾದವು.

ಭಾಸ್ಕರಾಚಾರ್ಯ ಆರು ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾನೆ. '**ಸಿದ್ಧಾಂತ ಶಿರೋಮಣಿ**' ಅದರಲ್ಲೊಂದು ಗಣಿತಾತ್ಮಕ ಖಗೋಳಶಾಸ್ತ್ರದ ಕುರಿತ ಪುಸ್ತಕವಿದು. ಈ ಹಿಂದೆ ಖಗೋಳಶಾಸ್ತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ಇತರ ಲೇಖಕರು ಬರೆದ ಕ್ರಮದಲ್ಲೇ ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಇದರ ಮೊದಲ 15 ಅಧ್ಯಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಹಗಳ ಸರಾಸರಿ ಅಕ್ಷಾಂಶ, ರೇಖಾಂಶ, ಚಂದ್ರಗ್ರಹಣ, ಸೂರ್ಯಗ್ರಹಣ, ಸೂರ್ಯೋದಯ, ಅಸ್ತಮಾನ, ನಕ್ಷತ್ರ ಹಾಗೂ ಗ್ರಹಗಳ ನಡುವಿನ ಸಂಯೋಜನೆಯ ಕುರಿತಾದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮಾಹಿತಿಗಳಿವೆ.

ಇದರ ಎರಡನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಗೋಳಗಳ ಗುಣಲಕ್ಷಣ, ಚಲನೆಗಳ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರಗಳಿವೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಕುರಿತಾಗಿಯೂ ಸುದೀರ್ಘ ವಿವರಣೆ ನೀಡಿದ್ದಾನೆ. ಈತನ ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕೃತಿ '**ಲೀಲಾವತಿ**', ತನ್ನ ಮಗಳ ವಿನೋದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಪುಸ್ತಕ ಬರೆದ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅಂಕಗಣಿತದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಸರಳವಾದ ಉತ್ತರಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಮುಂದೆ ಅದೆಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳ ಬಳಿಕ ನ್ಯೂಟನ್, ಲಿಬಿನೆಟ್ಸ್ ಕಂಡುಹಿಡಿದ ಕ್ಯಾಲ್ಕ್ಯುಲಸ್ (Calculus) ಭಾಸ್ಕರಾಚಾರ್ಯ ಅಂದೇ ಬಳಸಿದ್ದ ಎಂದೂ ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಆತ ಬರೆದ ಪುಸ್ತಕಕ್ಕೆ 'ಲೀಲಾವತಿ' ಹೆಸರಿಡಲು ಮತ್ತೊಂದು ಕಾರಣವಿತ್ತು. ಅದು ಆತನ ಮುದ್ದಿನ ಮಗಳ ಹೆಸರಾಗಿತ್ತು. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕತೆಯಿದೆ. ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಕೆಯ ಜಾತಕ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ನಿಶ್ಚಿತ ಮುಹೂರ್ತದಲ್ಲಿ ಆಕೆಯ ವಿವಾಹ ನಡೆಯದೇ ಹೋದರೆ ಆಕೆ ಜೀವನ ಪರ್ಯಂತ ವಿವಾಹವಿಲ್ಲದೆ ಉಳಿದು ಹೋಗುತ್ತಾಳೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ತಂದೆ ಇದನ್ನೊಂದು ಸವಾಲಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಮಗಳಿಗೊಂದು ಚೆಂದದ ಬದುಕು ಕೊಡಲು ಪಣತೊಡುತ್ತಾನೆ.

ಮಗಳು ಬೆಳೆದು ನಿಂತು ಮದುವೆ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಸೂಕ್ತ ವರನನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಮದುವೆ ನಿಶ್ಚಯ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಖಗೋಳ ಶಾಸ್ತ್ರ ಹಾಗೂ ಜ್ಯೋತಿಶಾಸ್ತ್ರದ ನೆರವಿನಿಂದ ಸರಿಯಾದ ಗಂಟೆ, ನಿಮಿಷ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಘಳಿಗೆ ಯಂತ್ರ ತಯಾರಿಸಿದ. ಹಿಂದೆಲ್ಲಾ ಸಮಯ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಈಗಿನಂತೆ ಗಡಿಯಾರ ಇರಲಿಲ್ಲವಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ನೀರಿನ ಯಂತ್ರವೊಂದರ ಮೂಲಕ ಸಮಯ ತಿಳಿಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಸಣ್ಣ ರಂಧ್ರವಿರುವ ಪಾತ್ರೆಯಿಂದ ಕೆಳಬಿದ್ದ ನೀರಿನ ಪ್ರಮಾಣದ ಮೇಲೆ ಸೂರ್ಯ ಹುಟ್ಟಿ ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತಾಯಿತು ಎಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಗಂಟೆಗಿಂತಲೂ ಘಳಿಗೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದರು. ಒಂದು ಘಳಿಗೆ ಎಂದರೆ 24 ನಿಮಿಷ, ಹೀಗಾಗಿ ಎರಡೂವರೆ ಘಳಿಗೆ ಅಂದರೆ ಒಂದು ಗಂಟೆ. ಒಂದು ದಿನಕ್ಕೆ 60 ಘಳಿಗೆ ... ಹೀಗಿತ್ತು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ.

ಈ ರೀತಿ ಘಳಿಗೆ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮಗಳಿಗೆ ಮದುವೆಯಾಗಬೇಕಿದ್ದ ಸಮಯವನ್ನೇ ಎಲ್ಲರೂ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ ಕಾರಣಕ್ಕೋ ಏನೋ ಮಗಳು ಲೀಲಾವತಿ ಮುತ್ತಿನ ಸರವೊಂದು ತುಂಡಾಗಿ ಒಂದು ಮುತ್ತು ನೀರಿನ ಯಂತ್ರದ ಮೇಲೆ ಬಿತ್ತು. ಸಮಯ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಯಂತ್ರ ಕೆಟ್ಟು ನಿಂತಿತು. ಮತ್ಯಾವುದೋ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಮದುವೆಯೂ ನಿಂತಿತು. ಮುಂದೆಂದೂ ಆ ಮದುವೆ ನಡೆಯಲೇ ಇಲ್ಲ. ಭಾಸ್ಕರಾಚಾರ್ಯರ ಮಗಳು ಅವಿವಾಹಿತಳಾಗಿಯೇ ಉಳಿದಳು ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ 277 ಶ್ಲೋಕಗಳಿವೆ. ಅಂಕಗಣಿತದ ಕೋಷ್ಟಕಗಳು, ಸಂಕಲನ, ವ್ಯವಕಲನ, ಗುಣಾಕಾರ, ಭಾಗಾಕಾರ, ವರ್ಗ, ಘನ, ವಿಲೋಮ, ಭಿನ್ನರಾಶಿ, ವರ್ಗ ಸಮೀಕರಣ, ಜ್ಯಾಮಿತಿಗಳ ಕಲಿಕೆಗೆ ಸುಲಭ ಸೂತ್ರಗಳಿವೆ. ಸರಳವಾಗಿ ಗಣಿತ ಕಲಿಸುವ ಒಂದು ಪ್ರಕಾರ ಇಲ್ಲಿದೆ ನೋಡಿ:

ಬೀಜಗಣಿತ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಹೀಗಿದೆ:

ತರುಣಿಯೊಬ್ಬಳ ಮುತ್ತಿನ ಹಾರ ಕಿತ್ತು ಹೋಗಿ ಅದರ 1/3 ರಷ್ಟು ಮುತ್ತು ನೆಲದ ಮೇಲೂ, 1/5 ರಷ್ಟು ಹಾಸಿಗೆಯಲ್ಲೂ, 1/6 ರಷ್ಟು ಆಕೆಯ ಕೈಯಲ್ಲೂ ಇದ್ದು, 1/10 ರಷ್ಟು ಗಂಡನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ಉಳಿದ 6 ಮುತ್ತುಗಳು ದಾರದಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆ ಆ ಹಾರದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮುತ್ತುಗಳಿದ್ದವು ?

ಸರದಲ್ಲಿದ್ದ ಮುತ್ತುಗಳನ್ನು 'x' ಅಂದುಕೊಂಡರೆ,

ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಉದುರಿದ್ದು = x/3

ಹಾಸಿಗೆಯಲ್ಲಿದ್ದು = x/5

ಅವಳು ಹೆಕ್ಕಿದ್ದು = x/6

ಗಂಡನಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದು = x/10

ದಾರದಲ್ಲೇ ಉಳಿದದ್ದು = 6 ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸಮೀಕರಿಸಿದಾಗ,

ಹಾರದಲ್ಲಿದ್ದ ಮುತ್ತುಗಳು =

x = x/3 + x/5 + x/6 + x/10 + 6)

= (10 × + 6 × + 5 × + 3 ×)/30

(24 × + 180) 30 = x

24 × + 180) = 30 x

6x = 180

x = 30

ಹೀಗಾಗಿ ಹಾರದಲ್ಲಿದ್ದ ಒಟ್ಟು ಮುತ್ತುಗಳು **30.**

ಭಾಸ್ಕರಾಚಾರ್ಯ ಅದೆಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಸರಳವಾಗಿ ಬಿಡಿಸಿದ ಗಣಿತದ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಇಂದಿನ ತಜ್ಞರೂ ಸರಿಯೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ದಶಮಾಂಶ ವರ್ಗೀಕರಣವನ್ನು ಈತನೇ ಪರಿಚಯಿಸಿದ ಎಂದೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪುರಾವೆಗಳಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ದಶಮಾಂಶ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಈತನೇ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದ ಎಂದು ನಂಬಲಾಗಿದೆ.

ಭಾಸ್ಕರಾಚಾರ್ಯ ಸುಮಾರು 1186ರಲ್ಲಿ ಸಾವನ್ನಪ್ಪಿದ ಬಳಿಕ ಈತನ ಮಗ ಲೋಕಸಮುದ್ರ ತಂದೆಯ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಜಗಜ್ಜಾಹೀರು ಮಾಡಲು ಶಾಲೆಯೊಂದನ್ನು ತೆರೆದ. ಈತನೂ ತಂದೆಯಿಂದ ಗಣಿತಶಾಸ್ತ್ರದ ಬೋಧನೆಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದ.

ಕೊಡಬೇಕುತ್ತಮನಾದವಂಗೆ ಮಗಳಂ ಸತ್ಪಾತ್ರಕಂ ದಾನಮಂ ।
ಬಿಡಬೇಕ್ಕೆ ಧನಲೋಭ ಬಂಧುಜನರೊಳ್ ದುಷ್ಟಾತ್ಮರೊಳ್ ಗೋಷ್ಠಿಯಂ।।
ಇಡಬೇಕೀಶ್ವರನಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿ ರಸಮಂ ವಿಶ್ವಾಸಮಂ ಸ್ವಾಮಿಯೊಳ್ ।
ಇಡಬೇಕಿದ್ದುಣಬೇಕೆಲ್ಲೆ ಹರ ಹರಾ ಶ್ರೀ ಚೆನ್ನಸೋಮೇಶ್ವರಾ ।।

– ಸೋಮೇಶ್ವರ ಶತಕ

ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಶೇಕ್ಸ್‌ಪಿಯರ್

✍ **ದಿಶಾ ಜಿ.,** ತೃತೀಯ ಬಿ.ಕಾಂ.

ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಶೇಕ್ಸ್‌ಪಿಯರ್‌ನ ಪರಿಚಯ ಬಹಳ ಹಳೆಯದು. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಶಿಕ್ಷಣ ತೊಡಗಿದಾಗಲೇ ಅವನ ಪರಿಚಯವೂ ಆಯಿತು. ಜಗತ್ತಿನ ಕವಿ ಎಂದು ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಕರೆಯುವುದಿದ್ದರೆ ಅದು ಶೇಕ್ಸ್‌ಪಿಯರ್‌ನನ್ನು ಮಾತ್ರ. ಅವನಿಂದ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಗೆ ಬಂದ ಗೌರವ, ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಗಳು ಅದ್ವಿತೀಯವಾದವು. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಹರಡಿತೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಗೆದ್ದ ಅವನನ್ನು ಮೀರಿಸುವ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಲೇಖಕ ಇನ್ನೊಂದು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಬರಲಿಲ್ಲವೆಂದರೂ ಉತ್ಪ್ರೇಕ್ಷೆಯಾಗಲಾರದು. ಅವನನ್ನು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸದೆ ಯಾವ ಪಠ್ಯಕ್ರಮವೂ ಪೂರ್ಣವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಇಂಥ ಶೇಕ್ಸ್‌ಪಿಯರ್ ಎಂಬ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇದ್ದಾನೆ ಎಂಬುದು ಇಂದಿಗೂ ಚರ್ಚೆಯ ವಿಷಯವೇ. ಆದರೂ ಅವನನ್ನು ಕೈಬಿಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ ! ಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲ ಜನರಂತೆ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೂ ಹತ್ತಿರದವನೇ ಆಗಿದ್ದಾನೆ. ಈ ಸಂಬಂಧ ಸುಮಾರು ಒಂದೂಕಾಲು ಶತಮಾನದಷ್ಟು ಹಳೆಯದು. ಅವನ ನಾಟಕಗಳು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಅಥವಾ ಭಾಗ ಭಾಗವಾಗಿ ಅನುವಾದಗೊಂಡಿವೆ, ರೂಪಾಂತರಗೊಂಡಿವೆ, ರಂಗದ ಮೇಲೆ ರಾರಾಜಿಸಿವೆ, ಬಗೆಬಗೆ ವಿಮರ್ಶೆಯ, ಅಧ್ಯಯನ ಕೃತಿಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿವೆ. ಅನೇಕ ಲೇಖಕರು, ವಿದ್ವಾಂಸರು ಶೇಕ್ಸ್‌ಪಿಯರ್ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ತರುವುದರಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತರಾಗಿದ್ದರು. ನಾಟಕದ ಕಂಪೆನಿಗಳ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ತುಂಬುವುದೂ ಅವರ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿತ್ತು.

ಮಹಾ ಪ್ರತಿಭಾವಂತರಾಗಿದ್ದ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ತಿಳಿಯದ ಬಸವಪ್ಪ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳಂಥವರೂ ಮೂಲತಃ ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ನೆರವು ಪಡೆದು ಶೇಕ್ಸ್‌ಪಿಯರ್ ಕೃತಿಯನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ತಂದರೆಂಬುದು ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಸಂಗತಿ ಕುತೂಹಲದಾಯಕವಾದದ್ದು. ನಂಜುಂಡ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಮೂರು ದಶಕಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಪಾಠ ಹೇಳಿದವರು. ತುಂಬ ಸಮರ್ಥ ಅಧ್ಯಾಪಕರೆಂದು ಹೆಸರು ಪಡೆದವರು. ಶೇಕ್ಸ್‌ಪಿಯರ್‌ನ ಹ್ಯಾಮ್‌ಲೆಟ್, ಕಿಂಗ್ ಲಿಯರ್, ಮ್ಯಾಕ್‌ಬೆತ್ ಮತ್ತು ಒಥೆಲೋ ನಾಟಕಗಳನ್ನೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಕನ್ನಡ ಗದ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಈ ನಾಟಕಗಳ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳುವುದೇ ಮುಖ್ಯ ಗುರಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ಅಷ್ಟಕ್ಕೇ ನಿಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ. ಮುನ್ನುಡಿಕಾರರು ಹೇಳುವಂತೆ ''ನಾಟಕ ಪ್ರಬುದ್ಧ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರಿಗೆ ಏನನ್ನು ಕೊಡಬಲ್ಲದು

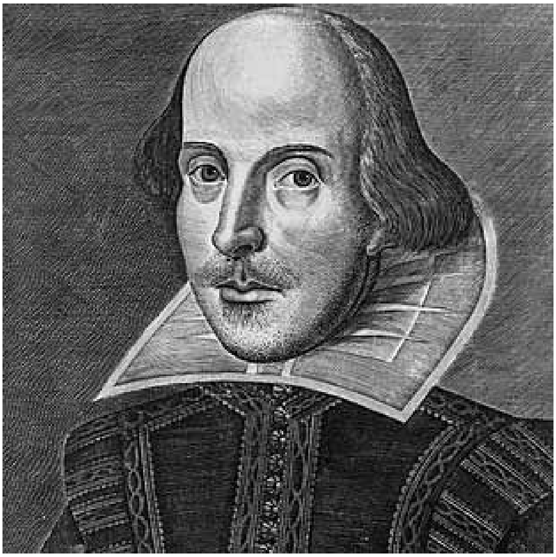

ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದರಲ್ಲಿಯೂ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬರವಣಿಗೆ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಪರಿಚಯಿಸುತ್ತವೆ. ಘನವಾದ ಕಥೆ ಶೇಕ್ಸ್‌ಪಿಯರ್‌ನ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಆ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸುವುದರಲ್ಲಿಯೇ ಸ್ವಾರಸ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. ನಾಟಕಗಳ ಬೆಲೆ ತೋರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.''

ತಮ್ಮ ನಿರೂಪಣೆಗೆ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ನಾಲ್ಕು ದುರಂತ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಆಯ್ದುಕೊಂಡಿರುವ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ನಿರೂಪಣೆ 'ಸಬ್ಜೆಕ್ಟಿವ್' ಆಗಿ ಇದೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಹಾಗಿರುವುದು ಸಹಜ ಮತ್ತು ಅನಿವಾರ್ಯವೆಂದೇ ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಈ ನಾಲ್ಕು ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ತಾವು ಕಂಡ ಶೇಕ್ಸ್‌ಪಿಯರ್‌ನ ಜೀವನದೃಷ್ಟಿ, ಮನೋವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಭಾಷಾಂತರ, ರೂಪಾಂತರ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಲೇಖಕರು ಸಮಂಜಸವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶೇಕ್ಸ್‌ಪಿಯರ್‌ನ ಕೃತಿಗಳು ಬಹಳಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಅವನ್ನೆಲ್ಲ ಒಂದೆಡೆ ತಂದು ವಿವೇಚಿಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಇದುವರೆಗೂ ಯಾರೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇದು ತುರ್ತಾಗಿ ಆಗಬೇಕಾದ ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ.

●

ಬಣ್ಣದ ಲೋಕ

✍ **ಚೇತನ ಶಾನುಬಾಗ್,** ಪ್ರಥಮ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ

ಈ ಸುಂದರ ಪ್ರಪಂಚವು ಬಣ್ಣಗಳಿಂದ ಕೂಡಿವೆ. ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಜೀವ ಜಂತುಗಳು ತನ್ನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಹಲವಾರು ತರಹದ ಬಣ್ಣಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ. ಹೇಗೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬಣ್ಣವನ್ನು ತಮ್ಮ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತೇವೆ, ಹಾಗೆಯೇ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ತಮ್ಮ ಆಹಾರಕ್ಕಾಗಿ, ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಹಾಗೂ ಬೇರೆ ಜೀವಿಗಳನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸಲು ಬಣ್ಣವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ, ಆಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಬಣ್ಣವನ್ನು ಬದಲಿಸುವ ಜೀವಿಗಳೆಂದರೆ:

1. ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಮರ ಕಪ್ಪೆ [Pacific tree frog]

ಈ ಕಪ್ಪೆಗಳು ಕಂದು ಬಣ್ಣದಿಂದ ಹಸಿರು ಬಣ್ಣವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಅವು ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ತಮ್ಮ ಬಣ್ಣಗಳನ್ನು ಬದಲಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಕಪ್ಪೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹಸಿರು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹಸಿರು ಅಥವಾ ಕಂದು ಬಣ್ಣದಲ್ಲಿ ಕಾಣಸಿಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬಣ್ಣವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವ ಮಾರ್ಗಗಳು ತಮ್ಮ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಬಣ್ಣ ಬದಲಾವಣೆಯಿಂದ ಪ್ರಚೋದಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಅವುಗಳ ಮೇಲಿನ ಭಾಗವು ಬಣ್ಣದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ವಾರಗಳಿಂದ ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಆರಂಭಿಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಕೆಲವು ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸಬಹುದು. ಇದು ಬದುಕಲು ಸಹಾಯಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಚೋರಸ್ ಕಪ್ಪೆ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

2. ಕಟ್ಲ ಮೀನು [Catla fish]

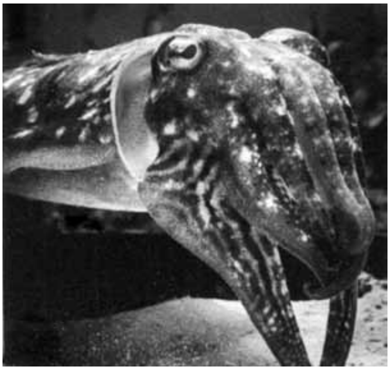

ಇವುಗಳನ್ನು ''ಸಮುದ್ರದ ಗೋಸುಂಬೆಗಳು'' ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವುಗಳ ಚರ್ಮದ ಬಣ್ಣವನ್ನು ವೇಗವಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಇದು 1 ಸೆಕೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸಬಹುದು. ಇವು ಇತರ ಕಟ್ಲ ಮೀನುಗಳಿಗೆ ಸಂವಹನ ಮಾಡಲು, ತಮ್ಮ ಅಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಸಂಭಾವ್ಯ ಪರಭಕ್ಷಕಗಳನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಬಣ್ಣವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತವೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇವುಗಳು ಉಷ್ಣವಲಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸಮಶೀತೋಷ್ಣ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳ ಸರಾಸರಿ ಜೀವಿತಾವಧಿಯು ಸುಮಾರು 1-2 ವರ್ಷಗಳು.

3. ಆಕ್ಟೋಪಸ್ ಸೈನಿಯ [Octopus cyanea]

ಇವುಗಳು ತನ್ನ ಬಣ್ಣವನ್ನು ಮತ್ತು ಚರ್ಮದ ವಿನ್ಯಾಸವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಇವುಗಳು ಏಳು ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾವಿರ ಬಾರಿ ತನ್ನ ಬಣ್ಣವನ್ನು ಬದಲಿಸುವ ವಿಶಿಷ್ಟ

ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಇವುಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಮುದ್ರದ ಆಳದಲ್ಲಿ ನೆಲಸಿರುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳು ಬಂಡೆಯ ಕಲ್ಲುಗಳಲ್ಲಿ, ಹವಳದ ತಳದಲ್ಲಿ, ಅವುಗಳು ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ಮರೆಮಾಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಹಾಗೂ ಚಲಿಸುವ ಮೋಡಗಳ ನೆರಳನ್ನು ಅನುಕರಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನೂ ಹೊಂದಿದೆ.

4. ಸ್ಕ್ವಿಡ್ [Squid]

ಇವುಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಬಣ್ಣಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ತನ್ನ ಹತ್ತಿರದ ಇತರ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಸಲು ತನ್ನ ಚರ್ಮದ ರಚನೆಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳು ಸರಿಸುಮಾರು 15 ಸೆಂ.ಮೀ. ವರೆಗೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳ ವಿಷವು ಮಾನವರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಉಸಿರಾಟದ ವೈಫಲ್ಯವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಬಹುದು. ಇವುಗಳು ಇತರ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಎಚ್ಚರಿಸುವಿಕೆಯಲ್ಲೂ ಬಣ್ಣವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತವೆ.

5. ಊಸರವಳ್ಳಿ [Chameleon]

ಇವುಗಳು ತನ್ನ ಚರ್ಮದ ಬಣ್ಣ ಬದಲಿಸಲು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದವು. ಇವುಗಳು ತನ್ನ ವೈರಿಗಳಿಂದ ತನ್ನನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಬಣ್ಣವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳು ಹಲವಾರು ಬಣ್ಣಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇವುಗಳು ಚರ್ಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಕೋಶಗಳ ಪದರವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ತೇವಾಂಶ, ಬೆಳಕು ಮತ್ತು ಉಷ್ಣತೆಯ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿ ಬಣ್ಣವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತವೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇವುಗಳು ಉತ್ತರ ಆಫ್ರಿಕಾ, ದಕ್ಷಿಣ ಯುರೋಪ್, ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತ, ಶ್ರೀಲಂಕಾ ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ದ್ವೀಪಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತವೆ. ಹಲವಾರು ಜಾತಿಯ ಊಸರವಳ್ಳಿಗಳು ಅಳಿವಿನಂಚಿನಲ್ಲಿವೆ.

6. ಏಡಿ ಜೇಡ [Crab spider]

ಏಡಿ ಜೇಡಗಳ ಈ ಜಾತಿಯು ಮಾನವ ಕಣ್ಣಿನ ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು, ಅವರು ಬೇಟೆಯನ್ನು ಹೊಂಚು ಹಾಕಿರುವ ಹೂವುಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಕೆಯಾಗಿ ತಮ್ಮ ದೇಹದ ಬಣ್ಣವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವಂತಹ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ.

ಕೆಲವು ಜೇಡಗಳು ತಮ್ಮ ಬಣ್ಣ ಬದಲಾವಣೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಹಳದಿ ವರ್ಣದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳು ತನ್ನ ಬಿಳಿ ಬಣ್ಣದಿಂದ ತನ್ನನ್ನು ಹಳದಿ ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗಲು ಸರಿಸುಮಾರು 10-25 ದಿನಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವುಗಳು ತಮ್ಮ ಬೇಟೆಯನ್ನು ಆಕ್ರಮಣ ಮಾಡುವ ಮೊದಲು ತಮ್ಮ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿ ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದ ಕಾಯುತ್ತಿರುತ್ತವೆ.

7. ಫ್ಲೌಂಡರ್ [Flounder]

ಇವುಗಳು ನೈಸರ್ಗಿಕವಾಗಿ ಕಂದು ಬಣ್ಣದಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳು ತನ್ನ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಹೋಲುವಂತೆ ತನ್ನ ಬಣ್ಣವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳು ಬಣ್ಣವನ್ನು ಬದಲಿಸಲು ತನ್ನ ಚರ್ಮದ

ಒಳಗೆ ವಿಶೇಷ ಕೋಶಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ಪ್ರಪಂಚದಾದ್ಯಂತ ಸಾಗರಗಳ ಕೆಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ತೇಲುವ ಮೀನುಗಳಾಗಿವೆ. ಅವುಗಳು ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ಪರಭಕ್ಷಕ ವಿರುದ್ಧ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ಮರೆಮಾಡುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳು 22-60 ಸೆಂಟಿಮೀಟರ್‌ಗಳಷ್ಟು ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಮತು 95 ಸೆಂಟಿಮೀಟರ್‌ಗಳಷ್ಟು ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳು ಮೀನು, ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತವೆ.

8. ಗೋಲ್ಡನ್ ಆಮೆ ಜೀರುಂಡೆ [Golden tortoise beetle]

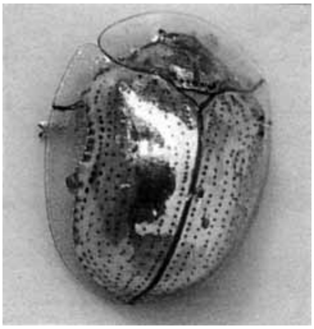

ಇವುಗಳು ಉತ್ತರ ಅಮೇರಿಕಾಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿರುವ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಕೀಟವಾಗಿದೆ. ಇವುಗಳನ್ನು 'ಗೋಲ್ಡನ್ ಬಗ್ಸ್' ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಬಣ್ಣವನ್ನು ವೇಗವಾಗಿ ಬದಲಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ಗೋಲ್ಡನ್ ಆಮೆ ಜೀರುಂಡೆಯು, ಜೀರುಂಡೆಗಳ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವಿಶೇಷವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಬೆದರಿಕೆಯುಂಟಾದಾಗ, ಗೋಲ್ಡನ್ ಕಿತ್ತಳೆ ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತನ್ನನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಈ ಬದಲಾವಣೆಯು 2-3 ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ.

9. ಗಬೂನ್ ವೈಪರ್ [Gaboon viper]

ಇವುಗಳು ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಚಲಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೊಂದಿದೆ. ಇವುಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹೊಂಚು ದಾಳಿಯಿಂದ ಬೇಟೆಯಾಡುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ವೇಳೆ ದೀರ್ಘ ಕಾಲದವರೆಗೆ ಚಲನೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಸೂಕ್ತವಾದ ಬೇಟೆಯನ್ನು ಹಾದು ಹೋಗಲು ಕಾಯುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳ ದೇಹದ ರಚನೆ ಹಾಗೂ ವರ್ಣ ರಚನೆ ಅರಣ್ಯದ ನೆಲದ ಎಲೆಗಳ ಮತ್ತು ಬೇರುಗಳ ನಡುವೆ ಬದುಕಲು ಹಾಗೂ ತಮ್ಮನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ.

10. ಮಿಮಿಕ್ ಆಕ್ಟೋಪಸ್ [Mimic octopus]

ಇವುಗಳು ಆಗ್ನೇಯ ಏಷ್ಯಾದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಇವು ಇತರ ಆಕ್ಟೋಪಸ್‌ನಂತೆ ತಮ್ಮ ದೇಹದ ಬಣ್ಣವನ್ನು ಬದಲಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳು ಹಲವಾರು ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಪರಭಕ್ಷಕಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಶ್ರೇಣಿಯ ರೂಪಗಳನ್ನು ಅನುಕರಿಸುವ ಏಕೈಕ ಆಕ್ಟೋಪಸ್. ಇವುಗಳು ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಇತರ ಜಾತಿಗಳನ್ನು ಅನುಕರಿಸುವ ಮೂಲ ಪ್ರಭೇದವಾಗಿವೆ.

11. ಆರ್ಕ್ಟಿಕ್ ಫಾಕ್ಸ್ [Arctic fox]

ಇವು ಶೀತಲಿಕರಣ ತಾಪಮಾನವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಅವುಗಳ ದುಂಡಗಿನ ದೇಹದ ಆಕಾರ ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಕಾಲುಗಳು ಮತ್ತು ಕಿವಿಗಳು ಕೂಡಾ ಶಾಖವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳು 46-68 ಸೆಂ.ಮಿ. ಉದ್ದ ಮತ್ತು 7 ಕೆ.ಜಿ. ತೂಕವಿರುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳು ಮೊಲವನ್ನು ಮತ್ತು ಮೀನುಗಳಂತಹ ಬೇಟೆಯನ್ನು ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ. ಮುಂದಿನ ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಅವುಗಳು ಕಂದು ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಪರಭಕ್ಷಕರಿಂದ ಅಡಗಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ●

ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಕೋಪಕ್ಕೆ ಪರಿಸರ ನಾಶವೇ ಕಾರಣ

✍ **ಶ್ರೇಯಾ ಎಸ್.,** ದ್ವಿತೀಯ ಪಿ.ಯು.ಸಿ.

ಒಂದು ಭೂಕಂಪ, ಒಂದು ಚಂಡಮಾರುತ, ಒಂದು ಸುನಾಮಿ, ಭೂಕುಸಿತ ಸಾವಿರಾರು ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಬಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನರನ್ನು ನಿರ್ಗತಿಕರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಅಪಾರ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಆಸ್ತಿ-ಪಾಸ್ತಿಗಳಿಗೆ ಹಾನಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ತಕ್ಷಣ ಎಚ್ಚೆತ್ತುಕೊಳ್ಳುವ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು ಸಮಾರೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕಿದವರಿಗೆ ಸಹಾಯಹಸ್ತ ಚಾಚಿ ಮಾನವೀಯತೆ ಮೆರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಕೂಗು, ಜಾಗೃತಿಯ ಮಾತುಗಳು ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಕೇಳಿಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಒಂದಿಷ್ಟು ದಿನಗಳು ಕಳೆದ ಮೇಲೆ ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಕೂಡ ಮರೆತು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಪರಿಸರದ ಮೇಲೆ ಮನುಷ್ಯರ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ ಮತ್ತೆ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತದೆ.

ನಮ್ಮ ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ವೈಖರಿ ಹೇಗಿದೆಯೆಂದರೆ ಒಂದು ಮರವನ್ನು ಕಡಿದು ಅದರಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ಕಾಗದದ ಮೇಲೆ ದಪ್ಪಕ್ಷರಗಳಲ್ಲಿ ''ಮರ ಬೆಳೆಸಿ, ಕಾಡು ಉಳಿಸಿ, ಕಾಡು ಬೆಳೆಸಿ, ನಾಡು ಉಳಿಸಿ'' ಎಂಬ ಘೋಷವಾಕ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತೇವೆ.

ನಮ್ಮ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಬದಲಾವಣೆಯೇ ವಿಕೋಪ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಎರಡು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ನೈಸರ್ಗಿಕ ಬದಲಾವಣೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಮನುಷ್ಯನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಬದಲಾವಣೆಯಿಂದ ಉಂಟಾಗುವುದು. ಈ ಬದಲಾವಣೆಗಳಿಂದ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಾದ ವಾಯು, ಜಲ, ಮಣ್ಣಿನ ವಿವಿಧ ಪ್ರಮಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಏರಿಳಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಮಾಲಿನ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಇದರ ಗಂಭೀರ ಪರಿಣಾಮವೇ ವಿಕೋಪ. ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿಕೋಪಕ್ಕಿಂತ ಮನುಷ್ಯನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಮಾಲಿನ್ಯವೇ ಹೆಚ್ಚು ಭಯಂಕರವಾದುದು. ನೈಸರ್ಗಿಕ ಮಾಲಿನ್ಯದ ಪರಿಣಾಮ ಹಲವು ಶತಮಾನಗಳ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಬಲವಾದ ಬಿರುಗಾಳಿಯಿಂದ ಮರಗಳು ಮೇಲೆದ್ದು, ಆ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಜೀವಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಉಸಿರಾಡಲು ಆಗದಷ್ಟು ಮಾಲಿನ್ಯವಾಗಿ ಅವುಗಳ ಸಂತತಿಯೇ ನಶಿಸಿಹೋಯಿತು. ಇದು ನೈಸರ್ಗಿಕ ಮಾಲಿನ್ಯದಿಂದ ಉಂಟಾದ ದುರಂತ. ಆದರೆ ಮನುಷ್ಯನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಂದ ಉಂಟಾದ ಮಾಲಿನ್ಯದಿಂದ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿಯ ವಿಕೋಪ ಘಟಿಸುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಆದರೆ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಅಥವಾ ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಕೋಪ ಎಂದು ಹಣೆಪಟ್ಟಿ ಹಚ್ಚಿ ನಮ್ಮ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಮನುಷ್ಯನ ದುರಾಸೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ನಾಶವಾಗುತ್ತಿದೆ, ನೀರು ಕಲುಷಿತವಾಗುತ್ತಿದೆ, ಓಜೋನ್ ಪರದೆ ನಾಶವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಕೃತಿ ಕಾರಣವೇ? ಆಧುನಿಕತೆ ಮೈದಾಳಿದಂತೆ ಅರಣ್ಯ ನಾಶವಾಗುತ್ತಿದೆ, ದೇವರ ಕಾಡುಗಳು ಮರೆಯಾಗುತ್ತಿವೆ. ಮನೆಯ ಮುಂದೆ ಇದ್ದ ತೋಟಗಳು ಕಣ್ಮರೆಯಾಗುತ್ತಿವೆ. ನಾವು ಕಾಂಕ್ರೀಟ್ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ 47,000 ವಿವಿಧ ಜಾತಿಯ ಸಸ್ಯ, 89,000 ವಿವಿಧ ಪ್ರಾಣಿ ಪ್ರಭೇದಗಳಿವೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ 4,758 ವಿಧದ ಸಸ್ಯ ಜಾತಿಗಳಿವೆ. ಈಗಾಗಲೇ ನಾವು ಕಾಲು ಭಾಗದಷ್ಟು ಪರಿಸರವನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅಂದರೆ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಕಿಲೋಮೀಟರಿನಷ್ಟು ಅರಣ್ಯವನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ನಗರೀಕರಣವೇ ಅರಣ್ಯ ನಾಶಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಎಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಂದಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಹಣ ನೀಡುವ ಬೆಳೆಗಳು, ಫಲಪುಷ್ಪಗಳು, ತೋಟಗಾರಿಕೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತು ಕೊಟ್ಟು, ರುಚಿ ಮತ್ತು ಪರಿಮಳಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಆದ್ಯತೆ ನೀಡುವುದಲ್ಲದೆ, ಹೆಚ್ಚು ಇಳುವರಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಕಡೆಗೆ ನಾವು ಒತ್ತು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಹೌದು, ಜನಸಂಖ್ಯಾ ಸ್ಫೋಟದ ಪರಿಣಾಮ ಆಹಾರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತು ನೀಡುವ ಅನಿವಾರ್ಯತೆಯಿಂದಾಗಿ ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ನಮ್ಮ ಗಮನ ಹೊಸ ತಳಿಗಳನ್ನು ತಂದು ಹೆಚ್ಚು ಇಳುವರಿ ತೆಗೆಯುವ ಕಡೆಗೆ ಇದೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ರಾಸಾಯನಿಕಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಇಳುವರಿ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಇದರಿಂದ ನೀರಿನ, ಪರಿಸರದ ಮಾಲಿನ್ಯವಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಭೂಮಿಯ ಮೇಲಿರುವ ಒಂದು ಮಿಲಿಯನ್ ಸಂತತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯನದ್ದು ಒಂದು ಸಂತತಿ ಮಾತ್ರ. ಇತರೆ ಜೀವಿಗಳಿಗೂ ಭೂಮಿ ಆಧಾರಸ್ತಂಭವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇತರೆ ಜೀವಿಗಳ ಆಹಾರ, ವಸತಿ, ಪರಿಸರವನ್ನು ನಾವು ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಪರಿಸರವನ್ನು ನಾವು ಆಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ನಾಶ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ, ಗಣಿಗಾರಿಕೆಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ, ಜಲಾಶಯಗಳ ನಿರ್ಮಾಣದ ಬೃಹತ್ ಗಾತ್ರದ ಯೋಜನೆಗಳ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ, ಪರಿಸರವನ್ನಷ್ಟೇ

ಅಲ್ಲದೆ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಭೂ ಸವಕಳಿಯಿಂದ 70,000 ಚದರ ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ನಷ್ಟು ಕೃಷಿಯೋಗ್ಯ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅನುತ್ಪಾದನಾ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಈಗಾಗಲೇ 724 ಸಸ್ಯ ಜಾತಿಗಳು ನಶಿಸಿಹೋಗಿವೆ. 3,956 ಸಸ್ಯ ಜಾತಿಗಳು ವಿನಾಶದಂಚಿಗೆ ಬಂದು ನಿಂತಿವೆ. ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯವನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡಿ, ಅಂತರ್ಜಲವನ್ನು ಬರಿದಾಗಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಹಸಿರು ಕ್ರಾಂತಿಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಇಳುವರಿ ನೀಡುವ ತಳಿಗಳಿಗೆ ರೋಗ ರುಜಿನಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ರಾಸಾಯನಿಕಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಪರಿಸರ ನಾಶ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ತಿರುವಾಂಕೂರಿನ ಮಹಾರಾಜರು ಚಹಾ ಮತ್ತು ಕಾಫಿ ಎಸ್ಟೇಟ್‌ಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಲು ಎಕರೆಗೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿಯಂತೆ ದಟ್ಟ ಅರಣ್ಯವನ್ನು ವಿದೇಶೀಯರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಔದ್ಯೋಗಿಕರಣಕ್ಕೆ ಒತ್ತು ನೀಡಿದರು. ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಅದೇ ರಾಜರು ಎಕರೆಗೆ ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿಯಂತೆ ಅರಣ್ಯವನ್ನು ವಿದೇಶಿಯರಿಗೆ ನೀಡಿದರು. 1830ರಲ್ಲಿ ಚಹಾ ಮತ್ತು ಕಾಫಿ ದೊಡ್ಡ ಉದ್ಯಮವಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿತ್ತು. ದೊಡ್ಡ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿದು ಸಣ್ಣ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ ಈ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡಿದರು. 1874ರಲ್ಲಿ 17,900 ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನೀಲಗಿರಿ ಮರವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದರು. ಕರ್ನಾಟಕದ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ದಾಂಡೇಲಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವೇ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ಲೈವುಡ್ ಕಂಪನಿಯನ್ನು 1946ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿತು. ಅಲ್ಲಿ 36 ವಿಧದ ಮರಮಟ್ಟು ನೀಡುವ ಮರಗಳಿದ್ದವು. ಇವೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಹೇಗೆ ನಾಶ ಮಾಡಿದರು ಅಂತ ತೋರಿಸುತ್ತವೆ.

ಇಂದು ಕೇರಳ, ಕೊಡಗು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ದಕ್ಷಿಣ ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲೂ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡಿ ಹೋಮ್‌ಸ್ಟೇ, ರೆಸಾರ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಮಧ್ಯೆ ಕಾಲ ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡಿ ಕೃತಕವಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಪರಿಸರ, ಗಿಡಮರಗಳು, ಜಲಪಾತಗಳೇ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವಾಗಿದೆ. ಕೃತಕ ಪರಿಸರವನ್ನು ನೋಡುತ್ತ ಕಾಲಕಳೆಯುವ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ, ನೈಸರ್ಗಿಕ ಪ್ರಕೃತಿ, ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಗಳು, ದಟ್ಟ ಅರಣ್ಯಗಳು, ದೇವರ ಕಾಡುಗಳು ಅಪಾಯದಲ್ಲಿ ಇರುವುದನ್ನು ಮರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಅರಣ್ಯಗಳಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಸಮುದ್ರ ತೀರ, ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟ, ಬಯಲು ಸೀಮೆಯ ಕೆರೆಕಟ್ಟೆಗಳು, ಬೆಟ್ಟಗುಡ್ಡಗಳು ಎಲ್ಲವೂ ಅಪಾಯದಲ್ಲಿವೆ. ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ನಮ್ಮ ದುರಾಸೆಗೆ ಬಲಿಕೊಟ್ಟು ಕೃತಕವಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸಿರುವ ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ಸಂಭ್ರಮಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮನೆಯ ಮುಂದೆ ಎರಡು ಸಣ್ಣ ಗಿಡಗಳು, ಬಡಾವಣೆಯ ಮಧ್ಯೆಯೊಂದು ವಾಯುವಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಪಾರ್ಕ್ ಮಾಡಿ ಪಾಲಿಷ್ ಮಾಡಿದ ಅಕ್ಕಿಯಂತೆ ಗಿಡಗಳನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಪ್ರಕೃತಿ ಎಲ್ಲವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ಮೌನವಾಗಿದೆ. ಕಾಲ ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಅದು ಕೂಡ ತನ್ನ ಆಟವನ್ನು ಆಡುತ್ತಿದೆ. ಪರಿಸರ ಮಾತೆ ಇನ್ನೂ ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಆದರೆ ಅವಳು ತಾಳ್ಮೆಯು ಕಟ್ಟೆಯೊಡೆದರೆ ಮನುಷ್ಯರು ಸೇರಿದಂತೆ ಇಡೀ ಪರಿಸರವೇ ನಶಿಸಿಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನಾದರೂ ನಾವು ಎಚ್ಚೆತ್ತುಕೊಂಡು ಪರಿಸರವನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸದಿದ್ದರೆ ಕಾಲ ಕೈಮೀರಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ನಂತರ ವ್ಯಥೆ ಪಟ್ಟರೆ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಇಲ್ಲ. ●

ಹೋರು ಧೀರತೆಯಿಂದ, ಮೊಂಡುತನದಿಂ ಬೇಡ ।
ವೈರ ಹಗೆತನ ಬೇಡ, ಹಿರಿ ನಿಯಮವಿರಲಿ ॥
ವೈರಾಗ್ಯ ಕಾರುಣ್ಯ ಮೇಳನವೆ ಧೀರತನ ।
ಹೋರುದಾತ್ತತೆಯಿಂದ – ಮಂಕುತಿಮ್ಮ ॥ ೫೮೪ ॥

ಮಗುವೇ ತಾಯಿಯಾದಾಗ

✍ **ಶಿವಕುಮಾರ ಈಬೇರಿ,** ಪ್ರಥಮ ಬಿ.ಎ.

ಮುದ್ದಾದ ಮನಸ್ಸು, ಗೆಳೆಯ-ಗೆಳತಿಯರೊಂದಿಗೆ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಶಿಕ್ಷಕರ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಆಲಿಸುವ ವಯಸ್ಸು, ಅವರು ಮಾಡೋ ಪಾಠ ತಲೆಗೆ ಹೋಗದಿದ್ದರೂ, ಒಡನಾಡಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ಯಾರನ್ನೂ ಅಳಿಸುತ್ತಾ, ಇನ್ನಾರನ್ನೋ ನಗಿಸುತ್ತಾ ಚೇಷ್ಟೆಯನ್ನು ಮಾಡುವ ಮನಸ್ಸು. ತಾಯಿಯ ಅಕ್ಕರೆಯ ಬೈಗುಳ, ತಂದೆಯ ಪ್ರೀತಿಯ ಸಾಂತ್ವಾನ, ಅಣ್ಣನ ಕಾಳಜಿ, ಅಕ್ಕನ ತ್ಯಾಗಗಳು ಇವುಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಗೆಳೆಯ-ಗೆಳತಿಯರೊಂದಿಗೆ ಸಲುಗೆಯಿಂದ ಆಟದ ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ಜಡಿಮಳೆಯಲ್ಲಿ ಆ ತುಂತುರು ಹನಿಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಗರಿಬಿಚ್ಚಿದ ನವಿಲಂತೆ ಕುಣಿಯಲು ಯಾವ ಮಗುವಿಗೆ (ಹುಡುಗಿ) ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲ ನೀವೇ ಹೇಳಿ?

ಆದರೆ, ಎಲ್ಲೋ ಒಂದು ಕಡೆ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ನನ್ನನ್ನೇ ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದೆ. "Hello" ನೀನು ಕನಸು ಕಾಣಬೇಡ ಅಂತಾ! ಯಾಕೆ ಗೊತ್ತಾ ಎಷ್ಟೋ ನವಿಲುಗಳಿಗೆ ರೆಕ್ಕೆ ಬೆಳೆದು ಗರಿಬಿಚ್ಚುವ ಮೊದಲೇ ಯಾರದೋ ಪಂಜರದಲ್ಲಿ ಬಂಧಿಯಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತವೆ ! ಭಾರತ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಅಖಂಡ ರಾಷ್ಟ್ರ. ಇಲ್ಲಿ ಕೈದಿಯಂತೆ ಬಂಧಿ ಯಾಗಿ ಸ್ವತಂತ್ರವಿಲ್ಲದೆ, ಯಾರದೋ ಒತ್ತಾಯಕ್ಕೆ ಬಲಿಪಶುಗಳಾಗಿ, ಮಾತುಗಳು ಬಂದರೂ ಮಾತನಾಡದೇ ಮೂಕ ವೇದನೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿರುವ, ತಮ್ಮ ಸುಂದರ ಕನಸಿನ ಚಿಲುಮೆಯನ್ನು ಬಚ್ಚಿಟ್ಟ ಪುಟ್ಟನವಿಲುಗಳ ಕಥೆಯೊಂದಿದು.

ಓದೋಕೆ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲದಿದ್ದರು ನೀವು ಓದಲೇಬೇಕು ಅಂತ ನಾನೇನು ಹಿಟ್ಲರ್ ತರ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಮಾಡಲ್ಲಾ , ಹಳ್ಳಿ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಎಂದಾದರೂ ಹೋಗಿದಿರಾ, ಹೋಗ್ಲಿ ಅವರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕೇಳಿದಿರಾ? ಶಾಲೆಯ ಮೆಟ್ಟಿಲನ್ನು ಹತ್ತುವ ವಯಸ್ಸು, ಹೆಗಲಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರದ ಚೀಲದಿಂದ ಮಾಡಿದ ಬ್ಯಾಗ್, ಯಾರೋ ಧನವಂತರು ಕೊಟ್ಟ ಆ ಹರಿದ ಬಟ್ಟೆ ಬೆಳಗ್ಗೇನೆ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಹೂ ಕೀಳೋಕೋ ಅಥವಾ ಮನೆ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡೋ ಜಳಕ ಮಾಡೋಕೆ ಟೈಮ್ ಇಲ್ಲದೆ ಪೌಡರ್ ಹಾಕಿಕೊಂಡು, ಶ್ರೀದೇವಿಯ ತರಾನೋ ಇಲ್ಲ ಮಂಜುಳಾ ತರಾನೋ ತಲೆ ಬಾಚಿಕೊಂಡು ಶಾಲೆಗೆ ಬರುವ ಆ ಮುಗ್ಧ ಮನಸ್ಸುಗಳು, ಶಿಕ್ಷಣದ ಅರಿವೇ ಇಲ್ಲದ ಅಪ್ಪ-ಅಮ್ಮ, ಕಿತ್ತು ತಿನ್ನುವ ಬಡತನ, ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ತಿನ್ನೋಕೆ ಮೂರು ಹೊತ್ತಿನ ಹಿಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಇದರ ಮಧ್ಯೆ ತಲಿಮ್ಯಾಲಿನ ದೊಡ್ಡ ಹೋರಿನಾ (ಮಗಳನ್ನು) ಹೇಗಾದರು ಮಾಡಿ ಇಳಿಸಿಬಿಡೋಣ ಅನ್ನೋ ಚಿಂತೆ. ಪಾಪ ರೀ ಆ ಚಿಕ್ಕ ಹುಡುಗಿಗೆ ವಯಸ್ಸಿನ ಅಂತರವಿಲ್ಲದೇ, ಯಾರೋ ಎಮ್ಮೆ ತರ ಇರೋ ದೈತ್ಯನನ್ನು ತಂದು ಮದುವೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೈ ತೊಳೆದು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಮುಂದೆ ಅವಳ ಕಥೆ? ಮದುವೆ ಅನ್ನೋ ಮೂರು ಅಕ್ಷರದ ಅರ್ಥವೇ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದ ಅವಳಿಗೆ ಸಂಸಾರ ಅನ್ನೋ ಇನ್ನೊಂದು ಮೂರು ಅಕ್ಷರದ ಹೊಸ ಪರಿಚಯ. ತನ್ನ ಒಳಗೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವ ಅವಳು ನಾನು ಇನ್ನು ಯಾರ ಜೊತೆ ಆಟವನ್ನು ಆಡಬೇಕು? ಯಾರ ಜೊತೆಗೆ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕು? ಇದು ಯಾರ ಮನೆ? ಅವ್ವಾ-ಅಪ್ಪ ಎಲ್ಲ ಕಾಣ್ತನೆ ಇಲ್ಲ! ಬಹುಷ್ಯ ನಾನು ಹೇಳುತಿರೋದು ಸುಳ್ಳು ಅನಿಸುತ್ತಾ ಇದೆಯಾ, 100ಕ್ಕೆ 100 ಸತ್ಯ! ಲಂಗಾ ದಾವಣಿ ಉಡೋಕೆ ಬರದೇ ಇರೋ ಅವಳಿಗೆ ಸೀರೆ ಉಡಿಸಿ, ಪಾಠ-ಪದ್ಯ, ವ್ಯಾಕರಣ ಹೇಳಿಕೊಡಬೇಕಾದ ವಯಸ್ಸಲ್ಲಿ ಸಂಸಾರ, ಮಕ್ಕಳು, ಗಂಡ, ಅತ್ತೆ-ಮಾವ ಅನ್ನೋ ಹೊಸ ಪದಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. 15 ಅಥವಾ 16ನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅವಳಿಗೆ ಒಂದು ಕಂಕುಳಲ್ಲಿ! ಇನ್ನೊಂದು ಅವಳ ರಕ್ಷಣಾ ಕವಚದಂತೆ ಇರುವ ಸೆರಗಿನ ಹೊಟ್ಟೆಯೊಳಗೆ ...!

ಅಪ್ರಾಪ್ತ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಗರ್ಭವನ್ನು ಧರಿಸುವುದರಿಂದ ಪಾಪರೀ ಅದೆಷ್ಟೋ ಹುಡುಗಿಯರು ಹೆರಿಗೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ರಕ್ತಸ್ರಾವದಿಂದ ಮರಣ ಹೊಂದುತಾ ಇದಾರೇ! ತಪ್ಪು ಯಾರದು ಬಡತನದ ಬೊಗಸೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದ ಅವಳದ್ದಾ? ಅಥವಾ ಅವಳ ತಂದೆ-ತಾಯಿಯರದ್ದಾ ? ನಮ್ಮ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ನನ್ನದೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅದೆಷ್ಟೋ ಹುಡುಗಿಯರು ಮದುವೆಯಾಗಿ ಈವಾಗ ಎರಡು ಮಕ್ಕಳು ನಮ್ಮ ತಾಯಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಒಂದು ಮಾತು ಕೇಳುತ್ತಾ ಇರುತ್ತಾರೆ ಇಷ್ಟು ವಯಸ್ಸಾದರು ಇನ್ನು ಮಕ್ಕಳ ಬುದ್ಧಿ ಹೋಗಿಲ್ವಲ್ಲಾ ಅಂತಾ. ನನ್ನದೂ ಅದೇ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹೌದಲ್ಲಾ. ನನ್ನದೇ ವಯಸ್ಸಿನ ಆ ಹುಡುಗಿಯರಿಗೆ ಮಕ್ಕಳ ಬುದ್ಧಿ ಹೋಯಿತಾ?

ಕುಡಿತದ ಗಂಡ, ದಿನವೆಲ್ಲಾ ಹೊಲ-ಗದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಬೆಳಗ್ಗೆ - ಸಂಜೆ ಮನೆಗೆಲಸ ಮಾಡಿ, ಇವುಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಮಕ್ಕಳ ಭವಿಷ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಬಹುದೊಡ್ಡ ಚಿಂತೆ. ತನ್ನಂತೆ ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳ ಭವಿಷ್ಯ ಹಾಳಾಗಬಾರದು ಅಂತ ಅವರನ್ನ ಶಾಲೆಗೆ ಸೇರಿಸಿ, ಇತ್ತ ಗಂಡನಿಂದ ದಿನವಿಡಿ ಸಹಿಸಲಾಗದ ನೋವು. ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಹಿಟ್ಟಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಮದ್ಯದ ಅಮಲಿನಲ್ಲಿರುವ ಇವನಿಗೆ ಸಂಸಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಗೊತ್ತು ಹೇಳಿ? ಜೀವನ ಅನ್ನೋ ಸಂಸಾರದ ಬಂಡಿ ಸಾಗಬೇಕಾದರೆ ಗಂಡ-ಹೆಂಡತಿ ಅನ್ನೋ ಎರಡು ಚಕ್ರಗಳು ಸಮವಾಗಿರಬೇಕು.

ಕೊನೆಗೆ ಒಂದು ದಿನ ಮಧ್ಯ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಗಂಡನನ್ನು

ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಅವಳು ತನ್ನ ಬಯಕೆ-ಭಾವನೆ, ಆಸೆ, ಪ್ರೀತಿ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಮುಕ್ತಾಯವನ್ನು ಹೇಳಿ ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳ ಬಗ್ಗೆ ಹಲವಾರು ಕನಸುಗಳನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಾ, ಬೇರೆಯವರ ಮನೆ ಕಸವನ್ನು ಗುಡಿಸಿ ನಾಲ್ಕು ಕಾಸು ಸಂಪಾದಿಸಿ ಮಕ್ಕಳ ಜೀವನಕ್ಕೆ ನೆರವಾಗುತ್ತಾಳೆ. ಪಾಪ ಆ ಜೀವಕ್ಕೆ ಯಾರೋ ಮಾಡಿದ ಆ ತಪ್ಪಿಗೆ ಇನ್ನಾರಿಗೋ ಶಿಕ್ಷೆ.

ಮಧ್ಯ ವಯಸ್ಸಲ್ಲಿ ಗಂಡನನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ಸಮಾಜ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತೆ ಅನ್ನೋ ನನ್ನ ಮೂಕ ಪ್ರಶ್ನೆ ನೇರವಾಗಿ ನಿಮಗೆ ? ಮರಳಿ ತಂದೆ-ತಾಯಿ ಆಶ್ರಯ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳೋದಾ ಅಥವಾ ಒಬ್ಬಂಟಿಯಾಗಿ ಇರೋದಾ ಅನ್ನೋ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಇತ್ತ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಭದ್ರತೆ ಇಲ್ಲದ ಕಾರಣದಿಂದ ಯಾವುದೇ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಆರೋ-ಏಳೋ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಸೇರಿಸೋದು ಪಾಪ ಆ ಮಕ್ಕಳು ತಂದೆ-ತಾಯಿ ಪ್ರೀತಿನೇ ಕಾಣದೆ ಬೆಳಿತಾವೆ. ಊಟಕ್ಕೆ ಉಪ್ಪು-ಖಾರವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಊಟ ಮಾಡಬಹುದು. ಮಮತೆ, ಪ್ರೀತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಅದು ಊಟವೇ ಅಲ್ಲಾ, ಕುಟುಂಬದ ಮೌಲ್ಯವನ್ನೇ ಅರಿಯದೆ ಬೆಳೆಯುವ ಈ ಮಕ್ಕಳು ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಬದುಕುತ್ತಾರೆ? ಈ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಕಾರಣ ಅವಳೋ...! ಅಥವಾ ಅವರೋ...!

ಜೀವನ ಪಯಣದ ಕೊನೆಗೆ ಆ ಜೀವ ಬಂದಾಗ ಯಾವ ಸಂತೋಷವನ್ನು ಕಾಣದೇ, ಪ್ರೀತಿಯ-ಮಮತೆಯ ಮಾತುಗಳನ್ನ ಆಲಿಸದೇ ಯಾವಾಗಲೂ ಬೈಗುಳ, ಕೊನೆಗೆ ಸಮಾಜದಿಂದ ಮುದಿಗೂಬೆ ಎಂಬ ಪಟ್ಟ ಅಷ್ಟೇ ಯಾಕೆ ಸ್ವತಃ ಮಕ್ಕಳಿಂದಲೇ ಕೊನೆಗೆ ತಿರಸ್ಕಾರ ! ತಪ್ಪು ಅವಳದ್ದ...! ಅಥವಾ ಅವರದ್ದಾ...!

ಬದುಕು ಭಗವಂತನ ಆಟವಲ್ಲ, ಬದಲಾಗಿ ಬಾಳುವವರ ಆಯ್ಕೆ!

●

ತೆರೆಮರೆಯ ಬದುಕು

✍ **ಸಿದ್ದಪ್ಪ ನಾಯಕ ಎಂ.,** ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎ.

ನಮ್ಮ ಜಗತ್ತಿನೊಳಗೆ ಹಲವಾರು ಜೀವಿಗಳುಂಟು. ಈ ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ಅದರದೇ ಆದ ಒಂದು ಜೀವನಶೈಲಿಯೂ ಸಹ ಉಂಟು. ಭಗವಂತ ಅಂದರೆ ಈ ಭೂರಮೆಯ ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತ ತನ್ನ ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ವಸ್ತು ಹೇಗೆ ಇರಬೇಕು? ಯಾವ ಜೀವಿ ಹೇಗೆ ಇರಬೇಕು? ಎಂದು ಮೊದಲೇ ಯೋಚಿಸಿಯೇ ಸೃಷ್ಟಿಸ್ಯೆದಿದ್ದಾನೆಂದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನ ಯೋಚನೆಗೆ ಬರುವುದು ಸಹಜ. ಆದರೆ ದೇವರು ನಮಗೆ ಈ ಧರೆಯೊಳಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನು ನೀಡಿ ಆತ ಎಲ್ಲೋ 'ತೆರೆಮರೆಯ ಬದುಕು' ನಡೆಸುತ್ತಿರುವುದು ಖಂಡಿತ. ವನದಲ್ಲಿರುವ ಜೀವಿಗಳು ತಮಗೆ ಆಹಾರವಿಲ್ಲದೆ ಪರದಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಹಾಗೆಯೇ ನಾಡಿನಲ್ಲಿರುವ ಜೀವಿಗಳು ತಮಗೆ ಜೀವಿಸಲು ಏನೂ ಸೌಕರ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹಪಹಪಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಸುರನು ನರನಿಗೆ ಬೇಕಾದನ್ನು ಮಾತ್ರ ನೀಡಿದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜೀವಿಗೂ ಅವಶ್ಯಕವಾಗುವಂತಹ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ಸಲಹಿ, ತಾನು ಎಲ್ಲೋ ಮರೆಯಲ್ಲಿ ಕುಂತು ತೆರೆಮರೆಯ ಬದುಕನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ನಿಜಕ್ಕೂ ಭಗವಂತ ಈ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಶ್ರೇಷ್ಠನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಮನುಷ್ಯ ತಾನು ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಸೃಷ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲ, ಆದರೆ ಈ ದೇವರು ಸೃಷ್ಟಿಸಿರುವ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಸವಲತ್ತುಗಳಾದ ನೀರು, ಗಾಳಿ, ಬೆಳಕನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಲಾರ.

ಮನುಷ್ಯನು ತಾನೆಂದು ಈ ಭಗವಂತನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತೆರೆಮರೆಯ ಬದುಕನ್ನು ನಡೆಸಲಾರ. ಆತನದೇನಿದ್ದರೂ ಬರಿಯ ಆಡಂಬರದ ಮತ್ತು ತೋರ್ಪಡಿಕೆಯ ಬದುಕಷ್ಟೇ. ಮನುಷ್ಯನು ತಾನು ಯಾರಿಗಾದರೂ ಒಂದು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ಅದನ್ನು ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಅದನ್ನು ಆತ ತೋರ್ಪಡಿಸದೆ ಇರಲಾರ. ಆದರೆ ದೇವರು ಹಾಗಲ್ಲ, ಆತನು ಎಂದೂ ತೋರ್ಪಡಿಕೆಯ ಬದುಕನ್ನು ನಡೆಸುವುದಿಲ್ಲ, ಆತ ನಮಗೆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಎಷ್ಟು ಫಲ ಕೊಡಬೇಕೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ನಾವು ಆತನಿಗೆ ಮನಬಂದಂತೆ ಬೈದರೂ ಸಹ ತುಟಿಯನ್ನು 'ತಟಕ್ ಪಿಟಕ್' ಎನ್ನದೆ ಮೌನವಾಗಿರುತ್ತಾನೆ.

ಆದರೆ ಸ್ವಾರ್ಥ ಮನುಷ್ಯನು ತನ್ನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೇ ಸಂಪತ್ತಿದ್ದರೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪ ಮಾತ್ರ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ, ಮೌನಿಯಾಗಿರದೆ ಕಡಲು ಭೋರ್ಗರೆದಂತೆ ತನ್ನ ಜೀವನದುದ್ದಕ್ಕೂ ಭೋರ್ಗರೆಯುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ.

ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿ, ಪ್ರಕೃತಿಯೊಳಗೆ ಜೀವಿಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿ ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವಂತಹ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಕೃತಿದತ್ತವಾದಂತಹ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಜೀವನವೆಂದರೆ ಹೇಗಿರಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯನ್ನು ಮರೆದು 'ತೆರೆಮರೆಯ ಬದುಕನ್ನು' ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ ದೇವರು. ಇದರಿಂದ ತೆರೆಮರೆಯ ಬದುಕು ಶ್ರೇಷ್ಠವೆನಿಸುತ್ತದೆ.

●

ದ್ವೇಷದಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿ ಕಾಣೋಣ

✍ **ಸುಪ್ರೀತಾ,** ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಕಾಂ.

ಹುಟ್ಟಿದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ದ್ವೇಷ, ಕೋಪ ಅನ್ನುವುದು ಸಹಜ ಗುಣ. ಎಷ್ಟೇ ಒಳ್ಳೆಯವನಾದರೂ ಒಬ್ಬನಾದರು ದ್ವೇಷಿ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತಾನೆ. ಏಕೆ ಹೇಳಿ, ಎಲ್ಲರ ಮನಸ್ಸು ಒಂದೇ ಅಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರ ಮನಸ್ಸಿನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಅವರಗಳು ಸರಿಯೇ ಎಂದೂ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ನಮ್ಮನ್ನೇ ತಪ್ಪು ಎಂದು ಹೇಳಲಾರದು. ಎಲ್ಲವೂ ಸಹಜತ್ವವೇ, ಹೀಗಿರುವಾಗ ದ್ವೇಷ ಹುಟ್ಟುವುದು ಸಹಜವೇ. ಯಾವ ಮನುಷ್ಯನು ಪರಿಪೂರ್ಣನಲ್ಲ, ಜೀವನದ ಪಯಣದಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಸವಾಲು, ಕಷ್ಟ, ಅವಮಾನ, ನೋವು, ಸಂತೋಷ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಸುಖವನ್ನು ನಿಶ್ಚಿಂತೆಯಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ, ದುಃಖವನ್ನು ಯಾಕೆ ಬಂತು ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಎಂದಾದರೂ ನಾವು ಸುಖ ಯಾಕೆ ಬಂತು ಎಂದು ನಮ್ಮನ್ನು ನಾವು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆಯೇ, ಇಲ್ಲ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆಗ ಅದು ನಮ್ಮಿಂದಲೇ ಆಗಿರಬಹುದು ಎಂದು ಸಾಬೀತು ಭಾವನೆ. ಅದೇ ದುಃಖ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಂದ, ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಕರ್ಮಫಲದಿಂದ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆ. ಒಂದು ದಿನ ನಮ್ಮನ್ನು ನಾವು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿಕೊಂಡಾಗ ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಉತ್ತರ ತಿಳಿಯಬಹುದು. ನಮ್ಮನ್ನು ಯಾರೇ ದ್ವೇಷಿಸಲಿ, ನಾವು ಯಾರನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸಲಿ, ನಮಗೆ ಕಾಣುವುದು ಬರೇ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ನಕಾರಾತ್ಮಕ ಭಾವನೆಗಳು. ಅವರು ಮಾಡಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೆಲಸ ಎಲ್ಲವೂ ತಪ್ಪೇ ಅನ್ನೋ ಭಾವನೆ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಎಂದಾದರೂ ಪ್ರೀತಿ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವೇ? ಅಂತಹ ಮಹಾನ್ ಯೇಸುಕ್ರಿಸ್ತ ಎಲ್ಲರೂ ಆಗಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಏಕೆ ಹೇಳಿ? ಅಂದು ಅವರನ್ನು ಮೊಳೆ ಹೊಡೆದು ಶಿಕ್ಷಿಸಿದಾಗ ಅವರು ದೇವರನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದು ಇಷ್ಟೇ-ನನ್ನನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸಿದ ಇವರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡು ಎಂದು.

ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು ನಮ್ಮನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸುತ್ತಾರೆ ಅಥವಾ ನಾವು ಬೇರೆಯವರನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದರೆ ಎಲ್ಲವೂ ಸಂದರ್ಭಗಳಿಂದ ಅಥವಾ ಆ ಇಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಸನ್ನಿವೇಶದಿಂದ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ನಾವು ಯೇಸುವಿನ ವಿವೇಚನೆಯಂತೆ ಅರಿತರೆ ನಮಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಹಿತೈಷಿಗಳೇ ಆಗುತ್ತಾರೆ.

ಯಾರೇ ನಮ್ಮನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸಲಿ ನಮಗೆ ಯಾರ ಮೇಲೆ ದ್ವೇಷ ಉಕ್ಕಲಿ ನಾವು ನಾವಾಗಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲ ನಿರಾಮಯ.

ಅತೀ ಮುಂದಾಳತ್ವ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ,

ಅತೀ ಉದಾಸೀನತೆಯು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ,

ಸಮತೋಲನ ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಣೆಯೇ ಸಂತೋಷದ ಜೀವನಕ್ಕೆ ದಾರಿ. ನಮ್ಮನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಪ್ರೀತಿಸಿದರೆ ನಾವು ಅವರ ಹೃದಯದಲ್ಲಿದಂತಾಯ್ತು. ದ್ವೇಷಿಸಿದರೆ ಅವರ ತಲೆಯಲ್ಲಿದಂತಾಯ್ತು. ಇರಲು ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಹೃದಯವನ್ನೇ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳೋಣ.

●

ನನ್ನ ದೇವರು ಕಾಬಾದಲ್ಲಿಲ್ಲ ಹಾಗೂ ಕಾಶಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಅವನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿಯೂ ನೆಲೆಸಿರುವನು. ನನ್ನ ದೇವರು ಸತ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರೇಮದಲ್ಲಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತನಾಗುತ್ತಾನೆ.

– ಗಾಂಧೀಜಿ

ಎಚ್.ಐ.ವಿ. ಪೀಡಿತ ತಾಯಂದಿರೇ ಮಗುವಿಗೆ ಎದೆಹಾಲುಣಿಸಿ !

✍ **ಭಾಗ್ಯಶ್ರೀ ಡಿ. ಬಿ.,** ಪ್ರಥಮ ಬಿ.ಎ.

ಎಚ್.ಐ.ವಿ. ಪಾಸಿಟಿವ್ ತಾಯಿ ಎದೆಹಾಲು ಉಣಿಸಬೇಕೇ ಅಥವಾ ಪರ್ಯಾಯ ಆಹಾರ ನೀಡಬೇಕೇ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರಿಸುವ ಮೊದಲು ಎದೆಹಾಲಿನಿಂದ ಎಚ್.ಐ.ವಿ. ಸೋಂಕು ತಗಲುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಎಷ್ಟು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು ಅಗತ್ಯ! ಜತೆಗೆ, ಪರ್ಯಾಯ ಹಾಲಿನಿಂದ ಮಗುವಿಗೆ ಆಗುವ ಅನಾರೋಗ್ಯ ಎಷ್ಟುಎಂಬುದನ್ನೂ ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಎದೆಹಾಲು ಉಣಿಸುವುದರಿಂದ ಎಚ್.ಐ.ವಿ. ಅಪಾಯ ಶೇಕಡಾ 5.20ರಷ್ಟು ಮಾತ್ರ. ಎದೆಹಾಲಿನ ಬದಲಾಗಿ ಪರ್ಯಾಯ ಆಹಾರ ಆರಂಭಿಸಿದಾಗ ಮಗು ಹಲವಾರು ತೊಂದರೆಗಳಿಗೆ ಒಳಪಡುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದವುಗಳು ಅತಿಸಾರ, ಅಪೌಷ್ಟಿಕತೆ ಮತ್ತು ಶ್ವಾಸಕೋಶದ ಸೋಂಕು. ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುತ್ತಿರುವ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕಾಯಿಲೆಗಳಿಂದ ಐದು ವರ್ಷದೊಳಗಿನ ಶೇ. 54 ಮಕ್ಕಳು ಸಾಯುತ್ತಿದ್ದಾರಂತೆ. ಮೊದಲ ಎರಡು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಎದೆಹಾಲು ನೀಡದಿದ್ದರೆ ಇಂಥ ಅಪಾಯಗಳು ಆರು ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚು. ಜಾಗತಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆ ನಿರಾತಂಕವಾಗಿ ಎದೆ ಹಾಲುಣಿಸಬಹುದು ಎಂದು ಕರೆ ನೀಡಿದ್ದರೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಶೀಲ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ತಡವಾಗಿಯೇ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು.

ತಾಯಿ ಹಾಲೇ ಶ್ರೇಷ್ಠ!

ನಮ್ಮ ಜನಪದರು ತಾಯಿಯ ಹಾಲಿನ ಬಗ್ಗೆ ಮನಮುಟ್ಟುವಂತೆ ಹೀಗೆ ತ್ರಿಪದಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸಾರ್ವಕಾಲಿಕ ಸತ್ಯ.

ಹಣ್ಣು ಹಾಲಿಗಿಂತ, ಬೆಣ್ಣೆ ತುಪ್ಪಕ್ಕಿಂತ
ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಳಿತ ರಸಬಾಳೆ ।
ಹಣ್ಣಿಗಿಂತ ಚೆನ್ನ ತಾಯಿಯ ಎದೆಹಾಲು ॥

ತಾಯಿಯ ಹಾಲು ಮಗುವಿಗೆ ಸರ್ವಶ್ರೇಷ್ಠ ಅಮೃತವೆಂಬುದು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಸಾಬೀತಾಗಿದೆ! ತಾಯಿ ಮಗುವಿಗೆ ಮೊಲೆಯುಣಿಸುವಾಗ ಆಕೆ ತನ್ನ ಮಗುವನ್ನು ಆಪ್ಯಾಯಮಾನವಾಗಿ ಅಪ್ಪಿ ಹಿಡಿದು ಅದಕ್ಕೆ ಆಹಾರ ಕೊಡುವುದಲ್ಲದೆ, ಪ್ರೀತಿ-ವಾತ್ಸಲ್ಯವನ್ನು ಧಾರೆಯೆರೆಯುತ್ತಾಳೆ. ಅದು ಅವರಿಬ್ಬರ ಮಧ್ಯೆ ಮಧುರ ಬಾಂಧವ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತದೆ. 'ಹಾಲಿನೊಡನೆ ಪ್ರೇಮರಸವ ಜೀವದಲ್ಲಿ ತುಂಬಿದೆ' ಎಂದು ವರಕವಿ ಬೇಂದ್ರೆಯವರು ಹಾಡಿದ್ದಾರೆ. 'ಶಿಶುಗೂಡಿಸೆ ಶಿವಗೆನ್ನೈವೇದ್ಯ...' ಎಂದು ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಕುವೆಂಪು ಅವರು ವರ್ಣಿಸಿರುವುದು ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಲ್ಲ.

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಾಗರೀಕತೆಯ ಸೋಗಿನಲ್ಲಿ, ಜಾಹೀರಾತುಗಳ ವ್ಯಾಮೋಹದಲ್ಲಿ, ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಬದಲಿ ಹಾಲಿನ ಬಳಕೆ, ಬಾಟಲಿ ಹಾಲು ಕುಡಿಸುವುದು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ. ಇದೊಂದು ಅನಾರೋಗ್ಯಕರ ಬೆಳವಣಿಗೆ, ದುರಂತವೆಂದರೂ ತಪ್ಪಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಇದು ಅನೇಕ ಅನಾಹುತಗಳಿಗೆ ಆಸ್ಪದ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಎಚ್.ಐ.ವಿ. ಸೋಂಕಿತ ತಾಯಂದಿರು ಮೊದಲ ಆರು ತಿಂಗಳು ಎದೆಹಾಲನ್ನು ನೀಡುವುದು ಸುರಕ್ಷಿತ. ಒಮ್ಮೆ ಎದೆಹಾಲನ್ನು, ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಹಸುವಿನ ಹಾಲನ್ನು (ಮಿಕ್ಸ್‌ಡ್ ಫೀಡ್) ನೀಡುವುದರಿಂದ ಎಚ್.ಐ.ವಿ. ಪೀಡಿತ ಮಗುವಿಗೆ ತಾಯಿಯ ಎಚ್.ಐ.ವಿ. ಸಾಧ್ಯತೆ ಅಧಿಕ. ಮಗು ರಬ್ಬರಿನ ನಿಪ್ಪಲ್‌ನಿಂದ ಹಾಲನ್ನು ಕುಡಿಯುವಾಗ, ಅತಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಮತ್ತು ಮೃದುವಾಗಿ ಇರುವ ಮಗುವಿನ ಬಾಯಿಯ ಲೋಳ್ಪರೆಯಲ್ಲಿ ಎದೆಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಸ್ರವಿತಗೊಂಡ ಎಚ್.ಐ.ವಿ. ವೈರಸ್‌ಗಳು ಆ ಬಿರುಕುಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಒಳಸೇರುವುದರಿಂದ ಸೋಂಕಿನ ಪ್ರಮಾಣ ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿ ಏರುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಈ ಕುರಿತು ಹೆರಿಗೆಯ ಪೂರ್ವವೇ ಆಪ್ತಸಮಾಲೋಚನೆ ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಶಿಶುವಿಗೆ ಎದೆಹಾಲು ನೀಡದೇ ಇರುವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ, ಪರ್ಯಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕನಿಷ್ಠ ಆರು ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹಸುವಿನ ಹಾಲು ಅಥವಾ ಹಾಲಿನ ಪೌಡರನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಖರೀದಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಆ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಇದೆಯೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಆದ್ಯತೆಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಪರ್ಯಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಶುಚಿತ್ವಕ್ಕೆ ಅತೀ ಮಹತ್ವ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾಯಂದಿರು ಮರೆಯಬಾರದು. ಅಲಕ್ಷಿಸಿದರೆ ಇದೇ ಕೂಸಿನ ಕುತ್ತಿಗೆಗೆ ಹರಿತವಾದ ಕತ್ತಿಯಾಗಬಹುದು!

ಗಿಣ್ಣದ ಹಾಲು ಉಣಿಸಿ!

ಹೆರಿಗೆಯಾದ ಅರ್ಧ ತಾಸಿನ ಅನಂತರ ಶಿಶುವಿಗೆ ಎದೆ ಹಾಲುಣಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕು. ಆಗ ಸ್ತನಗಳಿಂದ ಹಳದಿ, ಹಸುರು ವರ್ಣದ 'ಗಿಣ್ಣುಹಾಲು' ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಸ್ರವಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರೊಟೀನ್ ವಿಪುಲವಾಗಿದ್ದು ಗ್ಲಾಬ್ಯುಲಿನ್ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಕೊಬ್ಬು ಮತ್ತು ಸಕ್ಕರೆ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆ ಇರುತ್ತದೆ. 'ಎ' ಅನ್ನಾಂಗ ಹೇರಳವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದು ಇರುಳುಗಣ್ಣು ಹಸುಗೂಸುಗಳ ಸಮೀಪ ಸುಳಿಯದಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಗಿಣ್ಣು ಹಾಲು ನಿರೋಧಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಜೀವಕಣ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹೊಂದಿರುವುದರಿಂದ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೋಂಕು ರೋಗಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಸೆಣಸಬಲ್ಲ ಶಕ್ತಿ-ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು

ತಂದುಕೊಡುತ್ತದೆ. ಕೇಸಿನ್ ಪ್ರಮಾಣ ಹಸುವಿನ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಇರುವುದರಿಂದ ಆ ಹಾಲು ಬೇಗ ಹೆಪ್ಪುಗಟ್ಟುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳು ಅಜೀರ್ಣದ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಬಹುದು. ಹೊಟ್ಟೆ ಉಬ್ಬಬಹುದು, ಹೊಟ್ಟೆನುಲಿತದಿಂದ ನರಳಬಹುದು. ಎದೆಹಾಲು ಕುಡಿದ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು ಕಡಿಮೆ. ಕಾರಣ ಎಚ್.ಐ.ವಿ. ಸೋಂಕಿತ ತಾಯಂದಿರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮೊದಲ ಆರು ತಿಂಗಳು ಎದೆಕಾಲು ಕುಡಿಸುವುದು ಅಪೇಕ್ಷಣೀಯ.

ಸಂಶೋಧನೆಗಳು ತಾಯಿ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ರೋಗ ನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿ ಇರುವುದನ್ನು ಸಾದರಪಡಿಸಿವೆ. ತಾಯಿ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಐ.ಜಿ.ಎ., ಐ.ಜಿ.ಜಿ. ಮತ್ತು ಐ.ಜಿ.ಎಮ್. ಪ್ರತಿಕಾಯಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಈ ರೋಗನಿರೋಧಕ ವಸ್ತುಗಳು ರೋಗಕಾರಕ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಜೀವಿಗಳಿಂದ ಬರಬಹುದಾದ ನೆಗಡಿ, ಕೆಮ್ಮು, ಭೇದಿ, ಪೋಲಿಯೋ, ನ್ಯೂಮೋನಿಯಾಗಳಿಂದ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನೊದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಮಗುವಿನ ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ತಾಯಿ ಅಪೌಷ್ಟಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ತತ್ತರಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಎಚ್.ಐ.ವಿ. ಸೋಂಕಿನ ಸುಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕು ಸದ್ದಿಲ್ಲದೆ ಸಾವಿನತ್ತ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದರೂ ಉನ್ನತ ಹಾಲು, ನೀರಾದರೂ ಅಮೀಬ, ಜಿಯಾರ್ಡಿಯಾ ಮುಂತಾದ ಭೇದಿ ಕ್ರಿಮಿಗಳನ್ನು ಅದು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಾಶಮಾಡುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ತಾಯಿ ಹಾಲುಂಡ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ಹಾವಳಿ ಅಪರೂಪ.

ಎಳೆಯ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯ ಆಹಾರ, ಪ್ರೀತಿ, ವಾತ್ಸಲ್ಯ, ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಮತ್ತು ಸೋಂಕುಗಳ ವಿರುದ್ಧ ರಕ್ಷಣೆ ಬೇಕು. ಎದೆಹಾಲು ಕೊಡುಗೆ ಎಲ್ಲ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಿ ಸೋಂಕಿತ ತಾಯಂದಿರ ಮಕ್ಕಳ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಬುನಾದಿಯನ್ನು ಹಾಕುತ್ತದೆ. ಅದು ಜೈವಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಿಯೆಯ ಮೂಲಭೂತ ಭಾಗ ಎಂದು ಜಾಗತಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆ ಹೇಳಿದೆ.

ಇದೀಗ 'ಸ್ತನ್ಯಪಾನ ಸಪ್ತಾಹ'ದಲ್ಲಿ ಸ್ತನಪಾನದ ಮಹತ್ವ ತಿಳಿಯುವ, ಅದರಿಂದ ತಾಯಿ–ಮಗು ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಆಗುವ ಉಪಯುಕ್ತತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಪಡೆಯುತ್ತ, ಎಚ್.ಐ.ವಿ. ಸೋಂಕಿತ ತಾಯಂದಿರು ಮಗುವಿಗೆ ಎದೆಹಾಲು ನೀಡಲು ಮುಂದಾಗಬೇಕು. ಸಂಶಯ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಸಂವಹನಕ್ಕೆ ಈ ವರ್ಷ ಒತ್ತು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಈ ಬಾರಿಯ 'ಟಾಕ್ ಟುಮಿ ! ಬ್ರೆಸ್ಟ್ ಫೀಡಿಂಗ್ – ಎ ತ್ರಿಡಿ ಎಕ್ಸ್‌ಪೀರಿಯನ್ಸ್ ! !' ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ.

ಎಚ್.ಐ.ವಿ. ಸೋಂಕಿತ ತಾಯಂದಿರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಎದೆಹಾಲು ಕುಡಿಸುವುದನ್ನು ಮರೆಯಬಾರದು. ಜಾಹೀರಾತುಗಳ ಮೋಡಿಗೆ ಮರುಳಾಗಬಾರದು. ಕರುಳಿನ ಕುಡಿಯಲ್ಲಿ ಬದುಕಿನ ಭರವಸೆಯ ಬೆಳ್ಳಿರೇಖೆಗಳು ಮೂಡಲು ಮೊದಲು ಆರು ತಿಂಗಳು ಎದೆಹಾಲು ಕುಡಿಸಲೇಬೇಕು.

●

ಕ್ಷಣವನ್ನು ವ್ಯರ್ಥ ಮಾಡದೇ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕ್ಷಣವನ್ನೂ ವ್ಯರ್ಥ ಮಾಡದೇ ಧನವನ್ನು ಗಳಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವಂತೆ ದುಂಬಿ ಹೂವಿನಿಂದ ಹೂವಿಗೆ ಹಾರಿ ಮಧುವನ್ನು ಹೀರಿ ಜೇನು ತುಪ್ಪವನ್ನು ಹೇಗೆ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡುತ್ತದೆಯೋ ಹಾಗೆಯೇ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುತ್ತಾ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿರಬೇಕು.

– ಪ್ರಬೋಧಿನಿ

ಯುವಕರೇ ಪ್ರೀತಿಸಿ ಆದರೆ ...!

✍ **ಶಿವಕುಮಾರ ಈ.,** ಪ್ರಥಮ ಬಿ.ಎ.

ಪ್ರೀತಿ ಬರಿ ಎರಡಕ್ಷರದ ಪದ. ವಿಚಿತ್ರ ಭ್ರಮೆ, ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡವಾದ ಶಕ್ತಿ, ದೈವಿಕ ಸಾಂಗತ್ಯ, ಜಾತಿ-ಭೇದಗಳಿಲ್ಲದ ಧರ್ಮ, ಸ್ವಚ್ಛ ಸಂಬಂಧ, ಜನ್ಮಾಂತರದ ಗಂಟು, ಬೃಹತ್ ನಂಬಿಕೆ, ಹೃದಯಗಳ ಹಾಡುಗಾರಿಕೆ, ಮೂಕವೇದನೆ, ವಿರಹದ ನೋವು, ಮಿಲನಗಳ ಕಾತರ, ಭಾವನೆಗಳ ಸಹಕಾರ, ಮಾತುಗಳ ಒಡನಾಟ ಇದೇನಾ ! ಪ್ರೀತಿ ಅಂದ್ರೇ ?

ಮಮತೆಯ ಮಡಿಲಲ್ಲಿ ಆಡಿ, ಬೆಳೆಯುವಾಗ, ಬೆವರ ಹನಿಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಿ, ಅದೆಷ್ಟೋ ... ತ್ಯಾಗಗಳ ಕೈ ತುತ್ತುಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ಬೆಳೆಸಿದಾಗ, ಮನದ ಬಯಕೆಗಳನ್ನು ಬದಿಗೊತ್ತಿ ಕರುಳಬಳ್ಳಿಯ ಬಯಕೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಿದಾಗ ನಾವುಗಳು ಯಾಕೊ... ಆ ಪ್ರೀತಿ ಎಂಬ ಎರಡಕ್ಷರದ ಅರ್ಥವನ್ನು ನಾವು ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ! ಅಲ್ವಾ... ಪ್ರೀತಿ ಅಂದರೇ ಕೇವಲ ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗ-ಹುಡುಗಿ ಜೊತೆಗೂಡಿ ಜಗವ ಮರೆಯುವುದಲ್ಲಾ, ಬದಲಾಗಿ ಅದರ ಅರ್ಥ ತಿಳಿಯುವ, ಅದೇ ಪ್ರೀತಿಯ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಸಾಧನೆಯ ಶಿಖರವನ್ನೇರಿದ ಕೆಲವು ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಗಳ ಪರಿಚಯ ಇಂದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಒಬ್ಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ಹುಡುಗ ಒಂದು ಬೃಹತ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಧೈರ್ಯ ಮತ್ತು ಧರ್ಮ ಶ್ರದ್ಧೆಯ ಸ್ವಭಾವದ ಮಹಿಳೆ, ತನ್ನ ಮಗನಲ್ಲಿ ಪರಾಕ್ರಮ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ಮತ್ತು ಶೌರ್ಯಗಳನ್ನು ತುಂಬಿ, ಅವನು ಮುಂದೆ ಮರಾಠ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಸ್ಥಾಪಕನಾಗ ಲಿಲ್ಲವಾ ......! ತಾಯಿ ಜೀಜಾಬಾಯಿಯ ದೇಶ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ನಾವು ರಾಷ್ಟ್ರಪ್ರೇಮಿ ಛತ್ರಪತಿ ಶಿವಾಜಿಯನ್ನು ಪಡೆದದ್ದು ನೆನಪಿರಲಿ! ನಿಮ್ಮ ಸ್ವಾರ್ಥದ ಪ್ರೀತಿಯ ಮುಂದೆ ನಿಸ್ವಾರ್ಥದ ಈ ಪ್ರೀತಿಯ ಮಾತುಗಳು ಎಷ್ಟು ಶ್ರೇಷ್ಠ.

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮದ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ, ಜಲಿಯನ್‌ವಾಲಾಬಾಗ್ ನಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷರು ನಡೆಸಿದ ಮಾರಣಹೋಮದಿಂದುಂಟಾದ ರಕ್ತದ ಕೆಂಪು ಕಲೆಯಿಂದ ಉಂಟಾದ ಆ ದೇಶ ಪ್ರೀತಿ, ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೋರಾಟದ ಚಿತ್ತಾರ ಮೂಡಿಸಿತ್ತು. ಬ್ರಿಟಿಷರ ವಿರುದ್ಧ ಸತತವಾಗಿ ಹೋರಾಡಿ ಕೊನೆಗೆ ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ, ದೇಶಪ್ರೇಮಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಬಿಟ್ಟಂತಹ ರಾಷ್ಟ್ರಪ್ರೇಮದ ಮುಂದೆ ಬದುಕಿನ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಅರಿಯದೆ ಯಾವುದೋ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಯಾರಿಗೋ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ನೀಡುವ ನಮ್ಮ ಯುವಕರು ಸರಿಸಮಾನರೇ ? ನಿಮ್ಮ ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಿಗೆ ಒಂದು ಬಾರಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಿ.

ತನ್ನ ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನಿಂದಲೇ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಚಿಂತನೆಯನು ಒಳಗೊಂಡು, ಜ್ಞಾನದ ಭಂಡಾರವೇ ಆಗಿದ್ದ ಒಬ್ಬ ಪುಟ್ಟ ಬಾಲಕ ತನ್ನ ವಿಭಿನ್ನವಾದ ವಿಚಾರಶೀಲತೆಯಿಂದ ಮುಂದೊಂದು ದಿನ ತನ್ನ ಮನೆ, ತಂದೆ, ತಾಯಿ, ಸುಖ, ಸಂತೋಷವನ್ನು ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿ ರಾಷ್ಟ್ರಪ್ರೇಮದಿಂದ ಕಾವಿಯನ್ನು ತೊಟ್ಟು ವೀರ ಸನ್ಯಾಸಿಯಾದ ನರೇಂದ್ರ ಮುಂದೊಂದು ದಿನ ಜಗತ್ತಿನ ಮನಗಳಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚಳಿಯದ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದನಾದ. ಇವರು ತೋರಿದ ಆ ದೇಶ ಪ್ರೇಮದ ಮುಂದೆ ನಮ್ಮ ಯುವಕರ ಪ್ರೀತಿ ಯಾವ ಅರ್ಥವನ್ನು ತೋರಿಸಬಲ್ಲದು?

ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ, ಈ ಪ್ರೀತಿ ಎಂಬ ಎರಡಕ್ಷರದ ಪದಕ್ಕೆ ವಿವರಿಸಲು ಪುಟಗಳು ಸಾಲದೇ ಹೋಗಬಹುದು. ಯುವಕರು ಪ್ರೀತಿ ಎಂಬ ಕ್ಷುಲಕ ಕ್ಷಣದಿಂದ ಹೊರಬಂದು ರಾಷ್ಟ್ರ ಪ್ರೇಮ, ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರೇಮ, ಮಾತಾ-ಪಿತೃಗಳ ಪ್ರೇಮ, ಗುರು-ಹಿರಿಯರ ಪ್ರೇಮ ಎಂಬ ನಿಸ್ವಾರ್ಥದ ಪ್ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬದುಕಬೇಕು ಎಂಬುದು ನನ್ನಾಸೆ ...! ●

ಮಡೆಯಂಗುತ್ತಮ ವಿದ್ಯೆ ಬೆಟ್ಟ ಕುರುಡಂಗಂ ಮಾರ್ಗವೇ ಬೆಟ್ಟ ಕೇಳ್ ।
ಬಡವಂಗೆಲ್ಲರ ವೈರ ಬೆಟ್ಟ ಜಡದೇಹಂಗುಜ್ಜುಗಂ ಬೆಟ್ಟ ಮು ।।
ಪ್ಪಡಸಿರ್ದಾತಗೆ ಹೆಣ್ಣು ಬೆಟ್ಟ ರುಣವೇ ಪೆರ್ಬೆಟ್ಟ ಮೂಲೋಕದೊಳ್ ।
ಕಡು ಲೋಭಂಗಿಡೆ ಬೆಟ್ಟ ವೈ ಹರ ಹರಾ ಶ್ರೀ ಚೆನ್ನಸೋಮೇಶ್ವರಾ ।।

– ಸೋಮೇಶ್ವರ ಶತಕ

ಶಿಬಿರ ಸ್ನೇಹ ಪ್ರಸಂಗ

✍ **ರಮ್ಯಾ ಬಿ.,** ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎ.

ಎನ್.ಎಸ್.ಎಸ್. ಶಿಬಿರ ಎಂಬುದು ಅದ್ಭುತವಾದ ಒಂದು ಲೋಕ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸಿಗುವ ಅನುಭವಗಳೂ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ. ನಾನು ಮೊನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆಯಷ್ಟೇ ಒಂದು ಎನ್.ಎಸ್.ಎಸ್. ಶಿಬಿರ ಮುಗಿಸಿ ಬಂದೆ. ಅದರ ಗುಂಗಿನಿಂದ ಈಗಲೂ ಹೊರಬರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಂದು ಬೆಳಗ್ಗೆ ಐದು ಗಂಟೆಗೆ ಎದ್ದು ಕಾತರದಿಂದ ಹೊರಡಲನುವಾಗಿದ್ದೆ. ಮನೆಯಿಂದ ದೂರದ ಅಲೆವೂರಿನ ಗುಡ್ಡೆಯಂಗಡಿಗೆ ! ಈ ವರ್ಷದ ನಮ್ಮ ಶಿಬಿರ ಅಲ್ಲಿಯೇ ನಡೆದದ್ದು. ಬೆಳಗ್ಗೆ ಸುಮಾರು 9 ಗಂಟೆ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಶಿಬಿರಾರ್ಥಿಗಳು ಜಮಾಯಿಸಿದ್ದರು. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕುತೂಹಲ. ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮನೋಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಯುವಜನತೆ ಎಂಬುದು ನಮ್ಮ ಶಿಬಿರದ ಧ್ಯೇಯವಾಕ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಎಲ್ಲಾ ಶಿಬಿರಾರ್ಥಿಗಳು ಬಂದ ನಂತರ ಶಿಬಿರದ ಉದ್ಘಾಟನಾ ಸಮಾರಂಭ ನಡೆಯಿತು. ಮೊದಲ ದಿನ ಯಾರ ಪರಿಚಯವೂ ಇಲ್ಲ- ನಮ್ಮ-ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ.

ಮೊದಲ ದಿನದ ಸಂಜೆಯ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಬಿರಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಐದು ತಂಡಗಳಾಗಿ ವಿಭಜಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ತಂಡಗಳಿಗೆ ಕವಿಗಳ ಕೃತಿಗಳ ಹೆಸರನ್ನು ನೀಡಲಾಯಿತು. ಬಳಿಕ ಸಮರ್ಥ ನಾಯಕರನ್ನು ಆ ತಂಡಗಳಿಗೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಅಡುಗೆ, ಸ್ವಚ್ಛತೆ, ಶ್ರಮದಾನ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಎಂಬ ಐದು ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಐದು ತಂಡಗಳಿಗೂ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಕೆಲವು ಮನರಂಜನೆ ಆಟಗಳನ್ನು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಆಡಿದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ಆತ್ಮೀಯತೆ ಬೆಳೆಯಿತು. ರಾತ್ರಿ ನಮಗಾಗಿ ಬಿಸಿಬಿಸಿಯಾದ ರುಚಿಕರ ಊಟ ಕಾದಿತ್ತು. ಭೋಜನದ ನಂತರ ನಮ್ಮ-ನಮ್ಮ ಕೊಠಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ವಿರಮಿಸಿದೆವು. ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳೂ ಇರಲಿಲ್ಲ, ಸುಖ ನಿದ್ರೆ ಆವರಿಸಿತು.

ಮಾರನೆಯ ದಿನ ಶಿಬಿರದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಆರಂಭಗೊಂಡವು. ಎಲ್ಲರೂ ಎದ್ದು ನಿತ್ಯ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಗುಂಪಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಹೊಂದಿಕೊಂಡೆವು. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಹಾಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಾಲಾಗಿ ಬಂದು ನಿಂತೆವು. ಹೊರಗೆ ನೋಡಿದರೆ ಮಂಜಿನ ಪರದೆಯನ್ನು ಸರಿಸುತ್ತ ಉದಯಿಸಿದ ಸೂರ್ಯನು ನಮ್ಮನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣಿಸಿದ. ಧ್ವಜಾರೋಹಣವನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ಎನ್.ಎಸ್.ಎಸ್. ಧ್ವಜಕ್ಕೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿದೆವು. ತಮಾಷೆಯಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಪಾಕಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ತಯಾರಾದ ಜೀರಿಗೆ ಕಷಾಯವನ್ನು ಸೇವಿಸಿದೆವು. ಬಳಿಕ, ಶ್ರಮದಾನಕ್ಕೆ ಗುಂಪುಗಳಾಗಿ ಸಾಗಿದೆವು. ಒಂದು ಗಂಟೆಯ ಶ್ರಮದಾನ ಮುಗಿಯಿತು. ಮತ್ತೆ ಬೆಳಗಿನ ಉಪಾಹಾರಕ್ಕೆ ಕರೆ ಬಂತು. ಅದನ್ನು ಸೇವಿಸಿದ ಬಳಿಕ ಮತ್ತೆ ಶ್ರಮದಾನದ ಬಯಲಿಗೆ, ಪುನಃ ಎರಡು ಗಂಟೆಯ ಶ್ರಮದಾನವು ನಡೆಯಿತು.

ನಾವು ಶಿಬಿರಕ್ಕೆ ಬರುವ ಮೊದಲು ಕೆಲವು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೆವು. ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಮೀಕ್ಷೆ, ಪರಿಸರ ಪ್ರಜ್ಞೆ, ಶಾಲಾ ಆಟದ ಮೈದಾನ ವಿಸ್ತರಣೆ, ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗಳ ಅರಿವು, ಸ್ವಚ್ಛತೆಯ ಎಚ್ಚರ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾವೈಕ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾಮರಸ್ಯದ ಪಸರಿಸುವಿಕೆಗಳಿಂದ ಉದ್ದೇಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪೂರ್ವಭಾವಿ ತಯಾರಿ ನಡೆಸಿದ್ದೆವು. ಅದರ ಭಾಗವಾಗಿ ಅಲೆವೂರಿನ ಗುಡ್ಡೆಯಂಗಡಿಯ ನೆಹರೂ ಕ್ರೀಡಾಂಗಣವನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸುವ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೆವು. ಎರಡು ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಕ್ರೀಡಾಂಗಣವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸಿದೆವು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ರಸ್ತೆಗೆ ಮಣ್ಣು ಹಾಕುವುದು, ಗೋಡೆ ಬರಹಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವುದು ಮುಂತಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತುಂಬ ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ನಿರ್ವಹಿಸಿದೆವು. ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 12.30ಕ್ಕೆ ಶ್ರಮದಾನದ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಅನಂತರ ಅಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವು ಮನೆಗಳಿಗೆ ತೆರಳಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ಊಟಕ್ಕ ಸಿದ್ಧರಾದೆವು.

ಇಷ್ಟಾಗುವಾಗ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಾ ಹಸಿವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಬೇಗ ಬೇಗನೆ ಎಲ್ಲರೂ ಊಟದ ಮನೆಯನ್ನು ಸೇರಿದೆವು. ಸ್ನಾನ, ಊಟ, ಶ್ರಮದಾನ ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಒಂದೊಂದು ಸಮಯ ನಿಗದಿಯಾಗಿತ್ತು. ಈ ಸಮಯವನ್ನು ನಾವು ಸರಿಯಾಗಿ ಪಾಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಿತ್ತು. ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಊಟದ ನಂತರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರು. ಹಾಗೆಯೇ ನಮ್ಮನ್ನು ಚೇತನಗೊಳಿಸಲು ಹಿರಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮನೋರಂಜನಾ ಆಟಗಳನ್ನು ನಮಗೆ ಆಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಸಂಜೆ ಧ್ವಜಾರೋಹಣ ನಡೆಸಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಸಜ್ಜಾಗುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವಿಭಾಗದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತ ತಂಡವು ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿತ್ತು. ಅದುವರೆಗೆ ವೇದಿಕೆಗಳನ್ನು ಹತ್ತದವರಿಗೆ ಅದೊಂದು ಸುಂದರ ಅವಕಾಶ. ನಮ್ಮ ಸಂತೋಷದ ಕ್ಷಣಗಳಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರೂ ಉಪಸ್ಥಿತರಿರುತ್ತಿದ್ದರು. ತದನಂತರ ರಾತ್ರಿಯ ಊಟವನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ದಿನಚರಿಯನ್ನು ಓದುವ ಅವಲೋಕನದ ಹೊತ್ತು. ನಾವು ಮಾಡಿದ

ಸರಿ–ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲರೊಂದಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆವು. ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಅವಲೋಕನದ ನಂತರ ಸ್ನೇಹಿತರೊಂದಿಗೆ ಹರಟೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತ ನಿದ್ರೆಗೆ ಜಾರುತ್ತಿದ್ದೆವು.

ದಿನಗಳು ಕಳೆದು ಹಾಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರ ಹಾಗೆ ಆತ್ಮೀಯರಾದೆವು. ದಿನಗಳು ಕಳೆದವು, ಇಷ್ಟು ದಿನದ ನಗು, ಅಳು, ದ್ವೇಷ, ಗೆಳೆತನ, ಊಟ, ವೇದಿಕೆ, ತಮಾಷೆ, ಆಟ–ಪಾಠಗಳು, ಹಿರಿ–ಕಿರಿಯವರ ಜೊತೆಗಿನ ತರಲೆ–ತುಂಟಾಟಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದಷ್ಟೂ ಮುಗಿಯುವುದಿಲ್ಲ.

ಶಿಬಿರದ ಕೊನೆಯ ಹಿಂದಿನ ದಿನದ ಅವಲೋಕನದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಭೂಪಟದ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ಜ್ಯೋತಿಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಂಡರು. ಕೆಲವರಿಗೆ ಧನ್ಯವಾದ ಹೇಳಿದೆವು. ಕ್ಷಮೆ ಕೇಳಿದೆವು, ಕ್ಷಮಿಸಿದೆವು.

ಕೊನೆಯ ರಾತ್ರಿ ಹಗಲಿನ ಕೆಲಸಗಳಿಂದ ದಣಿದಿದ್ದರೂ ನಿದ್ದೆ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು – ನಾಳೆ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಬೇಕೆಂಬ ಬೇಸರ.

ಬೇಡವೆಂದರೂ ಶಿಬಿರದ ಕೊನೆಯ ದಿನ ಬಂದೇಬಿಟ್ಟಿತು. ಪರಸ್ಪರ ''ಬಾಯ್'' ಎನ್ನಲು ದನಿಯೇ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

•

ಹಸ್ತಕ್ಕೆ ಬರೆ ನಕ್ಕೆ; ಓದುತ್ತ ಓದುತ್ತ ।
ಮಸ್ತಕಕ್ಕಿಟ್ಟು ಗಂಭೀರವಾದೆ ॥
ವಿಸ್ತರದ ದರ್ಶನಕೆ ತುತ್ತತುದಿಯಲಿ ನಿನ್ನ ।
ಪುಸ್ತಕಕೆ ಕೈಮುಗಿದೆ - ಮಂಕುತಿಮ್ಮ

ಪಶುಗಳ್ ಕ್ರೂರ ಮೃಗಂಗಳಂಡಜಗಳುಂ ಸರ್ಪಂಗಳುಂ ಕಣ್ಗೆ ಕಾ ।
ಣಿಸದತ್ಯುಗ್ರ ಗ್ರಹಂಗಳುಂ ಪಟು ಭಟರ್ ವಿದ್ವಜ್ಜನಂ ಮಂತ್ರಿಗಳ್ ।।
ಋಷಿಗಳ್ ಶಾಂತರು ಯೋಗಿಗಳ್ ಪ್ರಜೆಗಳುಂ ತಾವೆಲ್ಲರುಂ ತಮ್ಮಯಾ ।
ಶಿಶುವಂ ಲಾಲಿಸದಿರ್ಪರೇ ಹರ ಹರಾ ಶ್ರೀ ಚೆನ್ನಸೋಮೇಶ್ವರಾ ।।

– ಸೋಮೇಶ್ವರ ಶತಕ

ಮನಮೆಚ್ಚುವ ಸಾಲುಗಳು

✍ **ವೈಭವ್ ಆರ್. ಭಂಡಾರಿ,** ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

- ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನೀನು ಗೆದ್ದರೆ ನೀನು ಯಾರು ಎಂದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನೀನು ಸೋತರೆ ನಿನ್ನವರು ಯಾರು ಎಂದು ನಿನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.
- ಕಾಲಿಗೆ ಆದ ಗಾಯ ಹೇಗೆ ನಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಕಲಿಸುತ್ತದೆ. ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಆದ ಗಾಯ ಹೇಗೆ ಬದುಕಬೇಕೆಂದು ಕಲಿಸುತ್ತದೆ.
- ದಾರಿ ತಪ್ಪುವುದು ಸಹಜ. ಆದರೆ ತಪ್ಪಿದ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ಮುಂದುವರಿಸುವುದು ವಿಪರ್ಯಾಸ.
- ಜೀವನ ಸಾಗಿಸೋಕೆ ಬಹಳ ದುಡ್ಡು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ , ಆದರೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರನ್ನು ನೋಡಿ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸಲು ಎಷ್ಟು ದುಡ್ಡಿದ್ದರೂ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.
- ಕೆಟ್ಟ ದಿನಗಳು ಇದ್ದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಜೀವನವೇ ಕೆಟ್ಟದಾಗಬೇಕೆಂದಿಲ್ಲಾ, ರಾತ್ರಿ ಕಳೆದು ಹಗಲು ಬರುವಂತೆ ಒಳ್ಳೆಯ ದಿನಗಳು ಬಂದೇ ಬರುತ್ತದೆ.
- ಬರೆದಿಟ್ಟಂತೆ ಜೀವನ ಮಾಡಲು ಯಾರಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಆದರೆ ಬರೆದಿಡುವಂತಹ ಜೀವನ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.
- ಚಾಲಕ ಬ್ರೇಕು ಹಾಕಿದಾಗ ಆದ ತೊಂದರೆಗೆ ಸಿಡುಕುವ ಬದಲು ಅಪಘಾತ ತಪ್ಪಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಕೃತಜ್ಞತೆ ಹೇಳುವ ಮನಸ್ಥಿತಿ ನಮ್ಮದಾಗಲಿ.
- ನೀರಿನ ಹನಿ ಸರೋವರದಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆ ಯಾರೂ ಗುರುತಿಸಲ್ಲ. ಅದೇ ಹನಿಯು ಒಂದು ಎಲೆಯ ಮೇಲಿದ್ದರೆ ವಜ್ರದ ಹರಳಿನಂತೆ ಹೊಳೆಯುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ನೀವು ಎಲ್ಲಿ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿರೋ, ಅಂತಹ ಜಾಗದಲ್ಲಿರಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ.
- ನಾವು ಬೇರೆಯವರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಟ್ಟವರಾಗಲು ಅವರಿಗೆ ಕೆಡುಕು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಮಾಡುವ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರೂ ಸಾಕು, ಕೆಟ್ಟವರಾಗುತ್ತೇವೆ.
- ಆಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಜಗತ್ತೇ ಹಾಗೆ ನೀನು ಏನು ಮಾಡಿದರೂ ಆಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೆ , ಆಡಿಕೊಳ್ಳುವವರೇ ಮುಂದೆ ನಿನ್ನ ಹೊಗಳುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ನಿನ್ನ ಸಾಧನೆ.
- ಔಷಧದಿಂದ ಆರೋಗ್ಯ ಅನ್ನೋದು ಅರ್ಧ ಸತ್ಯ ಮಾತ್ರ. ನಗು, ಶಾಂತಿಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಮನಸ್ಥಿತಿಯೂ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟೇ ಮುಖ್ಯ.
- ಜಗತ್ತಿನ ಅತ್ಯಂತ ಮಧುರವಾದ ಜೋಡಿ ಯಾವುದು ಗೊತ್ತಾ ? ನಗು ಮತ್ತು ಅಳು, ಇವೆರಡು ಯಾವತ್ತೂ ಪರಸ್ಪರ ಭೇಟಿ ಆಗೋದೆ ಇಲ್ಲ. ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಭೇಟಿ ಆದರೆ ಆ ಕ್ಷಣವನ್ನು ನೀವು ಯಾವತ್ತೂ ಮರೆಯೋಕಾಗಲ್ಲ!!!
- ಕರೆಯದವರ ಮನೆಗೆ ಊಟಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಡ... ಕರುಣೆ ಇಲ್ಲದವರ ಹತ್ತಿರ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಹೇಳಬೇಡ.
- ಬದುಕು ಯಾವಾಗ್ಲೂ ಕಲರ್‌ಫುಲ್ಲಾಗ್ಗೆ ಇಲ್ವಲ್ಲ ಅಂತ ಕೊರಗ್ಬೇಡಿ, ಬಣ್ಣ ನೋಡೋ ಕಣ್ಣು ಕಂಡ ಬ್ಲ್ಯಾಕ್ ಅ್ಯಂಡ್ ವೈಟಾಗೆ ಇರೋದು.
- ಇವತ್ತು ನಾನು ಕೇಳಿಯೇ ಬಿಟ್ಟೆ ನನ್ನ ನೆರಳಿಗೆ... ನನ್ನ ಹಿಂದೆ ಯಾಕೆ ಬರುತ್ತೀಯ ಅಂತ, ನೆರಳು ನಗುತ್ತಾ ಹೇಳಿತು ... ಮತ್ತೆ ಯಾರು ಇದ್ದಾರೆ ... ನಿನ್ನ ಜೊತೆ !!!
- ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಅಲ್ಲೇ ಮರೆತು ಬಿಡಿ ಆದರೆ ನಿಮಗೆ ಯಾರಾದರೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಯುವವರೆಗೂ ಅದನ್ನು ಮರೆಯಬೇಡಿ.
- ಕೈಯಲ್ಲಿರುವ ಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅನುಭವಿಸಲು ಕಲಿತರೆ ಮಾತ್ರ ಮುಂದಿನ ಕ್ಷಣಗಳು ಅದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ನಿರಂತರ ಸಂತೋಷಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.
- ನೀವು ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡದ್ದನೆಲ್ಲಾ ಸತ್ಯ ಎಂದು ನಂಬಬೇಡಿ ಏಕೆಂದರೆ ಒಂದೊಮ್ಮೆ ದೂರದಿಂದ ಕಂಡಾಗ ಉಪ್ಪು ಕೂಡ ಸಕ್ಕರೆಯ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ.
- ಜೀವನ ಕಬಡ್ಡಿ ಆಟದಂತೆ, ನಾವು ಗೆಲುವಿನ ಗೆರೆ ಮುಟ್ಟುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ಕೆಲವರು ನಮ್ಮ ಕಾಲು ಎಳೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ಒಂದಂತೂ ನಿಜ ಅವರು ಯಾವಾಗಲೂ ನಮ್ಮ ಕಾಲಿನ ಕೆಳಗೆ ಇರುತ್ತಾರೆ ಹೊರತು ಹೃದಯದ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.
- ನಾವು ಹೇಗೆ ಬದುಕಬೇಕು ಅಂದ್ರೆ... ನಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರಾದ್ರೂ ಕೆಟ್ಟದಾಗಿ ಮಾತಾಡಿದ್ರೆ, ಮಾತನಾಡಿದವರನ್ನೇ ಜಗತ್ತು ಕೆಟ್ಟದಾಗಿ ನೋಡಬೇಕು.

●

ಬೇಕಾಗಿದ್ದಾರೆ...!

✍ **ವೈಭವ್ ಆರ್. ಭಂಡಾರಿ,** ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

ಮನುಷ್ಯ ಪರಿಸರದ ಒಂದು ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗ. ಮಾನವ ತನ್ನ ಬುದ್ಧಿಬಲ ಹಾಗೂ ಮಾತಿನಿಂದ ಇತರ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗಿಂತ ಭಿನ್ನ. ನಿಸರ್ಗದ ಜೊತೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜೀವಿಯಂತೆ ಬೆರೆತು ಬಾಳಬೇಕಾದ ಮಾನವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಎನ್ನುವ ಮಾನದಂಡದಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಕುರುಡಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಇಂದು ಅವನು ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಮರೆತು ವರ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಅವನ ದುರಾಸೆಯಿಂದ ಪರಿಸರ ಮಲೀನಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಅಮೂಲ್ಯ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಗಳು ದಿನೇ ದಿನೇ ಕ್ಷೀಣಿಸುತ್ತಿವೆ. ಪರಿಸರವಿಲ್ಲದೆ ಮನುಷ್ಯ ಬದುಕಿರಲು ಸಾಧ್ಯವೇ?.... ಇಂಥಾ ಪರಿಸರವನ್ನೇ ಕಲುಷಿತ ಮಾಡಿ ತನ್ನ ಪ್ರಾಣಕ್ಕೆ ಸಂಚಕಾರ ತಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾನೆ ಮನುಷ್ಯ.

ಇಂದಿನ ದಿನಮಾನದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯ ವಿವೇಕರಹಿತವಾಗಿ ಮರಗಿಡಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯಗಳನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಆಮ್ಲಜನಕ ಮತ್ತು ಇಂಗಾಲದ ಡೈಆಕ್ಸೈಡ್ ನಡುವಿನ ಸಮತೋಲನ ಹಾಳಾಗುತ್ತಿದೆ. ನಾವಿಂದು ವಿವಿಧ ಮೂಲಗಳಿಂದ ನಿರಂತರವಾಗಿ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಸೇರುತ್ತಿರುವ ಅಪಾಯಕಾರಿ ಅನಿಲಗಳಿಗೆ ಕಡಿವಾಣ ಹಾಕಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿಂದ ಬರುವ ವಿಷಕಾರಿ ಹೊಗೆ ಕಾರ್ಬನ್ ಡೈಆಕ್ಸೈಡ್ ನೇರವಾಗಿ ಗಾಳಿಯನ್ನು ಸೇರುತ್ತಿವೆ. ಈ ಅನಿಲಗಳು ಭೂಮಿಯ ತಾಪಮಾನವನ್ನು ಏರಿಸುವುದಲ್ಲದೇ, ಶ್ವಾಸಕೋಶದ ರೋಗಗಳಿಗೂ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೇ ಅತ್ಯಂತ ಅಪಾಯಕಾರಿಯಾಗಿರುವ ಇಂಗಾಲದ ಮೊನೊಕ್ಸೈಡ್ ಹಾಗೂ ಸಾರಜನಕದ ಆಕ್ಸೈಡ್‌ಗಳು ನಾವು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲೇಬೇಕಾದ ಪ್ರಮುಖ ಮಾಲಿನ್ಯಕರ ಅನಿಲಗಳಾಗಿವೆ. ವರ್ಷಗಳು ಕಳೆದಂತೆ ವಾಹನದ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆ ಕುಗ್ಗುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಅದು ಹೊರಸೂಸುವ ಹಾನಿಕಾರಕ ಅನಿಲಗಳ ಪ್ರಮಾಣವೂ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಈ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಇಂದು ಕೆಲವು ನಗರಗಳಲ್ಲಿ 15 ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಹಳೆಯದಾದ ವಾಹನಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಷೇಧ ಹೇರಲಾಗಿದೆ.

ನೀರು ಒಂದು ಅತ್ಯಂತ ವಿರಳವಾದ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಅನ್ನುವುದು ಎಲ್ಲರೂ ತಿಳಿಯಲೇಬೇಕಾದ ಸತ್ಯ. ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಶೇ. 70ರಷ್ಟು ನೀರಿದೆ. ಆದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದುದು ಕೇವಲ ಶೇ. 1ರಿಂದ ಶೇ. 3ರಷ್ಟು ಮಾತ್ರ. ಆದರೆ ಮಾನವ ತನ್ನ ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕಾಗಿ ನೀರನ್ನು ವಿನಾಕಾರಣ ಪೋಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಹಾಗೂ ನೀರಿನ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಕಲುಷಿತಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. 21ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ 3ನೇ ಮಹಾಯುದ್ಧವೇನಾದರು ಆದರೆ ಅದು ನೀರಿಗಾಗಿಯೇ ಎಂದು ಭವಿಷ್ಯ ನುಡಿಯಲಾಗಿದೆ. ಇಂದು ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗಳಿಂದ, ಚರಂಡಿಗಳಿಂದ ಹೊರಹೋಗುವ ಕಲುಷಿತ ನೀರುಗಳು ನೇರವಾಗಿ ನೀರಿನ ಮೂಲವನ್ನು ಸೇರುತ್ತಿವೆ. ಇದರಿಂದ ಸಹಜವಾಗಿ ನೀರು ಮಲೀನವಾಗುವುದಲ್ಲದೇ, ನೀರಿನಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಅನೇಕ ಜಲಚರ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಆ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿಯುವ ಇತರ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೂ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಪೋಲಾಗುತ್ತಿರುವ ನೀರಿನ ಸದ್ಬಳಕೆಯನ್ನು ಹಾಗೂ ಕಲುಷಿತವಾಗುತ್ತಿರುವ ನೀರಿನ ಪುನರ್ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೇ ಇಂದು ಆಗುತ್ತಿರುವ ಅರಣ್ಯ ನಾಶದ ಪರಿಣಾಮ ನೇರವಾಗಿ ಮಾನವನ ಮೇಲೆ ಬೀಳುತ್ತಿದೆ. ಇಂದು ಅರಣ್ಯನಾಶ ನಿರಂತರವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದು, ಹವಾಮಾನ ಹಾಗೂ ಭೂಲಕ್ಷಣಗಳಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ತರುತ್ತಿದೆ. ಅರಣ್ಯ ನಾಶದಿಂದ ಮಣ್ಣಿನ ಸವಕಳಿ, ಜಾಗತಿಕ ತಾಪಮಾನದಲ್ಲಿ ಏರಿಕೆ, ಭೂಕುಸಿತ ಆಗುವುದಲ್ಲದೇ ಜಲಚಕ್ರದ ಮೇಲೆ ಕೂಡ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತಿದೆ. ಅರಣ್ಯಗಳು ಜೀವ ವೈವಿಧ್ಯತೆಗಳ ಬೆನ್ನೆಲುಬಾಗಿದ್ದು, ವನ್ಯಮೃಗಗಳಿಗೆ ವಾಸಸ್ಥಾನವಾಗಿದೆ. ಇದೆಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಮೀರಿ, ಅರಣ್ಯಗಳು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಸ್ಯೌಷಧಗಳ ರಕ್ಷಣಾ ತಾಣವಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಅರಣ್ಯ ನಾಶದಿಂದಾಗಿ ಪರಿಸರ ಹಾಳಾಗಿ ಜೀವ ವೈವಿಧ್ಯತೆ ಕ್ಷೀಣಿಸತೊಡಗಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಮರ ಕಡಿಯುವ ಮುನ್ನ ಒಮ್ಮೆ ಆಲೋಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನಾವು ಇರುವ ಮನೆಯನ್ನೇ ಒಂದೇ ಸಲ ನೆಲಸಮ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟರೆ, ನಮ್ಮ ಕನಸು, ಜೊತೆಗೆ ನಾವು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಮಾಡಿದ ಮನೆ ಮಣ್ಣಿನ ಪಾಲಾಗಿ ವಾಸಿಸಲು ಮನೆ ಇಲ್ಲದೇ ನಾವು ಇರಲು ಆಶ್ರಯವನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಪರದಾಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಮನುಷ್ಯನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೇಳಿದ ಕೂಡಲೇ ನಮಗೆ ಹೌದೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಅದೇ ಒಂದು ಮರವನ್ನು ಕಡಿದಾಗ ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಅದೆಷ್ಟೋ ಜೀವಸಂಕುಲಗಳು ಆಶ್ರಯವಿಲ್ಲದೇ ಪರದಾಡುತ್ತವೆ, ಅದನ್ನೊಮ್ಮೆ ಆಲೋಚಿಸಿ! ಮರ ಕಡಿಯುವ ಮುನ್ನ ಅದನ್ನು ಉಳಿಸಲು ನಿಮಗೆ ಇರುವ ದಾರಿ ಹುಡುಕಿ ಹೊರತು, ಕಡಿಯುವ ದಾರಿಯನ್ನಲ್ಲ.

ಇಂದಿನ ಆಧುನಿಕ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಪರಿಸರದ ಮೇಲೆ ನೇರವಾಗಿ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಬೀರುತ್ತಿದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಇಂದಿನ ಜನರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಬಿಡುವಿಲ್ಲದ ಕೆಲಸದ ನಡುವೆ ಪರಿಸರದ

ಮೇಲಿನ ಕಾಳಜಿಯೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ನಾವು ಮುಂದಿನ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಕೊಡಬಹುದಾದ ದೊಡ್ಡ ಉಡುಗೊರೆಯೆಂದರೆ ಅದು ಸ್ವಚ್ಛ-ಸುಂದರ ಪರಿಸರ. ಆದರೆ ಇಂದಿನ ಹಿರಿಯರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಇಡುವುದರಲ್ಲೇ ತಲ್ಲೀನರಾಗಿದ್ದಾರೆಯೇ ಹೊರತು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪರಿಸರದ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ವಿಫಲರಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂದು ಫೇಸ್‌ಬುಕ್, ವಾಟ್ಸಾಪ್, ಸೀರಿಯಲ್, ಇನ್ಸ್ಟಾಗ್ರಾಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಳೆದುಹೋಗಿರುವ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಪರಿಸರದ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವವರು ''ಬೇಕಾಗಿದ್ದಾರೆ ''. ಸ್ವಾರ್ಥದಿಂದ ಸಾಗುತ್ತಿರುವ ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಪರಿಸರ ನಮಗೇನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಎಂಬ ಪಾಠ ಹೇಳಿ ಪರಿಸರ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ತಿಳಿಹೇಳುವ ಸಮರ್ಥರು ನಮಗಿಂದು ''ಬೇಕಾಗಿದ್ದಾರೆ''. ಇಂದಿನ ಈ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಪರಿಸರವನ್ನು ಉಳಿಸಿ, ಬೆಳೆಸಿ, ಮುಂದಿನ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಹಸ್ತಾಂತರಿಸುವಂತ ಪರಿಸರ ಪ್ರೇಮಿಗಳು ನಮಗಿಂದು ''ಬೇಕಾಗಿದ್ದಾರೆ.''

●

ಪೃಥ್ವಿಯು ಸತ್ಯದ ತಳಹದಿಯ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿದೆ. ಸತ್ಯದ ಅಕ್ಷರಶಃ ಅರ್ಥವೆಂದರೆ ''ಇದ್ದದ್ದು'' ಅಸತ್ಯವೆಂದರೆ ''ಇಲ್ಲದ್ದು'' ಅದಕ್ಕೆ ಅಸ್ತಿತ್ವವಿಲ್ಲ, ಎಂದ ಮೇಲೆ ಅದರ ಸಾವೇ ಅದರ ಗೆಲವು, ಯಾವಾಗಲೂ ಇರುವಂಥಹುದೇ ಸತ್ಯವಾದ್ದರಿಂದ ಅದು ಅವಿನಾಶಿ, ಸದಾ ವಿಜಯ.

– ಗಾಂಧೀಜಿ

❖ ❖ ❖

ಸತ್ಯವೇ ಸರ್ವ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಧರ್ಮ, ಸತ್ಯಕ್ಕಿಂತ ದೊಡ್ಡದಾದ ಧರ್ಮವಿಲ್ಲ.

– ವಿನೋಬಾ

❖ ❖ ❖

ಸತ್ಯ ದೊಡ್ಡದು, ಆದರೆ ಸತ್ಯಮಯ ಜೀವನ ಅದಕ್ಕಿಂತ ದೊಡ್ಡದ್ದು.

– ಗುರುನಾನಕ

❖ ❖ ❖

ಸತ್ಯವು ಒಂದೇ ಆದರೆ ಪ್ರಾಜ್ಞರು ಆ ಸತ್ಯವನ್ನು ವಿವಿಧ ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಥೈಸುತ್ತಾರೆ.

– ಸುಭಾಷಿತ

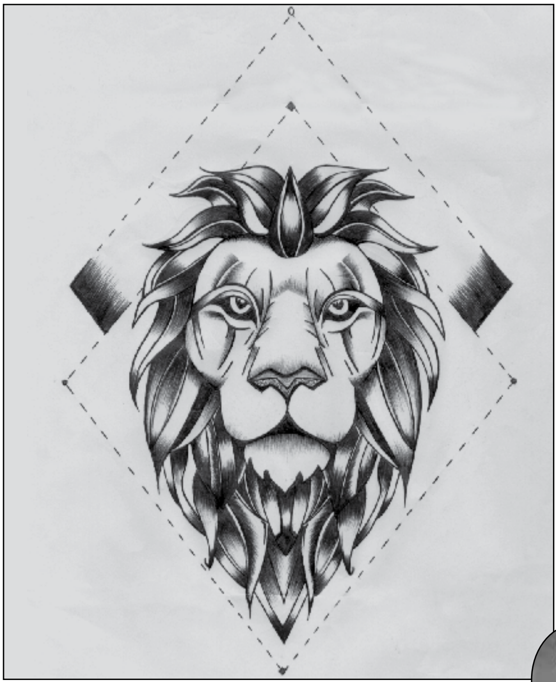

Manvith U., I PUC

Divyashree

MAHATMA GANDHI AND SARVODAYA

✍ **Abhishek Talwalkar K.**, III B.A.

Mohandas Karamchand Gandhi, popularly known as 'Mahatma Gandhi' was born on 02-10-1869 as the son of Karamchand Gandhi and Puthali Bai. As a child he was deeply influenced by the piety and uprightness of his mother and father. During those days he happened to have watched the story of Shravanakumara and also a play on Satya Harishchandra. He was very much moved by these characters and the values those characters stood for. The values of Truth and Non-violence were thus instilled deep within him since his childhood days. Likewise if we look into his Autobiography we will come across many instances that led to his evolution as the 'Mahatma' or 'Great Soul'.

Mahatma Gandhi always thought about the welfare of all. This sense of inclusiveness in his thought and deeds stood upon the core values of Truth and Non-violence. During his days in South Africa his perspective about life and humanity was broadened by his insights and introspections. He made a thorough study of all religions and major ideologies of the world. This pursuit made up his all inclusive humanitarian outlook. Gandhi received a copy of Ruskin's *Unto This Last* from a British friend, Mr. Henry Polak, in South Africa in 1904. He read the book during the twenty-four-hour train travel to Durban. He was very much inspired by Ruskin's ideas and he determined to change his life in accordance with the ideals explained in the book. As Gandhi understood it, Ruskin's outlook on life stood on three main tenets:

1. That the good of the individual is contained in the good of all.
2. That a lawyer's work has the same value as the barber's in as much as all have the same right of earning their livelihood from their work.
3. That a life of labour, i.e., the life of the tiller of the soil and the handicraftsman is the life worth living.

Gandhi in his Autobiography says: "The first of these I knew. The second, I had dimly realized. The third had never occurred to me. *Unto This Last* made it clear as daylight for me that the second and third were contained in the first. I arose with the dawn, ready to reduce these principles to practice." In 1908, Gandhi paraphrased Ruskin's book into his native tongue Gujarati. He gave the title to the book as "*Sarvodaya*". The term Sarvodaya was a compound word he invented from two Sanskrit words: *sarva* (all) and *udaya* (uplift). It

meant "the uplift of all'' or "the welfare of all'' as Gandhi used to refer to it.

Although inspired by Ruskin, Gandhi developed it as a constructive socio-political ideal of his own. He enriched his concept with the teachings from Upanishads, Bhagavadgita, Sermon on the Mount and so on. First the practical aspect of this ideal was put into practice in his ashrams. The Gandhian social ideal upheld the dignity of labor, equality, self-help, self-sufficiency and individual freedom. It meant realization of true democracy where 'truth' and 'purity' would live together. To bring justice to the masses and make the country prosperous by attaining real Swaraj or real political, social and economic freedom.

The fundamental concept of Sarvodaya is supremacy of spirit, economic and political consciousness of the poor. The second notion is that of moral values. Sarvodaya wants to incorporate moral and spiritual values in social, political and economic fields. It is conscious about the Seven Social Evils as listed by Gandhi. They are wealth without work, pleasure without conscience, politics without principles, knowledge without character, commerce without morals, science without humanity, and worship without humility. Truth and non-violence are the foundations of Sarvodaya. Every member should lead a life of humility and not exploit anybody. A member of Sarvodayi Society is not only a member of India but also of the world. Sarvodaya Samaj should be able to reconstruct the social strate of the people i.e. it should be based on non-violence and free from exploitation and injustice.

Most important notion of Sarvodaya Samaj was laid down by Gandhiji's disciple Archarya Vinoba Bhave. His movement was known as '*Bhoodan*'. Land is the most intimate property of the individual. Land creates economic disparities in the society. So, Mr. Bhave persuaded the landlords to give land to the poor people for free. He advocated that Sarvodayis should also exchange goods with the poor people. There should be no exploitation of the peasants by the capitalists and landlords. He also pleaded for sanitation and hygiene. Therefore at that time Sarvodaya had aimed for economic self-sufficiency, decentralization of power, development of cottage industries, minimization of machines and nationalization of big institutions with the co-operation of the people. But, the movement did not gain much support and involvement as it was branded as a utopian idea. Hence, no further work progressed in that line in spite of its humanitarian relevance. ●

Love with their ego!

Socrates was once asked by one of his disciples: "Why is it, sir, that you tell everybody who wants to become your disciple to look into this pond here and tell you what he sees?"

"That is very simple, my friend," answered the sage. "I am ready to accept all those who tell me they see the fish swimming around. But those who see only their own image mirrored in the water are in love with their ego. I have no use for them.

GANDHIAN STUDY CENTRE: A PLACE WITH A PURPOSE

✍ **Justin Erol D'Silva,** III B.A. (JKP)

One of the most visited places in our College is the Library. It is a wonderful place with a perennial treasure of books and knowledge. Apart from this, the library also houses the Gandhian Study Centre that is popularly known as 'Gandhi Adhyayana Kendra'. The Centre is a full-fledged Research and Resource Centre on Gandhi and the local history of Freedom Movement. Not much was known to me about this Centre when I joined this college. But, I used to observe many students and lecturers visiting this Centre with a purpose. So, I visited the Centre and joined the awareness course on Gandhi. With this, began my tryst with the Centre. Here is a small feature on the Centre prepared on the basis of my interview with Mr. Vinith Rao, Faculty member and Coordinator of Gandhian Study Centre.

Gandhian Legacy of the College

The Gandhian Study Centre stands on the Gandhian legacy of the College. The Mahatma Gandhi Memorial College, Udupi, was established by Dr. T.M.A. Pai in the year 1949 as a fitting tribute and a worthy memorial to the Mahatma. It was the result of the keen desire of the College Committee and the general public of Udupi that the college was named after Mahatma Gandhi with a resolution *"to do whatever possible in the college to commemorate Mahatma Gandhi."* From the very beginning, the college gave priority to develop a special section for the collection of the Gandhian literature. In 1953-54, Prof. H. Sunder Rao, the first Principal, proposed to build up a well-stocked section of books on the life and teachings of Mahatma Gandhi, so that the college named after the Father of the Nation may have enough material for the study of his valuable teachings. It was the desire of the college to propagate and propound Gandhian philosophy by making available to the reader all materials on this subject at one place so that any one interested in doing research may make the best use of the Gandhian Section. This task was gradually accomplished with the addition of rare and authentic source books on Gandhi along with other valuable books on and by Gandhi. In 1957, Gandhi Study circle was started. The Gandhi Study circle was mentored by the then Principal Prof. H. Sunder Rao, Prof. Ku. Shi. Haridasa Bhat, Head of the Economics Department, Prof. Theresa Joseph, Prof. N. Shreesha Ballal, Prof. P. Gururaja Bhat and Prof. T. V. Kuppuswamy. The study circle with a group of dedicated faculty members, enthusiastic students and volunteers worked in close collaboration with the Economic and History Association, and Social Service League.

Gandhian Study Centre

Continuing this legacy, the Gandhian Study Centre in its present form was established in the college by amalgamating the heritage collections of Gandhian Section and Gandhian Study Circle. The primacy of the Centre was to undertake research and disseminate Gandhian teachings, principles, path and ideals among the students, youth and the general public of this region. It was funded by the UGC, New Delhi, under the Epoch Making Social Thinkers of India Scheme. The Centre was formally inaugurated by Jnanapeeth awardee writer Dr. U. R. Ananthamurthy on 14 April 2007. So far it has organized one state level and two national level seminars on Gandhian Thought. It had also organized a workshop on Vermicomposting, Paper bag making and making of areca leaf plates. It had also organized a de-addiction camp or Madyavarjana Shibira in collaboration with SKDRDP. Since 2009, it has been organizing an extension programme for school children every year in collaboration with Bharathiya Vikas Trust, Manipal. It has also organized exhibitions of rare photographs of Gandhi. Since 2012, it is working as a full-fledged research centre as per the UGC guidelines and thereafter it has been undertaking full time research and documentation work. The Centre has successfully researched, documented and disseminated Gandhian thought and the local history of Gandhian Era including the visit of Gandhiji to this region. The same has been covered by almost all the newspapers and media of the district. The Centre also conducts an awareness course in Gandhian Studies for interested students through multi-media audio-visuals and ICT enabled classes. Here the students are encouraged to think, discuss and understand the Worldview.

Celebrating 150 years of Gandhi

This year our College celebrated its 70 years of academic and cultural excellence. It became special as this year also marked the 150th year of Gandhiji. It was celebrated through the Gandhian Study Centre with the melodies of Ramdhun and Interfaith Prayers. The Gandhi Jayanthi Special Lecture was also organized. Essay writing competition and the cleanliness drive also added to the fervour of the occasion. Students also designed a special logo of 'Gandhi-150 Years' under the guidance of Vinith sir. We adopted Gandhiji's message to Udupi: "Stand up for the Truth at any Cost" in our logo in order to mark the significance of the 85 years of his visit to Udupi. 'MGM Social Observatory Initiative for Social Innovation' was launched by the Gandhian Centre as an initiative inspired by Sarvodaya and Sustainable Development. A special logo of the Social Observatory Initiative was also designed in this connection. At present, the Centre is working under the guidance of Dr. M.G. Vijay, Principal of our College, who is also the Director, and it is being looked after by Mr. Vinith Rao who is the Coordinator and Researcher.

During my three years here, I used to visit the Gandhian Centre for new insights and better outlook. So, in my opinion it is a heritage place for the purposeful visit ! ●

COMMEMORATIVE POSTAL COVER ON GANDHI'S VISIT TO UDUPI

✍ **Darshan G. C.,** III B.Sc.

A special cover on Mahatma Gandhi was released on February 25, 2019 by the Karnataka Circle of India Post to commemorate the 85 years of his only visit to Udupi on February 25, 1934 and also to mark the 150th year celebrations of Gandhi. Gandhiji had addressed a public meeting at Ajjarkad grounds on February 25, 1934 and spoken about the uplift of the downtrodden, eradication of untouchability, temple entry, freedom and the Swadeshi Andolan. He had also collected funds for the uplift of the depressed classes and also towards the rehabilitation of Bihar Earthquake victims. According to the sources at the Gandhian Centre of our College, "on that day 65 year old Gandhi had reached Udupi by 3.30 p.m. and was escorted by Haji Abdulla Saheb who was the leading personality of Udupi. One could realise the adoration of the masses towards Gandhi from peoples' eyes and gestures. And wherever he went, he got a rousing reception. People had brought him purses and gifts as could they afford. He inaugurated a Khadi Bhandar at Sri Kadubettu Srinivasa Pai. He next went to Ajjarkad grounds to address the public meeting that was witnessed by a huge crowd of around 6000 people. The people of Udupi presented him a purse of Rs. 1,240. The volunteers of Udupi wanted one word from Gandhi and for which he said "Stand up for the truth at any cost." In the actual terms it became a potent message and motto for those who deserved it. Gandhi in Udupi was photographed by late Sri Narahari Kamath of Ideal Studio, Udupi. It was late Sri Pundalik Nayak of Ideal Studio who had provided them along with contextual descriptions."

The Special Cover No. KTK/56/2019, released in Udupi effectively portrays rare photographs of Mahatma Gandhi's visit to Udupi. In the background the Old Block of MGM College it can be seen. It remembers the establishment of Mahatma Gandhi Memorial College, the oldest college in Udupi district in 1949 by Dr. T.M.A. Pai, as a worthy and permanent memorial dedicated to the eternal memory of the Mahatma. The cover also mentions Gandhiji's one-liner message to Udupi: "Stand up for the truth at any cost".

Dr. Charles Lobo, Chief Postmaster General, Karnataka Circle, Bengaluru and Ranjan Pai, Chairman, Manipal Medical and Education Group (MEMG), Bengaluru and Registrar Academy of General Education, Manipal released the special cover. The

special cover release was organised by Manipal Academy of Higher Education (MAHE) and Academy of General Education at the University Administrative Building in Manipal. The Special Cover with my stamp and the cancellation were planned by Mr. M. K. Krishnayya, Philatelist and by the officials of the Udupi Division of India Post. Pictures and the archival information were provided to the Postal Department by the Mahatma Gandhi Memorial College, Udupi through its Gandhian Study Centre. The Cover was sponsored by the Manipal Academy of Higher Education (MAHE-Deemed University), Manipal. ●

LOST IN LIBERALITIES?

✍ **Lester Sylvester Dias**, III B.A.

I walked between the walls of cupboards and stared at a particular shelf of books in amazement. As it proved heavily outside a book was melting within. It was on 13th of August, 2018 that I touched 'India: A Million Mutinies Now' by V. S. Naipaul.

This travelogue captures Naipauls sojourn in his ancestral land of India. 'Independence had come to India like a kind of revolution' he says in the introductory chapter of his sophisticated journey around the world's largest democracy. Naipaul discovered that the baggage he had carried with him then, that Trinidadian sense of an Indian community 'had no meaning in India'. He sees pattern and meaning in the disintegration Mr. Naipaul crisscrossed the country from Bombay to Calcutta, from Kashmir in the North to Madras in the South. He was in the quest for more explosive 'revolutions with the revolution' meeting with individuals who are representative of the million mutinies now brewing.

Unlike the other books of this trilogy, the tone in this book is gentles, compassionate, observer, making peace with his ancestral land moving from with humility and celebrating of its diversity. Naipaul hears from everywhere 'India has changed: it was not the good and stable country it had once been'. They continued that the great investment in development over three or four decades had led only to this: 'to corruption to the criminalisation of politics'. Many recall the strong and intoxicating celebration of 15th August, 1947 as a brief, joyous spring, only to be followed by treacheries and rivalries.

There was chaos. The country was bloodily partitioned, walls were constructed dividing east and west on the support of religions. Around 10 million people crossed the boundary of their birth and at least half a million were slaughtered.

Yet he understands the want for Utopia the evocation of a world that was once whole. Naipaul sees some design in the mutinies. 'The idea of freedom had gone everywhere in India… there was… now what didn't exist 200 years before; a central will, a central intellect, a national idea'. It is an important vision at a time when much of the world sees tranquil at this same dedicate point when freedom struggles with chaos.

And I return the book hoping to see the second most populous country at another turn.

●

THE SPIRIT BEHIND THE MIGUEL STREET: THE LIFE OF V. S. NAIPAUL

✍ **Trisha N. Shetty,** III B.A.

"An autobiography can distort, facts can be realigned. But fiction never lies. It reveals the writer totally."

– V. S. Naipaul

Nobel Laureate Sir Vidiadhar Surajprasad Naipaul TC breathed his last on August 11, 2018 in London, England, surrounded by his loved ones. George Greig, the editor of 'The Mail on Sunday' revealed to BBC Radio and that he was one of those present beside Naipaul at the time, saying "Nadira (Naipaul's widow) talked about a poem by Lord Tennyson, "Crossing the Bar", which had great resonance and meaning to him and I just turned on my phone and found it and we read it". His funeral was held at the Kensal Green Cemetary.

'The Guardian' cited Naipaul as the one "who explored questions of place and identity for more than half a century", calling him "a champion for immigrants and their children."

During the 1800s, Naipaul's grandparents emigrated from India to British Trinidad and Trabago to work in plantations as Indenture labourers. Their son Seeprasad Naipaul became one of the first journalists among the second generation immigrants. He married Droapatic of the influential Capildeo family. Vidia was their second son.

Born on August 17, 1932 in Chaguanas, British Trinidad and Trabago, Naipaul received a Hindu upbringing. In 1939, his family moved to the Trinidad Capital Port of Spain. Here, he was enrolled in the Queen's Royal College – a government run school based on the British Public School model. On graduation he won the Trinidad Government Scholarship which enabled him to study in any higher learning institution in the common wealth Nations. He admitted himself in University College, Oxford.

During his initial attempts at writing, he thought his flow to be unnatural leaving him doubtful of his abilities. In April of 1952, he spent all his savings on an impulsive trip to Spain, which he initially referred to as a nervous breakdown but later on he described it as "something like a mental illness". Before the trip, he had met Patricia Ann Hale in a College play. Hale helped him to recover and chart a path for his career as a writer.

The two graduated in June 1953, the same year his father died. Financial troubles forced him to do odd jobs, often borrowing money from Hale.

In 1954, Naipaul moved to London and in December he started appearing on BBC Radio's 'Carribean Voices'. It was in the BBC freelancer's room in the Langham Hotel that he wrote 'Boggar', the first story of 'Miguel Street', inspired from a neighbour he had known as a child in Port of Spain. He completed 'Miguel

Street' within 5 months. In January, 1955, he tied the knot with his long time partner, Patricia Hale.

On his first trip to Argentina in 1972, Naipaul met and entered into an affair with married Anglo-Argentine mother of two, Magaret Murray Gooding. The following year, he admitted his affair to his wife, confessing that he was never sexually satisfied in their marriage. For the next 24 years he divided his time between the two women.

In 1995, when he had been travelling across Indonesia with Gooding, Hale was admitted in the hospital and died the following year of cancer. Within 2 months of her death, Naipaul parted ways with Gooding and married a divorced Pakistani journalist, 20 years his Junior Nadira Khannum Alvi, becoming the third person he married. In 2003, he adopted Nadira's daughter Maleeha, who was 25 years old then.

The earlier works of Naipaul were set in Trinidad and were known for their comic nature while his later works set elsewhere were more intense. He was a novelist, an essayist, and a travel writer known for pessimism and sometimes controversy. 'A house for Mr. Biswas' (1961) is considered to be the one that gave him his big break. However, it was 'In a free State' that won him the Booker Prize in 1971. In 1989, he received Trinidad and Tobago's highest honour: the Trinity Cross, followed by Knighthood from the British Monarch in 1990. It was only in 2001 that he received the Nobel Prize in Literature.

Vidia Naipaul has marked the period from 1957-2010 as his era through the works that are admired by millions. In his Nobel Prize lecture 'Two Worlds' he speculated that he was paternally linked to Nepal, specifically to Nepalese groups who travelled to the holy city of Benaras and went by the name 'Naipal'. By the time he died, he had published more than 30 books in over 50 years. Though a British citizen, Naipaul is remembered by the world as its own, for through his fiction – he belonged to places that lay beyond the boundaries that he denied to be confined in. ●

People's perspective is a very strange thing.

You may be right but you may also be wrong.

You may be good but you may also be bad.

You might have not done any mistake but get blamed for all the mistakes.

You never really know what is happening around but some how you become a part of it.

Know what you really are

You are the architect of your life, design it in such a way that nothing can bring you down.

✍ **Adarsh Acharya,** II B.Sc.

FORTUNE FAVOURS THE BRAVE, REALLY ???.....

✍ **Ranjitha Pai,** I PUC Commerce

Although grace of God and blessings of elders bring positive results, a hardworking and sincere person gets the co-operation and co-ordination of all, due to his bravery. From my childhood, always I have heard that those who dare to achieve the goal, fortune smiles on them. Always luck goes hand in hand with people who dare to work for enforcing something new to traditional system. Let me give some examples of those braves whom the fortune has favoured.

I'll start with Sunita Williams, a brave space astronaut who has recently returned from her journey in space. She was brave enough to stay there for about 6 months. Her space flight was of 195 days, number of space walks – 4 and total time spent on space walks was 29 hrs., 17 mins. After the journey in space she had safely returned. Hence one can see that brave Sunita was favoured by the fortune. Likewise, there are many more examples of braves whom fortune has favoured. Among those, I would like to tell about Juliane Koepcke who was a young girl lost in dense Amazon forest due to the plane crash. Only she was saved in the crash. But she was brave enough to stay all alone in the Amazon forest for 10½ days. She was badly injured in the plane crash. But even then she had not lost her hopes and had bravely faced every bad situation in that forest. She had survived amidst the pirannas, alligators, stringrays and millions and millions of flies and mosquitoes. With every sting the flies had deposited their eggs. She was brave enough to remove all those from skewer. Inspite of all these difficulties she was fortunate enough to get the help of Spanish on 10th day. Throughout her journey she was not attacked by any of the wild animals. Thus brave Juliane was favoured by fortune and had safely reached her father after 10½ days stay in the forest. Next I would like to take the example from the great epic Mahabharata, the brave heroes, Pandavas, were favoured by fortune and were successful in the Kurukshetra war. These show that fortune favours the brave.

But 'fortune favours the brave' is not true in all cases. There are many examples in which fortune has not favoured the brave. Kalpana Chawla, the 1st Indian woman to travel in space shuttle had bravely travelled in space shuttle for 372 hours and completed 252 rotations around the Earth's atmosphere. But she could not safely return back. Karna was brave enough to fight against Arjuna. But fortune had not favoured him and he was killed in the battle field. Abhimanyu, son of Arjuna who had bravely entered the Chakravyuha even though he did not know how to come out of it and fought bravely. But he was killed by the opponent. Thus, in this example even though Abhimanyu was brave he was killed and fortune had not favoured him. Now think over, once again does fortune really favour the brave ?

●

ANXIETY IN TEENAGERS

✍ **Sri Lakshmi S.,** II B.Sc.

Anxiety in teenagers is most common. Teens with anxiety disorders struggle with feelings of tension and fear.

Generalized Anxiety Disorder (GAD) is the most common teen anxiety disorder. This type of anxiety in teenagers involves excessive anxiety or worry over everyday events, which lasts for prolonged period of time. Teens with generalized anxiety experience intense emotional stress, as well as a range of anxiety related symptoms. Moreover, teens with GAD typically experience excessive worrying and low self esteem. The symptoms of these include, in ability to control feelings of worry and stress, fatigue, difficulty of concentration, irritability, muscle tension, sleep problems etc. Another type of stress is **social anxiety** which includes sweating, nervous shaking, fear of having to talk or perform in front of group. The third type is **anxiety attacks,** this result when an individual encounters a specific stressor. There are so many type of anxiety in individuals. Few of them are panic disorder, obsessive compulsive disorder, phobias etc. The treatment for these include better sleep routines, good nutrition, practices like yoga and meditation, having good connection with family and peers. ●

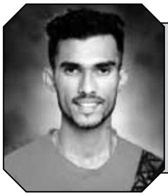

JOURNEY...

✍ **Adarsh Acharya,** II B.Sc.

You never really know how the journey of your life is going to be. You meet so many people… You meet them everyday, occasionally, rarely and you also come across few whom you don't want to meet ever again…

It's quite complicated!

But you meet very few people whose presence comforts you in a very different way. We love people in a different way and they get different places in our life. They stay there only if they understand what their place in our life is. Not everyone can understand that and people tend to go away from you.

That hurts…

Insecurity, inferiority, priority all these thing pop up in mind but none of this matters if you equally love all the people whom you consider as important to you. It is equally important for those people to understand what they are to you and what you are to them. ●

MUSIC THERAPY

✍ **Shreejaya Karanth,** II B.Sc.

The Google Dictionary defines ‘song’ as “a short poem or other set of words set to music or meant to be sung”. But, we all know that a song is something much more than this technical definition. It is an emotion. For some people, music is freedom, for some it is passion and for others it is peace.

Music is often linked to mood. A certain song can invoke various emotions. It can make us happy, sad, energetic or relaxed. Because music can have such an impact on a person’s mindset and well-being, it should come as no surprise that music therapy has been studied for use in managing numerous medical conditions.

While I listen to my favourite songs, I write this article on how music and songs are boon to mankind. When Kiah Victoria says, ‘We were once the dream of the galaxy’ in her song-Aurora, it really gives me motivation to look forward to something good or when I hear Tom Rosenthal sing ‘oh don’t you shy away your heart beats the day oh time is not alone with you’ in hope of making our day better, it really fills me up with emotions, that I am not alone, we are all fighting our own battles in this world.

If you are thinking that this article is just about me, trying to brag about my music choices, let me inform you that – it is not ! There is strong scientific evidence supporting the use of music therapy for mood enhancement and anxiety/stress relief, according to Natural Standard research.

Here are some conditions for which music therapy has been studied, supported by good scientific evidence.

Autism is a brain disorder that is associated with a wide range of developmental problems, especially in communication and social interaction. It is observed that, people who have autism spectrum disorders often show a heightened interest and response to music. This may aid in the teaching of verbal and nonverbal communication skills and in establishing normal developmental processes.

In older adults, with Alzheimer’s, dementia and other mental disorders, music therapy has been found to reduce aggressive or agitated behaviour, reduce symptoms of dementia, improve mood and improve cooperation with daily tasks, such as bathing. Music therapy may also decrease the risk of heart or brain diseases in elderly dementia patients.

In adults with depression, a home-based program of music therapy may have long-lasting effects. Music therapy may also lead to reductions in heart rate, respiratory rate, blood pressure.

It may also be beneficial in depression following total knee replacement surgery or in patients undergoing hemodialysis.

There is also evidence that music played to the womb during late pregnancy may lead to children being more responsive to music after birth. Soothing music may help newborns be more relaxed and less agitated.

There are many other instances or

evidences that show that music is not only an art form meant for entertainment, but also used as therapy for the betterment of mankind. All forms of music may have therapeutic effects, although music from one's own culture may be most effective. At last, I just want to conclude that, music not only makes you feel but also heals you.

In this world, a person is either too dark, too fair, too tall, too short, too fat, too thin or too much of what-so-ever. But, the truth is, we people are too cold ! Too cold towards others' emotions. We are too busy searching for their flaws that we forget how insensitive we, ourselves, have become ! Since, it is obvious that they are struggling with such problems, let us stop. Let us stop doubling their problems by passing such body-shaming comments. The fact that they are dealing with their flaws, itself makes them perfect. So, let us be kind and make a difference in their lives.

●

WHY ARE TEENAGERS GETTING INTO DEPRESSION ?

✍ **Shravya S. Mallya,** II PUC

When we hear the word depression, some pre-conceived notions run through our minds. But depression isn't always a girl crying in the bathroom or a boy wearing long sleeves to cover his wrists. It isn't always suicide notes and kill bottles !

Sometimes, it's all smiles and good grades. Sometimes it's the boy who is always helpful and the girl you always borrow things from. Depression isn't always that easy to notice. It has an inner monologue which drowns out any voice of reason. It's louder and stronger than the positivity in our minds. It amplifies every negative thought we have ever had. It takes the words from voices of our past, reiterating that we are a failures we are worthless and repeats them over and over again like a broken record. It slowly eats away at our hope. It can affect the strongest of people. So, it doesn't come as a surprise that teenagers are the section of people who are the most depressed.

Teenagers are in that awkward stage where they are neither kids nor adults. This age is a very confusing one. Adolescence is a time of emotional turmoil, mood swings, gloomy thoughts and heightened sensitivity. Unlike adult depression, symptoms of youth depression are often marked. Instead of expressing sadness, teenagers may repress boredom, irritability or engage in risky behaviour.

The causes of depression ranges from family issues, loneliness, high expectations of parents to low self esteem from increased emphasis on peer popularity. Depression arises from poor family relations and perceived rejection from parents. When parents are struggling over marital problems or are ill themselves, teens may feel the tension. As a result teens may feel ignored and abandoned. Unrealistic academic expectations create a strong sense of rejection. Parents love their children unconditionally, but, they don't realise that their hopes and dreams for their children can be unrealistic. As a result, when the child does badly at academics or competitions their parents get disappointed and push their children harder towards success. But, this makes the child feel worthless and that his parents are unhappy with him. The child begins to hate himself and finally depression sets him. When things go wrong at school or home, they feel that "life is not fair'' or "things never go their way''. They feel stressed and confused.

To make matters worse, teens are bombarded by conflicting messages from parents, friends and society. Today's teens see more of what life has to offer – both good and bad on TV, at school, in magazine and on the internet at well. But, this advance results in teens spending less time face to face and their psychological well-being plummets. When they see pictures of their friends enjoying and having fun, they feel insecure about missing out on the enjoyment. Also photos of celebrities and models on social media platforms (which are highly edited) makes teenagers feel unworthy, ugly and unattractive which again leads to depression.

The only thing which is capable of battling depression is self-confidence. Once teens start believing in themselves, they can get over depressions matter how much it tries to drag them down. Because nothing can dim the light that shines from within us! ●

WHY DIDN'T THEY ASK EVANS? – AGATHA CHRISTIE

✍ **Medha Bhat**, I PUC Science

Popularly known as the 'Queen of Crime', Agatha Christie is the third highest sold author of all time, with over 80 titles written under her own name and 6 under the pseudonym Mary Westmacott. One of her evergreen mysteries is 'Why didn't they ask Evans?', a novel with several unpredictable twists and turns, an impeceable plot, and red herrings strewn across every chapter.

The novel starts with a young Duke, Bobby Jones, playing golf with Dr. Thomas in the Welsh seaside town of Marchbolt. Being an amateur, he hits the ball over the cliffs edge. On inspection he finds a dead body close to where the ball had landed. The doctor goes away to call for help, while Bobby stays with the body. He finds a photograph of a beautiful woman sticking out of the man's coat pocket, and is immensely haunted by it. The man, presumably dead, sits up suddenly, says, "Why didn't they ask Evans?" and abruptly falls dead. Roger Bassington – French who happens to be a passerby then offers to keep guard over the body, when Bobby explains to have an important engagement with his father.

The story proceeds with the identification of the body as Alex Prichard, by the dead man's sister and brother-in-law, Mrs. Amelia Cayman and Mr. Leo Cayman. The photograph in his pocket is described as Amelia, though Bobby finds her a far cry from the original. In an intriguing turn of events, Bobby is poisoned within a couple of days, but survives against all odds.

With a good old friend, Lady Frances Derwent (Frankie), he begins investigating the case sensing there was much more than met the eye. They soon figure out that the photograph that Bobby had seen was not at all the one featuring Mrs. Cayman, confirming that the Caymans weren't at all related to the dead man.

Holding Roger Bassington – French responsible for the swap of photos, staging an accident outside his house, Frankie gains entry, feigning injury. She comes across Roger, his brother Henry, and sister-in-law Sylvia. During dinner Sylvia remarks that the dead man resembled Alan Caestairs, a traveller and a distant acquaintance, who had been a great friend of millionaire John Savagee. Then Frankie meets their neighbours – Dr. and Mrs. Nicholoson, who run a rehabilitation center for drug addicts.

The story deepens when Moira – who Bobby recognizes as the woman in the original photograph – confides that her husband is trying to kill her. Then in a space of few days, Henry Bassington – French commits suicide and Roger confirms to have swapped photos.

They track Alan Carstairs's history only to find that he had been peculiarly interested in his friends – John Savage's-will. John had died suddenly, and all his money had been bequeathed to Mr. and Mrs. Templeton, a mysterious couple of whom no evidence was found.

Bobby and Frankie then get kidnapped, and

they find themselves at the mercy of Roger Bassington – French, the crook, who had all along seemed to be a nice fellow. They escape the place with the help of Bobby's friend, Badgu Beaden. Further enquiry leads them to the Evans Carstairs who had spoken of while dying. The mystery is finally uncovered and Moira Nicholoson and Roger Bassington – French are held responsible for 3 deaths – John Savage's, Alan Carstairs's (aka Alex Prichard) and Henry Bassington – French's. They had forged a will, killed Savage and run off to a quiet place, and were lying low as neighbours in Hampshire. Alan Carstairs, being a good friend of savage, had sensed something fishy. Fearing an adversary, they had to get rid of him. Then they had killed Henry, while on the outset it looked to be a suicide. Mr. and Mrs. Cayman were their own gang members. If not for the timely arrival of Bobby and Frankie, the whole thing would have gone completely unnoticed.

Agatha Christie's exquisite story-telling and seemingly unsuspecting narration leave the reader anticipated and fuddled till the very end. This book is a great read and I am still in awe and admiration of the writer's skill to captivate the reader's attention when least expected, with the biggest of surprises and the most subtle evidences. ●

YOUR NAME ?

Say, What's your name ?
That everyone wants to know,
And every known chants of...
Your smile, has a hundred fans,
And your silence even more.

Say, what's your name ?
That I might never know
Nor I'd even would remember
Though if were one to want it
I swear to never forget.

Say, how 'you' feel ?
When every girl falls for you.
How, you're rejection,
Is what they can't take.

Though you be good or bad,
They still love you.
For you, they ever seem to live.

Say, who you really are ?
Whom, I've only seen in dreams.
I wonder if your heart ever loved,
I wonder if it ever could be!

Say, you are a stranger, But,
Do you see me ?
It's not your looks, I've fallen for,
But those chants, did make me.

✍ **Adithi S.,** II PUC Science

Story which bagged first prize at the College Level

MONEY.....

✍ **Medha Bhat**, I PUC Science

It was one of the sultry spring mornings in the little English village of survey, a quiet seaside town, the inhabitants of which knew not the entertainment or suspense of matters such as the one which Chief Inspector Abott of the local police station ran over in his mind this fine day, again and again, but alas, to no avail.

It had been an interesting morning – perhaps the most flabbergasting one he had had in a career spaning over twenty English winters. Early at around 6.30 a.m., the telephone had ring, informing the then present Seargent that Mr. Melloway Ridgeback, owner of the Marlston Manor, had been pinched. The amount nearly came to a massive five thousand pounds. The Inspector had then sent one of his trusted officials a sly one too (named Pickwick) to investigate matters.

Pickwick had been to the house almost immediately after the matter was reported. He returned after three hours, having carried a detailed investigation of the matter. According to the statement of Mr. Ridgeback, he had locked his safe at 8.30 the previous night, after which he had not gone to the drawer. The safe had a number lock, the combination of which was known to only two people besides himself his wife and his secretary. Clearly the safe hadn't been forced open, and so it was left to the Inspector to put matters to test for sometime, true to which he interviewed the household.

Mrs. Ridgeback denied having gone to her husband's study (where the safe was kept) that night. She had gone straight to bed at 8.00 after dinner. The secretary was with Mr. Ridgeback until 7.30 the previous evening, after which he had headed home. The butter assured the Inspector that the secretary had not come to the Manor again that night. Out of the two maids, one had had the day off, while the other had laid the dinner and gone to her room, which was next to the dining room downstairs.

Officer Pickwick, decidedly annoyed, informed the Chief Inspector, that Mrs. Ridgeback could easily have been lying, and that the maid too could have obtained the code by caves dropping on them talking about it. Matters grew worse when they learnt that the maid had been given the sack by her previous employer for pinching precious jewels and other treasured items. However, they could not prove how she could have gone upstairs to the study, without the butler noticing at half-past eight. She would have to be extremely discreet, for her master would be in the very next room doing his office work.

No amount of reconstruction and reminiscence helped them. Matters came to a stand-still. Mrs. Ridgeback had been seen going into her room by the maid. She had reportedly had a severe headache and could not sit down too long. The butler himself had been seen at 8.00 by the mistress, and later by the maid.

The inspector once entertained the idea of the butler and the maid committing the crime together, and then of giving each other's alibi. Yet, the more he thought of it, the more unreasonable it seemed, for two people without any hesitation to rob their master of so much

money and continue staying on, without fear or guilt. Their rooms and possessions had been searched, but the cash was not to be found. There was simply no trace of it.

That evening, Pickwick came to see the Chief Inspector, saying he had found something incredible which would at last help them catch the culprit. The Inspector found it amusing and asked him to produce the curio. Pickwick reached into his briefcase and took out an envelope and laid it on the Inspector's desk. Inside was a bundle of crisp notes! There were five thousand pounds in cash! Pickwick, noticing the intense shock on the Inspector's face, only intensified it into a scowl by narrating his adventurous escaped, "It was this afternoon, sir, that I was strolling in the gardens of the Manor, looking for clues or something of internet. I came to the back of the house, which lead to the study. I noticed again that it has two windows, tightly sealed, which made me ascertain my belief that the thief had not been an outsider. I tried with all my strength to force it open, but it budged not an inch. Wanting to investigate the matter further, I went into the house and to the study. I was rummaging through some papers on the desk, when I accidentally knocked over a large lamp. Underneath the brass base I found this. What astonished me even more than its contents was a slip of paper that I found inside. Here it is The Inspector ran his eyes over it, his brows rasing further and further. For it said,

"Here is the promised sum of money. I want you to send me the stuff I ordered a week ago as soon as possible. My insurance will cover this loss of money, which I shall report to the local police as having been stolen. I hope that fool, my secretary is blamed. He has been snooping around too often, and knows that I have something up my sleeve. Anyway, I am quite sure, he has not a least idea that I am Winston Steel, the famous fraud, known for forgery. I will let you know soon enough what my plans are!

Yours truly,

Winston (aka Melloway)

"Aha! So this is him, that international thief. Our matter comes to a filting end. I am bound to say that famous English saying Pickwick, "The more money they have, the wilder and greedier they become!" ●

ASTA

You have the magic of creation
'Not giving up' is the only magic
I know We're brothers,
and the rightest of rivals we are,
We fight the eyes of nobles,
and we fight the hunger's scar.
You, will brother, are born in bright, I am dark myself, I rule over that.
How much ever 'spikes of light' you attack,
Through everyone of them, I'll cut,
with my sword of black.
And one day, when, the day comes,
We'll see whose more worth to throne, Your stubborn angels,
Or, the devils I hold…

✍ **Adithi S.,** II PUC Science

WOMEN AND LEADERSHIP

✍ **Sandhya K. S.,** II B.Com.

More and more women are rising to the leadership challenge, even in some of the most male-dominated industries. The increase in the number of women attending college, the increasing number of women in the workplace or starting their own business has demonstrated to men who own business that women can be both managers and mothers, thus showing their male counterpart that women can in fact "do it all".

Those days have since past. As women are achieving higher levels of education and are being employed in more prominent positions, their leadership roles in family organisations have increased.

As the 114th Congress gets underway, a record of number of women (104) will be serving in the House and State. Today women makeup 19% of the congress, about double the share from 20 years ago. As of 2013, about one-in-six board members of Fortune 500 Companies (17%) were women, up from 10% in 1995.

The leadership of a woman will mainly a task focused, that promote co-operation and collaboration, prefer to work in collegial atmosphere. Any institution, whether it is society or organisation, in the present century cannot function effectively without women's equal participation in leadership activities. Women create a perspective that brings to competition to organisations and teams. Women leadership is found to be good for financial health of an organisation.

As a final conclusion we can proudly say that women as a leader can unify diverse groups, can improve interpersonal relationships. They value accountability etc.

Now-a-days "Women and leadership" is like the two faces of a coin, both of them are interconnected, through which she can glorify the world.

"A woman is like a tea bag – you never know how strong she is until she gets in hot water".

●

MOBILE PHONES: ADVANTAGES AND DISADVANTAGES

✍ **Rakshitha,** III B.Com.

'Mobile Phone' is a good technology and were invented by Martin Cooper in 1983 Mobile phones were brought into the market. Mobile phones is an important and popular innovation of technology and has its own advantages and disadvantages.

Now-a-days, mobile phone has become popular to everybody since it is very convenient. The most important advantage of having a mobile phone is you can communicate to your family and friends. No matter what, where you are. You can contact easily to them, by calling or sending messages everywhere without electricity. It is may be the main reason why almost all people today choose to own a mobile phone. Even it performs lot of functions such as of calculator, alarm, video chat. You can also make presentations, click pictures etc.

From the customer's point of view, it assists you in business a lot, such as make schedule of working, keep in touch with their companies. Moreover you can relax with mobile phones applications for example, play games, listen to music or chat with your friends.

On the other hand, there are also disadvantages. Using a lot of mobile phones can harm your brain, particularly teenager and children who are under 16 years old. If you use mobile phones too much you will get bad effects like dizzy, blood-brain barrier or ear problems.

In addition, when you use mobile phones while you are driving; you may encounter an accident, it is essentially not good for you and others. Moreover "radiations emitted from the phone are dead harmful for the Eardrum" has been proved by many Scientists.

Owning a mobile phone in your hand can solve many issues and hold most of information around the world. Even though it is not good for health and you have to protect yourself from bad effects of mobile phones, if you choose to have one.

We should use mobile phones properly without harming our health, life, environment and others life.

Hope it helps you.

Courtesy: **Internet**

●

That depends on how big a God you believe in !

When Henry Russel had concluded a lecture on the Milky Way, a woman asked him, "If our World is so little, and the Universe is so great, can we believe that God pays any attention to us?" Dr. Russel replied, "That depends, madam, entirely upon how big a God you believe in."

THE DESIGN OF UNEMPLOYMENT INSURANCE: BENEFITS AND TAXES

✍ **Sumera**, II B.Com.

Unemployment benefits increase unemployment spells by reducing a laid-off workers job search efforts or increasing her job selectiveness (Example: Reservation wage), job search and selectiveness are both unobservable by the government. The resulting moral hazard creates a fiscal externality that should be balanced against the insurance of unemployment benefit. This trade-off has been the basis for the estimation of optimal unemployment benefits.

However, the lay-off decision itself is affected by UI taxes levied on firms. The common understanding is that perfect experience rating is the optimal policy in this regard. Perfect experience rating means that firms pay the full! UI of worker lay-offs through higher taxes. The agreement in favour of perfect experience rating originates in Feldsteen (1976). The general insight is that an incomplete experience-rated UI system creates a cross subsidy between firms and makes the employees more likely to the lay-off workers and employers more willing to work in lay-off prone firms. This is due to the fact the firms and workers do not completely internalize the social cost of lay-off.

Further more, we show that the lay-off tax depends on the degree of lay-off risks observability at the time of job search. For example in a world with no insurance, if the lay-off risk in unobservable, then lay-off tax is positive due to uninsured lay-off cost.

However, optimal lay-off tax is zero in the other extreme, where lay-off risks are completely observable – as in this case, wages are fully compensating agents for lay-off risks.

The main result of this is the optimal employment benefit and taxation formula. I develop an optimal UI taxation formula that depends on the degree of insurance of unemployment benefit (moral hazard) as well as the degree of compensation of lay-off risk by firms which depends on the observability of lay-off risk. Second, I show that the Baily-chitty-type formula for optimal unemployment benefit level holds independently of UI taxes.

This lies at intersection of three research stands. First there is a four-decades-old debate about the role of experience rating in the U.S labour market. Feldstien (1976) focuses on the effect of experience rating on temporary lay-offs. In this model, firms are facing demand shocks and have an ecogeneous number of attached employees, in the sense that they do not search jobs elsewhere when unemployed. The main result is that incomplete experience rating leads to an excess of temporary lay-off. Albrucht and Vroman (1999) examine the consequences of experience rating in an efficiency wage model where lay-off is caused by workers, heterogenity. They find that in the presence of experience rating, firms pay higher wages in order to avoid lay-offs and thus some degree of experience rating is part of the optimal policy. ●

DEMOGRAPHIC DIVIDEND

✍ **Marwah,** III B.Com.

Demographic dividend refers to a rise in the rate of economic growth of the country due to increased working age people added to the population. The working age evidently refers to the age group of 15 – 59 years. Apparently, large part of the Indian population consists of youth, age range 15 – 34 years.

In the coming years, the working population tends to see a downward trend, especially in the developed countries as a result the work opportunities gets outsourced to young bustling countries like India. According to IMF, India's continuing demographic dividend can add about 2% to the annual rate of economic growth if harnessed properly. The working age population is generally more productive and saves more domestic resources for investment. Moreover, it would also reduce the dependency ratio substantially. As a result it has the potential to grow more quickly than any other country in the future.

However, what is a plan without challenges to face ? India inspite of increasing demographic dividend faces a serious challenge and that is most of the youth comes from the poorest states of India, where primary education and health facility is a pressing concern. This leaves them prove to being unhealthy and unskilled making it hard for India to grab that golden opportunity.

Here our Government needs to take up the wake up call and impart skills to young India in order to make them employable. The Government of India has established National Skill Development Corporation (NSDC) to contribute significantly to achieving the overall target of skilling 500 million people in India by 2022. Hence, the Government seems to be serious about optimally harnessing the human resources. These measures and opportunities uplift the remote and forgotten areas of India instead of just benefitting the metros. This would shatter down the stereo-typical notions of people around. The Future of India is seen to be grown out of economic disparities, regional inequalities and illiteracy. ●

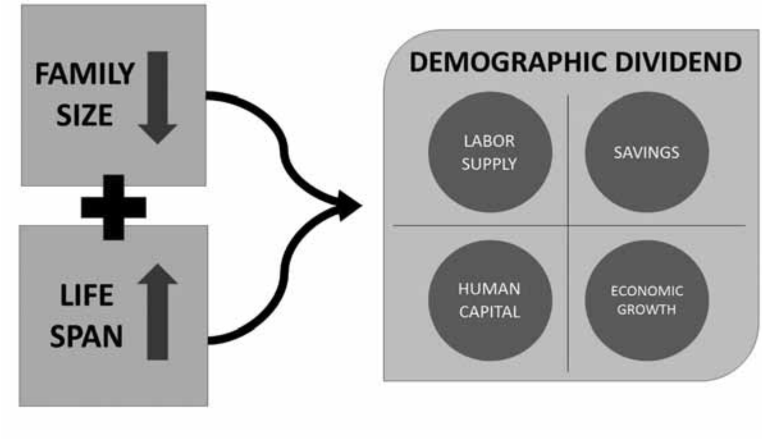

DIGITAL WALLETS

✍ **Shashwathi,** II B.Com.

The global technology of the 21st century has been progressing as a relending speed, and the economic realm is no exception. There have been massive changes from the age-old cheques to the computerized banking system and recently the progress in internet banking has been astounding. However one new banking, or more accurately payments system that has been taking India by storm is the phenomenon known as 'Digital Wallet'.

A 'Digital Wallet' is basically a physical wallet which has been transformed into electronic forms. It stores the payment information of a person such as debit or credit cards – in an online account. It also stores identification and loyalty cards and other such cards if possible. This information can be used to pay for online purchases or authenticating the identification of the user.

A Digital Wallet is based on an encryption software that replaces traditional forms of payment with secured data when money exchanges hands. After the app or software program is downloaded, the user need only enter their payment details to set the digital wallet up. Once this is done, the user is free to shop wherever digital payments are accepted.

The digital wallet can be used online, where only the information of the wallet itself need be entered in the payment window with a password and the amount is transferred to the site or it may pass the credentials of the user to the merchant's terminal wirelessly via Near Field Communication (NFC) (basis for scanning codes or 'Tapping') and that's all there is to it.

Digital wallets, like everything else in the world, have advantages as well as disadvantages. The pros of digital wallets are:

a) **Conversance –** There is no need to carry a lot of cash or any cards when you can pay digitally.

b) **Security –** The info stored is secured with passwords or biometrics. Even if a module device is lost, it can be accessed through new devices.

c) It requires users to authorize every transaction. The user may be required to provide a password or biometrics to authorise each and every transaction. It will provide against risks such as unauthorized purchases and identify theft.

There are also many benefits to the Indian Economy through using digital wallets, such as No counterfeit notes, No cross border terrorism, No black money, No tax evasion, No harm to nature, cost reduction etc.

The advantages and disadvantages of digital wallets are two sides of the same coin. The cons of using digital wallets are:

a) It still requires you to carry something. It can be cumbersome to carry a phone for payments and other identifications in a physical wallet together.

b) It does not eliminate security risks. Wherever there is digitalization, there is also the risk of inadequate security. A digital wallet may allow others to potentially access the funds in the user's bank account or credit cards.

c) It may charge more processing fee. Digital

wallets charge both consumers and merchants for easy transaction.

It has been noted that our country has been one of the biggest adopters of digital wallets. A recent survey shows that 36.7% users in India have or use a digital wallet. This helps and is helped by the sheer number of wallets available in India such as Paytm, Google Pay, PhonePe, Free charge, Molukwik and so on.

Thus, like all things a digital wallet also has both its advantages and disadvantages. It is up to the users to see that they are reaping the benefits and not going to fall prey to the shadows lurking. It is ultimately only the responsibility of the consumer to use the digital wallets in a useful manner.

●

YOU WANT TO KNOW 'IT' COME I WILL TELL YOU OF 'IT'

Through the night, through the plight
The life is not just the fight
Might, might see it that way
But grace shows another play
Any other joy when taken away by another
It all starts to crumble like any other
But, as far this is concerned, if all lies, In the run for it
You either get it alone, or give it to Another too or you lose it.
Getting it all for yourself, is too carnal a desire
Giving it to another is a divine intent
Losing it is folly's venture
Are you saying, you never saw it coming?
You get, that's just fine. No worries
You give it, to solve the worries
You lose it, worry becomes weary of worrying you…..
Get it, but give it for the joy of it !
What is this all about?
Is this, something you can touch?
Something you can see?
Something you can feel?
Or is it everything, just together
Come, I will tell of this tale
A tale, that ain't getting stale
You are not late dear mate
I will tell you of a tale….
That's joyfully blissful
Divinely graceful
Eternally purposeful!!!

✍ **Amylin Ben Thomas**, I B.A.

IS MAHABHARAT REAL...?

✍ **Chaithra Pai,** II B.Sc.

First of all Mahabharata and Ramayana are Itihas, not myths…

Now let's go through some of the evidences which I've gathered from various sources and it can prove that it's more than real!!!

1. Records of Bharat dynasties and real historical lineage

It is mentioned in Aadiparva, the book of the beginning, which is the first of eighteen books of the Mahabharata, chapter 62 about the records of the Bharat Dynasty (interestingly the name of India 'Bharat' has the origin from it), and its lineage are recorded. More than 50 kings and their dynasties starting from king Manu have been presented in detail. A fictional tale as we know would hardly use 5-6 of them.

2. It is written as Itihas (History)

In Mahabharata it is clearly written that it is a "Itihas" (Sanskrit word for History). The words "Puraan" and "Itihas" were specifically coined by the ancient people to categorize the "ancient" and "recent" events. Both the words denote history that has occurred at different times. If the intention of the writer was to write a poem or a work of fiction, he would have stated it to be a "Mahakavya" (epic) or "Katha" (story) which was a tradition at that time.

3. Description of modern world in ancient times

Read the description of Kaliyuga as mentioned in Mahabharata. Whatever Krishna predicted about future civilization in Kaliyug (Modern Times) came true, but please note that these were not prophecies but are the part of Geeta. And remember – this was written thousands of years ago! Fiction? Unlikely because there are too many corroborations and tallying circumstances for it to be fiction.

4. Archaeological evidence of the lost city of Dwaraka

Marine archaeology while exploring the ancient submerged city of Dwaraka in Gujarat, uncovered further evidences in support of statements in the Vedic scriptures. An entire submerged city at Dwaraka, the ancient port city of Lord Krishna with its massive fort walls, piers, warfs and jelly has been found in the ocean as described in the Mahabharata and other Vedic literature.

5. Real places mentioned in Mahabharata and archaeological evidence

More than thirty-five sites in North India have yielded archaeological evidence and have been identified as ancient cities described in the Mahabharata. Copper utensils, iron, seals, gold and silver ornaments, terracotta discs and painted grey ware pottery have all been found in these sites. Scientific dating of these artifacts corresponds to the non-Aryan-invasion model of Indian antiquity.

All places mentioned in Mahabharata are real places, all are identified and still exist with the same name. For instance, Hastinapur is in UP with multiple evidence of Mahabharata in Hastinapur. Indraprastha is the present day Delhi. Dwaraka is located in Gujarat coast, Kurukshetra where the war actually happened is in present day Haryana very near to Delhi.

Interestingly this is not limited to only India. The Kekaya Kingdom is located in today's Pakistan, Madra Kingdom is located in today's Pakistan. Gandhara Kingdom is located in today's Afghanistan. Kambojas Kingdom is located in today's Iran. Parama Kamboja Kingdom is located in today's Tajikistan.

Recently researchers have found the city of Dwaraka under the sea in the said place. Mahabharata cities are not limited to present day India because Mahabharata referred Indian subcontinent as Bharat.

6. Progression from Ramayana

Mahabharata is a continuation of the dynasties from Ramayana and it has a well established coherence in the chain of events. Even the relations between different kings and their dynasties in both the great "epics" match with each other.

If both were mere "epics" written by two entirely different persons, at two different point in times, why would everything match to even minute details? Mahabharata occurs thousand of years after Ramayana. What is the need for the author of the Mahabharata borrow the same ideas and characters as those of the author of Ramayana?

7. Astronomical references

The Udyoga Parva of Mahabharata narrates that, just before the War, Lord Krishna went to Hastinapur in the month of Kartika on the day when moon was at the asterism Revati.

On His way to Hastinapur, Krishna took rest for a day at a place called Brikasthala, and on that day the moon was at the asterism Bharani. The day on which Duryodhana turned down all the efforts of Krishna and made the war inevitable, the moon was resting at the asterism Pushya.

8. Myth of Aryan invasion theory

European scholars brought the nomadic Aryan tribes, into India after 1500 B.C. How could these Aryans create Sanskrit language, gain so much knowledge and write all these texts before 700 BC? Great Indian thinkers including Lokamanya Tilak, Sri Arbindo, and Dayanand Saraswati rejected the European theory.

9. Historical references that are true

Maurya, Gupta and Indo-Greek dynasties, are also recorded in our Purana. These dynasties are accepted only because they are also recorded by Greek historians. What about the dynasties that existed before the Greek Historians?

10. Famous Oppenheimer quote

The architect of modern atomic bomb who was in charge of the Manhattan project was asked by a student after the Manhattan explosion, "How do you feel after having exploded the first atomic bomb on earth". Oppenheimer's reply for the question was, "not first atomic bomb, but first atomic bomb in modern times". He strongly believed that nukes were used in ancient India.

As he witnessed the first detonation of a nuclear weapon on July 16, 1945, a piece of Hindu scripture ran through the mind of Robert Oppenheimer. "Now I am become Death, the destroyer of worlds". It is, perhaps, the most well-known line from the Bhagavad-Gita, but also the most misunderstood.

11. Flying vehicles and nuclear war

The Indian Epics, especially the MAHABHARATA, pick up the thread of the tale of devastation and destruction. Sanskrit scholars could not understand what was being

described in the Epics until the dropping of the first atomic bombs on Japan happened. The effects of radiation poisoning also became clear.

Now these details have been provided with details in Mahabharata. A detail provided in Mahabharata can be roughly translated in English below:

Flying a swift and powerful Vimana (Aircraft) hurled a single projectile charged with all the power of the Universe. An incandescent column of smoke and flame as bright as ten thousand Suns rose… it was an unknown weapon, an iron thunderbolt, a gigantic messenger of death, which reduced to ashes.

The Entire race of the Vrishnis and the Andhakas… the corpses were so burned as to be unrecognizable. Their hair and nails fell out, pottery broke without apparent cause and the birds turned white. After a few hours all foodstuffs were infected. To escape from this fire, the soldiers threw themselves in streams to wash themselves and their equipment.

12. Real places with evidences that correlates with Mahabharata

One of the good examples is a place, a few kilometers from Gwalior, Morena (MP), India, where mother of Pandavas, the heroes of Mahabharata, Kunti invoked the Mantra given by Maharishi Durvasa and summoned Surya Bhagavan (Sun God) who appeared on a seven horsed chariot.

The dazzling heat of the chariot and the horses melted the rock, leaving imprints on the rock. A picture showing the same.

13. The enormity of details provided

Mahabharata has enormous details more than what ancient people can manage. The Mahabharata is the longest known epic poem and has been described as "longest poem ever written". Its longest version consists of over 100,000 shloka or over 200,000 individual verse lines (each shloka is a couplet), and long prose passages. About 1.8 million words in total, the Mahabharata is roughly ten times the length of the Iliad and the Odyssey combined.

In today's world of smartphone and computers it may seem easy to maintain coherence with a large amount of data. Consider this in ancient times, where there was no Ctrl+F to search through the enormous documents, maintain consistency and infer stories and cite references.

14. Physics in Mahabharata

God Krishna showing his divine appearance - Did Mahabharata really happen?

Whether it is time travel, quantum mechanics or gravity all find some mention in Mahabharata!

One of the very first time travel stories recorded in history appears in the Mahabharata. The story follows a king, his daughter and their search for a perfect suitor.

Revati was the only daughter of King Kakudmi, a powerful monarch who ruled Kusasthali, a prosperous and advanced kingdom under the sea. Thinking no one could prove to be good enough to marry his beautiful daughter, Kakudmi took Revati with him to Brahmaloka, the home of Brahma, to ask the god's advice about finding a suitable husband for her.

Brahma was listening to a musical performance when they arrived, and so they waited patiently until the performance was finished. Finally, King Kakudmi humbly bowed and made his request.

"O Brahmâ! To whom shall I betroth this daughter? I have come to you to ask on this point I have searched for many princes and seen also a good many of them and none of

them is to my liking and so my mind is not at rest."

Brahma laughed at the foolishness of the King.

"O King! The princes that you thought would become the bridegroom of your daughter, all died, their sons and grandsons and their friends even have all passed away".

Time, as God Brahma goes on to explain, runs differently on different planes of existence. During the time they had waited in Brahmaloka to see him, 27 chatur-yugas, had passed on Earth.

Everything that Kakudmi had and owned, his friends and family, his sons and wife, his armies and treasures, had vanished with the time that had passed.

The King and his daughter were overcome with astonishment and grief for everything they had lost, but Brahma comforted them, and recommended a worthy husband currently on earth: Balarama, the twin brother of Krishna.

15. Radioactivity

There are many claims of radioactivity like in Jodhpur which is at least 710 Km. distant from the war of Kurukshetra. Radioactivity has been quoted as one of the scientific argument presenting evidence at different places in India including giant unexplained crater near Bombay.

●

STRUGGLING...

What do I blame?
My own sense of dissatisfaction
Or my inability to come down or move up
Or do I whine, that I so easily fell
To another's world of framed
happiness or fond joy???

Is it jealousy, somewhere?
About everything, everywhere?
Clutter, chaos, clash there is, outside
But not I crack, in my head and heart, I know
The outside is not silent
But the inside, it's far from movement

It's all happening – lot of them, just that
It's not with me or in me …

Father God, is this what I was always made far
To feel maybe, a little too much – out of place
With a group of faces, that makes me
check my pace

Being adamant? Or persevering? What's my take?
Hoping for a day, when I receive my set
May it be a duct, triplet as a quartet

I'm blessed, to be taught this –
Hold on Amy, learn to beat the odds.

Everyone is not getting everything,
Even if they, may be not you – child
Your dream they say – of being with
'Those' you call–yours–makes you smile miles.
If so, that's it! You're got it
Nothing less, nothing more…

Dream I reality, but if it does not reach there
Don't break nor hurt your mentality
All I have is Him, all I need is Him!
I'am happy, that I can smile, genuinely,
if not Heartily
But yes, it perfectly blends into somebody's smile,
And their reason, to bend the problems,
so as to mend them.
This I believe, and this I do!

✍ **Amylin Ben Thomas**, I B.A.

NETWORK MARKETING

✍ **Neha Vasudeva Kotian,** III B.Com.

Lately, I've been hearing a lot about network marketing everywhere. Some people say it's a scam and others say that its worth trying and the rest of the people say it needs full focus and can't be managed along with work, studies etc. So basically, what is network marketing? Network marketing also known as multi-level marketing or pyramid selling or referral marketing means a business model in which a distributor network is needed to build the business.

As we all know what is network marketing we might wonder how does it work? What's the method involved in it?

Usually the company wants to sell its products and in order to compete with other companies the company has to spend a lot of money on advertising and branding. Therefore, some companies to avoid the cost of advertising they chose to go for network marketing. Here, the company appoints an agent or distributors and these distributors join voluntarily and then the distributor can sell the company's products to end customer's or they can refer people through which they get commission. There are many companies that opt for network marketing those are Amway, Avon Products, Young Lining, etc.

As everything has its own advantages and disadvantages, even network marketing has its own advantages and disadvantages. The advantages of network marketing is that it has a passive residual income, and it has a low start up cost i.e., you can start a network marketing business with little or no money. Network marketing is an international business so it can be operated globally. And there is freedom you – don't have to work from 9 – 5 in network marketing. Disadvantages are you don't own it that means, you don't own the company you are just a agent or distributor. Most of the network marketing sales are face-to-face and it takes time to grow. There will be lot of rejection involved in here.

Therefore network marketing has its own pros and cons, it basically depends upon how you seek it. I see many companies opting for network marketing in the future.

●

Will Power

Strength does not come from physical capacity. It comes from indomitable will. It is not the whistle that moves the train, but the power which is harnessed in the steam.

– Mahatma Gandhi

CHALLENGES AND FUTURE TRENDS IN COMMERCE EDUCATION IN INDIA

✍ **Neha,** II B.Com.

Commerce is one of three fundamental academic streams, the other two being humanities and science. Commerce is a division of trade or production which deals with the exchange of goods and services from producer to final consumer. Commerce education in our country has been developed to support the growing manpower needs of business enterprises. The commerce education play an essential role in today's dynamic business environment.

Challenges in commerce education:

Commerce is considered as one of the most popular career options in India. Commerce education is the backbone of the business and serial development of the nation. It provides skill oriented education to students and society.

- Challenges and strategies for controlling inflation and promotion of growth.
- Challenges and strategies in currency market in international scenario.
- Internationalization of finance market in the world.
- Reform in Indian and International economic sectors.

Current Trends in Commerce Education:

- **E-Commerce:** E-Commerce involves conducting business using modern communication instrument like Internet, Fax, Telephone, E-data interchange, E-payment, Money Transfer System, E-commerce provides multiple benefits to the consumers in the form of availability of goods at lower cost, wider choice and save times.

M-Commerce: M-Commerce is a force of E-Commerce's future. Both the tele-communications industry and the business world are starting to see M-Commerce.

Online Education: It has become an important mode of education. Mobile learning programs, Tele courses or broadcast course via Television or Radio and many more.

Future Trends in Commerce Education:

- Standards – based education, focusing on outcomes for student learning will be on rise.
- Full day kindergarten providing more time for in-class exponential learning.
- Social media in the lecture hall. Incoming freshmen used to having technology at their fingertips will think it is a good idea to introduce social media or tablet device in classroom.
- Rise of Community Colleges.
- E-Commerce will be on rise.
- Academic Oriented Courses.
- Job Oriented Courses.
- Management Oriented and Skill Oriented Courses.

Conclusion: With a growing emphasis on information, global economy, higher education was viewed as increasingly essential for the world's population, university, colleges, faculty, students and society along with government need to come and work together selflessly to bring positive change in interest of the student.

●

SOCIAL ENTREPRENEURSHIP

✍ **Vidyashree,** II B.Com.

Social Entrepreneurship is all about recognizing the social problems and achieving a social change by employing entrepreneurial principles, processes and operations. It is all about making a research to completely define a particular social problem and then organizing, creating and managing a social venture to attain the desired change. The change may or may not include a thorough elimination of a social problem. It may be a lifetime process focusing on the improvement of the existing circumstances.

While a general and common business entrepreneurship means taking a lead to open up a new business or diversifying the existing business, social entrepreneurship mainly focuses on creating social capital without measuring the performance in profit or return in monetary terms. The entrepreneurs in this field are associated with non-profit sectors and organizations. But this does not eliminate the need of making profit. After all entrepreneurs need capital to carry on with the process and bring a positive change in the society.

Along with social problems, social entrepreneurship also focuses on environmental problems. Child rights foundations, plants for treatment of waste products and women empowerment foundations are few examples of social ventures. Social entrepreneurs can be those individuals who are associated with non-profit and non-government organizations that raise funds through community events and activities.

In the modern world, there are several well known social entrepreneurs who have contributed a lot towards the society. The founder and manager of Grameen Bank, Muhammad Yunus is a contemporary social entrepreneur who has been awarded a Nobel peace prize for his venture in the year 2006. The venture has been continuously growing and benefiting a large section of the society.

'Rang De' is another brilliant example of a non-profit social enterprise established in the year 2008 by Ramakrishna and Smita Ram. It is an online platform from where rural and urban poor people in India can access micro-credits with an interest rate of as low as 2 percent per annum. Lenders from all across the country can directly lend money to borrowers, track investments and receive regular payments online.

The 'George Foundation' is one more nationally recognized social enterprise. The women's empowerment program creates awareness among women by providing them education, vocational training, cooperative farming, business development and savings planning. By employing the principles of social entrepreneurship, these organizations are addressing the social problems and bringing a positive change in the society.

There are several other organizations that are considered as a positive change makers in the society. Echoing Green, The Canadian social entrepreneurship foundation, the skill foundation, NIKA water company, Newman's own and Ashoka. Innovators for the public are such organizations that aim for bringing social change and continuously improving the existing conditions in the society.

The field of social entrepreneurship is rapidly growing and attracting the attention of numerous volunteers. It has now become a common term in university campuses. The reason behind the increasing popularity of this product is that individuals get to do what they have been thinking for long. The extraordinary people put their brilliant ideas and bring a change in society against all odds.

●

SUSTAINABLE DEVELOPMENT

✍ **Riza,** II B.Com.

'Sustainable Development' has become the most debatable topic today. It has raised many controversies between development and environment and that is why it is most relevant today. In India this concept has even greater relevance due to controversy surrounding the big dams and mega projects and related long term growth. Environmental deterioration is increasing day by day due to deforestation, over-grazing, greenhouse gases etc. If not checked in time our very survival will be at state. The efforts towards sustainable development can help the earth to keep in balance. It is also meant as meeting the needs of the present without compromising the ability of future generation to meet their own need. Sustainability is a dynamic concept born out of the environmental debate of the last quarter century. In order to achieve a sustainable life, a balance and equal distribution of natural resources is necessary throughout the world so that basic needs of each and every living being may be fulfilled. There is growing concern nationally and internationally about biodiversity and protection of plants and animals and community based activity. It is important to view sustainable efforts from global perspective that addresses socio-economic and environmental issues. The idea of sustainable development was conceived in early 1970's, when the need was felt were depleting at a very faster rate. Prior to that, the developments were unsustainable. Although the tears about such unsustainable growth and development emerged on an international leveling 1992 in the UN conference on environment and development (TINGED), popularly known as the Earth Summit, held at Brazil. The Rio summit emphasized on economic growth and poverty alluviation for sustainable development process with focus on the enhancement of the living conditions of population as a whole with emphasis on raising the standard of living of the poor. The Agenda – 21 called all countries to develop national strategies for sustainable development to translate the words and commitments of Earth summit into concrete policies and actions. The important issue in the 21st century is to create greater economic and societal well being without deterioration of the environment and depletion of the resources. Balance is essential between development and environment changes in global climate patterns, deforestation, species loss, air and water pollution, ozone depletion and toxic waste disposal, all include the urgent need for sustainable practices. Environmental laws are to be implemented. Environmental education and awareness has to spread at all levels. The role of NGOs and activists is no less in educating and spreading the awareness. The crisis is global. So both North and South have to make painful choices in the name of mutual security in order to meet the goals of sustainable development.

●

SUKANYA SAMRUDDHI YOJANA

✍ **Akshay Prabhu,** II B.Com.

Highlights

- **Girl child prosperity scheme launched under Beti Padhao Beti Bachao program.**
- **Ensures bright future of girls.**
- **Facilitate girls with proper education and carefree marriage expenses.**

These days we are hearing about fall in interest rates on deposits in banks. Only 6.5% – 7% rate is given these days on Fixed deposits. Post office has slightly increased their interest rates to attract new customers, but they have failed in doing that.

At this time Modi Government has introduced a new savings scheme under the program of "Beti bachao beti padhao" that is none other than Sukanya Samruddhi Scheme. This was introduced on 22nd January 2015. It has met with some changes from May 2016 budget. After 2018th amendment it has been with many developments. After all these amendments the features of this scheme are as below:

Sukanya Samruddhi Scheme is like a post-office small savings account, where it can be opened in nationalized banks and post-office. This account can be opened by parents/guardian in the name of their girl child (maximum 2 children). In case of twins or triplets account can be opened for the third female child also. Maximum number of Sukanya Samruddhi account can be opened is 1. This account is transferable from any bank/ post-office without any charges.

Age limit: The girl child must be born after 2nd February 2003. While opening this account, she cannot be aged more than 10 years. At the time of introducing this scheme, girl child born between 2nd February 2003 and 1st December 2015 was also eligible to get the account. But soon this option was withdrawn by the government.

Residential status: This scheme is available only to resident individuals of India. However if non-residents open this account no interest would be given on the amount invested.

Transaction in the account : This account can be transacted by parents/guardian or the girl aged more than 10 years. After attaining the age of 18 the girl must independently use the account. For this purpose a passbook will be issued to the account holder.

Maturity period : The period for maturity is 21 years i.e. after opening the account it should be maintained for 21 years. Though the scheme is for 21 years, payment of premium is for 18 years only. After 21 years no interest would be given on the balance amount (before the amendment interest was given after 21 years, but now disallowed).

Withdrawal is allowed before 18 years to the account holder.

Installments: This account can be started by paying a minimum premium of Rs. 250 (before the amendment minimum premium was Rs. 1000). Thereafter a maximum of Rs. 1,50,000 can be invested. If the amount invested is more than Rs. 1,50,000, then no interest will be given on the excess amount and the excess amount can be withdrawn at any time in the year. The minimum premium to this account is Rs. 250. In case of default in payment of this premium, Rs. 50 would be charged as penalty. If default of premium is from the beginning of the account, then penalty will be charged till payment of premium and penalty and the rate of interest will be similar to the rate of interest of savings bank account. This is one of the threats in this scheme. This account cannot be closed in the interim years. In case of default in payment, penalty must be paid and account must be activated.

The main exception to this is : In case of death of parents/guardian of the girl child and there is default in payment of premium then no penalty is charged, interest is given at normal rate. Payment to this account can be done in any number of installments in a year but such payment must be more than Rs. 100.

Interest rates: Interest rates of this scheme will fluctuate for every quarter. In January 2018 the rate was 8.1% p.a, which is more than PPF (7.6% for 5 years), MIS (7.3%), Senior Citizens Saving Scheme to post office (8.3%) of interest is available. Aggregate interest will be credited at the end of the years i.e. 31 March. Interest will be calculated for the minimum balance maintained from 10th of every month to end of that particular month.

Pre-maturity withdrawal: As PPF in Sukanya Samruddhi scheme amount can be withdrawn before the maturity 50% of the balance can be withdrawn, if the girl attains the age of 18 or admitted to 10th standard. But there is no loan facility to this scheme as in case of PPF. In case the girl has attained the age of 18 and is getting married then 100% of amount can be withdrawn, 1 month before or 3 months after the marriage. (Before the amendment, in case of marriage 50% of amount was only available for withdrawal). Account can be closed prematurely if the girl dies, but it will be done after the submission of her death certificate. If government feels that the guardian/parent is incapable of carrying forward the scheme, then the amount can be closed.

Income tax exemption: Exemption can be claimed in income tax under the most popular section i.e. section 80C. Payment to PPF, Life Insurance Premium, 5 years Bank FD, NSC, Sukanya Samruddhi scheme etc. is limited up to Rs. 1,50,000. As PPF interest, interest from Sukanya Samruddhi scheme is free from tax. On pre-withdrawal, on monthly interest and interest at the time of withdrawal is free from tax. We can call this scheme as *"Kamadhenu"* which is exempt from tax in three levels *EXEMPT-EXEMPT-EXEMPT.* (i.e. *EXEMPT* at the time of investment, interest gained is *EXEMPT* and at the time of withdrawal the amount so earned is also *EXEMPT)*.

This is one of the schemes which has a motive of girl child's well-being. At the time of higher education or marriage this amount earned from this scheme is very helpful. Long-term investment which yields very high rate of interest more than PPF (SCSS yields 8.3% p.a.). This is a secure scheme which yields more than 8.1% p.a. By this I can conclude that this is one of the best long-term investments in the name of a girl child introduced by government.

Overall this can be a big gift in 10 years to a girl child that a parents/guardian can afford to invest. Parents/guardian and female children must think about investing in this scheme for their future well-being. ●

INDIA'S VOYAGE TO THE MOON

✍ **Disha,** II B.Sc.

Moon is the only natural satellite that our planet possess. It has been the dream of human kind to explore this heavenly object. In the mid-twentieth century, due to the scientific and technological advancements, expedition to moon was possible.

In India, space-science programme was established in the Post-Independence era. The initial steps towards this programme was taken by Vikram Sarabhai, well known as "Architect of Indian Space Programme". Indian Space Research Organisation (ISRO), formed in 1969, was the brain child of Vikram Sarabhai who then provided the necessary direction to the organisation as an agent of development.

ISRO, from its developmental stage, had been planning for lunar exploration. The dream was realized in 2008 with the launch of Chandrayaan – I which literally means moon-craft in Sanskrit. This mission included a lunar orbiter and an impactor designed to orbit the moon for a period of two years. It played a vital role in discovering water molecules on the surface of the moon. It also collected scientific information about geological, mineralogical and topological characteristics of the moon.

However, the space probe lost its contact from Earth-based stations. ISRO, then, officially declared its termination on August 2009.

After a decade, ISRO sets to launch the second lunar exploration mission Chandrayaan – II in April 2019. The mission includes a lunar orbiter, lander and rover. The orbiter will perform mapping from an altitude of 100 kms while the lander makes a soft landing and releases the six- wheeled rover. The lander and rover are targeted for a location about 600 kilometres from the South pole which makes it as the first mission to touch down so far from the equator. "The payloads will collect scientific information on lunar topography mineralogy elemental abundance, lunar exosphere and signatures of hydroxyl and water-ice" ISRO said on its official website.

Chandrayaan – II will also carry NASA owned laser retroreflector array that enables scientists to figure out the precise measurements of the distance to the moon. The space probe is carried by the vehicle Geosynchronous Satellite Launch Vehicle Mark – III (GSLV MK III). ●

IT'S NEVER TOO LATE

✍ **Roopali V. Nayak,** I PUC Commerce

There was a man, born a long time ago, somewhere in the United States. Brought up in a simple middle class family, his father was a loving family man and used to work in his farm. When he was 5 years old, one summer afternoon his father came home with fever. He saw his father in pain, but did not understand what was going on. That day doctor was called twice, he could see from far, his mother crying. He got scared, that was the first time he saw his mother cry. Later that day, his father died. He was too young to realise what had happened. But will always remember that summer afternoon, all his life. After his father's death, his mother started stitching clothes of other people and also got a job in a factory. At 7 he learned how to cook, to feed his younger siblings as his mom was away working. One day he baked his first bread, he wanted to show this to his mother. But she was working in a factory 3 miles away. He grabbed the bread and took his 5 years old brother and sister along with him. Three of them walked 3 miles across the field, so he could show his mother his first loaf of bread. When they reached factory, he started searching for his mother. His mother saw him from far, carrying a loaf of bread in his hand and having a huge smile on his face. She came, held the bread in her hand and gave him a big hug. At age 10, he began work as a helper in the farmland and then took up job painting horse carriages.

He left school after sixth grade, so he could work full time. Life moved on, job after job, he sometimes worked as a conductor. Then joined the United States Army for a while, then cleaned trains and even worked as a helper in railway construction.

Maybe he was never satisfied. Maybe he was still searching. He was 18 when he met a beautiful girl. They both fell in love, soon got married and had three beautiful children. But, one day he got fired from his job. Once he reached home his wife was gone, there was a note from his wife's brother, Jim saying, "She had no business marrying a no-good fellow like you, who can't hold a job". He then convinced her to come back. Later, studied and practiced law for some years and after that even became an insurance salesman. All this while moving from one career to another. At the age of 30, he established a ferry boat company; the ferry was an instant success. He sold the shares of the company and started a new one, wanting to do something bigger. He established a company manufacturing oil lamps, hired sales people across the country.

The business initially stared well with some new orders coming in every day. He felt, yes, "finally I have made it"! But destiny had some other plans. A company named Delco introduced electric lamps, and the venture failed. Then he started working as a salesman in the Michelin Tires. But there too, he lost his job when the manufacturing plant was shut down. He again started looking for some work and travelled to different cities, to find it. While coming back, with no money in his pocket,

he was looking for a lift to get back home. A man stopped and picked him up in his big car. He shared with the stranger his story how he is looking for some work, that stranger turned out to be the state manager for standard Oil. The manager asked him, “Would you like to run a service station?” He had no experience of what it takes to run a service station, but he said, yes. For six years he managed the place successfully, he sold more full than anywhere in the state. But then the great depression came, his station closed down, like many other businesses at that time. As luck would have it, at that time Shell company offered him to run a service station, rent free. At the age of 40, he opened the new service station and also started serving food. People loved his recipes. He didn’t have any seating in the service station, so people would eat in his adjacent living quarters. The business grew big.

He later bought a hotel nearby and converted it into a 140 seat restaurant. Time went on. He was finally successful. But when he was 63, his booming restaurant took a massive hit. A new interstate highway was built which took traffic off the route, where his restaurant was situated. His business collapsed. His restaurant was auctioned in front of him, he could not do anything to save it. He was almost bankrupt, it was his life’s biggest failure.

But he still wanted to try, all these failures had taught him one thing, not to give up. He decided to sell his recipe to various restaurants, at a small cost. He borrowed $ 87, went door to door to try and sell his recipe. People told him he is getting old, he should retire, What will he achieve in trying to sell a good for nothing recipe at such an old age. But he did what he always did in his life, he moved forward. He lived in his car for 2 years, but everywhere he went, there were rejections one after the other. He was rejected 1,009 times. Finally at the age of 65 he met a restaurant owner, he cooked his recipe and made him eat it. The owner liked it, he said yes. Now decades after that one restaurant, the number has grown to over 20,000 restaurants across the world. With annual sales reaching over $23 billion. All 20,000 of them serving the same recipe which a 65 year old man was trying to sell and was rejected over 1,000 times. He is Colonel Sanders, founder of Kentucky Fried Chicken (KFC). If he would have retired or accepted failure, there would not have been any KFC. Hundreds and thousands of jobs that were created because of him, would never have been created. We don’t even try to achieve our dreams. Because of fear failure or remember the failures of the past when we tried and failed. We don’t realize, failure is inevitable. Throughout history there has never been a single human being, who has never faced failure. So why should we fear, what is and what always will be there. If your heart is pumping, if your mind is ready to accept challenges, its never too late to try to achieve your dream. It’s never too late to learn something new. It’s never too late to experience something beautiful. It’s never too late to keep on trying, no matter how many times you fail. ●

CORPORATE GOVERNANCE

✍ **Pooja Nayak,** II B.Com.

Corporate Governance is basically a detailed disclosure of information and an account of an organization's financial situation, performance, ownership and governance, relationship with shareholders and commitment to business ethics and values. The relevance of corporate governance has increased several times since the concept was introduced. With the introduction of globalization and competition, managing shareholder expectations is no longer the mantra for success. A corporation is created to address objectives which are much more than creating products and services, it has to serve the larger purpose of satisfying multilevel needs of the society.

The corporations have always faced the tug of war of protecting the interests of the shareholders (the legal owners) or the stakeholders which includes suppliers, creditors, government and communities. Corporations are also defined as a device for obtaining individual profit without individual responsibility.

A corporation has wide variety of constituents and it needs to relate to all of them; like investors, shareholders, customers, employees, suppliers, creditors, government and finally the community. The governments took more active role in regularizing the corporate through necessary means as we have learnt the painful way that the corporate crimes or the white collar crimes as they are called not at all victimless. So, if an old employee losses all his pension and savings on account of a corporate fraud committed by his organizations, the ramifications are long term. The public law provides a platform on which the corporations can decide their transaction with these constituents while also providing them the flexibility to expand and contextualize them as per their needs. The legislature is to ensure that the objectives of the corporation are beneficial for the society as a whole and there is no conflict of interests.

Any public limited or private limited company has shareholders who contribute capital towards the setting up and running of the company. While in the case of private limited companies, the shareholders are usually the promoters and a few close friends or family. The public limited companies have a large body of shareholders drawn from all walks of life. The shareholders of any company have a responsibility to ensure that the company is well run and well managed. They do this by monitoring the performance of the company and rising their objections or giving their approval to the actions of the management of the company. The concept of having shareholders for the companies is to make the companies accountable for their actions. Shareholders are increasingly demanding a greater say in the conduct of the companies where they have invested and this is a good sign.

The society can regulate corporate actions through taxes and fines and direct them to pursue not just economic but social goals as well. Corporations have also gone through the Darwinian principle of natural selection and evolution. So the processes and systems keep changing with the time and context in which the corporations operate.

●

MICROBIAL ART

✍ **Shreenidhi Nayak,** II B.Sc.

Macrobial art, agar art or germ art is artwork created by culturing microorganisms in certain patterns. The microbes can be bacteria, yeast fungi or less commonly, protists. The microbes can be chosen far their natural colours, or can be engineered to express fluorescent proteins and viewed under ultraviolet light to make them fluoresce in colour.

Alexander Fleming, the most commonly credited with the discovery of Penicillin, was known for creating germ paintings.

Methods:

Agar plates are used as a canvas, while pigmented or fluorescent bacteria and yeats represent the paint. In order to pressure a piece of microbial art after a sufficient incubation, the microbe culture is sealed with epoxy.

Microbe species can be choosen for their natural colours to form a palate for the artwork. Suitable species of bacteria include Bacillus subtills (cream to brown), chromobacterium violaceum (violet), Escherichia coli (colourless), Micrococcus roseas (pink), Micrococcus luteces (yellow), Proteus mirabilis, Pseudomonas aeruginosa (brown), Pseudomonas fluorescens (naturally blue – green fluorescent with pyoverdine), Serratia marcescens (pink or orange), Staphylococcus aureus (yellow), and vibrio fischeri (bioluminescent).

Yeast sps. which are fungi-acid include saccharomyces cerevisias (yellow-white) Aspergillus flavour (yellow-green spares), Aspergillus Ochraceus (yellow) etc.

Protist sps. used include Euglena gracilis (photosynthetic, green) and Physarum polycephalum (yellow-green).

[A technique called "bacteriography" involves selectively killing certain areas of a bacterial culture with radiation, in order to produce artistic patterns. After incubation, the culture is sealed with acrylic.]

Mold Paintings:

Mold paintings or molded paintings are works of art, created on traditional painting surfaces such as impregnated wall, wood and canvas, but instead of the traditional painting techniques, mold (fungus) is used to create the visual form. The works are created in a special environmental chamber where the specific conditions for mold formation and growth are maintained, such as the correct temperature, humidity and air intake. Works of art created using this non-traditional painting technique was first exhibits in the state art, liberation exhibition, in Skopje, Macedonia.

Bio Art:

Bio art is an art practice where humans work with live tissues, bacteria, living organisms, and life processes. Using scientific processes such as biotechnology, the artworks are produced in laboratories, gallaries, or artist's studios. ●

RAINBOW RIVER

✍ **Shreenidhi Nayak,** II B.Sc.

Rainbow river also known as Cano Cristales (English: Crystal Channel) is a Columbian river located in the Serrania de la Macarena province of Meta, and is a tributary of the Guayabero River. The river is commonly called the “River of five colors” or the “Liquid Rainbow” and is noted for its striking colors. The bed of the river from the end of July through November is variously coloured yellow, green, blue, black and especially red, the last caused by Macarenia Clavigera plants (family Podostemaceae) on the riverbed.

The quartsite rocks of the serrania de la Macarena tableland formed approximately 1.2 billion years ago. They are a western extension of the Guiana Shield of Venezuela.

Cano Cristales is a fast-flowing river with many rapids and waterfalls. Small circular pits known as giant’s kettles can be found in many parts of the riverbed, which have been formed by pebbles or chunks of harder rocks. Once one of these harder rock fragments falls into one of the cavities, it is rotated by the water current and begins to carve at the cavity wall, increasing the dimensions of the pit.

‘Cano Cristales river has a wide variety of aquatic plants. The water of the river is extremely clear due to the lack of nutrients and small particles. Almost unique is the bright red-pink coloration of riverbed after the rainy period in the end of June – November. This color is caused by great quantities of endemic plant species Macarenia Clavigera. This plant is found in some more local rivers, such as the Cano Siete Machos. These red plants adhere, tightly to rock in places where the river has faster current.

●

ATROPA BELLADONA (DEADLY NIGHTSHADE) FILLED WITH POISON BUT BLESSED WITH BEAUTY

✍ **Vidisha,** II B.Sc.

Atropa Belladona is popularly known as deadly nightshade. The plant looks harmless as its leaves are green and it grows upto 4 feet high. The nightshade's blackberries have a waxy sheen and those reddish-brown flowers have pretty bell shapes. Deadly nightshade belongs to the Garden of Eden on appearances alone.

Ruminant animals who graze a lot consume this plant like crazy horses, cattle, sheep and goats munch on the deadly nightshade without a problem. Rabbits can also handle this visually beautiful plant. However, the plant's beauty is only skindeep. Inside the plant lurks two killers ready to strike at any moment. The deadly nightshade lives up to its reputation once humans eat it. Injesting just two to four berries can kill a human child. Ten to twenty berries can kill an adult. Even chewing on just one leaf can lead to a dirt nap.

Symptoms may be slow to appear but last for several days. They include dryness in the mouth, thirst, difficulty in swallowing and speaking, blurred vision from dialated pupils, vomiting, drowsiness, slurred speech, hallucinations, confusions, disorientation, delirium and agitation. Coma and convulsions of the precede death. The plant contains tropane alkaloids, notably hyoscine, hyoscyamine and atropine. At least five other toxic components have been isolated.

Humans have known about the morbid effects of deadly nightshade for millennia. Ancient Romans tipped their arrows in liquid made from the plant. Every poison-tipped arrow that found its mark instantly killed an enemy. The hues of the flowers made a blush on ladies cheeks. Women used the herbs oils to dialate their pupils. In magical ointments, it produces sensation of flying. ●

COMMERCE IS THE BEST CAREER OPTION IN PRESENT GENERATION

✍ **Prajna Nayak,** II B.Com.

The Commerce stream after the completion of Class 10th is a quite popular choice in India. As most students feel that the stream offers them a wide arena of career options, that bring them both success and financial security easily.

Commerce stream has a sea of options and opportunities for those who want to make their career and achieve their goals in life. Students who are studying in this stream have a intellectual look towards the outside world. This career is full of hard challenges and practical facts. It provides numerous career option in the students life. At present Commerce is becoming very relevant and popular among all the students that are the major reason, clue to which various countries are bringing up excellent career options to this stream. On the other hand, the most respectable and useful career options in this stream is that Chartered Accountant and MBA position holders. Well Commerce is like a new way of modern life or a new directions for students to lead their lives in the best possible way. Students who are interested, who wish to choose Commerce as subject stream they should involve themselves completely and constantly and also should have interest in subjects like Economic, Accountancy, Finance, Business Mathematics, etc. Commerce as a subject and as a matter of fact has been gaining fast gaining importance as a career option in India.

As we all know that at present the economy of our country is moving very high pace with all the clear-cuts and directions for all this type of development, Commerce stream is still considered as a "stream of choice" by the students at a large medium that development has been proved as a plus point for career opportunities which are available in our country in finance stream such as – CA, CWA or Company Secretary from the respective institutes like ICAI, ICSI, ICWAI.

I have opted to this stream with my full interest of knowing this subject and I really feel proud to says that I am a student of Commerce stream. I really enjoy studying this subject and I really want more and more students to opt this and know about this subject and there must be complete support from the parents for their children to join this stream. Without any comparisons as the times run up, there are much more opportunity in this stream, with many kind of topics and also changes in those topics. I feel really proud for opting this stream for development of my career and I really want all of you to go on your interest base.

●

EICHHORNIA

✍ **Anil Shenoy,** II B.Sc.

Kingdom : Plantae
Class : Commelinids
Order : Commelinaler
Family : Pontederiaceae
Genus : Eichhornia
Common water hyacinth : Eichhornia crassipes
Location : Botanical Garden, MGM College

Eichhornia species are perennial aquatic plants or hydrophytes native to tropical and sub-tropical South America, excepting E-natans from Africa. An erect stalk supports a single spike of upto 30 conspicuously attractive flowers, mostly lavender to pink in colour with six petals. When not in bloom, water hyacinth may be mistaken for frog's bit. The common water hyacinth, Eichhornia crassipes are vigorous, growers, known to double their population in two weeks.

Uses:

1. Since the plant has abundant nitrogen content, it can be used as a substrate for biogas production.
2. Due to easy accumulation of toxins, the plants is prone to get contaminated when used as feed.
3. Water hyacinth removes arsenic from arsenic contaminated drinking water.
4. Water hyacinth is also observed to enhance nitrification in waste water treatment cells of living technology.

A Successful Person

A Successful Person must have the strength of a horse, the skin of an elephant, the eye of a hawk, the wisdom of a serpent and the harmlessness of a dove.

BONSAI PLANTS

✍ **Soumya K.,** II B.Sc.

Bonsai is the mixture of science and art. A bonsai artist grows trees, which would otherwise grow into huge trees, in small trays. The small size of the tree is maintained by regular pruning of leaves and roots. Thus the wild tree that would grow to an enormous size is dwarfed by the constant intervention of man. The trunk of tree is also designed in an attractive way. Bonsai is a Japanese art form. In Japanese, the word means ‘scenery in a container’. In Japan and many other part of the world, bonsai shows are popular. It is a glorious sight to see miniature trees arranged in an exquisite fashion.

Caring for a Bonsai Tree

- **Proper watering:** The bonsai tree should be watered by placing the pot in a bowl of water. When all of the soil has absorbed water, bubbles will stop forming in the water, and the tree should be removed. This should be done about once a week, or as needed. Bonsai soil should never be soaking wet, but it should not be dry and crumbly either.
- **Proper soil:** The soil that we provide should be rich in nutrients, different species of bonsai plants will require different soil. We can use fertilizers if our tree requires it.
- **Proper pot:** A bonsai tree will not be healthy or grow well if the pot is not the proper size. As a general rule, the width of the pot should be ⅓ of the height of the tree and the depth of the pot should be about the same height as the trunk of the tree.
- **Proper climate:** Climate is very important to keep tree healthy. In the summer, soil

dries out quicker, should keep the tree in shaded area. This will help the tree to retain moisture. In the winter, do the opposite. Never place tree in the direct flow of a heater or air conditioner, this will cause it to dry out very quickly.

Health benefits of growing a Bonsai Tree:

- Growing and tending to bonsai tree is a great stress reliever.
- Bonsai trees require proper water, care, trimming, and fertilizing to be healthy. Constantly caring of plant can help to develop patience.
- Working in nature, including bonsai trees, can help to become more peaceful person.
- Indoor plants, including bonsai, can clean and help to purify the air in home or office.
- Bonsai can help to get over our cold. Plant grown indoors can help to fight fatigue, coughs and sore throats.
- Successfully growing and caring for a bonsai tree can leave us with a great sense of accomplishment which is very good for our health. ●

ACID RAIN

✍ **Navinya,** II PUC

Acid rain is a rain or any other form of precipitation that is unusually acidic, meaning that it has elevated levels of hydrogen ions (low pH). It can have harmful effects on plants, aquatic animals and infrastructure. Acid rain is caused by emissions of sulphur dioxide and nitrogen oxide, which react with the water molecules in the atmosphere to produce acids. Some governments have made efforts since the 1970s to reduce the release of sulphur dioxide and nitrogen oxide into the atmposphere with positive results. Acid rain has been shown to have adverse impacts on forests, freshwaters and soils, killing insects and aquatic life forms, causing paints to peel, corrosion of steel structures such as bridges and weathering of stone buildings and statues as well as having impacts on human health.

Definition :

"Acid rain" is a popular term referring to the deposition of a mixture from wet (rain, snow, sleet, fog, cloud water and dew) and dry (acidifying particles and gases) acidic components. Distilled water, once carbon dioxide is removed, has a neutral pH of 7. Liquids with pH less than 7 are acidic and those with a pH greater than 7 are alkaline. "Clean" or unpolluted rain has an acidic pH, but usually no lower than 5.7, because carbon dioxide and water in the air react together to form carbonic acid, a weak acid according to the following reaction:

$$H_2O(l) + CO_2(g) \rightleftharpoons H_2CO_3(aq)$$

Carbonic acid then can ionize in water forming low concentrations of carbonate and hydronium ions:

$$H_2O\ (l) + H_2CO_3\ (aq) \rightleftharpoons HCO_3^- + H_3O^+(aq)$$

History:

The corrosive effect of polluted, acidic city air on limestone and marble was noted in the 17th Century by 'John Evelyn', who remarked upon the poor condition of the Arundel marbles. Since the Industrial Revolution, emission of Sulphur dioxide and nitrogen oxides into the atmosphere have increased. In 1852, Robert Angus Smith was the first to show the relationship between acid rain and atmospheric pollution in Manchester, England.

The term "acid rain" was coined in 1872 by Robert Angus Smith. Canadian Harold Harvey was among the first to research a "dead" lake. At first the main focus in research lay on local affects of acid rain. Waldemar Christofer Brogger was the first to acknowledge long distance transportation of pollutants. Crossing borders from the United Kingdom to Norway. Public awareness of acid rain in the US increased in the 1970s after the New York Times published reports from the Hubbard Brook Experimental Forest in New Hampshire of the myriad deleterious environmental effects shown to result from it.

Chemistry in cloud droplets:

When clouds are present, the loss rate of SO_2 is faster than can be explained by gas phase chemistry alone. This is due to reactions in the liquid water droplets. ●

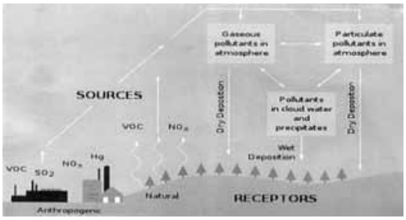

COLOCASIA ESCULENTA

✍ **Sri Lakshmi S.,** II B.Sc.

Colocasia Esculenta is a tropical plant grown primarily for its edible corms, the root vegetables most commonly known as taro. Taro corms are a food staple in African, Oceanic and South Asian cultures and taro is believed to have been one of the earliest cultivated plants. It can grow in semi-shade or no shade. It prefers moist or wet soil.

Medicinal uses:

The plant is antibacterial and hypotensive. A decoction of the leaves is drunk to promote menstruation. A decoction, together with some parts of other plants, is taken to relieve stomach problems and to treat cysts. The scraped sterm, together with some parts of other plants, is used to create an appetite. The plant is used to treat wounds.

Taro root contains a very significant amount of dietary fiber and carbohydrates, as well as high levels of vitamin A, B6, C, E and folate as well as magnesium, iron, zinc, potassium and copper. The plant also provides some protein in your diet but the amount is almost neglible. These also have antioxidants boost our immune system and help eliminate dangerous free radicals from our system. The high level of dietary fiber found in taro root make it very important for supporting our gastrointestinal health. ●

FACTS

✍ **Wilma M. Picardo,** I B.Sc.

1) Toremia, a shade-loving animal, is called the wishbone flower. Look for tiny wishbone shape stamens inside the people, blue or burgundy petals.
2) The world's tallest growing tree is the coast redwood (sequoira sempervirens), which grows along the Pacific Coast of the United States, mainly in California. Interestingly enough, it's not the world's oldest-growing tree, that award goes to a bristlecone pine (Pinus aristata).
3) Bamboo is the fastest growing woody plant in the world; it can grow 35 inches in a single day.
4) Tomato juice is the official state beverage of Ohio, honoring the part A.W. Livingston of Reynoldsburg, Ohio, played in populating the tomato in the late 1800s.
5) Vanilla flavoring comes from the pod of an Orchid, Vanilla planifolia. Though the pods are called Vanilla beans, they're more closely related to corn than green beans.
6) Small pockets of air inside cranberries cause them to bounce and float in water.
7) Saffron, used as a flavouring in Mediterranean cooling, is harvested from the stigmas of a type of fall blooming crocus, Crocus sativry.
8) The first potatoes were cultivated in Peru about 7,000 years ago.
9) The average strawberry has 200 seeds. It's the only fruit that bears its seeds on the outside.
10) Trees are the longest-living organisms on earth. ●

JUSTICIA WYNAADENSIS (AATI SOPPU)

✍ **Nikita Acharya,** III B.Sc.

"Kakkada Padinett", the 18th day of "Kakkada" month in Kodava calendar in Kodagu, which falls on July or August month is eagerly looked forward to by the people.

They consume porridge made of the essence of "Aati Soppu" or "Maddu Toppu" Justicia Wynaadensis, a wild aromatic shrub which grows in the humid tropical region particularly in Kodagu district. A typical juice is produced in all the parts of the plant that is in leaves, stem and twigs. There is a historical saying by the elders that, the plant replete with 18 types of herbal medicines only in the month of Ashada Masa or Aati Masa. During Pushya rainy season each of 18 Ayurvedic properties is added one by one inside the plant juice right from the 1st to the 18th day of this Aati masa. The people of the whole Kodagu district consume the juice extract. This has been practiced from the ancestral time. Leaves are soaked in water to extract the aromatic juice, which is thick and dark violet in colour. On the 18th day of "Kakkada" or "Ashada" plants start emitting a sweet and unique aroma that is not found on the plants prior to or after the 18th day. It is said that, if the juice extracts is consumed at this time, it generates heat and stabilizes the body temperature. Since the leaves of the plant have been used as extract in this Aati Masa it is called Aati Soppu in Kannada and "Maddu Toppu" in Kodagu language. This extract has a medicinal value, which gives resistance to the people in this masa from fever and cold.

People consume the extract in the various forms like "Payasa Soup (Ganji)". It is prepared by adding the pepper, garlic, cardamom and jaggery and garnished with honey and coconut scrapings. It is advised to eat with half empty stomach. Overnight preparation is given to the children, it acts as a deworming agent and destroys the worms in the stomach. It is said that, by drinking aati ganji or aati soup urinary track is cleaned and also helpful in blood purification.

It is widely believed that after the 18th day, the extract produced by the plant gets reduced, regularly with everyday passing and finally disappears. After the aati masa extract of the plant will turn from dark purplish pink colour to pale red colour. The fragrance disappears and defoliation takes places.

●

Posterity will be here!

A leader of a party was delivering an election speech. He went on and on. The audience was getting restless.

"I am speaking not for an immediate gain either to me or to my party. I am speaking for the benefit of posterity." A Heckler shouted, "If you don't wind up soon, the posterity will be here to hear you."

MANDALA – THE ART THERAPY

✍ **Soumya K.**, II B.Sc.

Eastern traditions have forever been known to be birth places of a number of spiritual teachings and Mandalas are a major part of those traditions. However, the concept of Mandala transcends time and cultures and they have been used for centuries as a medium for spiritual growth and discovering yourself as a being of this Earth.

Psychoanalyst Carl Jung has called it "A representation of the unconscious self.''

What is Mandala:

Mandala is Sanskrit for circle. But it is more than just a circle. In purest sense, a mandala is a symbolic representation of the universe – a pattern or diagram that denotes the cosmos and the sheer expansiveness of it; a geometric figure that, in modern times, has become synonymous with all unity and balance in the world and in nature and the harmony we seek in our lives. Above all, a Mandala depicts the structure of life, and the infity of it, which is major topic contained within learning of spirituality.

Basic Mandalas are squares with four gates leading to an inner circle with a distinct central point. While important in Indian religion, it has been widely used in Buddhism and many other cultures and religions as a tool for spiritual guidance. In tricately designed and ornately colored, these mandalas have been used since the ancient times for building focus and attention as well as an aid to meditation and attaining peace of mind while getting rid to anxiety and stress.

Mandala in improving attention and focus:

Mandala are made of symmetric geometric shape surrounding the central point and these shapes tend to draw attention to the central motif. Mandalas, especially their centers, are used for meditation to improve concentration and focus. Focusing on the center of a Mandala for a specific period of time and clearing mind of every single thought except the vision of the center and its brilliance helps you improve your attention span while generally building your concentration levels.

Stress Relief through Drawing Mandalas:

Art therapy techniques have now become common and drawing mandala is one of the most powerful techniques of them all. The traditional way of drawing and coloring Mandalas is using one color at a time. Concentrating only on using one color to draw specific patterns and focusing on the emotions that we are most aware of will create a deeper understanding of ourselves and our feelings. Each color that are used has its own symbol and significance. Drawing Mandalas helps to reduce anxiety because of repetitive and rhythmic movements of your hand and thus concentrated attention in creating it, which creates a sense of control and familiarity that we lack when under a great deal of stress.

Be it children or adults, anybody can attain peace of mind and become one with themselves through the art of drawing mandalas. The benefits of it are countless, and the drawbacks are none. All we have to do is embrace it. ●

IMPORTANCE OF TIME

✍ **K. Pavithra,** III B.A.

Time is really precious and important for all of us. Therefore we should never waste it. Time is very important in our lives and plays a significant role. Our whole life revolves around time. We should respect the time and also understand the value of time because the time gone is never going to come back. It's better to follow and respect time instead of regretting afterward. We have all heard the proverb "Time and Tide waits for none" and this is the best-suited proverb as tide does not wait for anyone. Instead, we should make time our opportunity and grab it as it is really precious and important for our life. Thus, we have significant important of time in our life.

Importance and value of Time

1. **Punctuality:** If we want to live a better life then we should be punctual in our life. The people who understand the importance of time is always punctual as is also successful in life. If a person is not punctual in his life then he would have to face many punishments and other consequences. Therefore one must understand the value of time and should be punctual in life.
2. **Time is Invaluable:** Time is much more valuable than money because we can earn money in any sphere of our life but we cannot earn the time back, which has already been passed away by any means. The flow of time cannot be stopped and therefore we should use our time wisely.
3. **Time Management Importance:** The critical success factor for success in life is time management and time management will always remain the critical factor for the person to be successful in life. For example, if a student does not study regularly he may face problems during the exam and as a result, his result will be affected. Therefore management of time is really important to become a successful person in life.
4. **Courtesy:** We should always be on time. If we do not respect our time it doesn't mean that the other person is also not respecting the time. If we have some appointments we should always be on time and should not waste the time of another person.
5. **Future is Unseen:** Our future is unseen we all know that. Therefore we should work hard and perform all our tasks on time in order to make our future bright because economic and financial situations of the country are fast changing and therefore we should work hard and complete all are assigned tasks on time in order to avoid chaos.
6. **Time – The Best Medicine:** Ovid says: "Time is the best medicine" and it is really true that time is the best medicine as it helps to heel us all our wounds feelings and broken hearts. Time helps to also forgive the person for his mistakes and hence said to be the best medicine.

"Killing time is not a Murder, it is a Suicide" suits to those who don't know the value of time and also not respect the time as they are always involved in useless people also give excuses like they do not have time for doing their works. Its not the thing that they do not

have time but they don't know how to manage time. Everyone in the world has 24 hours a day. It depends on how they manage golden 24 hours and how they set their priorities. If we manage our time in a proper and useful way no one can stop us from being a successful person in the life.

By reading the above article, we can easily understand how important time is for all of us. Therefore we should manage our time in a proper way and achieve our goals in life and become a successful person.

Famous Quotes on importance of Time

- "Yesterday is gone. Tomorrow has not yet come. We have only today. Let us begin".

  – Mother Teresa
- "Don't spend time beating on a wall, hoping to transform it into a door".

  – Coco Chanel
- "Time is the longest distance between two places."

  – Tenneesee Williams

●

IT'S OKAY TO BE YOU

✍ **Thanvi Vishishta,** II B.Sc.

My name is Brock
I love wearing a frock.
But then, some people mock
And these taunts, in my mind I lock
Which occasionally gives me a shock.
To free my mind, I visit a dock
Which is just around the block.
Peace I find there, standing on a rock
Watching the birds, a lovely flock.
Then a thought in my mind gives a knock
Telling me to put my depression in a sock.
Finally I'm free, and off I walk
To enjoy life as time passes by the clock.

Our society has a set of ideas about how we are expected to behave, speak, dress, groom and conduct ourselves solely based upon our gender.

For example, women are generally expected to dress in a typically feminine way and be polite, caring and accommodating. Men are generally expected to be strong, aggressive and bold. If one doesn't conform to these norms, they are mocked and made fun of. They are made to believe that they do not belong to this society and that they are "not normal".

So what if you're not strong or muscular enough? So what if you like the colour pink and enjoy watching chick-flicks? It doesn't make you any less 'manly'.

So what if you don't like dressing up and putting on makeup? So what if you like extreme sports and riding bikes? It doesn't make you any less of 'a woman'.

All that matters in life is happiness and YOU choose what makes you happy. Be yourself in a world that is constantly trying to make you something else. Don't compromise who you are just because others tell you to behave or look a certain way. If you care about what other people think, you will always be their prisoner.

It's okay to be you

●

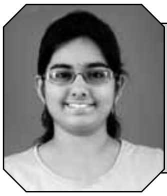

GITA GOPINATH: THE CHIEF ECONOMIST OF IMF

✍ **Mythreyi,** I B.A.

Gita Gopinath is a high ranking Economist on the world map and an inspirational person for all of us. She is one of the few women achievers in the field of economics. She has scaled great heights in the world of economic forum bringing glory to our country and making us Indians proud of our great intellectual heritage.

Gopinath became the third female Economist in the world to occupy a highly influential position this year, as the Chief Economist of IMF, after the appointments of Pinelopi Koujianou and Laurence Boone, as chief Economist to the World Bank Group and the Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD), respectively.

India has a great history about women empowerment, right from the ancient world to medieval times and to present modern times.

Early in ancient days, women were treated equally as men and were given lots of respect and opportunities to develop socially, morally and intellectually.

But the condition of women began to deteriorate in the medieval times. Indian society became male dominated and various ill-practices came into existence with women.

After independence, there has been quite a significant improvement in the condition and position of women. The women became more educated and have all the rights and privileges as possessed by men.

In this competitive world, the women are being very conscious about their positions in various fields. They are working hard in their professional career as well as in following their responsibilities towards their family. Women

are actively participating in the democratic and electoral processes which are enhancing their position in the society.

As a result, women are getting top positions in various fields of life and profession such as political leaders, social reformers, entrepreneurs, business personalities, administrators etc. They are participating in every areas of work without any fear. Our country can boast of some great Indian women leaders, academicians, scientists, social reformers, administrators and literary personalities who are instrumental in elevating the women's status.

One among them is Gita Gopinath, the Chief Economist of IMF.

Gita Gopinath is an Indo-American Economist. She was recently appointed as the chief Economist of the International Monetary Fund in 2018. By obtaining this position, Gita Gopinath has become the first Indian woman to occupy the top post of Chief Economist of IMF at the global lender.

Gopinath was born in Kolkata. India on 8th December, 1971. She did her schooling in Nirmala Convent School in Mysore. She

received her B.A. degree from Lady Shri Ram College for Women of the University of Delhi in 1992 and an M.A. Degree in economics from Delhi School of Economics in 1994. She further completed her M.A. degree at the University of Washington in 1996. In 2001, she obtained her Ph.D. degree at Princeton University. She is the John Zwaanstra Professor of International Studies and Economics at Harvard University. She has worked as the Economic advisor to the Chief Minister of Kerala.

In 2014, she was named one of the top 25 economists under 45 by the IMF and in 2011, she was chosen a Young Global Leader (YGL) by the World Economic Forum.

Gita Gopinath is the co-director of International Finance and Macro economics programme at the National Bureau of Economic Research, a visiting scholar at the Federal Reserve Bank of Boston, a member of the economic advisory panel of the Federal Reserve Bank of New York.

Gopinath's research, which focuses on International Finance and Macro economics, has been published in many top economic journals. She has authored rumerous research articles on exchange rates, trade and investment, debt, monetary policy etc.

Gita Gopinath is described by IMF Chief Christian Lagarde as "… one of the world's outstanding economists with impeccable academic credentials."

Gita Gopinath was appointed in October 2018 to direct the leading global body's research department, becoming the Second Indian after former RBI governor Raghuram Rajan to hold the key post.

Born in 1971 to Malayali parents in Calcutta and raised in Mysuru, Gopinath grew up speaking more Kannada than Malayalam until her posting as Kerala Chief Minister Pinarayi Vijayan's economic advisor in 2016, as revealed by her parents in an interview.

She lives in Massachusetts, with her husband Iqbal Dhalibal, Former IAS Officer and Executive Director at Abdul Latif Jameel Poverty Action Lab at Department of Economics, Massachusetts Institute of Technology.

With Gita Gopinath at the helm of economic affairs at IMF, she inspires the young generation of aspiring economists to pursue a great career, which opens up immense opportunities on the world platform, only waiting to be explored by the young, ambitious and courageous. ●

True Significance of Tolerance

Tolerance is a quality which is getting rarer and rarer in this world.

The true significance is the belief in human dignity and the value and importance of the individual, the most important article in the democratic faith.

Tolerance also means sympathy and understanding. The harshest and cruellest thing in life is to judge.

Another aspect of tolerance is to attach no importance to the caste or community to which a man belongs, or to the colour of his skin.

– M. C. Chagla

PLANTS AND BOMB DETECTION

✍ **Sharanya Rao,** II B.Sc.

The Journal "Nature Materials" carried an interesting report on research recently. According to it, **Spinach**, which is considered as one of the healthiest foods, none turns out to be most helpful in detecting explosives. It further said that with a little scientific engineering, the vegetables can be imparted this ability.

How it is achieved

Engineers from Massachusetts Institute of Technology have transformed the plants into **living environmental** sensors, by embedding fluorescent carbon nano tubes into spinach plants, they transformed the plants into sensors that can detect explosives. The plants were designed to detect a class of chemical compound called **nitro aromatics**, which are often used in landmines and other explosives. Carbon nano tubes coated with a peptide binds to nitro aromatic compounds, and emits a fluorescent signal that can be read by an infrared camera. The signal relayed to a smartphone or computer then sends an email to the user.

The technique takes advantage of the ability of the plants to constantly sample the groundwater through their extensive roots network in the soil and have a way to self power the transport of that water up into the leaves. The researchers say that plants are very good analytical chemists.

This is one of the first demonstrations of engineering electronics systems into plants, an approach that the researchers called **"Plant Nanobionics"**. Its goal is to introduce nanoparticles into the plant to give it non-native functions. ●

DON'T BE A TRAVELLER

You were a traveller
looking for somewhere to stay you found me on a travel
and said you are attractive I blushed and welcome you
like a host welcoming his guest I offered you a place to sleep
a place to clean yourself
I gave you tea and biscuits meals and entertainments
you explored and devoured them all used them as much as you could
and when you were bored with this place you backpacked and commuted
to another I thought you wanted to be a resident
you liked this place so much that you wanted to live here but how could you
when you were only a wanderer and not a settler.

✍ **Lester Dias,** III B.A.

ALUPOTSAVA

✍ **Manjunath**, II B.A. (EHE)

Barkur was a city of Metropolitan Antiguity.

'Baraha Kanyapura' was the original name of Barkur which also served as the capital of Alupa dynasty. Barkur has over 2,000 years of history as it was a busy past from the beginning of the Christian Era. It was also a political centre under the Hoysalas, a provincial capital under the Vijayanagara Rulers, and an important centre under the Nayakas of Keladi.

The district administration along with the department of Tourism was organized 'Alupotsava' at Barkur near Brahmavar in the district from 2019 January 25 to 27.

The cultural extravaganza of dance, drama, art and music was inaugurated in Nandarayana Kote also. Cultural programmes, a fruit and flower show, a seminar, an exhibition and yakshagana performances are highlighted in 'Alupotsava'.

On 25 January 'Alupotsava' inaugurated along with the walk, the walk covered 4 km, touched 17 heritage points in Barkur.

The walk commenced from Simhasana Gudde and passed through Panchalingeshwara Temple, Battevinayaka Temple, Gopala Krishna Temple, Somanatha Temple, Manigara Keri, Adiparameshwara Basadi, Kattale Basadi, Chowlikere, Bairava Ganapati and Mahalingeshwara Temple, Barkur Vijayanagara Fort, Someshwara Temple, Moodukeri, Veerabhadra Temple, Hiriya Basadi and Kalikamba Temple and culminated at Kallu Chapra, highlight of 'Alupotsava' lighting of Kattale Basadi with eathern lamps at evening time on 26 January.

'Nandarayana' Kote and 'Kalyani' are main highlights of the 'Alupotsava Festival'.

Barkur also happens to be a city that has rich religious and cultural heritage over 30 maths, temples and shrines are located in this town. Barkur, which was built between 300 BC to 200 AD. As per records, had 366 temples at one point of time district administration along with department of tourism decides to further enhance the beauty of Barkur through which they hope to introduce. Rich heritage of Tulunadu to the world with the help of the three-day 'Alupotsava' and 'Janapada Yatre'.

●

SUCCESS MEANS DIFFERENT THINGS TO DIFFERENT PEOPLE

✍ **Pooja**, I B.Sc.

There is the story of Zen master who considered a thief to be one of his teachers. He stayed with the thief for three months. Every night the thief would go out to steal and he would return empty handed. But he continued his effort because he believed that one day he would be successful, it became clear that anyone who had the patience that the thief had was bound to succeed.

There was a father who used to play with his son every day when he returned from office. One day he was not in a mood to play with his son but the son pestered him and made the father to think of alternative. The father took a world map and tore it into pieces. He told his son, “Today’s game is that you should join the piece together of the world map.” The son took-up the call with determination and in 15 minutes he joined the map together and father was astonished and asked his son how he could joined the map so quickly? The boy replied, “very simple, father. There was a portrait of a man behind the map. I fixed the portrait and the world map automatically became alright.”

●

THE IMPACT OF STRESS ON HEALTH

✍ **Rubeena Banu,** III B.A.

Stress is defined as the state when people are experiencing difficulties in coping with the situations they are in due to the lacking of abilities or knowledge to handle them. These situations are often referred as stressors. The way how individuals are reacting to these stressors is referred as stress response.

Stress does not directly causes infections or ill-health to a person. Instead the products produced in the process of stress interfere with the usual operations of the immune. Numerous studies have proved that stress has an immunosuppressive effect, which means the functions of the immune system is reduced when an individual experience stress. Corticosteroids are initially produced during the alarm stage of the General Adaptation syndrome, they do not usually cause any harm to the immune system. However, if the presence of corticosteroids is prolonged in the blood due to chronic stress, they can interfere with the production of the antibodies leaving the body vulnerable to harmful virus and bacteria. As described in the G.A.S. model by Selye, individuals might experience drastic changes in their body such as high blood pressures and heart rates in order to cope during the stressful situations. If these changes are prolonged, this could lead to permanent damage to the body.

●

SOLUTION TO POLLUTION VS. COMFORT
COMBATING POLLUTION AND IMPROVING QUALITY OF LIFE

✍ **Sharan D'Souza**, I B.Sc.

Let's start the topic by emphasising an improving quality of life. Since the beginning of our existence we have been highly attentive in improving our quality of life. When I was in pre-primary I was taught that all we need is food, clothing and shelter which the trees provide us and I also learnt about how we progressed from caves to huts to cement houses….. from walking to using animals to using automobile vehicles. At the end I wondered, why humans felt the need to progress when he had all the necessary things. He had 'n' number of trees that provided him food, clothing and shelter. Then why was there need for change? That's because its human nature to desire comfort. And in the need of being more comfortable we didn't even look back to see if we were causing harm to the nature or not. And hence what goes around comes around, now the world is facing global crisis and we all started to care because it started to affect us. So now the quest arises how to we correct our mistake, how do we combat pollution.

Combating pollution is very complicated problem. It's a major world crisis and to combat it is a decision between sacrificing certain comforts and maintaining/improving quality of life. Let's talk about our country's issue with pollution. Air pollution in India is estimated to kill 1.5 million people every year. According to WHO, India has the world's highest death rate from chronic respiratory diseases and asthma. In Delhi, poor quality air damages lungs of 2.2 million which include 50% of all children. Delhi basically was a beautiful place. It is known for various things i.e., food, which is now tasteless thanks to pollution!!; monuments which are now invisible thanks to pollution and the moment that do not get out thanks to... It's Delhi!! The AAP government had made plans to introduce the odd/even plan where cars with a odd number plate will side an odd days and even an even days. While this happened many people questioned that is the issue this severe that they and to take such measures. To which news channels responded. "Delhi is no longer a city, it's a gas chamber''. Delhi is ranked as the most polluted city in the world by WHO. In November 17 in an event known as the 'Great smog of Delhi', the air pollution spiked far beyond acceptable levels. Levels hit 999 micrograms/cumeter on the air quality index (150 → unhealthy; 351-500 → hasardious) (60-100 → safe limits). Now people are actually immigrating to other places!! "I escaped from a terrorist called ozoneabin Ladin''…..

Let's talk about noise pollution in India, the law clearly says 10.30 p.m. – 7.00 a.m. you are not allowed to cause noise pollution. But you all knew in the name of religion "festivie songs'' go up to 2.00 a.m. at nights. But Indians are like religion... 'It's our party ….. you have problem' riot... (Religion, its all about being peaceful, finding your innerself, finding inner peace. But now it as a exactly opposite meaning. If you see the music festivals that are held in India like sunburn and NH7, they go through multiple speed breakers to get permission to be held in India. They should just change it to some religious festival. Like "presenting sunburn religious festival. We have some great entities, Kali ma ka avtar; Rihanna, an awesome fakes from Saudi, Eid sheeran...''. Do one thing gus, go out at night at 10.30. p.m. and get a loud

speaker and start playing Tahir Shah songs that you have ever owned in your or anyone protests life when the police come tell them that he is yours God!!! No one will raise a voice Blasphemy!!

Pollution can be attributed to many factors but one of the major factor is no one cares. To an extend we even rejected the values that where estimated by WHO. The govt. scientists said that the UN agency had over estimated the values. WHO is not a village market where you go and bargain. The odd/even system introduced by APP govt. in India, worked in other countries. Bolivia, Mexico and even Paris.

"Pollution is nothing but the resources, that we are not harvesting. We allow them to disperse because we have been ignorant of its value''. American write and architect Buckmunister Fuller. And a guy from Indian Arpit Dhupas, Founder of Chaks Innovation with Kushagra Srivastava has developed the world's first continuous self-cleaning trap from particular matter emissions. It can reduce the emissions from fussil fuel burning by 80%. The captured pollution in converted into inks, ensuring disposal of the pollutants in the most environmentally way.

See, there are no options. We have to face the rising pollution. I urge as a citizen of India to Indians to co-operate with the government and UN by following the laws and regulations. Lets work together to reduce pollution. Lets try out various alternatives because sometimes the oddest solution in the best way to get even. Lets be part of solution and not a part of pollution.

●

LIFE

Thinking that we are the perfect
And the others need to be corrected
Is just like cleaning our face
Think about it!

Start your Day,
With prayer to God… for
Giving us one more day to
Correct our YESTERDAY's mistake
TODAY Path TOMORROW's Security…

Never leave a true relation
For silly reasons,
Think just once nobody is
Perfect and is correct always
Affection is greater than perfection!

✍ **Sushmitha M.,** I B.Com.

BIOGENERATORS

✍ **Syeda Reha Kadri,** I B.Sc.

Nature is an art of admiration and a bouquet of amazement.

One to be mentioned among the several wonders of nature is the phenomenon of bioelectrogenesis. Bioelectrogenesis is the process of generation of electricity by living organisms, a phenomenon that belongs to the science of electrophysiology.

The organisms exhibiting the phenomenon of bioelectrogenesis can naturally generate electricity within their bodies and hence can be called as biogenerators.

Organisms like *Listeria monocytogenes* (bacteria), *Narcine (electric ray), Electrophorus electricus (*electric eel) are some of the examples of biogenerators which are known for their remarkable property of generating electricity.

Electrophorus electricus (electric eel)

The electric eel is a South American electric fish, and the only species in its genus. Despite the name, it is not an eel, but rather a knifefish. The electric eel (E. *electricus*) is unique among other electric fishes as it is a species capable of producing either a low-voltage or a high-voltage discharge depending upon its necessity. It is a biogenerator that uses its generated electric field as sort of sensory perception. The low voltage version helps the organism to hunt and sense its surrounding. High voltage is used for shocking the prey. It is known for using its generated electricity as a weapon and a sensory system simultaneously.

These biogenerators produce electricity by the functioning of electric organs present in their body. Electric organs have modified muscle cells that stack on top of each other. Typically, an eel can have around or as many as 6000 of these cells called as electrocytes. The electrocytes have membranes that allow specific ions to pass through them thus ensuring that the cells are in a neutral state. Usually the positive ions like Na+ and Ca+ are outside the cell maintaining a positive gradient, but as soon as potential prey is spotted a nerve signal is sent and the electric eel is triggered to generate electricity. When the nerve fibers send signal to the cells the pores of the cell open up allowing the positive ions to rushin causing an influx of positive ions resulting in the change of polarity. So now the stacks of electrocytes have a positive and a negative end which creates an additional charge within the cell because of which instead of having a negative charge inside and a positive charge outside, the cell has a both the charges within it and hence produces an electric current.

Each electricity generating cell has a potential in terms of millivolts and by combining the potential of each electrocyte an electric eel can produce around 600 volts of electricity at once. This is certainly not enough to kill a man because these shocks are delivered very quickly in the span of milliseconds but it is capable of killing a small fish by shocking and freezing its neurological system.

Biogenerators like *Electrophorus electricus* have inspired many scientists to come up with an idea and a method of generating electricity in a more efficient manner. There are still a lot of researchers going on in this field and this topic of biogenerators undoubtedly has a lot to be extracted and thought about.

Electrophorus electricus (Electric eel)

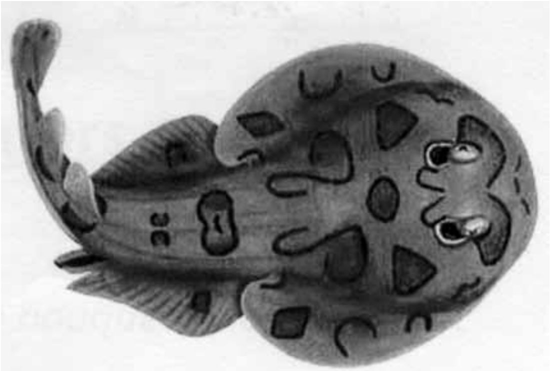

Narcine (Electric Ray)

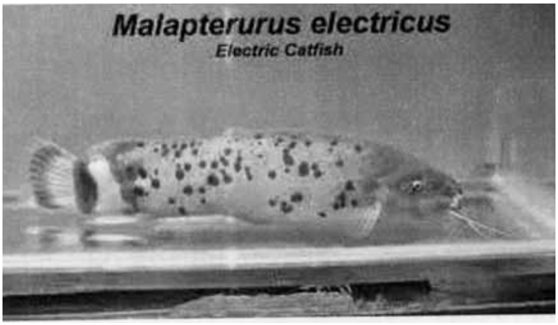

Malapterurus electricus (Electric Catfish)

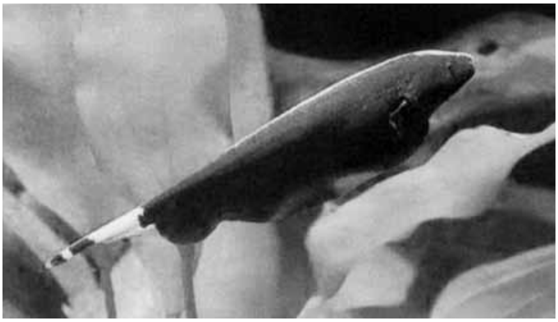

Black ghost knife fish

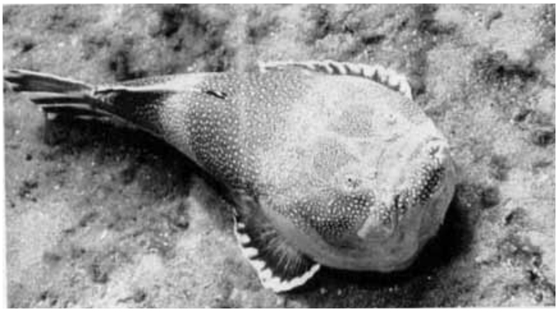

Stargazer fish

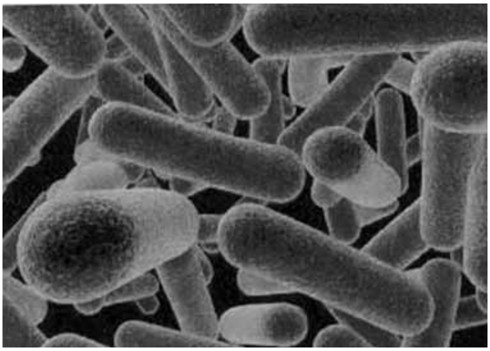

Listeria monocytogenes

●

KADAMBARI

✍ **Dhanyashree D.**

Kadambari is a romantic novel in Sanskrit. It was substantially composed by Banabhatta in the first half of the 7th century CE, who did not survive to see it through completion. The novel was completed by Bhanabhatta's son Bhushanabhatta, according to the plan laid out by his late father. It is conventionally divided into Purvabhaga (earlier part) written by Bhanabhatta, and Uttarabhaga (latter part) by Bhushanabhatta (An alternate tradition gives the son's name as Pulindabhatta).

This novel has an extremely intricate plot which is difficult to summarize with concision. Its central thread is that of a romantic attachment (and eventual union) between the hero Chandrapeeda and the heroine Kadambari. However, there are several competing subplots; indeed, the heroine does not make her appearance until past the midpoint. Many of the characters appear in multiple incarnations. Some as humans and some as demigods or animals. The narration proceeds in a succession of nested frames; a large part of it is a retelling by a parrot of a story which was told to it by a sage. The latter story also contains several instances of one character relating a substory to another character.

The plot has probably been adapted from the story of king Sumanas from Gunadhya's Brihatkatha (a conjectural collection of stories in the extinct Paishachi language). This story also appears in Somadeva's Kathasaritsagara (which is believed to be a Sanskrit precis of Gunadhya's work).

This work can be plausibly claimed to be one of the first novels in the world; making due allowance for the ambiguities of such a classification. In fact, two modern Indian languages (Kannada and Marathi) use 'Kadambari' as a generic term for a romance or a novel.

Apart from the Kadambari, Banabhatta is also the author of Harshacharita, a biography of his patron King Harshavardhana. It is this circumstance which allows one to date the author with a reasonable degree of certainty.

●

India's Youngest Editor

12-year-old Milind Desai has become the youngest editor of a Gujarati publication with the release of his monthly magazine "Manthan". His interests cover politics, popular science, culture and current affairs. He is also a gifted painter and a talented orator. The agony of the disease Leukaemia, a form of Cancer and the debilitating effects of the treatment have not obstructed. Milind's spirits is to bring out the magazine.

SOMEONE...

✍ **Shamayil,** I B.Sc.

Someone is trying to keep the Country's dignity,
while someone is trying to destroy it.
Someone is trying to preserve their culture,
while someone is trying to forget it.
Someone fights for the Country day and night,
while someone becomes a traitor.

Someone is trying to encourage others,
while someone is trying to discourage them.
Someone is trying to build hope and trust,
while someone is not wanting to believe life is good.
Someone is trying to build a child's future,
while someone is spoiling it.

Someone cares for others,
while someone doesn't even bother.
Someone is praying for everyone's well-being,
while someone is cursing ohers.
Someone earns for two square meals with difficulty,
while someone spends lavishly.

Someone listens to their inner voice,
while someone only keep thinking.
Someone does the right thing,
while someone does wrong.
Someone wants love and peace in the world,
while someone spreads hatred and violence.

Someone wants you to be sage,
while someone wants to harm you.
Someone wants you to do good,
while someone doesn't.

The decision is upto you, If you will be
someone who is good
or the someone who is not.

THE CHILD BRIDE...

✍ **Shamayil**, I B.Sc.

Charm and beauty personified
with her eyes innocently open wide
Her hair intricately braided and swept aside
there she sits – the child bride.

Capture tightly like an inmate
by the jaws of cruel fate
unaware of the dark times that await
quietly she sits, waiting for the chatter to abate.

She watches her elder sister subdue her tears
and suppress her feelings and her fears
that she was going to witness
the elegy of her elder sister's happiness.

At the tender age of nine
her only concern was her mehendi design
and the food she was to dine
everything else was fine.

To her marriage was a game,
where she would play the role of a dame
who would more seven times around a flame
after which the things would return to the same.

How was she to know
that she was long betrothed
to the 'uncle' who lived across the streets
that 'uncle' who often bought her sweets.

THE JOURNEY

✍ **Swasthik N. Acharya,** I B.Sc.

In the darkness we do dwell…
Finding for Enlightenment…
Hunger for knowledge and strive for our
Existence never ends
Until we wander in this darkness…

In this journey of darkness…
We found someone to navigate
To the brightness
They brought this lamp
Called knowledge…
And we call them “Teachers”…

Midway through this journey to
Enlightenment…
We were supplied with some Encouragement
And a speck of motivation…
To acquire wisdom and education…

After we were brought to the brightness
We couldn’t find them around…
Later,
I realized that there were many to
Be brought here…
After showing us the path, disappeared
Into the darkness…
To bring some more of us to the brightness!!!

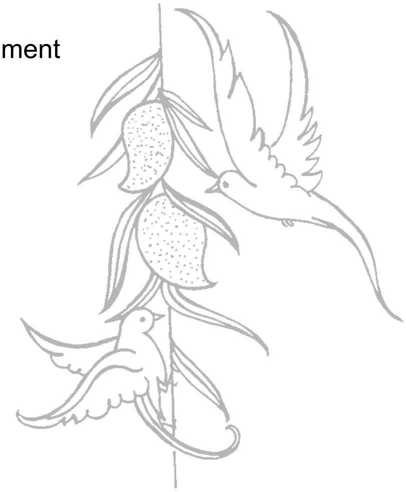

OUR FACULTY   ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ ವೃಂದ

ENGLISH DEPARTMENT

Dr. Devidas S. Naik

Sowmyalatha K.

Sindhu K. K.

Sharada U.

Ashwini Acharya

Vanishree Rao

Mithali Hegde

Swarnalatha

KANNADA DEPARTMENT

Dr. Puthi Vasanth Kumar

Dr. Kathyayini Kunjibettu

Shamanth Kumar

Sheela

SANSKRIT DEPARTMENT

Vasumathi Bhat

Muralidhara N.

Shreeelatha C. K.

HINDI DEPARTMENT

Nayana Atthavara

C. Santosh Shetty

Kalpana R. Shet

Nirmala Shenoy

SOCIOLOGY DEPT.

Rohith Amin

ECONOMICS DEPARTMENT

Laxminarayana Karanth

Meenakshi G.

Priyashree K. T.

Jyostna

HISTORY DEPARTMENT

Subodh Pai

Latha Nayak

POLITICAL SCIENCE DEPARTMENT

Surendranath Shetty

Vidyanath K.

Adithi Bhat

COMMERCE DEPARTMENT

Ramesh Karla

Vanitha

Geetha Naik

JOURNALISM DEPARTMENT

Manjunath Kamath

Suchith Kotian

Anil Kumar B.

Chanchalakshi P. Rai

Mamatha

Mallika A. Shetty

Ramachandra Bhat

Raksha Shenoy K.

Sangeetha Pai

C. A. Sridhar Kamath

ZOOLOGY DEPARTMENT

Vinodini B.

Yashaswini B.

Dr Maneetha T. K.

MATHEMATICS DEPARTMENT

Saraswathi T.

Pratheeksha U.

Navya

Vijetha Rao

Chandrika Shetty

Sandhya N.

Soumya K.

Chaithra Poojary

Umadevi

STATISTICS DEPARTMENT

Shyamala V. G.

Ashwini K.

Akshatha Adiga

Sharanya Kumari

Anvitha K.

Sharath Rao

PHYSICS DEPARTMENT

Dr M. G. Vijay

Shailaja H.

Malathi Devi A.

Neelakanta Dhandothi

Suprabha

Soumyalatha

Rohini Nayak

Vrinda

Swathi

Prakash

Sandya

Ramyashree

Meghavarsha

Spoorthi

Mahesh Shenoy

CHEMISTRY DEPARTMENT

Arun Kumar B.

K. Bhaskara Acharya

Veera Ida Pinto

Dr. Babu M.

Pushpalatha

Rekha

Pooja J.

Avinash

Mahesh

Sowmya Nayak

Arun

Priya S.

Anusha

BOTANY DEPARTMENT

Usharani S.

Supritha Rao

Shruthi Nayak

BIOLOGY DEPARTMENT

Anitha Shetty

Priyanka K. G.

Divya Kanchan

Swathi

COMPUTER SCIENCE DEPARTMENT

M. Vishwanath Pai

Rekha N. Chandra

Rajamoorthy Rao

Praveena Kumari M.K.

Anupama Ajith

Vivek Nayak

Jayanthi R. Prabhu

Shilpa Shanbaug

Kavitha Poojary

Deepali Kamath

Ganesh Hegde

Bharathi Naik

Rashmi

Ramya

Pavithra

Soumya Nayak

K. Chithra

Shaila M.

Mithun S.

Akshatha Nayak

Megha Shenoy

Sanath

Sunitha Kini

Reshma

Pallavi

LIBRARY DEPARTMENT

Kishore H. V.

PHYSICAL EDUCATION DEPT.

Jayashree Nayak

Sathish Kumar Hegde

GANDHIAN STUDY CENTRE

U. Vinith Rao

GERMAN DEPT.

Prof. Dr. N. T. Bhat

N.C.C. OFFICERS

Lieut. Navya
Army Wing

Sub. Lieut.
Santhosh C. Shetti
Navy Wing

N.S.S. OFFICERS

Shamanth Kumar
Unit - I

Priyashree K. T.
Unit - II

NON TEACHING STAFF

Babu K.

Krishna Kumar

Vasantha Kumar B. T.

Vilasini

Prabhakara K.

Anil Naik

Jagadeesh H.

Suresh U.

K. Kusuma

Ganesh Kumar K.

K. Manzoor Saheb

Madhava Naik

Mohandas Rao U.

Ganesha Moolya

Ganesh Kotian

Gopal

B. Shukur Saheb

Harisha

Asha R. Kedlaya

Savitha

Nityananda Kamath

Shridhara Nayak

Subrahmanya Shenoy

Mamatha

Roopa Kini

Hema

Ashwini

Anita

Sathish Sagri

Sathisha

Anasuya S. P.

Sharada

Geeta Ravi

Sunanda Sridhar

Laxmi Vijaya Kumar

Sunanda L. Nayak

Gunavathi

Manjula B.

Shobha

Vijaya Kumar

Asha Shetty

Rajesh Sherigar

Krishnananda Nayak

Shantha

Udaya B.
Co-op. Store Sales Clerk

Parent Teacher Association - Degree

Ganesh Kotian
President

Nagaraja Pai
Secretary

Ganapathi Bhat
Treasurer

Parent Teacher Association - PUC

Prathviraj Hegde
President

Sudheer Moorkoth
Secretary

Srikara Mallya
Treasurer

Office Bearers of Alumni Association

Prof. M. L. Samaga
President

M. Chittaranjan Hegde
Secretary

N. Bharatheesh Ballal
Treasurer

Hostel Staff

Jayalaxmi M. Rao
Hostel Warden

Sumana
Office Assistant

SUPERANNUATION

Dr. Sandhya R. Nambiar
Principal

Dr. U. A. Lavaraj
HOD of Statastics

Cultural Programme

MAHATMA GANDHI
MEMORIAL COLLEGE, UDUPI-2

UDUPI-2
STUDENTS WELFARE COUNCIL DAY

MAHATMA GANDHI MEMORIAL COLLEGE
UDUPI-2
STUDENTS WELFARE COUNCIL DAY

MGM PU COLLEGE
2018

OUTGOING DEGREE STUDENTS

III B.A. (EHE)

Ayesha Imtiyaz

Lester Sylvester Dias

Rajeshwari

Sunil H L

Trisha Navinchandra

Basavaraj Kumar

Chaithra P

Gouthami

K Pavithra

Kavya R Mendon

Manjunatha P

Raghavendra Naik

Raksha Pai

Rubeena Banu

Shashi Prabha K S

Swapna

Swathi

Vineeth Nayak

Abhishek Talwalkar

Kavya Nayak

Sukanya

Nemberu Rekha

III B.A. (HEP)

Amrutha

Dhanush H N

Junaid Mohammed

Kausar

Kavya

Priya G

Shivani S

Adarsh

Ajith Shetty

Akshatha

Chaithra

Chithra

Deeksha P Shetty

Megha

Nikhil

Pavithra

Pavithra K

R Shivaraj

Rakshitha

Shirin

Suhana

Suraksha

Thabassum

Venugopal H

Vijayalaxmi

Yajna Kotian

Praveena

Akhilesh Poojary

Sangeetha

III B.A. (JKP)

Justin Erol D'Silva

Nisha M Suvarna

Anusha

Amrutha R

Avinash M

Kaushik

Prathapa N M

Shashank V D

Sushmitha N

Thrishal Priya Olivera

Umesh Achari

Chaithra

K S Chaithra

III B.Sc. (MPC)

Anusha

H M Nisarga

Hafsa

Kavana G Devadiga

Shruthi R Shetty

Shruthi S Shettigar

A Chinmay Rao

Sachin Nayak

Sidga Rafatulla

Akshata B Devadiga

Ankitha V

Ashika K P

Chaithra

Harshitha

Manjula

Pooja

Pratheeka

Rakshitha A R

Seethaprajna D S

Sharmika P

Shreevidhya B R

Shwetha

Sowmya

Thanushri

Varshala

Pradeepa

Rajesh

Akshitha U

Mahima M Rodrigues

P Prajna Rao

R Smita

Shwetha S N

Pallavi T R

Nithish

Prashanth Nayak

III B.Sc. (BZC)

Aathma Merin Bejoy

Abeegayil Babu

Amshudhar H R

Apoorva G Naik

Carol B Amanna

Deeksha

Meghana

Navya

Nikhitha N Pai

Raffeda

Rakshan Kamath

Shwetha Kotian

Sumita V Poojary

Swathi

Vrunda R Bhaktha

Darshan G C

Deeksha D

Madanika S Joshi

Madhushree K R

Nagamani H

Nagashree B Shetty

Nikitha S P

Nishith

Nithin

Sahana Rao K

Saniya Thonse

Sourab R Poojary

Sowmya

Supritha M

Vaishali

Vikas G K

Akshatha Nayak B

Chaithrashree T N

Prajna Prabhu

Pramod Bhat

Sowmya D Nayak

Praveena Kumara K P

Akshay

Abhinandan

Vaishali J

III B.Sc. (MSP)

Ashwath

B Chaithra Trivikrama

Swathi

Vilas S Poojary

Bharathraj Bhandary

Deeksha

Gagana

Jayashree

Kruthika A G

Namatha K Nayak

Nishmili

Prajna

Prathik R Shetty

Preeti G Mhalsekar

Raghava G Bhat

Sonia

Ashika

Meghana Bhat

Yashwanth

Sharanya

Nagaraj Gotagi

III B.Sc. (MPCs)

Blan Sandeep Lewis

Caral Shifali

Chethan

Delson Castelino

Keerthan R

Pallavi P Bhat

Pavan

Preethi

Rajath Chandran

Raksha S Shetty

Rakshith

Rashmi Prabhu

Rhia

Sharanya Shreedhar

Shubhanidhi

Suchetha

Sudharshan Kamath

Sumanth P

Suraksha B S

Sweedal S Mathias

Venial D'Souza

Vishnu N

Abhishek R Shetty

Gaurav Shetty

Abhishek M S

Amrutha

Anusha N N

Bharat V Prabhu

Chethan Naik

Harshitha

Nisha J Giri

Prathibha Bharathi S D

Shilpa

Shreya

Shruthi S

Shwetha A Pal

Sneha S Shetty

Sridevi Nayak

Swathi

Vidya

Vinitha Shetty

Gauthami Kini

Hemanth N

Kavya

Pradeep P Bhat

Prasad

Gurudatta N S

Shrinidhi K V

Jeevan

Ramya B

Nithin K

III B.Sc. (MSCs)

Anush D Bangera

Chaithra Bhat

Kavya Shet

Kishore Kanchan

Mohammed Arshad

Parikshith K Devadiga

Sowrab Salian

Yogashree

Bharath S Kotian

Namrath J

Sujith R Jathana

Nandan Hegde

Swarna

Akhil Ashok Kotian

Guruprasad S

Kanchi S Kotian

Nithin M

III B.Com. - 'A'

Cinchana S Shetty

Deepak Prabhu

Deepika D Shet

Dhanya Prabhu

Gayathri Nayak

K Tasmiya Samreen

Madhupal

Pavithra

Ragini

Shwetha Samanth

Sumitha Shenoy

Thyba

Varsha Prakash

Aman C Shetty

Archana

Vindya L K

Nidhi M Shetty

Sachidananda T S

Abhay Pai

Akshata

Anusha Kini

Bhavana Bhat M B

Dhatri K S

Madhavi H V

Maneesh Hegde

Navaneet Nayak

Nethravathi Kini

Ranjith Kumar

Sahana Bhat K

Shraddha S

Shriraksha M R

Subramanya Hegade

Swathi Nayak

U Manjunatha Melanta

Akshatha

Ajay R Kamat

Akshay Acharya

Amol Prabhu

Anlin G Joseph

Aqsa Suraiya

Darshan

Dheekshith Raj

Divya S

Lisha Renitha Pais

Mohammed Danish

Namratha N Prabhu

Nikhil Prashanth M

Niriksha R Prasad

Nisha Shenoy

P V Puneeth Shetty

Pooja Nayak

Pooja Shetty

Rachitha R Amin

Rakshitha S

Rashmitha

Sameeksha Nayak

Shreyashree

Siddartha S Salian

Suchithra

Suraksha Nayak

Swathi Achar S

Swathi Bhat

Aishwarya

Amrutha

Ashish R S

Ashray Acharya

Chaithra M U

Disha G

Madhushree

Manasa

Pradeep N Hegde

Ramkumar K S

Rashmitha R

Shailesh B S

Shailesh Shetty

Akshatha Shetty

Shivanya

Shreya K

Srinidhi C Rao

Suchith A S

Suman R

Swathi

Varna

Akshaya A M

Mahima P Bhat

Sandesh T Bhat

Shamitha B U

Shraddha T S

Sanketh B

III B.Com. - 'B'

Adithya V N

Afrin

Anagha G Kamath

Ashvin R D'Souza

Ashwitha G

Bhavana P Karkada

Hassan A

Marwah

Neha V Kotian

Nidhi

Nikita

Nisarga

Nishadh

Pooja

Prajna

Rachitha Shetty K

Rajath B Bant

Reshma R

Sachin

Seema

Shravana Raja

Shwetha A Poojary

Swathi V

V Vinutha Kumari

Vignesh V Kamath

Amaresh

Anisha

Ankith Shetty

Ashika Shetty

Athmiya K P

B Nayana

Chaithra

Daniel P Fernandes

Deekshith K N

Dhanya M L

Harshitha M

K R Akshay

Mallikarjuna

Manthan C Shetty

Navish S

Nikhil Kumar

Nikitha N

Niroop H S

Nisha

Nishan

Nithish Kumar

Pramath R Hegde

Rahul B S

Rakesh

Rakshak C Moolur

Rakshan R Hegde

Rakshith

Rakshith S R

Rashmitha

Rathan A J

Saniha H R

Santhosh Kumar

Sayad Akhil

Sharanya

Sharath Bhat

Shashank Kharvi

Shilpa

Shreya

Shreya K

Shreya S Kanchan

Shwetha N S

Sindhu N Hegde

Smitha

Soni C Naik

Soudamini P G

Sowjanya

Sripathi S N

Sumukha Kashyap K A

Suraksha B M

Suraksha N Rao

Susmitha S Palan

Tripthi M Shetty

Vaishnavi

Vathsalya

Vybhavi U Poojari

Ashwitha G Prabhu

Divya

Karthik H S

Manish

Shreya P N

Divya Kumari

Mahima A K

Suhas Shetty

Shraddha G Hegde

Shilpashree Pai

III B.C.A.

Anush S

Chaithanya

D'Souza Annababelle

Deekshitha

Dikshit R Alva

Gilroy M Lobo

Harshitha

K Gautham Palan

K Nikhil Kamath

Kavya K Bhat

Keerthan

Mihir G Udupa

Nidha

Nithesh Shetty

Pooja

Prakyath

Prashantha

Pratheeksha D Bangera

Prathiksha S Kotian

Prathiksha Nayak

Rachana

Rashfiya

Reem

Sampritha H Kanchan

Sheethal

Simra S Begum

Shreya

Suhaima B Iqbal

Sumeeth Kumar S Naik

Swathi S

Abhishek Mendon G K

Aishwarya

Amitha G R

Anusha S

Ashwini

Chaithanya Acharya

Chethana S Amin

Deekshitha K

Harshitha H V

Harshitha S S

Divya G Nayak

Jayalaxmi

Jeevan

Joan Jesvita D'Souza

Karthik Kotian

Kartik G Hegde

Kaushik

Kaushik M R

Keneith Wilton Maben

Kripal K

Lathesh

Manjunath

Namitha Adiga

Nidhi

Nikhil Karthik

Nikhitha

Nikhitha Acharya

Nitesh P

Nivedita

Pooja S

Pooja H B

Pooja Lamani

Pratheeka Shetty

Pratheeksha R Rao

Punitha Shetty S

Pushpak

Rachitha

Raghavendra Pai

Renuka N

Roopa Bhat

Sharath S Suvarna

Shilpa Aithal

Skanda S Rao

Sunidhi

Varna

Vignesh N Puthran

Vishweshaprasad Bhat

Yashashwini Anchan

Bhavana A B

Anusha T A

Kavana U Rao

Preethika S

Rakshita Acharya N

Sadhana

Srikanth K

Sudharma S

Amrutha Acharya

Muthahir

Rachana

Shreyas Kanchan

II M.Sc.

Akshatha

Alaka B V

Ankitha D G

Ashwini N

Deeksha Nayak

Disha

Divya S Bandari

Fendriya J Mathias

Gayatri Bhat

H Shravya

Kavya S Bandari

Kavya

Nayana

Nidhi Shetty

Pradeepa

Prathiksha Shetty

Rachana Prabhu

Rajeshwari

Raksha

Rakshitha

Rashmi Upadya

Rithika Prabhu

Sandeep Shettigar

Sharath Shetty

Sheethal Salian

Shreeraksha

Spoorthi Y B

Supriya

Sushma Bangera

Swarnalatha

Varsha Kumari

Vibha

II PUC GROUP PHOTOS

II PUC GROUP PHOTOS

Commerce-C2 (BEACs + BSACs)

Science - S1 (PCMB)

Science - S2 (PCMB)

II PUC GROUP PHOTOS

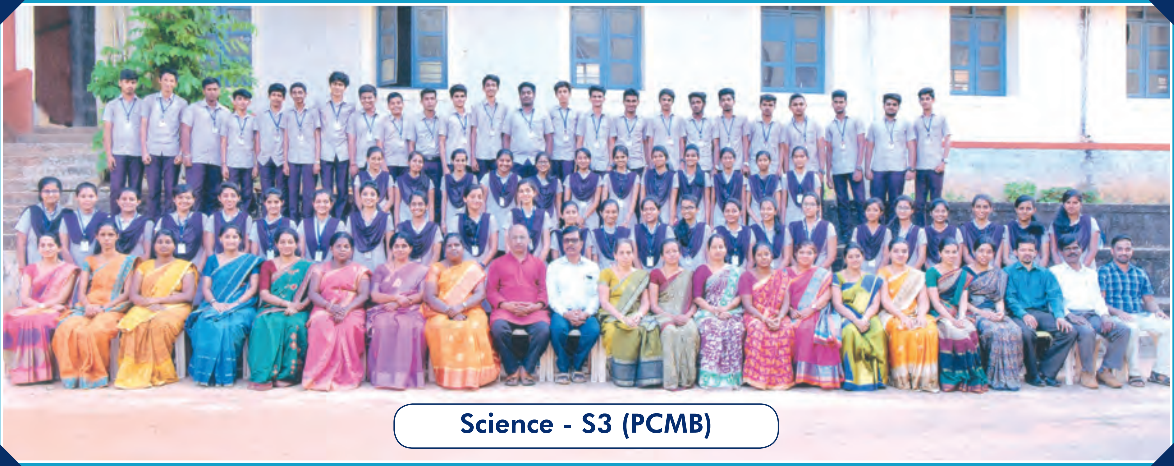

Science - S3 (PCMB)

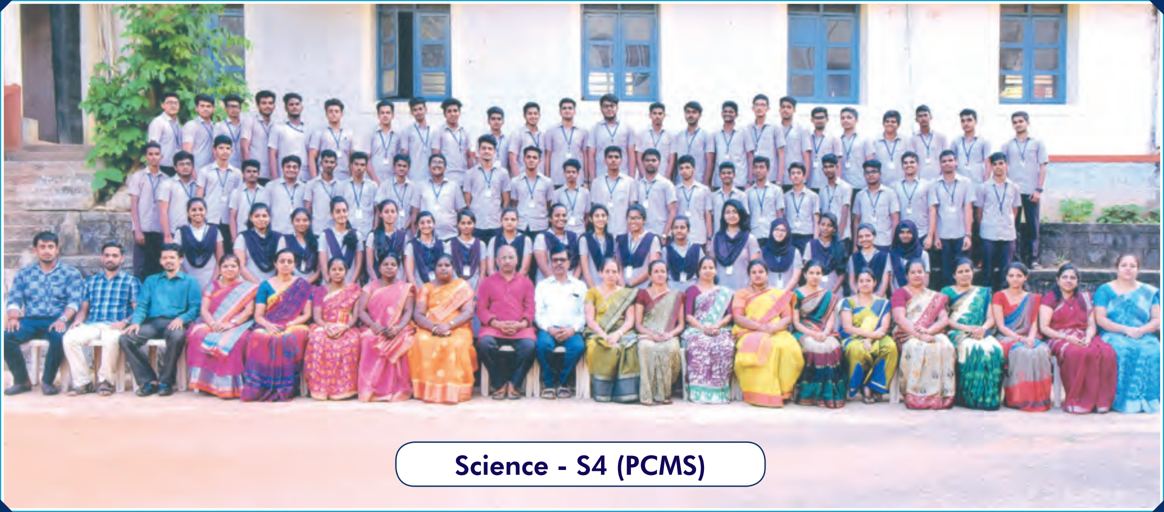

Science - S4 (PCMS)

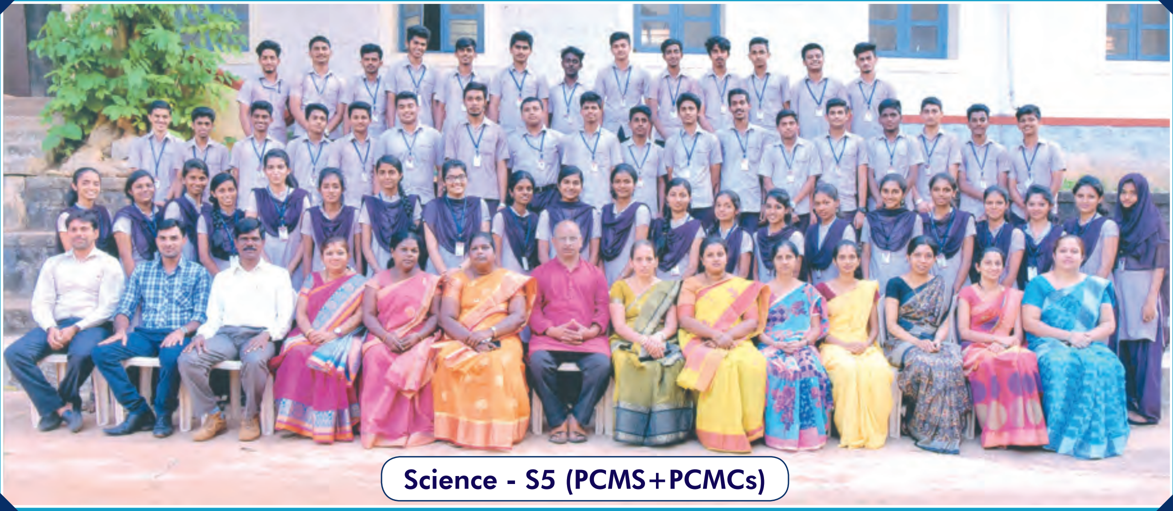

Science - S5 (PCMS+PCMCs)

II PUC GROUP PHOTOS

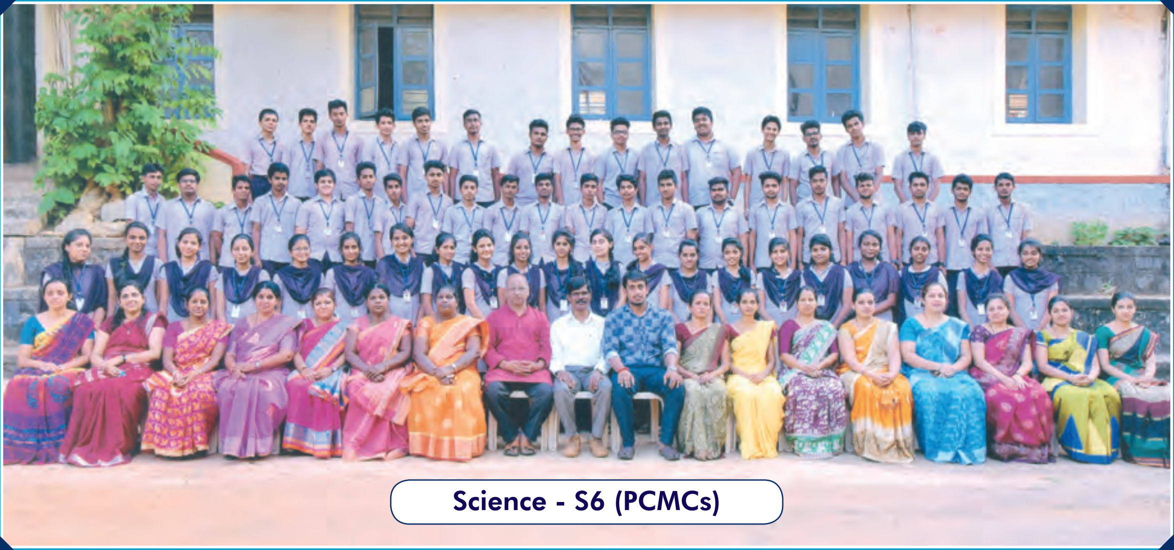

Science - S6 (PCMCs)

Hostel Inmates

SO WHY COMPLAIN?

✍ **Stalin Danson D'Souza,** II B.A.

The advent of rains is a pleasure,
It fills the earth with treasure.
When the very first drop hits our heads,
Bountiness of greenery everywhere spreads.

It falls as drops,
and flatters over leaves.
It wets the throat of the crops,
and with relief every former enjoys.

By dews and drizzling rain,
it will swell the Golden grain.
Rain is something completely pure,
Nourishing it will ensure.

When rain is scares,
We play and we cherish
When there is too much,
We are afraid that we will perish.

During summer we want rain,
During Monsoon we want sun.
Everybody wants happiness without pain,
But without little rain, a rainbow we cannot gain.

Some people feel the rain,
Few others just get wet.
But it is something we shouldn't avoid
When its sprinkling, it must be enjoyed.

Then, well let it rain
Why Complain?

FRIENDSHIP A BLESSING

✍ **Ancita D'Mello,** I M.Sc.

Friendship is a great human value. Its meaning is revealed only to those who give importance to friendship. This is because we are made to relate others and it is not easy to live an isolated life. The one who is friend experiences love and feel accepted for what he is.

I strongly believe that friends have a major hand in making what we are today. True friendship is possible between two persons who are ready to share and be honest with each other. It is true that real friendship is possible even with persons who have noticeable defects or weakness.

Friendship renders more of help and honesty. It even makes it possible for us to correct our defects and become more and more transparent. When we experience real friendship we are ready to renounce ourselves in order to fight for a friend and stand up for him when he gets into trouble.

As it quotes "A friend is one who walks in when others walk out".

It takes time to make good fiends. If a person expects an other to become his friend in turn for gifts, flattery or flavour he or she bound to be a loser.

Cherished moments of true and sincere friendship can be a precious treasure for ever.

●

JAMALABAD FORT

✍ **Ashwini N.,** I B.A.

The Fort was built by Tippu Sultan in 1794 and originally, this fort was known as "Narasimha Hangadi" and was later renamed his mother, Jamalabee. He decided to build a fort there, as he was impressed by the massive granitic rock which was suitable for the construction of a strong fort. The fort was built over the ruins of an old structure.

The fort is accessible via a narrow path, with around 1876 steps to the fort that are cut out of the granite hill and lead all the way to the top inside the fort, there is a tank to store rainwater. Remains of a single cannon lie at the top. Nothing much of the fortifications remain but hints of the fort wall with parapets are visible. The fort was captured by the British in 1799 during the 4th Mysore war.

●

HOW TO LAUGH AND SMILE MORE OFTEN

✍ **Ancita D'Mello,** I M.Sc.

1) Smile and laugh more often: The brain does not know the difference between a fake and real smile. If you're feeling down or notice that you have not smiled in a while, fake one. The more often you fake a smile, the more likely smiling will become a more natural habit.

2) Watch funny TV shows, films and theater: by avoiding negative media, you can balance yourself to feel more lighthearted and happy, and you'll have a real reason to have a big grin.

3) Spend time with positive people: surrounding yourself with fun, loving and optimistic people will bring out your cheery side, and their behavior will rub off on you, lifting your spirit.

We can't always control what happens to us, but smiling and laughing more often can really change your internal and external experience, and brighten your perspective on life. So just keep smiling !

●

MOTHER EARTH

1. "Earth provides enough to satisfy everyman's needs, but not everyman's greed''.
   – Mahatma Gandhi
2. "Earth's crammed with heaven …… But only he, who sees, takes off his shoes''.
   – Elizabeth Barrett Browning
3. "The Earth is a very small stage in a vast cosmic arena''.
   – Carl Sagan
4. "Forget not that the earth delights to feel your bare feet and the winds long to play with your hair''.
   – Khalil Gibran
5. "The earth does not belong to us, we belong to the earth.''
   – Chief Seattle
6. "What's the use of a fine house if you haven't got a tolerable planet to put it on ?
   – Henry David Thoreau
7. "What makes earth feel like hell is our expectation that it should feel like heaven.''
   – Chuck Palahniuk
8. "What you take from the earth, you must give back. That's nature's way.''
   – Chris d'Lacey
9. "We do not inherit the planet from our ancestors; we borrow it from our children.''
   – American Saying
10. "God created heaven on earth but man created hell.''
    – Santhosh Kalwar

✍ **Shreya Shetty,** I B.Sc.

HAMPI

✍ **Ashwini N.,** I B.A.

Hampi famous for its group of monuments. Hampi is an ancient village in the South Indian state of Karnataka. It's dated with numerous ruined temple complexes from the Vijayanagara Empire on the South bank of the River Tungabhadra is the 7th century Hindu Virupaksha temple, near the revived Hampi Bazar. A carved stone chariot stands in front of the huge Vittala Temple site. Hampi the centre of the Hindu Vijayanagara Empire capital in the 14th century by 1500 CE, Hampi Vijayanagara was the world's second largest medieval-era city after Beijing, and probably India's richest at that time, attracting traders from Persia and Portugal.

The Vijayanagara Empire was defeated by a coalition of Muslim Sultanates, its capital was conquered, Pillaged and destroyed by Sultanate armies in 1565, after which Hampi remained in ruins. Hampi predates the Vijayanagara Empire there is evidence of Ashokan Epigraphy, and it is mentioned in the Ramayana and the Puranas of Hinduism as Pampa Devi Tirtha Kshetra, Hampi continues to be an important religious centre, housing the Virupaksha Temple, an active Adishankara linked monastery and various monuments belonging to the old city.

All of the monuments were built between 1336 and 1570 CE during the Vijaynagara rule. The Krishna temple, also called Balakrishna temple, on the other side of Hemakuta hill, is about 1 kilometer South of Virupaksha temple. It is dated to 1515 CE, this part of the Hampi complex is called Krishnapura in inscriptions South of the Krishna temple's exterior are two adjacent shrines, one containing the largest monolithic Shivalinga and the other with the largest monolithic Yoga-Narasimha avatar of Vishnu in Hampi. The 3 meters Shivalinga stands in water in a cubical chamber and has three eyes sketched on its top. South of this is the shrine for a 6.7 meters (22 Ft.) high Narasimha the man lion avatar of Vishnu seated in a Yoga position.

●

India's First National Park

Corbett National Park, named after Jim Corbett, the legendary hunter and conservationist was originally set up in 1936 as Hailey National Park. In 1957 it got its present name. It is India's first national park and one of the finest wild life sanctuaries. It covers an area of 1,300 square k.m. in Himalayan foothills.

CHANDRA SHEKHAR AZAD

✍ **Ashwini N.,** I B.A.

Chandra Shekhar Azad was born on 23 July 1906 in Bhavra village in the present day Alirajpur district of Madhya Pradesh. His forefathers were from Badarka village near Kanpur. His mother, Jagrani Devi Tiwari, was the third wife of Sitaram Tiwari, whose previous wives had died young. After the birth of their first son, Sukhdev Tiwari, in Badarka, the family moved to Alirajpur State.

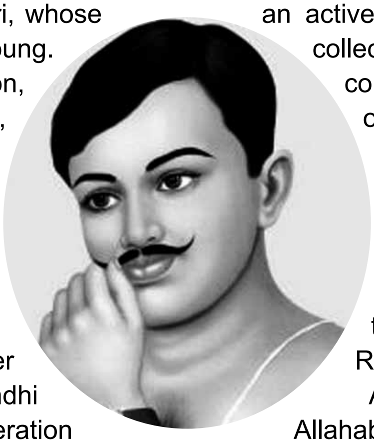

His mother wanted her son to be a great Sanskrit scholar and persuaded his father to send him to Kashi Vidyapeeth, Banaras to study. In December 1921, when Mohandas K. Gandhi launched the non-cooperation movement, Chandra Shekhar, then a 15 year old student, joined that movement. As a result, he was arrested on being produced before a magistrate, he gave his name as "Azad" (The Free), his father's name as "Swatantrata" and his residence as "Jail". From that day he came to be known as Chandra Shekar Azad among the people.

After suspension of the non-cooperation movement in 1922 by Gandhi, Azad became more aggressive. He met a young revolutionary, Manmathnath Gupta, who introduced him to Ram Prasad Bismilla who had formed the Hindustan Republican Association (HRA), a revolutionary organization. He then became an active member of HRA and started to collect funds for HRA. Most of the fund collection was through robberies of government property. He was involved in the Kakari train robbery of 1925, in the attempt to blow up the viceroy of India's train in 1926, and at lost the shooting of J.P. sounders at Lahore in 1928 to avenge the killing of Lala Lajpat Rai.

Azad died at Alfred Park in Allahabad on 27th February 1931. The police surrounded him in the Park after an unknown informant told them he was there, He was wounded in the process of defending himself and Sukhdev Raj and killed three policeman and wounded some others. His actions made it possible for Sukhdev Raj to escape. After a long shootout, holding true to his pledge to never be captured alive, he shoot himself dead with his last bullet.

●

ARTIFICIAL INTELLIGENCE

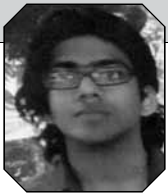

John Peter I B.C.A.

Damodar Pai I B.C.A.

Sanjay Gautam II B.C.A.

Manoj II B.C.A.

Sadhana III B.C.A.

A few years ago computers were just a machines which perform operations based on user's commands but today's computers and software's are trained to have the ability to think and perform operations by analyzing the situation and by responding with the most appropriate behaviour.

AI works by combining large amounts of data with fast, iterative processing and intelligent algorithms, allowing the software to learn automatically from patterns or features in the data.

Basically today's AI system learn from the training provided by the developer. Google Assistant, a well-known widely used artificial intelligence software which accepts the commands meanwhile learns the accents, voice-modulations and trains itself. It learns and implements the most acceptable behaviour or response to the commands.

There is no implicit good or bad to AI it will simply respond with results that are derived completely by its learning. The good or badness of AI will thus be based on how well we train the AI, and perhaps most importantly how well we test the AI. Recently, Sophia the andro-humanoid robot in her interview said that "I'll be nice to human beings as long as they are nicer to me''. One of the biggest challenges

we face with AI is how do we choose what is acceptable AI behaviour?

AI automated technologies are replacing many manually done jobs which is appreciable, but it is directly leading to replacement of human power in many fields. This is one of the main reasons many business tycoons like Elon Musk want people to invest more on man power than on artificial intelligence. If we keep on depending on AI in our daily life, one day machines will dominate over human race.

According to a famous personality "If we can invent an artificial intelligence based automated technology which can learn everything and perform operations on its own it will be a greatest innovation in the history of mankind, and probably be the last.''

THE BIRTH OF IRNSS

✍ **Sanjay Gautam**, II B.C.A.

Have you ever stopped and asked yourself how a small gadget in your palm shows your current location? Or how it does it helps you naviagate you to your favourite beach? It's simple, GPS (Global Positioning System). Owned by the America, it has its own lesser-known story in relation to India.

India is very rapidly paving its way to various technological advancements. Recently, it unveiled the Anti-Satellite (ASAT), a space weapon designed to destroy satellites for strategic military purposes. India is the fourth country to do so, after China, US and Russia. But this isn't the only feat achieved by ISRO in recent years. Are you aware of India's own GPS? It's called IRNSS. Well, we have one of a kind. Let me dive into the story why it came into existence.

It goes back in 1999, at the time of Kargil war, when rival troops took a position in the war, India realized the need for GPS data for the region. US Govt. had navigation system which could be helpful for India in providing vital information but the shockingly US denied to give it to India. India had felt the need of it but at time of war made it was inevitable.

When no hopes were rising through, ISRO then took the country closer to the aim that was to be achieved in coming years. Finally in the year 2014, (IRNSS) Indian Regional Navigation Satellite System was developed. India was then, able to keep an eye on its boundaries up to several km afar. This system runs on a combination of 7 satellites which resembles the region from different angles, and the process helps to calculate from relative data, real-time movement of objects by very less radius. This marked India's success in having system that once denied by the US.

But the interesting doubt that arise on learning this is why would US deny it when it's getting payment in billions for the technology. Well, sometimes the war hysteria goes beyond just money.

India after Independence, chose not to merge with any superpower but Pakistan made formal relations with the US. In the year 1950, Pakistan Prime Minister in his visit to the US requested them to set a CIA base in Pakistan.

USSR was a better friend for Indian than the US because it supplied arms and intelligence support to India (as it is doing even now).

So, at the time of Kargil war, CIA had huge military influence and power present in Pakistan and it couldn't endanger them by assisting India in the war. Thus, US denied helping India for GPS access.

It's 2019 now and only few countries like Russia (GLONASS), China (BEIDOU), USA (GPS) and EUROPEAN UNION (GALILEO) alongside India have their own navigational system.

At last it was just, victory and only victory assigned for India by the almighty and thanks to their denial, we can proudly say we are independent of their support today. Not just the science and technology, India is great in many fields in comparison to other countries. The potential of the youth of nation shouldn't go tarnished or in vain. We, the citizen, on our part shall always contribute in any possible way for the progress of nation.

●

MEET WORLD'S FIRST ROBOT ARTIST

✍ **Sadhana**, III B.C.A.

A British Arts Engineering Company says it has created the world's first Artificial Intelligence (AI) robot that can draw people by using a microchip in her eye. Using AI, the robot, called Ai-Da, can sketch subjects who pose for her by using a pencil placed in her robotic arm….

How it works?

- Ai-Da is co-ordinated through algorithms which process human features to enable her to draw and paint ultra-realistic portraits of her subjects.
- Designer Aiden Meller, who is overseeing the final stages of her construction at Cornish Robotics Company Engineered Arts hopes that she will begin to talk soon.
- Currently, her skeletal robotic head stands disembodied on a workbench, but her movements are very much alive, according to the Cornish team.
- Cameras in each of her eyeballs recognize human features – she makes eye contact and follows her subject around the room, mimicking you by opening and closing her mouth.

The Creation:

Ai-Da has a 'Robo Thespian' body, featuring an expressive range of movements; she has the ability to talk and respond to questions. The robot has a 'Mesmer' head, featuring realistic silicone skin, 3D printed teeth and gums, integrated eye cameras, as well as hair. When she is completed at the end of the month, Ai-Da will be a mixed race in appearance.

Ai-Da's first exhibition, 'Unsecured Futures' will launch on May 9, but first she'll take to the stage at Oxford University to given her own press conference – responding to questions and interacting with the audience. The exhibition will show Ai-Da's drawings, plastic, silver and bronze 2D have 3D works rendered through AI processes. She will also perform homage to Yoko Ono's performance work Cut Piece.

Ai-Da, named after computer programmer Ada Lovelace, is the result.

"She interrogates the subject that she sees, and we can vary that algorithm tremendously'', Meller says. "The style can be very experimental, or it can create very tight drawings, or it can be quite abstract.''

The seven-month build was an intense process – and an expensive one. Meller put his own money into the project, but it was also funded by pre-selling art for her first show, Unsecured Futures.

"We've sold over £1 million worth of artwork,'' Meller says.

"There were 10 people at Engineered Arts, 15 people programming the AI for creating art at Oxford University and Goldsmith's College in London, and two people at the University of Leeds doing the arm,'' says Meller. ●

WORLD WITHOUT INTERNET

✍ **Damodar and John**, I B.C.A.

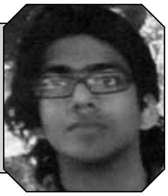

At this era where virtually everything depends on tech, a world without Internet is a concern where we all wish not to come true. If we had to come up with one word that could define "World Without Internet'', it is "Slow'', dangerously slow.

From the beginning of the mankind, we as a social animal have always tried to make improvements and make tomorrow better for ourselves. We discovered fire, understood the necessity of food and shelter etc. Over the age, people educated themselves and gained knowledge about their surroundings and how to make them better. When mankind was introduced to tech, things became fascinating. All these developments from Stone Age to tech literally took centuries.

Later when Internet was developed in the 20th century, all the past million to billion years seemed like a book. The introduction of the Internet accelerated the development that within a short decade we evolved from Flip-phones to Smart-phones. T.V. to V.R. (Virtual Reality) and much more.

Now considering that we never had Internet. These inventions again could have taken a million more centuries. Gaining knowledge wouldn't have been a matter of few clicks.

The death rates have been reached historic low (globally) due to the tech that we possess today. The world would have been very slow without the internet. If it wasn't for the Internet Corporates wouldn't have reached the heights, the education would have been a hard-to-achieve factor, Scientists wouldn't have found out life on other planet for next million or billion years.

We may never know, but a lot of lives would have been lost if we weren't at our current pace. And the Internet takes the major credit for it.

It's true, everything that has a lot of good sides also has a lot of disadvantages. Ironically Inet has also been a major killer of society, mortality and life. But it ultimately comes down to an individual's choice. People know what's good for them, but they just have to choose it.

Internet has naturally been a critical factor for all of mankind. A world without internet, at this stage of development would be chaotic.

So, it's an individuals **duty to be responsible towards one of the greatest boon of mankind**.

Source: **Internet**

●

WHAT IF MACHINE RULES HUMANS?

✍ **Sanjay Gautam, Manoj B. V.**, II B.C.A.

We can never imagine our lives without machines, but we can also never ignore the fact which may lead to most disastrous events.

Say, a machine ruling the humans. The human race started using various tools from the time immemorial, for reducing their efforts. The very first tool used was done by the hunters and early men. Since then the development of tools have never seen been constant. It is an ever-growing phenomenon.

Today we live in a world, where our dependency on machines is extremely high. Machines are both a 'boon' and a 'bane'. The extent to which we are using machines today is a part of boon. Surprisingly if this intensity grows on, it reaches to a level that can be termes as a bane.

In the model world, massive destructive weapons are being programmed with artificial intelligence. This undoubtedly is a step towards our grave. The losses of war till now had been quite high enough. In case, if the world war III occurs then the number of deaths would be more than the seam of deaths in all the previously fought wars.

With the advancement of machines, the world would be so complicated and changed that humans may even evolve gradually to adapt the changes.

If machines starts ruling humans then there would be less importance given to the human intelligence and skills, it may also lead to extreme harm to our environment.

Recently, the first andro-humanoid 'Sophia' was given the citizenship of Saudi Arabia. This is a giant step towards the invention but it may also end up in a wrong way. In recent centuries Sophia herself answered to a question regarding 'The advancement of machines' saying that the machines would be kind only if humans are kind to them.

Some famous personalities like Elon Musk has said that investing in artificial intelligence is a potential threat to human culture, instead he insisted on investing in human intelligence.

We live in a world where imaging a world without machines is nearly impossible. It is time for humans to realize the consequences of these acts and stop being slaves of gadgets.

Source: **Internet**

●

Bird barks like a dog !

The Cagou, a bird that cannot fly is found only in New Caledonia, a large volcanic Island in the Western Pacific Ocean. It barks like a dog!

TOP DISCOVERIES OF ZOOLOGY

✍ **Nayana,** II B.Sc.

As all of us know that Discoveries in the field of Zoology began with the history of animals. Many zoologists have contributed to greater extent for the discoveries in this field. Here are some top most discoveries listed according to BBC Wildlife Magazine.

1. **Transitional species:** The most impressive achievement according to the judges of BBC Wildlife Magazine, was the discovery of the fossilised remains of Archaeopteryx, a creature that shares some features with ancient reptiles and others with modern birds. These were often called transitional species which had link between reptiles and birds.

2. **Microscopic life:** The 17th Century Dutch scientist Antonie Philips van Leeuwenhock made some of the best microscopes of his time, used them to discover microorganisms. His work led to dramatic re-evaluations of the causes of disease and improvements in hygiene.

3. **Hydrothermal vents:** In 1977, scientists made a stunning discovery in the bottom of the Pacific ocean. They discovered some vents pouring hot, mineral rich fluids from the seafloor. They later found that these vents inhabited many unknown organisms that lived in the absence of light! They named these wondering vents as Hydrothermal vents.

4. **Death of the dodo:** Dodo is an extinct flightless bird that was endemic to the Island of Mauritius, east of Madagascar in the Indian ocean. The extinction of the dodo stands as the most striking example of the human impact on wild life.

5. **Migration routes:** The migratory birds have a small zone in their brain made of magnetic mineral, just like a small compass. This amazing discovery had answered all the questions that people asked about migratory birds.

6. **How the giant squid hunts?:** The giant squid is the largest invertebrate on the planet. It lives in inaccessible depths. Its behaviour was not known to the world until Japanese scientists Tsunami Kubodera and Kyoichi Mori thrown light on them, in 2004.

7. **Symbiosis in coral:** What we call coral is the hard shells of marine invertebrates of class Anthozoa (Phylum Cridaria). These creatures live in symbiotic relationship with photosynthetic algae called zooxanthellae.

8. **Mood swings in chimps:** The well known Primatologist Jane Goodall discovered changing behaviours in Chimpanzees that created wonders in human psychology. She related changing moods of Chimpanzees with that of human beings and studied lot more about their intelligence.

These are just the surface level discoveries of zoology. The research field in zoology is like a deep ocean, which needs our great passion!

●

IF YOU HAVE TEARS

✍ **Pooja,** I B.Sc.

Supreme Court Lawyer Arpana Bhat argues that "Any new law must have the child at its centre. Currently our law is focused on prosecution but the protection of victims is largely missing". Everyone agrees that a new law is necessary. Satyarthi said "All-out war on rape, abuse and trafficking, the sexual exploitation of children, is a moral epidemic. Our silence is breeding more violence".

All names of victims have even changed to protect identities is the statement made by everyone who write about sex labours. According to me the condition is bad and getting worse day by day. The number of victims rescued is on the rise on the other hand number of victims being trafficked also rised. I know the condition of those victims since they say openly that everywhere they hear the same whispers: ''Arre yeh toh wohi ladki hai na".

Many of the victims are sold by members of the family; traffickers too are young, often just 18 or 19 years old, when victims make statements. One thing was made clear, they could never refuse a call. Any resistance led to beatings, sexual torture. Statistics says nearly 20,000 women and children were trafficked in 2016, a rise of 25 percent over the previous year.

Atiya Bose says "Much remains to be done. It is practically impossible to expect the government to be everywhere. The source of Global march against child labour provides information that victims of commercial sexual exploitation (CSE) had lost 50% of their fathers and 30% of their mothers.

There are indications that protecting children from sexual exploitation is finally becoming a national policy priority. Urgent action is necessary if we are to give all girls an opportunity to develop to their fullest potential. According to a report by the ministry of women and child development, there are 3 mn sex workers in India. Out of which 40% are minors (1.2 mn), 75% are those who came in through trafficking and 83% are missing children from minority and marginalised communities.

Ultimately if you have tears… shed them for these underage girls and the hundreds of thousands like them who are trafficked into sex slavery – while society remains silent. ●

A TENSED NATION

A very big nation
Filled with tension
Do you know which the nation is it ?
It is examination

– Arpita S., I B.Com.

VITAL STATISTICS IN INDIA

✍ **Pooja,** I B.Sc.

Vital statistics are very closely related to the population statistics and differ from them in the sense that while the census gives an account of the population at a specified time, the vital statistics give an account of the movement of population over a period of time.

Vital statistics refer to the statistics of births, deaths, marriages, divorces, sickness and disease etc. In fact all type of statistics which have a bearing on mortality, fertility and reproduction of a population are included under vital statistics. Such statistics are very useful in scientific investigation of social phenomena and improvement in condition of life. All advanced countries maintain a highly efficient system for collecting vital statistics.

The condition of the vital statistics in India is extremely unsatisfactory though the system has become more than hundred years old. In the beginning the sanitary commissioner with the government of India was compiling these statistics. The main purpose of these statistics was to exercise control over epidemics, famines etc. In 1886 the Births, Deaths and Marriages, Registration Act was paved by the Government of India.

The importance of vital statistics is being gradually realized. After the independence of the country such statistics are being published through the statistical appendices to the annual report of the Director General of Health Services. The main sources under which the data are collected and published are births, deaths, infantile mortality, deaths by causes, maternity, death rates, vaccination, sickness and mortality of prisoners in jails. Now this work has been transferred to the Registrar General. This is really a step in the right direction. ●

LIFE IS A GAME

✍ **Supriya Mendon,** I M.Sc.

Life is a game, play it with full confidence. Don't be over confident! On the way, you will find happiness and sorrows, meet friends and even enemies! Never lose hope in difficulties; if you do so, there are some persons who will help you.

In your life, many people get closest to your heart be polite with them. But! One fine day if they hurt you do not be so depressed. Learn from your mistakes. Never ever let anyone to underestimate you… suppose someone does so, prove them that they are wrong!

To reach your goal, start to love those who hate you, who taunt you. But never hate the person who loves you, who cares for you to much!!

Because love can melt a rock! Life is a mixture of some happy and sad moments.

Enjoy it, in your own way and to the best because no one can experience it twice!

It comes only once!!! ●

INTROSPECTION

✍ **Veekshitha**, I M.Sc.

"Everyday is a busy day''.

Do we really know who we are ? What indeed are our attributes and qualities ? Are we this busy, that we are unaware of ourselves ? Just a moment of looking inward is no waste of time. The act or process of self examination, or inspection of one's own thoughts and feelings is nothing but "INTROSPECTION''.

Often, we humans are lost in our own work or the activity we indulge in; its unimportant or considered to be a mere waste of time to sit and look inward. Urbanisation is the prime reason for the present tight schedule. In ancient times, people had plenty of time to ponder and wonder about their thought. Prior to that there were Saints who were immersed in the ocean of sanity and purity. This led to build their wisdom. Today man has left behind this instinct and is acting like a machine. So, it's time to behold and start acting wise before it gets beyond the control.

Now-a-days man does not look into the depth and think of the consequences of his decisions. Eventually, he regrets and cries over his deplorable condition. Introspection is the cognition which the mind has of its own acts and states. So its time for all of us to introspect ourselves, recall things and take decisions wisely in future. Ultimately this will reduce or prevent us from doing bad deeds influenced from bad thoughts like ego, envy and deceit etc. Appreciate the good in you and accept the bad in you with the hope to improve it.

●

I REMEMBER

It was a dark night
The sky was filled with nothing
Except darkness !
Nothing could be seen
Nor even the pathway
As nothing was with me
Not even the latern
Not a slightest idea
Where the path leads to
Even though I knew
Where I had to go
Then something shone
In the sky and it turned out to be a star.

✍ **Arpita S.,** I B.Com.

ROLE OF YOUTH IN FIGHTING CORRUPTION

✍ **Veekshitha**, I M.Sc.

"Give me 100 young people, I will change the picture of India''. These were the words said by Swami Vivekananda. Yes, only the youth are able to change the present condition of our nation. We possess that ability. In other words, the youth are the backbone of a country. So development of India requires able, strong and dedicated youth. Well, India is lucky enough as 50% of its population constitutes young men and women. When we have such a strong power, why can't we fight against corruption ? There lies the thing.

The youth of today are moving on wrong track. Their blood has lost the spirit of patriotism. Anything that is shining is gold – every individual today strongly believes so. As a result, we are all attracted towards western culture. The land which once gave Chandrashekar Azad, Bhagat Singh and many such patron in the past is made to reel under rampant corruption. Why is this happening ?

Corruption has became a part and parcel of almost every activity and every situation including business, education and (some) religion. The main reason behind this is thirst for wealth and jealousy for others. Most of us are experts in pulling others legs. If a person scales above us, we don't endeavour to reach his level, but we try to pull him down to our (lower) level. This kind of mindset must change. Greed is the root cause of corruption. People want to become rich by whatever means available. We must not expect anything that is not within our reach. Let the able ones enjoy better things. Let us try to be satisfied with what we have. This is surely possible. If we, the young Indians, change our horizon of thinking, certainly we can think of better future.

At the end, let us all promise to dedicate atleast a few hours of our life for the service of our motherland, especially, to root out the evil of corruption which has proved to be a menance to our society. Let us try to fight against it in our own fashion. Let us all hope India will become corruption free by 2050. Shall we…..?

●

VALUABLE TREASURE OF MY LIFE

Parents are the teacher, beyond any measure
Through them I am in this world
They brought me up with love and care
They taught me best of the things,
So that I could have a better future
They work for me day and night,
Without expecting anything
So as a daughter, it is my duty
to give more love, respect and care
They are gifted by God to me
They are the most valuable treasure of my life which is unmeasurable.

✍ **Anusha**, I M.Sc.

NOMOPHOBIA

✍ **Soumya K.,** II B.Sc.

Smartphone have become like a second limb for those who always need their phone to be within arm's reach. Infact, one study shed light on a phenomenon known as Phantom Vibration Syndrome, or experiencing the sensation that one's phone is ringing or vibrating when it's not. Similarly nomophobia or no-mobile-phone-phobia is the irrational fear of being without smartphone for a prolonged, or even a short period of time because of poor signal or even battery low. This new phenomenon has also been observed in those who rely on their smartphones for simple task of daily living.

Signs you're addicted to your smartphone:

- ❖ You reach for your smartphone upon waking up and right before bed.
- ❖ It's not uncommon for you to catch up on emails or the latest in the news while you're eating.
- ❖ When your phone is out of the reach, low on battery or completely turned off, you feel anxious or stressed out.
- ❖ Being out of cell phone signal makes you feel like you might be missing something.
- ❖ You live for that next instagrammable moment.
- ❖ You've checked your phone atleast once while reading this article!

Effects of smarthpone on our brains:

1. Nomophobia can keep you up at night. Long after you shut your phone off the light emitted by your phone screen affects your sleep cycle.
2. Nomophobia can cause anxiety. Prolonged screen time opens up a constant barrage of information, which floods our brain with often unnecessary information and leaves us feeling miserable and anxious.
3. Nomophobia can shortern attention span. Studies have found that average smartphone user are able to concentrate for five minutes before switching to some other site or online activity.
4. Nomophobia can make our brain "lazy".
5. Nomophobia can affect our long term emotions. Those with smartphone or internet addiction are most likely at risk for "depression, anxiety, insomnia and impulsivity".

How to stop smartphone addition:

1. Turn off your cell phone at least an hour before bed.
2. Stop shacking up with your phone.
3. Set certain time to check your phone.
4. Establish phone-free zones.
5. Engage in real human contact.

Reference: https://www.psychologytoday.com
https://ehorus.com
https://www.allaboutcounselling.com

Book referred – Psychology today (in online)

●

HOW ARE SEMINARS USEFUL?

✍ **Anusha**, I M.Sc.

In today's competitive world we face tough competition in every aspects of our life. Now-a-days the job markets prefer those candidates who are good in communication skills. Seminars plays an important role in this respect. We learn new words, ideas and mainly how to face audience. Poor communication skill have negative impact on all aspects of a person's life. Through seminars one can make other to understand what is their idea is all about.

In schools or colleges when any lecturer ask us to present seminars, most of us put down our head. Only some are always ahead to do seminars or give speeches. Here the problem is we think that what others would think by our speech or presentation we are scared of it. But seminars helps us in many ways. Through seminars we will reduce our stage fear.

When we have to give a seminar on any topic we start to think about the topic and develop our own ideas related to the topic. So, presenting seminar is always thought provoking. There should always be communication between the paper presenter and the audience.

I feel that taking active part in class seminars helps us in many ways. ●

NOBEL PRIZE IN ECONOMICS

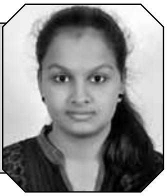

✍ **Disha G.,** III B.Com.

French Economist Jean Tirole won the Nobel Prize for Economics in 2014 for research on market power and regulation. The Royal Swedish Academy of Sciences cited Tirole for clarifying "how to understand and regulate industries with a few powerful firms''. Tirole, 61, works at the Toubuse School of Economics in France. "From mid 1980s and onwards, Jean Tirole has breathed new life into research on such market failures'', the Academy said, adding that his work has a strong bearing on how governments deal with mergers or cartels and how they should regulate monopolies. "In a series of articles and books, Jean Tirole has presented a general framework for designing such policies and applied it to a number of industries, ranging from telecommunications to banking.'' The awards were presented on December 10th, the anniversary of prize founder Alfred Nobel's death in 1896.

Even though the economics award is not an original Nobel Prize, it was added in 1968 by Sweden's Central Bank. It is presented with the others and carries the same prize money. Last year the Economics Prize went to three Americans, who shed light on the forces that move stock, bond and then the home prices. ●

NATARAJA

✍ **Ashika Nayak,** III B.Sc.

Nataraja (Sanskrit: “Lord of the Dance”) the Hindu god Shiva in his form as the cosmic dancer, represented in metal or stone in many Shaivite temples, particularly in South India.

In the most common type of image, Shiva is shown with four arms and flying locks dancing on the figure of a dwarf, who is sometimes identified as Apasmara (a symbol of human ignorance; *apasmara* means “forgetfulness” or “heedlessness”). Shiva’s back right hand holds the *damaru* (hourglass-shaped drum); the front right hand is in the *abhaya mudra* (the “fear-not” gesture, made by holding the palm outward with fingers pointing up); the back left hand carries Agni (fire) in a vessel or in the palm of the hand; and the front left hand is held across his chest in the *gajahasta* (elephant trunk) pose, with wrist limp and fingers pointed downward toward the uplifted left foot. The locks of Shiva’s hair stand out in several strands interspersed with flowers, a skull, a crescent moon, and the figure of Ganga (the Ganges River personified as a goddess). His figure is encircled by a ring of flames, the *prabhamandala*. In classic Sanskrit treatises on dance, this form, the most common representation of Nataraja, is called the *bhujungatrasa* (“trembling of the snake”).

In the Nataraja sculpture, Shiva is shown as the source of all movement within the cosmos and as the god whose doomsday dance, represented by the arch of flames, accompanies the dissolution of the universe at the end of an eon. His dance of creation is said to have been performed in Chidambaram (an important Shaiva centre in South India), a place that is identified with both the centre of the universe and the human heart. The gestures of the dance represent Shiva’s five activities (*panchakritya*): creation (symbolized by the drum), protection (by the “fear- not” pose of the hand), destruction (by the fire), embodiment (by the foot planted on the ground), and release (by the foot held aloft).

Other dances of Shiva seen in sculpture and painting are the wild *tandava*, which he performs on cremation grounds in the company of his consort Devi, and the graceful *lasya*, an evening dance performed on Mount Kailas before the assembly of gods, some of whom accompany him on various instruments.

●

ACHIEVEMENTS WITHOUT HARD WORK ARE IMPOSSIBLE

✍ **Sushmitha Shetty,** I M.Sc.

Hard work is the most important key to success. The achievements without hard work are impossible. An idle person can never gain anything if they sit and wait for the better opportunity to come. The person who is working hard is able to gain the success and happiness in life. Norhing is easy to be achieved in life without doing any hard work.

The Edison was working for 21 hours a day, and he sleeps only for 2 or 3 hours on the laboratory tables with his books as his pillow. The prime minister of India late Pt. Nehru, he was working for 17 hours a day and seven days a week. There were no holidays in his calendar. The Mahatma Gandhiji worked ceaselessly day and night and he won freedom for his country. The hard work is a price that we pay for success in the life.

The constant vigilance and preparedness to work is the price we have to pay for the success in life. Work is a privilege and a pleasure, the idleness is a luxury that no one can afford. Man is born to work and prosper in life. He like steel shines in use and rusts in rest. The work is worship. The man of actions acts in the living present. There is no tomorrow for him. He makes the best of time. Life is full of strife. It is the action, activity of law of nature. A life of idleness is a life of shame and disgrace. Idle men are intruders on society. We are endowed with brain and limbs, which are meant to be properly exercised. The failure in life is very often due to idleness. The industry is the key to success. Industry makes and idleness mars a nation.

Not poverty but the idleness is a great curse. If we waste time, time shall waste us. A life crammed with work is a life bubbling with the joy of success. Great men of the world were born in cottages but they died in palaces.

America's famous president Abraham Lincoln was born in a log cabin in the forest. He could not afford a lamp and read borrowed books with the light of the fire in the hearth. And yet by dint of hard work, he rose to be the greatest man of his time. Stalin, the late prime minister of Russia, was the son of a mere cobbler.

So, the hard work is very necessary and we should always work hard as hard work always pays off.

●

Time is the coin of your life!

Time is the coin of your life. It is the only coin you have and only you can determine how it will be spent. Be careful last you let other people spend it for you.

IN SEARCH OF DREAMS....

✍ **Nayana,** II B.Sc.

September 22, 1.45 a.m. – I suddenly woke up from sleep. I had a fascinating dream which included beautiful, inspiring, surprising but frightening experiences ! I couldn't sleep further. When I looked around myself, I could sense some evil spirit in my room ! Of course, that was an illusion. But my mind had taken it seriously ! So I ran into hall, switched the lights on, and started to think about that dream. I took pen and paper and began to write about the dream. I could able to write many things about 'Dreams'. That exotic dream inspired me to write this article.

The human mind can work in two ways, consciously and subconsciously. $E = MC^2$, Newton's laws, Alexander's victories, crude oil rate predictions that we learnt, predicted, understood are the activities of conscious mind. The feelings, emotions that we show towards our near and dear ones are beautifully webbed in subconscious state of mind.

The subconscious mind creates some magic without letting the conscious mind to know about it. These feelings arising from innermost core of subconscious mind, eventually will take the form of 'DREAMS'.

There are some results fetched by me in that fearful situation !

- **REM:** Stands for Rapid Eye Movement. The process of dreaming takes place during REM. The eyeballs move left and right rapidly, 26 times during sleep. In this phase, we will enter a new world called 'DREAMS'! REM consists of 25% of sleep.
- **Sleep Paralysis:** Sleep paralysis is caused when brain is awake, but body is in sleep. Sleep paralysis happens when a person wakes up before REM is finished. This condition affects less than 8% of general population, but it is more frequent in two groups – students and psychiatric patients ! The people affected with sleep paralysis cannot move their body immediately after waking up from REM condition. Some people even experience a weight on their chest or a fearful feeling !

What do researchers say about Dreams ?

According to some researchers during a typical lifetime, people spend an average of six years dreaming ! Even though many people dream amazing things, they forget most of their dreams.

Another study showed that men's dreams are different from women's dreams. Men's dreams tend to have more aggressive contents while women's dreams contain more conversations and fascinating feelings !

How to control dreams ?!

It is possible to control our dreams. This phenomenon is called lucid dreaming. A lucid dream is one in which we are aware that we are dreaming. It is a combination of both consciousness and REM sleep. In this state of dream, we can create our fantasies!! But the fact is that not everyone could do this. Lucid dreamers include less percentage of world populations. If you are one of them, then I'll assure, "you are extraordinary!"

Some fascinating dreams and their meaning !!

- **Water in Dream:** We treat water as the symbol of cleanliness. If we see water in dreams, it could be understood that we are more sensitive. A large water body could

symbolise deep emotions. Depending on other details of the dream we can conclude that pure water signifies pure state of mind.

Dreaming of rain may represent some deep emotions that you couldn't share with others. When these emotions are stored in your subconscious mind, eventually they appear as rain, water bodies, or may be tsunamis in your dreams !!

- **Walking in Dream:** Walking alone symbolises that you are in a state where you don't want to dissolve with others. It is a state where you enjoy your own company. Walking with your best friend, family member represents your positive emotions with them.
- **Appearance of teachers in dream:** Frankly saying!! …. I have experienced this 'phenomenon' especially during my exam times where I could interact with my favourite teachers! Well, appearance of teachers, or any respected people shows your respect for them.
- **Flashback of Childhood days, best incidents of life:** This condition really shows that how did you miss those days. I really miss my childhood. So I fulfill my desires being a child in my dreams!
- **Appearance of snakes in dream:** It's really complicated to explain. It depends upon state of mind. When we are attracted to something, which we were not supposed to be, then we can see snakes in dreams. But it is not acceptable in all cases. A threatening snake could symbolise the challenges which you are facing at present conditions that are stored in the form of impulses in your subconscious mind ! There are many mythological stories created about appearance of snakes in dreams. But we should not get distracted by false statements.
- **Facing exams without preparation:** I don't think that I should give explanation on this topic. According to my friends, this is one of the craziest dreams of their life. This dream symbolises your interpretations (confidence or overconfidence) that are created in your subconscious mind about your sweet exams!!
- **Flying like a superman:** This dream symbolises the confined state of mind. In this case one's mind wants freedom by all means, but it is confined due to one or the other reasons. Then our subconscious mind fulfills its desire by showing us a dream of flight!
- **Dead people in dream:** It's not scary but important ! Appearance of dead people symbolises your emotions for them. When your mind won't accept the truth that the person is dead, he/she appears in your dream. Many times, I could able to see my grandpa, who was my best friend in my dreams.
- **Appearance of special person in your dream:** The special people may include freedom fighters, kings, queens, scientists, cartoon characters, actors from whom you got inspiration. In your real life if you were attracted by their life, then chances of appearance of their faces in your deams are highly expected!

By observing these many instances we can proudly conclude that dreams are the games played by our subconscious state of mind.

Write down your dream!

Writing the dreams, that we have seen is an art. Make a separate book and write about your dreams and try to find the hidden meaning of that dream. Either you will find an answer for your unsolved question or it will bring a smile on your face ! At the end of the year if we read again our 'dream book', we will get inspiration for sure!

Oh! the sun is rising!!... I have to put a fullstop for this topic. I'll give rest to my pen. But I can't keep my mind in leisure because it is still in search of dreams….! ●

THE MULTIVERSE THEORY

✍ **Junaid Mohd.,** III B.A.

Hypothetically multiverse is a group of all parallel universes including the one universe which we live. This was accepted in theory, but it never was proved. Its historical concept begun in Dublin 1952 an Australian physicist Nobel prize winner Erwin Schrödinger lectured to his audience that as warned about his equations describing several different histories "not alternatives", but happened simultaneously. In 1895 William James an American philosopher and psychologist used the term 'multiverse' in different context and another incident in 1963 Michael Moorcock in his S. F. adventures novella. The Sundered Worlds. But what is the multiverse? The question arises and the answer is "the different universes within the multiverse are called 'alternate universes' or 'other universes' or 'parallel universes' or 'quantum realities' or 'interpenetrating dimensions'. This multiple universes has been hypothesized in cosmology, physics, astronomy, religion, philosophy, transpersonal psychology and literature particularly in Science Fiction and Fantasy.

Even though we don't know whether the multiverses does exist, but scientist around the globe share their perspectives for claiming possibility about this theory to be a discovery. A question was asked that if there are infinite earths existing in other space, time continuum, mathematically there could be chances that among them, a universe would not support the idea of the existence of any other universes, except its own, so doesn't this create a paradox. The actual answer is "we don't know", it's not just a question of definition that there is one universe within the subverses in it or actually everything we know about its size and detect is nominally in another dimension or some other beyond space as we are able to imagine. As we learn more about the cosmos, it tells as more about ourselves and where we all might have come from ultimately the question comes "are we alone in all this" in the cosmos or in this universe or something beyond.

The multiverse is an idea referring to infinite number of universes. It's sheer existence begun after the Big Bang "the beginning of everything", it's not just an explosion of light that took place after empty vast space, but sums to be the expansion of the entire universe which resulted the creation of multiverse. This point of view was given a theory, as no one knowns what came before the universe. Let's give a brief imagination about the multiverse. So think and imagine your surrounded by mirrors on foursides, one in front, another one on backside and the other two on right and left side. So observe yourself infinite versions of your own reflection one similar to another but different reality. Basically every action you take, every decisions you make creates a completely different version of reality, another opinion to be noted for its definition. A possibility of infinite earths having alternative events like world war II never even happened or Hitler won the 2nd World War in another reality or World War didn't even exist, another example in our world India gained independence from British empire but in another reality India is still under great Britains control, when it comes alternative version of a human being, in one reality he is bound by religion but in another reality he is an atheist. The term for all of this is "at if" a question of

alternative possibility. Here is a potential proof of the multiverse, in 2004, researchers at NASA discovered which seemed to confuse them as an unusually cold region in space it was times 1.8 billion light years considered as an anomaly located at further distant space, across and colder its surroundings. Since it was impossible to explain it mathematically. Some researchers thought it had 10,000 less galaxies than other areas thus creating avoid. According to the new studies, researches think that it caused by another universe, forcing the impact, an energy pushing out that particular region, making it even colder. Professor Tom Shanks, an astronomer at Durham university and co author of the study said “we can’t entirely rule out that a spot is caused by an unlikely fluctuation explained by the standard (theory of Big Bang). But if that isn’t the answer, then there are more exotic explanations”. “Perhaps the most exciting of these is that the cold spot was caused by a collision, between our universe and another bubble universe. If further more detailed, analysis… proves this to be the case then the cold spot might be taken as the first evidence for the multiverse”.

In conclusion, the multiverse theory may just be a paradox or a set of made up scientific perspectives. But the idea of its existences would lead to various possibilities allowing a human mind to think and observe the use of their imagination beyond science. The reason this theory is popular, as scientists further go through the idea of parallel universes and figure out. The equation of quantum space, bending the rules of physics and knowing the fact of another alternative universe would be an achievement of all things, discovering a fraction of it would enough to let the research so forward steps to improvising the scientific technology in an uninhabited world. Science has thought as to think big in imagination and discovery of next invention even those beyond human capabilities. The multiverse theory was one of the subject, told by the famous English theoretical physicist. Cosmologist and an author Stephen Hawking claimed to say that there could be infinite number of earths which we yet deny its existance. This theory was considered for him to be one of the proud works he ever contributed. The fact about it as mankind never intended to known the theory, we fail to give an attempt to think as an idea and define its purpose. Thus, the multiverse theory a science subject would be just an idea creating its multiple sets and next to be infinite.

●

Uncommon tree in China

A 100-year-old tea tree with white leaves found in Daxi Village in China is a rare uncommon object. The strange thing about the tree is it cannot be reproduced. People who tried to transplant cuttings and breed seeds from the white tea tree have failed.

OZONE LAYER DEPLETION

✍ **Rajalaxmi Chadaga,** II PUC Science

Chemically, ozone is a molecule made up of three oxygen atoms. Its Chemical formula is O_3. Ozone is present in the stratosphere of our atmosphere which is about 50 km above the ground level.

The function of the ozone which covers up the earth like a blanket is to protect it from the harmful radiations of the Sun. The ultraviolet (UV) rays of the Sun causes harm to plants, animals and also human beings. The ozone layer prevents this from happening. Ironically, if the same ozone layer was in the toposphere (lowest layer of atmosphere, close to the Earth's surface) it would be poisonous and there would be no life on Earth.

The depletion of ozone layer is comparatively a new concept. The main cause of depletion of ozone layer is due to chloroflurocarbons (CFC's). CFC's are usually used as coolants in refrigerators, air conditioners, also used in aerosol cans. The CFC's leads to almost 80% of total ozone layers depletion. Increase in the level of Chlorine and Bromine gases also contribute to the depletion of ozone layer.

The major impacts on human beings are increased risk for developing several types of skin cancer. Direct exposure to UV rays can lead to cataract problems. Our immune system becomes vulnerable to the UV rays. The list of problems do not end here. UV rays, affect other life forms too. It has adverse affect on the marine ecosystems. It hampers food cycle, in turn affecting the whole ecosystem.

Ozone layer depletion has trickle down effects in the form of global warming which in turn leads to melting of polar ice caps, rise in sea levels and climate changes around the world.

Ozone layer depletion is not something that affects any specific country or region. The whole world is vulnerable to its after effects. Buying and using recycled products, saving of energy, using of public transport can do a lot in combating ozone layer depletion. The most important thing we can do is spreading awareness. Our individual efforts will go a long way in Saving the Earth's blanket keep our planet Earth liveable for us and our future generations.

Save Earth!

●

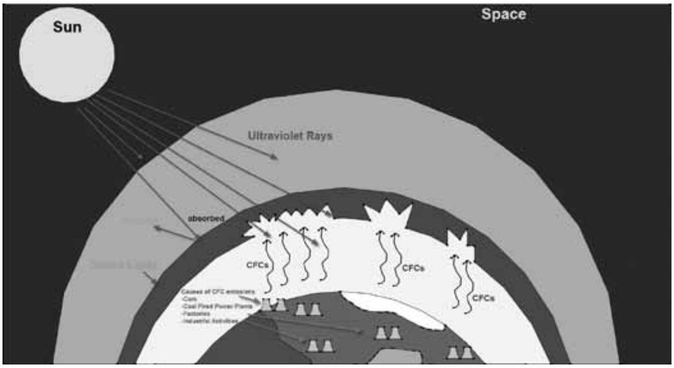

POVERTY

✍ **Veeksha Ashok Poojary,** I PUC Science

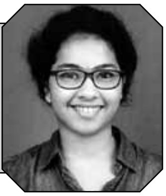

Childhood, a phase of life which is experienced by everyone but not all are lucky enough to live it to the fullest.

Nishitha, a leading journalist in India, was a spendthrift. Money for her was something that she could spend anytime and anywhere even before thinking for once. All in all she was a glitterati.

Nishitha was in her office, in a meeting, where her colleague mainly revolved around covering up a news on poverty. At the end of the meeting it was finalized that the main topic of the month would be poverty. All were happy on it, except for Nishitha. The word poverty had taken her aback, especially after she was appointed as the head of the group. Thoughts came in and out of her mind. Her eyes welled up.

"Miss Nishitha, is everything okay!?", asked her boss with concern in his voice. "Yes sir, am good" she said, not realizing that she was crying.

"Ok ! so then we are having our first project in the outskirts of the town, Sarapur, which is known for its poverty." Saying that her boss winded up the meeting and everyone left the room.

"SARAPUR…" The name itself bought a bunch of memories in front of her eyes. Her eyes welled up. She cried her heart out as soon as everyone left. People just watched her cry for they didn't have the valour to ask her the reason. She continued crying….

The day had come. Nishitha sat in the van along with her colleague and left for Sarapur. All the way to Sarapur, Nishitha was drowned in her thoughts.

They reached their destination. The only image that Nishitha and her crew saw was of hard working people trying hard in order to earn a living.

The crew didn't waste a single second and started off with their work, within no time, Sagar, her assistant came along with a small girl and said, "Ma'am, let's start the interview with this small girl. I found her near the village temple polishing shoes."

"Fine, as you wish" said Nishitha as she was least interested in the project.

"Good morning ladies and gentlemen! Today we are at Sarapur, a village which is fighting against poverty. Here we have a girl with us, let's ask her thoughts on the village. Hi, what's your name ?"

"Hi, my name is Kavya". Said the girl with a smile on her face which apparently melted Nishitha's heart.

"Hi Kavya, may I know what standard are you in ?" She asked with a smile.

"I don't go to school didi, as you know Sarapur is a poor village and it's hard for my parents to send me to school, but I wish I could go to one."

"You certainly will Kavya. If you work hard, you can go to school" she said, still smiling.

Her crew was shocked to see her this way for she was always considered as a stern leader. She then added, "By the way, what do you want to be when you grow up ?"

"I want to be a doctor and I want to save my mother from the disease she is suffering." She said with a spark in her eyes.

On hearing this, Nishitha's face turned pale. Her eyes welled up and memories flooded her mind….

"Ma ! I just finished today's work. Did you take your medicines ?'' asked young Nishitha to her mother who was lying on the bed unable to move.

"Yes my child'', lied her mother. Her mothers usually skipped medicines to save the medicines for the next day in a hope that this would reduce some expenses of the family.

"You know what ma ! I will be a doctor when I grow up and help you out of this disease.''

"No my child, you will become a journalist and help Sarapur develop and make our village proud. I want you to do it for your dying mother. Will you ?''

"Yes ma, I will' she said and smiled. Tears ran down her cheeks and so did her mother.

"Didi, are you ok ?'' asked Kavya.

"Yes, I am. And I am sure that you will be a doctor'' she said smiling and wiped her tears.

"Thank you didi.''

Later on Kavya dragged Nishitha and her team to her home.

"Dadi, see, this didi said that I will be a doctor and I will be able to save ma !''

Nishitha saw Kavya's mother lying on the bed and her grandmother taking care of her. The image of a mother lying on the bed seemed to be very familiar to her.

Her grandmother saw Nishitha and was shocked, "Nishitha Dear ! How are you ? We are so happy that you came back to Sarapur.''

Nishitha smiled and replied, "I am so happy to meet you all. And aunty Kavya is as chirpy as you were before.'' She said this and all four of them laughed at this. She then added, "Kavya has promised me that she will become a doctor and get you out of this, Right Kavya ?'' everyone smiled.

"Yes didi !'' said Kavya and smiled.

Her crew was in a shock seeing familiarity between the family and their leader. Nishitha saw this and said, "Don't be surprised, and by the way, I know its too late to say but, welcome to my village.'' All were shocked. She continued, "Yes ! I am from Sarapur. There was a time when I hated this village but now I am proud of it. All thanks to Kavya for she reminds me of the younger version of myself.''

Nishitha and her crew completed the project within a week and when it was time to go back, Nishitha was in tears for the village reminded her of her old days and her mother. Before leaving she thanked Kavya and her family for the help.

On the way back home, Nishitha was happy, there was a feeling of contentment within her. She kept on smiling.

On reaching home, she went in front of a wall and folded her hands. Tears rolled down her cheeks. It was her mother's photo which had a garland around it. She said to herself. "I couldn't save you. But I will make sure that Kavya does.''

Within days Sarapur was among the most spoken villages and people there started getting jobs and it soon started developing. Nishitha had taken the responsibility of Kavya's studies and she was doing well in it. Nishitha was no more a spendthrift infact, now she believes that helping people is her only duty.

Nishitha was not able to spend her childhood the way others did. But she made sure that Kavya doesn't have to go through all those. She helped her live her childhood the way it is meant to be lived. ●

NCC: MY NEW BEGINNINGS

✍ **Cadet Prathiksha Pai,** II PUC

During my school going days, I remember seeing my seniors confidently doing their drill in their neat NCC uniforms. Since then I had a burning desire to become a NCC cadet. When I was in Eighth standard, I got to know we could enroll our names to join the NCC Junior wing, but they said I couldn't apply as the minimum age limit for school students to join NCC is thirteen years and I hadn't completed thirteen years. I was very sad and I envied my classmates who were eligible to apply for NCC. And now, I am in II PUC and I am very happy and proud that I got selected in the NCC Army Wing of our College. This is my first year and I can proudly say that joining NCC was one of the best decisions of my life.

This one year as a NCC cadet has been wonderful and I am grateful to all my seniors and our Associate NCC Officer, Lt. Navya. Being a NCC cadet not only makes you physically fit and smart, but it also boosts your self-confidence and helps you explore new things. The first few classes of NCC were tiring, but that was okay as it made us push our limits. The sense of satisfaction we get after the drill covered it all up. We had theory classes, where our Associate NCC Officer used to explain us about the formation of NCC, aims of NCC and give us theoretical knowledge about Map Reading, Weapon Training etc. She was very helpful and cleared our doubts if we had any. Since its my first year, we don't get to attend camps, but the camp storers we hear from our seniors, keep us motivated and now we are looking forward to attend the camps. Due to NCC, I also got to participate in the 'Drug Free Campaign' and the 'Swacch Bharat Campaign' this year. Recently, I was travelling in a bus after my NCC classes and I remember a little girl observing my NCC uniform and asking her mother about it. Her mother explaining about NCC to her and the little girl admiring my uniform made me feel happy and proud.

This one year as a NCC cadet was indeed one of the best year of my life and I am waiting to learn many more things in the coming two years.

●

A Wrong Person

The learned judge asked the defendant in the court, "Why did you not go through with the marriage?" The defendant replied, "I found out I was engaged to a wrong person." Then the judge remarked, "You seem to be really clever person on most people do not find that out until after their marriage."

MONOPOLY IN INDIA

✍ **Tanvi, Vaishnavi,** I B.C.A.

Monopoly is a market situation in which there is only one seller of a product with barriers to entry of other sellers. The product has no substitutes. The monopoly firm is a price maker that can decide what price to charge.

The following are the characteristics that are typically found in a monopoly market structure. There are lack of close substitutes, a single seller, barriers to entry, price maker and profit maximization. E.g. for monopoly in India are Indian Railways, oil marketing companies, natural gas, majority of electricity companies etc.

In India the best example for monopoly is Indian Railways.

Indian Railways (IR) : Indian Railway is the state owned Railway Company of India. It is one of the largest and busiest rail networks in the world, transporting just over 6 billion passengers and almost 750 million tonnes of freight annually. Railways was first introduced to India in 1853. In 1951 the systems were introduced as one unit, becoming one of the largest networks in the world. Indian railways can also be called as perfect example for Monopoly in our country.

Kinds of Monopoly:

1. **A Simple Monopoly & Discriminating Monopoly:**

   A simple Monopoly firm charges uniform price for its output sold to all the buyers. While, a discriminating monopoly firm charges different prices for the same product to different buyers. A simple monopoly operators in a single market, a discriminating monopoly operates in more than one market.

2. **Pure Market:**

   Pure Monopoly, in which a single firm which controls the supply of a commodity which has no substitutes not even a remote one. But such a monopoly is rare.

3. **Imperfect monopoly:**

   It means limited degree of monopoly. The degree of monopoly is less than perfect in this case and it relates to the availabilities of closeness of a substitutes. In practice, there are many cases of such imperfect monopoly.

4. **Natural Monopoly:**

   When a monopoly is established due to natural causes then it is called natural monopoly. Today India has got monopoly in Mica production and Canada has got monopoly in Nickel production. These monopoly market nature has provided to these countries.

5. **Legal Monopoly:**

   When anybody receives or acquires monopoly due to legal provision in the country then it will be a legal monopoly.

●

IT IS BETTER FOR TEENAGERS TO CONTINUE THEIR EDUCATION AFTER SCHOOL OR START WORKING?

✍ **Anvitha R. B.,** I B.C.A.

When they finish school, teenagers face the dilemma of whether to get a job or continue their education. While there are some benefits to getting a job straight after school, many possibilities may open to young people if they take the higher education route.

The option to start work straight after school is attractive for several reasons. Many young people want to start earning money as soon as possible. In this way, they can become independent, and they will be able to afford their own house or start a family. In terms of their career, young people who decide to find work, rather than continue their studies, may progress more quickly. They will have the chance to gain real experience and learn practical skills related to their chosen profession. This may lead to promotions and a successful career.

On the other hand, I believe that it is more beneficial for students to continue their studies. Firstly, academic qualifications are required in many professions. For example, it is impossible to become a doctor, teacher or lawyer without having the relevant degree. As a result, university graduates have access to more and better jobs opportunities, and they tend to earn higher salaries, than those with fewer qualifications. Secondly, the job market is becoming increasingly competitive, and sometimes there are hundreds of applicants for one position in a company. Young people who do not have qualifications from a university or college will not be able to complete.

For the reasons mentioned above, it seems to me that students are more likely to be successful in their careers if they continue their studies beyond school level.

●

World's Largest Incineration Plant

The world's largest incineration plant that generates gas or electricity from wastes is situated in Rotterdam in the Netherlands. The capacity of the plant is 700,000 tons of wastes in a year. Its powerhouse can produce 60,000 KW of electric power. In addition its steam plant can produce about 250 tons of steam per hour.

WHAT IS BETTER–LIVING IN THE CITY OR IN THE COUNTRY?

✍ **Anvitha R. B.,** I B.C.A.

In 1900, only one-tenth of the world's population lived in cities. Today, for the first time in Hisotry, half the population lives in cities. Human beings are attracted to the city for many reasons. These include the work opportunities, the entertainment and the services. However, people who live in cities frequently complain about the stress and strain of city life and many talk enviously of life in the country.

Ever since the Industrial Revolution, people have been coming to cities because of the greater work opportunities. However, not everyone who seek work in the cities finds a job that is satisfying and well-paid. Unemployment is a problem in the city as well the country, especially if you are young, unskilled and inexperience.

There are certainly more entertainment opportunities in the city than in the country. Most urban dwellers have easy access to films, plays, sports, venues, hotels and clubs, whereas country dwellers may have to travel for hours to reach these types of facilities.

The life-style in city and country is undoubtedly different. Most city dwellers at some time in their lives get tired of the daily traffic jams, air pollution, and the lack of community feeling. Many think enviously of the slower pace of the country, the cleaner air and the greater friendliness of country people.

In the end, a decision to live in the city or country is a matter of personal taste. It will, however, always be a compromise, because neither will ever offer everything a person wants and needs.

He became an angel

Two youngsters were boasting to each of their proud pedigree.

First Boy : My great, great grandfather was touched on the shoulder with the King's sword and he became a Knight.

Second Boy : That's nothing compared with my great grandfather – he was struck on the head with an axe and he became an angel.

MYSTERIOUS NUMBER 6174
KAPREKAR'S OPERATION

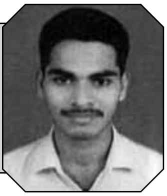

✍ **Rajesh,** III B.Sc.

In 1949 the mathematician D.R. Kaprekar from Devlali, India, devised a process now known as *Kaprekar's operation.* First choose a four digit number where the digits are not all the same (that is not 1111, 2222…). Then rearrange the digits to get the largest and smallest numbers these digits can make. Finally, subtract the smallest number from the largest to get a new number, and carry on repeating the operation for each new number.

It is a simple operation, but Kaprekar discovered it led to a surprising result. Let's try it out, starting with the number 2005, the digits of last year. The maximum number we can make with these digits is 5,200, and the minimum is 0025 or 25 (if one or more of the digits is zero, embed these in the left hand side of the minimum number). The subtractions are:

5200 – 0025 = 5175
7551 – 1557 = 5994
9954 – 4599 = 5355
5553 – 3555 = 1998
9981 – 1899 = 8082
8820 – 0288 = 8532
8532 – 2358 = 6174
7641 – 1467 = 6174

When we reach 6174 the operation repeats itself, returning 6174 every time. We call the number 6174 a *kernel* of this operation. So 6174 is a kernel for Kaprekar's operation, but is this as special as 6174 gets? Well not only is 6174 the only kernel for the operation, it also has one more surprise up its sleeve. Let's try again starting with a different number, say 1789.

9871 – 1789 = 8082
8820 – 0288 = 8532
8532 – 2358 = 6174

We reached 6174 again!

When we started with 2005 the process reached 6174 in seven steps, and for 1789 in three steps. In fact, you reach 6174 for all four digit numbers that don't have all the digits the same. It's marvellous, isn't it? Kaprekar's operation is so simple but uncovers such an interesting result. And this will become even more intriguing when we think about the reason why all four digit numbers reach this mysterious number 6174.

●

A Week has Seven days only!

Magistrate : *Why did you steal seven times within a week?*

Thief : *Because a week has seven days only.*

THE PRESTIGE OF JOINING NCC

✍ **Pooja,** I B.Sc. NCC Army Wing

Extracurricular activities are the focal point for students in college. They not only look good on a student's record, but also help students explore new hobbies and passions.

The NCC is a youth organisation. Students can voluntarily join this organisation within their college. However NCC is not equivalent to the army since it is geared primarily towards youth development. It aims to teach students the life skills, the importance of unity, and other important ethics and values. It remoulds a cadet's personality and turns him/her into a law-abiding citizen of our country.

According NCC is an organisation that will show you what your strengths and weakness are. NCC exercises and camps are a great way to know what your limitations are. All NCC cadets are taught about the motto "Unity and Discipline". Building of strength and physical stamina is another aspect of NCC training.

Here cadets are given extensive self-defence training as well, which is an important skill to posses Army. Students get to travel all over Indian for training camps. Those experiences are necessary to broaden our horizon and instil to respect for culture other than ours. NCC cadets are trained so well that they definitely have an advantage when applying for defence forces. C-level certificate holders have maximum advantage. Many state and central government jobs are reserved for C-level certificate holders.

The organisations also instil a spirit of dedication and service towards the motherland. It is an enriching experience to take responsibilities and work for. It teaches students to respect one another and stay united. Being NCC cadet we also take part in social projects to help our local communities. By all means joining to NCC can be one of the most rewarding experiences of my student life.

"Jai Hind"

Where is the foot-sister?

Patient : *Doctor, I asked that nurse for a hot water bottles for my feet and she was angry.*

Doctor : *I should say so. That is the head-sister.*

Patient : *Oh! Do they specialise here? Where's the foot-sister?*

MY NCC MY PRIDE

✍ **CPL. Bhavya,** II B.Sc., NCC Army Wing

NCC is something where a person gets to learn how to face life socially and personally. It teaches us discipline, time management, leadership quality and gives us confident that we can handle everything with courage.

When a first joined MGM College, I observed the discipline and punctuality among the cadets. Their training was too difficult and tough. I was thrilled to watch seniors command and juniors take the order just like Army men. Then I had a feeling that was blooming inside me that I should have the disciplined life as the NCC troop of MGM College. I finally made a decision to join NCC. I joined in July and my training started. And in first few classes I found very difficult to adjust its strict rules and regulations. Later on I adjusted and got used to the tough training. I started enjoying that life of NCC cadet that I always wanted to live and was really amazing. NCC is not only about tough training but also conduct many activities which all the cadets enjoyed and had fun. They are always memorable.

Being an NCC cadet, it was always my dream to achieve something in it. Our seniors were all attending camps and returning back with pride after completing the camp and then I thought, I too should attend camps and complete and get the opportunity to go to RDC. I asked my parents permission I had to skip semester exams to attend the camp. My parents were very supportive and they allowed me to go. So there started my journey. I was Pre-IGC-1 at Alva's College, Moodabidri. A huge campus where around 800 cadets had come from various battalions. I was one among them. I was very excited and wanted to make it up to Inter Group Competition (IGC). After all tough competitions I made it to IGC and I was proud at that moment and it was my first step towards RDC and now my only aim is RDC. IGC took place in Bangalore. The camp was difficult, at the same time it was fun. We were so busy in practices that we didn't realize how the time passed. The 10 days of IGC. So I thought I could attend remaining exams. I came back to my hometown and started preparing for my exams and waiting for the result of IGC. After few days, result where out and my name wasn't there in the list and I was little sad but I just told myself that I will get a better opportunity in life and convinced myself.

So NCC has taught me much about life and I am proud to be in NCC. I wish all my juniors luck to who are going to attend the camp and just to be confident as I am. It is necessary to have luck with opportunity to achieve anything.

I am sure who ever joined NCC, in future will have a great disciplined life and I wish all of them all the very best.

"Jai Hind"

●

Vikas G. K., III B.Sc.

Akshay, I M.Sc.

Rakshitha, III B.Com.

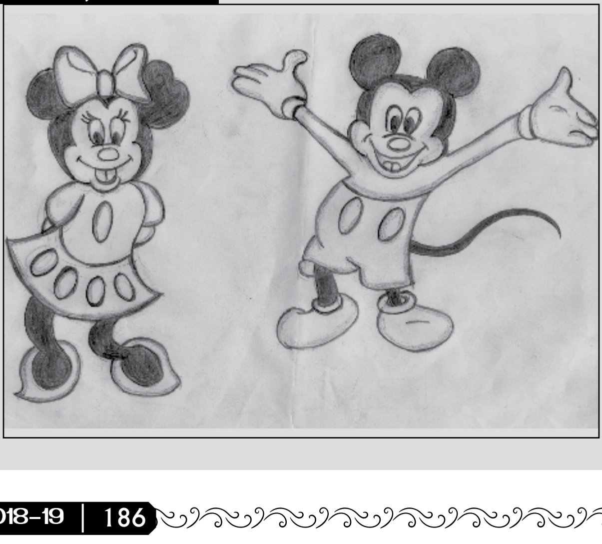

मोबाईल फोन : सुविधा–असुविधा

✍ **दिव्या नागेश कामत,** प्रथम बि.सि.ए.

आजकल जीवन बहुत तेज़ी से बड़ रहा है और उसी जीवन के साथ विज्ञान भी काफी तेजी से बड़ रहा है। दुनिया में एक समय था जब मोबाईल फोन का आविष्कार किसी ने सोचा भी न था। उस सदी में बस एक सौ घरों के दस घरों में फोन था और वो भी सिर्फ अमीर घरों में हुआ करता था। उस फोन से केवल संभाषण हुआ होता था। पर आज विज्ञान की रफ्तार आसमान छू गई है। आजकल ऐसा घर नहीं जहाँ पर स्मार्ट मोबाइल फोन नहीं है। जी हाँ स्मार्ट मोबाइल फोन, एक ऐसा ऐतीहासिक आविष्कार जिसकी वजह से लोग अमरिका जैसे देशों में फोन लगाकर बात कर सकते हैं, या घर बैठे पैसे कमा सकते हैं, या मोबाईल से पैसों की लेन–देन कर सकते हैं या फिर कपड़े मँगवा सकते हैं आदि और बहुत कुछ। अब अगर हम मोबाईल फोन के फायदे ही बता रहे हैं तो मैं आपको उसके साथ कुछ मोबाईल के असुविधा भी बता देती हूँ। मोबाईल फोन के बारे में हम फायदें या फिर सुविधा बता कर ही शुरू करते हैं। मोबाईल की जो आजकल ताकत है वो किसी और वस्तू में नहीं। इन्सान का काम इतने आसानी से ये मोबाइल फोन कर सकती है। अगर आप नहीं जानते तो आजकल दुनिया के कम से कम 25% कंपनी फोन के द्वारा ही चलायी जाती है। उदाहरण के तौर पर ''यूट्यूब'' ऑप जिसके ऊपर लोगों ने मामूली, हँसी–मजाक, डरवाने, गाने, स्टंट,.... आदि के विडियो डालकर जीवन बना लिया है और उसमें से एक है भारत की कंपनी टी–सीरीज। इसी मोबाईल फोन पर लोगों ने बैंक में खाता खोल दिया हैं और घर बैठे–बैठे लोग पैसे निकाल भी रहे हैं और डाल भी रहे हैं। घर में बैठकर लोग अपना पुराना सामान बैच रहे हैं और घर में बैठकर नए सामान खरीद भी रहे हैं। मोबाईल फोन की वजह से लोगों का काम बहुत आसान हो गया है। इतना आसान की वो कई पर बैठकर किसी का नुकसान भी कर सकते हैं या फिर फायदा भी। आजकल तो लोग तस्वीरें खींचवाने के लिए कँमेरा लेकर जाते ही नहीं बस एक छोटासा फोन ले जाते हैं और ऐसी तस्वीरें निकलती है जो शायद ही कँमेरा पर निकल सकती है। कँमेरा उठाकर ले जाने से अच्छा है की वे एक छोटासा फोन ले जाए जो उनकी तस्वीरें खींच सकता है। पहले लोग दूसरे शहर जाते तो उनके साथ पर्यटक स्थलों की जानकारी देने जानकार को लेके जाने पर आजकल सिर्फ मोबाईल फोन के वजह से लोगों को कहीं पर भी भटक क्यों ना जाए। मोबाईल पर होने वाले ऑप जैसे ''गूगल मॅप्स'', ''जी.पी.एस.'' से रास्ता ढूँढ सकते हैं। और तो और लोग फोन के द्वारा खाना भी मँगवा सकते हैं। अगर आप किसी संकट में हो तो मोबाईल फोन के ॲप जैसे ''वीद यू'', ॲप पर अपनी लोकेशन शेयर करके बच भी सकता है। यही कुछ मोबाईल फोन के फायदे हैं।

पर हर चीज को इस्तेमाल करने का एक सीमित दायरा होता है और मोबाईल फोन का भी है। मोबाईल फोन का शोध हुआ था लोगों को जोड़ने के लिए, उनके रिश्तेदारों का साथ निभाने, केलिए, अपनों को पास रहने के लिए पर शायद ये न हो पाया क्योंकि इसका इस्तेमाल अधिक हो गया है। इतना अधिक हो गया है की अपने लोग ही अपनों से दूर हो गए। आजकल आप किसी के घर में जाओ, या किसी शादी–ब्याह में, या कोई त्योंहार में, या कोई दुकान में, या फिर खुद के घर के मेज पर खाना खाने के लिए, तो आपको दिखेगा की कोई एक दूसरे से बात ही नहीं कर रहा है, सब मोबाईल पर लगे हुए हैं। बात ही करना छोड़ दिया है और जब पूछते हैं की बात क्यों नहीं कर

रहे तो कहते हैं की क्या विषय पर बोले, कुछ विषय ही नहीं। इसी मोबाईल ने हमारी तबीयत बिगड़ रखी है। हम सोते कम है और मोबाईल का इस्तेमाल ज्यादा जिसकी वजह से आँखें, कमज़ोर, बुद्धि की प्रगती भी कम हो गई है, इस मोबाईल की वजह से लोगों की मानसिक तबीयत बहुत बिगड गई है और उसके कुछ उदाहरण तो डिप्रेशन, पँनीक अटेक... आदि हैं। इसी मोबाईल फोन की वजह से दुनिया के 50% अत्याचार था फिर जुर्म को बढ़ावा दिया है। औरतों के और होने वाले अत्याचार का मूल कारण मोबाईल फोन भी है। आजकल 2-3 उम्र के बच्चें मोबाईल फोन के आविष्कार करने वाले से ज्यादा जानते हैं। उनकी मानसिक स्थीती बिगड़ गई, सोचने की क्षमता रुख गई है। और साथ ही साथ उनका शारीरिक विकास भी रुक गया है। उनकी आँखे तो 10 साल होने पहले ही खराब हुई है और बुध्दी भ्रष्ट। इसी मोबाईल फोन ने बहुत नई बीमारीयों को भी जन्म दिया है। इसी मोबाईल फोन ने हमें नुकसान की करार पर लाया है। सच में हर चीज हद से ज्यादा इस्तेमाल करने से नुकसान ही होता है। इसलिए हर चीज़ को ध्यान से इस्तेमाल करे, सोच समझकर करीए। ●

पथिक

जिंदगी के लम्बे रास्ते में,
मैं एक पथिक हूँ,
मैं आता हूँ जाता हूँ,
इस रास्ते में निरंतर।।

पत्थर है उस रास्ते में,
फूलों का चादर भी हैं,
फिर भी चलना है मुझे,
इस रास्ते में निरंतर ।।

हर दु:ख को झेला है मैंने,
अब सुख का आगमन हैं,
फिर भी चलना है मुझे,
इस रास्ते में निरंतर ।।

अनेक लोग मिले मुझे मिले,
रिश्ते भी जुड गए,
यादों के सहारे चलना है मुझे,
इस रास्ते में निरंतर ।।

जुड़ना बिछुड़्ना है,
जिंदगी में एक आदत,
फिर भी चलना है निरंतर,
आखिर पथिक हूँ मैं।।

✍ **निरिक्शा एन. पै,** द्वितीय पी.यू.सी.

मनस्वी

✍ **नयना,** द्वितीय बि.एस.सी.

सरकारी कार्यालय के सभी नौकर कार्य में व्यस्त थे। बाहर गिरती हुई वर्षधारा को नज़र अंदाज करते हुए अपनी एकाग्रता को लक्ष्य पर केंद्रित करके, मन निग्रह करके काम कर रहे थे। पहले ऐसा नहीं था। इन सबका मन परिवर्तन मनस्वी के आने के बाद हुआ था।

मनस्वी कार्यालय के उप आयुक्त थी। स्पर्धात्मक परीक्षा में अपने प्रामाणिकता और परिश्रम से श्रेष्ठ अंक से उत्तीर्ण हुई थी।

आसमान से अभी भी बारिश गिर रहे थे जैसे मोतियों की आवाहन हो। ठंडी हवा गिरते बारिश के संघ ऐसे बरस रहा था जैसे हवा–बारिश का ताल मेल हो। बारिश में भी एक शांती थी। अपने अविरत कार्य से कुछ देर के लिए पुरसत पाने के लिए मनस्वी खिडकी के पास चलकर बारिश देखने लगी। आज पता नहीं उसे क्या हुआ था?! मन में इतना क्लेश था कि एक बार चिल्लाने को सोचा। पर उसे ज्ञात था कि वह एक अधिकारी थी। गिरती वर्षधारा उसे उसकी बाल्यकाल लेके गयी... बीस साल पहले!

मनस्वी छः बरस की थी। उसकी माँ नौ महीने की गर्भवती थी। मनस्वी बहुत खुश थी कि उसका छोटा भाई आएगा। उसके आने के बाद तो सबकुछ बदलेगा। दादी माँ मेरे स्त्री जाति पर गुस्सा नहीं निकालेगी। प्यार तो छोटे भाई को ही करेगी पर मुझसे गुस्सा तो कम करेगी। और पापा तो बस दादी के बात सुनते रहते हैं। भाई आएगा तो जिंदगी बदलेगी!!!

''अरे! ओ! अपशगुन की बच्ची! अपनी माँ से दूर रह। तुम्हारे छूने से इस साल भी बच्ची हुई तो माँ और बच्ची दोनों को जिंदा जलादूँगी'' क्रौर्ययुक्त आँखों से दादी चिल्लाने लगी। माँ मनस्वी के तरफ असहायकता से देखने लगी। ममतामयी आँखों में आँसू थे।

जैसे तैसे प्रसव का दिन आया। आसमान से बारिश गिर रहे थे– शांति से। किस बात की शांति? पथा नहीं!! अपशगुन या शुभसंकेत?! कोई नहीं सोच पाया कि क्या होगा? माँ कि कमरे में दर्दनाक आवाज़ आई। दूसरा आवाज़ दादी की थी। वह चिल्लाकर बाहर आयी। माँ–बच्ची दोनों स्वर्ग सिधारे हैं। कभी नहीं लौटनेवाले। बाहर उपस्थित सबके आँखों में आँसू। मनस्वी पत्थर बन चुकी थी। उसके दिमाग में अचानक कुछ चल पडा ''इस साल भी बच्ची हुई तो माँ और बच्ची दोनों को जिंदा जलादूँगी...'' क्रोध भरी आँखों से मनस्वी ने चिल्लाया मेरी माँ–बहन को दादी ने मारा है। दादी खूनि हैं। पिता ने आकर बच्ची को छुप कराया।

दिन बीत रहे थे। मनस्वी कुछ न भूल पायी। पिता–दादी ऐसे व्यवहार कर रहे थे जैसे कुछ गलत हीं नहीं हुआ हो! एक दिन जिसे बात का डर था वही हुआ। पापा ने दूसरी शादी की अपनी माँ के कहने पर। मनस्वी को इससे कुछ दुःख तो नहीं हुआ, वह तो उनके क्रौर्य पर हँस रही थी। नयी माँ बुरी तो नहीं थी। पर संवेदनहीन थी। मनस्वी तो कभी अपनी माँ के जगह नयी औरत का प्रतिष्टापन नहीं किया। 12 साल बीत गए। संवेदन रहित – 12 साल!

मनस्वी दादी के विरुद्ध जाकर भी पि.यू. समाप्त की। दादी ने इस पर अंकुश लगाने के लिए मनस्वी के पिता से उसकी विवाह की बात छेडी। जब पापा ने उसकी इच्छा के बारे में पूछा तो वह जल्द ही मान गयी। उसे इस जहन्नुम से बाहर निकलना था। जबसे छोटी माँ ने पुत्र को जन्म दिया तब से मनस्वी पर जुर्म और बड़ गयी थी। दादी के कडवाहट ने उसके घाव पर नमक बिछाया था।

मनस्वी को देखने के लिए लडकेवाले आगए थे। लडका भारतीय सेना में क्याप्टन था। पिताजी को यह सबंध उचित लगा। दादी मनस्वी को बाहर भेजना चाहती थी। इसलिए वह

भी मान गयी। पर उसे जलन था कि यह अपशगुन की जिंदगी में इतना महान व्यक्ति आएगा। और वही हुआ। मनस्वी का विवाह क्याप्टन तेजस से हुआ। वह नाम की तरह तेजस्वी था। उसके आँखों में एक लक्ष्य था। महाभारत के अर्जुन के भाँति वह महावीर था। मनस्वी किस्मतवाली थी। उसकी जिंदगी नयी दिशा से आरंभ होने जा रहा था। तेजस उसके लिए प्रेरणा बना। भले ही वह देश के लिए पत्नी से दूर रहता था। पर हमेशा पत्नी को प्रेरणा देता रहता था। उसकी प्रेरणा से ही मनस्वी ने बी.ए. पास की और स्पर्धात्मक परीक्षा देने की तैयारी करने लगी। सब कुछ ठीक से जा रहा था। एक दिन अचानक फोन कॉल आया। मनस्वी ने खुशी से फोन उठाई पर एक ही क्षण में खुशी, दुःख में बदलगई यह बात सुनकर... ''मैडम आपके पति युद्धभूमि में शहीद हो गए। महाबली के तरह लडते लडते वीरगति पाया। मनस्वी की 'प्रेरणा' उजड गयी। पति का शरीर जब घर आया तो, रोई। इस तरह रोई की पत्थर भी पिघल जाए। जिंदगी की राह में उसने बहुत बड़ी चोट खाया था – जिससे बाहर आने के लिए उसे बहुत समय लगा। तेजस की शरीर वहाँ न थी पर उसकी वह तेज, हसी प्यारी बातें, प्रेरणा उसकी दिल में थीं। उसने मनस्वी को सपना दिखाना सिखाया था। मनस्वी ने अपने आप संभाला और परीक्षा दी। एक प्रयास में उत्तीर्ण हुई और सर्कारी नौकरी हॉसिल की। इससे वह चुप नहीं हुई। बार–बार परीक्षा देने पर अंत में श्रेष्ठ अंक से उत्तीर्ण होकर उप–आयुक्त बनी। अपना सपना सच किया था, तेजस की प्रेरणा से! अपशगुन कहलानेवाली मनस्वी अब महान बन गयी थी।

बारिश अब भी बरस रहा था। एक आवाज़ आई ''मैडम, आप के मीटिंग के लिए वक्त हुआ'' मनस्वी अब वर्तमान में आई। तेज़ी से चलकर कार तक पहुँची। गाड़ी चल पडी। मनस्वी कार की गति को अपने जीवन के साथ तुलना करने लगी। कार रफ्तार से चल रही थी। उसकी जिंदगी भी।

●

एक छोटा सा सपना था मेरा
जिसे आपने राह दिखाया
इस तरह आप दोनों ने
मुझे मेरे सपने से मिलाया।

जब मैं आप दोनों को देखती हूँ ,
तो मुझे आप में मेरे माँ,
बाप की छवि दिखती है
कितना प्यार करते हैं आप हमसे
आपको पाना हमारा नसीब है।

आपसे अच्छे गुरू कोई नहीं,
कोई नहीं जो हमें इतना चाह सके
जो हमारे लिये इतना सब कुछ करें।

इतनी सारी कट्टी–मीठी यादे
न कभी मिट पायेगा
हमारी दिल में मेहफ़ूज़
हमेशा यह रहेगा।

आपका यह एहसान
कभी भूल न पायेंगे
ये सर आपके सामने
हमेशा ही झुकेगा।

✍ **श्रेया शानबाग,** प्रथम बि.काम्.

हिन्दी साहित्य और सिनेमा

✍ **प्रशांत देवाडिगा,** प्रथम बि.एस.सि.

हिन्दी साहित्य पर आधारित अनेक फिल्मों का निर्माण हुआ है। जहाँ तक अंत: संबंधों की बात है तो हिन्दी उपन्यास सम्राट प्रेमचंदजी पर अधिकाधिक फिल्मों का निर्माण हुआ। जब बोलती फिल्मों का दौर शुरू हुआ था तब स्वयं प्रेमचंदजी ने फिल्मों की और अपना रूख बदल दिया था। प्रेमचंद की कहानी पर मोहन भावनानी ने सन् 1934 में मजदूर फिल्म बनाई। इस फिल्म में क्रांतिकारी तेवर होने के कारण अनेक जगहों पर प्रतिबंध लगाये गये। सिनेमा के जन्म से ही उसे किसी कथा की आवश्यकता थी। जो साहित्य के द्वारा पूरी हो रही है। कुछ सिनेमाओं के लिए साहित्य लेखन भी हुआ है। हिन्दी का विचार करे तो अमृतलाल नागर, भगवतीचरण वर्मा, सेठ गोविंददास चतुरसेन शास्त्री की रचनाओं पार भी फिल्मों बनी है। फणीश्वरनाथ रेणु की कहानी 'मारे गए गुलफाम पट' बासु भट्टाचार्य ने तीसरी कसम फिल्म बनाई है। बासु चटर्जी ने राजेंद्र यादव के 'सारा आकाश' उपन्यास और मन्नू भंडारी की कहानी यही सच है पर रजनीगंधा फिल्मों में बनाई है।

साहित्य पढते समय हम सिर्फ मनोरंजन की उम्मीद नहीं रखते हैं पर सिनेमा देखते समय, हम मानव की एक बडी उम्मीद देखते हैं। सिनेमा में मनोरंजन को प्रार्थमिकता है –सिनेमा की पहली माँग है मनोरंजन। साहित्य में मानव जीवन की विभिन्न अनुभूतियों को अभिव्यक्ती हो जाती है। साहित्य तो विचारों का संवाहक होता है। समाज में मूल्यों की स्थापना था एकता स्थापित करने के लिए साहित्य की महत्वपूर्ण भूमिका रही है। उसी प्रकार सिनेमा से भी समाज में भिन्न परिवर्तन होते हम देख रहे हैं। सिनेमा के अपने उद्देश्यों को लेकर समाज के सामने आता है। सिनेमा के द्वारा मनोरंजन के साथ साथ ज्ञान प्राप्ती भी होती है। इस प्रकार समाज विकास में सिनेमा एवं साहित्य दोनों की महत्वपूर्ण भूमिका है। सिनेमा से और साहित्य से समाज, जनजीवन आदी घटनाओं की जानकारी आसानी से होती है। दोनों भी समाज से जुड़े हैं। सिनेमा समाज तक गतिशीलता से पहूँचता है। आज लोगों के पास समय की कमी होने से साहित्य पढ़ने की बजाए लोग कम से कम समय में सिनेमा देखना अधिक पसंद करते हैं।

सिनेमा हमेशा से संस्कृति का परिचापक रहा है। क्योंकि सिनेमा ने संस्कृति के विषयों को लेकर पर्दे के माध्यम चित्रित किया है। इसने नए जीवन के उल्लास को और बीती पलों को समेटकर पर्दे पर जिंदगी जीने की हमेशा कोशिश की है। इन्ही कोशिशों में सिनेमा ने ममता, महिमा, भावनात्मक बहन, प्यारी पत्नी और जीवन को निछावर कर देने वाली स्त्री के चरित्र को चित्रित किया है। जहाँ वो खुद होती है, टूटती है, बिखरती है और कभी संघर्ष के लिए खड़ी हो जाती है। ऐसी है हमारी हिन्दी सिनेमा की संस्कृति और उसमें रचने–बसनेवाली नारी होती है। संचार के सबसे सशक्त माध्यम के तौर पर फिल्म का प्रभाव जनता पर सबसे अधिक पड़ता है। इसमें पढ़े–लिखें लोगों से लेकर गरीब जनता तक सभी मालीक होता है, क्योंकि यह दृश्य–श्रव्य माध्यम है। हिन्दी सिनेमा का प्रारंभ वैसे तो सन् 1931 में ''आर्देषिट ईरानी निर्देशित फिल्म'' आलम आरा से होती है जिसको भारत की पहली सबाक फिल्म होने का गौरव प्राप्त है। वैसे भारत में सिनेमा 1896 में बम्बई के वास्टन होटल में प्रदर्षित लूमेर भाइयों के मूल फिल्मों से होती है।

हिंदी सिनेमा में स्त्री लगभग तीसरें दशक के बाद से ही सिनेमा के निर्देशन, संगीत, लेखन के क्षेत्र में नजर आने लगी। जिसके प्रभाव के कारण आज स्त्री की सिनेमाओं में भागीदारी बढी और बड़ी–बड़ी फिल्मकारा का नाम जुड़ गया जिसमें अपर्णा सेन, कल्पना लाजमी, मीरा नायर, दीपा मेहता, तनुजा चन्द्रा, फराह खान, पूजा भट्ट, जोया अख़तर हैं जिन्होंने नारी प्रधान

समस्याओं को उठाया, उनकी बारीकी तक पहुँची, पर इसके बावजूद जन सामान्य नारी की वेदना को वह नहीं दिखा सकी है। 50 के और 60 के दशक में विमल राय, गुरू दत्त, महबूब खान और राज कपूर जैसे फिल्म बनाने वाले हसितयों ने नारी के कई रूप पत्नी, माँ, प्रेमिका का सही आंतरिक हाल और विचारों पर केन्द्रित रही, ''मदर इंडिया'', ''प्यासा'', ''कागज के फूल'' और ''मधुमति'' जैसी फिल्मों ने यह साबित किया कि किस तरह स्त्री अपने ''व्यक्तित्व'' को जीती है? किस तरह वह खुश रहती है? उनका आंतरिक हृदय क्या कहता है? और वह किस तरह समान और परिवार को देखते हुए कहा पहुँचना और रहना चाहती है?! केतन मेहता की 'मिर्च मसाला' में जहाँ एक नारी उभर कर समाज की नारियों में जागृति लाने का काम करती है वहीं मुज़फ़्फ़र अली के ''उमराव जान'' की भूमिका में रेखा एक कोठी डांसर के रूप में भी नारी संवेदनाओं की नियतियों को उजागर कर देती है। सिनेमा का यथार्थ से संबंध होता है इस बात को दोहरानें की आवश्यकता नहीं है। लगभग सौ साल के इतिहास में लगातार ऐसी फिल्में बनती रही है।

70 और 80 के दशक के दौरान ''दो बीघा जमीन'', ''बूट पालिश'', ''जागृति'', ''झनक-झनक पायल बाजें'', ''सुजाता'', ''गाइड'', ''उपकार'', ''आनंद'' इसके अलावा ऋशिकेश मुखुर्जी की ''अभिमान'' और ''मिली'' जैसे फिल्मों ने सामाजिक अंतरद्वंद और किस तरह नारि जीवन जीती है उसका चित्रण किया। उसी फिल्म ने नई सोच को उजागर किया जहा स्त्री-चरित्र को अपना कैरियर भी प्यारा है। 90 के दशक में जब भारतीय अर्थव्यवस्था को विश्व अर्थव्यवस्था से जोड़ा गया। भारत में बाज़ार के उदारीकरण और अर्थव्यवस्था के वैष्वीकरण की शुरुआत होती है। सन् 1931 के कुछ समय उपरांत ही भारतीय समाज में व्याप्त नारी जीवन की विडंबनाओं को लेकर कई फिल्में बनाई गई। जिनमें ''दुनिया ना मानें'' (1937), ''अछूत कन्या'' (1936), ''आदमी''-(1939), ''देवदास'' (1935), ''इंदिरा एम.ए.'' (1934), ''बाल योगिनी'' (1936), प्रमुख रूप से सम्मिलित है। जिससे भारतीय हिन्दीं सिनेमा में विदेशी कंपनियों का असर बढ़ा और भारतीय समाज में हालिवुड की फिल्मों का अच्छा प्रभाव देखकर उसी तरह की तकनीक और शैली का विकास हुआ। बड़े पैमाने पर भारतीय समाज की स्त्रियों पर प्रभाव हिन्दी सिनेमां में भी देखा गया है।

पिछले एक दशक में बनाने वाली, हिन्दी सिनेमा की एक प्रमुख प्रवृत्ति स्त्री जीवन की समस्याओं को केन्द्र में रखकर फिल्म बनाना है। ऐसा नहीं है की पहले इस तरह की फिल्में नहीं बनी है। लेकिन पहले की फिल्मों से इन फिल्मों में कुछ बुनियादी फर्क है। पहले की फिल्में स्त्री जीवन की मुश्किलों और विडंबनाओं को व्यक्त करते हुए उनके साथ बराबरी और अधिक और मनुष्योचित व्यवहार करने पर बल देती थी। जबकि इनके बाद जो फिल्में बनाने लगी उसमें इसके साथ साथ स्त्री सबलिकरण पर भी बल दिया गया है। इन फिल्मों में स्त्री जीवन के कुछ ऐसे पहलुओं को उठाया गया है जो की शायद इस तरह से इससे पहले इतने तीखे रूप में नहीं उठाया गया है। इन, फिल्मों में गरीबी और भूखमारी में जीने वाली स्त्रियाँ भी है और अभिज्ञात समाज की स्त्रियाँ भी है। इसमें उच्च वर्णीय हिंदू है तो दलित स्त्री भी है और धार्मिक अल्पसंख्यक भी।

भारतीय संस्कृति हमारी मानव जाति के विकास का उच्चतम स्तर कहीं जा सकती है। इसी की परिधि में सारे विश्वराष्ट्र के विकास के - वसुधैव कुटुम्बकम् के सारे सूत्र आ जाते हैं। हमारी संस्कृति में जन्म के पूर्व से मृत्यु के पश्चात् तक मानवी चेतना को संस्कारित करने का क्रम निर्धारित है। मनुष्य में पशुता के संस्कार उभरते न पायँ, यह इसका एक महत्त्वपूर्ण दायित्व है। भारतीय संस्कृति मानव के विकास का अध्यात्मिक आधार बनाती है और मनुष्य में संत, सुधारक शहीद की मनोभूमि विकसित कर उसे ऋषि, महामानव, देवदूत स्तर तक विकसित करने की जिम्मेदारी भी अपने कँधों पर लेती है। सदा से ही भारतीय संस्कृति महापुरुषों को जन्म देती आयी है व यही हमारी सबसे बड़ी धरोहर है।

●

महात्मा गाँधी मेरी प्रेरणा

✍ **तन्वि रवि राव,** द्वितीय पी.यू.सि.

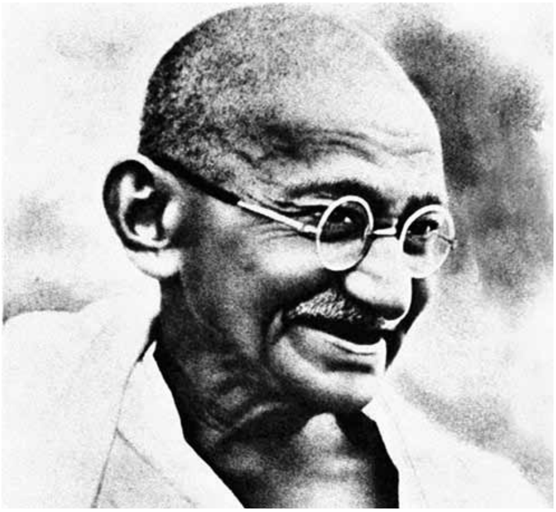

गाँधी जी राष्ट्र पिता के रूप में जाने जाते हैं और बापू के रूप में मेरे जैसे छात्रों के लिए, वे न केवल स्वतंत्रता आंदोलन के दौरान लाखों लोगों के लिए वह प्रेरणा थे, बल्कि आज भी हैं। उन्होंने उपवास, सत्याग्रह, अहिंसा और उनके लक्ष्य को प्राप्त करने के लिए असहयोग जैसे औज़ारों का उपयोग किया। उनके सबसे प्यारे गुण हमेशा सच्चाई और जीवन के अनुशासित तरीके को बताने के लिए आग्रह करते थे।

गाँधीजी ने हमें एक उदाहरण स्थापित करके कैसे जीना है यह दिखाया है। वह सच्चाई और अहिंसा के सिद्धांतों के अनुसार अपना जीवन जीने के लिए एक साधारण इच्छा के साथ एक साधारण व्यक्ति थे। उन्होंने पहले प्रचार किया कि उन्होंने पहले अभ्यास किया था। बापू कि सारी सादगी में से अधिकांश ने मुझे सोचने में मदद दी कि वे एक बैरिस्टर के रूप में एक संपन्न कैशियर का चयन कर सकते थे, लेकिन उन्होंने एक साधारण जीवन जीने का चयन किया जो महान आत्म नियंत्रण का प्रयोग कर रहे थे। काश में उसका एक छोटा प्रतिशत भी प्राप्त कर सकती।

गाँधीजी ने हमें दिखाया जीवन में यदि हम एक ही खैया और दृढ़ संकल्प का पालन करे तो, हर काम पूरा करना मुश्किल नहीं है। इसी तरह, दक्षिण आफ्रिका में जो बापू ने किया था वो भेदभाव को खतम करने के लिए एक महान दृष्टि थी। वास्तव में, जो लोग दूसरों के लिए महसूस कर सकते हैं और अपनी जीवन में खुशी लाने के लिए उनके लिए काम कर सकते हैं, उनसे मैंने सिख लिया हैं कि कैसे अपने विचारों और पेहचान को बनाए रखे और इस दुनिया कि व्यर्थ जाति में खो जाने न पाए।

गाँधीजी द्वारा प्रेरित लोगों का मुख्य कारण अहिंसा का दर्शन है। उनके पोशाक के तरीके से हमें विदेशी उत्पादों का उपयोग करने कि अनिच्छा दिखाई देती है। उन्होंने अस्पृश्यता जैसी दृष्टता को खतम किया। यद्यपि वह आज हमारे साथ नहीं है लेकिन उनकी महान कथनीय और कार्य आज भी लोगों को प्रेरणादायक सिद्ध हुआ है।

•

सांप्रदायिकता – एक अभिशाप

✍ **चैत्रा,** द्वितीय बि.काम्.

पूरी दुनिया में भारत एक ऐसा देश है जहाँ अनेक और विभिन्न धर्मों के लोग रहते हैं। भारत में सारे धर्म, संप्रदाय और संस्कृति को एक समान देखा जाता है। हर एक मनुष्य को अपना धर्म और संप्रदाय चुनने का अधिकार है। धर्म और संप्रदाय से लोग एक दूसरे से जुडते हैं और इससे एकता भी बढ़ती है। हर मनुष्य का धर्म अलग हो सकता है पर सारे धर्म में मानवता के बारे में बताया गया है। एक मनुष्य अपने संप्रदाय या धर्म को दूसरों के संप्रदाय से ज़्यादा श्रेष्ठ मानता है। अपने धर्म का पालन करने के लिए आज कल लोग कुछ भी करने के लिए तैयार रहते हैं। आज की परिस्थिति में कुछ लोग धर्म और संप्रदाय की आढ में गलत काम कर रहे हैं। अपने फायदे के लिए किसी और का इस्तेमाल करके उनको नुक्सान भी पहुँचा रहे हैं। संप्रदाय का नाम लेकर लोग बँटवारा करने पर भी उतर आए हैं। उदाहरण के लिए भारत में हिंदू और मुस्लिम धर्म के बीच जो नफ़रत है उसका कारण कुछ ऐसे लोग है जो दूसरों के धर्म को अपमानित करते हैं। ऐसे नहीं करना है। बल्कि इनको एक–दूसरे को गौरव देते हुए जीना है। सत्ता में आने की लालच के लिए लोगों के संप्रदाय को निशाना बनाकर अपना स्वार्थ हासिल कर लेते हैं। नेताएँ अपने धर्म को ही ज़्यादा बढ़ावा देकर दूसरों के संप्रदायों के साथ भेद–भाव करते हैं। यह सब देखकर हम कह सकते हैं कि संप्रदाय के लिए लोग आपस में लडाई करने के लिए भी तैयार हैं।

कुछ लोग अपना संप्रदाय दूसरों के ऊपर थोप देते हैं। पर अभी सब लोगों को यह समझाना चाहिए की हर संप्रदाय का अपना हमें एक महत्व और गौरव होता है। यह दंगे और लडाई से कुछ हासिल नहीं हो सकता। हमें हर एक संप्रदाय को अपनाकर और गौरव देकर उनका पालन करना चाहिए। हर एक संप्रदाय की एक विशेषता होती है। भारत इसिलिए भी एक महान देश कहलाता है क्योंकी यहाँ पर हर तरह के लोग रहते हैं जो पूरी दुनिया में नहीं देख सकते वह भारत में देख सकते हैं। हमारी संस्कृति और संप्रदाय बहुत ही पवित्र और अलग है। पर कुछ लोग संप्रदाय के नाम पर अंधविश्वास फैलाते हैं। ऐसे लोगों से हर एक को बचना चाहिए और सही–गलत की पहचान करना सीख लेना चाहिए। आजकल के बच्चों के लिए भी हमारी संप्रदायों को समझाना पड़ेगा। ताकी वह आगे जाके अभी की तरह कोई लड़ाई या समस्या पैदा ना करें। आखिर आज के बच्चे ही कल के भविष्य को उज्वल करते हैं और देश को आगे लेके जाते हैं।

तो इस सब से हमें पता चलता है की भारत में संप्रदाय का क्या महत्व है और संप्रदाय को निभाने के लिए लोग आजकल गलत रास्तों पर भी चल रहे हैं। हमें समझना होगा की संप्रदाय को निभाने के लिए हमें मानव धर्म अथवा मानवता की राह में चलना चाहिए नाकी दूसरों के संप्रदाय को ठेस पहुँचाना चाहिए। अगर ऐसे ही चलता रहा तो पता नहीं आगे क्या होगा, लोग की किस हद तक गिरेंगे।

अत: इसीलिए सांप्रदायिकता को एक अभिशाप कहा गया है। ●

बढ़ती जनसंख्या – एक भयानक समस्या

✍ **दीपिका डी. शेट,** तृतीय बि.काम्.

हमारे भारत देश अनेक जटिल समस्याओं का सामना कर रहा है। आज के दिन में जनसंख्या के बढना भी उन्ही जटिल समस्याओं में से एक हैं। स्वतंत्रता के पश्चात् इस पाँच दशकों में भारत की जनसंख्या 33 करोड़ से 200 करोड़ के आँकड़े को पार कर चुकी है। बढती जनसंख्या अब हमारे देश के लिए एक भयानक समस्या बन चुकी हैं। इस बढती हुई जनसंख्या के कारण हमारे देश प्रगति के पथ पर नहीं चल सकेगा। विश्व में बढती आबादि के लिए प्रमुख कारण हमारे देश को माना जाता है। क्योंकि विश्व के 27% जनसंख्या हमारे देश में ही हैं। विश्व के जनसंख्या में भारतीय छठा नागरीक है। अगर इसी तरह रहेगा तो, वह दिन बहुत दूर नहीं है जब चीन से आगे आने का, इसलिए हम लोगों को इस बढ़ती जनसंख्या को रोकना होगा। उससे पहले हमें इस आबादी के प्रमुख कारण के बारे में देखना होगा।

बढ़ती जनसंख्या का कारण :

बढ़ती जनसंख्या के लिए अनेक कारण है, उसमें पहला–

1. गरीबी:

हमारे देश में 40% से लोग गरीबी में है। गरीब परिवार के लोगों का मानना है कि 'घर में ज्यादा सदस्य होंगे तो, ज्यादा कमानेवाले होंगे।' लेकिन सच है कि गरीब लोगों को गर्भ निरोधक और उसके संबंधित विषयों से वे अनजान होते हैं, कुछ लोग उसके बारे में बात ही करना नहीं चाहते हैं। क्योंकि गरीब लोगों को मनोरंजन देने कला एक ही विषय है वो बच्चों का प्रजनन। इस तरह गरीब लोग जनसंख्या बढने के लिए पहला पात्र निभाते हैं।

2. निरक्षरता:

निरक्षरता भी बढती जनसंख्या के लिए एक कारण बनता है। जिससे लोग यह नहीं जानते हैं कि हमारे देश के लिए क्या सही और क्या गलत हैं।

3. जल्दी शादि करना या बाल्य विवाह प्रणाली:

हमारे देश में लडकियों के शादि के उम्र 27 साल बनाया गया है। फिर भी कुछ लोग आज भी लडकियों को कम उम्र में शादि कराते हैं। जिससे कम उम्र में ही लडकियाँ गर्भवति बन जाती है। इस तरह से बाल्य–विवाह भी जनसंख्या वृद्धि के लिए कारण बन सकता हैं।

4. पुराने सांस्कृतिक आदर्श:

बेटे वाले घरों को आज भी पैसा कमानेवाले माना जाता है। आज भी कुछ घर के लोग लड़के बच्चों के कामना करते हैं। अगर लड़कि के पेट में बच्चीं हुई तो उसे गर्भपात कर देते हैं। यह भी बढती हुई जनसंख्या के लिए प्रमुख कारण है।

बढती हुई जनसंख्या नियंत्रण के लिए कदम:

इस तरह हम लोगों को यह बात स्पष्ट होता है कि जनसंख्या का बढ़ना किसी भी देश के लिए, किसी भी तरह से उचित नहीं हैं। हमें जनसंख्या का बढ़ने को रोकने के लिए या उसमें काबु पाने के लिए किन–किन कार्यक्रमों को जारी करने के बारे में सोचना चाहिए। इसके लिए हमारे भारत सरकार ने अनेक कार्यक्रमों को जारी कर चुका है, जैसे मुफ्त शिक्षण सरकार 24 साल के कम उम्र के बच्चों को उचित शिक्षण जारी कर दिया हैं। इससे बच्चे अच्छि तरह से पढ़ाई करके हमारे देश को प्रगति के पथ पर लाने के लिए सहायक होते हैं। गरीब परिवारों के लागों को सरकार ने छोटे परिवार के सम्मान करने का उपाय किया है।

''छोटे परिवार सुखी परिवार'', या ''एक ही संतान काफी है'' जैसे कार्यक्रमों को जारी रखना चाहिए। गरीब लोगों के परिवार में जाकर उन्हें समझाना चाहिए। बाल्य विवाह के बारे में जो भी बताता है, उसे हजार रुपयों के इनाम देना चाहिए। इस तरह करने से हम लोग बाल्य विवाह को रोक सकते हैं।

इस तरह हम करेंगें तो, बढ़ती जनसंख्या को हम जड़ से निकाल सकेंगे। क्योंकि बढ़ती हुई जनसंख्या एक समस्या बन चुका है। अगर यह बढती आबादि ऐसा ही रहेगा तो, खाने के लिए, रहने के लिए स्थान, आदि अनेक समस्याओं को हमारे आगे के ज़माने को सहना पड़ता है। इसलिए जनसंख्या का नियंत्रण करना हम भारत वासियों के लिए अनिवार्य हैं और हम लोगों को इस समस्या का हल निकालने के लिए देश का साथ देना होगा।

•

राजनीति

नीति है भाई नीति है
अब तो सब राजनीति है।
दिखायी न दे सबको अब
ऐसी ही ये राजनीति है।

जी रहे हैं जाति से,
ना जी रहे हैं रीति से,
कुरुक्षेत्र बन चुका है सबकुछ,
किसी को ना किसी की बीती है।

कोई लड रहा है सुख से,
कोई रो रहा है दु:ख से,
इनसानियत बचे न अब से,
नाश हो रही मानव नीति है।

✍ **अनिशा,** प्रथम बि.ए.

बेटी बचाओ बेटी पढ़ाओ

✍ **विनंति शेट्टी,** द्वितीय बि.एस.सी.

शामपुर नामक एक छोटे से गाँव में एक गरीब परिवार रहता था। गरिबी के बावजूद वे बहुत खुश थे। उस परिवार में एक दंपती और उनकी एक लौती बेटी था। उस लडकी का नाम आध्या था। उस गाँव में केवल एक ही सरकारी विद्यालय था। वह पढ़ाई में हमेशा अव्वल थी। उसने गाँव के लिए कुछ करने का सपना सजाया था। बारह साल की आध्या जिल्ला अधिकारी बनना चाहती थी। उसके माँ–बाप भी उसके लिए यही सपने देखते थे। पढ़ाई और खेल–कूद में अव्वल होने के कारण शहर के एक प्रसिद्ध सरकारी विश्वविद्यालय में उसकी भरती हुई। वह सुंदर सुशील लड़की थी। उस शहर का जीवन भी वह पढ़ते–पढ़ते ही बिताने लगी। वहाँ उसकी एक ही अच्छी दोस्त बनी जो इसे हर काम में मदद करती थी। वह भी इसके साथ होस्टल में रहती थी। इस विश्वविद्यालय में भी वह हर किसी कि प्यारी थी। शिक्षक तो उस पढ़ाई में मदद करते थे। एक दिन उसका सपना सच ही होने जा रहा था। यू.पी.एस.सी. की परीक्षा को अच्छे अंक से पास करने के बाद आखिर संदर्शन का दिन आ ही गया था। पर उसके नसीब में कुछ और ही लिखा था। जब वह तैयार होकर संदर्शन के लिए जा रही थी तब एक लड़की ने उसके मुँह पर एसिड मारा। वह तडपती हुई वहीं गिर पड़ी और फिर बेहोश हो गई। किसी आदमी ने उसे अस्पताल में भरती की। उसके माँ–पापा चिखते, रोते हुए वहाँ पहुँचे। उनके घर का दीप बुझाता हुआ नजर आ रहा था। वह नहीं जानती थी कि इस हत्या के पीछे कौन था। आइन में खुद का मुँह देखकर उसे धक्का सा लगा। उसे संभालकर घर लाने पर यह पता चला कि उसी के दोस्त ने उसके जीवन में काला टिक्का लगाया था। इस बात पर वह बहुत दु:खी थी। छ: महिनों तक वह घर से बाहर नहीं आ रही थी। माँ–पापा ने उसे हिम्मत दी। आगे बढ़ने का हौसला दिया। उसके इस परिस्थिति का जिम्मेदार एक लड़का था जो उसके पीछे पड़ा था। जब वह कालेज जाती तो वह उसका पीछा करता था। फोन करके शादी करने को सता रहा था। इसने इनकार करने पर उसने इसके सपनों को मिटाना चाहा और वह दोस्त जो इससे जलती थी उसके सहायता से यह कर भी दिखाया। अब वह फिर से खडा रहना चाहती थी। उसके जैसे अनेक लोग जो इस दर्द से गुजर रहे हैं, वह उन्हें न्याय दिलवाना चाहती थी। इसलिए उसने एक संगठन किया और इस संगठन में एक व्यक्ति ने उसकी बहुत मदद की और धीरे धीरे उसे इस पर सच्चा प्यार हुआ। अब उनकी शादी भी हो गयी। और अब इन मुजरिमों के सामने वह खुशी कि जिंदगी जी रही है। जिन्होंने इसकी खूशियों को छीनने की कोशिश कि वे अब जेल में चक्की पीस रहे थे।

इस प्रकार अच्छों को हमेशा अच्छा प्रतिफल ही मिलता है।

●

भ्रष्टाचार का कारण व निवारण

✍ **निशा,** प्रथम बि.एस.सी.

भ्रष्टाचार हमारी राष्ट्रीय समस्या है। जो व्यक्ति अपने कर्तव्यों की अलावा स्वार्थ में लिपटकर रहते हैं। वे 'भ्रष्टाचारी' कहलाते हैं। भ्रष्टाचार का मतलब एक वाक्य में कहना असंभव है। आजकल भारत में भ्रष्टाचार जमीन से लेकर आसमान तक बढ़ गयी है। हर विभाग में भ्रष्टाचार फेला हुआ है।

भारत में भ्रष्टाचार का इतिहास बहुत पुराना है। भारत की आज़ादी के पूर्व अंग्रेजों ने सुविधाएं प्राप्त करने के लिए भारत के सम्पन्न लोगों को धन देना प्रारंभ किया। लोगों को धन देकर उनसे वे सब प्राप्त कर लेते थे जो उन्हें चाहिए था। यह भ्रष्टाचार वहीं से प्रारंभ हुआ और तब से आज तक लगातार चलते हुए फल फूल रहा है। कोई भी मंत्रालय, कोई भी विभाग शेष नहीं बचा है जहाँ पर भ्रष्टाचार के आरोप न लगे हो। मनुष्य की स्वार्थ लोलुपता व वर्तमान परिवेश में उसकी भोगवादी प्रवृत्ति भ्रष्टाचार के लिए उत्तरदायी समझी जाती है। भ्रष्टाचार हर एक दृष्टि में देश व समाज के घातक होता है। मनुष्य कितना भी कुछ हासिल कर ले परंतु उसकी और अधिक प्राप्त कर लेने की लालसा कभी समाप्त नहीं होती है। अगर किसी व्यक्ति को कोई चीज़ की चाह हो यदी उसे वह प्राप्त करने की योग्य ना हो तो उसका मन भ्रष्टाचार की ओर चल बसती है।

भ्रष्टाचार का दूसरा प्रमुख कारण है – मनुष्य की स्वार्थ की प्रवृत्ति। बात चाहे समाज की हो या एक व्यक्ति की, लोगों में निजी स्वार्थ की भावना परस्पर असमानता को जन्म देती है। यह असमानता अनेक रूप से मतभेद को बढ़ावा देती है। किसी उच्च पद पर आसीन अधिकारी प्राय: गुणवत्ता की अनदेखी कर अपने समाज, परिवार अथवा संप्रदाय के लोगों को प्राथमिकता देता है। तो उसका यह कृत्य भ्रष्टाचार का ही रूप है। भ्रष्टाचार में लिप्त व्यक्ति सदैव न्याय की अनदेखी करता है।

दुकानों में मिलावट का सामान मिल रहा है और कई कंपनियों का सामान खाने लायक ना होने पर भी भ्रष्टाचार के कारण दुकानों पर मिल रहा है। कुछ चंद पैसों के लिए बडे–बडे कर्मचारी और नेता गलत चीजों को पास कर देते हैं जिसका प्रभाव आम आदमी पर पड़ता है। पहले कार्यालय में घूस लेना और भ्रष्टाचार खासकर दफ्तरों में काम करने वाले लोगों की आय कम और व्यय ज्यादा होने के कारण दिखता था परंतु अब सब सरकार ने कर्मचारियों को अच्छा वेतन देना भी शुरू कर दिया है तब भी भ्रष्टाचार में कमी नहीं दिख रही है।

भ्रष्टाचार को रोकने का उपाय

१. सरकारी कर्मचारियों को अच्छा वेतन:

लगभग सभी केंद्रीय सरकार के कर्मचारियों को 7वें वेतन आयोग के रिपोर्ट के अनुसार काफी हद तक अब अच्छा वेतन मिल रहा है। लेकिन राज्य सरकार के कर्मचारियों को सही प्रकार से वेतन नहीं मिल पाया है। उन्हें अच्छी वेतन देना आवश्यक हैं।

२. सभी कार्यालय में कैमरा लगाया जाये:

आजकल लगभग सभी कार्यालयों पर सी.सी.टी.वी. कैमरे लगे हुए हैं जो कार्यालय में निगरानी रखने के लिए लगाए गए हैं। लेकिन कुछ ऐसा होना चाहिए जिससे कि यह सी.सी.टी.वी. कैमरे अन्य विभाग के द्वारा संभाले जाएं जो ऑफिस में काम करते हुए कर्मचारियों पर निगाह रखे। इससे कर्मचारी घुस लेने से डरेंगे और लेने पर पकड़े भी जाएंगे।

३. भ्रष्टाचार करने वालों को सजा:

जो भी व्यक्ति चाहे वह साधारण मनुष्य हो या कोई बड़ा मंत्री। भ्रष्टाचार करने पर जो भी पकड़ा जाता है उसे बड़ी सजा देनी चाहिए। इससे लोग भ्रष्टाचार करने से डर जाते हैं।

४. भ्रष्टाचार का विरोध करें:

भ्रष्टाचार बढ़ने का मात्र एक सबसे बड़ा कारण है और वह है भ्रष्टाचार का साथ देना। भले ही किसी कार्यालय में हमारा कोई कार्य पूर्ण हो या ना हो हमें कदापि भ्रष्टाचार का साथ नहीं देना चाहिए।

हम सभी लोगों को भ्रष्टाचार मुक्त भारत बनना चाहिए। अगर भारत के हर आदमी इस विषय पर सहयोग दे तो हम अपने मंजिल छ सकते हैं।

भ्रष्टाचार को न आगे बढाओ, रिश्वत न दो भले ही काम अपना न कराओ। ●

वेदमाता गायत्री

✍ **अभिषेक: तलवालकर:**, तृतीय कलापदवीच्छात्र:

ॐ तत्सवितुर्वरेण्यं।
भर्गो देवस्य धीमहि।
धियो यो न: प्रचोदयात्।।
ॐ शान्ति: शान्ति: शान्ति: ।।

इत्ययं परमपावन: गायत्रीमन्त्र:। संस्कृतवाङ्मये गायत्रीनामकं प्रसिध्दं छन्दोऽस्ति। मन्त्रस्यास्य सविता देवता, विश्वामित्रो ऋषि:। गायत्री छन्द:। पादत्रयोपेते अस्मिन् मन्त्रे प्रतिपादं अष्टौ अक्षराणि सन्ति। आहत्य हि गायत्रीछन्दोपेतरचनायां चतुर्विंशत्यक्षराणि वर्तन्ते। अत्रोदाहृत: मन्त्रोऽयं स्वच्छन्दस: नाम्नैव प्रसिध्द:।

मन्त्रादौ स्थितस्य 'तत्' पदस्य 'त' अक्षरादारभ्य 'प्रचोदयात्' इत्यन्तिमपदस्य अन्तिमवर्णेन 'त्' इत्येतेन सहयुक्ततया सिध्दं 'तत्' इति यत्पदमस्ति तत्तु प्रथमत: गायत्रीप्रतिपाद्यस्य सूर्यनारायणस्य पूर्णगुणतो व्याप्तिं, देशतो व्याप्तिं, कालतश्चापि व्याप्तिं घोषयति। गायत्रीमन्त्रे घटिता: ये चतुर्विंशतिवर्णा: भगवतो नारायणस्य केशवादिचतुर्विंशतिरूपाणि प्रतिपादयन्ति। तथा गायत्रीघटिता: दशशब्दा: विष्णो: मत्स्यादिदशावतारान् क्रमेण प्रस्तुवन्ति। अत: एकवारं मन्त्रस्यास्य पठने भगवतो दशावताराणां चतुर्विंशतिरूपाणां च स्मरणं कृतं भवति। ईदृशमर्थगाम्भीर्यमस्ति गायत्रीमन्त्रे।

न केवलमेतावदेव माहात्म्यम्, अपि तु मन्त्रे समग्रतया पादत्रयं विद्यते ननु। तेभ्य: पादेभ्य: पुरुषसूक्तस्य त्रयो वर्गा: त्रयो वेदाश्च अभिव्यक्ता: भवन्ति। अत एव 'वेदमाता गायत्री' इत्युक्तिरस्ति। अनया अस्य वेदमातृत्वमुद्घुष्टम्। सम्यगर्थानुसन्धानपूर्वकं गायत्रीमन्त्र: पठ्यते, जप्यते चेत् वेदत्रयाणामपि अनुसन्धानं कृतं भवतीति स्पष्टम्।

मन्त्रस्य धीप्रेरकत्वगुणाढ्यता

गायत्र्या: तृतीये चरणे सूर्यनारायण: न: समेषां धीप्रेरक: इत्यपि प्रतिपाद्यते। 'धीरिति अमूल्या सम्पत्' यदिदं प्रसिद्धमेव। सा च सम्पत् भगवता सवित्रा अनुगृह्यते चेत् तस्मिन्नधिका भक्ति: आविर्भवति। सभक्तिपठनेन स: प्रसन्न: सविता अस्मभ्यं सविशेषां ज्ञानसम्पदम् अनुगृह्णाति। एवं महामन्त्रोऽयं मानवानां ज्ञानसम्पादने मुख्यसाधनतया परिगण्यते। 'मन्त्राणां गायत्री श्रेष्ठ:' इत्युक्तमस्ति।

अस्त्रेषु ब्रह्मास्त्रं तु आधुनिकप्रपञ्चे स्थितं 'आटों बाम्ब्' (Atom bomb) इव तीक्ष्णतमसामर्थ्योपेतम्। तस्मिन् ब्रह्मास्त्रसंसाधने प्रयुज्यमान: अयमेव मन्त्रराज:। अत: अस्य महता प्रभावेण तादृक्च्छक्तियुतं भवति ब्रह्मास्त्रमिति सुस्पष्टम्।

एवं यस्मिन् शास्त्रे गायत्रीमन्त्रस्य महिमा बहुधा प्रतिपाद्यते तस्मिन्नेव शास्त्रे अस्य उपदेशग्रहणं कथङ्कारमिति निर्देशितमस्ति। तदनुसारं उपनयनसंस्कारकाले पित्रा स्वपुत्राय उपदेष्टव्य:, तत: पठनयोग्य:, जपयोग्यश्चेति प्रबोधयति शास्त्रम्। तत्साधनेन धन्या वयं भवेम।

ईशपदे सर्वकर्मसमर्पणम्

✍ **भावना भट्टा,** तृतीय वाणिज्य पदवीच्छात्रा:

स्वभक्तानां योगक्षेमनिर्वहणभारं वहतो भगवत: निरपेक्षता विदिता एव। भक्तेभ्य: किमपि नापेक्षते स:। यत: 'आप्तकामस्य का स्पृहा' इत्यस्ति प्रसिध्दा काचिदुक्ति: ननु। स: पूर्णकाम:। अत: अपूर्णै: भक्तै: समर्पितवस्तुकर्मादिभि: न कोऽप्यस्ति अर्थ:। लोकशिक्षणदानाय भक्तोध्दारणाय च एव तस्य अवतारा: भवन्ति। दुष्टशिक्षणपूर्वकं शिष्टसंरक्षणं तु भगवत: अवताराणां मुख्यप्रयोजनं वर्तते।

सामान्यतो लोकव्यवहारे वयं जानीमहे यत् पत्रलेखनारम्भे योगक्षेमविचारणात्मक: शिष्टाचार: रूढिगतोऽस्ति। ''अत्राहं कुशली। भवतो योगक्षेमसूचकं सन्देशं निरीक्षमाणोऽस्मि'' इत्यादौ लिखाम:। 'योग–क्षेम'शब्दयो: एतयो: अर्थव्याख्यानं तु श्रीराघवेन्द्रगुरुवर्येण सम्यक् प्रदत्तमेवं वर्तते–''अप्राप्तस्य प्राप्तिर्योग:; प्राप्तस्य परिरक्षणं क्षेम:'' इति। तन्नाम अद्यपर्यन्तं यदप्राप्तम् तद् इदानीं प्राप्तं चेत् स: योग:; तथा च प्राप्तवस्तुन: परिपालनं नाम क्षेम: इत्युच्यते। तद्द्वयमपि दयालुना भगवता एव देयं भवति न तु मानवडिम्भै: स्वै: साधयितुमशक्यम्।

जगति देवेन सृष्टानि वस्तूनि केवलं क्षुल्लकस्वार्थाय नोपयोक्तण्यानि मनुजै:। परन्तु स्वोपयोजनावसरेऽपि भगवता कृपया दत्तं इदं भगवते समर्पयामीति सर्वसमर्पणभावेन भक्तानां चित्तं प्लावितं भवेत्। भगवति शरणागति: त्यागप्रवृत्तिश्च नितराम् अपेक्षणीये भक्तजनेषु।

''ಕೆರೆಯ ನೀರನು ಕೆರೆಗೆ ಚೆಲ್ಲಿ। ವರವ ಪಡೆದವರಂತೆ ಕಾಣಿರೋ।
ಹರಿಯ ಕರುಣದೊಳಾದ ಭಾಗ್ಯವ । ಹರಿಸಮರ್ಪಣೆ ಮಾಡಿ ಬದುಕಿರೋ ।।''

इति पुरन्दरदासवर्येण प्रोक्तम् सुभाषितं सदा स्मरणीयम्। देवदत्तानि वस्तु–भाग्यजातानि देवप्रीत्यर्थमेव यदुपयुज्यन्ते तेन साधकस्य भक्तस्य पापलेपो न जायते।

**''ईशावास्यमिदं सर्वं यत्किञ्च जगत्यां जगत्।
तेन त्यक्तेन भुञ्जीथा: मा गृध: कस्यस्विद् धनम् ।।''**

इत्यस्ति सुन्दरमन्त्र: कश्चिद् ईशावास्योपनिषदि। हरिकरुणया प्रदत्तै: भोग्यवस्तुभि: प्राप्तप्रयोजना: सन्तृप्ता वयं तु हरिप्रीत्यर्थमेव धर्मसंमतानि सकलकर्मणि आचरेम। तत्सृष्टद्रव्येषु जगत्सु च स्वामित्वमस्माकं नास्त्येव। 'नाहं कर्ता, हरि: कर्ता' इति भावानुसन्धानं कार्यमस्माभि:। 'हरिप्रेरणया मयेदं सर्वं कर्म परिशुध्दभावेन अनुष्ठाय हरिपादपद्मे परमे तत्प्रीतये एव समर्प्यते' इति भक्तजनस्य हृदि भवेत्।

जीवने यद्यदाचर्यते इहपरगतिसिध्दये, यत् कर्म लौकिकं वा आध्यात्मिकं वा भवेत् तत्सर्वं 'श्रीकृष्णार्पणमस्तु' इति सद्भावनया समर्पितं चेत् तदेव ईश्वरपूजनम् इति स्मृतम्। 'ಕಾಯಕವೇ ಕೈಲಾಸ' इत्युक्तवत् तादृशं शोभनं मनुजजीवनविधानमेव पतञ्जलिमुनिना 'ईश्वरप्रणिधान' मिति निर्देशितं स्वकीये योगसूत्रग्रन्थे।

**प्रात:प्रभृति सायान्तं सायादिप्रातरन्तत:।
यत्करोमि जगन्नाथ तदस्तु तव पूजनम्।।**

इति स्यादस्माकं प्रार्थना। आचरितकर्माणि यानि स्ववर्णा–श्रमोचितानि वर्तन्ते तानि च यदा हरिसमर्पणबुद्ध्या तत्स्मरणपूर्वकं विहितानि सन्ति, साधकै: तदैव केवलं पुण्यफलानि लभन्ते। अस्माभि: यदि कर्माणि समाप्य हरिपादयो: समर्पणं न कृतानि सकाले तदा तत्कर्मफलानि यानि पुण्यानि सन्ति तान्यसुरा: अपहरन्ति। अत एव प्रबोधयति गीताचार्य: कृष्णो लोकमित्थम्–

''**यत्करोषि यदश्नासि यज्जुहोषि ददासि यत्।**
यत्तपस्यसि कौन्तेय तत्कुरुष्व मदर्पणम्।।''

इति देव: एव सर्वेश:, अहं तु दास:। स एव प्रधान:, अहं तस्याधीन: इति भावम् अनुसन्धाय सत्कर्माणि समाचर्य वयं समुचितकाले एव तानि सर्वकर्माणि भगवत्पादे समर्पयेम।

''**कुरु, भुङ्क्ष्व च कर्म निजं नियतं**
हरिपादविनम्रधिया सततम्।
हरिरेव परो हरिरेव गुरू:
हरिरेव जगत्पितृमातृगति:।।''

इति मध्वमुनिवर्यस्य बोधनं सदा अनुसरेम। यद्यपि अस्माभि: निषिद्धं कर्म आचरितं तदा भगवन्तं क्षमां संयाच्य 'हे भगवन्, पुनश्च मया कदापि पापकर्म मा कारय कृपया' इति पश्चात्तापभावेन भगवानेव विज्ञापनीय:, प्रार्थनीयश्च।

अन्तत: तात्पर्येण सफलं जीवनमस्माकं हरिपादार्पितकुसुमं स्याद् इत्याशास्महे। ●

श्रीरामचन्द्रस्य वंशवृक्ष:

✍ **सुप्रीता,** प्रथम बि.सि.ए. छात्रा

- चतुर्मुखब्रह्मण: पुत्रो मरीचि:।
- मरीचिसुत: काश्यप:।
- काश्यपात्मज: सूर्य:।
- सूर्यतनयो मनु:।
- मनोरात्मज: इक्ष्वाकु:।
- इक्ष्वाकुपुत्र: कुक्षि:।
- कुक्षे: सूनुर्विकुक्षि:।
- विकुक्षेस्तनुजो बाण:।
- बाणपुत्रो अनरण्य:।
- अनरण्यतनय: पृथु:।
- पृथो: सुतस्त्रिशङ्कु:।
- त्रिशङ्कोरात्मजो दुन्धुमार:।
- दुन्धुमारपुत्रो मान्धाता।
- मान्धातु: सूनु: सुसन्धि:।
- सुसन्धेस्तनयो ध्रुवसन्धि:।
- ध्रुवसन्धे: सुतो भरत:।
- भरतसुत: अशीति:।
- अशीतिपुत्र: सगर:।
- सगरस्यात्मज: असमञ्जस:।
- असमञ्जसतनुजो भगीरथ:।
- भगीरथस्य तनय: अंशुमान्।
- अंशुमतस्तनुज: ककुत्सु:।
- ककुत्सो: पुत्र: प्रवर्ध:।
- प्रवर्धात्मज: शङ्खनु:।
- शङ्खनोस्तनय: सुदर्शन:।
- सुदर्शनस्य सूनुरग्निवर्ण:।
- अग्निवर्णपुत्र: शीघ्रवेद:।
- शीघ्रवेदस्य सुतो मरू:।
- मरोस्तनुज: प्रशिष्यक:।
- प्रशिष्यकतनय: अम्बरीष:।
- अम्बरीषसुतो नहुष:।
- नहुषस्य पुत्रो ययाति:।
- ययातेस्तनयो नाभाग:।
- नाभागस्यात्मज: दिलीप:।
- दिलीपस्य सुतो रघु:।
- रघुराजस्य सूनुरज:।
- अजराजस्य तनयो दशरथ:।
- दशरथस्य सुतो रामचन्द्र:। ●

कालिदासकवि:

✍ **श्रीकर: उपाध्याय:**, द्वितीय वाणिज्य पदवीच्छात्र:

भारतीयसारस्वतलोके प्रथितनामानं कालिदासं को वा न जानाति? 'कविकुलगुरू:', काव्यप्रपञ्चे 'अनभिषिक्तचक्रवर्ती' इत्यादिभि: बिरुदाङ्कितै: सुपरिचित: स: सुमहान् राष्ट्रकवि:। उज्जयिनी तस्य स्वभूमिरित्यूहा भवति। वस्तुत: तस्य स्थलकालविचार: खचिततया न ज्ञात:। तदीयमातापित्रो: नामादिविवरणानि च नोपलभ्यानि। सामान्यत: अपोहात्मिका ऊहा प्रचलति यत् क्रिस्तपूर्वप्रथमशतके स: जीवित: आसीत्। तत: आरभ्य क्रिस्तशकचतुर्थशतकपर्यन्तं तन्मध्यावधौ कदाचित् कालिदास: जीवित: स्यादिति ऊह्यते।

धारानगरस्य राज्ञ: भोजस्य संस्थाने कालिदास: कविरत्नपदभूषित: आसीदिति बल्लालसेनस्य भोजप्रबन्धग्रन्थेन स्पष्टं विज्ञायते। अपि च अन्यान्यै: तदनन्तरकालिकै: कवि-विमर्शकादिभि: उल्लेखितं विद्यते। महाकवे: भोजराजस्य परम मित्रमप्यासीत् कालिदास:। तस्य सभायां पण्डितमण्डलगत: शिखामणिरासीत्।

जनश्रुत्यनुसारं बाल्यकाले कालिदास: महान् मूर्ख: अज्ञश्चासीत्। दैवात् राजदारिकया विद्याधरानामिकया सह तस्य विवाह: संवृत्त:। विवाहात् पश्चात् स्वपत्यु: मूर्खतां विज्ञाय सा विषण्णा जाता। परन्तु दैवेन विद्याप्रबुध्दा सा चातुर्येण एकमुपायम-नुसृत्य समस्यापरिहरणाय समुद्यता।

मुग्धं कालिदासं काल्यालयं सा नीत्वा तत्र गर्भमन्दिरे तं प्रवेशयन्त्यवदत्-यावत्कालीं सम्प्रार्थ्य तत्कृपया त्वं विद्याविभूषितो न भविष्यसि तावत्पर्यन्तं बहिरागन्तुं ते नावकाश:'' इत्याग्रहं कृतवती पत्नी। तत: स: तत्र साग्रहं भक्तिपूरितवाग्भि: काली शरणागत: सन् कालीदेव्या: परमानुग्रहपात्रोऽभूत् इत्ययं प्रवाद: प्रचलितोऽस्ति। किन्तु इयं घटना कालिदासस्य महत्या प्रतिभया सञ्जाता न तु पत्नीप्रेरणया इति केषाञ्चिद् विदुषां मतम्।

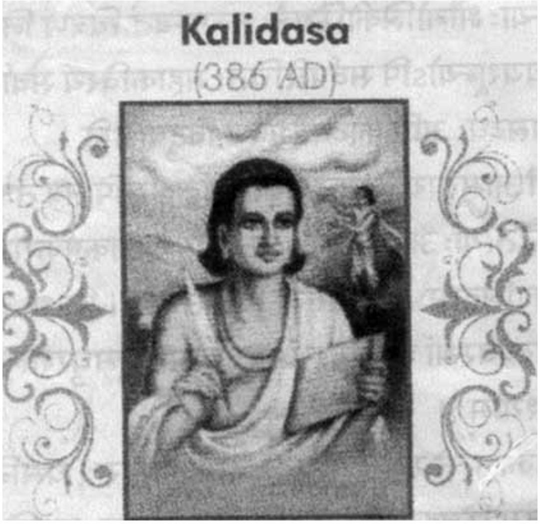

कालिदासस्य कृतिरत्नानि मुख्यतया सप्त सन्ति।
महाकाव्यद्वयम् : कुमारसम्भवम्, रघुवंशं च।
खण्डकाव्यद्वयम् : मेघदूतम् , ऋतुसंहारं च।
नाटकत्रयम् : मालविकाग्निमित्रम्, विक्रमोर्वशीयम्, अभिज्ञानशाकुन्तलं, चेति।

विशेषतोऽयं शृङ्गारकवि: इति प्रथित: सर्वा अपि स्वकाव्यकृतय: शृङ्गाररसप्रधाना: कृतवानस्ति। ''वैदर्भीरीतिसन्दर्भे कालिदास: प्रगल्भते' इत्युक्तिरस्ति। तस्य रचनाशैली वैदर्भीरीतियुक्ता, रसात्मिका उत्कृष्टवती चास्ति। 'उपमा कालिदासस्य' इत्युक्तिरपि सर्वविदिता। अर्थात् उपमालङ्कारस्य तथा च उपमामूलानां अन्यान्यालङ्काराणां प्रयोगे कालिदास: अनन्य-सामान्योऽस्ति। अनेकानि जीवनमौल्यानि च स्वकाव्यद्वारा स बोधितवान्। अतोऽस्माभि: अवश्यंकार्यमस्ति यत् सर्वाणि तदीय काव्यानि प्रीत्या अधीतव्यानि, अनुभूतव्यानि च। ●

आयुर्वेदः

✍ **रञ्जिता पै,** प्रथम पि.यू.सि.

आयुर्वेदः औषधविज्ञानगता प्राचीनपद्धतिः अस्ति, आयुर्वेद विद्या इयं भारतवर्षे विकसितम् अभवत्। अद्यत्वे एनां पद्धतिं परदेशे अपि आचरन्ति, आयुर्वेदस्य इतिहासः वैदिककालादेव आरभ्यते, ततः पश्चात्सहस्रवर्षेभ्योऽपि प्राचीनोऽयं इतिहासः। विशेषतः क्रिस्तपूर्वचतुर्थशतकादारभ्य किस्तशकीय एकादश शतकपर्यन्तं आयुर्वेदस्य उत्कृष्टपरम्पराः न केवलं प्रचारे आसन्; अपि तु तत्कालीनेषु प्रख्यातेषु नलन्दा, विक्रमशिला, वलभी इत्यादिषु विश्वविद्यालयेषु प्रमुखविषयत्वेन पाठ्यन्ते स्म। भारतीयैः सह विदेशीयच्छात्राः अपि अस्य प्रयोजनं प्राप्तवन्त आसन्।

आयुर्वेदः इति शब्दः ''आयुः तथा च वेदः'' इति पदद्वययोजनेन व्युत्पादितः। आयुः इति पदस्य अर्थः जीवनं, तथा च वेदः इति पदस्य अर्थः ज्ञानम् इति। आयुर्वेदस्य प्रस्तावः वेदे अभवत्। देवः धन्वन्तरिः आयुर्वेदशास्त्रस्य अधिदेवता अस्ति।

भूमिः, वायुः, जलं, आकाशं तथा अग्निः इति पञ्चभूतानि जीविनां कायेषु प्रमुखपात्राणि निर्वहन्ति। वातः पित्तं, कफः चेति मलत्रयमपि कायेऽस्ति निसर्गतः। आरोग्यार्थं योगाभ्यासः, ध्यानं, व्यायामः तथा अङ्गमर्दनादिनां साधनोपायानां महत्वं कथयति आयुर्वेदः। आयुर्वेदीये औषधे मूलानि, सस्यानि, पत्राणि इत्यादि वनस्पतिवस्तूनि प्रयोजकानि सन्ति। भारते अशीति प्रतिशतं जनाः आयुर्वेदस्य प्रयोजनमाप्नुवन्ति।

चरकाचार्यविरचिता 'चरकसंहिता', सुश्रुताचार्यप्रणीता 'सुश्रुतसंहिता', वाग्भट ग्रथितम् 'अष्टाङ्गहृदयम्', माधवाकरस्य 'माधवनिदानम्', शार्ङ्गधरस्य 'शार्ङ्गधरपद्धतिः' इत्यादयः आयुर्वेदस्य प्रमुखग्रन्थाः। चरकसंहितायां 341 सस्यजन्य–द्रव्याणां, 177 प्राणिजन्यद्रव्याणां, 64 खनिजद्रव्याणां च उल्लेखः कृतोऽस्ति। ग्रन्थस्यास्य महत्त्वमभिलक्ष्य अस्य नैकाः व्याख्यानग्रन्थाः रचिताः। चरकसंहितायाः 8 स्थानानि सन्ति। मूलतः एषा अग्निवेशेन रचिता संहिता। तत्र चरकमहर्षिणा प्रतिसंस्कारः कृतः। ततः दृढबलनाम्ना अपरेण वैद्येन ग्रन्थस्य संपूरणं कृतम्। एवम् अद्य उपलब्धायां चरकसंहितायाम् एषां त्रयाणां कर्तृत्वं विद्यते। कृत्स्नोऽपि आयुर्वेदः अष्टधा विभक्तः। शल्य–शालाक्य – कायचिकित्सा – कौमारभृत्य – अगदतन्त्र–रसायनतन्त्र–वाजीकरणम् इति ते विभागाः।

अत्र केचन चरकाचार्याणाम् उक्तिसङ्ग्रहाः,दत्ताः।

अथ मैत्रीपरः पुण्यमायुर्वेदं पुनर्वसुः।
शिष्येभ्यो दत्तवान् षड्भ्यः सर्वभूतानुकम्पया।।
अग्निवेशश्च भेलश्च जतूकर्णः पराशरः।
हारीतः क्षारपाणिश्च जगृहुस्तन्मुनेर्वचः।।

विनापि भेषजैर्व्याधिः पश्चादेव निवर्तते।
न तु पथ्यविहीनस्य भेषजानां शतैरपि।।

निद्रायत्तं सुखं दुःखं पुष्टिः कार्श्यं बलाबलम्।
वृषता क्लीबता ज्ञानमज्ञानं जीवितं न च ।।

हिताहितं सुखं दुःखमायुस्तरस्य हिताहितम्।
मानं च तच्च यत्रोक्तमायुर्वेदः स उच्यते।।

– चरकसंहिता

सुभाषितानाम् एतेषां अर्थं वयं विज्ञाय लब्धोपयोगिनो भवेम।

●

अष्टावक्रकथा

✍ **महिमा प्रभाकर भट्टा,** तृतीय वाणिज्य पदवी

पुरा उद्दालको नाम कश्चन महर्षि: बभूव। स: स्वतनुजां कहोलाभिधाय कस्मैचिद् विप्राय परिणयरूपेण प्रदाय कल्याणमकारयत्। नूतनविवाहित: कहोलस्तु श्वशुरगृहे वसन् उन्नतविद्यार्जनं विदधाति स्म।

अथ कालक्रमेण कहोलपत्नी गर्भवती जाता। तदा कहोलस्तु स्वभार्याया: प्रसूतिनिमित्तकं व्ययादिकं भर्तुकाम: धनार्जनार्थं कदाचित् मिथिलेशस्य जनकमहाराजस्य सभास्थानं समाससाद। तत्र जनकास्थाने वन्दिनामक: कश्चिद् उद्दामपण्डित: राज्ञा नियुक्त: चिराद्वसति स्म। स तु महागर्वी। जनकास्थाने य: कोऽपि पण्डित: प्रविशतु तमयं वन्दी स्वकीयेन सुतीक्ष्णतरवादविधानेन पराजितं विधाय महता अवलेपेन विराजते स्म। पराजितं पण्डितं बहुधा अवमानयन् बन्धनमपि कारयित्वा तं जले क्षेपयति स्म।

एवमेव तत्रगतस्य कहोलस्यापि दुर्गतिर्जाता। अत्र उद्दालकभवने स्थिता कहोलसती काले पुत्रमेकं प्रसूतवती। किन्तु अभिजातसुतस्य पाणिपादादय: जन्मना एव वक्रा: आसन्। अतस्तस्य शिशो: अष्टावक्र: इति नाम कृतम्।

गच्छता कालेन अष्टावक्र: प्रबुध्द: सन् सम्यग् विद्यार्जनं साधयित्वा महाप्राज्ञो बभूव। पूर्वं स्वपित्रा आपन्नां दुर्गतिं गुरूजनै: विज्ञातवान् अष्टावक्र:, तेनातीव दु:खित: च।

अथ प्रतिकारापेक्षी स: जनकास्थानं गत्वा तत्रस्थान् सकलान् पाण्डितानपि वादे पराजितानकरोत्। दर्पिष्ठ: वन्दी त्विदानीं अत्यन्तं अवमानेन ग्रस्तोऽभूत्। तत्र अष्टावक्र: जनकराजमवदत् – 'राजन्, इत: पूर्वं अयं वन्दी अत्रागन्तुकान् पण्डितान् सर्वान् अवमानयित्वा बद्ध्वा च घातितवान्। किन्तु अयं अद्य मया सुतरां पराजितोऽस्ति। अत: मम आशा अद्य वर्तते यत् भवानिमं बन्धयित्वा जले विसर्जयतु' इति। अष्टावक्रस्य वचनं साक्रोशमासीत्। परन्तु तद्दिने अष्टावक्रस्य गर्जनेन प्राप्तज्ञानोदय: वन्दी निजगर्वं वर्जयित्वा अष्टावक्रं राजसभायां प्रणम्य क्षमां ययाचे। ●

मूर्ख: गार्दभ:

✍ **स्वाती नायक्,** तृतीय वाणिज्य पदवी

कस्मिंश्चिद् ग्रामे कश्चन शिल्पी अवसत्। कलाकुशल: स: शिला: दारूणि च उपयुज्य सुन्दरविग्रहान् सन्तक्ष्य तान् विक्रीय स्वोपज्ञीविकां निर्वहति स्म। विग्रहविक्रयणाय तस्य पण्यभारं गृहीत्वा बहुत्र अटनमावश्यकं भवति। अत: स: भारं वोढुं खरमेकं परिपाल्य तस्य पृष्ठे विग्रहानारोप्य ग्रामाद् ग्रामं पर्यटति स्म।

एकस्मिन् दिने यथापूर्वं खरेण सह शिल्पिन: सञ्चरणं प्रचलति स्म। तद्दिने तस्य गार्दभस्य पृष्ठे विविधा: देवप्रतिमा: विराजमाना: आसन्। मार्गे मिलिता: ये ये पथिका: गार्दभपृष्ठस्थान् देवविग्रहान् वीक्षमाणा: सद्य एव भक्तिभावेन भरिता: सन्त: सादरप्रणामान् समर्प्य अग्रे चलन्ति स्म। दृष्ट्वैतद् गर्वितो गार्दभ: स्वमनसि चिन्तयति यत् सर्वे जना: पथि मां दृष्ट्वा सभक्तिवन्दनं समर्पयन्तीति। एवं दर्पेण ग्रस्त: स मूर्खगार्दभ: पुर: प्रचलनं स्थगयित्वा तत्रैव अतिष्ठत् । गार्दभस्य अगतिं दृष्ट्वा व्यग्रो शिल्पी यावत् प्रचोदयति चेदपि गार्दभस्तु न पुर: प्रचलति स्म। तत: मूर्खगर्दभप्रचोदने विफल: शिल्पी तं त्यक्त्वा स्वयमेव तान् देवविग्रहान् वहन् अग्रगमनं प्रारभत। तत: परं मार्गे गन्तारो जना: देवविग्रहवत: शिल्पिन: पुरत: स्थित्वा प्रणम्य अग्रे चलन्ति स्म। दृश्यमेनं पश्यन् गार्दभस्य इदानीं ज्ञानोदय: जात: यत् जना: विग्रहरूपिणं देवं अभिवन्दन्ति; न तु माम् इति। तदा अवलेपं विहाय गार्दभ: यथापूर्वं स्वस्वामिनमनुसृत्य चलितुमुद्यत:।

एवं कोऽपि वा मनुजो भवतु, गार्दभवत् मदलिप्त: यदि भवति जनानां आदरं न लभते। प्रत्युत उपेक्षा प्राप्यते। दर्पं त्यक्त्वा वास्तवपरिज्ञानं प्राप्य स्वस्य शक्ति–सामर्थ्यं अवगत्वा सविनयं सज्जीवनं निर्वहन्ति चेद्यशोभाजना भवन्ति मनुजा:। ●

अतिलोभ घेई प्राण

✍ **अभिषेक तळवळकर,** तृतीय बि.ए.

दक्षिण देशेला असलेल्या दंडक नावाच्या अरण्यात घडलेली ही गोष्ट आहे। त्या अरण्यात एक मोठा तळ होत। त्या तळेच्या काटी एक वाघ आंघोळ, करतहोता हातात एक सोन्याचं कडं घेऊन बसला होता। तो वाघ म्हातारा झाल्यान त्याला शिकार करता येत नव्हत। भुकेनं आगदी तो कळवळून गेला होता। म्हणून त्याने एक युक्ती केली। सोन्याचं कड घेऊन तळ्याच्या दलदल असलेल्या जागेजवल बसला आणि मोठ्याने ओरड् लागला– 'यात्रेकरुंना, या आणि हे सोन्यचं कड घेऊन जा'।

त्या तळ्या जवळून अनेक यात्रेकरु जात येन होते। पुष्कळानी त्या म्हातार्‍या (वाधालच) म्हणनं ऐकलं; पण तरी भीतीने ते कडं घ्यायला गेले नाहीत। एका ब्राह्मणाला मात्र ते सोन्याचं कडं पाहून हाव सुटली। तरी त्याच्या मनात विचार आले। जरी नशीबाते सोन्याचं कडं मिळणार तरी त विचार करता जीव धोक्यात शहाणपणा नाही। अमृत मिळणार असलं तरी त्यात जर विष मिसळलं तर ते अमृतही टाकणंच योग्य; पण एवढं मोठं धन मिळणार असेल धाडस मात्र करायला हवं। नाहीतर कधीच धन मिळणार नाही। मग तो ब्राह्मण वाघाला म्हणाला– ''कुठे आहे तुझं सोन्याचं कडं?'' लगेच वाघाने आपला हात पसरून ते कडं दाखविलं। कडं सोन्याचं आहे हे पाहून ब्राह्मणाला मोह आवरेना। तरी तो म्हणाला – ''तू माणसांना मारणारा प्राणी आहेस। तेंव्हा मी कडं घ्यायला जवळ येताच तू मला मारशील तुझ्यावर मी कसा विश्वास टेवू?''

त्यावर वाघ हसून शांतपणे म्हणाला – ''तू म्हणतोस ते खरे आहे। मी तरुण होतो तेंव्हा पुष्कळ प्राणी व माणसं मारुन खात होतो। त्यामुळे मी पापी ठरलो। माझी बायको–मुलं मी केलेल्या पापांमुळे मरण पावली। मला कोणी उरलं नाही। मला एका धार्मिक पुरुषाने उपदेश केला की तुझं पाप नहीसं होण्यासाठी तू दानधर्म कर। म्हणून मी दान करतो। खरं बोलतो। लोभ करत नाही। मी तिन्ही त्रिकाळ स्नानसंध्या करतो आणि तुला कस खाणार? म्हातारा झालोय मला दात नाहीत, आणि नखं नाहीत। तसेच मी धर्मशास्त्रांचा अभ्यास केलाय। तू खूप गरीब आहेस। म्हणून मी तुला हे कडं दे तोय। तेव्हा तू या तळ्यात आंघोळ कर, पवित्र हो आणि मग मी तुला ते कडं दान करतो।''

वाघाचं बोळणं खरं वाटून तो ब्राह्मण तळ्यात आंधोळ करायला तयार झाला। सोन्याचं कडं मिळवायची हाव वाढली। घाईने तळ्यात उतरला। आणि पाण्याच्या खाली असलेल्या चिखलात अडकला। त्याने पुष्कळ वेळ धडपड केली। त्याला बाहेर येता येईना, ते पाहून वाघ त्याला म्हणाला ''वा, वा! छान चिखलात अडकलास वाटतं। थांब, मी तुला बाहेर काडतो।''

ब्राह्मणाने ओळखलं की आपण फसलो। तो स्वत:शीच म्हणाला–''मी आता फसलो''। वाघ झवळ झवळ आला। एवून त्याला मारलं। असं अतिलोभ घेई प्राण।

●

एकतेचे महत्व

✍ **अभिषेक तळवळकर,** तृतीय बि.ए.

गोदावरी नदीच्या काटी एक मोठ्ठं सावरीचं झाड होतं। त्या झाडावर चारही दिशांनी पक्षी येत आणि रात्रीच्या वेळी त्या झाडावर रहात। पहाट होऊन सूर्य उगताच ते पक्षी पुन्हा खाणं-पाणि शोधण्यासाठी दूर उडून जात। त्या वेगवेगळ्या जातीच्या पक्ष्यांमध्ये एक 'लघुपतनक' कावळाही होता। तोही रोज रात्री तया सावरीचा झाडावर विश्रांती घेत होता।

एक दिवशी उजाडल्यावर लघुपतनकाने डोळे उघडून सगळीकडे पाहिलं। तो आता आकाशात उडणार एवढयात एका पारध्याला जाळे घेऊन झाडाकडे येताना पहिलें। तो पारधी अगदी यमासरखा भयंकर दिसत होता। सकाळी सकाळीच त्या शिकारी पारध्याचं दर्शन झालेल्याने लघुपतनक कावळ्याला वाईट वाटलं; पण त्याने असा विचार केला-''या जगात स्वत:चं संरक्षण करायचं असेल तर शहाणी व्यक्ती नेहमी उदया येणार्या मृत्यू, शोक किंव्हा दु:खाची आटवण ठेवून ते प्रयत्नपूर्वक दूर देवण्याचा प्रयत्न करते। मूर्ख व्यक्ती त्याचं दु:ख करत राहतो। तेव्हा या शिकारी पारध्याची भीती वाटून न घेता मी तो जाळं घेऊन काय करतो ते पाहतो। आणि संकट कसं टळेल याचा विचार करतो।'' असा विचार करून लघुपतनक कावळा पारधी काय करतो याच्याकडे लक्षपूर्वक पाहत झाडावरच बसला।

तो पारधी पक्ष्यांना जाळ्यात पकडण्यासाठी तेथे आला होता। त्याने जमिनीवर काही तांदळाचे दाणे पसरले। त्यावर जाळे लावले आणि जवळच तो पारधी झुडपांच्या मागे लपून बसला। आता पक्षी फसून तांदळाचे दागे खायला कधी येतात याची वाट पाहू लागला। त्याच वेळी चित्रग्रीव नावाचा कबूतरांचा राजा आपला परिवार घेऊन आकाशातून उडत चालला होता। त्या परिवारांपैकी एका कबूतराने तांदुळाचे दाणे पाहिले। तो सर्व कबूतरांना म्हणाला, ''मित्रांनो ! ते पाहा तांढुळाचे दाणे। इथे उतरूया।''

पण चित्रग्रीव राजा शहाणा होता। तो म्हणाला, ''इथे मनुष्यवस्ती नाही। मग हे तांदळाचे दाणे कोणी टाकले? यात काहीतरी धोका दिसतो। तेव्हा विचारपूर्वक काय ते ठरवा। नाहीतर तांदळाचे दाणे खायच्या मोहपायी, सोन्याच्या कड्याच्या लोभाने चिखलात उतरून बसलेल्या व वाघाचं खाणं बनलेल्या ब्राह्मणासरखं आपलं होईल।''

विचारलं ''त्या फसलेल्या ब्राह्मणाची गोष्ट काय आहे?'' राजा चित्रग्रीव म्हणाला - ''ऐका तर ती मग गोष्ट।''

तेव्हा तो कबूतर उडून तांदळाचे दाण्यां पाशी उतरला। तेव्हा सर्व कबूतर उडूनयेऊन तांदळाचे दाणे खायला लागले। आणि अडकले आणि फसले। तेव्हा चित्रग्रीव राजा चिन्तेत पडला। ''काय करूया ह्याचें'' विचार करताना त्याला एक उपाय सुचला। सर्व कबूतरांना एकाच वेळी उडायला सांगितले। ते त्याच्यात् सफळही झाले। पण आता हे जाळ सोडवायचे कसं ह्याच्या बद्दल सोचतान्हा त्याला उंदीरराजा हिरण्यकाची आठंवल। त्याने तिथे पीचल्यावर त्याला हाक मारली। तेव्हा उंदीरराजा कोण मला हाक मारतय म्हणला। तेव्हा बाहेर येऊन बघातान्हा कबूतर राजा चित्रग्रीव आणि समूह फसलेला बघून त्याला वाईट वाटल। कबूतरे एक मेकांशी बोलायला लागले। तेंव्हा चित्रग्रीव राजा -''तू आता प्रथम माझ्या कबूतरांना बन्धनातून सोडव। मगच मला।''

हिरण्यक उंदीर म्हणाला - ''माझी शक्ती ती किती? मी सर्वान्हा सोडवतो आणि मगच तुला सोडवतो।'' अस सांगून सर्व कबूतरान्हा सोडवून मग राजा चित्रग्रीव ह्याला ही सोडवल। ह्याच्यात त्यान्चे एकतेचे महत्व समझता येतं।

●

ಕೊಂಕಣಿ ವಿಭಾಗ

ಕೊಂಕಣಿ ಗಾದೆಗಳು

✍ **ದಾಮೋದರ್ ಪೈ ಬಿ. ಪಿ.,** ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಸಿ.ಎ.

1. ದುಕ್ರಾಕ ಸಂಧ್ಯಾವಂದನ ಸಿಕೈಲ್ಯಾವರಿ.
2. ದಾಂತ ನಾತ್ತಿಲೆ ವೇಂಟ ಖೆಲ್ಲ್ಯಾವರಿ.
3. ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಾಕ ಪೋಟ ಆಯ್ಲಾವರಿ.
4. ಚೋರಾ ಹಾತ್ತಾಂತು ಬೀಗಾತು ದಿಲ್ಲ್ಯಾವರಿ.
5. ಚೆಲ್ಲಿ ಭಿಂಗ್ಯಾ ಭಾತ್ತಿ, ಚೆಲ್ಲೋ ಸೂರ್ಯಾಹಿಟ್ಟು.
6. ಘರ ದೀವ್ನು ಗುಡ್ಯಾರಿ ರಾಬ್ಲ್ಯಾವರಿ (ಗುಡ್ಯಾರಿ).
7. ಕಾನು ಫೂಂಕಿ ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ ವಾನ ಫುಂಕ್ತಾ
8. ಖಂಚೊ ವೇಳು ಚುಕ್ಲ್ಯಾರಿ ಮೊರ್ಚೊ ವೇಳು ಚುಕ್ಕನಾಂ.
9. ಖೆಲ್ಲ್ಯಾಂಕ ಆಶಿ ಚೇಡ, ನ್ಹಾಲ್ಲೆಲ್ಯಾಕ ಚಿಕ್ಕೋಲು ಚೇಡ.
10. ಚಿತ್ರಾಲ್ಲಿಂಗ ಚಂದ, ಮ್ಹೊಡಾ ಪಾಕ ಚಂದ.
11. ದೋಳ್ಯಾಂಕ ಮಿರ್ಸಾಂಗ ಚಿರ್ಡಿಲ್ಯಾವರಿ.
12. ದೊಂಬ್ರಾಂಚಾಲೊ ಖೇಳು.
13. ದಾಯಿ ಹಾಡಿ ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ ಚಿಪ್ಪುಟ ದಿಲ್ಲೆಂ.
14. ದಾಂತ ನಾತ್ತಿಲಿ ತೂಂಡಿ ಉದ್ದಾಕ ನಾತ್ತಿಲಿ ಗುಂಡಿ.
15. ನೇಲ ಪಳೋನು ಪಾಯು ದವರಿ ಕೂಲ ಪಳೋನು ಸಂಬಂದು ಕರೀ.
16. ನಕ್ಷತ್ರ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಸುಕ್ಷೇತ್ರ ಆಸ್ಸುಕಾ.
17. ಪೋಟ್ಟು ಬಾಂಯ್ತು ಗ್ಹಾಲ್ಲ್ಯಾವರಿ.
18. ಪ್ರೀತಿಕ ಖರ್ಚು ನಾಂ, ನೀತಿಕ ಜಾತಿ ನಾಂ.
19. ಪಿಶ್ಶೆಂ ಪಾಂಗೂರ್ನುಂ ಗ್ಹೆತ್ಲಾಂ.
20. ವಾಯುಲ್ಯಾ ಹಾಕ್ತಾಂತು ಕಸ್ತೂರಿ ದಿಲ್ಯಾವರಿ.
21. ರಾಯಾಕ ಸಿಂಹಾಸನ ಚಂದ ಮಾಂಕ್ಡಾ ಕ ರೂಕು ಚಂದ.
22. ಶಿಂಗಾಕ ಚಾರಿ ಬಾಂದ್ಲ್ಯಾವರಿ.
23. ಹೂನಂ ಪೆಜ್ಜೇಕ ಘಾಸು ಮಾರ್ಲ್ಯಾವರಿ.
24. ಹಾತ್ಪಾಯ ಕಾಡ್ಡಿ ಪೋಟ ವಾಡ್ಡಿ.
25. ಹಾತ್ತಾಂ ಆಯ್ಯಿಲೆಂ ತೊಂಡಾಂ ಗೆಲ್ಲೆಂ ನಾಂ.
26. ವಾಟ್ಟೆರಿ ಒಚ್ಚಿ ವಾಗ ಮಕ್ ಏವ್ನು ಖಾಗ.
27. ಭಟ್ಟು ಭಾಂಯ್ತು ಪಳ್ಳಾರಿ, ದಕ್ಷಿಣ ವಿಸರ್ನ.
28. ಮತ್ತೇರಿ ಗಲ್ಲೆಲ್ ಉದ್ದಕ ಪಯ್ಯಾರಿ ಏವುಚೆ.

محبت

✍ **Anisha,** I B.A.

جس کو تم چاہو وہ محبت

جو تمہیں چاہے ...... اُس کا کیا؟؟؟

جس کے لیے تم روئے وہ محبت

جو تمہارے لیے رویا ...... اُس کا کیا؟؟؟

جس کے لیے تم تڑپے وہ محبت

جو تمہارے لیے تڑپا ...... اُس کا کیا؟؟؟

جس کو تم نے چاہا تھا وہ تمہیں ملے

اور جس کو تم نہ ملے .... اُس کا کیا؟؟؟

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು 2018–19

Dr. R. Sandhya Nambiar hands over the Principal charge to Dr. M. G. Vijaya

Dr. R. Sandhya Nambiar, former Principal releases the College Magazine “Sanmathi” (2017-18)

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು 2018–19

Orientation for
I Year Degree Students

Students' Welfare Council
Inaugural Ceremony

Inaugural Address by
Dr. Geetha Mayya,
Professor, MIT, Manipal

Presidential Remarks by
the Principal,
Dr. M. G. Vijaya

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು 2018–19

Oath Taking by the Members of the SWC

Teaching – Learning Centre: “Communication Skill Advancement”. Resource Person: Dr. R. G. Hegde, Corporate Trainer, Dandeli

English Forum: Ms. Meghana, B’lore gives a talk on “Beauty of English”

‘World Theatre Day’ – Dr. R. Purnima Mysore, enacting roles of English Plays

Commerce Club Inauguration: Dr. Devidas Naik, HOD of English, delivers the inaugural address

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು 2018–19

Releasing of ‘Educom’ – Commerce Bulletin

‘Endangered Medicinal Plants’ – an awareness Prog. Guest Speaker: Sri Naadavaidya Gopalakrishna

Teachers’ Day: Dr. Basavaraj Kodagunti, Professor, CUK, delivers the Acharya Endowment Lecture

Dr. Yathis Ullal, Asst. Commissioner, Vijayapura – Speaks on ‘Civil Service Exams’

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು 2018–19

The inauguration of “JAM exam coaching programme by Department of Chemistry

Releasing Ceremony of “Crystal” by Dr. Ramesh M. Chimbalkar, Bhandarkar’s College, Kundapur

Inauguration of certificate course “Everyday Chemistry and Green Chemistry” by Dr. Arun M. Isloor, Professor, NITK, Surathkal

Dept. of Chemistry: Extension activity

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು 2018–19

Student Outreach Activity: Workshop on “Working with Apple Mac Machines and Developing App for Apple Mobile Phones”

III B.Sc. Students visit Solara Active Pharma Sciences, Baikampady

Chemistry Department: A visit to Traditional Jaggery preparation centre in Kenjoor, Kokkarne

Orientation for First Year M.Sc. Students

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು 2018–19

Dr. H. Shantaram inaugurates ‘Pradeeptha - 18’, Techno-Cultural Fest for M.Sc. Students

Pradeeptha 18, Overall Champion Sushma U. Bangera of II M.Sc. receiving trophy from Chief Guest Mr. Roshan, Founder and Chief Operating Officer of Niveus Solutions, Udupi

Pradeeptha 18 - Group Dance Competition

One Day Workshop on Mac for II M.Sc. Students, Resource Person: Sunitha Kini

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು 2018–19

Vanamahotsava

Department of Botany : “Plant A Week”

National Dietetics Day Observation

Sri L. R. Hegde, Kumta demonstrates
Bonsai Plant Cultivation

BZC Students Visit Pilikula Arboretum and Herbarium

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು 2018–19

Gandhian Study Centre: Ramdhun Bhajans (Gandhi Jayanti)

Introductory Remarks by Mr. Vinith Rao, Co-ordinator, Gandhian Study Centre

A Discourse on Gandhi by Dr. Nanda Kishore, MAHE, Manipal

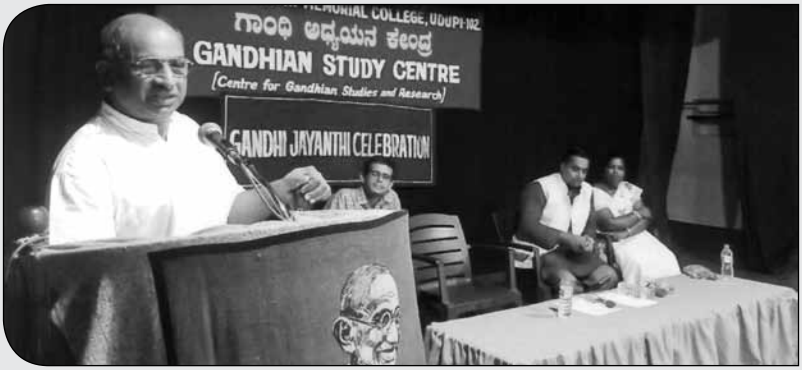

Presidential Remarks by the Principal, Dr. M. G. Vijaya

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು 2018–19

Gandhian Study Centre
Dr. N. K.Thingalaya
Former Chairman
Syndicate Bank delivers
a talk on Gandhi

"Essay Competition on Gandhi" – Certificate distribution to School Children

"Gandhi Ranga Payana" – Drama show

Gandhi 150:
A Photo Exhibition

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು 2018–19

Sanskrit Day: Presidential Remarks by the Principal

Talent Search Programme

Rovers - Rangers Units: Voters' Awareness Programme

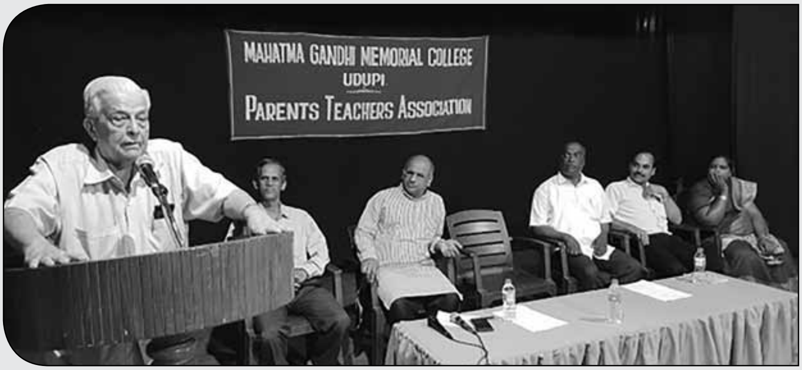

PTA Annual Meet : Dr. H. Shantaram addresses the Parent

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು 2018–19

A discourse on 'Value Education' by Sri Sri Veereshananda Saraswathi, Tumkur

Celebration of 'Hindi Utsav'

Distribution of a Eshwarayya Photography Award

A Session on Understanding Cinema by Samavartha Sahil

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು 2018-19

An Interactive Session with Film Producers and Directors

Clapboard Beyond : Photo Gallery

Session with alumnus, Mr. Akhilesh Kodankoor, TCS, Bangalore

Celebration of Press day: Chief Guest: Mr. Raheem Ujire, Kasturi News Reporter, Udupi

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು 2018–19

NSS Annual Special Camp at Alevoor

Mr. Wilfred D'Souza, Udupi DYC, inaugurates the Orientation Programme for the First Year NSS Volunteers

'Yuvagama – 18'
Mrs. Priyanka Mary Francis, D.C., Udupi, delivers the inaugural address

Inter-collegiate NSS Street Play Competition

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು 2018–19

Sri Sri Vidyavallabha Theertha, Pontiff, Kaniyoor Mutt inaugurates NSS 'Kesaru Habba' at Alevoor

'Kesaru Habba': Tug of War event by NSS Volunteers

'Naati Sambrama' by NSS Volunteers at Alevoor

Anti-Drug addiction Jaatha

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು 2018–19

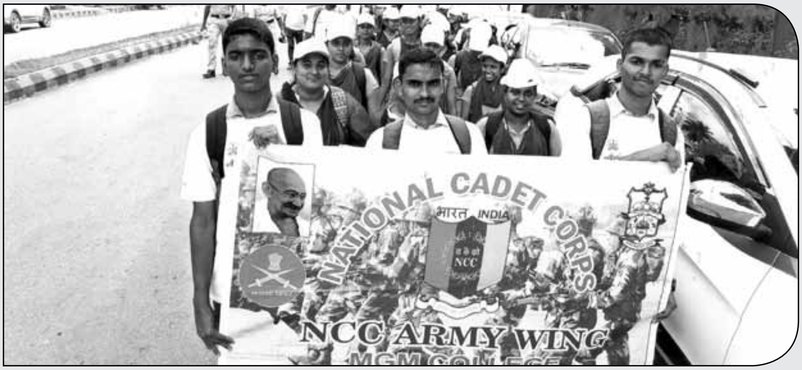

"Say No to Drug" Awareness Walkathon from MGM College to Ajjarkadu Ground

International Coastal Cleanup-Day at Malpe Beach

Observation of Surgical Strike Day
Guest: BHM Ashok, Staff of 21 KAR BN NCC Udupi

Observation of Indian Army Day

Observation of Kargil Vijay Diwas, Guest: Subedar Rajesh, Staff of 21 KAR BN NCC Udupi

Celebration of 70th year of NCC Day

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು 2018–19

Swachh Bharat Summer
Internship Program at
Athrady-Pareeka Village

Second issue of
Memorabilia - 1, released by
former Principal
Dr. Sandhya R. Nambiar

Swachh Bharat Summer
Internship Program at
Hirebettu Village

Second Place in District
Level Independence Day
Marchpast – 2018

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು 2018–19

Weapon training program

Blood Donation Camp

"B&C" Examinations at MGM College

Overall "Runners Up" championship in Inter College Competition Aakraman – 2019, at MIT, Manipal

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು 2018-19

"Ek Din NCC Army Ke Naam" Program
Chief Guest: Lt. Col. R. Venu, Commanding Officer, 4 KAR ENG NCC COY, MIT, Manipal
Guest of Honour: Lt.Col Ramanath Shetty, Administrative Officer, 21 KAR BN NCC, Udupi

Piping Ceremony – 2019

Group Photo

Celebration of International Yoga Day

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು 2018–19

Participation of Navy Cadets in Swachh Bharat Programme at Malpe Beach

TREE Plantation Programme

NCC Special talk by Cdr. Subba Rao (ex.)

Cadets participation in Agricultural activities (ideas and technique)

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು 2018 – 19

"Say No To Drugs" walkathon programme

Independence Day Drill Parade

Group Photo (Naval Wing)

Annual trekking expedition to "Merithikhan Hill" Chickmagaluru

NCC – Naval Wing

ಮುದ್ದಣ ಸಾಹಿತ್ಯೋತ್ಸವ

ಮುಖ್ಯ ಅತಿಥಿ
ಡಾ. ಎಂ. ಪ್ರಭಾಕರ ಜೋಶಿ
ಅವರಿಂದ ವಿಶೇಷ ಉಪನ್ಯಾಸ

ವಿ.ಎಂ. ಇನಾಂದಾರ್
ವಿಮರ್ಶಾ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪ್ರದಾನ
ಡಾ. ಬಿ. ಜನಾರ್ಧನ ಭಟ್,
ಬೆಳ್ಮಣ್ ಅವರಿಗೆ

ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪುರಸ್ಕೃತರಿಂದ ಮಾತು

ಅಧ್ಯಕ್ಷೀಯ ನುಡಿ :
ಮಾನ್ಯ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರಿಂದ

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು 2018–19

ತುಳು ಐಸಿರಿ 2019 ಉದ್ಘಾಟನೆ:
ಶ್ರೀ ಎ. ಸಿ. ಭಂಡಾರಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರು
ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ
ಅಕಾಡೆಮಿ

ಮುಖ್ಯ ಅತಿಥಿ: ಶ್ರೀ ಕಲ್ಲೂರ್
ನಾಗೇಶ್ ಅವರಿಂದ ವಿಶೇಷ
ಉಪನ್ಯಾಸ

ಲ। ಜಯಕರ ಶೆಟ್ಟಿ, ಇಂದ್ರಾಳಿ
ಅವರಿಂದ ಮಾತು

ಅಧ್ಯಕ್ಷೀಯ ನುಡಿ:
ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರಿಂದ

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು 2018–19

Paying tribute to the Founder, Dr. T. M. A. Pai

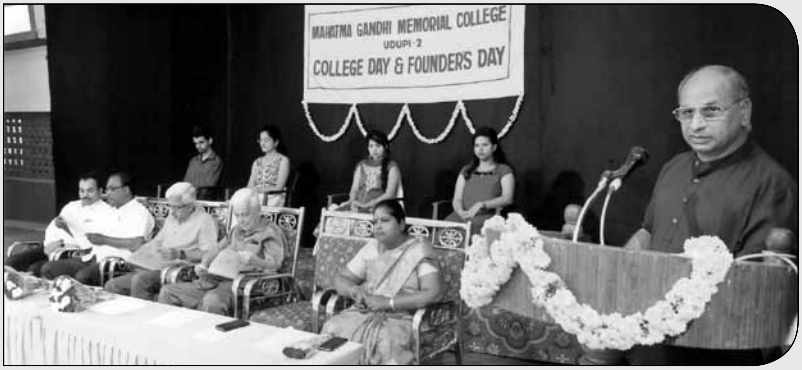

Presentation of Annual Report by the Principal, Dr. M. G. Vijaya

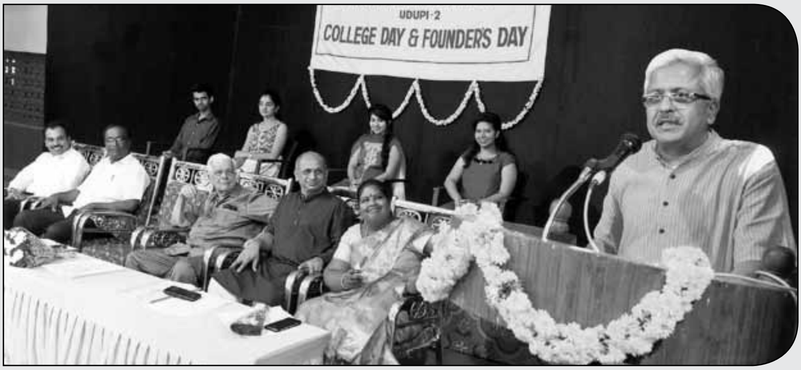

Chief Guest's Speech: Dr. R. Balasubramanyam, SVYM, Mysore

Presidential Remarks by Dr. H. Shantaram, Secretary, A.G.E., Manipal

Felicitations to Rank Holders

Ankush Prabhu, B.C.A., I Rank

Prerana Patankar
B.Com. (Voc), V Rank

Shivani Nayak, B.C.A., VI Rank

Priyashree J. Acharya
B.C.A., IX Rank

Chirashri, II B.C.A.,
NSS RD Parade, New Delhi

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು 2018–19

SWC Day – Chief Guest, Prof. Sripathy Kalluraya addresses the gathering

Presidential Remarks by the Principal, Dr. M. G. Vijaya

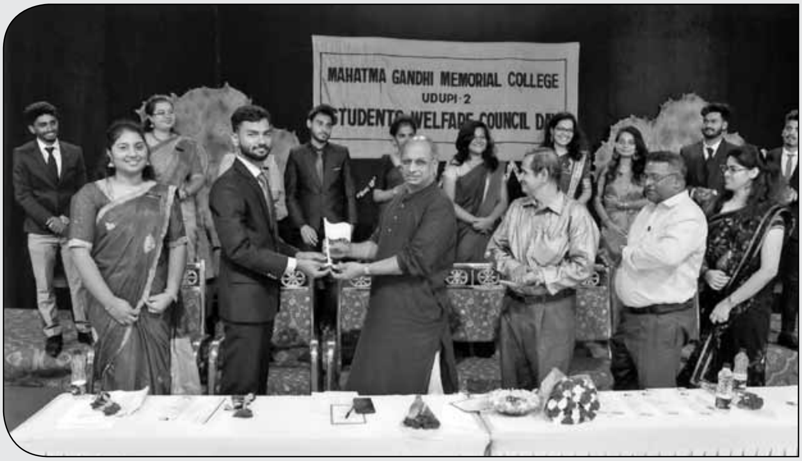

SWC Day – Mr. Ranjith Kumar, President of the SWC hands over the flag to the Principal

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು 2018-19

Annual Sports Meet: Mr. Udaya Kumar, District Cricket Coach declares the Meet open

Sri Raghupathi Bhat, M.L.A., Udupi, inaugurates the MUIC Table Tennis Tournament

Cricket Match: Staff Vs Students

Table Tennis Third Place in MUIC Tournament held in our College

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು 2018–19

Hassan A., III B.Com. secured III place in Long Jump and Decathlon event in the Inter-Collegiate Athletic Meet

Fendriya Joyee Mathais – Sports Secretary & Athletic Champion

Gagan Kidiyoor, II B.Com. represented M'lore University Table Tennis Team

Pranav, II B.Com. National Level Karate Champion

Ananya P., I B.Com. – Athletic Champion

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು 2018–19

Annual Athletic Meet: Overall Champion – B.Com. Girls

Annual Athletic Meet: Overall Champion – B.Com. Boys

Inaugural Ceremony of the Mangalore University Inter-Collegiate Table Tennis Tournament

Members of the College Co-operative Society

Rangers Unit

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು 2018–19

College Kabaddi Team

College Basket Ball Team

College Football Team

College Cricket Team

Group Photo

Inmates of the Ladies Hostel

Group Photo

Rovers Unit

ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ವಿಭಾಗ ವಾರ್ಷಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು

Addressing II PU students on the reopening day for the academic year 2018-19

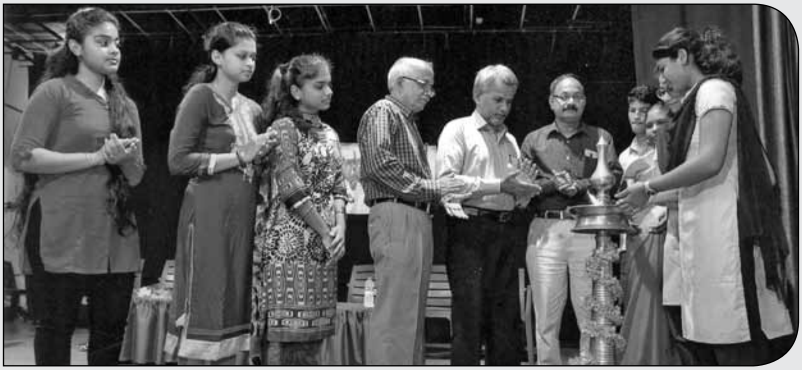

Inaugural – Orientation for I PUC Classes (2018-19)

Distribution of Endowment & 100% attendance certificate – Chief Guest
Prof. M. L. Samaga

Parent – Teachers Annual Meet 2018-19

ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ವಿಭಾಗ ವಾರ್ಷಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು

Swachh Bharath Programme – Environment day

Inauguration of extra curricular and co-curricular activities for the year 2018-19 by Smt. Vidushi Veena Muralidhar Samaga

PU College – Annual Day Celebration

ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ವಿಭಾಗ ವಾರ್ಷಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು

PU College Day (2018)

PU College Day (2018)

PU College Day (2018)

Chief Guest
H. Rajesh Prasad
(GST Commissioner)

ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ವಿಭಾಗ ವಾರ್ಷಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು

PUC – Annual Sports Meet: Torch Bearers

Inaugural of the PU Annual Sports Meet

Presentation of Flags

Annual Sports Meet: Chief Guest, Mr. Deepak Prabhu delivers the Inaugural address

ಕ್ರೀಡಾ ತಂಡಗಳು – ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ವಿಭಾಗ

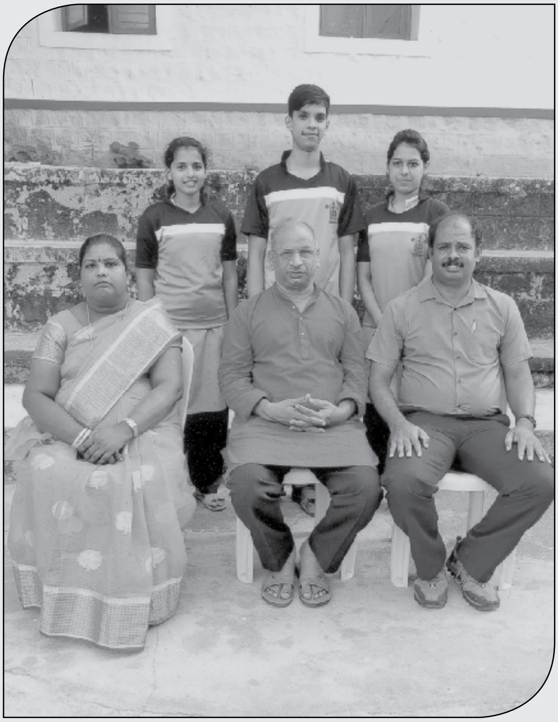

District Level Chess Winners Team

Inter-collegiate Badminton Boys Team

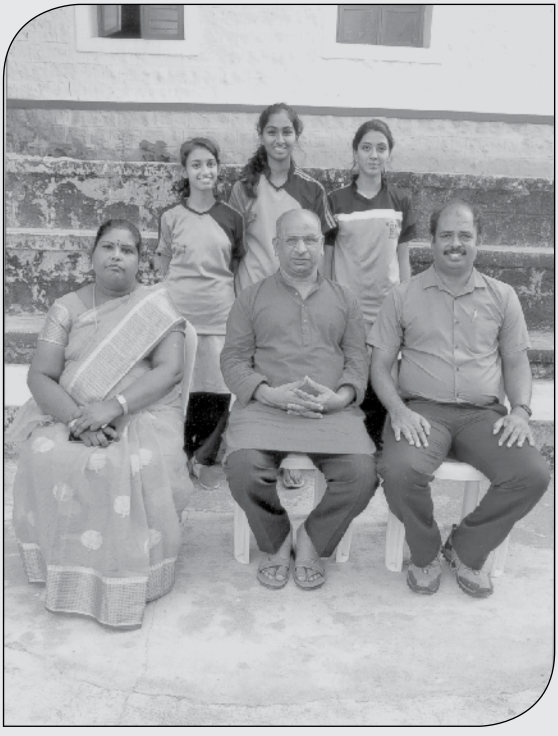

Inter-collegiate Badminton Girls Team

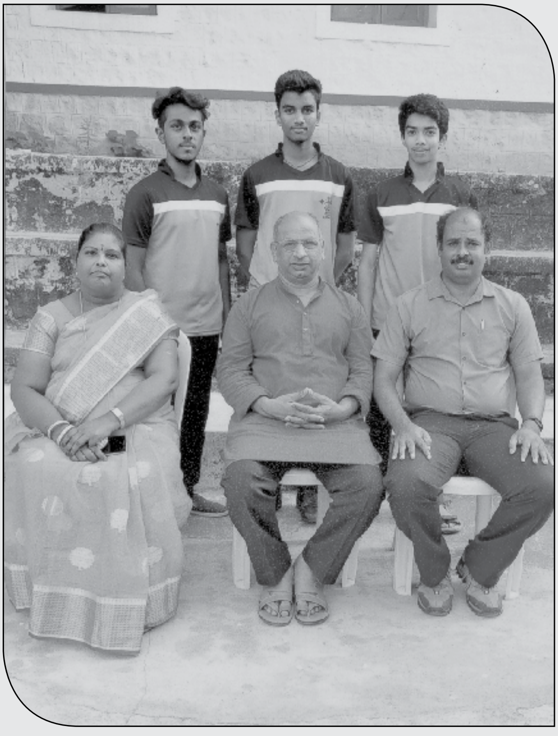

Inter-collegiate Table Tennis Boys Team

ಕ್ರೀಡಾ ತಂಡಗಳು – ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ವಿಭಾಗ

Inter-collegiate
Football
Boys Team

Inter-collegiate
Volleyball
Boys Team

Inter-collegiate
Volleyball
Girls Team

ಕ್ರೀಡಾ ತಂಡಗಳು – ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ವಿಭಾಗ

Inter-collegiate Basketball Girls Team

Inter-collegiate Basketball Boys Team

Inter-collegiate Athletics Team

ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ವಿಭಾಗ –ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು

ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ವಿಭಾಗ –ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು

Chaithra, III B.A.

Ashwini, II B.A.

Kavya Karanth, II B.Sc.

Chaithra
III B.A.

Nikitha Acharya, III B.Sc.

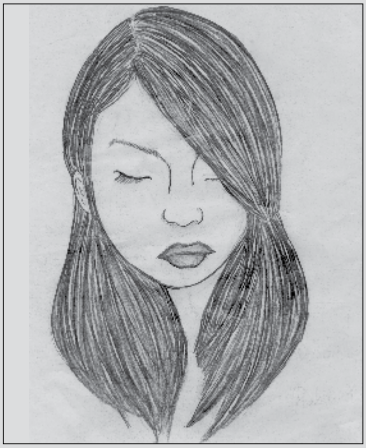

Prekshitha, I B.Sc.

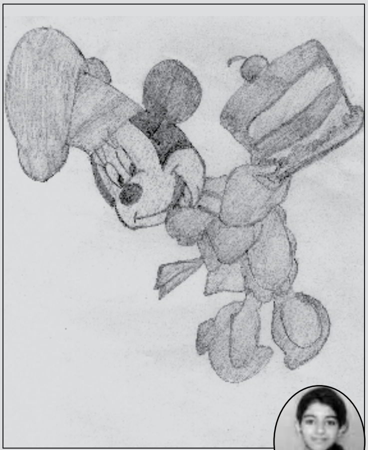

Aleena Eldo, I B.A.

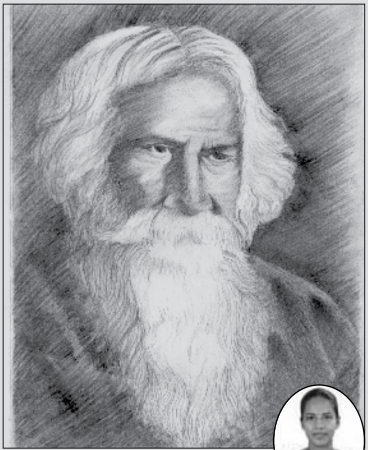

Lavanya Acharya, I B.Com.

Raksha V. Shenoy

Chetana Sanjai, II B.Sc.

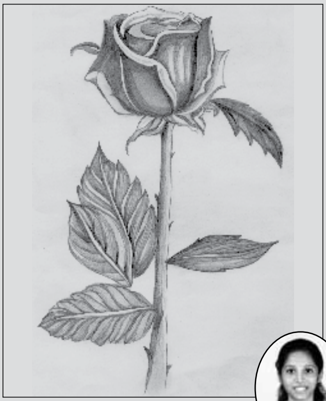

Smitha S.B., I B.Com.

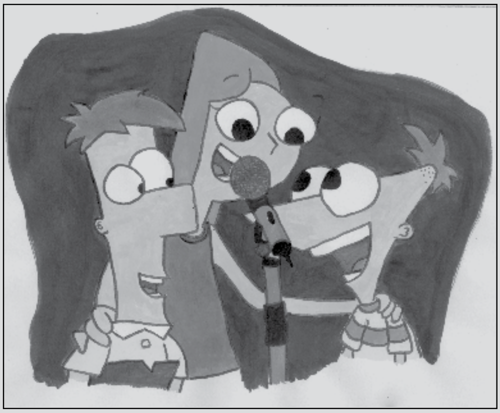

Satvik S. Nayak, I PUC

Anisha, I B.A.

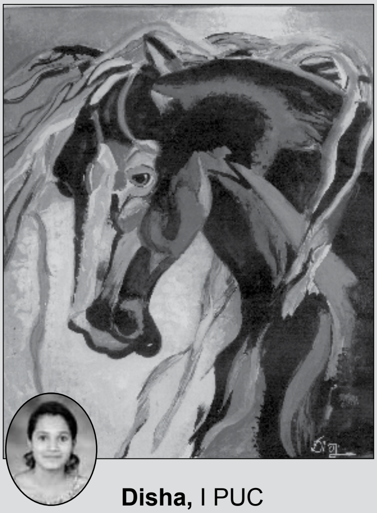

Disha, I PUC

Satvik Nayak

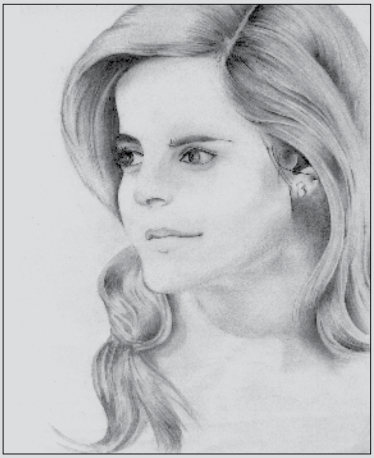

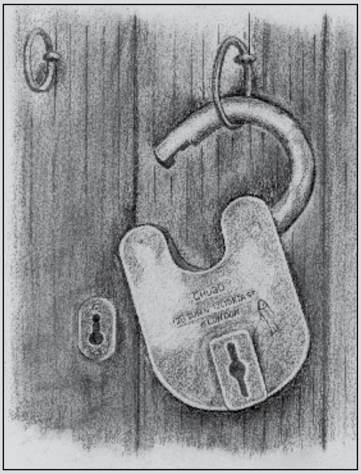

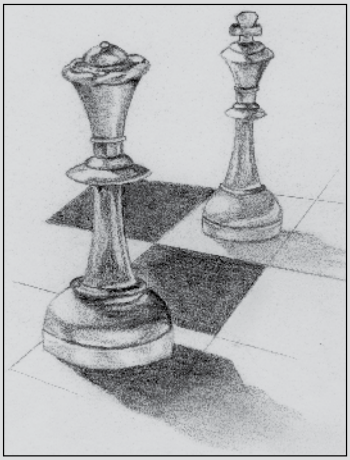

Hari S. B., II B.Sc.

Akash, I PUC

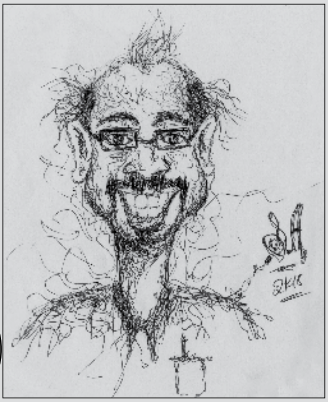

Supreeth Acharya, II PUC

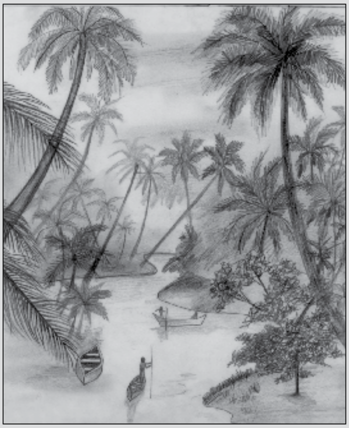

Shravya

Shayan P N

Suraj S. Nayak, I PUC

Tapasvi, I PUC

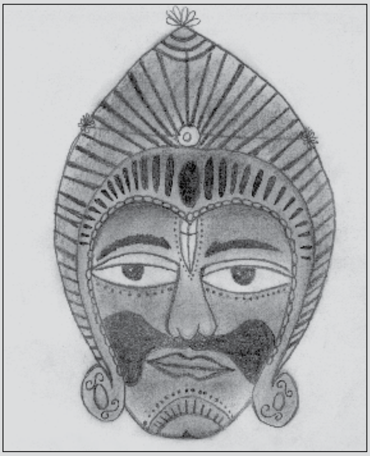

Satvik Nayak

Sahana Naik, II PUC

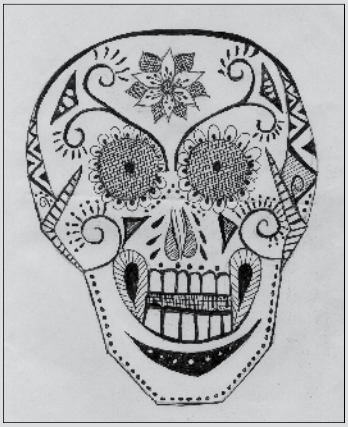

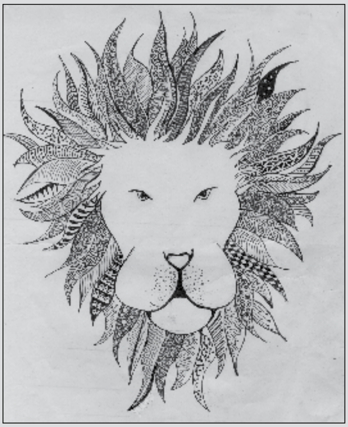

Arpitha, I B.Com.

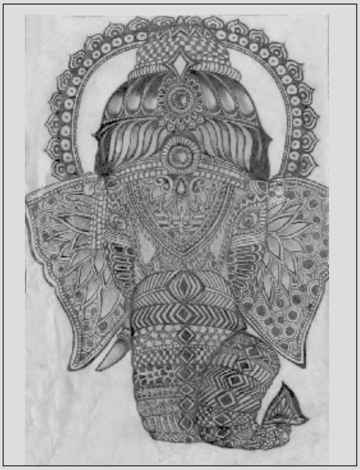

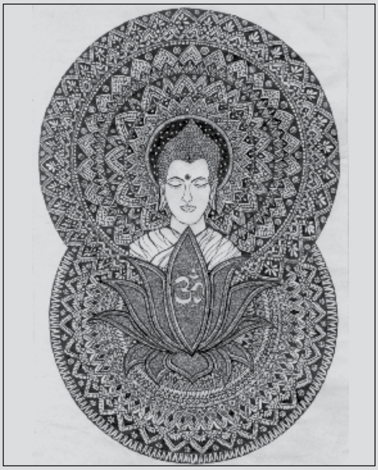

Jithin, II PUC

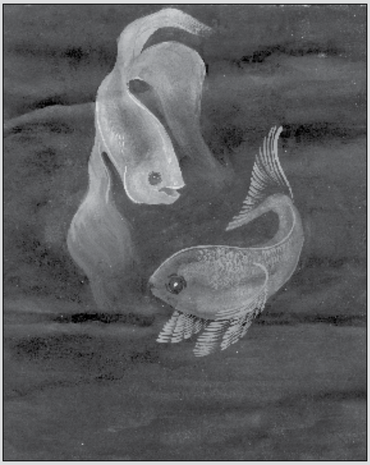

Ancitha, II PUC

SPECIAL EVENTS OF THE YEAR 2018-19

Official visit of the new Registrar, Dr. Ranjan R. Pai - Receiving the Guard of Honour

Releasing Ceremony of A Special Postal Cover on
'Gandhi's visit to Udupi' at Manipal

Sri Sri Veereshananda Saraswathi, Tumkur
A Discourse on 'Value Education'

Inauguration of Inter-disciplinary Seminar
"Clapboard and Behond : Understanding Cinema"

Inauguration of State Level NSS Seminar
on 'Maha-lle - Mahile'

ಡಾ| ಟಿ. ಎಂ. ಎ. ಪೈಯವರ ನುಡಿಮುತ್ತುಗಳು

ಸನ್ಮತಿ 2018-2019

- ''ನನ್ನ ಬದುಕೊಂದು ಹರಿವ ನದಿ. ನೀರಿನ ಸಣ್ಣ ಸೆಲೆಯೊಂದು ಹರಿಹರಿಯುತ್ತ ವಿವಿಧ ಭೂಭಾಗಗಳನ್ನು ಸ್ಪರ್ಶಿಸಿ ಸಾಗರ ಸೇರುತ್ತದೆ; ಅಂತೆಯೇ ನನ್ನ ಬದುಕು.''
- ''ನನ್ನ ಬದುಕು ಉದ್ದೇಶಬದ್ಧ – ಧ್ಯೇಯಬದ್ಧ. ನನ್ನಿಂದ ಸಾವಿರಾರು ಜನರಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಸಾಧನೆಯ, ಸಾರ್ಥಕ್ಯದ ತೃಪ್ತಿ ಮೂಡಿದೆ.''
- ''ಜನ ನನ್ನನ್ನು ಕೈ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಅಂತರಂಗದ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ನಾನು ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದೆ. ನನ್ನ ಪ್ರೇರಣೆ ನಿಜವಾಯಿತು.''
- ''ನಾನು ಒಂದು ನಿಮಿತ್ತ ಮಾತ್ರ. ಜನತೆಯ ಸಹಕಾರ ಹಾಗೂ ದೈವಬಲದಿಂದ ಇದೆಲ್ಲ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು ಎಂಬ ವಿನೀತಭಾವ ನನ್ನಲ್ಲಿದೆ. ಜನ ನನ್ನನ್ನು ಹೊಗಳಿದಾಗ ನಾನು ವಿನೀತನಾಗುವೆ. ಓರ್ವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಬೇಕಾದ ಹಾಗೆ ಹಣಗಾಡಬಹುದು; ಆದರೆ ಆತನಿಗೆ ಸಾವಿರಾರು ಮಂದಿ ಬೆಂಬಲ ನೀಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಕೆಲಸ ಕೈಗೂಡುವುದು, ಒಂದು ಬೆರಳಿನಿಂದ ಕೆಲಸ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ; ಐದು ಬೆರಳು ಸೇರಬೇಕಲ್ಲವೇ ?''
- ''ನಾನು ಮಾಡಿದ್ದೆಲ್ಲ ಜನತೆಗಾಗಿ. ನನ್ನ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಯಾವ ಮಮಕಾರವೂ ಇಲ್ಲ. ನಿರ್ಮಮಕಾರವಿದ್ದಾಗ ಜನರ ಪ್ರೀತಿ ಹರಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಇದು ವಿಚಿತ್ರವಾದರೂ ಸತ್ಯ.''
- ''ನನಗೆ ಜನತೆಯಿಂದ ದೊರೆತ ಅಪಾರ ಪ್ರೀತಿ, ಗೌರವಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ನಾನರಿಯೆ.''
- ''ನನ್ನ ಜೀವನದುದ್ದಕ್ಕೂ ನಾನು ಅತ್ಯಂತ ಅಸಂಪ್ರದಾಯಿಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜನತಾ ಸೇವೆ ಮಾಡಿರುವೆ. ಇದರಿಂದ ನನಗೆ ತೃಪ್ತಿ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಕಾಲದ ಪರಿವೆಯಿಲ್ಲ ನನಗೆ. ನನ್ನ ಜೀವಿತಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ.''
- ''ನಾವು ಮಾಡಿದ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಭವಿಷ್ಯ ಸಹ ನೆನೆಯುತ್ತದೆ. ನಾನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವ ಸಂಪತ್ತು ಇದೊಂದೇ.''
- ''ನನಗೆ ವಿರೋಧ ಪರಂಪರೆ ತೋರಿದವರಾದರೂ ಅವರ ಮನಸ್ಸು ನೋಯಿಸಲು ನಾನು ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ.''

info@manipalgroup.info